

TAM TẠNG SONG NGỮ PĀḶI - VIỆT

VESAK 2550

Buddhist Cultral Center
125, Anderson Road,
Nedimala, Dehivala,
Sri Lanka

Sabbadānaṃ dhammadānaṃ jināti.
Sự bố thí Pháp vượt trên tất cả các sự bố thí.

Thí Chủ: ________________________________

____

____

Dâng đến: ______________________________

____

____

Ước Nguyện: ____________________________

____

Hồi hướng đến: __________________________

____

TAM TẠNG SONG NGỮ PĀḶI - VIỆT - TẬP 30

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

VIMĀNAVATTHUPĀḶI

&

PETAVATTHUPĀḶI

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

CHUYỆN THIÊN CUNG

&

CHUYỆN NGẠ QUỶ

PHẬT LỊCH 2556 **DƯƠNG LỊCH 2012**

In lần thứ nhất:
PL 2556 - DL 2012 Số Lượng 600 cuốn

ISBN: 978-955-1604-84-4

@**Buddhist Cultural Centre**
125 Anderson Road
Nedimala, Dehiwala - Sri Lanka

Tel: 94-11-2734256, 2728468
Fax: 94-11-2736737
Email: bcc@sri.lanka.net
Website: www.buddhistcc.com

Printed by: **Ajith Printers (Pvt) Ltd.**
342 Old Kesbewa Road
Ratanapitiya, Borelesgamuwa,
Sri Lanka.
Tel: 94-11-251 7269

MỤC LỤC TỔNG QUÁT

--ooOoo--

"Tathāgatappavedito dhammavinayo, bhikkhave, vivaṭo virocati, no paṭicchanno."

"*Này các tỳ khưu, Pháp và Luật đã được công bố bởi đức Như Lai là bộc lộ, chói sáng, không che giấu.*"

***

(Aṅguttaranikāya Tikanipātapāḷi Kusinaravagga Paṭichannasutta, Parivārapāḷi Ekuttarikanaya Tikavāra - Bộ Tăng Chi, Chương Ba Pháp, Phẩm Kusinārā, Kinh Được Che Giấu; Luật Tập Yếu, Chương Tăng Theo Từng Bậc, Nhóm Ba).

ප්‍රස්තාවනා

සතා සංඛ්‍යා කල්ප ලක්‍ෂයක් මනෝ ප්‍රණිධාන පුරා, නවාසංඛ්‍ය කල්ප ලක්‍ෂයක් වාක් ප්‍රණිධාන පුරා, සාරාසංඛ්‍ය කල්ප ලක්‍ෂයක් කාය වාක් ප්‍රණිධාන පුරා, සම්මා සම්බුදුවරුන් විසි හතර නමකගෙන් නියත විවරණ ලබා ක්‍රි.පූ. 623 දී පමණ බුද්ධත්වයට පත්ව, බරණැස මිගදායේ දී ධර්ම චක්‍රය පැවැත් වූ තැන් පටන් පන්සාලිස් වසක් තුළ දේශනා කරන ලද ධර්මය තථාගත ධර්මය නම් වෙයි. ඒ තථාගත ධර්මය ධමම- ධමමඞකක- සදධමම ධමමවිනය, බ්‍රහ්මචරිය. සාන- පාවචන - ආදී නාමයනගෙන් හඳුන්වා දී ඇත. මෙම සද්ධර්මයම ආනන්දය මාගේ ඇවෑමෙන් තොපගේ ශාස්තෘ වන්නේ යයි තථාගතයන් වහන්සේ විසින්ම පරිනිර්වාණයේ දී වදාරා ඇත. එයින් පෙනෙන්නේ බුදුන් වදාළ ධර්මයම භික්ෂූන් ගේ මර්ගෝපදේශකයා වූ වගයි. එසේ තිබියදීත් බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව සුභද්‍ර නම් භික්ෂුවගේ මතය වූයේ තථාගතයන් වහන්සේ නැති නිසා තම තමන්ට වුවමනා පරිදි භික්ෂූන්ට ජීවත්වීමට පුළුවන් බවයි. සුභද්‍ර භික්ෂුව තථාගත පරිනිර්වාණය ගැන සිතා ඇත්තේ කරදරයකින් මිදුණු අවස්ථාවක් ලෙසයි. සමහර විට වෙනත් මත ප්‍රකට නුවූවද තවත් භික්ෂූන් අතර මෙවැනි විනාශකාරී මති මතාන්තර පවතින්නට ඇත. සර්වඥයන් වහන්සේ ජීවත් ව සිටියදීම දේවදත්ත සුනක්ඛත්ත, අරිට්ඨ, සාති, ආදී භික්‍ෂුහු මෙවැනි මත උපදවන ලදහ.

ධර්මය සම්බන්ධව ගැටලුවක් මතුවූයේ කලතුරකින් වූවද, බුද්ධ ධර්මයේ පිරිසිදු බව ඒ අයුරින්ම රැක ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය, බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව ශාසන භාරධාරී වූ මහා කාශ්‍යප, උපාලි ආදී මහරහතන් වහන්සේලාට පැහැදිලි විය. උන්වහන්සේලා බුද්ධ පරිනිර්වාණයේන සිවුවන මස දෙවනදා රජගහනුවර වෙභාර පර්වත ප්‍රාන්තයේ සප්ත පර්ණී ගුහාද්වාරයෙහි. අජාසත් රජු විසින් තරවන ලද මණ්ඩපයට රැස් වූ පන්සියයක් මහ රහතන් වහන්සේලාගේ සහභාගිත්වයෙන් පළමුවන ධර්ම සංගීතිය පැවැත්වුහ.

ධර්ම විනයධර අනුබද්ධ මහාකාශ්‍යප, ධර්ම භාණ්ඩාගාරික ආනන්ද, අග්‍ර විනයධර උපාලි ආදී සිව්පිළිසිඹියා පත් මහරහතන් වහන්සේලා විසින් පවත්වන ලද මෙම සංගායනාව සෙසු සියලු සංගායනාවන්ට පාදක වූ බවත. සමස්ත බෞද්ධ භික්ෂු සංඝයා විසින්ම පිළිගන්නා ලද බවත් අට්ඨකථාවන්හි සඳහන් වෙයි. මෙම ප්‍රථම සංගායනාව කප්පියා කප්පිය සික්ඛාපද පැනවීමත් බුදදානු බුදදක ශික්ෂාපද විනිශ්චයත් නිදානකොට පවත්වන ලද බැවින් පඤ්චසතික විනය සංගීති යන නමින් එය හඳුන්වයි. බුද්ධ වචනය නැතිනම් ශ්‍රී සද්ධර්මය පිටක වසයෙන්. බෙදුවේත ඒ ඒ පිටක එක් එක් සඞඝ පරම්පරාවලට දුන්නේත් මෙම සංගායනාවේ දීය.

ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවෙන් වසර සියයක් ඉක්ම ගිය පසු කලාශොක රජු දවස විශාල මහනුවර වැසි වජ්ජි භික්ෂූන් විසින් විනය විරෝධී වස්තු දහයක් විනයානුකූල කිරීමට උත්සාහයක් ගත්හ. මෙම දස වස්තු පිළිවෙත නීතියට පටහැනි මෙන්ම සදාචාරාත්මක නොවන බවද

ප්‍රකාශිතයහ. වජ්ජි භික්‍ෂූන්ගේ මෙම විනය විරෝධී උත්සාහයෙන් බුද්ධ ධර්මය රැක ගැනීම සඳහා දෙවැනි සංගායනාව පැවැත්වීම්.

කාකණ්ඩ ප්‍රතත යස නම් මහරහතන් වහන්සේ, සබ්බකාමී, රේවත, සාළ්හ, ඛුජ්ජ සෝභිත වාසභගාමී, සුමන, සාණවාසී සම්භූත යන රහතන් වහන්සේලා සාකච්ඡාකර මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදි. සත් සියයක් රහතන් වහන්සේලා විසින් මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදහ. සතත සතත විනය සංගීති නමින් යන නමින් හඳුන්වන මෙම සංගායනාවේදී චුල්ලවග්ගයේ සංගීති ඛන්ධ දෙක, මුණ්ඩරාජ සූත්‍රය, සෙරිස්සක විමාන කථා උත්තරවාද, පේතවත්‍ථු ආදිය පිඨ පාලියට කතු කළහ.

විවිධ නිකායන් හට ගැනීමත් ඒ ඒ නිකායයන්වල අයිතිවාසිකම්, ඉගැන්වීම්, හා වත් පිළිවෙත් මගින් බුදු දහම කිලිටිවීමත්. දුශ්ශීලයන් වැඩි වීමත්, ඒ නිසාම සිල්වතුන් විනය කර්ම සිදු නොකර සිටීමත්. විනයධර බහුශ්‍රැත සුපේශල භික්‍ෂාකාමී රහතන් වහන්සේලා ගම් දනව් අතහැර වනවාසී වීමත් යන අවස්ථා බුදුන් පිරිනිවී දෙසියපන්තිස් වසර වන විට දක්නට ලැබුනි. මෙම තත්වයෙන් සම්බුද්ධ ධර්මය ආරක්‍ෂාකර ගැනීම සඳහා බුද්ධ වර්ෂ දෙසිය පන්තිස් වැන්නේ දී අශෝක අධිරාජයාගේ දායකත්වයෙන් පැළලුප් නුවර දී තුන්වන සංගායනාව පැවැත්වීය. මෙම සංගායනාව පවත්වන ලද්දේ මොග්ගලි පුතත තිස්ස මහ රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රහතුන් වහන්සේලා දාහක් සම්බන්ද වෙමින්, අශෝකරාම යේදීය. කථා වත්‍ථුපපකරණය මෙහිදී සංගීති විය. කථාවත්‍ථුපපකරණය සංගායනා කර ඇත්තේ සම්මිතිය, ගෝකුලික ආදී නිකායයන් විසින් වැරදි කරුණු ගෙන විග්‍රහ කරන ලද ධර්ම කරුණු නිවැරදි කොට පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රැකගනු සඳහාය. නව මසකින් නිම වූ මෙම සංගායනාව සාහස්සි ක නමින් හඳුන්වයි.

උපාලි රහතන් වහන්සේගේ ශිෂ්‍ය පරම්පරාව විසින් විනය පිටකය ද, ආනන්ද පරපුරෙහි දීඝභාණක, සාරිපුතත පරපුරෙහි මජ්ඣිම භාණක, මහාකාශ්‍යප පරපුරෙහි සංයුතත භාණක අනුරුද්ධ පරපුරෙහි අංගුත්තර භාක ආදීන් විසින් සූත්‍ර පිට කය ද, ශාරිපුත්‍ර ශිෂ්‍ය පරපුරින් අභිධර්ම පිටකයද මෙම සංගායනාව වෙත පවත්වාගෙන ආහ.

භාණකයන්ගේ ප්‍රභවය -

සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් තෙමසකට පසු මහා කාශ්‍යප මහ රහතන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රජගහනුවර දී පවත්වන ලද ප්‍රථම සංගායනාවේදී ධර්මය කියාව පිටකවලට කොටස්වලට බෙදූහ. ඒ එක් එක් ධර්ම කොට්ඨාශයක් එක් එක් භික්‍ෂු පිරිසකට භාර කිරීම උචිත යයි මෙහි දි කල්පනා කර ඇත. කට පාඩමනේ තථාගත ධර්මය ආරක්‍ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය නිසා මෙලෙස වැඩ බෙදාගැනීමේ උවමනාව ඇතිවිය. ඒ ඒ ධර්ම කොටස් භාරදෙන ලද්දේ ඒ ඒ කොටස් පිළිබඳව ප්‍රවීනත්වයක් දැක් වූ භික්‍ෂු පිරිස් වලටය. උදාහරණ වසයෙන් විනය පිටකය භාරදෙන ලද්දේ විනය පිළිබඳ අග්‍රස්ථානය හෙබ වූ උපාලි රහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ පරපුරටය. සූත්‍ර පිටකය භාරදී ඇත්තේ ධර්ම

භාණ්ඩාගාරික ආනන්ද රහතන් වහන්සේගේ පිරිසටය. අභිධර්මය භාර දී ඇත්තේ ධර්ම සේනාපති සැරියුත් රහතන් වහන්සේගේ පරපුරටය.

දීඝ භාණක - මජ්ඣිම භාණක - සංයුක්ත භාණක - අංගුත්තර භාණකා ජාතක

භාණක, ධමමපද භාණක, උභතෝ විභඞග භානක, මහා අරියවංස භාණක ආදී වසයෙන් මෙම ශිෂ්‍ය පරම්පරා දිගින් දිගටම පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රැකගෙන ආහ. මෙම භාණක පරම්පරාවල අවසාන පුරුක් ලංකාවේ විසූහ. භාණක වසයෙන් ත්‍රිපිටක බුද්ධ වචනය කට පාඩමින් රැකගෙන ආ මෙම පිරිස් අතර සුතතනතිකා - විනයධරා - අභිධමමිකා - ධමමධරා අටඨකථිකා - තිපිටකා - චතුනිකායිකා ආදී වශයෙන්ද ඒ ඒ ධර්ම කොටස් කට පාඩමින් ගෙන ආ භික්ෂූන් වහන්සේලා වූහ.

තුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව. දඹදිව ථේරවාදාචරිය පරම්පරාවේ අවසාන පුරුක වූ මොගගලි පුත්ත තිස්ස මහරහතන් වහන්සේගේ පාදාවනත අග්‍ර ශිෂ්‍යයා වූ මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ විසින් සංගාහිත ථෙරවාදී බුද්ධ ධර්මය ලක්දිවට ගෙන ආහ.

ථෙරවාද -

ථෙර යනුවේන හැඳින්වෙන පිරිස වැඩිමහල්ලන් ස්ථවිරයන් වසයෙන් ගැනේ. එනම් වැඩිමහල්ලන්ගේ ආයතනයට ථෙරවාදයට අයත් සාමාජිකයෝය. මෙහි ථේර යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ ප්‍රථම ද්විතීය, සංගායනාවලට සහභාගි වූ මහා කාශ්‍යප, උපාලි - යස, ආදී වූ මහරහතන් වහන්සේලා විසින් සංගායනා කළ පාලි ධර්මය ථේරවාද නම් වේ. ''දෙව සඞගීතයෝ ආරූළහ පාලියේ වෙත්‍ථ ථෙරවාදො-ති බෙදිතබබං - සාහිමහා කසසප භූතීනං මහා ථෙරානං වාදතතා ථෙරවාදකොති වුචචති'' යනුවෙන් සරත්‍ථ දීපනී ටීකාවෙහි එයි. ථෙරිකා යනුවෙන් හඳුන්වන ථේරවාදීහු මගධ්‍ය සහ ජජයිනිය මූලස්ථාන කර ගත්හ. මෙයින් ලංකාවට පැමිණියේ උජජයිනී ශාඛාවයි. ථේරවාද ශාසනයේ පීතෘවරු වූවෝ පෝරාණයෝ වෙති. පෝරාණයෝ වූකලි සම්භාවනීය ආචාර්ය පිරිසක් වූ අතර ථේරවාද ශාසනය ඇතිවීමේදී හා තහවුරු කිරීමෙහි දී වැදගත් තැනක් ගත් බව පෙනේ.

තුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව මිහිඳු හරහතන් වහන්සේ විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද්දේ ථේරවාදී ත්‍රිපිටකයයි මහින්දාගමනයෙන් පසුව ලංකාවේ ශ්‍රී ලාංකික භික්ෂු පිරිසක් ඇති වූහ. උන්වහන්සේලා ඒ ත්‍රිපිටකය හදාළහ. සිංහලෙන් අටුවා උයූහ. දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ ප්‍රධාන අමාත්‍යයකු වූ අරිටඨ පැවිදි වී රහත්වූ උන්වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් දේවානම් පියතිස්ස රාජ සමයේ (ක්‍රි.පූ. 247-207) දී ලංකාවේ පළමුවන සංගායනාව කර ඇත. මෙම සංගායනාවට සැටදහසක් රහතන් වහන්සේලා සහභාගී වූ බව සඳහන්ය. සත්දෙනෙකුගේ යුත් ශිෂ්‍යානු ශිෂ්‍ය පරම්පරාවට අනුව මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රථම ශිෂ්‍යයා වූයේ අරිටඨ තෙරුන්ය. අනුරාධපුරයෙහි, ථූපාරාමයේ මෙම සංගායනාව පවත්වා ඇත.

ධර්මශෝක රජුගේ මෙහෙයවීමෙන් ලංකාවට බුදු සමය ගෙන ආ මිහිඳු හිමියන් උදෙසා අනුරාධ පුරයෙහි ඉදි වූ ඉතා වැදගත් වූද ඉතා විශාල වූද ආරාමය මහා විහාරයයි. මෙම විහාරයෙහි වැඩ සිටි භික්‍ෂූන් වහන්සේලා සම්‍යක් දෘෂ්ටික ථේරවාදීහු වූහ. ථේරවාදය ආරක්‍ෂා වූයේ මෙම විහාරයේදීය.

ථේරවාදී බුදධශාසනයට ආ බලපෑම් -

ථෙරවාදී බුද්ධශාසනය කෙරෙහි වරින්වර යම් යම් මතවාදිවල බලපෑම් ද ඇතිවිය. එයින් එකක් නම් බුදුන් අතිමානුෂිකයයි විශ්වාස කළ ලෝකෝත්තර වාදයයි. ශ්‍රේෂ්ඨ ශාස්තෘවරුන්ගේ අභාවයෙන් පසුව අනුගාමිකයන් විසින් ඔහුගේ මිනිස් බව අමතක කොට ඔහු දේවත්වයෙන් සැලකීම ස්වාභාවිකය. ඔවුන් එසේ කරන්නේ ශාස්තෘවරයා කෙරෙහි දැඩි භක්තිය නිසාය. එහෙත් ථේරවාදීහු ඒ අතින් වැඩිදුර ගියේ නැත. ඔවුන් බුද්ධ කාය දෙස යථා තත්වයෙන් බැලූ බව පෙනේ. එයට අමතරව වෛතුල්‍යවාද, නීලපට දර්ශන, ගුළහවාද ආදී නම්වලින් ථේරවාද ත්‍රිපිටකයට අයත් නොවූ විශේෂාංග බිහි වූවද ථේරවාද බුදු සමය විසින් ඒවා බැහැර කරන ලදි. මේ ආදී වසයෙන් වෛතුල්‍ය වාදීන්ගෙන් ඇතිවුණු නොයෙක් උපද්‍රව වලින් ථේරවාදය මහා විහාරික භික්‍ෂූන් විසින් බලවත් දුෂ්කරතා මැද ආරක්‍ෂා කරන ලදි. අන්‍යවාදී ධර්මයන් ථේරවාදයට ඇතුල්වනු වළක්වනු සඳහා ථේර වාදීහු හැම අයුරින්ම සටන් කළහ. මහාසේන රාජ්‍ය සමයේදී මෙම සටහන ප්‍රකටව කෙරුණු විට ථේරවාදීහු ජය ගත්හ. මෙම මහා විහාරය පිළිබඳව කීර්තිරාවය හැම තැනම පැතිර පැවතිණ. නිර්මල ධර්මය ලබා ගැනීම සඳහා විදේශිකයෝ ලංකාවට ආහ. විශාඛ පීතිමල්ල, බුද්ධ ඝොෂ යන අය ඉන් සමහරෙකි.

පොත්‍ථක සංගීතිය -

මිහිඳු හිමියන් විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද ත්‍රිපිටක ධර්මය වසර හාරසියයක් පමණ කට පාඩමින් පැමිණි මහා විහාරික භික්‍ෂූන් වහන්සේලා ඒ පිරිසිදු ථේරවාදය පරපුරෙන් පරපුරට ගෙනයාමේ උදාර වූ ද පවිත්‍ර වූද චේතනාවෙන් බුද්ධ වර්ෂ 440-454 අතර කාලයේ වළගම්බා රජු දවස පොත්වල ලියවීය. වළගම්බා රජු දවස ලේඛනාරූඪ කළේ රජගහ - වේසාලී - පාටලී පුත්‍ර - නගරවල පැවැත් වූ ධර්ම සංගායනාවන් හි දී තෝරා බේරාගෙන සංග්‍රහ කළ ත්‍රිපිටකයයි. ලෝකයේ ප්‍රථම වරට සිංහල රහතුන් විසින් කරන ලද මෙම පොත්‍ථක සංගීතියෙන් පසුව, බුද්ධ ශ්‍රාවකයන් අතුරෙන් ඉතා උසස් විනය ධරයා වූ උපාලි තෙරුන්ගෙන් පැවත එන්නේ යයි සළකන ථේරවාදී පාලි ත්‍රිපිටකය සියම්, කාම්බෝජ, බුරුම ආදී දකුණු දිග රටවල පැතිර ගියහ.

චම්පා (වියට්නාමය) -

ඉන්දු චීන අර්ධ ද්වීපයේ නැගෙනහිර ප්‍රාන්තයේ දකුණු කොටස වන වත්මන් වියට්නාමය ඇත. අතීතයේ චම්පා නමින් හඳුන්වා ඇත. බුදු සමය ක්‍රි.ව. 3 වැනිසිය වසේදී පමණ මෙහි තහවුරු වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. ක්‍රි.ව. 605 දී චම්පා අග නගරය චීනුන් විසින් ආක්‍රමණය කොට බෞද්ධ වස්තූන් චීනයට ගෙනගිය බව චීන ලියවිලි වල සඳහන්ව ඇත. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ ක්‍රි.ව. 7 වන සියවස ට පෙර වර්තමාන වියට් නාමයේ බුදු දහම ප්‍රචලිතව පැවති බවයි. චම්පානි බෞද්ධයන්

පොදු වසයෙන් ආර්ය සම්මිතිය නිකායට අයත් වූ අතර සර්වාස්ති නිකායේ ස්වල්ප දෙනකු ද සිටි බවයි. ක්‍රි.ව. 8 වැනි සියවසේ ශිලා ලේඛනයකින් පෙනී යන්නේ චම්පානි මහායාන බුදු දහම බලවත්ව පැවැති බවත්, සමහර රජවරුන්ගේ ද ආශිර්වාදය ලද බවත්ය. පසු කාලයක දී මහායානයෙන් කැඩී ආ තන්ත්‍රයානය ද එහි වූ බව පැහැදිලිය.

ක්‍රි.ව. 15 වන සියවසේදී උතුරේ අන්නම්වරුන් විසින් රට අල්ලා ගන්නාතෙක් මහායාන ස්වරූපයේ බුද්ධාගම චම්පානි (වියට්නාමයේ) ජීවමාන බලවේගයක් විය. පසුව චම්පානි පැරණි ආගම වෙනුවට චීන ස්වරූපයෙන් යුත් බුදු සමය එහි බලපවත්වා ඇත.

වියට්නාම ජාතික භික්ෂු ඉන්දචන්ද -

වියට්නාම ජාතික ඉන්දචන්ද භික්ෂූන් වහන්සේ වසර කීපයකට පෙර ලංකාවට වැඩමවා, කෝට්ටේ සිරි ජයවර්ධනාරාමයේ වැඩ සිටිමින් සිංහල භාෂාව කියවීමටද පාළිභාෂාවද හදාරා ඇත. බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය මගින් මුද්‍රිත බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ සමූහය පරිශීලනය කළ මෙම හාමුදුරුවෝ පාලියෙන් ඇති ත්‍රිපිටකය සිංහලෙන් හදාරා වියට්නාම් භාසාවට පරිවර්තනය කර ඇත. වියට්නාම ඉතිහාසය දෙසත් ත්‍රිපිටකයේ ඉතිහාසය දෙසත් බැලූ විට එය ඉතා වැදගත් ප්‍රාතිහාර්යමය කටයුත්තකි. මුළු ථේරවාදී ත්‍රිපිටකයම වියට්නාම බසට පරිවර්තනය කිරීම උන්වහන්සේගේ උත්සාහයයි. බලාපොරොත්තුවයි. එය එසේ වූ විට එය වර්තමාන වියට් නාමයේ සම්‍යක් දෘෂ්ටිය ථේරවාදී ත්‍රිපිටකය ප්‍රචලිත වී ථේරවාදී බෞද්ධයන් ඇති වීමට හේතුවක් වනු ඇත. ඒ අනුව වියට්නාම දේශයට ථේරවාදී ත්‍රිපිටකය ගෙන ගිය ධර්මදූතයා ඉන්දචන්ද භික්ෂුව වසයෙන් වියට්නාම ඉතිහාසයේත් ලංකා ඉතිහාසයේත් ඉතිහාස ගතවනු නියතය.

උන්වහන්සේ ගේ චේතනාව උදාරතරය. අප්‍රතිහත ධෛර්යය විශ්මය ජනකය. උන්වහන්සේගේ මෙම සත් ක්‍රියාවට ලංකාවේත් - වියට්නාමයේත් බෞද්ධයෝ සහයෝගය දැක්විය යුතුය. වියට්නාමයට ථේරවාදය ගෙනයන ධර්ම දූතයා උන්වහන්සේ වන බැවිනි.

උන්වහන්සේ ඉටාගත් කාර්යය නිරුපද්‍රිතව ඉටු කරන්නට ආරෝග්‍ය සුවයත්, ආර්ථික සම්පතත් ලැබේවායි ! ඉති සිතින් පත්මිහ.

කිරම විමලජෝති ස්ථවිර
අධ්‍යක්ෂ
බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය
නැදිමාල
දෙහිවල
2550 නිකිණි මස

LỜI TỰA

(Lời dịch Việt của bản tiếng Sinhala)

*****

Đức Phật của chúng ta sau khi trải qua vô số kiếp thực hành các pháp toàn hảo và lần lượt tiếp nhận sự thọ ký của hai mươi bốn vị Phật tiền nhiệm rồi đã chứng quả Toàn Giác vào năm 623 trước Tây Lịch. Ngài đã thuyết giảng bài Pháp đầu tiên, tức là bài Kinh Chuyển Pháp Luân, ở tại Migadāya thành Bārāṇasī. Lời giảng dạy của đức Phật được biết đến với nhiều tên gọi: Giáo Pháp, Chánh Pháp, Pháp và Luật, Phạm Hạnh là một số tên gọi đã được nói đến. Đức Phật đã nói với vị trưởng lão Ānanda rằng: "Sau khi ta Niết Bàn, chính các Pháp và Luật đã được ta giảng dạy sẽ là thầy của các ngươi." Điều ấy có nghĩa là Giáo Pháp của đức Phật sẽ là kim chỉ nam cho các vị tỳ khưu tu tập. Tuy nhiên, ngay sau sự ra đi của đức Phật vị tỳ khưu tên Subhadda đã có quan điểm rằng: "Bởi vì đức Phật đã không còn, các đệ tử của Ngài có thể sống cuộc sống theo như ước muốn của mình." Và còn có những vị tỳ khưu khác như Devadatta, Sunakkhatta, Ariṭṭha ngay lúc đức Phật còn tại tiền cũng đã có các suy nghĩ như vị tỳ khưu Subhadda.

Tuy nhiên, khi vấn đề liên quan đến Giáo Pháp của đấng Toàn Giác vừa mới nảy sinh, các vị A-la-hán hộ trì Giáo Pháp như Ngài Mahā Kassapa và Ngài Upāli đã nghĩ đến sự cần thiết của việc bảo vệ tính chất thuần khiết của Giáo Pháp. Do đó, vào ngày thứ hai của tháng thứ tư sau khi đức Phật Niết Bàn, cuộc Kết Tập lần thứ nhất đã được thực hiện với sự tham dự của năm trăm vị A-la-hán tại hang động Sattapaṇṇī dưới sự bảo trợ của đức vua Ajātasattu (A-xà-thế). Cuộc Kết Tập Giáo Pháp được tiến hành bởi các vị tỳ khưu Mahākassapa, Ānanda, Upāli, và các vị Thánh A-la-hán khác đã là nền tảng cho các cuộc kết tập về sau. Chú Giải đề cập rằng cuộc Kết Tập Giáo Pháp này đã được tất cả các vị tỳ khưu thừa nhận. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của năm trăm vị vì có liên quan đến các điều học nhỏ nhặt và ít quan trọng (khuddānukhuddakasikkhā). Giáo Pháp của đức Phật đã được phân chia thành Tạng (Piṭaka) trong cuộc kết tập này.

Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã được tổ chức vào khoảng một trăm năm sau lần thứ nhất vào thời trị vì của đức vua Kālasoka. Cuộc kết tập này dựa trên nền tảng của "Mười sự việc không được phép." Các vị tỳ khưu xứ Vajjī đã ra sức vận động để hợp thức hóa mười sự việc

xét ra có bản chất không đúng với Luật. Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã được tiến hành bằng hình thức hội thảo giữa các vị tỳ khưu A-la-hán Sabbakāmī, Revata, Sāḷha, Ujjasobhita, Vāsabhagāmika, Sambhūta Sāṇavāsī, Yasa Kākaṇḍakaputta, và Sumana. Bảy trăm vị A-la-hán đã tham dự cuộc Kết Tập này. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhì này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của bảy trăm vị. Trong cuộc Kết Tập này, hai chương về Kết Tập ở Cullavagga (Luật Tiểu Phẩm), bài kinh Muṇḍarājasutta, Serissaka Vimānakathā Uttaravāda, Petavatthu, v.v... đã được công nhận vào Chánh Tạng Pāḷi.

Do sự xuất hiện của nhiều bộ phái, tính chất đúng đắn về giáo lý và sở hành của các bộ phái chính bị suy giảm, các vị tỳ khưu chân chánh đều lui vào rừng ở ẩn. Nhằm bảo vệ phẩm chất của Giáo Pháp đức Phật trong tình trạng này, vào khoảng hai trăm ba mươi năm sau thời kỳ đức Phật Niết Bàn cuộc Kết Tập lần thứ ba đã được tổ chức ở tại Āsokārāma do đức vua Asoka. Cuộc Kết Tập này đã được tiến hành bởi vị tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa cùng với một ngàn vị A-la-hán. Đặc biệt bộ Kathāvatthupakaraṇa đã được trùng tụng nhằm chỉnh đốn những sai lầm đang được thực hành bởi các bộ phái. Cuộc Kết Tập này đã hoàn tất sau chín tháng và đã được gọi là cuộc Kết Tập của một ngàn vị.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Tạng Luật đã được duy trì do các vị tỳ khưu thuộc nhóm của vị Thánh A-la-hán Upāli, Tạng Kinh gồm có Trường Bộ do nhóm của ngài Ānanda, Trung Bộ do nhóm của ngài Sāriputta, Tương Ưng do nhóm của ngài Kassapa, Tăng Chi do nhóm của ngài Anuruddha, và Tạng Vi Diệu Pháp do nhóm của ngài Sāriputta .

Sự thành lập các nhóm trì tụng (bhāṇaka):

Sau Cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Giáo Pháp đã được phân chia thành nhiều phần và các phần chính yếu đã được giao cho các vị tỳ khưu tinh thông về lãnh vực ấy có nhiệm vụ duy trì và phổ biến. Một số nhóm trì tụng chính là nhóm Trì Tụng Trường Bộ (Dīghabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Trung Bộ (Majjhimabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tương Ưng (Saṃyuttabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tăng Chi (Aṅguttarabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Bổn Sanh (Jātakabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Pháp Cú (Dhammapadabhāṇaka), nhóm Trì Tụng hai Bộ Luật (Ubhato Vibhaṅgabhāṇaka), nhóm Trì Tụng bộ Đại Sử về Thánh Nhân (Mahā Ariyavaṃsa), v.v... Các vị đệ tử này đã làm phong phú và gìn giữ Giáo Pháp bằng phương tiện trùng tụng bằng trí nhớ. Nhóm cuối cùng của các vị trì tụng này đã sống tại Sri Lanka. Sau cuộc Kết Tập lần

thứ ba, Giáo Pháp của đức Phật đã được truyền sang Sri Lanka do công của Trưởng Lão Mahinda là vị đệ tử của ngài tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa.

Theravāda: Ý nghĩa của từ "Thera" là "Trưởng Lão." Các thành viên của Theravāda là các vị trưởng lão. Các vị tỳ khưu Mahākassapa, Upāli, Yasa, v.v... đã tham dự cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất và thứ nhì đã trùng tụng Chánh Tạng, và các lời trùng tụng ấy được gọi là Theravāda. Sớ giải tên Sāratthadīpanī Ṭīkā có đề cập rằng: "Sabbaṃ theravādanti dve saṅgītiyo āruḷhā pāḷiyevettha theravādo ti veditabbā. Sā hi mahākassapapabhutīnaṃ mahātherānaṃ vādattā theravādo ti vuccati." Các vị Theravāda còn được gọi là Therika (thuộc về các vị Trưởng Lão). Các vị này sống chủ yếu ở Magadhya và Ujjayini. Trong số các vị này, nhóm Ujjayinī đã đến Sri Lanka. Các vị trưởng thượng "Porāṇa" của Giáo Hội Theravāda là những vị thầy lỗi lạc và đã đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc thành lập Giáo Hội Theravāda.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ ba, ngài tỳ khưu Mahinda đã đem Tam Tạng của Theravāda đến xứ sở Sri Lanka và đã chuyển hóa được rất đông người xuất gia theo Phật Giáo. Các vị ấy đã học tập Tam Tạng và đã viết Chú Giải bằng tiếng Sinhala. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp đầu tiên ở Sri Lanka đã được thực hiện bởi vị tỳ khưu A-la-hán Ariṭṭha trước đây là vị quan đại thần của đức vua Devānampiya Tissa (247-207 trước Tây Lịch). Đã có sáu mươi ngàn vị A-la-hán tham dự. Tỳ khưu Ariṭṭha chính là vị đệ tử đầu tiên của ngài Mahinda. Cuộc Kết Tập đã được tổ chức tại tu viện Thūpārāma ở Anurādhapura.

Tu viện Mahā Vihāra đã được xây dựng cho ngài Mahinda và đã có một vị trí vô cùng lớn lao và quan trọng đối với Giáo Hội Theravāda. Lúc bấy giờ đã xảy ra nhiều sự kiện có liên quan đến lời Giáo Huấn của đức Phật, sự kiện Lokuttaravāda là một. Mặc dầu có nhiều khó khăn phải đối phó nhưng các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã bảo vệ được sự thuần khiết của Giáo Pháp và đã được khắp nơi biết tiếng. Do đó, nhiều người ngoại quốc đã đến Sri Lanka để tiếp thâu Phật Giáo, trong đó có Viśākha, Pītimalla, Buddhaghosa, v.v...

Sự Kết Tập thành sách:

Tam Tạng Giáo Pháp do Ngài Mahinda đem đến và giảng dạy cho các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã được duy trì bằng trí nhớ trong bốn trăm năm. Vào thời trị vì của đức vua Vaḷagamba (440-454 theo Phật Lịch), Tam Tạng đã được ghi lại thành các tập sách. Sau đó, Tam Tạng Pāḷi này đã được truyền sang các nước như là Thái Lan, Cambodia, và Miến Điện.

Champa (Việt Nam):

Được biết Champa là vùng đất ở về phía đông nam của bán đảo Đông Dương, hiện nay là Việt Nam. Điều được phỏng đoán là triết học Phật Giáo đã được thiết lập tại xứ này vào khoảng thế kỷ thứ 3 sau Tây Lịch. Vào khoảng năm 605 sau Tây Lịch, thủ đô Champa đã bị chiếm đóng bởi người Trung Quốc và họ đã du nhập Phật Giáo vào Trung Quốc; điều này được ghi lại trong văn kiện của Trung Quốc. Điều rõ rệt là Phật Giáo đã được phổ biến tại Việt Nam trước thế kỷ thứ bảy sau Tây Lịch và Phật Giáo Champa là chánh yếu và được liệt kê vào bộ phái Arya Sammiti là một nhóm nhỏ thuộc bộ phái Sravasti. Tư liệu của thế kỷ thứ tám sau Tây Lịch được ghi lại trên bia đá chứng tỏ rằng Phật Giáo Mahāyāna đã hiện diện ở Việt Nam và Tantrayāna phát xuất từ Mahāyāna cũng có mặt.

Vào thế kỷ thứ 15 sau Tây Lịch, người Annam ở phía bắc đã kiểm soát xứ sở và Phật Giáo mang đặc điểm của Mahāyāna đã có sự tác động. Về sau, Phật Giáo mang đặc điểm của Trung Quốc đã tác động đến xứ sở này thay vì Phật Giáo Champa trước đây.

Vị tỳ khưu Indacanda người Việt Nam đã đến Sri Lanka trong những năm gần đây và đang ngụ tại tu viện Sri Jayawardhanaramaya khu vực Kotte. Vị này đã học Pāli và đã sử dụng Tam Tạng Pāḷi ấn bản Buddha Jayanti do Buddhist Cultural Centre ấn hành. Vị này đã học Tam Tạng và sau đó dịch sang tiếng Việt Nam. Khi xem xét đến lịch sử của nước Việt Nam và lịch sử của Tam Tạng, chúng tôi nhận thấy rằng sự nỗ lực và ước nguyện thực hiện Tam Tạng Song Ngữ của vị này thật là phi thường. Nếu việc làm ấy được thành tựu thì sự hiểu biết về Tam Tạng của Theravāda ở Việt Nam sẽ được phổ biến và Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam sẽ thêm phần phát triển. Khi ấy, vị tỳ khưu Indacanda sẽ là người sứ giả có công đóng góp cho sự hoằng Pháp của Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam và điều này sẽ được ghi nhận bởi lịch sử của hai nước, Việt Nam cũng như của Sri Lanka.

Ý định của vị tỳ khưu này thật lớn lao, và sự nỗ lực của vị này thật đáng khâm phục. Chư Phật tử sống ở Sri Lanka và Việt Nam hãy nên hỗ trợ tỳ khưu Indacanda trong công việc dấn thân này.

Chúng tôi phúc chúc cho tỳ khưu Indacanda được sức khỏe, sống lâu, và đạt đến sự thành công đối với điều ước nguyện của mình.

Venerable Kirama Wimalajothi
Giám Đốc Buddhist Cultural Centre
Nedimala, Dehiwala, Sri Lanka
Tháng Nikini 2550.

ආගමික කටයුතු අමාත්‍යාංශය
மத விவகார அமைச்சு
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS

මගේ අංකය
எனது இல
My No

ඔබේ අංකය
உமது இல
Your No

24th May, 2006

This is to certify that the bilingual Tripitaka in Pali and Sinhala in connection with the 2550th Buddha Jayanthi Commemoration is the correct version of the Pali Text. The Pali text in Roman Characters has its equivalence in content and validity to the original in Sinhala characters.

24.05.2006
B.N.Jinasena
Secretary
Ministry of Religious Affairs

115, විජේරාම මාවත, කොළඹ 07, ශ්‍රී ලංකාව. 115, விஜேராம மாவத்தை, கொழும்பு 07, ஸ்ரீ லங்கா. 115, Wijerama Mawatha, Colombo 07. Sri Lanka.

කාර්යාලය / காரியாலயம் / Office: 94-11-2690896
ෆැක්ස් / பெக்ஸ் / Fax: 94-11-2690897
නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය / பிரதி அமைச்சர் / Deputy Minister: 94-11-5375128, 94-11-2690898
ලේකම් / செயலாளர் / Secretary: 94-11-2690736

Ministry of Religious Affairs

--ooOoo--

Ngày 24 tháng 05 năm 2006

Xác nhận rằng Tam Tạng song ngữ Pali và Sinhala ấn tống vào dịp lễ kỷ niệm Buddha Jayanthi lần thứ 2550 là chính xác về phần Pali văn. Phần Pali văn được phiên âm sang mẫu tự Roman có giá trị tương đương về nội dung so với văn bản gốc bằng mẫu tự Sinhala.

B. N. Jinasena
Thư Ký
Chánh văn phòng

Địa Chỉ: 115 Wijerama Mawatha, Colombo 07, Sri Lanka
Office: 94-11-2690896 Fax: 94-11-2690897
Deputy Minister: 94-11-5375128, 94-11-2690898
Secretary: 94-11-2690736

THÀNH PHẦN NHÂN SỰ:

CỐ VẤN DANH DỰ:

Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera
President of the Thimbirigasyaya Religious Association
“Sasana Arakshaka Mandalaya”
Tu Viện Trưởng Tu Viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo

CỐ VẤN THỰC HIỆN:

Ven. Kirama Wimalajothi Nāyaka Mahāthera
Giám Đốc nhà xuất bản Buddhist Cultural Centre

CỐ VẤN PHIÊN DỊCH:

Ven. Kadurupokune Nandaratana Mahāthera
Cựu Giảng Viên Đại Học Phật Học Anurādhapura - Sri Lanka
Hiệu Trưởng Trường Siri Nandana Tipiṭaka Dhammāyatana
Malegoḍa, Payāgala - Sri Lanka

****

ĐIỀU HÀNH TỔNG QUÁT:

Tỳ Khưu Indacanda

PHỤ TRÁCH PHIÊN ÂM & PHIÊN DỊCH:

- Tỳ Khưu Indacanda (Trương Đình Dũng)

PHỤ TRÁCH VI TÍNH:

- Tỳ Khưu Đức Hiền (Nguyễn Đăng Khoa)

PHỤ TRÁCH IN ẤN & PHÁT HÀNH:

- Tỳ Khưu Cittadīpa (Đại Đức Tâm Đăng)

- Tu Nữ Mỹ Thúy (Huỳnh Kim Lan)

TIPIṬAKAPĀḶI - TAM TẠNG PĀḶI

Piṭaka	Tạng	Tên Pāḷi	Tựa Việt Ngữ	Số tt.
VINAYA	LUẬT	Pārājikapāḷi	Phân Tích Giới Tỳ Khưu I	01
		Pācittiyapāḷi bhikkhu	Phân Tích Giới Tỳ Khưu II	02
		Pācittiyapāḷi bhikkhunī	Phân Tích Giới Tỳ Khưu Ni	03
		Mahāvaggapāḷi I	Đại Phẩm I	04
		Mahāvaggapāḷi II	Đại Phẩm II	05
		Cullavaggapāḷi I	Tiểu Phẩm I	06
		Cullavaggapāḷi II	Tiểu Phẩm II	07
		Parivārapāḷi I	Tập Yếu I	08
		Parivārapāḷi II	Tập Yếu II	09
SUTTANTA	KINH	Dīghanikāya I	Trường Bộ I	10
		Dīghanikāya II	Trường Bộ II	11
		Dīghanikāya III	Trường Bộ III	12
		Majjhimanikāya I	Trung Bộ I	13
		Majjhimanikāya II	Trung Bộ II	14
		Majjhimanikāya III	Trung Bộ III	15
		Saṃyuttanikāya I	Tương Ưng Bộ I	16
		Saṃyuttanikāya II	Tương Ưng Bộ II	17
		Saṃyuttanikāya III	Tương Ưng Bộ III	18
		Saṃyuttanikāya IV	Tương Ưng Bộ IV	19
		Saṃyuttanikāya V (1)	Tương Ưng Bộ V (1)	20
		Saṃyuttanikāya V (2)	Tương Ưng Bộ V (2)	21
		Aṅguttaranikāya I	Tăng Chi Bộ I	22
		Aṅguttaranikāya II	Tăng Chi Bộ II	23
		Aṅguttaranikāya III	Tăng Chi Bộ III	24
		Aṅguttaranikāya IV	Tăng Chi Bộ IV	25
		Aṅguttaranikāya V	Tăng Chi Bộ V	26
		Aṅguttaranikāya VI	Tăng Chi Bộ VI	27

Piṭaka	Tạng	Tên Pāḷi		Tựa Việt Ngữ	Số tt.
		K	Khuddakapāṭha	Tiểu Tụng	28
		H	Dhammapadapāḷi	Pháp Cú	-
		U	Udānapāḷi	Phật Tự Thuyết	-
		D	Itivuttakapāḷi	Phật Thuyết Như Vậy	-
		D	Suttanipātapāḷi	Kinh Tập	29
		A	**Vimānavatthupāḷi**	**Chuyện Thiên Cung**	**30**
		K	**Petavatthupāḷi**	**Chuyện Ngạ Quỷ**	-
S		**A**	Theragathāpāḷi	Trưởng Lão Kệ	31
U		**N**	Therīgāthāpāḷi	Trưởng Lão Ni Kệ	-
T	**K**	**I**	Jātakapāḷi I	Bổn Sanh I	32
T	**I**	**K**	Jātakapāḷi II	Bổn Sanh II	33
A	**N**	**Ā**	Jātakapāḷi III	Bổn Sanh III	34
N	**H**	**Y**	Mahāniddesapāḷi	(chưa dịch)	35
T		**A**	Cullaniddesapāḷi	(chưa dịch)	36
A			Paṭisambhidāmagga I	Phân Tích Đạo I	37
		*	Paṭisambhidāmagga II	Phân Tích Đạo II	38
			Apadānapāḷi I	Thánh Nhân Ký Sự I	39
		T	Apadānapāḷi II	Thánh Nhân Ký Sự II	40
		I	Apadānapāḷi III	Thánh Nhân Ký Sự III	41
		Ể	Buddhavaṃsapāḷi	Phật Sử	42
		U	Cariyāpiṭakapāḷi	Hạnh Tạng	-
			Nettipakaraṇa	(chưa dịch)	43
		B	Peṭakopadesa	(chưa dịch)	44
		Ộ	Milindapañhāpāḷi	Milinda Vấn Đạo	45
			Dhammasaṅganipakaraṇa	Bộ Pháp Tụ	46
	V		Vibhaṅgapakaraṇa I	Bộ Phân Tích I	47
A	**I**		Vibhaṅgapakaraṇa II	Bộ Phân Tích II	48
B			Kathāvatthu I	Bộ Ngữ Tông I	49
H	**D**		Kathāvatthu II	Bộ Ngữ Tông II	50
I	**I**		Kathāvatthu III	Bộ Ngữ Tông III	51
D	**Ệ**		Dhātukathā	Bộ Chất Ngữ	-
H	**U**		Puggalapaññattipāḷi	Bộ Nhân Chế Định	52
A			Yamakapakaraṇa I	Bộ Song Đối I	53
M	**P**		Yamakapakaraṇa II	Bộ Song Đối II	54
M	**H**		Yamakapakaraṇa III	Bộ Song Đối III	55
A	**Á**		Patthānapakaraṇa I	Bộ Vị Trí I	56
	P		Patthānapakaraṇa II	Bộ Vị Trí II	57
			Patthānapakaraṇa III	Bộ Vị Trí III	58

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

VIMĀNAVATTHUPĀḶI

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

CHUYỆN THIÊN CUNG

Tāni ca sutte otāriyamānāni vinaye sandassiyamānāni sutte ceva otaranti vinaye ca sandissanti, niṭṭham ettha gantabbaṃ: 'Addhā idaṃ tassa bhagavato vacanaṃ, tassa ca therassa suggahitan'ti.

(Dīghanikāya II, Mahāparinibbānasutta).

Các điều ấy (những lời đã được nghe thuyết giảng) cần được đối chiếu ở Kinh, cần được xem xét ở Luật, và chỉ khi nào chúng hiện diện ở Kinh và được thấy ở Luật, thời điều kết luận có thể rút ra ở đây là: "Điều này chắc chắn là lời giảng dạy của đức Thế Tôn và đã được vị trưởng lão ấy tiếp thâu đúng đắn.

(Trường Bộ II, Kinh Đại Bát-Niết-Bàn).

LỜI GIỚI THIỆU

--ooOoo--

Vimānavatthupāḷi là tập thứ sáu của *Khuddakanikāya* - Tiểu Bộ, *Suttantanikāya* - Tạng Kinh. Tập Kinh *Vimānavatthupāḷi* gồm các câu chuyện kể về các cung điện ở cõi Trời và chủ nhân của các Thiên cung ấy; đồng thời nêu rõ hành động phước thiện nào trong kiếp trước đó đã giúp cho các vị Thiên nhân ấy thành tựu phước báu đang được thọ hưởng. Các dịch giả trước đây đã đặt tựa đề tiếng Việt cho tập Kinh này là *Thiên Cung Sự* hoặc *Chuyện Thiên Cung*; chúng tôi mạn phép sử dụng tựa đề *Chuyện Thiên Cung* cho tập Kinh này.

Chú giải của tập Kinh *Vimānavatthupāḷi - Chuyện Thiên Cung* có tên là *Vimānavatthu-aṭṭhakathā*. Thêm vào đó, ở phần kết thúc của tập Chú Giải này còn thấy đề cập đến hai tên gọi khác nữa là *Paramatthadīpanī* và *Vimānavatthu-aṭṭhavaṇṇanā*. Chú Giải thuật lại câu chuyện và cung cấp nhiều chi tiết bổ sung cho phần kệ ngôn ở Chánh Tạng, xen kẻ vào đó là lời giải thích ý nghĩa của một số từ đã được chọn lọc. Được biết Chú Giải này đã được Ngài Dhammapāla thực hiện trong lúc ngụ tại tu viện Badaratitthavihāra. Chú Giải Sư Dhammapāla sống ở thế kỷ thứ 5 theo Tây Lịch và là người đã kế tục công việc của Chú Giải Sư Buddhaghosa. Chú Giải Sư Dhammapāla đã thực hiện các bộ Chú Giải cho các tập Kinh thuộc Tiểu Bộ là: *Itivuttaka*, *Theragāthā, Therīgāthā, Udāna, Vimānavatthu, Petavatthu, Cariyāpiṭaka,* và *Nettippakaraṇa*. Thêm vào đó, Ngài còn là tác giả của các tài liệu Sớ Giải (*Ṭīkā*) có tên là: *Paramatthamañjūsā*, *Dīghanikāyaṭīkā*, *Majjhimanikāyaṭīkā*, *Samyuttanikāyaṭīkā*, *Jatakaṭṭhakathāṭīkā*, *Buddhavaṃsaṭṭhakathā-ṭīkā*, và *Nettippakaraṇaṭīkā* (Somapala Jayawardhana, *Handbook of Pali Literature*, trang 48).

Tập Kinh *Vimānavatthupāḷi - Chuyện Thiên Cung* gồm có bảy phẩm (*vagga*) được sắp xếp thành hai phần theo giới tính: *Itthivimānaṃ* - Thiên Cung Nữ Giới gồm 4 phẩm đầu và *Purisavimānaṃ* - Thiên Cung Nam Giới gồm 3 phẩm còn lại.

Các phẩm được liệt kê chi tiết như sau:

1. *Pīṭhavaggo* - Phẩm Chiếc Ghế có 17 câu chuyện (*vatthu*),
2. *Cittalatāvaggo* - Phẩm Cittalatā có 11 câu chuyện,
3. *Pāricchattakavaggo* - Phẩm Pāricchattaka có 10 câu chuyện,
4. *Mañjeṭṭhakavaggo* - Phẩm Mañjeṭṭhaka có 12 câu chuyện,
5. *Mahārathavaggo* - Phẩm Cỗ Xe Lớn có 14 câu chuyện,
6. *Pāyāsivaggo* - Phẩm Pāyāsi có 10 câu chuyện,
7. *Sunikkhittavaggo* - Phẩm Khéo Đặt Xuống có 11 câu chuyện.

Tổng cộng có 85 câu chuyện liên quan đến 123 Thiên cung. Sở dĩ như thế bởi vì một số câu chuyện đề cập nhiều hơn một Thiên cung, cụ thể là: *Guttilavimānaṃ* - Thiên Cung của Guttila (3. 5) đề cập đến 36 Thiên cung và *Caturitthivimānaṃ*- Thiên Cung của Bốn Phụ Nữ (4. 7) đề cập đến 4 Thiên cung. Số lượng các kệ ngôn ở văn bản *Pali-Sinhala* được ghi nhận là 1291, trong khi đó Chú Giải xác định là 1500 kệ ngôn (VvA., 4).

Qua văn bản *Vimānavatthupāḷi - Chuyện Thiên Cung*, khái niệm về từ *vimāna* đã được mô tả chi tiết. *Vimāna* không chỉ đơn độc một gian nhà hay một tòa lâu đài mà còn bao gồm nhiều công trình xây dựng về nhà cửa, vườn hoa, rừng cây, hồ nước, và còn có cả các loài thú nuôi như ngựa, voi cùng với các cầm thú thiên nhiên như thiên nga, ngỗng đỏ, v.v... Ngoài ra cũng có câu chuyện mô tả *vimāna* chỉ là một chiếc ghế hay một chiếc thuyền, hay một cỗ xe xinh đẹp có khả năng du hành trong không trung.

Về nội dung, *Vimānavatthupāḷi - Chuyện Thiên Cung* có chủ đề là nghiệp thiện và quả thành tựu của các nghiệp thiện ấy. Các nghiệp thiện được đề cập ở đây chủ yếu không ngoài Thập Thiện Nghiệp gồm có bố thí, trì giới, v.v... Nội dung của các câu chuyện được trình bày một cách sinh động thông qua hình thức vấn đáp. Nhân vật đưa ra các câu hỏi này đã được xác định ở Chánh Tạng, đa phần là của ngài Moggallāna, một số khác do đích thân đức Thế Tôn hỏi, một số khác do trưởng lão Vaṅgīsa và Thiên Chủ Sakka. Các câu trả lời là do chính các vị Thiên nhân cai quản các Thiên cung đã nói lên. Đặc biệt, ở câu chuyện *Thiên Cung của Người Nữ Bố Thí Bọt Nước Cơm*, Chúa Trời Sakka đã không hỏi trực tiếp vị Thiên nhân mà đã hỏi trưởng lão Mahākassapa để tìm hiểu về cảnh giới tái sanh của người đàn bà nghèo khổ đã bố thí bọt nước cơm đến ngài (2. 3). Ở một số câu chuyện, còn có các kệ ngôn của các vị Trưởng Lão đã tham gia cuộc kết tập thêm vào để giải thích hoặc kết luận sự việc. Cũng cần nói thêm là ở những câu chuyện không ghi rõ tác giả của câu hỏi thì Chú Giải đã bổ sung điều này: Đức Phật (2. 5), trưởng lão Vaṅgīsa (1. 16, 4. 3), trưởng lão Nārada (3. 8), trưởng lão Anuruddha (4. 6), trưởng lão Mahākaccāna (5. 13). Ở phần kết thúc của mỗi câu chuyện, Chú Giải còn cho biết rằng sự việc đã được trình lên đức Phật, và Ngài đã dùng chính nội dung câu chuyện ấy làm đề tài để giáo huấn.

Về hình thức, tập Kinh *Vimānavatthupāḷi - Chuyện Thiên Cung* được viết theo thể kệ thơ (*gāthā*), mỗi kệ ngôn gồm có bốn *pāda* được trình bày thành hai dòng. Đa số các kệ ngôn của tập Kinh này làm theo thể thông dụng gồm có tám âm cho mỗi *pāda*; tuy nhiên các thể khác phức tạp hơn cũng được tìm thấy. Trong đa số trường hợp, hai dòng kệ ngôn gồm bốn *pāda* là được hoàn chỉnh về ý nghĩa, nhưng cũng có một vài trường hợp ý nghĩa được nối từ kệ ngôn này sang kệ ngôn khác; trong trường hợp như vậy, có lúc chúng tôi dịch chung các câu kệ có liên quan

với nhau nếu vị trí sắp xếp các đoạn văn không thuận tiện, còn đối với các trường hợp khác, chúng tôi sử dụng dấu ba chấm (...) ở cuối câu kệ trước và ở đầu câu kệ sau để báo hiệu sự tiếp nối.

Văn bản *Pāḷi Roman* trình bày ở đây đã được phiên âm lại từ văn bản *Pāḷi - Sinhala*, ấn bản *Buddha Jayanti Tripitaka Series* của nước quốc giáo Sri Lanka. Nhân đây, chúng tôi cũng xin thành tâm tán dương công đức của Ven. Mettāvihārī đã hoan hỷ cho phép chúng tôi sử dụng văn bản đã được phiên âm sẵn đang phổ biến trên mạng *internet*. Điểm đóng góp của chúng tôi trong việc thực hiện văn bản *Pāḷi Roman* này là những điểm khác biệt về văn tự ở Tam Tạng của các nước Thái Lan, Miến Điện, và Anh Quốc được ghi ở phần cước chú đã được so sánh kiểm tra lại, đồng thời bổ sung thêm một số điểm khác biệt đã phát hiện được trong lúc so sánh các văn bản với nhau.

Về phương diện dịch thuật và trình bày văn bản tiếng Việt, chúng tôi đã ghi nghĩa Việt của các kệ ngôn bằng văn xuôi nhằm diễn tả trọn vẹn ý nghĩa của văn bản gốc. Có một số từ, do việc không tìm ra được nghĩa Việt, như trường hợp tên các loại thảo mộc nên đã được giữ nguyên từ *Pāli*. Về văn phong của lời dịch, chúng tôi chủ trương ghi lại lời tiếng Việt sát theo văn bản gốc và cố gắng không bỏ sót từ nào không dịch. Lời văn tiếng Việt của chúng tôi có chứa đựng những mấu chốt giúp cho những ai có ý thích nghiên cứu *Pāḷi* thấy ra được cấu trúc của loại ngôn ngữ này, đồng thời tạo sự thuận tiện cho công việc hiệu đính trong tương lai. Việc làm này của chúng tôi không hẳn đã được hoàn hảo, dẫu sao cũng là bước khởi đầu nhằm thúc đẩy phong trào nghiên cứu cổ ngữ Phật Học của người Việt Nam. Tuy nhiên, một số sai sót trong quá trình phiên dịch đương nhiên không thể tránh khỏi, chúng tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm về trình độ yếu kém.

Nhân đây, chúng tôi cũng xin chân thành ghi nhận sự quan tâm chăm sóc trực tiếp hoặc gián tiếp đối với công tác phiên dịch của chúng tôi về phương diện vật thực bồi dưỡng và thuốc men chữa bệnh của các vị hữu ân sau: Thượng Tọa Bửu Hiền - Trụ Trì Chùa Pháp Bảo Mỹ Tho, Nghiên cứu sinh Tiến Sĩ tại Đại Học Peradeniya - Sri Lanka, gia đình Tu Nữ Khemā và Tu Nữ Vīrā, Cô Phạm Thu Hương (Hồng Kông), gia đình Phật tử Hoàng Thị Lựu (Đà Nẵng). Công việc soạn thảo này được thông suốt, không bị gián đoạn, chính là nhờ có sự hỗ trợ nhiệt tình và quý báu của quý vị. Thành tâm cầu chúc quý vị luôn giữ vững niềm tin và thành tựu được nhiều kết quả trong công việc tu tập giải thoát.

Bên cạnh đó, chúng tôi cũng không quên ghi nhận sự nhiệt tình của Sư Cô Mỹ Thúy, Phật tử Nguyễn Tung Thiên, và Phật tử Trương Hồng Hạnh đã sắp xếp thời gian để đọc lại bản thảo một cách kỹ lưỡng và đã đóng góp nhiều ý kiến sâu sắc giúp cho chúng tôi tránh được một số điểm vụng về trong việc sử dụng từ ngữ tiếng Việt.

Chúng tôi cũng xin thành tâm tùy hỷ và tán dương công đức của các thí chủ đã nhiệt tâm đóng góp tài chánh giúp cho Công Trình Ấn Tống Tam Tạng Song Ngữ Pāḷi - Việt được tồn tại và phát triển. Mong sao phước báu Pháp thí này luôn dẫn dắt quý vị vào con đường tu tập đúng theo Chánh Pháp, thành tựu Chánh Trí, chứng ngộ Niết Bàn, không còn luân hồi sanh tử nữa.

Chúng tôi xin thành kính tri ân công đức của Ngài Hòa Thượng Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera, tu viện trưởng tu viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo 8 - Sri Lanka, đã cung cấp trú xứ và các vật dụng cần thiết giúp cho chúng tôi có thể tập trung toàn thời gian cho công việc thực hiện tập Kinh này.

Cuối cùng, ngưỡng mong phước báu phát sanh trong công việc soạn thảo tập Kinh này được thành tựu đến thầy tổ, song thân, và tất cả chúng sanh trong tam giới. Nguyện cho hết thảy đều được an vui, sức khỏe, có trí tuệ, và tinh tấn tu tập ngõ hầu thành đạt cứu cánh giải thoát, chấm dứt khổ đau.

Kính bút,
ngày 25 tháng 03 năm 2012
Tỳ Khưu Indacanda (Trương đình Dũng)

CÁC CHỮ VIẾT TẮT:

Văn Bản Pāḷi:

Ma	: Maramma Chaṭṭhasaṅgīti Piṭakapotthakaṃ (Tạng Miến Điện kỳ kết tập lần thứ 6)
Pa	: Paramatthadīpanī Vimānavatthu-Aṭṭhakathā
PTS	: Pali Text Society Edition (Tạng Anh)
Sī	: Sīhala - tālapaṇṇapotthakaṃ
Sīmu	: Sīhaḷakkhara - mudditapotthakaṃ
Syā	: Syāmakkhara Muditapotthakaṃ (Tạng Thái Lan)

Văn Bản Tiếng Việt:

ND	: Chú thích của Người Dịch
PTS	: Nhà Xuất Bản Pali Text Society (Anh Quốc)
Sđd.	: Sách đã dẫn
TTPV	: Tam Tạng Pāḷi - Việt
VvA	: Vimānavatthu-Aṭṭhakathā (PTS)

MÃU TỰ PĀḶI - SINHALA

NGUYÊN ÂM

අ a   ආ ā   ඉ i   ඊ ī   උ u   ඌ ū   එ e   ඔ o

PHỤ ÂM

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඞ ṅa
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña
ට ṭa	ඨ ṭha	ඩ ḍa	ඪ ḍha	ණ ṇa
ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ම ma

ය ya	ර ra	ල la	ව va	ස sa	හ ha	ළ ḷa	ං ṃ
ක ka	කා kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ ke	කො ko
ඛ kha	ඛා khā	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khū	ඛෙ khe	ඛො kho
ග ga	ගා gā	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gū	ගෙ ge	ගො go

PHỤ ÂM LIÊN KẾT

ක්ක kka	ඤ්ඤ ñña	ත්‍ර tra	ම්ඵ mpha
ක්ඛ kkha	ණ්හ ṇha	ද්ද dda	ම්බ mba
ක්‍ය kya	ඤ්ච ñca	ද්ධ ddha	ම්භ mbha
ක්‍රි kri	ඤ්ඡ ñcha	ද්‍ර dra	ම්ම mma
ක්ව kva	ඤ්ජ ñja	ද්ව dva	ම්හ mha
ඛ්‍ය khya	ඤ්ඣ ñjha	ධ්ව dhva	ය්ය, ය්‍ය yya
ඛ්ව khva	ට්ට ṭṭa	න්ත nta	ය්හ yha
ග්ග gga	ට්ඨ ṭṭha	න්ථ ntha	ල්ල lla
ග්ඝ ggha	ඩ්ඩ ḍḍa	න්ද, ඳ nda	ල්‍ය lya
ඞ්ක ṅka	ඩ්ඪ ḍḍha	න්ධ ndha	ල්හ lha
ග්‍ර gra	ණ්ණ ṇṇa	න්න nna	ව්හ vha
ඞ්ඛ ṅkha	ණ්ට ṇṭa	න්හ nha	ස්ස ssa
ඞ්ග ṅga	ණ්ඨ ṇṭha	ප්ප ppa	ස්ම sma
ඞ්ඝ ṅgha	ණ්ඩ ṇḍa	ප්ඵ ppha	ස්ව sva
ච්ච cca	ත්ත tta	බ්බ bba	හ්ම hma
ච්ඡ ccha	ත්ථ ttha	බ්භ bbha	හ්ව hva
ජ්ජ jja	ත්ව tva	බ්‍ර bra	ළ්හ ḷha
ජ්ඣ jjha		ම්ප mpa	

-ා ā   -ි i   -ී ī   -ු u   -ූ ū   ෙ- e   ෙ-ා o

VĂN BẢN ĐỐI CHIẾU
PĀḶI - SINHALA & PĀḶI - ROMAN

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස
Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි
Saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Tatiyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Tatiyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි
Tatiyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.

පාණාතිපාතා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Pāṇātipātā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

අදින්නාදානා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Adinnādānā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

කාමෙසුමිච්ඡාචාරා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Kāmesu micchācārā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

මුසාවාදා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Musāvādā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Surāmerayamajjhapamādaṭṭhānā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

VIMĀNAVATTHUPĀḶI - CHUYỆN THIÊN CUNG

VISAYASŪCI - MỤC LỤC

*****

A. ITTHIVIMĀNAṂ - THIÊN CUNG NỮ GIỚI

1. PĪṬHAVAGGO - PHẨM CHIẾC GHẾ

***

2. CITTALATĀVAGGO - PHẨM CITTALATĀ

***

3. PĀRICCHATTAKAVAGGO - PHẨM PĀRICCHATTAKA

***

4. MAÑJEṬṬHAKAVAGGO - PHẨM MAÑJEṬṬHAKA

***

B. PURISAVIMĀNAṂ - THIÊN CUNG NAM GIỚI

5. MAHĀRATHAVAGGO - PHẨM CỖ XE LỚN

***

6. PĀYĀSIVAGGO - PHẨM PĀYĀSI

***

7. SUNIKKHITTAVAGGO - PHẨM KHÉO ĐẶT XUỐNG

CHUYỆN THIÊN CUNG ĐƯỢC CHẤM DỨT.

--ooOoo--

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

VIMĀNAVATTHUPĀḶI

&

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

CHUYỆN THIÊN CUNG

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

VIMĀNAVATTHUPĀḶI

Namo tassa bhagavato arahato sammā sambuddhassa.

A. ITTHIVIMĀNAṂ

1. PĪṬHAVAGGO

1. 1

1. Pīṭhaṃ te sovaṇṇamayaṃ uḷāraṃ
manojavaṃ gacchati yena kāmaṃ,
alaṅkate mālyadhare[1] suvatthe
obhāsasi vijjurivabbhakūṭaṃ.

2. Kena te tādiso[2] vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

3. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

4. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

5. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
abbhāgatānāsanakaṃ[3] adāsiṃ,
abhivādayiṃ añjalikaṃ akāsiṃ
yathānubhāvañca adāsi dānaṃ.

6. Tena me tādiso[4] vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

7. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Paṭhamapīṭhavimānaṃ.

1. 2

8. Pīṭhaṃ te veḷuriyamayaṃ uḷāraṃ
manojavaṃ gacchati yena kāmaṃ,
alaṅkate mālyadhare[1] suvatthe
obhāsasi vijjurivabbhakūṭaṃ.

---

[1] malyadhare - Ma, PTS, Sīmu, evaṃ sabbattha.
[2] tetādiso - Ma, Syā, - PTS, evaṃ sabbattha.
[3] abbhāgatānaṃ āsanakaṃ - Sīmu.
[4] metādiso - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

CHUYỆN THIÊN CUNG

Kính lễ đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri!

A. THIÊN CUNG NỮ GIỚI

1. PHẨM CHIẾC GHẾ

1. 1

1. "Chiếc ghế của nàng làm bằng vàng, cao sang, di chuyển với tốc độ của tâm theo như ước muốn. Hỡi cô nàng đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, nàng chói sáng tựa như tia chớp ở đỉnh đám mây.

2. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

3. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

4. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

5. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã bố thí chỗ ngồi nhỏ cho những người khách đi đến. Tôi đã chào hỏi, đã chắp tay, và đã dâng vật thí tùy theo khả năng.

6. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

7. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung Chiếc Ghế thứ nhất.

1. 2

8. "Chiếc ghế của nàng làm bằng ngọc bích, cao sang, di chuyển với tốc độ của tâm theo như ước muốn. Hỡi cô nàng đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, nàng chói sáng tựa như tia chớp ở trên đỉnh đám mây.

9. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

10. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

11. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

12. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
abbhāgatānāsanakaṃ adāsiṃ,
abhivādayiṃ añjalikaṃ akāsiṃ
yathānubhāvañca adāsi dānaṃ.

13. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

14. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Dutiyapīṭhavimānaṃ.

1. 3

15. Pīṭhaṃ te sovaṇṇamayaṃ uḷāraṃ
manojavaṃ gacchati yena kāmaṃ,
alaṅkate mālyadhare suvatthe
obhāsasi vijjurivabbhakūṭaṃ.

16. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

17. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

18. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

9. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

10. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

11. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

12. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã bố thí chỗ ngồi nhỏ cho những người khách đi đến. Tôi đã chào hỏi, đã chắp tay, và đã dâng vật thí tùy theo khả năng.

13. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

14. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung Chiếc Ghế thứ nhì.

1. 3

15. "Chiếc ghế của nàng làm bằng vàng, cao sang, di chuyển với tốc độ của tâm theo như ước muốn. Hỡi cô nàng đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, nàng chói sáng tựa như tia chớp ở trên đỉnh đám mây.

16. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

17. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

18. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

19. Appassa kammassa phalaṃ mamedaṃ[1]
yenamhi[2] evaṃ jalitānubhāvā,
ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke.

20. Addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ vippasannamanāvilaṃ,
tassa adāsahaṃ[3] pīṭhaṃ pasannā sehi[4] pāṇihi.

21. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

22. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti.

Tatiyapīṭhavimānaṃ.

1. 4

23. Pīṭhaṃ te veḷuriyamayaṃ uḷāraṃ
manojavaṃ gacchati yena kāmaṃ,
alaṅkate mālyadhare suvatthe
obhāsasi vijjurivabbhakūṭaṃ.

24. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

25. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

26. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

27. Appassa kammassa phalaṃ mamedaṃ
yenamhi evaṃ jalitānubhāvā,
ayaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke.

28. Addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ vippasannamanāvilaṃ,
tassa adāsahaṃ pīṭhaṃ pasannā sehi pāṇihi.

---

[1] mametaṃ - katthaci.
[2] tenamhi - katthaci.
[3] adāsihaṃ - Syā, evaṃ sabbattha.
[4] sakehi - Syā, evaṃ sabbattha.

19. “Đây là quả báo của việc làm ít ỏi của tôi, do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy. Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, ...

20. ... tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng chiếc ghế đến vị ấy.

21. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

22. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Chiếc Ghế thứ ba.

1. 4

23. “Chiếc ghế của nàng làm bằng ngọc bích, cao sang, di chuyển với tốc độ của tâm theo như ước muốn. Hỡi cô nàng đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, nàng chói sáng tựa như tia chớp ở trên đỉnh đám mây

24. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

25. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

26. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

27. “Đây là quả báo của việc làm ít ỏi của tôi, do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy. Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, ...

28. ... tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng chiếc ghế đến vị ấy.

29. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

30. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,[1]
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti.

Catutthapīṭhavimānaṃ.

1. 5

31. Kuñjaro te varāroho nānā ratanakappano,
ruciro thāmavā javasampanno[2] ākāsamhi samīhati.

32. Padumī paduma[3]pattakkhī padumuppalajutindharo,[4]
paduma[2]cuṇṇābhikiṇṇaṅgo soṇṇapokkharamālavā.[5]

33. Padumānusaṭaṃ maggaṃ padumapattavibhūsitaṃ,
ṭhitaṃ vaggumanugghāti[6] mitaṃ gacchati vāraṇo.

34. Tassa pakkamamānassa soṇṇakaṃsā[7] ratissarā,
tesaṃ sūyyati[8] nigghoso turiye pañcaṅgike yathā.

35. Tassa nāgassa khandhasmiṃ[9] sucivatthā alaṅkatā,
mahantaṃ accharāsaṅghaṃ vaṇṇena atirocasi.[10]

36. Dānassa te idaṃ phalaṃ atho sīlassa vā pana,
atho añjalikammassa taṃ me akkhāhi pucchitā ’ti.

37. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

38. Disvāna guṇasampannaṃ jhāyiṃ jhānarataṃ sataṃ,
adāsiṃ pupphābhikiṇṇaṃ āsanaṃ dussasanthataṃ.

39. Upaḍḍha[11]padumamālāhaṃ āsanassa samantato,
abbhokirissaṃ pattehi pasannā sehi pāṇihi.

---

[1] yamahaṃ akāsiṃ - Syā, evaṃ sabbattha.
[2] thāmasampanno - katthaci.
[3] padma° - Ma, PTS, evaṃ sabbattha.
[4] padmuppalajutindharo - Ma, PTS.
[5] soṇṇapokkharamāladhā - Ma; sovaṇṇapokkharamālavā - Syā.
[6] vaggumanugghātī - Ma.
[7] sovaṇṇakaṃsā - Syā.
[8] suyyati - Ma, Syā, PTS.
[9] khandhamhi - Ma, Syā.
[10] atirocati - katthaci.
[11] upaḍḍhaṃ - Ma, PTS.

29. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

30. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung Chiếc Ghế thứ tư.

1. 5

31. "Con voi của nàng là vật cỡi cao quý, có sự trang hoàng với nhiều loại châu báu, khả ái, mạnh mẽ, có sự nhanh nhẹn, di chuyển an toàn ở không trung.

32. Hỡi nàng có mắt hình lá sen, (con voi của nàng) có màu sắc tựa như hoa sen,[1] có sự rực rỡ với màu sen hồng và sen xanh, có thân hình được rải rắc với nhụy phấn của hoa sen, có đeo tràng hoa sen bằng vàng.

33. Con voi đi một cách đều đều, ổn định, êm đềm, không gây xóc ở con đường được rải đầy hoa sen, được tô điểm với những lá sen.

34. Trong lúc con voi đang tiến bước, những chiếc chuông vàng (phát lên) âm thanh êm dịu. Tiếng ngân vang của chúng được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

35. Ở trên thân của con voi ấy, nàng với xiêm y tinh khiết, đã được trang điểm, sáng chói vượt trội đoàn tiên nữ đông đảo về phương diện sắc đẹp.

36. Quả báo này của nàng là do sự bố thí, hay là do giới hạnh, hoặc của hành động chắp tay? Được hỏi, xin nàng hãy giải thích điều ấy cho ta."

37. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

38. "Sau khi nhìn thấy vị thành tựu các đức hạnh, chứng thiền, thích thú về thiền, tốt lành, tôi đã dâng chỗ ngồi được phủ lên lớp vải, được rải rắc các bông hoa.

39. Được tịnh tín, tôi đã tự tay rắc lên ở xung quanh chỗ ngồi với những cánh hoa sen của một nửa bông hoa sen hồng.

---

[1] Con voi ấy có màu như hoa sen nên được gọi là *padumī* (VvA, 35).

40. Tassa kammassa kusalassa[1] idaṃ me īdisaṃ phalaṃ,
sakkāro garukāro ca devānaṃ apacitā ahaṃ.

41. Yo ce sammāvimuttānaṃ santānaṃ brahmacārinaṃ,
pasanno āsanaṃ dajjā evaṃ nande yathā ahaṃ.

42. Tasmā hi atthakāmena[2] mahantam[3]abhikaṅkhatā,
āsanaṃ dātabbaṃ hoti sarīrantimadhārinan "ti.

Kuñjaravimānaṃ.

1. 6

43. Suvaṇṇacchadanaṃ nāvaṃ nārī[4] āruyha tiṭṭhasi,
ogāhasi[5] pokkharaṇiṃ padumaṃ[6] chindasi pāṇinā.[7]

44. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

45. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

46. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

47. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
disvāna bhikkhū tasite kilante
uṭṭhāya pātuṃ udakaṃ adāsiṃ.

48. Yo ve kilantāna pipāsitānaṃ
uṭṭhāya pātuṃ udakaṃ dadāti,
sītodakā tassa bhavanti najjo
pahūtamālyā[8] bahupuṇḍarīkā.

49. Tamāpagā anupariyanti sabbadā
sītodakā vālukasanthatā nadī,
ambā ca sālā tilakā ca jambuyo
uddālakā pāṭaliyo ca phullā.

---

[1] kammakusalassa - Ma, Syā.
[2] attakāmena - Ma, Syā, PTS.
[3] mahattam - Ma, Syā, PTS.
[4] nāri - Ma, Syā, PTS.
[5] ogāḷhasi - Syā, evaṃ sabbattha.
[6] padmaṃ - Ma, PTS.
[7] kūṭāgārā nivesā te vibhattā bhāgaso mitā, daddallamānā ābhanti samantā caturo disā - Syā potthakaṃ addhikaṃ.
[8] pahūtamalyā - PTS, evaṃ sabbattha.

40. Quả báo này như vầy của tôi là do nghiệp thiện ấy. Tôi có được sự tôn vinh, có được sự kính trọng, và được sùng bái bởi chư Thiên.

41. Nếu người nào tịnh tín dâng cúng chỗ ngồi đến các vị hành Phạm hạnh, thanh tịnh, đã được chân chánh giải thoát, sẽ được vui sướng như thế giống như tôi vậy.

42. Chính vì điều đó, những người mong mỏi lợi ích, ao ước quả báo lớn lao thì nên dâng cúng chỗ ngồi đến những vị đang mang thân mạng cuối cùng."

Thiên Cung Voi.

1. 6

43. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, sau khi bước lên chiếc thuyền có mái bằng vàng. Nàng lội xuống hồ nước hái hoa sen bằng bàn tay.

44. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

45. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

46. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

47. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, sau khi nhìn thấy các vị tỳ khưu bị thiếu nước, bị mệt nhọc, tôi đã đứng lên và đã dâng nước để uống.

48. Quả vậy, người nào đứng lên và dâng nước để uống đến những người bị mệt nhọc, bị khát nước, người ấy có được những dòng sông có nước mát, lắm bông hoa, và nhiều sen trắng.

49. Những dòng nước luôn luôn chảy xung quanh người ấy, những con sông có nước mát, được trải lót bằng cát. Có những cây xoài, cây *sālā*, cây *tilakā*, cây mận đỏ, cây bã đậu, và cây loa kèn nở rộ hoa.

50. Taṃ bhūmibhāgehi upetarūpaṃ
vimānaseṭṭhaṃ bhusasobhamānaṃ,
tassīdha[1] kammassa ayaṃ vipāko
etādisaṃ katapuññā[2] labhanti.

51. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

52. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Paṭhamanāvāvimānaṃ.

1. 7

53. Suvaṇṇacchadanaṃ nāvaṃ nārī[3] āruyha tiṭṭhasi,
ogāhasi pokkharaṇiṃ padumaṃ chindasi pāṇinā.

54. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

55. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

56. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

57. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
disvāna bhikkhuṃ tasitaṃ kilantaṃ
uṭṭhāya pātuṃ udakaṃ adāsiṃ.

58. Yo ve kilantassa pipāsitassa
uṭṭhāya pātuṃ udakaṃ dadāti,
sītodakā tassa bhavanti najjo
pahūtamālyā bahupuṇḍarīkā.

59. Tamāpagā anupariyanti sabbadā
sītodakā vālukasanthatā nadī,
ambā ca sālā tilakā ca jambuyo
uddālakā pāṭaliyo ca phullā.

---

[1] tasseva - Syā, evaṃ sabbattha.
[2] puññakatā - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.
[3] nāri - Syā.

50. Thiên cung hạng nhất ấy, có vẻ đẹp được ban cho với những vùng đất (như thế ấy), đang chiếu sáng rực rỡ. Ở đây, quả thành tựu này là của nghiệp ấy. Những người có phước báu đã làm đạt được như thế này.

51. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

52. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Chiếc Thuyền thứ nhất.

1. 7

53. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, sau khi bước lên chiếc thuyền có mái bằng vàng. Nàng lội xuống hồ nước hái hoa sen bằng bàn tay.

54. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

55. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

56. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

57. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, sau khi nhìn thấy vị tỳ khưu bị thiếu nước, bị mệt nhọc, tôi đã đứng lên và đã dâng nước để uống.

58. Quả vậy, người nào đứng lên và dâng nước để uống đến người bị mệt nhọc bị khát nước, người ấy có được con sông có nước mát, lắm bông hoa, và nhiều sen trắng.

59. Những dòng nước luôn luôn chảy xung quanh người ấy, những con sông có nước mát, được trải lót bằng cát. Có những cây xoài, cây *sālā*, cây *tilakā*, cây mận đỏ, cây bã đậu, và cây loa kèn nở rộ hoa.

60. Taṃ bhūmibhāgehi upetarūpaṃ
vimānaseṭṭhaṃ bhusasobhamānaṃ,
tassīdha kammassa ayaṃ vipāko
etādisaṃ katapuññā labhanti.

61. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

62. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,[1]
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti.

Dutiyanāvāvimānaṃ.

1. 8

63. Suvaṇṇacchadanaṃ nāvaṃ nārī āruyha tiṭṭhasi,
ogāhasi pokkharaṇiṃ padumaṃ[2] chindasi pāṇinā.

64. Kūṭāgārā nivesā te vibhattā bhāgaso mitā,
daddallamānā ābhanti samantā caturo disā.

65. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

66. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

67. Sā devatā attamanā sambuddheneva pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

68. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
disvāna bhikkhū tasite kilante
uṭṭhāya pātuṃ udakaṃ adāsiṃ.

69. Yo ve kilantāna pipāsitānaṃ
uṭṭhāya pātuṃ udakaṃ dadāti,
sītodakā tassa bhavanti najjo
pahūtamālyā bahupuṇḍarīkā.

---

[1] Ettha dissate marammachaṭṭha saṅgīti potthake ‘akkhāmi te buddha mahānubhāva manussabhūtā yamakāsi puññāpi pādantidvayaṃ.

[2] padmaṃ - PTS.

60. Thiên cung hạng nhất ấy, có vẻ đẹp được ban cho với những vùng đất (như thế ấy), đang chiếu sáng rực rỡ. Ở đây, quả thành tựu này là của nghiệp ấy. Những người có phước báu đã làm đạt được như thế này.

61. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

62. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung Chiếc Thuyền thứ nhì.

1. 8

63. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, sau khi bước lên chiếc thuyền có mái bằng vàng. Nàng lội xuống hồ nước hái hoa sen bằng bàn tay.

64. Những ngôi nhà mái nhọn, các chỗ ngụ của nàng, được phân chia thành từng phần cân xứng. Trong lúc tỏa sáng rực rỡ, chúng chiếu sáng bốn phương ở xung quanh.

65. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

66. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, Ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

67. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được chính đấng Toàn Giác hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

68. "Con, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, sau khi nhìn thấy các vị tỳ khưu bị thiếu nước, bị mệt nhọc, con đã đứng lên và đã dâng nước để uống.

69. Quả vậy, người nào đứng lên và dâng nước để uống đến những người bị mệt nhọc bị khát nước, người ấy có được con sông có nước mát, lắm bông hoa, và nhiều sen trắng.

70. Tamāpagā anupariyanti sabbadā
sītodakā vālukasanthatā nadī,
ambā ca sālā tilakā ca jambuyo
uddālakā pāṭaliyo ca phullā.

71. Taṃ bhūmibhāgehi upetarūpaṃ
vimānaseṭṭhaṃ bhusasobhamānaṃ,
tassīdha kammassa ayaṃ vipāko
etādisaṃ katapuññā labhanti.

72. Kūṭāgārā nivesā me vibhattā bhāgaso mitā,
daddallamānā ābhanti samantā caturo disā.

73. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

74. Tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati,
etassa kammassa phalaṃ mamedaṃ[1]
atthāya[2] buddho udakaṃ apāyī ”ti.[3]

Tatiyanāvāvimānaṃ.

1. 9

75. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

76. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

77. Kena tvaṃ vimalobhāsā atirocasi devate,[4]
kena te sabbagattehi sabbā obhāsare[5] disā.

78. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

79. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

---

[1] etassa kammassa ayaṃ vipāko - Syā.
[2] uṭṭhāya - Syā.
[3] apāsīti - Syā.
[4] devatā - Ma.
[5] obhāsate - Ma, PTS.

70. Những dòng nước luôn luôn chảy xung quanh người ấy, những con sông có nước mát, được trải lót bằng cát. Có những cây xoài, cây *sālā*, cây *tilakā*, cây mận đỏ, cây bã đậu, và cây loa kèn nở rộ hoa.

71. Thiên cung hạng nhất ấy, đang chiếu sáng rực rỡ, có được vẻ đẹp nhờ vào những khu vực của vùng đất. Ở đây, quả thành tựu này là của nghiệp ấy. Những người có phước báu đã tạo (trước đây) đạt được như thế này.

72. Những ngôi nhà mái nhọn, các chỗ ngụ của con, được phân chia thành từng phần cân xứng. Trong lúc tỏa sáng rực rỡ, chúng chiếu sáng bốn phương ở xung quanh.

73. Do điều ấy, con có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho con ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho con.

74. Do điều ấy mà con có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của con chiếu sáng khắp các phương. Quả báo này của con là của nghiệp ấy. Đức Phật đã uống nước vì sự lợi ích (của con)."

Thiên Cung Chiếc Thuyền thứ ba.

1. 9

75. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

76. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

77. Hỡi nàng tiên, do điều gì mà nàng có hào quang không bị vẩn đục sáng chói vượt trội? Do điều gì mà khắp các phương đều chói sáng nhờ vào tất cả các phần thân thể của nàng?

78. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

79. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

80. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
tamandhakāramhi timīsikāyaṃ
padīpakālamhi adaṃ padīpaṃ.[1]

81. Yo andhakāramhi timīsikāyaṃ
padīpakālamhi dadāti dīpaṃ,
uppajjati jotirasaṃ vimānaṃ
pahūtamālyaṃ bahupuṇḍarīkaṃ.

82. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

83. Tenāhaṃ vimalobhāsā atirocāmi devatā,
tena me sabbagattehi sabbā obhāsare[2] disā.

84. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti.

Dīpavimānaṃ.

1. 10

85. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.[3]

86. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

87. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

88. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

89. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
addasaṃ virajaṃ buddhaṃ
vippasannamanāvilaṃ.

---

[1] adāsi dīpaṃ - Ma. [2] obhāsate - PTS. [3] tāramā - PTS.

80. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, vào đêm tối đen mù mịt ấy, tôi đã bố thí cây đèn vào thời điểm cần đến đèn.

81. Người nào, vào đêm tối đen mù mịt, bố thí cây đèn vào thời điểm cần đến đèn thì được sanh lên cung Trời (nơi) có viên ngọc như ý, có lắm bông hoa, có nhiều sen trắng.

82. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

83. Do điều ấy, tôi là vị Thiên nhân có hào quang không bị vẩn đục sáng chói vượt trội. Do điều ấy mà khắp các phương đều chói sáng nhờ vào tất cả các phần thân thể của tôi.

84. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung Cây Đèn.

1. 10

85. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

86. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

87. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

88. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

89. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người. Tôi đã nhìn thấy đức Phật, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động.

90. Āsajja dānaṃ adāsiṃ akāmā tiladakkhiṇaṃ,
dakkhiṇeyyassa buddhassa pasannā sehi pāṇihi.

91. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

92. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti.

Tiladakkhiṇāvimānaṃ.

1. 11

93. Koñcā mayūrā diviyā ca haṃsā
vaggussarā kokilā sampatanti,
pupphābhikiṇṇaṃ rammamidaṃ vimānaṃ
anekacittaṃ naranārisevitaṃ.

94. Tatthacchasi devi mahānubhāve
iddhi[1] vikubbanti anekarūpā,
imā ca te accharāyo samantato
naccanti gāyanti pamodayanti.[2]

95. Deviddhipattāsi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

96. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

97. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
patibbatā nāññamanā[3] ahosiṃ,
mātāva puttaṃ anurakkhamānā
kuddhāpahaṃ[4] nappharusaṃ avocaṃ.

98. Sacce ṭhitā mosavajjaṃ pahāya
dāne ratā saṅgahitattabhāvā,
annaṃ ca pānaṃ ca pasannacittā
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.

---

[1] iddhī - Ma, Syā, PTS;
iddhiṃ - katthaci.
[2] pamodayanti ca - Ma.
[3] patibbatānaññamanā - Ma;
patibbatā anaññamanā - Syā.
[4] kuddhāpihaṃ - Ma; Syā.

90. Sau khi đi đến gần, được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng cúng vật thí, với hạt mè là vật cúng dường, không có dự tính trước, đến đức Phật, bậc xứng đáng cúng dường.

91. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

92. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của sự Cúng Dường Hạt Mè.

1. 11

93. "Những chim cò, chim công, chim thiên nga, và những con chim cu có giọng hót dễ thương thuộc cõi Trời bay quanh quẩn ở cung điện đáng yêu này, nơi được rải rắc bông hoa, được tô điểm nhiều màu sắc, được lai vãng bởi nhiều tiên nam tiên nữ.

94. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, nàng ngụ ở nơi ấy, đang biến hóa thần thông thành ra nhiều dáng vóc. Và nàng có các tiên nữ này nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển ở xung quanh.

95. Hỡi cô nàng có đại oai lực, nàng đã đạt được thần thông của chư Thiên. Khi là con người nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?"

96. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

97. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người vợ chung thủy, không tơ tưởng người khác. Giống như người mẹ đang bảo vệ đứa con trai, mặc dầu giận dữ tôi cũng đã không nói lời thô lỗ.

98. Vững trú ở sự chân thật, từ bỏ lời dối trá, ưa thích việc bố thí, có bản tính nhân hậu, có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

99. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

100. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Patibbatāvimānaṃ.

1. 12

101. Veḷuriyatthambhaṃ ruciraṃ pabhassaraṃ
vimānamāruyha anekacittaṃ,
tatthacchasi devi mahānubhāve
uccāvacā iddhivikubbamānā,
imā ca te accharāyo samantato
naccanti gāyanti pamodayanti.[1]

102. Deviddhipattāsi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

103. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

104. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
upāsikā cakkhumato ahosiṃ,
pāṇātipātā viratā ahosiṃ
loke adinnaṃ parivajjayissaṃ.

105. Amajjapā no ca[2] musā abhāsiṃ[3]
sakena sāmināva[4] ahosiṃ tuṭṭhā,
annañca pānañca pasannacittā
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.

106. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

107. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Dutiyapatibbatāvimānaṃ.

---

[1] pamodayanti ca - Ma; ca pamodayanti - PTS.
[2] nāpi - Syā.
[3] abhāṇiṃ - Ma, Syā, PTS.
[4] sāminā - Ma, Syā, PTS.

99. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

100. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Vợ Chung Thủy.

1. 12

101. "Hỡi nàng tiên có đại oai lực, sau khi bước lên cung điện có cây cột bằng ngọc bích, đáng yêu, rực rỡ, được tô điểm nhiều màu sắc, nàng ngụ ở nơi ấy, đang biến hóa thần thông cao thấp đa dạng. Và nàng có các tiên nữ này nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển ở xung quanh.

102. Hỡi nàng có đại oai lực, nàng đã đạt được thần thông của chư Thiên. Khi là con người nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?"

103. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

104. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, tôi đã là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn. Tôi đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi đã xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời.

105. Không có việc uống chất say, và tôi đã không nói lời dối trá, tôi đã được vui thích chỉ với người chồng của mình. Có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

106. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

107. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Vợ Chung Thủy thứ nhì.

1. 13

108. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

109. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

110. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

111. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

112. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
suṇisā ahosiṃ sasurassa gehe,[1]
addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ
vippasannamanāvilaṃ.

113. Tassa adāsahaṃ pūvaṃ pasannā sehi pāṇihi,
bhāgaḍḍhabhāgaṃ datvāna modāmi nandane vane.

114. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

115. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Suṇisāvimānaṃ.

1. 14

116. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

117. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

[1] ghare - Syā.

1. 13

108. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

109. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

110. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

111. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

112. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người con dâu ở trong nhà của cha chồng. Tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động.

113. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng bánh bột đến vị ấy. Sau khi dâng cúng một nửa phần chia (đã nhận được), tôi vui hưởng ở khu vườn Nandana (thuộc cõi Trời).

114. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

115. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Con Dâu.

1. 14

116. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

117. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

118. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

119. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

120. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
suṇisā ahosiṃ sasurassa gehe,[1]
addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ
vippasannamanāvilaṃ.

121. Tassa adāsahaṃ bhāgaṃ pasannā sehi pāṇihi,
kummāsapiṇḍaṃ datvāna modāmi nandane vane.

122. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

123. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Dutiya suṇisāvimānaṃ.

1. 15

124. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

125. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

126. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

127. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

---

[1] ghare - Syā.

118. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

119. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

120. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người con dâu ở trong nhà của cha chồng. Tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động.

121. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng phần chia (đã nhận được) đến vị ấy. Sau khi dâng cúng miếng bánh kem, tôi vui hưởng ở khu vườn Nandana (thuộc cõi Trời).

122. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

123. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Con Dâu thứ nhì.

1. 15

124. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

125. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

126. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

127. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

128. Issā ca maccheramatho paḷāso[1]
nāhosi mayhaṃ gharamāvasantiyā,
akkodhanā bhattuvasānuvattinī
uposathe niccahamappamattā.[2]

129. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.

130. Uposathaṃ upavasissaṃ[3] sadā sīlesu saṃvutā,
saṃyamā[4] saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmahaṃ.[5]

131. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.

132. Pañca sikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.

133. Sāhaṃ sakena sīlena yasasā ca yasassinī,
anubhomi sakaṃ puññaṃ sukhitā camhi anāmayā.

134. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

135. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti.

Mama ca bhante vacanena bhagavato pāde sirasā vandeyyāsi, uttarā nāma bhante upāsikā bhagavato pāde sirasā vandatī ’ti. Anacchariyaṃ kho panetaṃ bhante yaṃ maṃ bhagavā aññatarasmiṃ sāmaññaphale vyākareyya. Taṃ bhagavā sakadāmiphale viyākāsī ”ti.

Uttarāvimānaṃ.

1. 16

136. Yuttā ca te parama-alaṅkatā hayā
adhomukhā aghasigamā balī javā,
abhinimmitā pañcarathā satā ca te
anventi taṃ sārathicoditā hayā.

137. Sā tiṭṭhasi rathavare alaṅkatā
obhāsayaṃ jalamiva jotipāvako,
pucchāmi taṃ varatanu[6] anomadassane
kasmā nu[7] kāyā anadhivaraṃ upāgamī ’ti.[8]

---

[1] maccheriyamāno palāso - Syā.
[2] niccappamattā - Syā.
[3] upavasiṃ - Syā, evaṃ sabbattha.
[4] saññamā - PTS.
[5] āvasāmimaṃ - Sī.
[6] varacāru - katthaci.
[7] kasmā - Syā.
[8] upāgami - Ma, Syā.

128. "Tôi không có ganh tỵ, bỏn xẻn, hằn học trong khi sống ở gia đình, không có giận dữ, có sự tuân theo lệnh của chồng, tôi luôn luôn không xao lãng trong ngày trai giới.

129. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

130. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiềm chế, có sự san sẻ.

131. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

132. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng.

133. Tôi đây có sự nổi tiếng nhờ vào giới hạnh và danh tiếng của mình. Và tôi đã thành tựu phước báu của mình, được an vui, không tật bệnh.

134. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

135. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.

Và thưa ngài, xin ngài đê đầu đảnh lễ ở bàn chân của đức Thế Tôn với lời nói của tôi rằng: 'Bạch ngài, nữ cư sĩ tên Uttarā xin đê đầu đảnh lễ ở bàn chân của đức Thế Tôn.' Thưa ngài điều này quả không kỳ lạ là việc đức Thế Tôn tuyên bố về tôi ở vào quả vị Sa-môn nào đó." Đức Thế Tôn đã tuyên bố nàng ấy là ở quả vị Bất Lai.

Thiên Cung của Uttarā.

1. 16

136. "Những con ngựa của nàng đã được thắng vào, đã được trang hoàng tuyệt vời, có khuôn mặt hướng xuống dưới, di chuyển ở không trung, có sức mạnh, có tốc lực, và năm trăm cỗ xe đã được nàng hóa hiện ra. Những con ngựa, được đốc thúc bởi những người đánh xe, theo sau nàng.[1]

137. Nàng, đã được điểm trang, đứng ở chiếc xe cao quý, đang chói sáng như vì sao, đang rực cháy như ngọn lửa. Hỡi cô nàng có thân hình cao quý, có dáng vóc tuyệt vời, ta hỏi nàng, từ tập thể nào nàng đã đi đến với đấng Cao Quý Nổi Bật?"

[1] Ở câu chuyện này, trưởng lão Vaṅgīsa hỏi và vị tiên nữ Sirimā trả lời (Sđd. 78).

138. Kāmaggapattānaṃ yamāhunuttaraṃ[1]
nimmāya nimmāya ramanti devatā,
tasmā kāyā accharā kāmavaṇṇinī
idhāgatā anadhivaraṃ namassitun 'ti.[2]

139. Kiṃ tvaṃ pure sucaritamācarīdha
kenacchasi[3] tvaṃ amitayasā sukhedhitā,
iddhī ca te anadhivarā vihaṅgamā
vaṇṇo ca te dasadisā virocati.

140. Devehi taṃ[4] parivutā sakkatā casi
kuto cutā sugatigatāsi devate,
kassa vā tvaṃ vacanakarānusāsaniṃ
ācikkha me tvaṃ yadi buddhasāvikā 'ti.

141. Nagantare nagaravare sumāpite
paricārikā rājavarassa sirīmato,
nacce gīte[5] paramasusikkhitā ahuṃ
sirimāti maṃ rājagahe avedisuṃ.[6]

142. Buddho ca me isinisabho vināyako
adesayī samudayadukkhaniccataṃ,
asaṅkhataṃ dukkhanirodhasassataṃ[7]
maggañcimaṃ akuṭilamañjasaṃ sivaṃ.

143. Sutvānahaṃ amatapadaṃ asaṅkhataṃ
tathāgatassanadhivarassa sāsanaṃ,
sīlesvahaṃ paramasusaṃvutā ahuṃ
dhamme ṭhitā naravarabuddhabhāsite.[8]

144. Ñatvānahaṃ[9] virajapadaṃ[10] asaṅkhataṃ
tathāgaten' anadhivarena desitaṃ,
tatthevahaṃ samathasamādhimāphusiṃ
sā yeva me paramaniyāmatā ahu.

145. Laddhānahaṃ amatavaraṃ visesanaṃ
ekaṃsikā abhisamaye visesiya,
asaṃsayā bahujanapūjitā ahaṃ
khiḍḍāratiṃ[11] paccanubhomanappakaṃ.

146. Evaṃ ahaṃ amatadasamhi[12] devatā
tathāgatass' anadhivarassa sāvikā,
dhammaddasā paṭhamaphale patiṭṭhitā
sotāpannā na ca pana matthi[13] duggati.

---

[1] yamāhu anuttarā - Syā;
yam āhu anuttaraṃ - PTS.
[2] namassituṃ - Ma, Syā.
[3] kenāsi - Syā.
[4] tvaṃ - Ma, PTS.
[5] naccehi gītehi - Syā.
[6] avediṃsu - Ma, PTS, Sīmu, Pa.
[7] dukkhanirodhaṃ sassataṃ - Syā.
[8] naravarabuddhadesite - Ma, Syā, PTS.
[9] ñatvāna taṃ - Syā.
[10] virajaṃ padaṃ - Syā.
[11] khiḍḍaṃ ratiṃ - Syā.
[12] amatarasamhi - Syā.
[13] punamatthi - Syā.

138. "Người ta đã nói loại chư Thiên vui thích trong việc biến hóa thế này thế nọ là hạng cao nhất trong số chư Thiên đã đạt được tột đỉnh về dục lạc. Từ tập thể ấy, là tiên nữ có được dáng vóc theo như ý muốn, tôi đã đi đến nơi đây để lễ bái đấng Cao Quý Nổi Bật."

139. "Trước đây, nàng đã hành thiện hạnh gì ở nơi này? Do điều gì nàng có danh tiếng vô lượng, được nuôi dưỡng trong hạnh phúc, và thần thông của nàng là cao quý nổi bật, có sự di chuyển ở không trung, và màu da của nàng chói sáng mười phương?

140. Nàng được chư Thiên vây quanh và tôn trọng. Hỡi nàng tiên, từ nơi đâu nàng đã chết đi, rồi đã đi đến chốn an vui? Hay là nàng đã thực hành theo lời chỉ dạy của vị nào? Nếu nàng đã là đệ tử của đức Phật, xin nàng hãy nói rõ cho ta."

141. "Ở thành phố cao quý khéo được xây dựng nơi thung lũng, tôi đã là người thị tỳ của vị vua cao quý có sự vinh quang. Tôi đã khéo được học tập đến tột đỉnh về múa, về hát. Ở Rājagaha người ta đã biết đến tôi là Sirimā.

142. Và đức Phật, vị chúa của các ẩn sĩ, bậc Hướng Đạo đã thuyết giảng cho tôi về Tập Đế, về Khổ Đế, về tính chất vô thường, về sự không tạo tác, về sự Diệt Tận của Khổ, về tính chất trường cửu, và về Đạo Lộ không cong quẹo, thẳng tắp, tốt lành này.

143. Sau khi lắng nghe về Đạo Lộ Bất Tử, về sự không tạo tác, về Giáo Pháp cao quý nổi bật của đức Như Lai, tôi đã tuyệt đối khéo léo thu thúc trong các giới, được vững vàng trong Giáo Pháp đã được thuyết giảng bởi đức Phật cao quý của loài người.

144. Sau khi tôi biết được vị thế Vô Nhiễm, không tạo tác, đã được thuyết giảng bởi đức Như Lai, đấng Cao Quý tối thượng, ngay vào thời điểm ấy tôi đã chạm đến tầng định của thiền chỉ tịnh. Chính tôi đây đã có được bản thể vững bền tối thượng.

145. Sau khi đạt được sự Bất Tử cao quý đặc biệt, sau khi đã xác định về sự lãnh hội, tôi đã chắc chắn, không còn hoài nghi, được nhiều người tôn vinh. Tôi thọ hưởng sự vui thích khoái lạc không phải là ít.

146. Như vậy, tôi là vị Thiên nhân thấy được Bất Tử, là nữ Thinh Văn của đức Như Lai, đấng Cao Quý Nổi Bật. Tôi đã thấy được Pháp, đã được thiết lập ở quả vị thứ nhất, là vị Nhập Lưu, và hơn nữa không còn khổ cảnh đối với tôi.

147. Sā vandituṃ anadhivaraṃ upāgamiṃ
pāsādike kusalarate ca bhikkhavo,
namassituṃ samaṇasamāgamaṃ sivaṃ
sagāravā sirimato dhammarājino.

148. Disvā muniṃ muditamanamhi pīṇitā
tathāgataṃ naravaradammasārathiṃ,
taṇhacchidaṃ kusalarataṃ vināyakaṃ
vandāmahaṃ paramahitānukampakan "ti.

Sirimāvimānaṃ.

1. 17

149. Idaṃ vimānaṃ ruciraṃ pabhassaraṃ
veḷuriyatthambhaṃ satataṃ sunimmitaṃ,[1]
sovaṇṇarukkhehi[2] samantamotthataṃ
ṭhānaṃ mamaṃ kammavipākasambhavaṃ.

150. Tatrūpapannā purimaccharā imā
sataṃ sahassāni sakena kammunā,
tuvaṃsi ajjhapagatā[3] yasassinī
obhāsayaṃ tiṭṭhasi pubbadevatā.

151. Sasī adhiggayha yathā virocati
nakkhattarājāriva tārakāgaṇaṃ,
tatheva tvaṃ accharāsaṅgamaṃ[4] imaṃ
daddallamānā yasasā virocasi.

152. Kuto nu āgamma anomadassane
uppannā[5] tvaṃ bhavanaṃ mamaṃ idaṃ,
brahmaṃva devā tidasā sa-indakā[6]
sabbe na tappāmase dassanena tan 'ti.[7]

153. Yametaṃ sakka anupucchase mamaṃ
kuto cutā tvaṃ idha āgatāti,[8]
bārāṇasī nāma puratthi kāsinaṃ
tattha pure ahosiṃ[9] kesakārikā.[10]

154. Buddhe ca dhamme ca pasannamānasā
saṅghe ca ekantagatā asaṃsayā,
akhaṇḍasikkhāpadā āgatapphalā
sambodhidhamme niyatā anāmayā 'ti.

---

[1] sunimitaṃ - PTS.
[2] suvaṇṇarukkhehi - Ma, Syā.
[3] ajjhupagatā - Ma; ajjhūpagatā - Syā, PTS.
[4] accharāsaṅgaṇaṃ - Ma, Syā, PTS.
[5] upapannā - Ma, PTS.
[6] sahindakā - Ma, Syā, PTS.
[7] dassanātanti - Sī.
[8] kuto cutā idha āgatā tuvaṃ - Syā.
[9] ahosiṃ pure - Ma.
[10] pesakārikā - Syā.

147. Với sự tôn kính đối với đấng Pháp Vương vinh quang, tôi đây đã đi đến để đảnh lễ đấng Cao Quý Tối Thượng và để lễ bái các vị tỳ khưu, những vị vui thích thiện pháp, tạo nên niềm tin, tập hợp tốt lành của các Sa-môn.

148. Sau khi nhìn thấy bậc Hiền Trí, đức Như Lai, đấng Điều Ngự Trượng Phu cao quý, vị cắt đứt tham ái, bậc vui thích thiện pháp, đấng Hướng Đạo, tôi được hài lòng, có tâm ý hoan hỷ. Tôi đảnh lễ bậc có lòng thương tưởng đến điều lợi ích tối thượng (cho tất cả chúng sanh)."

Thiên Cung của Sirimā.

1. 17

149. "Thiên cung này đáng yêu, rực rỡ, có cây cột bằng ngọc bích, được trường tồn, khéo được hóa hiện ra, được che xung quanh với những cây cối bằng vàng, là trú xứ của ta, có nguồn gốc là quả thành tựu của nghiệp.

150. Những tiên nữ đến trước này, những Thiên nhân tiền bối, đã được sanh lên ở đây có hàng trăm ngàn. Nhờ vào nghiệp của mình, nàng đã đạt đến. Có được danh tiếng, nàng đứng, trong khi đang chói sáng.

151. Giống như mặt trăng chói sáng, vượt trội quần thể các tinh tú, tựa như vị vua của các vì sao, tương tự y như thế trong lúc tỏa sáng rực rỡ tập thể tiên nữ này, nàng chói sáng nhờ vào danh tiếng.

152. Hỡi cô nàng có dáng vóc tuyệt vời, từ nơi đâu nàng đã đi đến, rồi được sanh lên ở cung điện này của ta? Như thể ngắm nhìn đấng Tạo Hóa, tất cả Chư Thiên cõi Trời Ba Mươi (Ba) có cả Thần Inda không mệt nhọc với việc ngắm nhìn nàng."

153. "Thưa (Thiên Chủ) Sakka, ngài ân cần hỏi tôi điều này: 'Từ nơi đâu nàng đã chết đi, rồi đã đi đến nơi đây?' - Có thành phố của xứ Kāsī tên là Bārāṇasī, tại nơi ấy, trước đây tôi đã là Kesakārikā.

154. Có tâm tịnh tín đối với Đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng, tôi đã đi đến sự dứt khoát, không còn hoài nghi, có các điều học không sứt mẻ, đã đạt đến Quả vị, đã được vững chắc ở trong Giáo Pháp của đấng Toàn Giác, và không bệnh tật."

155. Tantyābhinandāmase sāgatañca[1] te
dhammena ca tvaṃ yasasā virocasi,
buddhe ca dhamme ca pasannamānase
saṅghe ca ekantagate asaṃsaye,
akhaṇḍasikkhāpade āgatapphale
sambodhidhamme niyate anāmaye ”ti.

Kesakārīvimānaṃ.

Pīṭhavaggo paṭhamo.[2]

*****

TASSUDDĀNAṂ

Pañcapīṭhā tayo nāvā dīpatiladakkhiṇā duve,[3]
pati[4] dve suṇisā uttarā sirimā kesakārikā,[5]
vaggo tena pavuccatī ”ti.

--ooOoo--

---

[1] svāgatañca - Ma, Syā, PTS.
[2] itthīvimāne paṭhamo vaggo - Syā, PTS.
[3] padīpātiladakkhiṇā - Syā.
[4] dve patī - Syā.
[5] pesakārikā - Syā.

155. "Hỡi nàng tiên có tâm tịnh tín đối với Đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng, đã đi đến sự dứt khoát, không còn hoài nghi, có các điều học không sứt mẻ, đã đạt đến Quả vị, đã được vững chắc ở trong Giáo Pháp của đấng Toàn Giác, và không bệnh tật, chúng tôi vui mừng về việc đi đến tốt đẹp ấy của nàng. Và thông qua Giáo Pháp, nàng chói sáng nhờ vào danh tiếng."

Thiên Cung của Kesakārī.

Phẩm Chiếc Ghế là thứ nhất.

*****

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

Năm (chuyện) chiếc ghế, ba (chuyện) chiếc thuyền, hai (chuyện) cây đèn và vật cúng dường hạt mè, hai người vợ, hai con dâu, (chuyện) Uttarā, Sirimā, và Kesakārikā; bởi vậy phẩm được gọi tên thế ấy.

--ooOoo--

2. CITTALATĀVAGGO

2. 1

156. Api sakko ’va devindo ramme cittalatāvane,
samantā anuppiyāsi[1] nārīgaṇapurakkhatā,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

157. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

158. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

159. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

160. Ahaṃ manussesu manussabhūtā dāsī ahosiṃ parapessiyā kule,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino,
tassā me nikkhamo[2] āsi sāsane tassa tādino.

161. Kāmaṃ bhijjatu ’yaṃ kāyo neva atthettha santhanaṃ,[3]
sikkhāpadānaṃ pañcannaṃ maggo sovatthiko sivo.

162. Akaṇṭako agahano[4] uju sabbhi pavedito,
nikkhamassa[5] phalaṃ passa yathidaṃ pāpuṇitthikā.

163. Āmantanikā raññomhi sakkassa vasavattino,
saṭṭhituriyasahassāni paṭibodhaṃ karonti me.

164. Ālambo gaggaro[6] bhīmo sādhuvādī ca saṃsayo,[7]
pokkharo ca suphasso ca vīṇāmokkhā ca nāriyo.

165. Nandā ceva sunandā ca soṇadinnā sucimhitā,[8]
alambusā missakesī ca[9] puṇḍarīkātidāruṇī.

166. Eṇiphassā suphassā ca[10] subhaddā muduvādinī,[11]
etā caññā ca[12] seyyasā[13] accharānaṃ pabodhikā.

---

[1] anupariyāsi - Ma, Syā, PTS.
[2] nikkamo - Ma, Syā, PTS.
[3] saṇṭhanaṃ - Ma.
[4] agahaṇo - PTS.
[5] nikkamassa - Ma, PTS.
[6] gaggamo - Syā.
[7] sādhuvādi ca pasaṃsiyo - Syā.
[8] sucimbhikā - Syā.
[9] missakesī - Syā.
[10] enipassā supassā ca - Syā.
[11] mudukāvadī - Syā.
[12] etā aññā ca - Syā.
[13] seyyāse - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

2. PHẨM CITTALATĀ

2. 1

156. "Cũng tựa như Sakka Chúa của chư Thiên, nàng dẫn đầu đám phụ nữ đi dạo xung quanh ở khu vườn Cittalatā đáng yêu, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, giống như ngôi sao *osadhī*.

157. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

158. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

159. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

160. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người nữ tỳ, kẻ hầu hạ những người khác trong gia đình. Là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng, tôi đây đã có sự nỗ lực theo lời dạy của vị như thế ấy.

161. Hãy để cho thân thể này bị rã tan theo ý định, chớ không bao giờ có sự lơi lỏng ở đây. Con đường của năm điều học là có sự tốt lành, an toàn.

162. (Là con đường) không gai góc, không chằng chịt, thẳng tắp, đã được chỉ ra bởi các bậc đức hạnh. Hãy nhìn xem kết quả của sự nỗ lực qua sự việc mà cô gái đã đạt được:

163. Tôi là ái hậu của Thiên Vương Sakka có sự nắm giữ quyền uy. Có sáu mươi ngàn nhạc cụ làm công việc tiêu khiển cho tôi.

164. (Các nhạc công nam) Ālamba, Gaggara, Bhīma, Sādhuvādī, Saṃsaya, Pokkhara, và Suphassa, còn các tiên nữ là Vīṇā, Mokkhā, ...

165. ... Nandā, luôn cả Sunandā, Soṇadinnā, Sucimhitā, Alambusā, Missakesī, và cô tiên dữ tợn 'Puṇḍarīkā,' ...

166. ... Eṇiphassā, và Suphassā, Subhaddā, và Muduvādinī, các cô này và các cô khác là những người làm công việc tiêu khiển giỏi hơn hết trong số các Thiên nhân.

167. Kāmaṃ[1] kālenupāgantvā abhibhāsanti devatā,
handa naccāma gāyāma handa taṃ ramayāmase.

168. Nayidaṃ akatapuññānaṃ katapuññānamevidaṃ,
asokaṃ nandanaṃ rammaṃ tidasānaṃ mahāvanaṃ.

169. Sukhaṃ akatapuññānaṃ idha natthi parattha ca,
sukhañce[2] katapuññānaṃ idha ceva parattha ca.

170. Tesaṃ sahavyakāmānaṃ[3] kattabbaṃ kusalaṃ bahuṃ,
katapuññā hi modanti sagge bhogasamaṅgino ”ti.

Dāsīvimānaṃ.

2. 2

171. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

172. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

173. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

174. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

175. Kevaṭṭadvārā nikkhamma ahu mayhaṃ nivesanaṃ,
tattha sañcaramānānaṃ[4] sāvakānaṃ mahesinaṃ.

176. Odanaṃ kummāsaṃ sākaṃ[5] loṇasovīrakañcahaṃ,
adāsiṃ ujubhūtesu vippasannena cetasā.

177. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.

178. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
saññamā saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmahaṃ.

---

[1] tā maṃ - Ma, Syā, PTS.
[2] sukhañca - PTS.
[3] sahavyakāmanaṃ - PTS.
[4] saṃsaramānānaṃ - Syā.
[5] ḍākaṃ - Ma, Syā, PTS.

167. Vào thời điểm thích hợp, các Thiên nhân tự nguyện đi đến thưa rằng: ‘Nào, hãy để chúng tôi múa, hãy để chúng tôi ca. Nào, hãy để chúng tôi làm cho nàng thích thú.’

168. (Khu vườn) Nandana không sầu muộn đáng yêu này, khu vườn lớn ở cõi Ba Mươi (Ba), là không dành cho những người không làm phước thiện, nơi này chỉ dành cho những người đã làm phước thiện.

169. Không có sự an lạc cho những người không làm phước thiện ở nơi này và nơi khác; nhưng có sự an lạc cho những người đã làm phước thiện ở chính nơi này và nơi khác nữa.

170. Đối với những người mong mỏi sự cộng trú ấy thì nên làm nhiều việc tốt lành, bởi vì những người đã làm phước thiện là những người thành tựu tài sản, được vui sướng ở cõi Trời.”

Thiên Cung của Người Nữ Tỳ.

2. 2

171. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

172. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

173. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

174. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

175. “‘Ra khỏi cửa thành Kevaṭṭa, đã là chỗ trú ngụ của tôi. Trong khi các bậc Thinh Văn, các vị đại ẩn sĩ, du hành ở nơi ấy, ...

176. ... tôi đã bố thí cơm, bánh kem, rau tươi, cháo chua mặn, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

177. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

178. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiềm chế, có sự san sẻ.

179. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.

180. Pañcasikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.

181. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

182. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti.

Mama ca bhante vacanena bhagavato pāde sirasā vandeyyāsi, lakhumā nāma bhante upāsikā bhagavato pāde sirasā vandatī ’ti. Anacchariyaṃ kho panetaṃ bhante yaṃ maṃ bhagavā aññatarasmiṃ sāmaññaphale vyākareyya. Taṃ bhagavā sakadāgāmiphale vyākāsī ”ti.

Lakhumāvimānaṃ.

2. 3

183. Piṇḍāya te carantassa tuṇhībhūtassa tiṭṭhato,
daḷiddā[1] kapaṇā nārī parāgāraṃ avassitā.[2]

184. Yā te adāsi ācāmaṃ pasannā sehi pāṇihi,
sā hitvā mānusaṃ dehaṃ kannu sā disataṃ gatā.[3]

185. Piṇḍāya me carantassa tuṇhībhūtassa tiṭṭhato,
daḷiddā[1] kapaṇā nārī parāgāraṃ avassitā.[2]

186. Yā me adāsi ācāmaṃ pasannā sehi pāṇihi,
sā hitvā mānusaṃ dehaṃ vippamuttā ito cutā.

187. Nimmāṇaratino[4] nāma santi devā mahiddhikā,
tattha sā sukhitā nārī modatācāmadāyikā ’ti.[5]

188. Aho dānaṃ varākiyā kassape supatiṭṭhitaṃ,
parābhatena dānena ijjhittha vata dakkhiṇā.

189. Yā mahesittaṃ kāreyya cakkavattissa rājino,
nārī sabbaṅgakalyāṇī bhattu cānomadassikā,
etassācāmadānassa kalaṃ nāgghati soḷasiṃ.

[1] daliddā - Ma, PTS.
[2] apassitā - Ma.
[3] gatā ti - Ma, Syā.
[4] nimmānaratino - Ma, Syā, PTS.
[5] modat’ ācāmadāyikā - Syā, PTS.

179. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

180. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng.

181. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

182. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.'

Và thưa ngài, xin ngài đê đầu đảnh lễ hai bàn chân của đức Thế Tôn với lời nói của tôi rằng: 'Bạch ngài, nữ cư sĩ tên Lakhumā xin đê đầu đảnh lễ ở bàn chân của đức Thế Tôn.' Thưa ngài điều này quả không kỳ lạ là việc đức Thế Tôn tuyên bố về tôi ở vào quả vị Sa-môn nào đó." Đức Thế Tôn đã tuyên bố nàng ấy là ở quả vị Nhất Lai.

Thiên Cung của Lakhumā.

2. 3

183. "Khi ngài đang đi khất thực, trong khi đang đứng với trạng thái im lặng, có người đàn bà nghèo khổ, khốn cùng, sống nương tựa ở nhà của người khác.[1]

184. Được tịnh tín, nàng đã tự tay dâng đến ngài bọt nước cơm. Nàng ấy, sau khi từ bỏ thân xác loài người, đã đi đến phương trời nào?"

185. "Khi tôi đang đi khất thực, trong khi đang đứng với trạng thái im lặng, có người đàn bà nghèo khổ, khốn cùng, sống nương tựa ở nhà của người khác.

186. Được tịnh tín, nàng đã tự tay dâng đến tôi bọt nước cơm. Nàng ấy, sau khi từ bỏ thân xác loài người, đã chết từ nơi đây, đã được giải thoát.

187. Có hạng chư Thiên tên gọi Hóa Lạc có đại thần lực, người đàn bà ấy, người nữ bố thí bọt nước cơm, được an lạc, vui sướng ở nơi ấy."

188. "Ôi, sự bố thí của người nữ khốn cùng đã khéo được thiết lập ở ngài Kassapa. Sự cúng dường với vật thí nhận được từ người khác quả nhiên đã được thành tựu.

189. Người phụ nữ nào xinh đẹp ở mọi phần thân thể, được xem là quý giá đối với chồng, có thể được lập làm chánh hậu của đức vua Chuyển Luân, (vẫn) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự bố thí bọt nước cơm ấy.

[1] Hai câu kệ 183, 184 là lời của Chúa Trời Sakka nói với trưởng lão Mahākassapa (Sđd. 101).

190. Sataṃ nikkhā sataṃ assā sataṃ assatarīrathā,
sataṃ kaññā sahassāni āmuttamaṇikuṇḍalā,
etassācāmadānassa kalaṃ nāgghanti soḷasiṃ.

191. Sataṃ hemavatā nāgā īsā dantā[1] urūḷhavā,
suvaṇṇakacchā mātaṅgā hemakappanavāsasā,[2]
etassācāmadānassa kalaṃ nāgghanti soḷasiṃ.

192. Catunnampi[3] ca dīpānaṃ[4] issaraṃ yodha kāraye,
etassācāmadānassa kalaṃ nāgghati soḷasin ”ti.

Ācāmadāyikāvimānaṃ.

2. 4

193. Caṇḍālī[5] vanda pādāni gotamassa yasassino,
taveva[6] anukampāya aṭṭhāsi isisattamo.[7]

194. Abhippasādehi manaṃ arahattamhi tādinī,[8]
khippaṃ pañjalikā[9] vanda parittaṃ tava jīvitan ’ti.

195. Coditā bhāvitattena sarīrantimadhārinā,
caṇḍālī vandi pādāni gotamassa yasassino.

196. Tamenamavadhī[10] gāvī caṇḍāliṃ pañjaliṃ ṭhitaṃ,
namassamānaṃ sambuddhaṃ andhakāre pabhaṅkaran ’ti.[11]

197. Khīṇāsavaṃ vigatarajaṃ anejaṃ[12]
ekaṃ araññamhi raho nisinnaṃ,[13]
deviddhipattā upasaṅkamitvā
vandāmi taṃ vīra mahānubhāvā ’ti.[14]

198. Suvaṇṇavaṇṇā jalitā mahāyasā
vimānamoruyha anekacittā,
parivāritā accharānaṃ gaṇena[15]
kā tvaṃ subhe devate vandase maman ’ti.

---

[1] īsādantā - Ma, PTS.
[2] hemakappanivāsasā - Syā.
[3] catunnamapi - Ma.
[4] catunnaṃ mahādīpānaṃ - Syā.
[5] caṇḍāli - Ma, Syā.
[6] tameva - Ma, Syā, PTS.
[7] isisuttamo - Sīmu.
[8] tādini - Ma, PTS; tādine - Syā.
[9] khippamañjalikā - Syā.
[10] tamenaṃ avadhi - Syā.
[11] pabhaṅkaraṃ - Syā, PTS.
[12] aneñjaṃ - Syā.
[13] ekaṃ araññamhi raho nisinnaṃ - itipāṭho Syā potthake natthi.
[14] mahānubhāvanti - Ma; mahānubhāva - Syā.
[15] accharāsaṅgaṇena - Ma, Syā, PTS.

190. Một trăm tiền vàng, một trăm con ngựa, một trăm xe lừa kéo, một trăm ngàn thiếu nữ có các bông hoa tai bằng ngọc ma-ni đã được trau chuốt, (vẫn) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự bố thí bọt nước cơm ấy.

191. Một trăm con long tượng thuộc vùng núi Hi-mã-lạp, có các ngà như càng xe, vạm vỡ, là loài voi *mātaṅga* có áo giáp bằng vàng, có yên cương bằng vàng, (vẫn) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự bố thí bọt nước cơm ấy.

192. Ở đây, người nào có thể hành xử vương quyền đối với cả bốn châu lục cũng không giá trị bằng một phần mười sáu của sự bố thí bọt nước cơm ấy."

Thiên Cung của Người Nữ Bố Thí Bọt Nước Cơm.

2. 4

193. "Này bà lão dòng hạ tiện, bà hãy đảnh lễ các bàn chân của đức Gotama có danh tiếng. Bậc Ẩn Sĩ tối thượng đã đứng lại vì lòng thương tưởng dành cho chính bà.[1]

194. Bà hãy khởi tâm tịnh tín ở bậc A-la-hán như thế ấy. Hãy mau chắp tay lại đảnh lễ, mạng sống của bà là ngắn ngủi."

195. Được khuyến khích bởi vị có bản thân đã được tu tập đang mang thân mạng cuối cùng, bà lão dòng hạ tiện đã đảnh lễ các bàn chân của đức Gotama có danh tiếng.

196. Có con bò cái đã húc chết bà lão dòng hạ tiện ấy đấy, trong khi bà đứng chắp tay, đang lễ bái đấng Toàn Giác, bậc tạo ra ánh sáng ở bóng tối.

197. "Thưa bậc anh hùng có đại oai lực, tôi đã đạt được thần lực của chư Thiên, tôi đi đến và đảnh lễ ngài, bậc có lậu hoặc đã được cạn kiệt, có bụi bặm đã được xa lìa, không còn dục vọng, đã ngồi cô độc một mình ở khu rừng."

198. "Nàng có sắc của vàng, rực sáng, có danh tiếng lớn lao, được tô điểm nhiều màu sắc, được tháp tùng bởi đoàn tiên nữ, đã hạ xuống từ Thiên cung, hỡi nàng tiên xinh đẹp, nàng là ai mà đảnh lễ ta?"

[1] Hai câu kệ 193, 194 là lời của ngài Mahāmoggallāna nói với bà lão dòng hạ tiện (Sđd. 105).

199. Ahaṃ bhadante[1] caṇḍālī tayā vīrena pesitā,
vandiṃ arahato pāde gotamassa yasassino.

200. Sāhaṃ vanditva[2] pādāni cutā caṇḍālayoniyā,
vimānaṃ sabbato bhaddaṃ upapannamhi nandanaṃ.[3]

201. Accharānaṃ satasahassaṃ purakkhatvāna tiṭṭhati,[4]
tāsāhaṃ pavarā seṭṭhā vaṇṇena yasasāyunā.[5]

202. Pahūtakatakalyāṇā sampajānā patissatā,[6]
muniṃ kāruṇikaṃ loke taṃ bhante vanditumāgatā 'ti.[7]

203. Idaṃ vatvāna caṇḍālī kataññū katavedinī,
vanditvā arahato pāde tatthevantaradhāyathā "ti.[8]

Caṇḍālīvimānaṃ.

2. 5

204. Nīlā pītā ca kāḷā ca mañjeṭṭhā[9] atha lohitā,
uccāvacānaṃ vaṇṇānaṃ kiñjakkhaparivāritā.

205. Mandāravānaṃ pupphānaṃ mālaṃ dhāresi muddhani,
nayime aññesu kāyesu rukkhā santi sumedhase.

206. Kena kāyaṃ upapannā tāvatiṃsaṃ yasassinī,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.

207. Bhadditthīti[10] maṃ aññiṃsu[11] kimbilāyaṃ upāsikā,
saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā.

208. Acchādanañca bhattañca senāsanaṃ padīpiyaṃ,
adāsiṃ ujubhūtesu vippasannena cetasā.

209. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.

210. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
saññamā saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmahaṃ.[12]

---

[1] bhaddante - Ma.
[2] vanditvā - Ma, Syā.
[3] nandane - Ma, Syā, PTS.
[4] sahassāni purakkhitvā maṃ tiṭṭhanti - Syā.
[5] yasasāyunā - Ma, Syā, PTS.
[6] paṭissatā - Ma.
[7] āgatā - PTS.
[8] tatthevantaradhāyatī ti - Syā.
[9] mañjiṭṭhā - Ma, Syā.
[10] bhadditthikā ti - Ma, Syā, PTS.
[11] aññaṃsu - Ma, evaṃ sabbattha.
[12] saññamā saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmahaṃ - itipāṭho Syā, PTS potthakesu natthi, evaṃ sabbattha.

199. "Thưa ngài đại đức, tôi là người nữ dòng hạ tiện đã được khích lệ bởi ngài, bởi vị anh hùng. Tôi đã đảnh lễ các bàn chân của bậc A-la-hán Gotama có danh tiếng.

200. Tôi đây, sau khi đảnh lễ các bàn chân, đã từ trần khỏi dòng dõi hạ tiện, tôi được tái sanh ở Thiên cung tốt đẹp về mọi phương diện, ở (khu vườn) Nandana.

201. Một trăm ngàn tiên nữ đứng tháp tùng. Trong số họ, tôi là người quý cao, hạng nhất về sắc đẹp, về danh tiếng, về tuổi thọ.

202. Thưa ngài, với nhiều việc tốt đẹp đã làm, có sự nhận biết rõ, có niệm, tôi đi đến để đảnh lễ ngài, bậc hiền trí, có lòng bi mẫn ở thế gian."

203. Sau khi nói xong điều ấy, người nữ dòng hạ tiện, có sự biết ơn, có sự nhận biết việc đã làm, đã đảnh lễ các bàn chân của vị A-la-hán, rồi đã biến mất ngay tại chỗ ấy.

Thiên Cung của Người Nữ Dòng Hạ Tiện.

2. 5

204-205. "Này người nữ thông minh tuyệt vời, nàng đội ở trên đầu vòng hoa gồm nhiều bông hoa của cây *mandārava*; những cây này không có ở các tập thể (chư Thiên) khác. Chúng được bao bọc bởi các tua nhụy gồm nhiều màu sắc đậm nhạt (khác nhau): màu xanh, màu vàng, màu đen, và màu đỏ tía, rồi màu đỏ tươi.

206. Này cô nàng có danh tiếng, do việc (phước thiện) nào mà nàng đã được sanh lên cõi Trời Ba Mươi Ba? Này nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?"[1]

207. "Người ta đã biết về con là 'Bhadditthī,' nữ cư sĩ ở thành Kimbilā, được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ.

208. Con đã bố thí y phục, vật thực, chỗ nằm ngồi, đèn đuốc, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

209. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám yếu tố (tám giới).

210. Con đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Con cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiềm chế, có sự san sẻ.

[1] Ba câu kệ 204-206 là lời của đức Phật hỏi vị tiên nữ (Sđd. 110).

211. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.

212. Pañca sikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato appamādavihāriṇī.[1]

213. Bhikkhū cahaṃ[2] paramahitānukampake
abhojayaṃ[3] tapassiyugaṃ mahāmuniṃ,
katāvāsā[4] katakusalā tato cutā
sayaṃpabhā anuvicarāmi nandanaṃ.

214. Aṭṭhaṅgikaṃ aparimitaṃ sukhāvahaṃ
uposathaṃ sattam[5]upāvasiṃ ahaṃ,
katāvāsā[4] katakusalā tato cutā
sayaṃpabhā anuvicarāmi nandanan ”ti.

Bhadditthi[6]vimānaṃ.

2. 6

215. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

216. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

217. Kena tvaṃ vimalobhāsā atirocasi devate,
kena te sabbagattehi sabbā obhāsare disā.[7]

218. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

219. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassakammassidaṃ phalaṃ.[8]

---

[1] Pañca sikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā
upāsikā cakkhumato appamādavihārinī;
katāvāsā katakusalā tato cutā
sayaṃpabhā anuvicarāmi nandanaṃ - Ma, Syā, PTS.
[2] bhikkhū cāhaṃ - Ma, Syā; bhikkhū cahaṃ - PTS.
[3] abhojayiṃ - Ma, Syā, PTS.
[4] katāvakāsā - Syā;
katāvakānā - PTS.
[5] satatam - Ma, PTS;
sattatam - Syā.
[6] bhadditthikā - Syā.
[7] Idaṃ gāthā Ma, Syā, PTS potthakese na dissate.
[8] Nāgatāpyayaṃ gāthā sīhalakkharavimānavatthumhi, tassaṃ aṭṭhakathāyaṃ āgatā, tasmā sā idha pakkhittā.

211. Con kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

212. Con được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng.

213. Và con đã dâng vật thực đến các tỳ khưu, những vị có lòng thương tưởng đến điều lợi ích tối thượng, đến hai vị đại hiền trí khổ hạnh (Sāriputta và Moggallāna). Có sự an trú đã được tạo lập, có việc thiện đã được thực hiện, đã chết từ nơi ấy, con lang thang đến (khu vườn) Nandana, có hào quang của chính mình.

214. Con đã thường xuyên hành trì ngày trai giới gồm tám yếu tố đem lại sự an lạc vô lượng. Có sự an trú đã được tạo lập, có việc thiện đã được thực hiện, đã chết từ nơi ấy, con lang thang đến (khu vườn) Nandana, có hào quang của chính mình."

Thiên Cung của Bhadditthī.

2. 6

215. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

216. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

217. Hỡi nàng tiên, do điều gì mà nàng có hào quang không bị vẩn đục sáng chói vượt trội? Do điều gì mà khắp các phương đều chói sáng nhờ vào tất cả các phần thân thể của nàng?

218. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

219. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

220. Soṇadinnāti maṃ aññiṃsu nālandāyaṃ upāsikā,
saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā.

221. Acchādanañca bhattañca senāsanaṃ padīpiyaṃ,
adāsiṃ ujubhūtesu vippasannena cetasā.

222. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.

223. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,[1]
saññamā saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmahaṃ.

224. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.

225. Pañcasikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.

226. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

227. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī 'ti.

Soṇadinnāvimānaṃ.

2. 7

228. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

229. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

230. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

231. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

[1] sīle susaṃvutā - Syā.

220. "Người ta đã biết về tôi là 'Soṇadinnā,' nữ cư sĩ ở thành Nālandā, được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ.

221. Tôi đã bố thí y phục, vật thực, chỗ nằm ngồi, đèn đuốc, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

222. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

223. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiềm chế, có sự san sẻ.

224. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

225. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng.

226. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

227. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Soṇadinnā.

2. 7

228. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

229. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

230. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

231. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

232. Uposathāti maṃ aññiṃsu sāketāyaṃ upāsikā,
saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā.

233. Acchādanañca bhattañca senāsanaṃ padīpiyaṃ,
adāsiṃ ujubhūtesu vippasannena cetasā.

234. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.

235. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
saññamā saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmahaṃ.

236. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.

237. Pañca sikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.

238. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

239. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ’ti.

240. Abhikkhaṇaṃ nandanaṃ sutvā chando me udapajjatha,[1]
tattha cittaṃ paṇidhāya upapannamhi nandanaṃ.

241. Nākāsiṃ satthuvacanaṃ buddhassādiccabandhuno,
hīne cittaṃ paṇidhāya sāmhi[2] pacchānutāpinī’ ti.[3]

242. Kīva ciraṃ vimānasmiṃ[4] idha vacchasuposathe,[5]
devate pucchitācikkha yadi jānāsi āyuno ’ti.[6]

243. Saṭṭhivassasahassāni tisso ca vassakoṭiyo,[7]
idha ṭhatvā mahāmuni ito cutā gamissāmi,
manussānaṃ sahavyatan ’ti.

244. Mā tvaṃ uposathe bhāyi sambuddhenāpi[8] vyākatā,
sotāpannā visesayi pahīnā tava duggatī ”ti.

Uposathāvimānaṃ.

---

[1] upapajjatha - Syā, PTS, Sīmu, Pa.
[2] samhi - Syā.
[3] pacchānutāpinī - Syā, PTS.
[4] vimānamhi - Ma.
[5] vassas’ uposathe - Syā, PTS.
[6] āyu no (iti) - Syā; āyuno - PTS.
[7] tisso ca vassakoṭiyo - itipāṭho Syā potthake natthi.
[8] sambuddhenāsi - Ma, Syā, PTS.

232. "Người ta đã biết về tôi là 'Uposathā,' nữ cư sĩ ở thành Sāketā, được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ.

233. Tôi đã bố thí y phục, vật thực, chỗ nằm ngồi, đèn đuốc, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

234. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

235. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiềm chế, có sự san sẻ.

236. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

237. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng.

238. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

239. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

240. "Sau khi liên tục nghe về khu vườn Nandana, niềm ước muốn đã sanh khởi ở tôi. Sau khi lập nguyện ở tâm về chốn ấy, tôi đã được sanh lên ở Nandana.

241. Tôi đã không thực hành lời dạy của bậc Đạo Sư, đức Phật, đấng thân quyến của mặt trời. Sau khi lập nguyện ở tâm về điều thấp thỏi, tôi đây sau này bị ân hận."

242. "Này Uposathā, nàng sẽ sống ở nơi đây trong bao lâu? Hỡi nàng tiên, đã được hỏi, xin nàng hãy nói nếu nàng biết về tuổi thọ."

243. "Thưa bậc đại hiền trí, sau khi tồn tại ở đây thời gian ba *koṭi*[1] và sáu chục ngàn năm, tôi sẽ chết từ nơi đây và đi đến cộng trú với loài người."

244. "Này Uposathā, nàng chớ sợ hãi. Nàng cũng đã được đấng Toàn Giác tuyên bố là vị Nhập Lưu, cảnh giới khổ đau của nàng đã được dứt bỏ."

Thiên Cung của Uposathā.

[1] 1 *koṭi* = 10.000.000 (10 triệu).

2. 8

245. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

246. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

247. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

248. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

249. Saddhāti[1] maṃ aññiṃsu rājagahasmiṃ upāsikā,
saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā.

250. Acchādanañca bhattañca senāsanaṃ padīpiyaṃ,
adāsiṃ ujubhūtesu vippasannena cetasā.

251. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.

252. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
saññamā saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmahaṃ.

253. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.

254. Pañca sikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.

255. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

256. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Saddhāvimānaṃ.[2]

---

[1] niddā ti - Ma, PTS;
suniddā ti - Syā.

[2] niddāvimānaṃ - Ma, PTS;
suniddāvimānaṃ - Syā.

2. 8

245. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

246. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

247. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

248. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

249. "Người ta đã biết về tôi là 'Saddhā,' nữ cư sĩ ở thành Rājagaha, được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ.

250. Tôi đã bố thí y phục, vật thực, chỗ nằm ngồi, đèn đuốc, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

251. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám yếu tố (tám giới).

252. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiềm chế, có sự san sẻ.

253. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

254. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng.

255. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

256. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Saddhā.

2. 9

257. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

258. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

259. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

260. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

261. Sunandāti[1] maṃ aññiṃsu rājagahasmiṃ upāsikā,
saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā.

262. Acchādanañca bhattañca senāsanaṃ padīpiyaṃ,
adāsiṃ ujubhūtesu vippasannena cetasā.

263. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.

264. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
saññamā saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmahaṃ.

265. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.

266. Pañca sikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.

267. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

268. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Sunandāvimānaṃ.[2]

---

[1] suniddā ti - Ma, PTS;
sudinnāti - Syā.

[2] suniddāvimānaṃ - Ma, PTS;
sudinnāvimānaṃ - Syā.

2. 9

257. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

258. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

259. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

260. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

261. "Người ta đã biết về tôi là 'Sunandā,' nữ cư sĩ ở thành Rājagaha, được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ.

262. Tôi đã bố thí y phục, vật thực, chỗ nằm ngồi, đèn đuốc, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

263. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám yếu tố (tám giới).

264. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiềm chế, có sự san sẻ.

265. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

266. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng.

267. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

268. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Sunandā.

2. 10

269. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

270. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

271. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

272. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

273. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
addasaṃ virajaṃ buddhaṃ vippasannamanāvilaṃ,
tassa adāsahaṃ bhikkhaṃ pasannā sehi pāṇihi.

274. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

275. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Bhikkhādāyikāvimānaṃ.

2. 11

276. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

277. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

278. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

2. 10

269. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

270. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

271. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

272. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

273. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, tôi đã nhìn thấy đức Phật, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng vật thực đến Ngài.

274. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

275. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Nữ Bố Thí Vật Thực.

2. 11

276. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

277. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

278. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

279. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

280. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ vippasannamanāvilaṃ
tassa adāsahaṃ bhikkhaṃ pasannā sehi pāṇihi.

281. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

282. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Dutiyabhikkhādāyikāvimānaṃ.

Cittalatāvaggo dutiyo.

*****

TASSUDDĀNAṂ

Dāsī ceva lakhumā ca atha ācāmadāyikā
caṇḍālī bhadditthī ceva[1] soṇadinnā uposathā,
nandā ceva sunandā ca[2] dve ca bhikkhāya dāyikā
vaggo tena pavuccatī "ti.

BHĀṆAVĀRAṂ PAṬHAMAṂ.

--ooOoo--

[1] bhadditthikā ceva - Syā.
[2] niddā ceva suniddā ca - Ma, PTS; niddā ceva sudinnā ca - Syā.

279. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

280. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng vật thực đến vị ấy.

281. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

282. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Nữ Bố Thí Vật Thực thứ nhì.

Phẩm Cittalatā là thứ nhì.

*****

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Chuyện) người nữ tỳ, và luôn cả Lakhumā, rồi người nữ bố thí bọt nước cơm, người nữ dòng hạ tiện, Bhadditthī, và luôn cả Soṇadinnā, Uposathā, Nandā, luôn cả Sunandā, và hai người nữ bố thí vật thực; bởi vậy phẩm được gọi tên thế ấy.

TỤNG PHẨM THỨ NHẤT.

--ooOoo--

3. PĀRICCHATTAKAVAGGO

3. 1

283. Uḷāro te yaso vaṇṇo sabbā obhāsate disā,
nāriyo naccanti gāyanti devaputtā alaṅkatā.

284. Modenti[1] parivārenti tava pūjāya devate,
sovaṇṇāni vimānāni tavimāni sudassane.

285. Tuvaṃsi issarā tesaṃ sabbakāmasamiddhinī,[2]
abhijātā mahantāsi devakāye pamodasi,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.[3]

286. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

287. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve,
manussaloke[4] kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

288. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

289. Ahaṃ manussesu masussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
dussīlakule[5] suṇisā ahosiṃ
assaddhesu kadariyesu ahaṃ.

290. Saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā,
piṇḍāya caramānassa apūvaṃ te adāsahaṃ.

291. Tadāhaṃ sassuyācikkhiṃ samaṇo āgato idha,
tassa adāsahaṃ pūvaṃ pasannā sehi pāṇihi.

292. Iti sā[6] sassu paribhāsi avinītā tuvaṃ[7] vadhū,[8]
na maṃ sampucchituṃ icchi samaṇassa dadāmahaṃ.

293. Tato me sassu kupitā pahāsi musalena maṃ,
kūṭaṅgacchi[9] avadhi maṃ nāsakkhiṃ jīvituṃ ciraṃ.

---

[1] modanti - Syā.
[2] sabbakāmasamiddhinaṃ - Syā.
[3] phalaṃ - PTS.
[4] manussabhūtā - PTS.
[5] dussīle kule - Syā.
[6] itissā - Ma, Syā, PTS.
[7] avinītāsi tvaṃ - Ma;
avinītā tvaṃ - Syā.
[8] vadhu - Ma.
[9] kūṭaṅgañchi - Syā.

3. PHẨM PĀRICCHATTAKA

3. 1

283. “Danh tiếng và màu da cao sang của nàng chói sáng khắp các phương. Các nữ nhân và các Thiên tử, đã được trang điểm, nhảy múa ca hát.

284. Hỡi nàng tiên, do tôn vinh nàng mà họ làm cho nàng được vui và tháp tùng nàng. Hỡi cô nàng có dáng vóc xinh xắn, những Thiên cung bằng vàng này là thuộc về nàng.

285. Nàng là nữ chủ nhân của chúng, nàng có được sự thành tựu tất cả các dục lạc, nàng đã được sanh ra tốt đẹp, nàng là vĩ đại, nàng vui thích ở tập thể chư Thiên. Này nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?

286. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

287. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, tôi hỏi nàng, ở thế giới loài người nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?”[1]

288. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

289. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, tôi đã là con dâu ở gia đình có giới hạnh xấu xa. Tôi ở giữa những người không có đức tin, bỏn xẻn.

290. Được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ, tôi đã dâng chiếc bánh bột chiên đến vị đang đi khất thực.

291. Rồi tôi đã thuật lại với mẹ chồng rằng: ‘Có vị Sa-môn đã đi đến đây. Được tịnh tín, con đã tự tay dâng chiếc bánh bột đến vị ấy.’

292. Như thế, người mẹ chồng đã mắng chửi rằng: ‘Cô là con dâu không được dạy dỗ. Cô đã không muốn xin phép tôi là: Con muốn dâng đến vị Sa-môn.’

293. Do đó, bị nổi giận, mẹ chồng của tôi đã đánh tôi bằng cái chày. Bà đã làm gãy xương bả vai, đã làm tôi bị thương; tôi đã không thể sống lâu.

---

[1] Hai câu kệ 286, 287 không có ở Tạng Miến Điện và Thái Lan (ND).

294. Sā ahaṃ kāyassa bhedā vippamuttā tato cutā,
devānaṃ tāvatiṃsānaṃ[1] upapannā sahavyataṃ.

295. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

296. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti.

Uḷāravimānaṃ.

3. 2

297. Obhāsayitvā paṭhaviṃ[2] sadevakaṃ
atirocasi candimasuriyā viya,
siriyā ca vaṇṇena yasena tejasā
brahmā va deve[3] tidase sa-indake.[4]

298. Pucchāmi taṃ uppalamāladhāriṇī[5]
āveḷinī kañcanasannibhattace,
alaṅkate uttamavatthadhāriṇī[5]
kā tvaṃ subhe devate vandase mamaṃ.

299. Kiṃ tvaṃ pure kammamakāsi attanā
manussabhūtā purimāya jātiyā
dānaṃ suciṇṇaṃ atha sīlasaññamaṃ,[6]
kenūpapannā sugatiṃ yasassinī.
devate pucchitācikkha
kissa kammassidaṃ phalan ’ti.[7]

300. Idāni bhante imameva gāmaṃ[8]
piṇḍāya amhāka[9] gharaṃ upāgami,
tato te ucchussa adāsi[10] khaṇḍikaṃ
pasannacittā atulāya pītiyā.

301. Sassu[11] ca pacchā anuyuñjate mamaṃ
kahannu[12] ucchuṃ vadhuke avākirī,[13]
nacchaḍḍitaṃ[14] na ca pana[15] khāditaṃ mayā
santassa bhikkhussa sayaṃ adāsahaṃ.

---

[1] tāvatiṃsānaṃ devānaṃ - Syā.
[2] pathaviṃ - Ma.
[3] devi - Syā.
[4] sahindake - Ma, Syā, PTS.
[5] uppalamāladhārinī - Ma, PTS; uppalamāladhārini - Syā.
[6] sīlasaṃyamaṃ - Ma.
[7] phalaṃ - PTS.
[8] gāme - Syā.
[9] amhākaṃ - Ma, Syā.
[10] adāsiṃ - Syā.
[11] sassū - Syā.
[12] kahaṃ nu - Ma; kahaṃ me - PTS.
[13] avākiri - Ma, PTS; avākari - Syā.
[14] na chaḍḍitaṃ - Ma, Syā.
[15] no pana - Ma, PTS; na ca - Syā.

294. Tôi đây, do sự tan rã của thân xác, đã chết từ nơi ấy, đã được giải thoát; tôi đã được sanh lên cộng trú với chư Thiên cõi Ba Mươi Ba.

295. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

296. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung Cao Sang.

3. 2

297. "Sau khi làm chói sáng trái đất luôn cả chư Thiên, nàng sáng chói vượt trội, tựa như mặt trăng và mặt trời, với sự vinh quang, với sắc đẹp, với danh tiếng, và với quyền uy, tựa như vị Đại Phạm Thiên sáng chói vượt trội chư Thiên và thần Inda ở cõi Ba Mươi (Ba).

298. Hỡi cô nàng có mang tràng hoa sen xanh, có vòng hoa đội đầu, có làn da như là vàng, đã được trang điểm, có sự trang phục với loại vải thượng hạng, ta hỏi nàng: Hỡi nàng tiên xinh đẹp, nàng là ai mà đảnh lễ ta?

299. Trước đây, nàng đã tự mình tạo nghiệp gì, khi là con người ở kiếp sống trước đây, là việc bố thí đã khéo được thực hiện hay sự thu thúc giới hạnh? Này cô nàng có danh tiếng, do việc (phước thiện) nào mà nàng đã được sanh lên chốn an vui? Này nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?"

300. "Thưa ngài, mới đây, ở chính ngôi làng này, ngài đã đi đến căn nhà của chúng tôi để khất thực. Do đó, có tâm tịnh tín, tôi đã dâng ngài khúc mía với niềm vui không gì sánh bằng.

301. Và sau đó, mẹ chồng chất vấn tôi rằng: 'Này cô dâu, cô đã ném bỏ khúc mía ở chỗ nào?' 'Con đã không quăng bỏ, hơn nữa con cũng không có ăn, con đã đích thân dâng đến vị tỳ khưu an tịnh.'

302. Tuyhaṃ nvidaṃ[1] issariyaṃ atho mama[2]
itissā sassu paribhāsate mamaṃ,
pīṭhaṃ gahetvā pahāraṃ adāsi me
tato cutā kālakatāmhi[3] devatā.

303. Tadeva kammaṃ kusalaṃ kataṃ mayā
sukhañca kammaṃ anubhomi attanā,
devehi saddhiṃ paricārayāmahaṃ
modāmahaṃ kāmaguṇehi pañcahi.

304. Tadeva kammaṃ kusalaṃ kataṃ mayā
sukhañca kammaṃ anubhomi attanā,
devindaguttā tidasehi rakkhitā
samappitā kāmaguṇehi pañcahi.

305. Etādisaṃ puññaphalaṃ anappakaṃ
mahāvipākā mama ucchudakkhiṇā,
devehi saddhiṃ paricārayāmahaṃ
modāmahaṃ kāmaguṇehi pañcahi.

306. Etādisaṃ puññaphalaṃ anappakaṃ
mahājutīkā[4] mama ucchudakkhiṇā,
devindaguttā tidasehi rakkhitā
sahassanetto iva nandane vane.

307. Tuvañca bhante anukampakaṃ viduṃ
upecca vandiṃ kusalañca pucchisaṃ,[5]
tato te ucchussa adāsiṃ[6] khaṇḍikaṃ
pasannacittā atulāya pītiyā "ti.

Ucchudāyikāvimānaṃ.

3. 3

308. Pallaṅkaseṭṭhe maṇisoṇṇacitte[7]
pupphābhikiṇṇe sayane uḷāre,
tatthacchasi devi mahānubhāve
uccāvacā iddhi vikubbamānā.

309. Imā ca te accharāyo samantato
naccanti gāyanti pamodayanti,
deviddhipattāsi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

---

[1] tuyhaṃ idaṃ - Syā.
[2] mamaṃ - Syā.
[3] kālakatamhi - Syā.
[4] mahājutikā - Ma, Syā.
[5] pucchiyā - Syā.
[6] adāsi - PTS.
[7] maṇisovaṇṇacitte - Syā.

302. 'Quyền hành này là thuộc về cô hay thuộc về tôi?' Người mẹ chồng đã mắng chửi tôi như thế, rồi đã cầm lấy chiếc ghế và phang cho tôi cú đánh. Đã chết từ nơi ấy, tôi đã qua đời, trở thành vị Thiên nhân.

303. Chính nghiệp thiện ấy đã được tạo ra bởi tôi. Và tôi thụ hưởng hạnh phúc, quả báu về nghiệp của mình. Tôi tiêu khiển cùng với chư Thiên, tôi vui sướng với năm loại dục.

304. Chính nghiệp thiện ấy đã được tạo ra bởi tôi. Và tôi thụ hưởng hạnh phúc, quả báu về nghiệp của mình. Được hộ trì bởi vị Chúa của chư Thiên, được bảo vệ bởi chư Thiên ở cõi Ba Mươi (Ba), tôi được cung ứng với năm loại dục.

305. Quả phước thiện như thế ấy không phải là ít, việc cúng dường mía của tôi là có quả thành tựu lớn lao. Tôi tiêu khiển cùng với chư Thiên, tôi vui sướng với năm loại dục.

306. Quả phước thiện như thế ấy không phải là ít, việc cúng dường mía của tôi có sự vinh quang lớn lao. Được hộ trì bởi vị Chúa của chư Thiên, được bảo vệ bởi chư Thiên ở cõi Ba Mươi (Ba), (tôi) tựa như vị Thần Ngàn Mắt ở khu vườn Nandana.

307. Và thưa ngài, sau khi đến gần ngài, vị có lòng thương xót, có sự hiểu biết, tôi đã đảnh lễ và đã hỏi về sức khỏe. Do đó, có tâm tịnh tín, tôi đã dâng ngài khúc mía với niềm vui không gì sánh bằng."

Thiên Cung của Người Nữ Bố Thí Mía.

3. 3

308. "Hỡi nàng tiên có đại oai lực, tại chiếc ghế dài hạng nhất được tô điểm với ngọc ma-ni và vàng, ở chỗ nằm cao sang được rải rắc với những bông hoa, nàng ngự ở nơi ấy, đang biến hóa thần thông cao thấp đa dạng.

309. Và nàng có các tiên nữ này nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển ở xung quanh. Hỡi cô nàng có đại oai lực, nàng đã đạt được thần thông của chư Thiên. Khi là con người nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?"

310. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
aḍḍhe kule suṇisā ahosiṃ,
akkodhanā bhattuvasānuvattinī
ahosiṃ appamattā uposathe.[1]

311. Manussabhūtā daharās' apāpikā[2]
pasannacittā patimābhirādhayiṃ,
divā ca ratto ca manāpacāriṇī
ahaṃ pure sīlavatī ahosiṃ.

312. Pāṇātipātā viratā acorikā[3] saṃsuddhakāyā sucibrahmacāriṇī,
amajjapā no ca musā abhāṇiṃ[4] sikkhāpadesu paripūrakāriṇī.

313. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī
pāṭihāriyapakkhañca pasannamanasā ahaṃ,
aṭṭhaṅgupetaṃ anudhammacāriṇī
uposathaṃ pītimanā upāvasiṃ.

314. Imañcāriyaṭṭhaṅgavarehupetaṃ[5]
samādiyitvā[6] kusalaṃ sukhudrayaṃ,
patimhi kalyāṇī vasānuvattinī[7]
ahosiṃ pubbe sugatassa sāvikā.

315. Etādisaṃ kusalaṃ jīvaloke
kammaṃ karitvāna visesabhāginī,
kāyassa bhedā abhisamparāyaṃ
deviddhipattā sugatimhi āgatā.

316. Vimānapāsādavare manorame
parivāritā accharāsaṅgaṇena,
sayaṃpabhā devagaṇā ramenti[8] maṃ
dīghāyukiṃ devavimānamāgatan "ti.

Pallaṅkavimānaṃ.

3. 4

317. Latā ca sajjā pavarā ca devatā
accimukhī[6] rājavarassa sirīmato,
sutā ca rañño vessavaṇassa dhītā
rājīmatī dhammaguṇehi sobhatha.[10]

318. Pañcettha nāriyo agamaṃsu nahāyituṃ
sītodikaṃ[11] uppaliniṃ sivaṃ nadiṃ,
tā tattha nahāyitva[12] rametva[13] devatā
naccitva gāyitva[14] sutā lataṃ bruvī.[15]

---

[1] appamattā uposathe ahosiṃ - Ma;
appamattā uposathe - Syā, PTS.
[2] daharā apāpikā - Ma, Syā, PTS.
[3] acoriyā - Syā.
[4] amajjapānā ca musā abhāṇī- Syā.
[5] imañca ariyaṃ aṭṭhaṅgavarehupetaṃ - Ma.
[6] samādayitvā - Syā.
[7] kalyāṇavasānuvattinī - Syā.
[8] ramanti - Syā.
[9] accimatī - Ma, PTS; acchimutī - Syā.
[10] sobhitā - Syā.
[11] sītodakaṃ - Ma, Syā, PTS.
[12] nhāyitvā - Ma, Syā, PTS.
[13] rametvā - Ma, ramitvā - Syā.
[14] naccitvā gāyitvā - Ma, Syā.
[15] bravi - Ma, Syā, PTS.

310. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là con dâu ở gia đình giàu có. Tôi đã không có giận dữ, có sự tuân theo lệnh của chồng, không xao lãng trong ngày trai giới.

311. Khi là con người, trẻ tuổi, không ác độc, có tâm tịnh tín, tôi đã làm hài lòng người chồng. Có lối cư xử vui vẻ vào ban ngày và ban đêm, tôi đã là người có giữ giới trước đây.

312. Là người đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, không phải kẻ trộm cắp, có thân (nghiệp) hoàn toàn trong sạch, có sự thực hành đức hạnh trong trắng, không có việc uống chất say, và tôi đã không nói lời dối trá, là người có sự thực hành đầy đủ trọn vẹn về các điều học.

313. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng, với tâm ý tịnh tín, có sự thực hành thuận theo Pháp, với tâm ý hoan hỷ, tôi đã hành trì ngày trai giới gồm có tám yếu tố.

314. Và sau khi thọ trì thiện pháp gồm có tám yếu tố cao quý, thánh thiện, đem lại an lạc này, là người nữ yêu kiều, có sự tuân theo lệnh của chồng, tôi đã là nữ Thinh Văn của đấng Thiện Thệ ở thời quá khứ.

315. Sau khi tạo ra nghiệp thiện như thế này ở đời sống, tôi là người nữ có được phần giác ngộ. Do sự tan rã của thân xác, vào kiếp sống kế tiếp, tôi đã đạt được thần thông của chư Thiên, đã đi đến nhàn cảnh.

316. Ở tòa lâu đài nơi Thiên cung cao quý, làm thích ý, tôi được hầu cận bởi đám đông tiên nữ, tôi có ánh sáng tự thân. Tôi đã đi đến cung điện của chư Thiên, là (Thiên nhân) có tuổi thọ; các tập thể chư Thiên khiến cho tôi được vui thích."

Thiên Cung Chiếc Ghế Dài.

3. 4

317. Các Thiên nhân Latā, Sajjā, Pavarā, Accimukhī, và Sutā, con gái của đức vua Vessavaṇa, vị vua cao quý, có sự vinh quang, các nàng được nổi bật, chói sáng với những đức hạnh tự nhiên.

318. Và ở đây, năm người nữ này đã đi đến dòng sông tốt lành, có nước mát, có sen xanh để tắm. Ở đó, sau khi các nàng Thiên nhân ấy đã tắm, đã vui đùa, đã nhảy múa, đã ca hát, Sutā đã nói với Latā rằng:

319. Pucchāmi taṃ uppalamāladhāriṇī
āveḷinī kañcanasannibhattace,
timīratambakkhi[1] nabheva sobhane
dīghāyukī kena kato yaso tava.

320. Kenāsi bhadde patino piyatarā
visiṭṭhakalyāṇitarassu[2] rūpato,
padakkhiṇā naccanagītavādite[3]
ācikkha no tvaṃ naranāripucchitā 'ti.

321. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
uḷārabhoge kule suṇisā ahosiṃ,
akkodhanā bhattuvasānuvattinī
uposathe appamattā ahosiṃ.[4]

322. Manussabhūtā daharās' apāpikā[5]
pasannacittā patimābhirādhayiṃ,
sadevaraṃ sassasuraṃ[6] sadāsakaṃ
abhirādhayiṃ tamhi kato yaso mama.

323. Sāhaṃ tena kusalena kammunā
catubbhi ṭhānehi[7] visesamajjhagā,
āyuñca vaṇṇañca sukhaṃ balañca
khiḍḍāratiṃ[8] paccanubhomanappakaṃ.

324. Sutaṃ nu taṃ bhāsati yaṃ ayaṃ latā
yaṃ no apucchimha[9] akittayī no,[10]
patino kiramhākaṃ visiṭṭhanārinaṃ[11]
gatī ca tāsaṃ[12] pavarā ca devatā.

325. Patīsu dhammaṃ pacarāma[13] sabbā
patibbatā yattha bhavanti[14] itthiyo,
patīsu dhammaṃ pacaritva[13] sabbā
lacchāmase bhāsati yaṃ ayaṃ latā.

326. Sīho yathā pabbatasānugocaro
mahindharaṃ pabbatamāvasitvā,
pasayha hantvā[15] itare catuppade
khudde mige khādati maṃsabhojano.

327. Tatheva saddhā idha ariyasāvikā
bhattāraṃ nissāya patiṃ anubbatā,
kodhaṃ vadhitvā abhibhuyha[16] maccharaṃ[17]
saggamhi sā modati dhammacārinī "ti.

Latāvimānaṃ.

---

[1] pītarattāmbakkhi - Syā.
[2] visiṭṭhakalyāṇitarassu - Syā.
[3] naccagītavādite - Ma, Syā, PTS.
[4] appamattā uposathe ahosiṃ - Ma; appamattā uposathe - Syā, PTS.
[5] daharā apāpikā - Ma, PTS; daharā apāvikā - Syā.
[6] sassuraṃ - Syā.
[7] ṭhānesu - Syā.
[8] khiḍḍaṃ ratiṃ - Syā.
[9] āpucchimha - Syā.
[10] akittayino - Syā.
[11] visiṭṭhā nārinaṃ - Syā.
[12] nesaṃ - Syā.
[13] paricarāma - Syā.
[14] yathābhavanti - Syā.
[15] gantvā - Syā.
[16] abhibhuyya - Syā, PTS.
[17] maccheraṃ - Syā.

319. "Hỡi cô nàng có mang tràng hoa sen xanh, có vòng hoa đội đầu, có làn da như là vàng, có cặp mắt màu đồng đen, chói sáng tựa như bầu trời, có tuổi thọ, em hỏi chị: Do điều gì mà danh tiếng đã được tạo ra cho chị?

320. Này chị yêu, do điều gì chị được chồng yêu quý hơn hết, được nổi bật và yêu kiều hơn về dáng vóc, được khéo léo về các việc nhảy múa, ca hát, tấu nhạc? Đã được hỏi bởi những (Thiên nhân) nam nữ, mong chị thuật lại cho chúng tôi."

321. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là con dâu ở gia đình có của cải cao sang. Tôi đã không có giận dữ, có sự tuân theo lệnh của chồng, không xao lãng trong ngày trai giới.

322. Khi là con người, trẻ tuổi, không ác độc, có tâm tịnh tín, tôi đã làm hài lòng người chồng, luôn cả em chồng, tôi đã làm hài lòng cha mẹ chồng, luôn cả tôi tớ. Ở nơi ấy, danh tiếng đã được tạo ra cho tôi.

323. Với nghiệp thiện ấy, tôi đây đã đạt đến trạng thái đặc biệt ở bốn lãnh vực: tuổi thọ, sắc đẹp, an vui, và sức mạnh. Tôi thọ hưởng sự khoái lạc vui thích không phải là ít."

324. "Lời Latā này nói có được lắng nghe không vậy? Chị đã giải thích cho chúng ta điều chúng ta đã hỏi. Nghe rằng những người chồng là số phận đặc biệt dành cho những người phụ nữ chúng ta và là các Thiên nhân cao quý đối với những người nữ chúng ta đây.

325. Tất cả chúng ta hãy thực hành phận sự đối với những người chồng, qua đó các phụ nữ trở thành những người vợ chung thủy. Sau khi thực hành phận sự đối với những người chồng, tất cả chúng ta sẽ đạt được điều Latā này nói.

326. Giống như loài sư tử, có khu vực kiếm ăn là đồi núi cao nguyên, sau khi hùng cứ ở ngọn núi là vật nâng đỡ trái đất, sau khi chế ngự rồi giết chết các loài bốn chân khác; có vật thực là thịt sống, nó ăn các loài thú nhỏ.

327. Tương tự y như thế, ở đây các nữ đệ tử của bậc Thánh, có đức tin, sau khi nương tựa chồng, chung thủy với chồng, sau khi đã tiêu diệt sự phẫn nộ và chế ngự sự bỏn xẻn, người nữ ấy, có thực hành Giáo Pháp, vui sướng ở cõi Trời."

Thiên Cung của Latā.

3. 5

328. Sattatantiṃ sumadhuraṃ rāmaṇeyyaṃ avācayiṃ,
so maṃ raṅgamhi avheti saraṇaṃ me hohi kosiyā 'ti.

329. Ahaṃ te saraṇaṃ homi ahamācariyapūjako,
na taṃ jayissati sisso sissamācariya jessasī 'ti.

330. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

331. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

332. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

333. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

334. Vatthuttamadāyikā nārī
pavarā hoti naresu nārīsu,[1]
evaṃ piyarūpadāyikā manāpaṃ
dibbaṃ sā labhate upecca ṭhānaṃ.

335. Tassā me passa vimānaṃ
accharā kāmavaṇṇinīhamasmi,
accharā sahassassāhaṃ[2]
pavarā passa puññānaṃ[3] vipākaṃ.

336. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

337. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī 'ti.

---

[1] nārisu - PTS.
[2] accharāsahassāhaṃ pavarā - Syā.
[3] puññassa - katthaci.

3. 5

328. "Tôi đã chỉ dạy (cho đứa học trò) cách trình tấu loại đàn bảy dây có âm thanh ngọt ngào, đáng ưa thích. Gã thách thức tôi ở nơi khán đài. Này Kosiya (Chúa Trời Sakka), ngài hãy là nơi nương tựa của tôi."

329. "Tôi là nơi nương tựa của ngài, tôi là người tôn vinh thầy giáo. Gã học trò sẽ không thắng ngài. Này thầy giáo, ngài sẽ chiến thắng gã học trò."[1]

330. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

331. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

332. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

333. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

334. "Người nữ bố thí vải vóc loại tốt nhất là cao quý trong số các người nam các người nữ, tương tự như vậy người nữ bố thí hình ảnh đáng yêu, người nữ ấy đi đến và đạt được địa vị thích ý thuộc về cõi Trời.

335. Ngài hãy nhìn xem Thiên cung của tôi đây. Tôi là tiên nữ có được dáng vóc theo ý muốn, tôi là cao quý trong số một ngàn tiên nữ; ngài hãy nhìn xem quả thành tựu của các việc phước thiện.

336. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

337. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

---

[1] Hai câu kệ này là lời của đức Thế Tôn khi Ngài liên hệ đến thời kỳ quá khứ, lúc là thầy giáo dạy đàn tên Guttila, còn người học trò đã thách thức tài nghệ với thầy có tên Mūsila, là tiền thân của Devadatta. Chi tiết câu chuyện được ghi lại ở Chú Giải của tập Kinh này. Bổn Sanh 243 (*Guttilajātakaṃ*) ở Chú Giải Kinh Bổn Sanh có nội dung cũng tương tợ.

(yathā ca ettha evaṃ upari sabbavimānesu vitthāretabbaṃ)

338-341. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate, —pe—
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

342. Pupphuttamadāyikā nārī
pavarā hoti naresu nārīsu,
evaṃ piyarūpadāyikā manāpaṃ
dibbaṃ sā labhate upecca ṭhānaṃ.

343. Tassā me passa vimānaṃ
accharā kāmavaṇṇinīhamasmi,
accharā sahassassāhaṃ
pavarā passa puññānaṃ vipākaṃ.

344-349. Tena me tādiso vaṇṇo —pe—
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī 'ti.

350-357. Gandhuttamadāyikā nārī
pavarā hoti naresu nārīsu —pe—

358-365. Phaluttamadāyikā nārī —pe—

366-373. Rasuttamadāyikā nārī —pe—

374-381. Gandhapañcaṅgulikaṃ ahamadāsiṃ
kassapassa bhagavato thūpasmiṃ[1] —pe—
tassā mama passa vimānaṃ —pe—
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī 'ti.

382-389. Bhikkhū cahaṃ[2] bhikkhuniyo ca
addasāsiṃ[3] panthapaṭipanne
tesāhaṃ dhammaṃ sutvāna
ekūposathaṃ upavasissaṃ
tassā me passa vimānaṃ—pe—
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī 'ti.

390-397. Udake ṭhitā udakamadāsiṃ
bhikkhuno cittena vippasannena
tassā me passa vimānaṃ—pe—
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī 'ti.

398-405. Sassuñcāhaṃ sasurañca[4]
caṇḍike kodhane ca pharuse ca
anussūyikā sūpaṭṭhāsiṃ[5]
appamattā sakena sīlena —pe—

406-413. Parakammakarī[6] āsiṃ atthenātanditā dāsī
akkodhanā anatimānī[7] saṃvibhāginī sakassa bhāgassa —pe—

---

[1] thūpamhi - Ma.
[2] ca ahaṃ - Ma; cāhaṃ - Syā.
[3] addasāmi - Ma, Syā; addasāsiṃ - PTS.
[4] sassure ca - Syā.
[5] upaṭṭhāsiṃ - Ma, Syā, PTS.
[6] parakammakārinī - Syā; parakammakārī - PTS, Sīmu.
[7] akkodhanānatimāninī - Ma.

(Và giống như ở đây, nên giải thích chi tiết về tất cả các Thiên cung tương tự như trên).

338-341. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, —(như trên)— và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?”

342. “Người nữ bố thí bông hoa loại tốt nhất là cao quý trong số các người nam các người nữ, tương tự như vậy người nữ bố thí hình ảnh đáng yêu, người nữ ấy đi đến và đạt được địa vị thích ý thuộc về cõi Trời.

343. Ngài hãy nhìn xem Thiên cung của tôi đây. Tôi là tiên nữ có được dáng vóc theo ý muốn, tôi là cao quý trong số một ngàn tiên nữ; ngài hãy nhìn xem quả thành tựu của các việc phước thiện.

344-349. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. —(như trên)— và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

350-357. “Người nữ bố thí hương thơm loại tốt nhất là cao quý trong số các người nam các người nữ, —(như trên)—

358-365. “Người nữ bố thí trái cây loại tốt nhất —(như trên)—

366-373. “Người nữ bố thí vị nếm loại tốt nhất —(như trên)—

374-381. “Tôi đã dâng cúng một nhúm vật thơm năm ngón tay[1] ở ngôi bảo tháp của đức Thế Tôn Kassapa. —(như trên)— Ngài hãy nhìn xem Thiên cung của tôi đây. —(như trên)— và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

382-389. “Tôi đã nhìn thấy các vị tỳ khưu và tỳ khưu ni đang đi dọc theo đường lộ. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp ở các vị ấy, tôi đã hành trì một ngày trai giới. Ngài hãy nhìn xem Thiên cung của tôi đây. —(như trên)— và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

390-397. “Đứng ở trong nước, với tâm tịnh tín tôi đã dâng cúng nước đến vị tỳ khưu. Ngài hãy nhìn xem Thiên cung của tôi đây. —(như trên)— và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

398-405. “Tôi đã hầu hạ mẹ chồng và cha chồng hung tợn, giận dữ, và thô lỗ. Tôi không đố kỵ, không xao lãng về giới hạnh của mình. —(như trên)—

406-413. “Tôi đã là người làm công việc cho những người khác, là nữ tỳ không lười biếng đối với mục đích, là người không có giận dữ, không có ngã mạn, có sự san sẻ phần thọ lãnh của mình. —(như trên)—

[1] *pañcaṅgulikaṃ*: (*pañca*: số 5, *aṅgulikaṃ*: thuộc về ngón tay), *pañcaṅgulikaṃ* là một nhúm vật thơm do năm ngón tay chụm lại rồi bốc lên.

414-421. Khīrodanaṃ ahamadāsiṃ bhikkhuno piṇḍāya carantassa
evaṃ karitvā kammaṃ sugatiṃ uppajja modāmi —pe—

422. Phāṇitaṃ ahamadāsiṃ —pe—

430. Ucchukhaṇḍakaṃ[1] ahamadāsiṃ —pe—

438. Timbarūsakaṃ[2] ahamadāsiṃ —pe—

446. Kakkārikaṃ[3] ahamadāsiṃ —pe—

454. Eḷālukaṃ ahamadāsiṃ —pe—

462. Vallīphalaṃ[4] ahamadāsiṃ —pe—

470. Phārusakaṃ ahamadāsiṃ —pe—

478. Hatthappatāpakaṃ ahamadāsiṃ —pe—

486. Sākamuṭṭhiṃ ahamadāsiṃ —pe—

494. Pupphakamuṭṭhiṃ ahamadāsiṃ —pe—

502. Mūlakaṃ ahamadāsiṃ —pe—

510. Nimbamuṭṭhiṃ ahamadāsiṃ —pe—

518. Ambakañjikaṃ ahamadāsiṃ —pe—

526. Doṇinimmajjaniṃ[5] ahamadāsiṃ —pe—

534. Kāyabandhanaṃ ahamadāsiṃ —pe—

542. Aṃsavaṭṭakaṃ[6] ahamadāsiṃ —pe—

550. Āyogapaṭṭaṃ[7] ahamadāsiṃ —pe—

558. Vidhūpanaṃ ahamadāsiṃ —pe—

566. Tālavaṇṭaṃ[8] ahamadāsiṃ —pe—

574. Morahatthaṃ ahamadāsiṃ —pe—

582. Chattaṃ ahamadāsiṃ —pe—

590. Upāhanaṃ ahamadāsiṃ —pe—

598. Pūvaṃ ahamadāsiṃ —pe—

606. Modakaṃ ahamadāsiṃ —pe—

610. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

611. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

612. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

613. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

614. Sakkhaliṃ[9] ahamadāsiṃ bhikkhuno piṇḍāya carantassa,
evaṃ karitvā kammaṃ sugatiṃ upapajja modāmi.

---

[1] ucchukkhaṇḍikaṃ - Ma, Syā; ucchukkaṇḍakaṃ - PTS.
[2] timbarusakaṃ - Ma.
[3] kakkārukaṃ - Syā.
[4] valliphalaṃ - Ma, PTS; vallīpakkaṃ - Syā.
[5] doṇinimmujjanaṃ - Syā.
[6] aṃsabaṭṭakaṃ - Ma; aṃsabandhakaṃ - Syā.
[7] ayogapaṭṭaṃ - Syā.
[8] tālapaṇṇaṃ - Syā.
[9] sakkhalikaṃ - Ma.

414-421. Tôi đã dâng cúng cơm sữa đến vị tỳ khưu đang đi khất thực. Sau khi thực hiện việc làm như vậy, sau khi được sanh về nhàn cảnh, tôi vui sướng —(như trên)—

422. Tôi đã dâng cúng mật đường —(như trên)—

430. Tôi đã dâng cúng khúc mía —(như trên)—

438. Tôi đã dâng cúng trái cây *timbaru* —(như trên)—

446. Tôi đã dâng cúng dưa hấu —(như trên)—

454. Tôi đã dâng cúng dưa leo —(như trên)—

462. Tôi đã dâng cúng trái của giống dây leo —(như trên)—

470. Tôi đã dâng cúng bông hoa *phārusaka* —(như trên)—

478. Tôi đã dâng cúng cái chậu đốt than —(như trên)—

486. Tôi đã dâng cúng nắm củ sen —(như trên)—

494. Tôi đã dâng cúng nắm bông hoa loại nhỏ —(như trên)—

502. Tôi đã dâng cúng củ cải —(như trên)—

510. Tôi đã dâng cúng nắm hạt *nimba* —(như trên)—

518. Tôi đã dâng cúng cháo xoài —(như trên)—

526. Tôi đã dâng cúng bánh dầu hạt mè —(như trên)—

534. Tôi đã dâng cúng dây buộc thân —(như trên)—

542. Tôi đã dâng cúng quai túi mang vai —(như trên)—

550. Tôi đã dâng cúng vải băng bó —(như trên)—

558. Tôi đã dâng cúng cây quạt vuông —(như trên)—

566. Tôi đã dâng cúng cây quạt (tròn) lá cọ —(như trên)—

574. Tôi đã dâng cúng quạt đuổi ruồi bằng lông công —(như trên)—

582. Tôi đã dâng cúng cây lọng che —(như trên)—

590. Tôi đã dâng cúng dép —(như trên)—

598. Tôi đã dâng cúng bánh bột —(như trên)—

606. Tôi đã dâng cúng thịt vò viên —(như trên)—

610. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

611. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

612. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

613. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

614. Tôi đã dâng cúng bánh ngọt đến vị tỳ khưu đang đi khất thực. Sau khi thực hiện việc làm như vậy, sau khi được sanh về nhàn cảnh, tôi vui sướng.

615. Tassā me passa vimānaṃ
acchharā kāmavaṇṇinīhamasmi,
accharā sahassassāhaṃ
pavarā passa puññānaṃ vipākaṃ.

616. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

617. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī 'ti.

618. Svāgataṃ vata me ajja suppabhātaṃ suvuṭṭhitaṃ,[1]
yaṃ addasaṃ[2] devatāyo accharā kāmavaṇṇiyo.[3]

619. Imāhaṃ[4] dhammaṃ sutvā[5] kāhāmi kusalaṃ bahuṃ,
dānena samacariyāyaṃ[6] saññamena damena ca,
svāhaṃ[7] tattha gamissāmi[8] yattha gantvā na socare "ti.

Guttilavimānaṃ.

3. 6

620. Daddallamānā vaṇṇena yasasā[9] ca yasassinī,
sabbe deve tāvatiṃse vaṇṇena atirocasi.

621. Dassanaṃ nābhijānāmi idaṃ paṭhamadassanaṃ,
kasmā kāyā nu āgamma nāmena bhāsase maman 'ti.

622. Ahaṃ bhadde subhaddāsiṃ pubbe mānusake bhave,
saha bhariyā ca te āsiṃ bhaginī ca kaṇiṭṭhikā.[10]

623. Sā ahaṃ[11] kāyassa bhedā[12] vippamuttā tato cutā,
nimmānaratīnaṃ devānaṃ[13] upapannā sahavyatan 'ti.

624. Pahūtakatakalyāṇā te deve yanti pāṇino,
yesaṃ tvaṃ kittayissasi subhadde jātimattano.

625. Kathaṃ[14] tvaṃ kena vaṇṇena kena vā anusāsitā,
kīdiseneva dānena subbatena yasassinī.

626. Yasaṃ etādisaṃ pattā visesaṃ vipulamajjhagā,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.

---

[1] suhuṭṭhitaṃ - Ma, Syā.
[2] addasāmi - Ma; addasāsiṃ - PTS.
[3] kāmavaṇṇiniyo - Ma, Syā.
[4] imāsāhaṃ - Ma, PTS; tāsāhaṃ - Syā.
[5] sutvāna - Syā.
[6] samacariyāya - Ma, Syā, PTS.
[7] sāhaṃ - Syā.
[8] tattheva gacchāmi - katthaci.
[9] yasassā - Syā.
[10] kaṇiṭṭhakā - Syā.
[11] sāhaṃ - Syā, PTS.
[12] bhedāya - Syā, PTS.
[13] nimmānaratidevānaṃ - PTS.
[14] atha - Ma.

615. Ngài hãy nhìn xem Thiên cung của tôi đây. Tôi là tiên nữ có được dáng vóc theo ý muốn, tôi là cao quý trong số một ngàn tiên nữ; ngài hãy nhìn xem quả thành tựu của các việc phước thiện.

616. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

617. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.

618. Quả thật, việc đi đến tốt đẹp đã có cho tôi, hôm nay là vô cùng xán lạn, được vươn lên tốt đẹp, bởi vì tôi đã nhìn thấy các vị Thiên nhân, các tiên nữ có được dáng vóc theo ý muốn.

619. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp ở những người này, tôi sẽ thực hiện nhiều việc lành. Nhờ vào việc bố thí, nhờ vào việc hành thiện, nhờ vào việc thu thúc, nhờ vào việc rèn luyện, tôi đây sẽ đi đến nơi ấy, là nơi không sầu muộn sau khi đi đến.”

Thiên Cung của Guttila.

3. 6

620. “Này cô nàng có danh tiếng, trong lúc tỏa sáng rực rỡ nhờ vào làn da và danh tiếng, nàng sáng chói vượt trội tất cả chư Thiên ở cõi Trời Ba Mươi Ba về phương diện sắc đẹp.

621. Tôi không biết rõ về việc gặp gỡ (trong quá khứ); đây là lần gặp gỡ đầu tiên. Từ tập thể nào nàng đã đi đến? Nàng hãy chuyện trò với tôi theo tên gọi (Bhaddā).”

622. “Này Bhaddā, trong thời quá khứ ở cảnh giới loài người, tôi đã là Subhaddā. Tôi đã là em gái, và là người vợ có chung chồng với chị.

623. Tôi đây, do sự tan rã của thân xác, đã chết từ nơi ấy, đã được giải thoát; tôi đã được sanh lên cộng trú với chư Thiên cõi Hóa Lạc.”

624. “Các chúng sinh đã tạo được nhiều việc tốt đẹp (có phước báu lớn lao) đi đến với chư Thiên ấy. Này Subhaddā, nàng hãy thuật lại việc sanh ra của bản thân ở nơi chư Thiên ấy.

625. Bằng cách nào, bởi lý do nào, hoặc đã được ai chỉ dạy, do sự bố thí thuộc loại thế nào, với sự thọ trì tốt lành nào mà nàng có được danh tiếng?

626. Nàng đã đạt được danh tiếng như thế này. Nàng đã đạt đến trạng thái đặc biệt, lớn lao. Này nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

627. Aṭṭheva piṇḍapātāni yaṃ dānaṃ adadaṃ pure,
dakkhiṇeyyassa saṅghassa pasannā sehi pāṇihi.

628. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

629. Akkhāmi te devi mahānubhāve
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī 'ti.

630. Ahaṃ tayā bahutare bhikkhū saññate brahmacārino,[1]
kappesiṃ[2] annapānena pasannā sehi pāṇihi,
tayā bahutaraṃ datvā hīnakāyūpagā ahaṃ.[3]

631. Kathaṃ tvaṃ appataraṃ datvā visesaṃ vipulamajjhagā,
devate pucchitācikkha yassa[4] kammassidaṃ phalan 'ti.

632. Manobhāvanīyo bhikkhu sandiṭṭho me pure ahu,
tāhaṃ bhattena nimantesiṃ revataṃ attanaṭṭhamaṃ.

633. So me atthapurekkhāro anukampāya revato,
saṅghe dehīti maṃ avoca[5] tassāhaṃ vacanaṃ kariṃ.

634. Sā dakkhiṇā saṅghagatā appameyye[6] patiṭṭhitā,
puggalesu tayā dinnaṃ na taṃ tava mahapphalan 'ti.

635. Idānevāhaṃ jānāmi saṅghe dinnaṃ mahapphalaṃ,
sāhaṃ gantvā manussattaṃ vadaññū vītamaccharā,
saṅghe dānāni dassāmi[7] appamattā punappunan 'ti.

636. Kā esā devatā bhadde tayā mantayate saha,
sabbe deve tāvatiṃse vaṇṇena atirocatī 'ti.

637. Manussabhūtā devinda pubbe mānusake bhave,
sahabhariyā ca me āsi bhaginī ca kaniṭṭhikā,[8]
saṅghe dānāni datvāna katapuññā virocatī 'ti.

---

[1] brahmacārayo - Ma; brahmacāriye - PTS.
[2] tappesiṃ - Ma, Syā, PTS.
[3] ahuṃ - katthaci.
[4] kissa - Ma, Syā, PTS.
[5] maṃvoca - Ma, PTS.
[6] appameyyā - Syā.
[7] dānaṃ dassāmihaṃ - Syā.
[8] kaṇiṭṭhakā - Syā.

627. "Được tịnh tín, trước đây tôi đã tự tay dâng cúng vật bố thí chỉ là tám phần đồ ăn khất thực đến hội chúng xứng đáng được cúng dường.

628. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

629. Thưa vị nữ Thiên nhân có đại oai lực, tôi trình bày cho chị về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

630. "Được tịnh tín, tôi đã tự tay chuẩn bị cơm nước cho các vị tỳ khưu đã được thu thúc, có sự thực hành Phạm hạnh, nhiều hơn so với nàng. Sau khi dâng cúng nhiều hơn nàng, tôi đã đi đến tập thể thấp kém.

631. Sau khi dâng cúng ít hơn tôi, như thế nào mà nàng đã đạt đến trạng thái đặc biệt, lớn lao? Này nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?"

632. "Trước đây, tôi đã gặp vị tỳ khưu đáng được tôn kính. Tôi đã thỉnh mời vị Revata ấy về bữa thọ trai với bản thân vị ấy là người thứ tám.

633. Quan tâm đến lợi ích của tôi, vị Revata ấy, vì lòng thương tưởng, đã nói với tôi rằng: 'Hãy dâng cúng ở Hội Chúng;' tôi đã làm theo lời nói của vị ấy.

634. Việc cúng dường ấy được dâng đến Hội Chúng (sẽ) được thiết lập ở vô lượng; việc bố thí ấy (nếu) được dâng cúng ở các cá nhân thì (sẽ) không có quả báo lớn lao cho chị."

635. "Ngay giờ đây, tôi biết rằng vật được dâng cúng ở Hội Chúng có quả báo lớn lao. Sau khi đi đến bản thể loài người, tôi đây, với sự ân cần, với sự bỏn xẻn đã được xa lìa, tôi sẽ dâng cúng các vật thí ở Hội Chúng lần này đến lần khác, không bị xao lãng."

636. "Này Bhaddā, Thiên nhân ấy là ai mà trò chuyện với nàng, và sáng chói vượt trội tất cả chư Thiên ở cõi Trời Ba Mươi Ba về phương diện sắc đẹp?"[1]

637. "Thưa vị Chúa của chư Thiên, trong thời quá khứ khi là con người ở cảnh giới loài người, nàng đã là người vợ có chung chồng với thiếp và còn là người em gái của thiếp. Sau khi dâng cúng các vật thí ở Hội Chúng, nàng chói sáng với phước báu đã tạo."

[1] Chúa Trời Sakka nhìn thấy ánh sáng vượt trội của Subhaddā nên đã hỏi Bhaddā về điều ấy (Sđd. 153).

638. Dhammena pubbe bhaginī tayā bhadde virocati,[1]
yaṃ saṅghasmiṃ[2] appameyye patiṭṭhāpesi dakkhiṇaṃ.

639. Pucchito hi mayā buddho gijjhakūṭamhi pabbate,
vipākaṃ saṃvibhāgassa yattha dinnaṃ mahapphalaṃ.

640. Yajamānānaṃ manussānaṃ puññapekkhāna pāṇinaṃ,
karotaṃ[3] opadhikaṃ puññaṃ yattha dinnaṃ mahapphalaṃ.

641. Taṃ me buddho viyākāsi jānaṃ kammaphalaṃ sakaṃ,
vipākaṃ saṃvibhāgassa yattha dinnaṃ mahapphalaṃ.

642. Cattāro ca paṭipannā cattāro ca phale ṭhitā,
esa saṅgho ujubhūto paññāsīlasamāhito.

643. Yajamānānaṃ manussānaṃ puññapekkhāna pāṇinaṃ,
karotaṃ[3] opadhikaṃ puññaṃ saṅghe dinnaṃ mahapphalaṃ.

644. Eso hi saṅgho vipulo mahaggato
esappameyyo udadhīva sāgaro,
ete hi seṭṭhā naravīrasāvakā[4]
pabhaṅkarā dhammamudīrayanti.[5]

645. Tesaṃ sudinnaṃ suhutaṃ suyiṭṭhaṃ,
ye saṅghamuddissa dadanti dānaṃ,
sā dakkhiṇā saṅghagatā patiṭṭhitā
mahapphalā lokavidūhi[6] vaṇṇitā.

646. Etādisaṃ yaññamanussarantā[7]
ye vedajātā vicaranti loke,
vineyya maccheramalaṃ samūlaṃ
aninditā saggamupenti ṭhānan "ti.

Daddallavimānaṃ.

3. 7

647. Phalika[8]rajatahemajālacchannaṃ
vividhavicitratalamaddasaṃ surammaṃ,
vyamhaṃ sunimmitaṃ toraṇūpapannaṃ
rucakupakiṇṇam[9] idaṃ subhaṃ vimānaṃ.

648. Bhāti ca dasadisā nabheva suriyo
sarade tamonudo sahassaraṃsī,
tathā tapatimidaṃ tava vimānaṃ
jalamiva dhūmasikho nise nabhagge.

---

[1] virocasi - Syā.
[2] saṅghamhi - Ma, PTS.
[3] karontaṃ - Syā.
[4] naraviriyasāvakā - Syā.
[5] dhammakathaṃ udīrayanti - Syā.
[6] lokavidūna - Ma, PTS.
[7] puññamanussarantā - Syā.
[8] phaḷika - PTS.
[9] rucakūpakiṇṇam - Syā.

638. "Này Bhaddā, người em gái trong thời quá khứ chói sáng hơn nàng bởi lý do nàng ấy đã tạo lập sự cúng dường ở Hội Chúng vô lượng.

639. Bởi vì, ở núi Gijjhakūṭa, ta đã hỏi đức Phật về quả thành tựu của sự san sẻ, về vật được dâng cúng ở nơi nào thì có quả báo lớn lao.

640. Đối với những con người đang hiến cúng, đối với các chúng sinh mong mỏi phước báu đang thực hiện phước thiện có liên quan đến việc tái sanh, vật được dâng cúng ở nơi nào thì có quả báo lớn lao.

641. Đức Phật, biết về quả báo của nghiệp ở từng trường hợp, đã giải thích điều ấy cho ta về quả thành tựu của sự san sẻ, về vật được dâng cúng ở nơi nào thì có quả báo lớn lao.

642. Bốn hạng đã thực hành (bốn Đạo) và bốn hạng đã trụ ở Quả vị (bốn Quả), Hội Chúng ấy có bản thể chính trực, có Giới - Định - Tuệ.

643. Đối với những con người đang hiến cúng, đối với các chúng sinh mong mỏi phước báu đang thực hiện phước thiện có liên quan đến việc tái sanh, vật được dâng cúng ở Hội Chúng thì có quả báo lớn lao.

644. Bởi vì Hội Chúng ấy là bao la, đã đi đến sự vĩ đại. Hội Chúng ấy không thể đo lường, tựa như biển cả, đại dương. Chính những vị này là hạng nhất, là các đệ tử của bậc Anh Hùng trong số các nam nhân, là những đấng quang đăng tuyên thuyết Giáo Pháp.

645. Những người nào dâng cúng vật thí xác định dành cho Hội Chúng, sự bố thí của những người ấy là đã khéo được dâng cúng, khéo được hiến dâng, khéo được hiến cúng. Sự cúng dường ấy, đã đi đến Hội Chúng, đã được tạo lập, có quả báo lớn lao, đã được các đấng Hiểu Biết Thế Gian khen ngợi.

646. Những người nào đi lang thang ở thế gian với niềm vui đã được sanh khởi trong khi nhớ lại sự hiến cúng như thế ấy, (những người ấy) sau khi loại bỏ bợn nhơ của sự bỏn xẻn luôn cả gốc rễ, không bị quở trách, và đi đến địa vị cõi Trời."

Thiên Cung Tỏa Sáng Rực Rỡ.

3. 7

647. "Ta đã nhìn thấy tòa lâu đài vô cùng đáng yêu, được bao phủ bởi những ngọc pha-lê và các màng lưới bằng bạc và vàng, có bề mặt đa dạng và nhiều màu sắc; cung điện xinh đẹp này khéo được hóa hiện ra, có dựng cổng chào, được rải lên với những hạt cát bằng vàng.

648. Và tựa như mặt trời, vật xua tan bóng tối vào mùa thu có ngàn ánh hào quang, chiếu sáng mười phương ở không trung, tương tự như thế cung điện này của nàng sáng chói tựa như ngọn lửa đang cháy rực ở trên đỉnh đám mây vào ban đêm.

649. Musatīva nayanaṃ sateratāva[1]
ākāse ṭhapitamidaṃ manuññaṃ,
vīṇāmurajasammatāla[2]ghuṭṭhaṃ
iddhaṃ indapuraṃ tathā tavedaṃ.

650. Padumakumuduppalakuvalayaṃ
yūdhika[3] bandhukanojakā ca santi,
sālakusumitapupphitā asokā
vividhadumaggasugandhasevitamidaṃ.

651. Saḷalalabujabhujaka[4]saññatā[5]
kusakasuphullitalatāvalambinīhi,
maṇijālasadisā yasassinī
rammā pokkharaṇī upaṭṭhitā te.

652. Udakaruhā ca yetthi pupphajātā
thalajā ye ca santi rukkhajātā,
mānusakāmānusakā[6] ca dibbā
sabbe tuyhaṃ nivesanamhi jātā.

653. Kissa saṃyamadamassayaṃ[7] vipāko
kenāsi kammaphalenidhūpapannā,
yathā ca te adhigatamidaṃ vimānaṃ
tadanupadaṃ avacās' uḷārapakhume 'ti.[8]

654. Yathā ca me adhigatamidaṃ vimānaṃ
koñcamayūracakorasaṅghacaritaṃ,
dibba[9]pilavahaṃsarājaciṇṇaṃ
dvijakāraṇḍavakokilābhinaditaṃ.

655. Nānā santānakapuppharukkhavividhā
pāṭalijambu-asokarukkhavantaṃ,
yathā ca me adhigatamidaṃ vimānaṃ
tante pavadissāmi[10] suṇohi bhante.

656. Magadhavarapuratthimena
nāḷakagāmo[11] nāma atthi bhante,
tattha ahosiṃ pure suṇisā
sesavatī[12] tattha jāniṃsu mamaṃ.

---

[1] sateritāva - Syā.
[2] tāḷa - PTS.
[3] yodhika - Ma, PTS; yothikābhaṇḍikānojakā - Syā.
[4] saḷalalabujasujaka - Syā, Sī.
[5] saṃyuttā - Ma, PTS.
[6] mānusakāmānussakā - Ma; mānusakā amānusakā - PTS.
[7] samadamassa ayaṃ - Syā; samadamassayaṃ - PTS, Sīmu.
[8] avacāsiḷārapamhe ti - Ma; āḷārapakhumeti - Syā.
[9] dibya - Ma, Syā.
[10] pavedayāmi - Ma;
pavedissāmi - Syā, PTS.
[11] nāḷakagāmako - Syā;
nālakagāmo - PTS.
[12] pevasatī ti - Ma;
sesavatīti – Syā.

649. (Cung điện) này dường như làm lóa mắt, tựa như tia chớp, được tạo lập ở không trung, làm hài lòng. Giống như thành phố của vị thần Inda, cái (cung điện) này của nàng sầm uất, được vang vang tiếng đàn *vīṇā*, trống con, chập chõa, và chiêng đồng.

650. Có các bông hoa sen hồng, sen trắng, sen xanh, hoa súng, hoa nhài, hoa *bandhuka*, và hoa *anojaka*, và có các cây *sālā* trổ bông, các cây vô ưu nở hoa, (cung điện) này được lan tỏa hương thơm tuyệt vời của nhiều loại cây cối hạng nhất.

651. Này cô nàng có danh tiếng, hồ sen đáng yêu trông tựa như màng lưới ngọc ma-ni đã được hiện ra cho nàng; hồ sen được kết với với các loại cây *saḷala*, cây bánh mì, cây *bhujaka*, với những loài dây leo khéo nở rộ hoa được treo lơ lửng từ những cây lá cọ.

652. Và có những loại cây trổ hoa là loại được mọc lên ở trong nước, có những cây cối là loại được sanh ra ở đất liền, thuộc về loài người, không thuộc về phi nhân, và thuộc về cõi Trời; tất cả đều đã được sanh lên ở chỗ trú ngụ của nàng.

653. Quả thành tựu này là do sự thu thúc và rèn luyện nào? Do kết quả của việc làm nào mà nàng đã được sanh ra ở nơi đây? Và như thế nào mà nàng đã được ngự đến cung điện này? Hỡi cô nàng có làn mi quý phái, nàng hãy nói điều ấy theo từng phần một."

654. "Và như thế nào mà tôi đã được ngự đến cung điện này, (là nơi) được tới lui bởi các bầy chim cò, chim công, chim đa đa, được đông đúc với những con vịt trời và loài thiên nga chúa, được kêu vang bởi các loài chim như là chim *kāraṇḍava* và chim cu cu.

655. (Cung điện này có) các giống cây bông hoa với tàng cây rộng nhiều loại khác nhau bao gồm cây loa kèn, cây mận đỏ, cây vô ưu. Và như thế nào mà tôi đã được ngự đến cung điện này, thưa ngài, tôi sẽ trình bày với ngài về điều ấy, xin ngài hãy lắng nghe.

656. Thưa ngài, về phía đông của xứ Magadha cao quý có ngôi làng tên Nāḷaka. Ở nơi ấy, trước đây tôi đã là người con dâu. Ở nơi ấy, họ đã biết đến tôi là Sesavatī.

657. Sāhaṃ apacitatthadhammakusalaṃ
devamanussapūjitaṃ mahantaṃ,
upatissaṃ nibbutaṃ appameyyaṃ
muditamanā kusumehi abbhokiriṃ.[1]

658. Paramagatigatañca pūjayitvā
antimadehadharaṃ isiṃ uḷāraṃ,
pahāya mānusakaṃ samussayaṃ
tidasagatā[2] idhamāvasāmi ṭhānan "ti.

Sesavatīvimānaṃ.[3]

3. 8

659. Pītavatthe pītadhaje pītālaṅkārabhūsite,
pītantarāhi vagguhi apiḷandhāva[4] sobhasi.

660. Kā kambukeyūradhare[5] kañcanāveḷabhūsite,
hemajālakapacchanne[6] nānāratanamālini.

661. Sovaṇṇamayā lohitaṅkamayā ca[7]
muttāmayā veḷuriyamayā ca,[8]
masāragallā saha lohitaṅkā
pārāvatakkhīhi[9] maṇīhi cittitā.[10]

662. Koci koci ettha mayūrasussaro
haṃsassaraññо karavīkasussaro,
tesaṃ saro sūyati[11] vaggurūpo
pañcaṅgikaṃ turiyam[12]ivappavāditaṃ.

663. Ratho ca te subho vaggu[13] nānāratanacittito,[14]
nānāvaṇṇāhi[15] dhātūhi suvibhatto va sobhati.

664. Tasmiṃ rathe kañcanabimbavaṇṇe
yā tvaṃ ṭhitā[16] bhāsasimaṃ padesaṃ,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.

---

[1] abbhukiriṃ - Ma.
[2] tidasāgatā - Syā.
[3] pesavatīvimānaṃ - Ma.
[4] apilandhā va - Syā, PTS.
[5] kā kambukāyūradhare - Ma; kā kambukāyuradhare - Syā, PTS.
[6] hemajālakasañchanne - Ma, Syā.
[7] lohitaṅgamayā ca - Ma; lohitaṅkamayā - PTS.
[8] veḷuriyāmayā ca - Syā, PTS.
[9] pārevatakkhīhi - Ma, Syā, PTS; pārāvaṭakkhīhi - Aṭṭhakathā.
[10] cittatā - Ma, Syā, PTS.
[11] suyyati - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.
[12] tūriyam - Ma.
[13] vaggū - Syā.
[14] nānāratanacittaṅgo - Syā.
[15] nānāvaṇṇīhi - Syā.
[16] yattha ṭhitā - Syā; yatthaṭṭhitā - Sī.

657. Tôi đây, với tâm ý hoan hỷ, đã tung lên những bông hoa đến ngài Upatissa, bậc thiện xảo về mục đích và Giáo Pháp đáng được tôn trọng, vị đã được chư Thiên và nhân loại cúng dường, bậc vĩ đại, không thể đo lường, đã được tịch diệt.

658. Và sau khi cúng dường đến vị đã đạt đến cảnh giới tuyệt đối, bậc ẩn sĩ cao cả, mang thân mạng cuối cùng, tôi đã từ bỏ xác thân nhân loại, được đi đến cõi Ba Mươi (Ba); tại đây tôi cư ngụ nơi (cung điện) này."

Thiên Cung của Sesavatī.

3. 8

659. "Hỡi cô nàng có trang phục màu vàng, có cờ hiệu màu vàng, đã được điểm trang với các vật trang sức màu vàng, với các tấm choàng dễ thương màu vàng, nàng vẫn chói sáng dầu không trang điểm.

660. Nàng là ai, hỡi cô nàng có mang các vòng xuyến bằng vàng, được điểm trang với vòng hoa đội đầu bằng vàng, được che phủ với màng lưới bằng vàng, có tràng hoa gồm nhiều châu ngọc khác loại?

661. (Các tràng hoa) được làm bằng vàng, làm bằng hồng ngọc, làm bằng ngọc trai, và làm bằng ngọc bích, với các viên ngọc mắt mèo và các viên hồng ngọc, được điểm tô với các viên ngọc ma-ni tựa như mắt chim bồ câu.

662. Ở đây (trong số các tràng hoa), cái này có âm điệu êm dịu của chim công, cái khác có âm điệu của chim thiên nga, cái kia có âm điệu êm dịu của chim *karavīka*; âm điệu của chúng có vẻ dễ thương, được nghe như là nhạc cụ gồm năm loại đã được tấu lên.

663. Và được điểm tô với nhiều châu ngọc khác loại, tựa như đã khéo được phân bố với các phần tử có nhiều kiểu cách khác nhau, cỗ xe đẹp đẽ dễ thương của nàng chói sáng.

664. Đứng ở cỗ xe ấy, trong dáng vẻ của hình tượng bằng vàng, nàng chiếu sáng khoảnh đất này. Hỡi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?"

665. Sovaṇṇajālaṃ maṇisoṇṇacittitaṃ[1]
muttācitaṃ[2] hemajālena channaṃ,
parinibbute gotame appameyye
pasannacittā ahamābhiropayiṃ.

666. Tāhaṃ kammaṃ karitvāna kusalaṃ buddhavaṇṇitaṃ,
apetasokā sukhitā sampamodāmanāmayā ”ti.

Mallikāvimānaṃ.

3. 9

667. Kā nāma tvaṃ visālakkhi[3] ramme cittalatāvane,
samantā anupariyāsi nārīgaṇapurakkhatā.[4]

668. Yadā devā tāvatiṃsā pavisanti imaṃ vanaṃ,
sayoggā sarathā sabbe citrā honti idhāgatā.

669. Tuyhañca idha pattāya uyyāne vicarantiyā,
kāye na[5] dissati[6] cittaṃ kena rūpaṃ tavedisaṃ,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan ’ti.

670. Yena kammena devinda rūpaṃ mayhaṃ gatī ca me,
iddhi[7] ca anubhāvo[8] ca taṃ suṇohi purindada.

671. Ahaṃ rājagahe ramme sunandā nāmupāsikā,
saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā.

672. Acchādanañca bhattañca senāsanaṃ padīpiyaṃ,
adāsiṃ ujubhūtesu vippasannena cetasā.

673. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.

674. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
saññamā saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmahaṃ.

675. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.

676. Pañcasikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.

677. Tassā me ñātikulā dāsī[9] sadā mālābhihārati,
tāhaṃ bhagavato thūpe sabbamevābhiropayiṃ.

678. Uposathe cahaṃ[6] gantvā mālāgandhavilepanaṃ,
thūpasmiṃ abhiropesiṃ pasannā sehi pāṇihi.

---

[1] maṇisoṇṇacittaṃ - Syā, PTS, Sī.
[2] muttācittaṃ - Syā.
[3] visālakkhī - Syā.
[4] purakkhitā - Syā.
[5] kāyena - Syā, PTS.
[6] uposathevahaṃ - Syā.
[6] dissatī - Ma.
[7] iddhī - Syā, PTS.
[8] ānubhāvo - Ma, Syā, PTS.
[9] ñātikulaṃ āsi - Syā.
[7] vātadhūtā - PTS.

665. "Khi đức Gotama, đấng Vô Lượng, viên tịch Niết Bàn, có tâm tịnh tín, tôi đã cúng dâng tấm màng lưới bằng vàng được tô điểm với các viên ngọc ma-ni và vàng, được kết chuỗi với các viên ngọc trai, được che phủ bởi mạng lưới bằng vàng.

666. Sau khi đã thực hiện việc làm ấy, là việc tốt lành đã được đức Phật khen ngợi, với nỗi sầu muộn đã được xa lìa, được an vui, tôi khởi tâm hân hoan, không có tật bệnh."

Thiên Cung của Mallikā.

3. 9

667. "Này cô nàng có cặp mắt to, thật sự nàng là ai mà dẫn đầu đám phụ nữ đi dạo xung quanh ở khu vườn Cittalatā đáng yêu?

668. Lúc chư Thiên cõi Ba Mươi Ba tiến vào khu vườn này, toàn thể bọn họ cùng với loài thú kéo, cùng với cỗ xe, đều trở nên có màu sắc khác biệt khi đã đi đến nơi này.

669. Còn đối với nàng, khi đã đạt đến nơi đây, trong khi đang đi lang thang ở vườn hoa, sự đổi khác về màu sắc không nhìn thấy ở cơ thể (của nàng); bởi điều gì mà nàng có được dáng vẻ như thế? Hỡi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?"

670. "Thưa vị Chúa của chư Thiên, do nghiệp nào mà tôi có được dáng vóc và tôi có được cảnh giới tái sanh, cùng với thần thông và năng lực, thưa vị Trời Purindada, xin ngài hãy lắng nghe về điều ấy.

671. Tôi là nữ cư sĩ tên Sunandā ở thành Rājagaha đáng yêu, được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ.

672. Tôi đã bố thí y phục, vật thực, chỗ nằm ngồi, đèn đuốc, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

673. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

674. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiềm chế, có sự san sẻ.

675. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

676. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng.

677. Người nữ tỳ từ gia đình của quyến thuộc thường xuyên mang lại các tràng hoa đến cho tôi đây. Tôi đã cúng dâng toàn bộ tất cả các thứ ấy ở ngôi bảo tháp của đức Thế Tôn.

678. Và vào ngày trai giới, tôi đã đi đến, được tịnh tín, tôi đã tự tay cúng dâng tràng hoa, hương thơm, vật thoa ở ngôi bảo tháp.

679. Tena kammena devinda rūpaṃ mayhaṃ gatī ca me,
iddhi ca anubhāvo ca yaṃ mālaṃ abhiropayiṃ.

680. Yañca sīlavatī āsiṃ na taṃ tāva vipaccati,
āsā ca pana me devinda sakadāgāminī siyan ”ti.

Visālakkhīvimānaṃ.

3. 10

681. Päricchattake[1] koviḷāre ramaṇīye manorame,
dibbaṃ mālaṃ[2] ganthamānā gāyantī sampamodasi.

682. Tassā te naccamānāya aṅgamaṅgehi sabbaso,
dibbā saddā niccharanti savaṇīyā[3] manoramā.

683. Tassā te naccamānāya aṅgamaṅgehi sabbaso,
dibbā gandhā pavāyanti sucigandhā manoramā.

684. Vivattamānā kāyena yā veṇīsu piḷandhanā,[4]
tesaṃ sūyati nigghoso[5] turiye pañcaṅgike yathā.

685. Vaṭaṃsakā vātadhūtā[7] vātena sampakampitā,
tesaṃ sūyati nigghoso turiye pañcaṅgike yathā.

686. Yāpi te sirasmiṃ mālā sucigandhā manoramā,
vāti gandho disā sabbā rukkho mañjūsako yathā.

687. Ghāyase taṃ suciṃ gandhaṃ[8] rūpaṃ passasi amānusaṃ,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan ’ti.

688. Pabhassaraṃ accimantaṃ[9] vaṇṇagandhena saññutaṃ,[10]
asokapupphamālāhaṃ buddhassa upanāmayiṃ.

689. Tāhaṃ kammaṃ karitvāna kusalaṃ buddhavaṇṇitaṃ,
apetasokā sukhitā sampamodāmanāmayā ”ti.

Päricchattakavimānaṃ.

Päricchattakavaggo tatiyo.

*****

TASSUDDĀNAṂ

Uḷāraṃ[11] ucchupallaṅkaṃ[12] latā ca guttilena ca,
daddalla sesavatī mallī[13] visālakkhi päricchattako,
vaggo tena pavuccatī ”ti.

--ooOoo--

[1] pārichattake - Syā.
[2] dibbamālaṃ - Ma, Syā, PTS.
[3] savanīyā - Ma, Syā, PTS.
[4] pilandhanā - Syā, PTS.
[5] nigghaso - PTS.
[8] sucigandhaṃ - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.
[9] acchimantaṃ - Syā.
[10] saṃyutaṃ - Ma, PTS.
[11] uḷāro - Ma.
[12] ucchupallaṅko - Ma.
[13] daddallapesamallikā - Ma.

679. Thưa vị Chúa của chư Thiên, do nghiệp tôi đã cúng dâng tràng hoa mà tôi có được dáng vóc và tôi có được cảnh giới tái sanh, cùng với thần thông và năng lực.

680. Và về việc tôi đã là người có giới, việc ấy còn chưa được chín muồi. Tuy nhiên, thưa vị Chúa của chư Thiên, tôi có niềm hy vọng là tôi có thể trở thành bậc Nhất Lai."

Thiên Cung của Visālakkhī.

3. 10

681. "Nàng khởi tâm hân hoan trong khi vừa kết buộc tràng hoa thuộc cõi Trời với các bông hoa *pāricchattaka* và *koviḷāra* xinh xắn, làm thích ý, trong khi vừa ca hát.

682. Trong khi nàng đây đang nhảy múa, các âm thanh thuộc cõi Trời, làm êm tai, làm thích ý, phát ra từ toàn bộ các bộ phận của cơ thể.

683. Trong khi nàng đây đang nhảy múa, các hương thơm thuộc cõi Trời, là các hương thơm tinh khiết, làm thích ý, tỏa ra từ toàn bộ các bộ phận của cơ thể.

684. Trong khi nàng đang xoay tròn cơ thể, tiếng ngân vang của các vật trang sức ở các bím tóc được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

685. Các vòng hoa đeo tai bị gió thổi, bị lay động bởi làn gió, tiếng ngân vang của chúng được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

686. Luôn cả những tràng hoa ở trên đầu của nàng là có hương thơm tinh khiết, làm thích ý; giống như cây *mañjūsaka*, hương thơm (của tràng hoa) thổi đi khắp các phương.

687. Nàng ngửi hương thơm tinh khiết ấy, nàng nhìn thấy hình ảnh không thuộc nhân gian. Hỡi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?"

688. "Tôi đã hiến dâng đến đức Phật tràng hoa làm bằng hoa vô ưu, rực rỡ, lấp lánh, được kết hợp với màu sắc và hương thơm.

689. Sau khi đã thực hiện việc làm ấy, là việc tốt lành đã được đức Phật khen ngợi, với nỗi sầu muộn đã được xa lìa, được an vui, tôi khởi tâm hoan hỷ, không có tật bệnh."

Thiên Cung Pāricchattaka.

Phẩm Pāricchattaka là thứ ba.

*****

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Thiên cung) cao sang, (bố thí) mía, ghế dài, (chuyện) Latā, với Guttila, (Thiên cung) tỏa sáng rực rỡ, Sesavatī, Mallikā, Visālakkhī, (Thiên cung) Pāricchattaka; bởi vậy phẩm được gọi tên thế ấy.

--ooOoo--

4. MAÑJEṬṬHAKAVAGGO

4. 1

690. Mañjeṭṭhake[1] vimānasmiṃ soṇṇa[2]vālukasanthate,
pañcaṅgikena turiyena ramasi suppavādite.

691. Tasmā[3] vimānā oruyha nimmitā ratanāmayā,
ogāhasi sālavanaṃ pupphitaṃ sabbakālikaṃ.

692. Yassa yasseva sālassa mūle tiṭṭhasi devate,
so so muñcati pupphāni onamitvā dumuttamo.

693. Vāteritaṃ sālavanaṃ ādhūtaṃ[4] dijasevitaṃ,
vāti gandho disā sabbā rukkho mañjūsako yathā.

694. Ghāyase taṃ suciṃ gandhaṃ[5] rūpaṃ passasi amānusaṃ,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.

695. Ahaṃ manussesu manussabhūtā dāsī ayirakule[6] ahuṃ,
buddhaṃ nisinnaṃ disvāna sālapupphehi okiriṃ.

696. Vaṭaṃsakaṃ ca sukataṃ sālapupphamayaṃ ahaṃ,
buddhassa upanāmesiṃ pasannā sehi pāṇihi.

697. Tāhaṃ kammaṃ karitvāna kusalaṃ buddhavaṇṇitaṃ,
apetasokā sukhitā sampamodāmanāmayā "ti.

Mañjeṭṭhakavimānaṃ.

4. 2

698. Pabhassaravaravaṇṇanibhe
surattavatthanivāsane,[7]
mahiddhike candanaruciragatte
kā tvaṃ subhe devate vandase mamaṃ.

699. Pallaṅko ca te mahaggho
nānāratanacittito ruciro,
yattha tvaṃ nisinnā virocasi
devarājāriva[8] nandane vane.

700. Kiṃ tvaṃ pure sucaritamācari[9] bhadde
kissa kammassa vipākaṃ anubhosi devalokasmiṃ,
devate pucchitācikkha kissakammassidaṃ phalan 'ti.

---

[1] mañjiṭṭhake - Ma, Syā.
[2] sovaṇṇa - Syā.
[3] tamhā - Ma, Syā, PTS.
[4] ādhutaṃ - Ma, Syā, PTS.
[5] sucigandhaṃ - PTS.
[6] ayyirakule - Syā.
[7] surattavatthavasane - Ma.
[8] devarājāva - Sī.
[9] ācarī - Ma, PTS.

4. PHẨM MAÑJEṬṬHAKA

4. 1

690. “Ở Thiên cung màu đỏ tía, được trải cát bằng vàng, nàng vui thích về phần trình tấu khéo léo với năm loại nhạc cụ.

691. Từ Thiên cung đã được hóa hiện ra, làm bằng châu ngọc ấy, nàng đã bước xuống, rồi đã đi sâu vào khu rừng cây *sālā* được trổ hoa vào mọi thời điểm.

692. Này nàng tiên, tại mỗi một gốc cây *sālā* mà nàng dừng lại, loài cây cao quý nhất ấy, từng cây một, đều nghiêng xuống và thả rơi các bông hoa.

693. Được lay động bởi gió, được gió thổi, khu rừng cây *sālā* đã được các loài chim lai vãng; giống như cây *mañjūsaka*, hương thơm (của khu rừng) thổi đi khắp các phương.

694. Nàng ngửi hương thơm tinh khiết ấy, nàng nhìn thấy hình ảnh không thuộc nhân gian. Hỡi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

695. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là tỳ nữ ở gia đình của người chồng. Sau khi nhìn thấy đức Phật đang ngồi, tôi đã rải rắc với những bông hoa *sālā*.

696. Được tịnh tín, tôi đã tự tay hiến dâng đến đức Phật vòng hoa đội đầu làm bằng bông hoa *sālā* và đã được làm khéo léo.

697. Sau khi đã thực hiện việc làm ấy, là việc tốt lành đã được đức Phật khen ngợi, với nỗi sầu muộn đã được xa lìa, được an vui, tôi khởi tâm hoan hỷ, không có tật bệnh.”

Thiên Cung Màu Đỏ Tía.

4. 2

698. “Hỡi cô nàng có ánh sáng lấp lánh ở làn da cao quý rực rỡ, có y hạ là tấm vải đã được khéo nhuộm, có đại thần lực, có cơ thể đáng yêu với mùi trầm hương, này nàng tiên xinh đẹp, nàng là ai mà đảnh lễ ta?

699. Và chiếc ghế dài của nàng có giá trị cao, đáng yêu, được điểm tô với nhiều loại châu báu khác nhau. Ngồi ở nơi ấy, nàng chói sáng tựa như vị vua của chư Thiên ở khu vườn Nandana.

700. Này cô nàng hiền thục, trước đây nàng đã thực hành tánh hạnh tốt đẹp gì? Nàng đã thọ hưởng quả thành tựu của nghiệp gì ở thế giới chư Thiên? Hỡi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

701. Piṇḍāya te carantassa
mālaṃ phāṇitañca adadaṃ bhante,
tassa kammassidaṃ vipākaṃ
anubhomi devalokasmiṃ.

702. Hoti ca me anutāpo
aparaddhaṃ[1] dukkatañca[2] me bhante,
sāhaṃ dhammaṃ nāssosiṃ
sudesitaṃ dhammarājena.

703. Taṃ taṃ vadāmi bhaddante
yassa me anukampiyo,
koci dhammesu taṃ samādapetha[3]
sudesitaṃ dhammarājena.

704. Yesaṃ atthi saddhā buddhe dhamme ca saṅgharatane ca,
taṃ[4] te maṃ ativirocanti āyunā yasasā siriyā.

705. Patāpena vaṇṇena uttaritarā
aññe mahiddhikatarā mayā devā ”ti.

Pabhassaravimānaṃ.

4. 3

706. Alaṅkatā maṇikañcanācitaṃ[5]
suvaṇṇajālacittaṃ[6] mahantaṃ,
abhiruyha gajavaraṃ sukappitaṃ
idhāgamā vehāsayaṃ[7] antaḷikkhe.[8]

707. Nāgassa dantesu duvesu nimmitā
acchodikā[9] paduminiyo suphullā,
padumesu ca[10] turiyagaṇā pabhijjare[11]
imā ca naccanti manoharāyo.

708. Deviddhipattāsi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

---

[1] aparādhaṃ - Syā.
[2] dukkhitañca - Ma, Syā.
[3] samādapettha - Syā.
[4] taṃ - itisaddo Ma, Syā, PTS potthakesu na dissate.
[5] kanakakañcanācitaṃ - Syā.
[6] sovaṇṇajālacitaṃ - Ma.
[7] vehāyasaṃ - Ma.
[8] antaḷikkhe - Ma, Syā, PTS.
[9] acchodakā - Ma, Syā.
[10] ca - itisaddo Syā potthake na dissate.
[11] pavajjare - Syā.

701. "Thưa ngài, trong khi ngài đang đi khất thực, con đã dâng đến ngài tràng hoa và mật đường. Con thọ hưởng quả thành tựu của nghiệp ấy ở thế giới chư Thiên.

702. Thưa ngài, con có sự bứt rứt; con đã phạm lỗi và đã làm sai trái. Con đây đã không lắng nghe Giáo Pháp đã khéo được thuyết giảng bởi đấng Pháp Vương.

703. Vì thế, con xin thưa với ngài. Thưa ngài đại đức, bất cứ người nào đó được con thương xót đến, xin ngài hãy khuyến khích người ấy về các Giáo Pháp đã khéo được thuyết giảng bởi đấng Pháp Vương.

704. Những vị (Thiên tử) nào có được niềm tin ở ba Ngôi Báu: Đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng, những vị ấy chói sáng hơn con đây về tuổi thọ, về danh tiếng, và về sự vinh quang.

705. So sánh với con thì chư Thiên khác vượt trội về oai lực và sắc đẹp, hơn hẳn về đại thần lực."

Thiên Cung Rực Rỡ.

4. 3

706. "Đã được trang điểm, nàng đã cỡi lên con voi vĩ đại, cao quý, đã khéo được sửa soạn, được chất đống với ngọc ma-ni và vàng, được tô điểm bằng mạng lưới bằng vàng, rồi đã đi đến nơi đây theo đường không trung, ở trên bầu trời.

707. Có những hồ sen với nước trong sạch, khéo nở rộ hoa, đã được hóa hiện ra ở hai ngà của con voi, có những nhóm nhạc cụ được phân hạng ở những đóa sen, và có những phụ nữ quyến rũ này nhảy múa.

708. Hỡi cô nàng có đại oai lực, nàng đã đạt được thần thông của chư Thiên. Khi là con người nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?"

709. Bārāṇasiyaṃ upasaṅkamitvā
buddhassahaṃ[1] vatthayugaṃ adāsiṃ,
pādāni vanditva[2] chamā nisīdiṃ
vittā cahaṃ[3] añjalikaṃ akāsiṃ.

710. Buddho ca me kañcanasannibhattaco
adesayī samudayadukkhaniccataṃ,
asaṅkhataṃ dukkhanirodhasassataṃ[4]
maggaṃ adesesi[5] yato vijāniyaṃ.[6]

711. Appāyukī kālakatā tato cutā
upapannā tidasagaṇaṃ[7] yasassinī,
sakkassāhaṃ[8] aññatarā pajāpatī
yasuttarā nāma disāsu vissutā "ti.

Nāgavimānaṃ.

4. 4

712. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

713. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

714. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

715. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

716. Ahaṃ ca bārāṇasiyaṃ buddhassādiccabandhuno,
adāsiṃ sukkhakummāsaṃ pasannā sehi[9] pāṇihi.

717. Sukkhāya aloṇikāya ca passa phalaṃ kummāsapiṇḍiyā,
alomaṃ sukhitaṃ disvā ko puññaṃ na karissati.[10]

---

[1] buddhassāhaṃ - Syā.
[2] vanditvā - Ma, Syā.
[3] cittāva taṃ - Syā;
vittā v ' ahaṃ - PTS.
[4] dukkhanirodhasaccaṃ - Syā.
[5] adesayi - Ma, Syā.
[6] vijānisaṃ - Ma, PTS;
vijānissaṃ - Syā.
[7] tidasānaṃ - Syā.
[8] sakkassahaṃ - Ma, Syā, PTS.
[9] sakehi - Syā.
[10] karissatī ti - PTS.

709. "Ở Bārāṇasī, tôi đã đi đến gần và đã dâng hai xấp vải đến đức Phật. Sau khi đảnh lễ hai bàn chân, tôi đã ngồi xuống nền đất. Được phấn chấn, tôi đã chắp tay lại.

710. Và đức Phật, có làn da tựa như vàng, đã thuyết giảng cho tôi về Nhân (của Khổ), về Khổ, về vô thường, về sự không tạo tác, về sự Diệt Khổ có tính chất trường tồn. Ngài đã thuyết giảng về Đạo Lộ, nhờ đó tôi đã nhận thức được.

711. Là người nữ có tuổi thọ ít ỏi, tôi đã qua đời. Đã chết từ nơi ấy, tôi được sanh lên hội chúng cõi Ba Mươi (Ba), có danh tiếng. Tôi đã là người vợ chánh khác nữa của (Thiên Chủ) Sakka, có tên là Yasuttarā, được nổi tiếng ở các phương."

Thiên Cung Long Tượng.

4. 4

712. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

713. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

714. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

715. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

716. "Ở Bārāṇasī, được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng đến đức Phật, đấng thân quyến của mặt trời, miếng bánh kem khô khan.

717. Hãy nhìn xem quả báo của miếng bánh kem khô khan, không có muối. Sau khi nhìn thấy nàng Alomā được hạnh phúc, người nào sẽ không làm việc phước thiện?

718. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

719. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,[1]
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Alomāvimānaṃ.[2]

4. 5

720. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

721. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

722. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

723. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

724. Ahaṃ andhakavindasmiṃ[3] buddhassādiccabandhuno,
adāsiṃ kolasampākaṃ kañjikaṃ[4] teladhūpitaṃ.

725. Pipphalyā lasunena[5] ca missaṃ lāmañjakena[6] ca,
adāsiṃ ujubhūtasmiṃ[7] vippasannena cetasā.

726. Yā mahesittaṃ[8] kāreyya cakkavattissa rājino,
nārī sabbaṅgakalyāṇī bhattu cānomadassikā,
etassa kañjikadānassa kalaṃ nāgghati[9] soḷasiṃ.

727. Sataṃ nikkhā sataṃ assā sataṃ assatarī rathā,
sataṃ kaññāsahassāni āmuttamaṇikuṇḍalā,
etassa[10] kañjikadānassa kalaṃ nāgghanti soḷasiṃ.

[1] yam akāsi puññaṃ - PTS.
[2] alomavimānaṃ - Ma, PTS.
[3] andhakavindamhi - Ma.
[4] kañjiyaṃ - katthaci.
[5] lasuṇena - Ma, Syā, PTS.
[6] sāmajjakena - Syā.
[7] ujubhūtesu - katthaci.
[8] mahesitaṃ - Syā.
[9] nāgghanti - Syā.
[10] ekassa - Ma.

718. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

719. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Alomā.

4. 5

720. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

721. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

722. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

723. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

724. “Ở Bārāṇasī, tôi đã dâng đến đức Phật, đấng thân quyến của mặt trời, món cháo chua nấu chung với táo và đã được gia vị với dầu ăn.

725. Với tâm ý thanh tịnh ở con người chính trực, tôi đã dâng cúng (món cháo) đã được trộn với loại tiêu dài, với củ tỏi, và với (rễ cỏ) *lāmañjaka*.

726. Người phụ nữ nào hành xử vị thế chánh hậu của đức vua Chuyển Luân, có vẻ kiều diễm ở toàn bộ các phần cơ thể, và được xem là hoàn hảo đối với người chồng, (cũng) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự dâng cúng cháo chua này.

727. Một trăm con voi, một trăm con ngựa, một trăm xe lừa kéo, một trăm ngàn thiếu nữ có các bông hoa tai bằng ngọc ma-ni đã được trau chuốt, (cũng) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự dâng cúng cháo chua này.

728. Sataṃ hemavatā nāgā īsā dantā urūḷhavā,
suvaṇṇakacchā mātaṅgā hemakappanavāsasā,[1]
etassa[2] kañjikadānassa kalaṃ nāgghanti soḷasiṃ.

729. Catunnamapi[3] dīpānaṃ[4] issaraṃ yodha kāraye,
etassa[2] kañjikadānassa kalaṃ nāgghati[5] soḷasin "ti.

Kañjikadāyikāvimānaṃ.

4. 6

730. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī[6] disā sabbā osadhī viya tārakā.

731. Tassā te naccamānāya aṅgamaṅgehi sabbaso,
dibbā saddā niccharanti savaṇīyā manoramā.

732. Tassā te naccamānāya aṅgamaṅgehi sabbaso,
dibbā gandhā pavāyanti sucigandhā manoramā.

733. Vivattamānā kāyena yā veṇīsu piḷandhanā,
tesaṃ sūyati nigghoso turiye pañcaṅgike yathā.

734. Vaṭaṃsakā vātadhūtā vātena sampakampitā,
tesaṃ sūyati nigghoso turiye pañcaṅgike yathā.

735. Yāpi te sirasmiṃ mālā sucigandhā manoramā,
vāti gandho disā sabbā rukkho mañjūsako yathā.

736. Ghāyase taṃ suciṃ gandhaṃ rūpaṃ passasi amānusaṃ,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.

737. Sāvatthiyaṃ mayhaṃ[7] sakhī bhadante
saṅghassa kāresi mahāvihāraṃ,
tatthappasannā ahamanumodiṃ[8]
disvā agārañca piyañca metaṃ.

738. Tāyeva me suddhanumodanāya
laddhaṃ vimānaṃ abbhutaṃ dassaneyyaṃ,[9]
samantato soḷasa yojanāni
vehāsayaṃ gacchati iddhiyā mama.

739. Kūṭāgārā nivesā me vibhattā bhāgaso mitā,
daddallamānā ābhanti samantā satayojanaṃ.

---

[1] hemakappanivāsasā - Syā.
[2] ekassa - Ma.
[3] catunnaṃpi - Syā;
catunnampi ca - katthaci.
[4] padīpānaṃ - Syā.
[5] nāgghanti - Syā.
[6] obhāsanti - katthaci.
[7] mayha - Syā, PTS.
[8] aham ānumodiṃ - Ma, Syā, PTS.
[9] vimānabbhutadassaneyyaṃ - Ma, PTS;
vimānabbhūtadassaneyyaṃ - Syā.

728. Một trăm con voi giống Hi-mã-lạp, có ngà như gọng xe, vững chãi, có chuông vàng, là loài long tượng có trang phục với yên cương bằng vàng, (cũng) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự dâng cúng cháo chua này.

729. Người nào có thể hành xử vương quyền ở nơi đây, thậm chí đối với bốn châu lục, (cũng) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự dâng cúng cháo chua này.”

Thiên Cung của Người Nữ Bố Thí Cháo Chua.

4. 6

730. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

731. Trong khi nàng đây đang nhảy múa, các âm thanh thuộc cõi Trời, làm êm tai, làm thích ý, phát ra từ toàn bộ các bộ phận của cơ thể.

732. Trong khi nàng đây đang nhảy múa, các hương thơm thuộc cõi Trời, là các hương thơm tinh khiết, làm thích ý, tỏa ra từ toàn bộ các bộ phận của cơ thể.

733. Trong khi nàng đang xoay tròn cơ thể, tiếng ngân vang của các vật trang sức ở các bím tóc được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

734. Các vòng hoa đeo tai bị gió thổi, bị lay động bởi làn gió, tiếng ngân vang của chúng được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

735. Luôn cả những tràng hoa ở trên đầu của nàng là có hương thơm tinh khiết, làm thích ý; giống như cây *mañjūsaka*, hương thơm (của tràng hoa) thổi đi khắp các phương.

736. Nàng ngửi hương thơm tinh khiết ấy, nàng nhìn thấy hình ảnh không thuộc nhân gian. Hỡi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

737. “Thưa ngài đại đức, ở thành Sāvatthī người bạn gái của tôi đã cho xây dựng ngôi trú xá lớn dành cho Hội Chúng. Tại nơi ấy, sau khi nhìn thấy tòa nhà, được tịnh tín, tôi đã tùy hỷ, và nó là yêu quý đối với tôi.

738. Bởi chính sự tùy hỷ trong sạch ấy của tôi mà tôi đã đạt được Thiên cung tuyệt vời, duyên dáng. Nó di chuyển ở không trung, xung quanh mười sáu do-tuần, nhờ vào thần lực của tôi.

739. Các chỗ ngụ của tôi là những ngôi nhà mái nhọn, được phân chia thành từng phần cân xứng. Trong lúc tỏa sáng rực rỡ, chúng chiếu sáng xung quanh một trăm do-tuần.

740. Pokkharañño ca me ettha puthulomanisevitā,
acchodikā[1] vippasannā soṇṇavālukasanthatā.

741. Nānāpadumasañchannā puṇḍarīkasamotatā,
surabhī sampavāyantī manuññā māḷuteritā.[2]

742. Jambuyo panasā tālā nāḷikeravanāni ca,
anto nivesane jātā nānā rukkhā aropimā.[3]

743. Nānā turiyasaṅghuṭṭhaṃ accharāgaṇaghositaṃ,
yo 'pi maṃ supine passe so 'pi vitto siyā naro.

744. Etādisaṃ abbhutaṃ dassanīyaṃ[4] vimānaṃ sabbato pabhaṃ,[5]
mama kammehi nibbattaṃ alaṃ puññāni kātave 'ti.[6]

745. Tāyeva te suddhanumodanāya[7]
laddhaṃ vimānaṃ abbhutaṃ dassanīyaṃ,[8]
yā ceva sā dānamadāsi nārī
tassā gatiṃ brūhi kuhiṃ upapannā[9] sā 'ti.

746. Yā sā ahu mayhaṃ[10] sakhī bhadante
saṅghassa kāresi mahāvihāraṃ,
viññātadhammā sā adāsi dānaṃ
uppannā[11] nimmāṇaratīsu devesu.

747. Pajāpatī tassa sunimmitassa
acintiyo kammavipāko[12] tassā,
yametaṃ pucchasi kuhiṃ upapannā[7] sā 'ti[13]
taṃ te[14] viyākāsiṃ anaññathā ahaṃ.[15]

748. Tena hi aññepi[16] samādapetha
saṅghassa dānāni dadātha vittā,
dhammañca suṇātha pasannamānasā
sudullabho laddho manussalābho.

749. Yaṃ maggaṃ maggādhipantyadesayī[17]
brahmassaro kañcanasannibhattaco,
saṅghassa dānāni dadātha vittā
mahapphalā yattha bhavanti dakkhiṇā.

---

[1] acchodakā - Ma, Syā.
[2] māluteritā - Ma, Syā, PTS.
[3] aropitā - Syā.
[4] abbhutadassaneyyaṃ - Ma, PTS;
abbhūtadassaneyyaṃ - Syā.
[5] sabbasopabhaṃ - Ma, Syā.
[6] kātave - Syā.
[7] suddhammodanāya - PTS.
[8] vimānabbhutadassaneyyaṃ - Ma, PTS;
vimānabbhūtadassaneyyaṃ - Syā.
[9] uppannā - Ma, Syā.
[10] mayha - Syā, PTS.
[11] upapannā - PTS, Sīmu.
[12] acintiyā kammavipākā - Ma;
acintiyo kammavipāka - Syā, PTS.
[13] sā - PTS. [14] bhante - Syā.
[15] ahan ti - PTS.
[16] tenahaññepi - Ma;
tena h' aññe pi - PTS.
[17] maggādhipatī adesayi - Ma, Syā, PTS.

740. Và ở nơi đây, tôi có các hồ sen được loài cá *puthuloma* lai vãng, có nước trong sạch, được yên tĩnh, được trải cát bằng vàng.

741. Được che phủ bởi nhiều loại sen khác nhau, được trải rộng với những cây sen trắng, (các hồ sen) làm hài lòng, được lay động bởi làn gió, tự tỏa ra các hương thơm.

742. Bên trong chỗ trú ngụ đã mọc lên nhiều loại cây khác nhau không được gieo trồng như các cây mận đỏ, các cây mít, các cây lá cọ, và các khu rừng dừa.

743. (Thiên cung) được vang vang nhiều loại nhạc cụ khác nhau, được vang động bởi đoàn tiên nữ. Thậm chí người đàn ông nào nhìn thấy tôi ở trong giấc mơ, người ấy cũng được phấn chấn.

744. Thiên cung như thế ấy, tuyệt vời, duyên dáng, đang tỏa sáng khắp mọi phía, được sanh lên từ các nghiệp của tôi; vậy là đủ để thực hiện các việc phước thiện."

745. "Bởi chính sự tùy hỷ trong sạch ấy của nàng mà nàng đã đạt được Thiên cung tuyệt vời, duyên dáng. Và chính cô nàng nào là người phụ nữ đã dâng cúng vật thí, xin hãy nói về cảnh giới tái sanh của cô ấy. Cô ấy đã được sanh lên ở đâu?"

746. "Thưa ngài đại đức, cô ấy đã là người bạn gái của tôi, là người đã cho xây dựng trú xá lớn dành cho Hội Chúng. Đã nhận thức được Giáo Pháp, cô ấy đã dâng cúng vật thí, và đã được sanh lên ở giữa chư Thiên của cõi Trời Hóa Lạc.

747. (Cô ấy) là người vợ chánh của (Thiên Vương) Sunimmita ấy; quả thành tựu về nghiệp của cô ấy là không thể nghĩ bàn. Về điều mà ngài đã hỏi: 'Cô ấy đã được sanh lên ở đâu?' tôi đã trả lời ngài về điều ấy không có sai khác.

748. Chính vì thế, xin ngài hãy khuyến khích luôn cả những người khác rằng: 'Được phấn chấn, các người hãy dâng cúng các vật thí đến Hội Chúng. Với tâm ý tịnh tín, các người hãy lắng nghe Giáo Pháp. Sự đạt được (trạng thái) con người, (mà các người) đã đạt được, là sự đạt được vô cùng khó khăn.

749. Đạo lộ nào mà bậc có giọng nói của Phạm Thiên, có làn da tựa như vàng, đã thuyết giảng là đứng đầu các đạo lộ. Được phấn chấn, các người hãy dâng cúng các vật thí đến Hội Chúng, là nơi các sự cúng dường có quả báo lớn lao.

750. Ye puggalā aṭṭha sataṃ pasatthā
cattāri etāni yugāni honti,
te dakkhiṇeyyā sugatassa sāvakā
etesu dinnāni mahapphalāni.

751. Cattāro ca paṭipannā cattāro ca phale ṭhitā,
esa saṅgho ujubhūto paññāsīlasamāhito.

752. Yajamānānaṃ manussānaṃ puññapekkhāna pāṇinaṃ,
karotaṃ[1] opadhikaṃ puññaṃ saṅghe dinnaṃ mahapphalaṃ.

753. Eso hi saṅgho vipulo mahaggato
esappameyyo udadhīva sāgaro,
etehi[2] seṭṭhā naravīrasāvakā[3]
pabhaṅkarā dhammamudīrayanti.

754. Tesaṃ sudinnaṃ suhutaṃ suyiṭṭhaṃ
ye saṅghamuddissa dadanti dānaṃ,
sā dakkhiṇā saṅghagatā patiṭṭhitā
mahapphalā lokavidūna[4] vaṇṇitā.

755. Etādisaṃ yaññamanussarantā
ye vedajātā vicaranti loke,
vineyya maccheramalaṃ samūlaṃ
aninditā saggamupenti ṭhānan "ti.

Vihāravimānaṃ.

BHĀṆAVĀRAṂ DUTIYAṂ.

4. 7

756. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

757. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

758. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

[1] karontaṃ - Syā.
[2] ete hi - PTS.
[3] naraviriyasāvakā - Syā.
[4] lokavidūhi - Syā.

750. Tám hạng người nào được các bậc thiện nhân ca ngợi, các vị này là bốn đôi, các vị ấy là các Thinh Văn của đấng Thiện Thệ, xứng đáng được cúng dường; các vật đã được bố thí đến các vị này là có các quả báo lớn lao.

751. Bốn hạng đang thực hành (bốn Đạo) và bốn hạng đã trụ ở Quả vị (bốn Quả), Hội Chúng ấy có bản thể chính trực, có Giới - Định - Tuệ.

752. Đối với những con người đang hiến cúng, đối với các chúng sinh mong mỏi phước báu đang thực hiện phước thiện có liên quan đến việc tái sanh, vật đã được dâng cúng (của họ) đến Hội Chúng là có quả báo lớn lao.

753. Bởi vì Hội Chúng ấy là bao la, đã đi đến sự vĩ đại. Hội Chúng ấy không thể đo lường, tựa như biển cả, đại dương. Chính những vị này là hạng nhất, là các đệ tử của bậc Anh Hùng trong số các nam nhân, là những đấng quang đăng tuyên thuyết Giáo Pháp.

754. Những người nào dâng cúng vật thí xác định dành cho Hội Chúng, sự bố thí của những người ấy là đã khéo được dâng cúng, khéo được hiến dâng, khéo được hiến cúng. Sự cúng dường ấy, đã đi đến Hội Chúng, đã được tạo lập, có quả báo lớn lao, đã được các đấng Hiểu Biết Thế Gian khen ngợi.

755. Những người nào đi lang thang ở thế gian với niềm vui đã được sanh khởi trong khi nhớ lại sự hiến cúng như thế ấy, (những người ấy) sau khi loại bỏ bợn nhơ của sự bỏn xẻn luôn cả gốc rễ, không bị quở trách, và đi đến địa vị cõi Trời.”

Thiên Cung Trú Xá.

TỤNG PHẨM THỨ NHÌ.

4. 7

756. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

757. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

758. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

759. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

760. Indīvarānaṃ hatthakaṃ ahamadāsiṃ
bhikkhuno piṇḍāya carantassa,
esikānaṃ unnatasmiṃ[1]
nagaravare paṇṇakate ramme.

761. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

762. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,[2]
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī 'ti. (Indīvaradāyikā)

763. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

764. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

765. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

766. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

767. Nīluppalahatthakaṃ ahamadāsiṃ
bhikkhuno piṇḍāya carantassa,
esikānaṃ unnatasmiṃ[1]
nagaravare paṇṇakate ramme.

768. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

769. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,[2]
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī 'ti. (Nīluppaladāyikā)

770. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

---

[1] uṇṇatasmiṃ - Ma, Syā.

[2] yam akāsi puññaṃ - PTS.

759. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

760. "Tôi đã dâng một nắm bông súng xanh đến vị tỳ khưu đang đi khất thực ở thành phố cao quý Paṇṇakata đáng yêu thuộc vùng cao nguyên của xứ Esika.

761. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

762. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương." (Người nữ bố thí bông súng xanh)

763. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

764. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

765. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

766. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

767. "Tôi đã dâng một nắm bông sen xanh đến vị tỳ khưu đang đi khất thực ở thành phố cao quý Paṇṇakata đáng yêu thuộc vùng cao nguyên của xứ Esika.

768. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

769. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương." (Người nữ bố thí bông sen xanh)

770. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

771. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

772. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

773. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

774. Odātamūlakaṃ harītapattaṃ[1]
udakasmiṃ sare jātaṃ ahamadāsiṃ,
bhikkhuno piṇḍāya carantassa
esikānaṃ unnatasmiṃ,[2]
nagaravare paṇṇakate ramme.

775. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

776. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahamakāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī 'ti. (Odātamūladāyikā)

777. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

778. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

779. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

780. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

781. Ahaṃ sumanā sumanassa sumanamakuḷāni[3]
dantavaṇṇāni ahamadāsiṃ,
bhikkhuno piṇḍāya carantassa
esikānaṃ unnatasmiṃ,[2]
nagaravare paṇṇakate ramme.

---

[1] haritapattaṃ - Ma.
[2] uṇṇatasmiṃ - Ma, Syā.
[3] sumanamakulāni - Syā.

771. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

772. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

773. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

774. "Tôi đã dâng loại cây có rễ màu trắng lá màu xanh mọc ở nước trong hồ đến vị tỳ khưu đang đi khất thực ở thành phố cao quý Paṇṇakata đáng yêu thuộc vùng cao nguyên của xứ Esika.

775. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

776. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương." (Người nữ bố thí loại cây có rễ trắng)

777. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

778. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

779. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

780. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

781. "Tôi, Sumanā, đã dâng các nụ hoa nhài có màu ngà đến vị tỳ khưu có thiện tâm đang đi khất thực ở thành phố cao quý Paṇṇakata đáng yêu thuộc vùng cao nguyên của xứ Esika.

782. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

783. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti. (Sumanamakuḷadāyikā)

Caturitthivimānaṃ.

4. 8

784. Dibbaṃ te ambavanaṃ rammaṃ pāsādettha mahallako,
nānā turiyasaṅghuṭṭho accharāgaṇaghosito.

785. Padīpo cettha jalati niccaṃ sovaṇṇamayo mahā,
dussaphalehi rukkhehi samantā parivārito.

786. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

787. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

788. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

789. Ahaṃ manussesu manussabhūtā purimāya jātiyā manussaloke,
vihāraṃ saṅghassa kāresiṃ ambehi parivāritaṃ.

790. Pariyosite vihāre kārente niṭṭhite mahe,
ambe acchādayitvāna[1] katvā dussamaye phale.

791. Padīpaṃ tattha jāletvā bhojayitvā gaṇuttamaṃ,
nīyādesiṃ[2] taṃ saṅghassa pasannā sehi pāṇihi.

792. Tena me ambavanaṃ rammaṃ pāsādettha mahallako,
nānāturiyasaṅghuṭṭho accharāgaṇaghosito.

---

[1] ambehi chādayitvāna - Ma; ambehacchādayitvāna - Syā.
[2] niyyādesiṃ - Ma, PTS.

782. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

783. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương." (Người nữ bố thí nụ hoa nhài)

Thiên Cung của Bốn Phụ Nữ.

4. 8

784. "Khu vườn xoài thuộc cõi Trời của nàng là đáng yêu; nơi đây có tòa lâu đài rộng lớn, được vang vang nhiều loại nhạc cụ khác nhau, được vang động bởi đoàn tiên nữ.

785. Và nơi đây, có ngọn đèn vĩ đại bằng vàng cháy sáng thường xuyên, được bao bọc xung quanh bởi những loại cây cối có sự kết trái là các tấm vải.

786. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

787. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

788. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

789. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, đã cho xây dựng ngôi trú xá, dành cho Hội Chúng, được bao quanh bởi những cây xoài.

790. Khi ngôi trú xá đã được hoàn thành, đã được chấm dứt, trong khi cho thực hiện ở lễ hội, tôi đã tạo ra các trái cây được làm bằng các tấm vải rồi đã phủ kín các cây xoài (với các trái cây giả tạo ấy).

791. Tại nơi ấy, tôi đã cho thắp sáng cây đèn và đã dâng thức ăn đến tập thể tối thượng. Được tịnh tín, tôi đã tự tay chuyển giao ngôi trú xá ấy đến Hội Chúng.

792. Do việc ấy, tôi có được khu vườn xoài đáng yêu; nơi đây có tòa lâu đài rộng lớn, được vang vang nhiều loại nhạc cụ khác nhau, được vang động bởi đoàn tiên nữ.

793. Padīpo cettha jalati niccaṃ sovaṇṇamayo mahā,
dussaphalehi rukkhehi samantā parivārito.

794. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

795. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,[1]
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Ambavimānaṃ.

4. 9

796. Pītavatthe pītadhaje pītālaṅkārabhūsite,
pītacandanalittaṅge pīta-uppalamālini.[2]

797. Pītapāsādasayane pītāsane pītabhājane,[3]
pītachatte pītarathe pītasse pītavījane.

798. Kiṃ kammamakarī bhadde pubbe mānusake bhave,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.

799. Kosātakī nāma latatthi bhante kittitā[4] anabhijjhitā,[5]
tassā cattāri pupphāni thūpaṃ abhiharim ahaṃ.

800. Satthu sarīramuddissa vippasannena cetasā,
nāssa maggaṃ avekkhissaṃ tadaggamanasā[6] sati.[7]

801. Tato maṃ avadhī[8] gāvī thūpaṃ appattamānasaṃ,
tañcāhaṃ abhisañceyyaṃ bhīyo[9] nūna ito siyā.

802. Tena kammena devinda maghavā devakuñjara,
pahāya mānusaṃ dehaṃ tava sahavyatamāgatā 'ti.[10]

803. Idaṃ sutvā tidasādhipati maghavā devakuñjaro,
tāvatiṃse pasādento mātaliṃ etadabravī 'ti.[11]

---

[1] yam akāsi puññaṃ - PTS.
[2] pītauppalamālinī - Ma; pītuppalamadhārinī - Syā; pītuppalamālinī - PTS.
[3] pītabhojane - Syā.
[4] tittikā - Ma, Syā, PTS.
[5] anabhicchitā - Ma.
[6] na taggamanasā - Ma; tadaṅgamanasā - Syā.
[7] satī - Ma, Syā, PTS.
[8] avadhi - Syā.
[9] bhiyyo - Ma, Syā, PTS.
[10] sahabyamāgatā ti - Ma.
[11] etad abravi - Ma, Syā, PTS.

793. Và nơi đây, có ngọn đèn vĩ đại bằng vàng cháy sáng thường xuyên, được bao bọc xung quanh bởi những cây cối có những trái cây là các tấm vải.

794. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

795. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Vườn Xoài.

4. 9

796. “Hỡi cô nàng có y phục màu vàng, có cờ hiệu màu vàng, được điểm trang với các vật trang sức màu vàng, có cơ thể được bôi trầm hương màu vàng, có tràng hoa sen màu vàng.

797. Hỡi cô nàng có tòa lâu đài và giường nằm màu vàng, có ghế ngồi màu vàng, có chén bát màu vàng, có lọng che màu vàng, có cỗ xe kéo màu vàng, có ngựa màu vàng, có quạt màu vàng.

798. Này cô nàng hiền thục, nàng đã tạo nghiệp gì trong thời quá khứ ở cảnh giới loài người? Này nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

799. “Thưa ngài, có loại dây leo tên là *kosātakī*, không được ca tụng, không được khao khát. Tôi đã mang bốn bông hoa của nó đến ngôi bảo tháp.

800. Với tâm ý thanh tịnh hướng đến di thể xá-lợi của bậc Đạo Sư, trong khi có tâm ý đặt ở vật cao quý ấy, tôi đã không xem xét lối đi của con bò cái.

801. Do đó, con bò cái đã húc chết tôi, lúc tâm ý còn chưa đạt đến ngôi bảo tháp. Nếu tôi có thể chu toàn việc ấy, chắc hẳn còn được nhiều hơn thế này nữa.

802. Thưa vị chúa của chư Thiên, đấng Maghavā, bậc long tượng của chư Thiên, do nghiệp ấy, sau khi từ bỏ thân xác nhân loại, tôi đã đi đến trạng thái cộng trú với ngài.”

803. Sau khi nghe được điều này, vị chúa tể của cõi Ba Mươi (Ba), đấng Maghavā, bậc long tượng của chư Thiên, trong khi tạo niềm tịnh tín cho (chư Thiên) cõi Ba Mươi (Ba), đã nói với Mātali điều này:

804. Passa mātali accheraṃ cittaṃ kammaphalaṃ idaṃ,
appakampi kataṃ deyyaṃ puññaṃ hoti mahapphalaṃ.

805. Natthi citte pasannamhi appikā[1] nāma dakkhiṇā,
tathāgate vā sambuddhe athavā tassa sāvake.

806. Ehi mātali amhepi bhiyyo bhiyyo mahemase,[2]
tathāgatassa dhātuyo sukho puññānamuccayo.

807. Tiṭṭhante nibbute cāpi same citte samaṃ phalaṃ,
cetopaṇidhihetūhi[3] sattā gacchanti suggatiṃ.

808. Bahunnaṃ[4] vata atthāya uppajjanti tathāgatā,
yattha kāraṃ karitvāna saggaṃ gacchanti dāyakā ”ti.

Pītavimānaṃ.

4. 10

809. Obhāsayitvā paṭhaviṃ sadevakaṃ
atirocasi candimasuriyā viya,
siriyā ca vaṇṇena yasena tejasā
brahmā va deve tidase sa-indake.[5]

810. Pucchāmi taṃ uppalamāladhārinī[6]
āveḷinī kañcanasannibhattace,
alaṅkate uttamavatthadhāriṇī
kā tvaṃ subhe devate vandase mamaṃ.

811. Kiṃ tvaṃ pure kammamakāsi attanā
manussabhūtā purimāya jātiyā,
dānaṃ suciṇṇaṃ atha sīlasaññamaṃ[7]
kenūpapannā[8] sugatiṃ yasassinī,
devate pucchitācikkha kissa kammasidaṃ phalan ’ti.

812. Idāni bhante imameva gāmaṃ
piṇḍāya amhāka gharaṃ upāgami,
tato te ucchussa adāsiṃ[9] khaṇḍikaṃ
pasannacittā atulāya pītiyā.

---

[1] appakā - Ma, Syā, PTS.
[2] mahemhase - Syā.
[3] cetopaṇidhihetu hi - Ma, PTS; cetopaṇidhihetū hi - Syā.
[4] bahūnaṃ - Ma.
[5] sa-h-indake - Ma, Syā, PTS.
[6] uppalamāladhārine - Syā.
[7] sīlasaññamo - Syā.
[8] kenupapannā - Ma.
[9] adāsi - Ma, PTS.

804. "Này Mātali, ngươi hãy nhìn xem nghiệp quả (quả báo của nghiệp) này là kỳ diệu, đa dạng; vật dâng cúng đã được thực hiện mặc dầu ít ỏi nhưng phước báu có kết quả lớn lao.

805. Khi tâm được tịnh tín, sự cúng dường ở đức Như Lai Chánh Đẳng Giác, hay là ở vị Thinh Văn của Ngài, không thể gọi là nhỏ nhoi.

806. Này Mātali, hãy đến. Ngay cả chúng ta cũng nên tôn vinh các xá-lợi của đức Như Lai nhiều hơn nhiều hơn nữa; sự tích lũy các việc phước thiện là hạnh phúc.

807. Khi Ngài đang còn tại tiền, và luôn cả khi Ngài đã tịch diệt, khi tâm bằng nhau thì quả báo bằng nhau. Các chúng sanh đi đến cảnh giới an vui do các yếu tố ở sự quyết định của tâm.

808. Thật vậy, các đức Như Lai hiện khởi vì lợi ích của số đông; sau khi thực hiện sự phục vụ đến quý Ngài, các thí chủ đi đến cõi Trời."

Thiên Cung Màu Vàng.

4. 10

809. "Sau khi làm chói sáng trái đất luôn cả chư Thiên, nàng sáng chói vượt trội, tựa như mặt trăng và mặt trời, với sự vinh quang, với sắc đẹp, với danh tiếng, và với quyền uy, tựa như vị Đại Phạm Thiên sáng chói vượt trội chư Thiên và thần Inda ở cõi Ba Mươi (Ba).

810. Hỡi cô nàng có mang tràng hoa sen xanh, có vòng hoa đội đầu, có làn da như là vàng, đã được trang điểm, có sự trang phục với loại vải thượng hạng, ta hỏi nàng: Hỡi nàng tiên xinh đẹp, nàng là ai mà đảnh lễ ta?

811. Trước đây, nàng đã tự mình tạo nghiệp gì, khi là con người ở kiếp sống trước đây, là việc bố thí đã khéo được thực hiện hay sự thu thúc giới hạnh? Này cô nàng có danh tiếng, do việc (phước thiện) nào mà nàng đã được sanh lên chốn an vui? Này nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?"

812. "Thưa ngài, mới đây, ở chính ngôi làng này, ngài đã đi đến căn nhà của chúng tôi để khất thực. Do đó, có tâm tịnh tín, tôi đã dâng ngài khúc mía với niềm vui không gì sánh bằng.

813. Sassu ca pacchā anuyuñjate mamaṃ
kahaṃ nu ucchu[1] vadhuke[2] avākiri,[3]
nacchaḍḍhitaṃ[4] no pana khāditaṃ mayā
santassa bhikkhussa sayaṃ adāsahaṃ.[5]

814. Tuyhaṃ nvidaṃ[6] issariyaṃ atho mama
itissā[7] sassu paribhāsate mamaṃ,
leḍḍuṃ gahetvā pahāraṃ adāsi me
tato cutā kālakatāmhi devatā.

815. Tadeva kammaṃ kusalaṃ kataṃ mayā
sukhañca kammaṃ anubhomi attanā,
devehi saddhiṃ paricārayāmahaṃ[8]
modāmahaṃ kāmaguṇehi pañcahi.

816. Tadeva kammaṃ kusalaṃ kataṃ mayā
sukhañca kammaṃ anubhomi attanā,
devindaguttā tidasehi rakkhitā
samappitā kāmaguṇehi pañcahi.

817. Etādisaṃ puññaphalaṃ anappakaṃ
mahāvipākā mama ucchudakkhiṇā,
devehi saddhiṃ paricārayāmahaṃ[8]
modāmahaṃ kāmaguṇehi pañcahi.

818. Etādisaṃ puññaphalaṃ anappakaṃ
mahājutīkā[9] mama ucchudakkhiṇā,
devindaguttā tidasehi rakkhitā,
sahassanettoriva[10] nandane vane.

819. Tuvañca bhante anukampakaṃ viduṃ
upecca vandiṃ kusalañca pucchisaṃ,[11]
tato te ucchussa adāsiṃ[12] khaṇḍikaṃ
pasannacittā atulāya pītiyā "ti.

Ucchuvimānaṃ.

4. 11

820. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

821. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

---

[1] ucchuṃ - PTS.
[2] vadhu te - Syā.
[3] avākirī - Ma; avākari - Syā.
[4] na chaḍḍitaṃ - Ma, PTS.
[5] adāsihaṃ - Syā.
[6] tuyhañcidaṃ - Syā.
[7] itissa - Syā, PTS.
[8] paricāriyāmahaṃ - Syā.
[9] mahājutikā - Ma, Syā.
[10] sahassanettoviya - katthaci.
[11] pucchimaṃ - Syā.
[12] adāsi - Syā, PTS.

813. Và sau đó, mẹ chồng chất vấn tôi rằng: 'Này cô dâu, cô đã ném bỏ khúc mía ở chỗ nào?' 'Con đã không quăng bỏ, hơn nữa con cũng không có ăn, con đã đích thân dâng đến vị tỳ khưu an tịnh.'

814. 'Quyền hành này là thuộc về cô hay thuộc về tôi?' Người mẹ chồng đã mắng chửi tôi như thế, rồi đã cầm lấy cục đất và giáng cho tôi cú đánh. Đã chết từ nơi ấy, tôi đã qua đời, trở thành vị Thiên nhân.

815. Chính nghiệp thiện ấy đã được tạo ra bởi tôi. Và tôi thụ hưởng hạnh phúc, quả báu về nghiệp của mình. Tôi tiêu khiển cùng với chư Thiên, tôi vui sướng với năm loại dục.

816. Chính nghiệp thiện ấy đã được tạo ra bởi tôi. Và tôi thụ hưởng hạnh phúc, quả báu về nghiệp của mình. Được hộ trì bởi vị Chúa của chư Thiên, được bảo vệ bởi chư Thiên ở cõi Ba Mươi (Ba), tôi được cung ứng với năm loại dục.

817. Quả phước thiện như thế ấy không phải là ít, việc cúng dường mía của tôi là có quả thành tựu lớn lao. Tôi tiêu khiển cùng với chư Thiên, tôi vui sướng với năm loại dục.

818. Quả phước thiện như thế ấy không phải là ít, việc cúng dường mía của tôi có sự vinh quang lớn lao. Được hộ trì bởi vị Chúa của chư Thiên, được bảo vệ bởi chư Thiên ở cõi Ba Mươi (Ba), (tôi) tựa như vị Thần Ngàn Mắt ở khu vườn Nandana.

819. Và thưa ngài, sau khi đến gần ngài, vị có lòng thương xót, có sự hiểu biết, tôi đã đảnh lễ và đã hỏi về sức khỏe. Do đó, có tâm tịnh tín, tôi đã dâng ngài khúc mía với niềm vui không gì sánh bằng."[1]

Thiên Cung Khúc Mía.

4. 11

820. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

821. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

---

[1] Chuyện *Thiên Cung Khúc Mía* này giống như chuyện *Thiên Cung của Người Nữ Bố Thí Mía* (các câu kệ 297-307), chỉ thay đổi một chi tiết là "cầm lấy cục đất" thay vì "cầm lấy chiếc ghế" trong việc đả thương cô con dâu của người mẹ chồng (ND).

822. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve,
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

823. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

824. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
disvāna samaṇe sīlavante,
pādāni vanditva[1] manaṃ pasādayiṃ
vittāmahaṃ[2] añjalikaṃ akāsiṃ.

825. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

826. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,[3]
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Vandanavimānaṃ.

4. 12

827. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
hatthe pāde ca[4] viggayha naccasi suppavādite.

828. Tassā te naccamānāya aṅgamaṅgehi sabbaso,
dibbā saddā niccharanti savanīyā manoramā.

829. Tassā te naccamānāya aṅgamaṅgehi sabbaso,
dibbā gandhā pavāyanti sucigandhā manoramā.

830. Vivattamānā kāyena yā veṇīsu piḷandhanā,
tesaṃ sūyati[5] nigghoso turiye pañcaṅgike yathā.

831. Vaṭaṃsakā vātadhutā vātena sampakampitā,
tesaṃ sūyati nigghoso turiye pañcaṅgike yathā.

832. Yāpi te sirasmiṃ mālā sucigandhā manoramā,
vāti gandho disā sabbā rukkho mañjūsako yathā.

833. Ghāyase taṃ suciṃ gandhaṃ rūpaṃ passasi amānusaṃ,
devate pucchikācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.

[1] vanditvā - Ma, Syā.
[2] vittā c' ahaṃ - Ma, Syā, PTS.
[3] yam akāsi puññaṃ - PTS.
[4] hatthapāde ca - Ma.
[5] suyyati - Ma, Syā, PTS.

822. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

823. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

824. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, sau khi nhìn thấy các vị Sa-môn có giới hạnh, tôi đã đảnh lễ các bàn chân, và tôi đã làm cho tâm được tịnh tín. Được phấn chấn, tôi đã chắp tay lại.

825. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

826. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung do sự Đảnh Lễ.

4. 12

827. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật. Nàng duỗi ra các bàn tay và các bàn chân, nàng nhảy múa ở phần trình tấu khéo léo.

828. Trong khi nàng đây đang nhảy múa, các âm thanh thuộc cõi Trời, làm êm tai, làm thích ý, phát ra từ toàn bộ các bộ phận của cơ thể.

829. Trong khi nàng đây đang nhảy múa, các hương thơm thuộc cõi Trời, là các hương thơm tinh khiết, làm thích ý, tỏa ra từ toàn bộ các bộ phận của cơ thể.

830. Trong khi nàng đang xoay tròn cơ thể, tiếng ngân vang của các vật trang sức ở các bím tóc được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

831. Các vòng hoa đeo tai bị gió thổi, bị lay động bởi làn gió, tiếng ngân vang của chúng được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

832. Luôn cả những tràng hoa ở trên đầu của nàng là có hương thơm tinh khiết, làm thích ý; giống như cây *mañjūsaka*, hương thơm (của tràng hoa) thổi đi khắp các phương.

833. Nàng ngửi hương thơm tinh khiết ấy, nàng nhìn thấy hình ảnh không thuộc nhân gian. Hỡi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?"

834. Dāsī ahaṃ pure āsiṃ gayāyaṃ brāhmaṇassahaṃ,
appapuññā alakkhikā rajjumālāti maṃ viduṃ.[1]

835. Akkosānaṃ vadhānaṃ ca tajjanāya ca ukkatā,[2]
kūṭaṃ[3] gahetvā nikkhamma gacchiṃ[4] udakahāriyā.[5]

836. Vipathe kuṭaṃ nikkhipitvā vanasaṇḍaṃ upāgamiṃ,
idhevāhaṃ marissāmi ko attho[6] jīvitena me.

837. Daḷhaṃ pāsaṃ[7] karitvāna āsumbhitvāna[8] pādape,
tato disā vilokesiṃ ko nu kho vanamassito.

838. Tatthaddasāsiṃ sambuddhaṃ sabbalokahitaṃ muniṃ,
nisinnaṃ rukkhamūlasmiṃ jhāyantamakutobhayaṃ.

839. Tassā me ahu saṃvego abbhuto lomahaṃsano,
ko nu kho vanamassito manusso udāhu devatā.

840. Pāsādikaṃ pasādanīyaṃ vanā nibbānamāgataṃ, [9]
disvā mano me pasīdi nāyaṃ yādisa kīdiso.[10]

841. Guttindriyo jhānarato abbhiggatamānaso,[11]
hito sabbassa lokassa buddho soyaṃ[12] bhavissati.

842. Bhayabheravo durāsado sīhova guhamassito,[13]
dullabhāyaṃ dassanāya pupphaṃ odumbaraṃ[14] yathā.

843. So maṃ mudūhi vācāhi ālapitvā tathāgato,
rajjumāleti maṃ avoca[15] saraṇaṃ gaccha tathāgataṃ.

844. Tāhaṃ giraṃ suṇitvāna nelaṃ atthavatiṃ suciṃ,
saṇhaṃ muduṃ ca vagguṃ ca sabbasokā panūdanaṃ.[16]

845. Kallacittaṃ ca maṃ ñatvā pasannaṃ suddhamānasaṃ,
hito sabbassa lokassa anusāsi tathāgato.

846. Idaṃ dukkhanti maṃ avoca[15] ayaṃ dukkhassa sambhavo,
ayaṃ nirodho maggo ca[17] añjaso amatogadho.

847. Anukampakassa kusalassa ovādamhi ahaṃ ṭhitā,
ajjhagā amataṃ santiṃ nibbāna[18]padamaccutaṃ.

---

[1] maṃ vidū - Syā, PTS.
[2] uggatā - Ma.
[3] kuṭaṃ - Ma, Syā, PTS.
[4] agañchiṃ - Ma; āgacchiṃ - Syā.
[5] udahāriyā - Ma.
[6] kvattho pi - Syā, PTS.
[7] daḷhapāsaṃ - Syā.
[8] ālambitvāna - Syā.
[9] nibbanamāgataṃ - Ma, Syā, PTS.
[10] yādisakīdiso - Ma, PTS; yādisikīdiso - PTS.
[11] abahiggatamānaso - Ma, Syā, PTS.
[12] buddho ayaṃ - Ma, Syā.
[13] guhanissito - Syā.
[14] udumbaraṃ - Syā.
[15] maṃ voca - Ma, PTS.
[16] sabbasokāpanūdanaṃ - Ma, Syā, PTS.
[17] dukkhanirodho maggo ca - Ma;
ayaṃ dukkhanirodho ca - Syā.
[18] nibbānaṃ - Ma, Syā, PTS.

834. "Trước đây, tôi đã là tỳ nữ của người Bà-la-môn ở Gayā. Tôi có phước báu ít ỏi, không được may mắn; mọi người đã biết tôi là 'Rajjumālā' (cô gái có tràng hoa là sợi dây thừng).

835. Bị đày đọa bởi sự dọa nạt và những sự mắng nhiếc, đánh đập, tôi đã cầm lấy bình nước, lìa khỏi, và đã đi vì việc mang nước.

836. Sau khi để xuống cái bình nước ở con đường rẽ, tôi đã tiến vào khu rừng rậm (nghĩ rằng): 'Ta sẽ chết ở ngay tại đây. Có ích gì với mạng sống của ta?'

837. Sau khi làm cái thòng lọng chắc chắn rồi máng vào thân cây, sau đó tôi đã xem xét các hướng (nghĩ rằng): 'Người nào hiện đang sống ở rừng?'

838. Tại nơi ấy, tôi đã nhìn thấy đấng Toàn Giác, đấng Phúc Lợi của tất cả thế gian, bậc Hiền Trí, ngồi ở gốc cây, đang tham thiền, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu.

839. Tôi đây đã có sự chấn động, có sự nổi da gà kỳ lạ (nghĩ rằng): 'Người nào hiện đang sống ở rừng, loài người hay là Thiên nhân?'

840. Sau khi nhìn thấy vị tạo được niềm tin, đáng được tin tưởng, đã lìa khỏi khu rừng (phiền não) đến nơi không còn rừng (phiền não), tâm của tôi đã được tịnh tín (nghĩ rằng): 'Người này không giống người bình thường.

841. Có các giác quan đã được canh phòng, được thích thú với việc tham thiền, có tâm ý không hướng ngoại, vị này đây sẽ là đức Phật, đấng Phúc Lợi của tất cả thế gian, ...

842. ... tựa như con sư tử nương náu ở hang động, gây ra nỗi sợ hãi và khiếp đảm, khó mà tiếp cận, khó được gặp, giống như bông hoa *odumbara*.'

843. Sau khi chuyện trò với tôi bằng những lời nói dịu dàng, đức Như Lai ấy đã nói với tôi rằng: 'Này Rajjumālā, hãy đi đến nương nhờ đức Như Lai.'

844. Tôi đã lắng nghe lời nói không sai sót, có lợi ích, thanh tịnh, bặt thiệp, mềm mỏng, ngọt ngào, và có sự xua đi tất cả sầu muộn.

845. Sau khi biết được tôi có tâm đã sẵn sàng, được tịnh tín, có tâm ý trong sạch, đấng Phúc Lợi của tất cả thế gian, đức Như Lai đã chỉ dạy rằng:

846. 'Đây là Khổ,' Ngài đã nói với tôi như thế. 'Đây là Nguồn Gốc của Khổ, đây là sự Tịch Diệt, và Đạo Lộ trực chỉ thâm nhập vào sự Bất Tử.'

847. Tôi đã trụ lại trong lời giáo huấn của bậc thiện xảo có lòng thương tưởng; tôi đã chứng đắc sự Bất Tử, an tịnh, Niết Bàn, vị thế vĩnh cửu.

848. Sāhaṃ avaṭṭhitā[1] pemā dassane avikampinī,
mūlajātāya saddhāya dhītā buddhassa orasā.
849. Sāhaṃ ramāmi kīḷāmi modāmi akutobhayā,
dibbaṃ mālaṃ dhārayāmi pivāmi madhumaddavaṃ.[2]
850. Saṭṭhiṃ turiyasahassāni[3] paṭibodhaṃ karonti me,
āḷambo gaggaro bhīmo sādhuvādī ca saṃsayo.
851. Pokkharo ca suphasso ca vīṇāmokkhā ca nāriyo,
nandā ceva sunandā ca soṇadinnā sucimhitā.
852. Aḷambusā missakesī ca puṇḍarīkāticāruṇī,[4]
eṇiphassā[5] suphassā[6] ca subhaddā[7] muduvādinī.[8]
853. Etā caññā ca seyyasā[9] accharānaṃ pabodhikā,[10]
tā maṃ kālenupāgantvā abhibhāsanti devatā.
854. Handa naccāma gāyāma handa taṃ ramayāmase,
nayidaṃ akatapuññānaṃ katapuññānamevidaṃ,
asokaṃ nandanaṃ rammaṃ tidasānaṃ mahāvanaṃ.
855. Sukhaṃ akatapuññānaṃ idha natthi parattha ca,
sukhaṃ ca katapuññānaṃ idha ceva parattha ca.
856. Tesaṃ sahavyakāmānaṃ kattabbaṃ[11] kusalaṃ bahuṃ,
katapuññā hi modanti sagge bhogasamaṅgino.
857. Bahunnaṃ[12] vata atthāya uppajjanti tathāgatā,
dakkhiṇeyyā manussānaṃ puññakkhettānamākarā,
yattha kāraṃ karitvāna sagge modanti dāyakā "ti.

Rajjumālāvimānaṃ.

Mañjeṭṭhakavaggo catuttho.

*****

TASSUDDĀNAṂ

Mañjeṭṭhā pabhassarā nāgā alomā kañjikadāyikā,
vihāracaturitthambā pītucchu[13] vandanarajjumālā,
vaggo tena pavuccatī "ti.

Itthivimānaṃ samattaṃ.

--ooOoo--

---

[1] avatthitā - Syā.
[2] madhumaddhuvaṃ - Syā.
[3] saṭṭhituriyasahassāni - Ma, Syā, PTS.
[4] puṇḍarīkātidāruṇī - Ma, Syā, PTS.
[5] eṇīphassā - Ma; eṇipassā- Syā.
[6] supassā - Syā.
[7] samasāddā - Syā, PTS.
[8] mudukāvadī - Syā.
[9] seyyāse - Syā, PTS.
[10] pabodhiyā - Syā.
[11] kātabbaṃ - Syā.
[12] bahūnaṃ - Ma.
[13] pītā ucchu - Ma, Syā, PTS.

848. Tôi đây đã đứng vững, có lòng yêu mến, không có sự dao động về quan điểm, với đức tin đã được sanh ra từ cội rễ, là người con gái chánh thống của đức Phật.

849. Tôi đây thích thú, đùa giỡn, vui sướng, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu, tôi mang tràng hoa của cõi Trời, tôi uống sự dịu ngọt của mật ong.

850. Có sáu mươi ngàn nhạc cụ làm công việc tiêu khiển cho tôi. (Các nhạc công nam) Āḷamba, Gaggara, Bhīma, Sādhuvādī, và Saṃsaya, ...

851. ... Pokkhara, Suphassa, còn các tiên nữ là Vīṇā, Mokkhā, Nandā, luôn cả Sunandā, Soṇadinnā, và Sucimhitā, ...

852. ... Aḷambusā, Missakesī và Puṇḍarīkā, Aticāruṇī, Eṇiphassā, Suphassā và Subhaddā, Muduvādinī.

853. Các cô này và các cô khác là những người làm công việc tiêu khiển giỏi hơn hết trong số các Thiên nhân. Vào thời điểm thích hợp, các Thiên nhân tự nguyện đi đến thưa rằng:

854. 'Nào, hãy để chúng tôi múa, hãy để chúng tôi ca. Nào, hãy để chúng tôi làm cho nàng thích thú.' (Khu vườn) Nandana không sầu muộn đáng yêu này, khu vườn lớn ở cõi Ba Mươi (Ba), là không dành cho những người không làm phước thiện, nơi này chỉ dành cho những người đã làm phước thiện.

855. Không có sự an lạc cho những người không làm phước thiện ở nơi này và nơi khác, nhưng có sự an lạc cho những người đã làm phước thiện ngay ở nơi này và nơi khác nữa.

856. Đối với những người mong mỏi sự cộng trú ấy thì nên làm nhiều việc tốt lành, bởi vì những người đã làm phước thiện là những người thành tựu tài sản, được vui sướng ở cõi Trời.

857. Thật vậy, các đức Như Lai hiện khởi vì lợi ích của số đông, các Ngài xứng đáng được cúng dường, là những nơi sản xuất các ruộng phước cho loài người; sau khi thể hiện sự phục vụ ở những nơi ấy, các thí chủ đi đến cõi Trời."

Thiên Cung của Rajjumālā.

Phẩm Mañjeṭṭhaka là thứ tư.

*****

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Thiên cung) màu đỏ tía, rực rỡ, long tượng, Alomā, người nữ bố thí cháo chua, trú xá, bốn phụ nữ, vườn xoài, (Thiên cung) màu vàng, (chuyện) khúc mía, do sự đảnh lễ, (chuyện) Rajjumālā; bởi vậy phẩm được gọi tên thế ấy.

Thiên Cung Nữ Giới được đầy đủ.

--ooOoo--

B. PURISAVIMĀNAṂ

5. MAHĀRATHAVAGGO

5. 1

858. Ko me vandati pādāni iddhiyā yasasā jalaṃ,
abhikkantena vaṇṇena sabbā obhāsayaṃ disā 'ti.

859. Maṇḍukohaṃ[1] pure āsiṃ udake vārigocaro,
tava dhammaṃ suṇantassa avadhī[2] vacchapālako.

860. Muhuttaṃ cittappasādassa iddhiṃ passa yasañca me,
anubhāvaṃ ca[3] me passa vaṇṇaṃ passa jutiñca me.

861. Ye ca te dīghamaddhānaṃ dhammaṃ assosuṃ gotama,
pattā te acalaṭṭhānaṃ yattha gantvā na socare "ti.

Maṇḍukadevaputtavimānaṃ.

5. 2

862. Cirappavāsiṃ purisaṃ dūrato sotthimāgataṃ,
ñātimittā suhajjā ca abhinandanti āgataṃ.

863. Tatheva katapuññampi asmā lokā paraṃ gataṃ,
puññāni patigaṇhanti[4] piyaṃ ñātiṃ va[5] āgatan 'ti.[6]

864. Uṭṭhehi revate supāpadhamme
apārutaṃ dvāraṃ[7] adānasīle,
nessāma taṃ yattha thunanti duggatā
samajjatā[8] nerayikā dukhena.[9]

865. Icceva[10] vatvāna yamassa dūtā
te dve yakkhā lohitakkhā brahantā,
paccekabāhāsu gahetvāna[11] revataṃ[12]
pakkāmayuṃ[13] devagaṇassa santike 'ti.[14]

866. Ādiccavaṇṇaṃ ruciraṃ pabhassaraṃ
vyamhaṃ subhaṃ kañcanajālachannaṃ,
kassetamākiṇṇajanaṃ vimānaṃ
suriyassa raṃsīriva jotamānaṃ.

867. Nārīgaṇā candanasāralittaṃ[15]
ubhato vimānaṃ upasobhayanti,
taṃ dissati suriyasamānavaṇṇaṃ
ko modati saggappatto vimāne 'ti.

---

[1] maṇḍūkohaṃ - Ma, PTS.
[2] avadhi - Syā.
[3] ānubhāvañca - Ma, Syā, PTS.
[4] patiggaṇhanti - Syā.
[5] ñātīva - Ma, Syā, PTS.
[6] āgataṃ - Ma, Syā, PTS.
[7] apārutadvāre - Ma; āparutaṃ dvāraṃ - PTS.
[8] samappitā - Ma, Syā, PTS.
[9] dukkhenā ti - Ma, Syā, PTS.
[10] iccevaṃ - Syā.
[11] gahetvā - Ma, Syā, PTS.
[12] revatiṃ - Syā, PTS.
[13] pakkāmayiṃsu - Syā.
[14] santike - Ma, Syā, PTS.
[15] candanasāralittā - Ma, PTS; candanasārānulittā - Syā.

B. THIÊN CUNG NAM GIỚI

5. PHẨM CỖ XE LỚN

5. 1

858. “Người nào, trong khi đang chói sáng nhờ vào thần lực và danh tiếng, trong khi đang làm cho khắp các phương sáng rực lên nhờ vào màu da nổi bật, mà đảnh lễ các bàn chân của Ta?”

859. “Trước đây, con đã là con ếch ở nước, là loài có sự kiếm ăn ở nước. Trong khi con đang lắng nghe Giáo Pháp của Ngài, có người chăn bò đã hại chết con.

860. Xin Ngài hãy nhìn xem thần lực và danh tiếng của con, xin Ngài hãy nhìn xem năng lực của con, và xin Ngài hãy nhìn xem màu da và sự sáng chói của con, kẻ có niềm tịnh tín ở tâm trong chốc lát.

861. Bạch đức Gotama, còn những người nào đã lắng nghe Giáo Pháp trong thời gian lâu dài, những người ấy đã đạt đến vị thế không bị dao động, là nơi không sầu muộn sau khi đi đến.”

Thiên Cung của Thiên tử Ếch.

5. 2

862. “Đối với người có cuộc sống xa nhà lâu dài đã trở về an toàn từ phương xa, thân quyến bạn bè và người quen mừng vui đón người đã trở về.

863. Tương tự y như thế, (đối với) người đã làm việc phước thiện từ thế gian này sanh đến thế giới khác, các phước báu tiếp đón (người ấy) tựa như các quyến thuộc tiếp đón người thân yêu đã trở về.”[1]

864. “Này Revatā, này cô nàng có bản tính vô cùng xấu xa, cô hãy đứng lên. Này cô nàng không có nết hạnh bố thí, cánh cửa (địa ngục) là không bị đóng lại. Chúng tôi sẽ đưa cô đến nơi mà những kẻ bị đọa vào khổ cảnh than khóc, (và) những kẻ địa ngục bị gánh chịu khổ đau.”

865. Sau khi chỉ nói như thế, các sứ giả cõi Dạ-ma, hai Dạ-xoa ấy, có cặp mắt đỏ ngầu, cao to, mỗi người một cánh tay, đã nắm lấy Revatā rồi đi đến nơi có sự hiện diện của hội chúng chư Thiên.

866. “Thiên cung xinh đẹp, được che đậy bằng mạng lưới vàng, có màu sắc của mặt trời, đáng yêu, rực rỡ. Thiên cung này, có người đông đảo, đang rực sáng tựa như hào quang của mặt trời, là của người nào?[2]

867. Các nhóm phụ nữ, được thoa tinh chất của trầm hương, làm cho cung điện được sáng chói cả hai nơi (bên trong và bên ngoài). Thiên cung được nhìn thấy có màu sắc như là mặt trời. Người nào đã đạt đến cõi Trời và vui sướng ở Thiên cung?”

---

[1] Hai câu kệ 862, 863 giống hai câu kệ 219, 220 của *Dhammapadapāḷi - Pháp Cú*.
[2] Hai câu kệ 866, 867 là lời của Revatā.

868. Bārāṇasiyaṃ nandiyo nāmāsi upāsako
amaccharī dānapatī vadaññū,
tassetamākiṇṇajanaṃ vimānaṃ
suriyassa raṃsīriva jotamānaṃ.

869. Nārīgaṇā candanasāralittā[1]
ubhato vimānaṃ upasobhayantī,
taṃ dissati suriyasamānavaṇṇaṃ
so modati saggappatto vimāne 'ti.

870. Nandiyassāhaṃ bhariyā
agārinī sabbakulassa issarā,
bhattuvimāne ramissāmi dānahaṃ[2]
na patthaye nirayaṃ dassanāyā 'ti.[3]

871. Eso te nirayo supāpadhamme
puññaṃ tayā akataṃ jīvaloke,
na hi maccharī[4] rosako pāpadhammo
saggūpagānaṃ labhati sahavyatan 'ti.

872. Kinnu gūthañca muttañca asuci[5] patidissati,[6]
duggandhaṃ kimidaṃ mīḷhaṃ kimetaṃ upavāyatī 'ti.

873. Esa saṃsavako nāma gambhīro[7] sataporiso,
yattha vassasahassāni tuvaṃ paccasi revate 'ti.

874. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkataṃ kataṃ.
kena saṃsavako laddho gambhīro[7] sataporiso 'ti.

875. Samaṇe brāhmaṇe cāpi aññovāpi[8] vaṇibbake,[9]
musāvādena vañcesi taṃ pāpaṃ pakataṃ tayā.

876. Tena saṃsavako laddho gambhīro sataporiso,
tattha vassasahassāni tuvaṃ paccasi revate.

877. Hatthepi chindanti athopi pāde
kaṇṇepi chindanti athopi nāsaṃ,
athopi kākoḷagaṇā samecca
saṅgamma khādanti viphandamānan 'ti.

878. Sādhu kho maṃ paṭinetha kāhāmi kusalaṃ bahuṃ,
dānena samacariyāya saññamena[10] damena ca,
yaṃ katvā sukhitā honti na ca pacchānutappare 'ti.

---

[1] candanasārānulittā - Syā.
[2] dānihaṃ - Syā.
[3] dassanāya - Syā.
[4] macchariyo - Syā.
[5] asucī - Ma, PTS; asuciṃ - Sīmu.
[6] paṭidissati - Ma, PTS.
[7] nirayo - Syā.
[8] aññe vāpi - Ma, PTS; aññe cāpi - Syā.
[9] vanibbake - Ma, PTS.
[10] saṃyamena - Ma.

868. "Ở Bārāṇasī, đã có người cận sự nam tên là Nandiya, không bỏn xẻn, là người thí chủ, là người nhân từ. Thiên cung này, có người đông đảo, đang rực sáng tựa như hào quang của mặt trời, là của người ấy.

869. Các nhóm phụ nữ, được thoa tinh chất của trầm hương, làm cho cung điện được rực sáng cả hai nơi (bên trong và bên ngoài). Thiên cung được nhìn thấy có màu sắc như là mặt trời. Người ấy đã đạt đến cõi Trời và vui sướng ở Thiên cung."

870. "Tôi là người vợ của Nandiya, là nữ gia chủ, có uy quyền đối với tất cả gia đình. Giờ đây, tôi sẽ thích thú ở Thiên cung của chồng, tôi không mong mỏi về việc nhìn thấy địa ngục."

871. "Này cô nàng có bản tính vô cùng xấu xa, cái địa ngục ấy là dành cho cô. Việc phước thiện đã không được cô làm khi ở thế giới có cuộc sống. Bởi vì người nữ bỏn xẻn, giận dữ, có bản tính xấu xa, không đạt được sự cộng trú với những người đã đi đến cõi Trời."

872. "Phân và nước tiểu nhơ bẩn được nhìn thấy là cái gì vậy? Cái mùi hôi thối này là cái gì? Cái phân bốc mùi này là cái gì?"

873. "Này Revatā, cái ấy gọi là địa ngục *Saṃsavaka* có độ sâu một trăm lần chiều cao của người nam, là nơi cô (sẽ) bị nung nấu hàng ngàn năm."

874. "Vậy việc làm ác nào đã được làm do thân, do khẩu, do ý? Vì việc gì mà bị gánh chịu địa ngục *Saṃsavaka* có độ sâu một trăm lần chiều cao của người nam?"

875. "Cô lừa gạt các Sa-môn, các Bà-la-môn, và luôn cả những người khốn khổ khác nữa bằng lời nói dối trá; việc xấu xa ấy đã do cô gây ra.

876. Này Revatā, do việc ấy mà bị gánh chịu địa ngục *Saṃsavaka* có độ sâu một trăm lần chiều cao của người nam, ở nơi ấy cô (sẽ) bị nung nấu hàng ngàn năm.

877. Chúng chặt các bàn tay, rồi luôn cả các bàn chân, chúng xẻo các lỗ tai, rồi luôn cả lỗ mũi, rồi còn có các bầy quạ bu lại, tụ tập lại, ngấu nghiến kẻ đang quằn quại."

878. "Quả là tốt đẹp, xin các vị hãy đưa tôi trở về, tôi sẽ thực hiện nhiều điều tốt đẹp với việc bố thí, với việc hành thiện, với việc thu thúc, với việc rèn luyện, là việc mà sau khi thực hành, người ta được hạnh phúc và không bị ân hận về sau này."

879. Pure tuvaṃ pamajjitvā idāni paridevasi,
sayaṃ katānaṃ kammānaṃ vipākaṃ anubhossasī 'ti.[1]

880. Ko devalokato manussalokaṃ,
gantvāna puṭṭho me evaṃ vadeyya,
nikkhittadaṇḍesu dadātha dānaṃ
acchādanaṃ sayanam[2]athannapānaṃ,
na hi maccharī[3] rosako pāpadhammo
saggupagānaṃ labhati sahavyataṃ.

881. Sāhaṃ nūna ito gantvā yoniṃ laddhāna mānusiṃ,
vadaññū sīlasampannā kāhāmi kusalaṃ bahuṃ,
dānena samacariyāya saññamena[4] damena ca.

882. Ārāmāni ca ropissaṃ dugge saṅkamanāni ca,
papañca udapānañca vippasannena cetasā.

883. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.

884. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
na ca dāne pamajjissaṃ sāmaṃ diṭṭhamidaṃ mayā 'ti.

885. Iccevaṃ vippalapantiṃ[5] phandamānaṃ tato tato,
khipiṃsu niraye ghore uddhapādaṃ avaṃsiran 'ti.[6]

886. Ahaṃ pure maccharinī ahosiṃ
paribhāsikā samaṇabrāhmaṇānaṃ,
vitathena ca[7] sāmikaṃ vañcayitvā
paccāmahaṃ niraye ghorarūpe "ti.

Revatīvimānaṃ.

5. 3

887. Yo vadataṃ pavaro manujesu
sakyamunī bhagavā katakicco,
pāragato balaviriyasamaṅgī
taṃ sugataṃ saraṇatthamupehi.

888. Rāgavirāgamanejamasokaṃ[8]
dhammamasaṅkhatamappaṭikūlaṃ,
madhuramimaṃ paguṇaṃ suvibhattaṃ
dhammamimaṃ saraṇatthamupehi.

---

[1] anubhossasi - Syā.
[2] seyya - Ma.
[3] macchariyo - Syā.
[4] saṃyamena - Ma.
[5] vilapantiñca - Syā.
[6] avaṃsiraṃ - Ma, Syā, PTS.
[7] vitathena - PTS.
[8] aneñjamasokaṃ - Syā.

879. "Trước đây cô đã xao lãng rồi bây giờ than van. Cô sẽ gánh chịu quả thành tựu của các nghiệp đã làm của mình."

880. "Vị nào, sau khi từ thế giới chư Thiên đi đến thế giới loài người, được tôi hỏi rồi nói như vầy: 'Nàng nên dâng cúng vật thí, y phục, chỗ nằm, và cơm nước ở những vị đã buông các gậy gộc xuống, bởi vì người nữ bỏn xẻn, giận dữ, có bản tính xấu xa, không đạt được sự cộng trú với những người đã đi đến cõi Trời?'

881. Chắc chắn rằng tôi đây, khi đã đi khỏi nơi này, thì sau khi đạt được việc sanh lại làm người, (tôi sẽ) là người nhân từ, đầy đủ giới hạnh, tôi sẽ thực hiện nhiều điều tốt đẹp với việc bố thí, với việc hành thiện, với việc thu thúc, với việc rèn luyện.

882. Với tâm ý tịnh tín, tôi sẽ cho dựng lên các tu viện, các cây cầu ở chỗ khó đi, nước uống dọc đường, và giếng nước.

883. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

884. Tôi sẽ hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới, và sẽ không xao lãng trong việc bố thí; điều này đã được đích thân tôi nhìn thấy."

885. Trong khi cô ấy đang rên rỉ như thế, đang quằn quại thế này thế khác, chúng đã ném cô ấy vào địa ngục ghê rợn, chân phía trên, đầu phía dưới.

886. "Trước đây, tôi đã là người bỏn xẻn, là người mắng nhiếc các vị Sa-môn và Bà-la-môn, và sau khi dối gạt người chồng bằng việc không thật, tôi bị nung nấu ở địa ngục có hình thức ghê rợn."

Thiên Cung của Revatī.

5. 3

887. "Vị nào là đấng quý cao trong số các bậc thuyết giảng của loài người, là bậc Hiền Trí dòng Sakya, đức Thế Tôn, có phận sự đã làm xong, đã đi đến bờ kia, có được sức mạnh và sự tinh tấn; ngươi hãy đến gần đấng Thiện Thệ ấy với mục đích nương nhờ.[1]

888. Giáo Pháp này không nhiễm ái luyến, không dục vọng, không sầu muộn, không bị tạo tác, không đáng ghét, ngọt ngào, có sự hoàn thiện, khéo được phân tích; ngươi hãy đến gần Giáo Pháp này với mục đích nương nhờ.

[1] Ba câu kệ 887-889 là lời khuyên của đức Phật đến người thanh niên Bà-la-môn Chatta (Sđd. 230).

889. Yattha ca dinnamahapphalamāhu
catusu[1] sucīsu purisayugesu,
aṭṭha ca puggaladhammadasā[2] te
saṅghamimaṃ saraṇatthamupehī 'ti.[3]

890. Na tathā tapati nabhasmiṃ[4] suriyo
cando ca[5] na bhāsati na phusso,
yathā atulamidaṃ[6] mahappabhāsaṃ
ko nu tvaṃ tidivā mahiṃ upagā.[7]

891. Chindati ca[8] raṃsi pabhaṅkarassa[9]
sādhikaṃ[10] vīsati yojanāni ābhā,
rattimpi ca[11] yathā divaṃ karoti
parisuddhaṃ vimalaṃ subhaṃ vimānaṃ.

892. Bahupadumavicittapuṇḍarīkaṃ[12]
vokiṇṇaṃ kusumehi nekacittaṃ,[13]
arajavirajahemajālacchannaṃ
ākāse tapati yathāpi suriyo.

893. Rattambarapītavāsasāhi[14]
agarupiyaṅgu[15]candanussadāhi,
kañcanatanusannibhattacāhi
paripūraṃ gaganaṃva tārakāhi.

894. Naranāriyo bahuketthanekavaṇṇā
kusumavibhūsitābharaṇettha sumanā,
anilapamuñcikā[16] pavanti surabhiṃ[17]
tapanīyavitatā suvaṇṇacchadanā.[18]

895. Kissa samadamassa[19] ayaṃ vipāko
kenāsi kammaphalenidhūpapanno,
yathā ca te adhigatamidaṃ vimānaṃ
tadanupadaṃ[20] avacāsi iṅgha puṭṭho 'ti.

896. Yamidhapathe[21] samecca māṇavena
satthānusāsi anukampamāno,
tava ratanavarassa dhammaṃ sutvā
karissāmī ti ca bravittha chatto.

---

[1] catūsu - Ma, Syā.
[2] puggaladhammaddasā - Syā.
[3] upehi - Ma, PTS.
[4] nabhe - Ma.
[5] ca -itisaddo Syā potthake na dissate.
[6] yathā tulam idaṃ - Syā, PTS.
[7] upāgā - Ma, PTS; upāgami - Syā.
[8] chindati - Ma.
[9] pabhākarassa - Syā.
[10] sādhika - Ma, Syā, PTS.
[11] rattimapi - Ma.
[12] bahūpadumavicitrapuṇḍarīkaṃ - Syā.
[13] nekavicittaṃ - Syā.
[14] ratambarapītavasasāhi - Ma; rattakambalapītavāsasāhi - Syā.
[15] agalūpiyaṅguka - Syā.
[16] anilapamuñcitā - Ma, Syā, PTS.
[17] surabhi - Syā.
[18] suvaṇṇachannā - Ma; suvaṇṇachadanā - Syā; suvaṇṇacchādanā - PTS.
[19] saṃyamassa - Ma, PTS; kammassa - Syā.
[20] tadanurūpaṃ - Syā.
[21] sayamidhapathe - Ma.

889. Và nơi nào người ta đã nói vật được bố thí là có quả báo lớn, (tức là) ở bốn đôi của hạng người trong sạch; tám hạng ấy là các cá nhân đã nhìn thấy Giáo Pháp; ngươi hãy đến gần Hội Chúng này với mục đích nương nhờ.”

890. “Không giống như mặt trời chói sáng ở bầu không gian, mặt trăng và sao Phussa đều không chiếu sáng giống như người này, vị có ánh sáng vĩ đại, không thể đo lường; ngươi là ai mà đã từ cõi Ba Mươi (Ba) đi đến trái đất?[1]

891. Ánh sáng với sự vượt trội hai mươi do-tuần cắt đứt các ánh hào quang của mặt trời, và làm cho ban đêm cũng giống như ban ngày. Thiên cung là hoàn toàn trong sạch, không bụi bặm, xinh đẹp.

892. Với nhiều sen trắng, sen hồng nhiều màu sắc, được trộn lẫn với các bông hoa, được tô điểm nhiều màu sắc, được bao phủ bởi mạng lưới vàng không bụi, sạch bụi, (Thiên cung ấy) chói sáng ở không trung cũng giống như mặt trời.

893. Với các tấm vải màu đỏ và y phục màu vàng, với các chất bôi thơm như là *agaru*, *piyaṅgu*, và trầm hương, với các làn da mềm mại tựa như vàng, (Thiên cung ấy) được hoàn mãn tựa như bầu trời được hoàn mãn nhờ vào các vì sao.

894. Ở đây, có nhiều người nam người nữ với nhiều sắc thái, ở đây là những người có thiện tâm, có các đồ trang sức được điểm trang với các bông hoa, được tự do theo làn gió, tỏa ra hương thơm, được trải rộng với (dây buộc bằng) vàng (ở bím tóc), có y phục bằng vàng.

895. Quả thành tựu này là do sự an tịnh và rèn luyện nào? Do kết quả của việc làm nào mà ngươi đã được sanh ra ở nơi đây? Và như thế nào mà ngươi đã được ngự đến cung điện này? Nào, đã được hỏi, ngươi hãy nói về điều ấy theo từng phần một.”

896. “Bởi vì, tại nơi đây, ở con đường lộ, sau khi gặp gỡ với người thanh niên, bậc Đạo Sư trong khi thương xót đã giáo huấn. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp thuộc về báu vật cao quý của Ngài, Chatta đã nói rằng: ‘Tôi sẽ thực hiện.’

[1] Ba câu kệ 890-895 là lời đức Phật hỏi vị Thiên tử Chatta, hậu thân của thanh niên Bà-la-môn Chatta, người đã bị bọn cướp giết chết và đã được sanh lên cõi Trời (Sđd. 235).

897. Jinavarapavaraṃ[1] upehi[2] saraṇaṃ
dhammañcāpi tatheva bhikkhusaṅghaṃ,
no ti paṭhamaṃ avocāhaṃ[3] bhante
pacchā te vacanaṃ tathevakāsiṃ.

898. Mā ca pāṇavadhaṃ vividhaṃ carassu[4] asuciṃ
na hi pāṇesu asaññataṃ avaṇṇayiṃsu sappaññā,
no ti paṭhamaṃ avocāhaṃ[3] bhante
pacchā te vacanaṃ tathevakāsiṃ.

899. Mā ca parajanassa rakkhitampi
ādātabbamamaññittha[5] adinnaṃ,
no ti paṭhamaṃ avocāhaṃ[3] bhante
pacchā te vacanaṃ tathevakāsiṃ.[6]

900. Mā ca parajanassa rakkhitāyo
parabhariyā[7] agamā anariyametaṃ,
no ti paṭhamaṃ avocāhaṃ[3] bhante
pacchā te vacanaṃ tathevakāsiṃ.

901. Mā ca vitathaṃ aññathā abhāṇī[8]
na hi musāvādaṃ avaṇṇayiṃsu sappaññā,
no ti paṭhamaṃ avocāhaṃ[3] bhante
pacchā te vacanaṃ tathevakāsiṃ.

902. Yena ca purisassa apeti saññā
taṃ majjaṃ parivajjayassu sabbaṃ,
no ca paṭhamaṃ avocāhaṃ[3] bhante
pacchā te vacanaṃ tathevakāsiṃ.

903. Sāhaṃ[9] idha pañcasikkhā karitvā
paṭipajjitvā tathāgatassa dhamme,
dvepathamagamāsiṃ coramajjhe
te maṃ tattha vadhiṃsu bhogahetu.

904. Ettakamidaṃ anussarāmi kusalaṃ
tato paraṃ na me vijjati aññaṃ,
tena sucaritena kammunāhaṃ
uppanno[10] tidivesu kāmakāmī.

905. Passa khaṇamuhuttaṃ saññamassa
anudhammapaṭipattiyā vipākaṃ,
jalamiva yasasā samekkhamānā
bahukā maṃ pihayanti hīnakammā.[11]

---

[1] jinapavaraṃ - Syā.
[2] upemi - bahūsu.
[3] avocahaṃ - Ma.
[4] vividhamācarassu - Syā.
[5] ādātabbamamaññitho - Ma.
[6] Imā gāthā Syā potthake na dissate.
[7] parabhariyāyo - Syā.
[8] abhāṇi - Ma, PTS; abhaṇi - Syā.
[9] svāhaṃ - Ma, Syā, PTS.
[10] upapanno - bahūsu.
[11] hīnadhammā - Syā; hīnakāmā - PTS.

897. 'Ngươi hãy đi đến nương nhờ đấng Jina cao quý tối thượng, luôn cả Giáo Pháp nữa, và tương tự y như thế (với) Hội Chúng tỳ khưu.' 'Thưa Ngài, đầu tiên tôi đã nói: - Không; sau đó tôi đã làm đúng theo lời nói của Ngài.'

898. 'Và ngươi chớ thực hành việc giết hại sanh mạng theo nhiều cách, không trong sạch, bởi vì các bậc thiện trí đã không ngợi khen việc không kiềm chế đối với các sanh mạng.' 'Thưa Ngài, đầu tiên tôi đã nói: - Không; sau đó tôi đã làm đúng theo lời nói của Ngài.'

899. 'Và ngươi chớ nghĩ đến vật đã được gìn giữ thuộc về người khác, vật không nên được lấy đi, vật không được cho.' 'Thưa Ngài, đầu tiên tôi đã nói: Không; sau đó tôi đã làm đúng theo lời nói của Ngài.'

900. 'Và ngươi chớ đi đến những người vợ của kẻ khác, những người nữ đã được gìn giữ bởi người nam khác; việc này là không thánh thiện.' 'Thưa Ngài, đầu tiên tôi đã nói: Không; sau đó tôi đã làm đúng theo lời nói của Ngài.'

901. 'Và ngươi chớ nói việc không đúng sự thật, theo cách thức sai khác, bởi vì các bậc thiện trí đã không ngợi khen lời nói dối trá.' 'Thưa Ngài, đầu tiên tôi đã nói: Không; sau đó tôi đã làm đúng theo lời nói của Ngài.'

902. 'Và do vật nào mà sự nhận biết của con người lìa khỏi, ngươi hãy lánh xa tất cả chất say ấy.' 'Thưa Ngài, đầu tiên tôi đã nói: Không; sau đó tôi đã làm đúng theo lời nói của Ngài.

903. Tôi đây, ở nơi này, sau khi làm theo năm điều học, sau khi thực hành theo Giáo Pháp của đức Như lai, đã đi con đường nối liền hai ngôi làng, ở giữa những kẻ cướp. Chúng đã giết hại tôi ở tại nơi ấy vì nguyên nhân của cải.

904. Tôi nhớ lại điều tốt đẹp này chỉ có chừng ấy, tôi không biết về điều gì khác hơn thế nữa. Do nghiệp đã khéo được thực hành ấy, tôi đã được sanh lên ở các cảnh giới chư Thiên, có các dục theo sự ao ước.

905. Xin Ngài hãy nhìn xem quả thành tựu của sự thu thúc trong giây lát trong phút chốc nhờ vào sự thực hành thuận theo Giáo Pháp. Trong lúc nhìn thấy tôi tựa như đang chói sáng nhờ vào danh tiếng; nhiều người, có nghiệp hạ liệt, ganh tỵ với tôi.

906. Passa katipayāya desanāya
sugatiṃ camhi gato sukhañca patto,
ye ca te satataṃ[1] suṇanti dhammaṃ
maññe te amataṃ phusanti khemaṃ.

907. Appampi[2] kataṃ mahāvipākaṃ
vipulaṃ hoti tathāgatassa dhamme,
passa katapuññatāya chatto
obhāseti paṭhaviṃ yathāpi suriyo.

908. Kimidaṃ kusalaṃ kimācarema[3]
iccekehi[4] samecca mantayanti,
te mayaṃ punareva laddhamānusattaṃ[5]
paṭipannā viharemu[6] sīlavanto.

909. Bahukāro manukampako[7] ca satthā[8]
iti me sati agamā divādivassa,
svāhaṃ upagatomhi saccanāmaṃ
anukampassu punapi suṇoma[9] dhammaṃ.

910. Ye cidha[10] pajahanti kāmarāgaṃ
bhavarāgānusayaṃ[11] pahāya mohaṃ,
na ca te puna upenti[12] gabbhaseyyaṃ
parinibbānagatā hi sītibhūtā "ti.

Chattamāṇavakavimānaṃ.

5. 4

911. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā[13] subhā.

912. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,[14]
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.

913. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

---

[1] sattañca - Syā.
[2] appakampi - Syā, PTS.
[3] kusalaṃ ācarema - PTS.
[4] icceke hi - Ma, Syā, PTS.
[5] punadeva laddhā mānussattaṃ - Syā.
[6] vicāremu - Syā.
[7] anukampako - Ma.
[8] ca me satthā - Syā.
[9] suṇemu - Ma, PTS; suṇomi - Syā.
[10] yedha - Syā, PTS.
[11] bhavarāgānusayañca - Ma, PTS; bhavarāgānussayañca - Syā.
[12] na ca te punamupenti - Ma; na ca te upenti - Syā.
[13] ruciratthatā - Syā.
[14] vaggū - Syā, PTS.

906. Xin Ngài hãy nhìn xem, nhờ vào sự thuyết giảng chút ít, tôi đã đi đến cõi Trời và đã đạt đến an lạc. Còn những người nào thường xuyên lắng nghe Giáo Pháp, tôi nghĩ rằng những người ấy chạm đến Bất Tử, sự an toàn.

907. Việc đã được làm, dầu chỉ chút ít, ở Giáo Pháp của đức Như Lai là có quả thành tựu vĩ đại, bao la. Xin Ngài hãy nhìn xem, với phước thiện đã làm, Chatta làm cho trái đất chói sáng, thậm chí giống như mặt trời.

908. Việc tốt đẹp này là gì? Chúng ta nên thực hành điều gì? Nhiều người, sau khi gặp nhau bàn thảo như thế. Chúng ta đây đã đạt được bản thể nhân loại thêm lần nữa; đã được đạt đến, chúng ta hãy sống có giới hạnh.

909. Và bậc Đạo Sư, với nhiều sự tiếp độ, bậc có lòng thương tưởng, đã đi đến với tôi vào lúc sáng sớm, khi tôi còn sống, tôi đây đã đi đến gặp bậc có tên là Sự Thật (nói rằng): 'Xin Ngài hãy thương tưởng, hãy để chúng tôi nghe Giáo Pháp thêm lần nữa.'

910. Và ở đây, những vị nào dứt bỏ sự luyến ái ở các dục, sau khi dứt bỏ sự tiềm ẩn về hữu ái, và si mê, các vị ấy không đi đến thai bào lần nữa, bởi vì các vị đã ngự đến cảnh giới Niết Bàn, có trạng thái mát mẻ."

Thiên Cung của Thanh Niên Bà-la-môn Chatta.

5. 4

911. "Thiên cung này cao, có cây trụ chống bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

912. Ở nơi ấy, ngươi trú ngụ, ngươi uống, và ngươi ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nhảy múa.

913. Do điều gì ngươi có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho ngươi ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho ngươi?

914. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

915. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

916. Satiṃ samuppādakaro[1] dvāre kakkaṭako ṭhito,
niṭṭhito jātarūpassa sobhati dasapādako.

917. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

918. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Kakkaṭakarasadāyakavimānaṃ.[2]

5. 5

919. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā subhā.

920. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.

921. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

922. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

923. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassakammassidaṃ phalaṃ.

[1] satisamuppādakaro - Ma, Syā, PTS.
[2] kakkaṭarasadāyakavimānaṃ - PTS.

914. Hỡi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi ngươi: 'Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?'"

915. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

916. "Vật gợi lại ký ức là con cua được gắn ở cánh cửa, có mười chân, đã được hoàn tất, bằng vàng, chói sáng.[1]

917. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

918. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Bố Thí Xúp Cua.

5. 5

919. "Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

920. Ở nơi ấy, ngươi trú ngụ, ngươi uống, và ngươi ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nhảy múa.

921. Do điều gì ngươi có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho ngươi ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho ngươi?

922. Hỡi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi ngươi: 'Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?'"

923. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

[1] Khi là con người, vị Thiên nhân này là người giữ ruộng. Người này đã dâng cúng phần cháo cua vừa mới nấu xong còn chưa kịp ăn đến vị trưởng lão tỳ khưu đi đến khất thực ở chòi canh ruộng của mình (Sđd. 244).

924. Dibbaṃ mamaṃ[1] vassasahassamāyu
vācābhigītaṃ manasā pavattitaṃ,
ettāvatā ṭhassati puññakammo
dibbehi kāmehi samaṅgibhūto.

925. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

926. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Dvārapālaka[2]vimānaṃ.

5. 6

927. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni
Kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā subhā.

928. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachattā.

929. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

930. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

931. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

932. Karaṇīyāni puññāni paṇḍitena vijānatā,
sammaggatesu[3] buddhesu yattha dinnaṃ mahapphalaṃ.

---

[1] mama - Syā. [2] dvārapāla - Ma. [3] samaggatesu - Syā.

924. Tuổi thọ một ngàn năm thuộc cõi Trời của tôi là (do) việc đã thưa gởi bằng lời, việc đã vận hành bởi ý;[1] chỉ với chừng ấy (việc làm) người có hành động phước thiện sẽ tồn tại, được thọ hưởng các dục ở cõi Trời.

925. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

926. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Giữ Cửa.

5. 6

927. "Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

928. Ở nơi ấy, ngươi trú ngụ, ngươi uống, và ngươi ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nhảy múa.

929. Do điều gì ngươi có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho ngươi ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho ngươi?

930. Hỡi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi ngươi: 'Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?'"

931. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

932. "Các việc phước thiện là những việc nên được thực hiện bởi người sáng trí, bởi người có sự nhận thức ở nơi chư Phật là những vị đã thực hành đúng đắn, là nơi mà vật đã được bố thí có quả báo lớn.

---

[1] Ở cõi Trời (Ba Mươi Ba), một ngày đêm tương đương 100 năm ở cõi người, một tháng có 30 ngày, một năm có 12 tháng. Như vậy, "một ngàn năm thuộc cõi Trời" này bằng 3 *koṭi* và 60 trăm ngàn năm ở cõi người; tổng cộng là 36 triệu năm. Người giữ cửa này được hưởng phước như thế chỉ nhờ vào việc đã chào đón, hỏi thăm sức khỏe, mời ngồi, v.v... đối với những người khách đi đến, đồng thời đã có những suy nghĩ tốt đẹp về họ (Sđd. 247).

933. Atthāya vata me buddho araññā gāmamāgato,
tattha cittaṃ pasādetvā tāvatiṃsūpago ahaṃ.[1]

934. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

935. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Karaṇīya[2]vimānaṃ.

5. 7

936. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā subhā.

937. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachattā.

938. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

939. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

940. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

941. Karaṇīyāni puññāni paṇḍitena vijānatā,
sammaggatesu[3] bhikkhūsu yattha dinnaṃ mahapphalaṃ.

[1] ahuṃ - Sīmu.
[2] paṭhamakaraṇīya - Ma.
[3] samaggatesu - Syā.

933. Quả thật vì sự lợi ích của tôi, đức Phật đã từ khu rừng đi đến ngôi làng. Sau khi khởi tâm tịnh tín ở Ngài, tôi đã đi đến cõi Trời Ba Mươi Ba.

934. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

935. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung do Việc Nên Làm.

5. 7

936. "Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

937. Ở nơi ấy, ngươi trú ngụ, ngươi uống, và ngươi ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nhảy múa.

938. Do điều gì ngươi có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho ngươi ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho ngươi?

939. Hỡi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi ngươi: 'Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?'"

940. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

941. "Các việc phước thiện là những việc nên được thực hiện bởi người sáng trí, bởi người có sự nhận thức, ở nơi các vị tỳ khưu là những vị đã thực hành đúng đắn, là nơi mà vật đã được bố thí có quả báo lớn.

942. Atthāya vata me bhikkhu[1] araññā gāmamāgato,[2]
tattha cittaṃ pasādetvā tāvatiṃsūpago ahaṃ.

943. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

944. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhasatī "ti.

Dutiyakaraṇīyavimānaṃ.

5. 8

945. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā subhā.

946. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.

947. Kena te tādiso vaṇṇo
kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā
ye keci manaso piyā.

948. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

949. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

950. Yaṃ dadāti na taṃ hoti
yañceva dajjā tañceva seyyo
sūci dinnā sūcimeva seyyo.

---

[1] bhikkhū - Syā, PTS.

[2] gāmamāgatā - Syā, PTS.

942. Quả thật vì sự lợi ích của tôi, vị tỳ khưu đã từ khu rừng đi đến ngôi làng. Sau khi khởi tâm tịnh tín ở Ngài, tôi đã đi đến cõi Trời Ba Mươi Ba.

943. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

944. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung do Việc Nên Làm thứ nhì.

5. 8

945. "Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

946. Ở nơi ấy, ngươi trú ngụ, ngươi uống, và ngươi ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nhảy múa.

947. Do điều gì ngươi có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho ngươi ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho ngươi?

948. Hỡi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi ngươi: 'Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?'"

949. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

950. "Vật (được thành tựu) ấy không phải là vật đem ra bố thí. Chính vật (được thành tựu) ấy là tốt hơn chính cái vật đem ra bố thí. Đối với tôi, cây kim đã được bố thí, (quả thành tựu) còn tốt hơn chính cây kim.

951. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

952. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti.

Sūcivimānaṃ.

5. 9

953. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā subhā.

954. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.

955. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

956. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

957. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

958. Ahaṃ manussesu manussabhūto,
purimāya jātiyā[1] manussaloke.

959. Addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ vippasannamanāvilaṃ,
tassa adāsahaṃ sūciṃ pasanno sehi pāṇihi.[2]

[1] purimajātiyā - Ma.

[2] sakehi pāṇihi - Syā.

951. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

952. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung do Cây Kim.

5. 9

953. "Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

954. Ở nơi ấy, ngươi trú ngụ, ngươi uống, và ngươi ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nhảy múa.

955. Do điều gì ngươi có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho ngươi ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho ngươi?

956. Hỡi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi ngươi: 'Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?'"

957. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

958. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, ...

959. ... tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng cây kim đến vị ấy.

960. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

961. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti.

Dutiyasūcivimānaṃ.

5. 10

962. Susukkakhandhaṃ abhiruyha nāgaṃ
akācitaṃ[1] dantiṃ baliṃ mahājavaṃ,
abhiruyha[2] gajavaraṃ[3] sukappitaṃ
idhāgamā vehāsayamantaḷikkhe.

963. Nāgassa dantesu duvesu nimmitā
acchodikā[4] paduminiyo suphullā,
padumesu ca turiyagaṇā pavajjare
imā ca naccanti manoharāyo.

964. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

965. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

966. Aṭṭheva muttapupphāni[5] kassapassa mahesino,[6]
thūpasmiṃ abhiropesiṃ[7] pasanno sehi pāṇihi.

967. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

968. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti.

Nāga[8]vimānaṃ.

---

[1] akācinaṃ - Ma, Syā; ākācinaṃ - PTS.
[2] āruyha - PTS.
[3] gajaṃ pavaraṃ - Syā.
[4] acchodakā - Syā, Ma.
[5] muṭṭhipupphāni - Syā.
[6] bhagavato - Syā.
[7] abhiropayiṃ - Syā.
[8] paṭhamanāga - Ma.

960. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

961. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung do Cây Kim thứ nhì.

5. 10

962. "Sau khi cỡi lên con long tượng có thân trắng toát, không khuyết điểm, có ngà, có sức mạnh, có tốc độ vĩ đại, là con long tượng cao quý, dùng để cưỡi, đã khéo được sửa soạn, ngươi đã đi đến nơi đây theo đường không trung, ở trên bầu trời.

963. Có những hồ sen với nước trong sạch, khéo nở rộ hoa, đã được hóa hiện ra ở hai ngà của con voi, có những nhóm nhạc cụ đã được vang lên ở những đóa sen, và có những phụ nữ quyến rũ này nhảy múa.

964. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

965. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

966. "Được tịnh tín, tôi đã tự tay cúng dâng ở ngôi bảo tháp của bậc Đại Ẩn Sĩ Kassapa chỉ có tám bông hoa đã bị đánh rơi.

967. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

968. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung Long Tượng.

5. 11

969. Mahantaṃ nāgaṃ abhiruyha sabbasetaṃ gajuttamaṃ,
vanā vanaṃ anupariyāsi nārīgaṇapurakkhato,[1]
obhāsento disā sabbā osadhī viya kārakā.

970. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

971. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

972. So devaputto attamano vaṅgīseneva pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

973. Ahaṃ manussesu manussabhūto
upāsako cakkhumato ahosiṃ,
pāṇātipātā virato ahosiṃ
loke adinnaṃ parivajjayissaṃ.

974. Amajjapo no[2] ca musā abhāṇiṃ
sakena dārena ca tuṭṭho ahosiṃ,
annaṃ ca pānaṃ ca pasannacitto
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.

975. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

976. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Dutiyanāgavimānaṃ.

5. 12

977. Ko nu dibbena yānena sabbasetena hatthinā,
turiyatāḷitanigghoso antaḷikkhe[3] mahīyati.[4]

978. Devatā nusi gandhabbo ādu[5] sakko purindado,
ajānantā taṃ pucchāma kathaṃ jānemu taṃ mayan 'ti.

---

[1] nārīgaṇapurakkhito - Syā.
[2] na - PTS.
[3] antalikkhe - Ma, Syā, PTS.
[4] mahiyyati - Syā.
[5] adu - Ma; ādū - Syā.

5. 11

969. "Sau khi cỡi lên con long tượng to lớn, toàn thân màu trắng, đứng đầu các con voi, dẫn đầu đám phụ nữ đi dạo từ rừng này sang rừng khác, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

970. Do điều gì ngươi có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho ngươi ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho ngươi?

971. Hỡi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi ngươi: 'Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?'"

972. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được chính ngài Vaṅgīsa hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

973. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, tôi đã là người nam cư sĩ của đấng Hữu Nhãn. Tôi đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi đã xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời.

974. Không có việc uống chất say, và tôi đã không nói lời dối trá, tôi đã được vui thích (chỉ) với người vợ của mình, có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

975. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

976. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung Long Tượng thứ nhì.

5. 12

977. "Vị nào, với phương tiện di chuyển của cõi Trời, với con voi toàn thân màu trắng, có âm thanh vang vang đã được vỗ lên từ các loại nhạc cụ, được tôn vinh ở trên không trung?

978. Phải chăng ngài là Thiên nhân, là nhạc sĩ Thiên đình, hay là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây? Trong khi không biết, chúng tôi xin hỏi ngài, làm thế nào chúng tôi có thể nhận biết ngài?"

979. Namhi devo na gandhabbo nāpi sakko purindado,
sudhammā nāma ye devā tesaṃ aññataro ahan 'ti.

980. Pucchāma devaṃ sudhammaṃ[1] puthuṃ katvāna añjaliṃ,
kiṃ katvā mānuse kammaṃ sudhammaṃ upapajjatī 'ti.[2]

981. Ucchāgāraṃ tiṇāgāraṃ[3] vatthāgārañca yo dade,
tiṇṇamaññataraṃ datvā sudhammaṃ upapajjatī "ti.

Tatiyanāgavimānaṃ.

5. 13

982. Daḷhadhammā[4] nisārassa dhanuṃ olubbha tiṭṭhasi,
khattiyo nu si rājañño ādu[5] luddo vane caro 'ti.[6]

983. Assakādhipassāhaṃ[7] bhante putto vane caro,
nāmaṃ me bhikkhu te brūmi sujāto iti maṃ viduṃ.[8]

984. Mige gavesamānohaṃ ogāhanto brahāvanaṃ,
migaṃ tañceva[9] nāddakkhiṃ tañca disvā ṭhito ahan 'ti.[10]

985. Svāgataṃ te mahāpuñña atho te adurāgataṃ,[11]
etto udakamādāya pāde pakkhālayassu te.

986. Idampi pānīyaṃ[12] sītaṃ ābhataṃ girigabbharā,
rājaputta tato pītvā[13] santhatasmiṃ upāvisā 'ti.

987. Kalyāṇī vata te vācā savaṇīyā mahāmuni,
nelā catthavatī[14] vaggu[15] mantvā[16] atthaṃ ca bhāsase.[17]

988. Kā te rati vane viharato
isinisabha vadehi puṭṭho,
tava vacanapathaṃ nisāmayitvā
atthadhammapadaṃ samācaremase 'ti.

---

[1] deva sudhamma - Syā.
[2] upapajjasī ti - Syā.
[3] tīṇāgāraṃ - PTS.
[4] daḷhadhamma - Syā.
[5] adu - Ma; ādū - Syā.
[6] vanācaro ti - Syā.
[7] assakādhipatissāhaṃ - Ma, Syā, PTS.
[8] vidū - Ma, Syā, PTS.
[9] migaṃ gantveva - Syā.
[10] ahaṃ ṭhito (iti) - Syā.
[11] adūrāgataṃ - Syā.
[12] pāniyaṃ - PTS.
[13] pitvā - Ma, Syā.
[14] nelā atthavatī - Ma, PTS.
[15] vaggū - Syā.
[16] mantā - Syā, PTS.
[17] bhāsasi - Ma, Syā, PTS.

979. "Ta không là Thiên nhân, không là nhạc sĩ Thiên đình, cũng không là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây; những Thiên nhân nào có tên là *Sudhammā*,[1] ta là một trong số các vị ấy."

980. "Chúng tôi nghiêm trang chắp tay hỏi vị Thiên nhân *Sudhammā*, sau khi thực hiện nghiệp gì ở cõi người thì được sanh lên (Thiên cung) *Sudhammā*?"

981. "Người nào bố thí ngôi nhà mía, ngôi nhà cỏ, và ngôi nhà vải, sau khi bố thí một trong ba việc này thì được sanh lên (Thiên cung) *Sudhammā*."

Thiên Cung Long Tượng thứ ba.

5. 13

982. "Với cây cung vững chắc, ngươi đứng, tựa vào cây cung bằng gỗ lõi. Vậy ngươi là vị Sát-đế-lỵ con của đức vua, hay là thợ săn sống ở rừng?"

983. "Thưa ngài, tôi là con trai của vị chúa tể xứ Assaka, sống ở rừng. Thưa vị tỳ khưu, tôi nói với ngài tên của tôi; mọi người đã biết tôi là 'Sujāta.'

984. Trong khi tìm kiếm các con thú rừng, trong khi đi sâu vào khu rừng bao la, và tôi đã không nhìn thấy con nai ấy; sau khi nhìn thấy ngài, tôi đã đứng lại."

985. "Này người có phước báu lớn lao, việc đi đến của ngươi là tốt đẹp, hơn nữa đối với ngươi không phải là việc đi đến sai trái. Ngươi hãy lấy nước từ nơi này, rồi rửa sạch các bàn chân của ngươi.

986. Còn đây là nước uống mát lạnh đã được mang lại từ hang núi. Này hoàng tử, từ nơi ấy, sau khi uống xong, ngươi hãy đến ngồi ở tấm trải này."

987. "Thưa bậc đại hiền trí, lời nói của ngài quả là tốt lành, nên được lắng nghe, không sai sót, và có lợi ích, ngọt ngào; ngài nói điều lợi ích sau khi đã suy xét.

988. Ngài có niềm vui thú gì trong khi sống ở rừng? Thưa vị chúa của các bậc ẩn sĩ, đã được hỏi, xin ngài hãy nói. Sau khi lắng nghe đường lối trình bày của ngài, chúng tôi tự thực hành mục đích và đạo lộ của Giáo Pháp."

---

[1] *Sudhammā*: Thiên cung của Chúa Trời Sakka thuộc cõi Đạo Lợi. Sở dĩ vị ấy trả lời "*namhi devo* = ta không là Thiên nhân" để phù hợp với hình thức của câu hỏi (Sđd. 258).

989. Ahiṃsā sabbapāṇīnaṃ kumāramhāka[1] ruccati.
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārati.

990. Ārati samacariyā ca bāhusaccaṃ kataññutā,
diṭṭheva dhamme pāsaṃsā[2] dhammā ete pasaṃsiyā 'ti.

991. Santike maraṇaṃ tuyhaṃ oraṃ māsehi pañcahi,
rājaputta vijānāhi attānaṃ parimocayā 'ti.

992. Katamaṃ svāhaṃ janapadaṃ gantvā kiṃ kammaṃ kiñca[3] porisaṃ,
kāya vā pana vijjāya bhaveyyaṃ ajarāmaro 'ti.

993. Na vijjate so padeso kammaṃ vijjā ca porisaṃ,
yattha gantvā bhave macco rājaputtājarāmaro.

994. Mahaddhanā mahābhogā raṭṭhavantopi khattiyā,
pahūtadhanadhaññāse na tepi ajarāmarā.[4]

995. Yadi te sutā andhakaveṇhuputtā[5]
sūrā vīrā vikkantappahārino,
tepi āyukkhayaṃ pattā
viddhastā sassatīsamā.

996. Khattiyā brāhmaṇā vessā suddā caṇḍālapukkusā,
ye kecaññe ca jātiyā[6] tepi no[7] ajarāmarā.

997. Ye mantaṃ parivattenti chaḷaṅgaṃ brahmacintitaṃ,
ete caññe ca vijjāya tepi no[8] ajarāmarā.

998. Isayo cāpi ye santā saññatattā tapassino,
sarīraṃ tepi kālena vijahanti tapassino.

999. Bhāvitattāpi arahanto katakiccā anāsavā,
nikkhipanti imaṃ dehaṃ puññapāpaparikkhayā 'ti.

1000. Subhāsitā atthavatī gāthāyo te mahāmuni,
nijjhattomhi subhaṭṭhena tvañca me saraṇaṃ bhavā 'ti.

---

[1] kumāramhākaṃ - Syā.
[2] pasaṃsā - Syā.
[3] kiñci - Syā.
[4] tepi no ajarāmarā - Ma; tepi na ajarāmarā - PTS.
[5] andhakaveṇḍuputtā - Ma; andhakaveṇḍaputtā - Syā.
[6] ete c' aññe ca jātiyā - Ma, Syā, PTS.
[7] te pi na - Syā, PTS.
[8] te pi na - Syā.

989. "Này hoàng tử, sự không hãm hại tất cả các sanh mạng khiến chúng tôi vui thích, và sự kiêng cữ về việc trộm cắp, tà hạnh, và uống chất say.

990. Sự kiêng cữ, sự hành thiện, sự nghe nhiều, sự biết ơn về việc đã làm, là được khen ngợi ngay trong hiện tại; các pháp này là đáng được khen ngợi.

991. Này hoàng tử, ngươi hãy nhận biết rằng trong vòng năm tháng, cái chết sẽ cận kề ngươi, ngươi hãy giải thoát bản thân."

992. "Tôi nên đi đến xứ sở nào, (nên làm) việc gì và (phận sự) gì của người nam, hoặc là nhờ vào kiến thức gì tôi có thể trở thành không già không chết?"

993. "Này hoàng tử, lãnh địa ấy, việc làm, kiến thức, và (phận sự) của người nam, nơi mà sau khi đi đến con người có thể trở thành không già không chết thì không có.

994. Những người có tài sản lớn, có của cải lớn, thậm chí những Sát-đế-ly cai quản vương quốc, có dồi dào tài sản và lúa gạo, ngay cả những người ấy cũng không trở thành không già không chết.

995. Nếu ngươi đã được nghe về những người con trai của Andhakaveṇhu là dũng cảm, anh hùng, có sự chiến đấu mãnh liệt, ngay cả các vị ấy, (trong khi) được xem là trường cửu, cũng đã đạt đến sự cạn kiệt của tuổi thọ, cũng bị tiêu hoại.

996. Các vị Sát-đế-ly, Bà-la-môn, thương buôn, nô lệ, hạ tiện, hốt rác, những người này và những người khác là do sự sanh ra, ngay cả những người ấy cũng không trở thành không già không chết.

997. Những người nào trì tụng chú thuật (Vệ Đà) gồm sáu phần đã được nghĩ ra bởi đấng Tạo Hóa, những người này và những người khác là do kiến thức, ngay cả những người ấy cũng không trở thành không già không chết.

998. Hoặc ngay cả những vị ẩn sĩ là các đạo sĩ khổ hạnh, có sự an tịnh, có bản thân đã được kiềm chế, ngay cả những vị đạo sĩ khổ hạnh ấy cũng lìa bỏ cơ thể theo thời gian.

999. Ngay cả những vị A-la-hán có bản thân đã được tu tập, có phận sự đã được làm xong, không còn lậu hoặc, cũng quăng bỏ thân xác này do sự diệt tận của thiện và ác."

1000. "Thưa vị đại hiền trí, các câu kệ ngôn của ngài là khéo được nói lên, có sự lợi ích. Tôi được thuyết phục vì điều đã được khéo thuyết, và xin ngài hãy là nơi nương nhờ của tôi."

1001. Mā maṃ tvaṃ saraṇaṃ gaccha tameva saraṇaṃ vaja,
sakyaputtaṃ mahāvīraṃ yamahaṃ saraṇaṃ gato 'ti.

1002. Katarasmiṃ so janapade satthā tumhāka mārisa,
ahampi daṭṭhuṃ gacchissaṃ jinaṃ appaṭipuggalan 'ti.

1003. Puratthimasmiṃ janapade okkākakulasambhavo,
tatthāsi[1] purisājañño so ca kho parinubbuto 'ti.

1004. Sace hi buddho tiṭṭheyya satthā tumhāka mārisa,
yojanāni sahassāni gaccheyyaṃ[2] payirupāsituṃ.

1005. Yato ca kho[3] parinibbuto satthā tumhāka mārisa,
nibbutampi[4] mahāvīraṃ gacchāmi saraṇaṃ ahaṃ.

1006. Upemi saraṇaṃ buddhaṃ dhammañcāpi anuttaraṃ,
saṅghañca naradevassa gacchāmi saraṇaṃ ahaṃ.

1007. Pāṇātipātā viramāmi khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayāmi,
amajjapo no ca musā bhaṇāmi
sakena dārena ca homi tuṭṭho 'ti.

1008. Sahassaraṃsīva yathā mahappabho
disaṃ yathābhāti nabhe anukkamaṃ,
tathappakāro[5] tavayaṃ[6] mahāratho
samantato yojanasattamāyato.[7]

1009. Suvaṇṇapaṭṭehi samantamotthaṭo[8]
urassa muttāhi maṇīhi cittito,
lekhā suvaṇṇassa ca rūpiyassa ca
sobhenti[9] veḷuriyamayā sunimmitā.

1010. Sīsañcidaṃ veḷuriyassa nimmitaṃ
yugañcidaṃ lohitakāya cittitaṃ,
yuttā suvaṇṇassa ca rūpiyassa ca
sobhanti assā ca pime manojavā.[10]

---

1 satthāsi - Syā, PTS.
2 gacche - Syā.
3 yato kho - PTS.
4 parinibbutaṃ - Syā.
5 tathāpakāro - Ma.
6 tvāyaṃ - Ma, Syā.
7 yojanasataṃ āyato - Syā.
8 samantamonaṭo - Syā.
9 sobhanti - Syā, PTS.
10 assā ca ime manojavā - Ma; assāpi cime manojavā - Syā.

1001. "Ngươi chớ đi đến nương nhờ ta, hãy tiến đến nương nhờ chính vị ấy, người con trai dòng Sakya, bậc Đại Anh Hùng, người mà ta đã đi đến nương nhờ."

1002. "Thưa ngài, bậc Đạo Sư ấy của ngài là ở xứ sở nào? Tôi cũng sẽ đi để diện kiến đấng Chiến Thắng, bậc không người đối thủ."

1003. "Với sự xuất thân từ dòng tộc Okkāka ở xứ sở thuộc về phía đông, Ngài đã là bậc siêu nhân ở nơi ấy, và Ngài quả thật đã viên tịch Niết Bàn."

1004. "Thưa ngài, nếu đức Phật, bậc Đạo Sư của Ngài còn hiện tiền, tôi có thể đi hàng ngàn do-tuần để hầu cận.

1005. Thưa ngài, chính vì bậc Đạo Sư của Ngài đã viên tịch Niết Bàn, tôi cũng đi đến nương nhờ bậc Đại Anh Hùng mặc dầu Ngài đã Niết Bàn.

1006. Tôi đi đến nương nhờ đức Phật, luôn cả Giáo Pháp vô thượng, và tôi đi đến nương nhờ Hội Chúng thuộc về vị Trời của nhân loại.

1007. Tôi lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say, tôi không nói lời dối trá, và tôi vui thích (chỉ) với người vợ của mình."

1008. "Tựa như vật có ngàn ánh hào quang (mặt trời), giống như ánh sáng vĩ đại, trong khi di chuyển theo quỹ đạo ở bầu trời, chiếu sáng như thế nào, bằng cách thức như thế ấy, cỗ xe vĩ đại này của ngươi được trải dài bảy do tuần ở xung quanh.

1009. Được phủ lên toàn bộ với những mảnh vàng; ngực của cỗ xe này được tô điểm với những viên ngọc trai, với những ngọc ma-ni; những nét khắc chạm của vàng và bạc, được làm bằng ngọc bích, đã khéo được biến hóa, khiến cho (cỗ xe) trở nên rực rỡ.

1010. Phần đầu này (của cái gọng xe) được cấu tạo bằng ngọc bích, và cái ách này được tô điểm với hồng ngọc, và còn thêm những con ngựa này, có tốc độ của ý, được thắng cương bằng vàng và bạc, chói sáng.

1011. So tiṭṭhasi hemarathe adhiṭṭhito
devānamindova sahassavāhano,
pucchāmi tāhaṃ yasavanta kovidaṃ
kathaṃ tayā laddho ayaṃ uḷāro 'ti.

1012. Sujāto nāmahaṃ bhante rājaputto pure ahuṃ,
tvañca[1] maṃ anukampāya saññamasmiṃ nivesayi.

1013. Khīṇāyukañca maṃ ñatvā sarīraṃ pādāsi satthuno,
imaṃ sujāta pūjehi taṃ te atthāya hehīti.[2]

1014. Tāhaṃ gandhehi mālehi pūjayitvā samuyyuto,[3]
pahāya mānusaṃ dehaṃ upapannomhi nandanaṃ.[4]

1015. Nandanopavane[5] ramme nānādijagaṇāyute,
ramāmi naccagītehi accharāhi purakkhato "ti.[6]

Cūḷarathavimānaṃ.

5. 14

1016. Sahassayuttaṃ hayavāhanaṃ subhaṃ
āruyh' imaṃ sandanaṃ nekacittaṃ,[7]
uyyānabhūmiṃ abhito anukkamaṃ
purindado bhūtapatīva vāsavo.

1017. Sovaṇṇamayā te rathakubbarā ubho
thalehi[8] aṃsehi atīva saṅgatā,[9]
sujātagumbā naravīraniṭṭhitā
virocati[10] paṇṇaraseva cando.

1018. Suvaṇṇajālāvatato[11] ratho ayaṃ
bahūhi nānā ratanehi cittito,
sunandighoso ca subhassaro ca
virocati[10] cāmarahatthabāhuhi.

1019. Imā ca nābhyo manasābhinimmitā[12]
rathassa pādantaramajjhabhūsitā,
imā ca nābheyyā[13] satarājicittitā
sateratā[14] vijjurivappabhāsare.

---

[1] tañca - Syā.
[2] hehiti - Ma, PTS;
hohīti - Syā.
[3] samuyyuko - Syā.
[4] nandane - Syā.
[5] nandane ca vane - Ma;
nandane pavare - Syā.
[6] purakkhito ti - Syā.
[7] sandananekacittaṃ - Syā.
[8] phalehi - Ma.
[9] saṅgato - Sīmu.
[10] virocatī - Ma, PTS.
[11] suvaṇṇajālāvitato - Syā.
[12] manasāhi nimmitā - Syā.
[13] nābhyo - Ma, Syā, PTS.
[14] sateritā - Syā.

1011. Ngươi đây đứng ở cỗ xe bằng vàng, đã được khẳng định, tựa như vị Chúa của chư Thiên với cỗ xe một ngàn ngựa. Này vị có danh tiếng, ta hỏi ngươi, con người thông thái, làm thế nào ngươi đã đạt được (danh vọng) cao sang này?"

1012. "Thưa ngài, tôi tên là Sujāta. Trước đây, tôi đã là vị hoàng tử. Và ngài, do lòng thương tưởng, đã hướng dẫn tôi vào sự kiềm chế.

1013. Và sau khi biết tôi có tuổi thọ đã bị cạn kiệt, ngài trao cho (tôi) xá-lợi của bậc Đạo Sư (nói rằng): 'Này Sujāta, hãy tôn vinh vật này; vật này sẽ đem lại lợi ích cho ngươi.'

1014. Sau khi tôn vinh vật ấy bằng những vật thơm, bằng những tràng hoa, tôi đây được hưng phấn. Sau khi lìa bỏ xác thân nhân loại, tôi được sanh lên (khu vườn) Nandana.

1015. Ở khu vườn Nandana đáng yêu, được những bầy chim khác nhau gắn bó, được tôn vinh bởi các tiên nữ, tôi thích thú với những điệu múa lời ca."

Thiên Cung Cỗ Xe Nhỏ.

5. 14

1016. "Ngươi bước lên cỗ xe xinh đẹp được tô điểm nhiều màu sắc này, chiếc xe ngựa được kéo bởi một ngàn con, đang di chuyển lân cận khu vực vườn hoa, (ngươi) tựa như Vāsava,[1] vị Chúa của chư Thiên, đấng chủ tể của các sanh linh.

1017. Cả hai bên sườn cỗ xe của ngươi được làm bằng vàng, được kết hợp chặt chẽ với những thanh đứng và những thanh ngang, có cái khung được tạo ra khéo léo, đã được hoàn tất bởi nghệ nhân bậc thầy; (cỗ xe) chói sáng tựa như mặt trăng ngày rằm.

1018. Được phủ lên với mạng lưới bằng vàng, được tô điểm với nhiều loại châu ngọc khác nhau, có âm thanh vô cùng vui tai, và vô cùng rực rỡ, cỗ xe này chói sáng với những cánh tay và bàn tay (đang phe phẩy) những cây phất trần.

1019. Và các ổ trục này (của các bánh xe) đã được biến hóa ra bởi ý, được trang hoàng ở khoảng giữa bên trong các chân của cỗ xe; và các ổ trục này được tô điểm với hàng trăm nét vẽ, chúng chiếu sáng với hàng trăm tia sáng, tựa như tia chớp.

[1] Vāsava: tên gọi của vị Trời Sakka.

1020. Anekacittāvatato[1] ratho ayaṃ
puthū ca nemī ca sahassaraṃsiko,[2]
tesaṃ saro sūyati[3] vaggurūpo
pañcaṅgikaṃ turiyamivappavāditaṃ.

1021. Sirasmiṃ cittaṃ maṇicandakappitaṃ[4]
sadā visuddhaṃ ruciraṃ pabhassaraṃ,
suvaṇṇarājīhi atīva saṅgataṃ
veḷuriyarājīva[5] atīva sobhati.

1022. Ime ca vāḷī maṇicandakappitā[6]
ārohakambū sujavā bahūpamā,[7]
brahā mahantā balino mahājavā
mano tavaññāya tatheva siṃsare.

1023. Ime ca sabbe sahitā catukkamā
mano tavaññāya tatheva siṃsare,
samaṃ vahanti[8] mudukā anuddhatā
āmodamānā turagānamuttamā.

1024. Dhunanti vagganti patanti cambare[9]
abbhuddhunantā sukate piḷandhane,
tesaṃ saro sūyati[3] vaggurūpo
pañcaṅgikaṃ turiyamivappavāditaṃ.

1025. Rathassa ghoso apiḷandhanāna ca[10]
khurassa nādo[11] abhihiṃsanāya ca,
ghoso suvaggu[12] samitassa sūyati[3]
gandhabbaturiyāni vicitrasaṃvane.[13]

1026. Rathe ṭhitā tā migamandalocanā
āḷārapamhā hasitā piyaṃvadā,
veḷuriyajālāvatatā[14] tanucchavā
sadeva gandhabbasuraggapūjitā.[15]

1027. Tā rattarattambarapītavāsasā[16]
visālanettā abhirattalocanā,
kule sujātā sutanu[17] sucimhitā[18]
rathe ṭhitā pañjalikā upaṭṭhitā.

---

1 anekacittāvitato - Syā.
2 sahassaraṃsiyo - Syā.
3 suyyati - Ma, PTS.
4 maṇisandakappitaṃ - Syā.
5 veḷuriyarājīhi - Syā.
6 maṇisandakappitā - Syā.
7 brahūpamā - Ma, PTS; brahmūpamā - Syā.
8 vahantā - Ma, PTS.
9 pavattanti ambare - Syā.
10 apilandhanāni - Syā; apilandhanāna ca - PTS; apiḷandhanāni ca - Sīmu.
11 nādi- Syā.
12 suvaggū - Ma, Syā, PTS.
13 vicitrasavane - Syā.
14 veḷuriyajālā vinatā - Syā.
15 gandhabbasūraggapūjitā - Ma.
16 rattā rattambarapītavāsasā - Syā.
17 sutanū - Ma, Syā, PTS.
18 suvimhitā - Syā.

1020. Cỗ xe này được trải lên với vô số tranh vẽ, và vành bánh xe là to rộng có ngàn ánh hào quang; âm thanh của chúng có nét dễ thương được nghe tựa như nhạc cụ gồm năm loại đã được tấu lên.

1021. Đã được tô điểm ở phần đầu, được sửa soạn với mặt trăng bằng ngọc ma-ni, luôn luôn được trong sạch, đáng yêu, rực rỡ, được kết hợp dày đặc với các tia sáng bằng vàng, (cỗ xe) chói sáng nổi bật, tựa như có các tia sáng màu ngọc bích.

1022. Và những con ngựa này, được sửa soạn với mặt trăng bằng ngọc ma-ni, cao to, có tốc độ nhanh, tương xứng với số đông, khổng lồ, vĩ đại, có sức mạnh, có tốc lực lớn lao, sau khi biết được tâm ý của ngươi, chúng di chuyển theo y như thế.

1023. Và tất cả những con vật bốn chân này đã được phối hợp, sau khi biết được tâm ý của ngươi chúng di chuyển theo y như thế. Chúng kéo (cỗ xe) một cách đồng đều, chúng nhu thuận, không náo động, vui tính, là hạng nhất trong các loài ngựa.

1024. Chúng giũ (lông), phi nhanh, phóng vào khoảng không, trong lúc làm rung chuyển dữ dội các vật trang sức đã khéo được thực hiện; âm thanh của chúng có nét dễ thương được nghe tựa như nhạc cụ gồm năm loại đã được tấu lên.

1025. Âm vang của cỗ xe và của những vật trang sức, tiếng gầm của vó ngựa và của tiếng hí vang, âm thanh vô cùng dễ thương của (đám đông) đã hội tụ lại được nghe (tựa như) những nhạc cụ của các nhạc sĩ Thiên đình ở khu rừng nhiều màu sắc.

1026. Các nàng (tiên nữ) ấy đứng ở cỗ xe, có những cặp mắt lim dim của loài nai, có hàng mi dày, cười đùa, có lời nói đáng yêu, được che phủ với mạng lưới bằng ngọc bích, có làn da mảnh mai, vẫn luôn luôn được tôn vinh bởi các nhạc sĩ Thiên đình và các vị đứng đầu chư Thiên.

1027. Các nàng ấy, với tấm vải màu đỏ và y phục màu vàng quyến rũ, có cặp mắt to, với con mắt đỏ rực, đã được sanh ra tốt đẹp ở dòng dõi cao sang, có thân hình xinh xắn, có nụ cười vô tư, đứng ở cỗ xe, tay chắp lại, đã được sẵn sàng.

1028. Tā kambukeyūradharā[1] suvāsasā
sumajjhimā ūruthanūpapannā,[2]
vaṭṭaṅguliyo sumukhā sudassanā
rathe ṭhitā pañjalikā upaṭṭhitā.

1029. Aññā suveṇī susu missakesiyo[3]
samaṃ vibhattāhi pabhassarāhi ca,
anubbatā[4] tā tava mānase ratā
rathe ṭhitā pañjalikā upaṭṭhitā.

1030. Āveḷiniyo padumuppalacchadā
alaṅkatā candanasāravāsitā,[5]
anubbatā[4] tā tava mānase ratā
rathe ṭhitā pañjalikā upaṭṭhitā.

1031. Tā māliniyo padumuppalacchadā
alaṅkatā candanasāravāsitā,[5]
anubbatā tā tava mānase ratā
rathe ṭhitā pañjalikā upaṭṭhitā.

1032. Kaṇṭhesu te yāni piḷandhanāni[6]
hatthesu pādesu tatheva sīse,
obhāsayantī dasa sabbaso[7] disā
abbhuddayaṃ sāradikova bhānumā.

1033. Vātassa vegena ca sampakampitā
bhujesu mālā apiḷandhanāni ca,
muñcanti ghosaṃ ruciraṃ suciṃ subhaṃ
sabbehi viññūhi sutabbarūpaṃ.[8]

1034. Uyyānabhūmyā ca duvaddhato[9] ṭhitā
rathā ca nāgā turiyāni cassaro,[10]
tameva devinda pamodayanti
vīṇā yathā pokkharapattabāhuhi.

1035. Imāsu vīṇāsu bahūsu vaggusu[11]
manuññarūpāsu hadayeritaṃ pati,[12]
pavajjamānāsu atīva accharā
bhamanti kaññā padumesu sikkhitā.

---

[1] kambukāyuradharā - Syā, PTS.
[2] ūruthanopapannā - Syā.
[3] aññāsu veṇīsu sumissakesiyo - Syā.
[4] anupubbatā - Syā.
[5] candanasāravositā - Syā.
[6] pilandhanāni ca - Syā.
[7] obhāsayanti dasa sabbato - Syā.
[8] susattarūpaṃ - Syā.
[9] duvaṭṭhito - Syā; duhatthato - PTS.
[10] ca saro - Ma; vāsaro - Syā; ca ssaro - PTS.
[11] vaggūsu - Ma, Syā.
[12] hadayeritaṃ pītiṃ - Ma; hadayeritampi taṃ - Syā.

1028. Các nàng ấy có mang vòng xuyến bằng vàng, có y phục đẹp, có vòng eo đẹp, đùi và ngực đầy đặn, có các ngón tay tròn, khuôn mặt đẹp, có nét xinh xắn, đứng ở cỗ xe, tay chắp lại, đã được sẵn sàng.

1029. Những nàng khác, trẻ trung, có những bím tóc đẹp, có các sợi tóc được tết vào nhau, và (những cuộn tóc) được phân chia đồng đều, rực rỡ. Các nàng ấy phục tùng, vui thích theo ý định của ngươi, đứng ở cỗ xe, tay chắp lại, đã được sẵn sàng.

1030. Các nàng có những vòng hoa đội đầu được phủ lên với các sen hồng sen xanh, đã được trang điểm, đã được bôi thơm với tinh chất của trầm hương. Các nàng ấy phục tùng, vui thích theo ý định của ngươi, đứng ở cỗ xe, tay chắp lại, đã được sẵn sàng.

1031. Các nàng ấy có những tràng hoa được phủ lên với các sen hồng sen xanh, đã được trang điểm, đã được bôi thơm với tinh chất của trầm hương. Các nàng ấy phục tùng, vui thích theo ý định của ngươi, đứng ở cỗ xe, tay chắp lại, đã được sẵn sàng.

1032. Các vật trang sức ở cổ, ở các bàn tay, ở các bàn chân, tương tự y như thế ở đầu, khiến cho mười phương chiếu sáng toàn bộ, tựa như mặt trời mùa thu đang mọc lên.

1033. Và bị lay động bởi lực đẩy của làn gió, các tràng hoa và các vật trang sức ở các cánh tay phát ra âm thanh đáng yêu, trong trẻo, mỹ miều, có vẻ đáng được lắng nghe bởi tất cả những người có sự nhận thức.

1034. Này vị chúa của chư Thiên, các cỗ xe và những con long tượng đứng ở hai bên tại khu đất của vườn hoa, cùng các nhạc cụ và âm thanh làm cho chính ngươi được vui thích, giống như cây đàn *vīṇā* với mặt đàn, bầu đàn, và cần đàn (làm mọi người được vui thích).

1035. Này vị chúa tể, trong khi các cây đàn *vīṇā* này, gồm nhiều loại, dễ thương, có hình dáng làm hài lòng, đang được tấu lên dồn dập, gây xáo động trái tim, các nàng tiên nữ, các cô gái đã được học tập, nhởn nhơ giữa các đóa sen.

1036. Yadā ca gītāni ca vāditāni ca
naccāni cemāni[1] samenti ekato,
athettha naccanti athettha accharā
obhāsayantī ubhato[2] varitthiyo.[3]

1037. So modasi turiyagaṇappabodhano
mahīyamāno vajirāvudhoriva,[4]
imāsu vīṇāsu bahūsu vaggusu
manuññarūpāsu hadayeritaṃ pati.[5]

1038. Kiṃ tvaṃ pure kammamakāsi attanā
manussabhūto purimāya jātiyā,
uposathaṃ kaṃ vā[6] tuvaṃ upāvasi[7]
kaṃ[8] dhammacariyaṃ vatamābhirocayi.[9]

1039. Nayidaṃ appassa[10] katassa kammuno
pubbe suciṇṇassa uposathassa vā,
iddhānubhāvo vipulo ayaṃ tava
yaṃ devasaṅghaṃ abhirocase bhusaṃ.

1040. Dānassa te idaṃ phalaṃ atho sīlassa vā pana,
atho añjalikammassa taṃ me akkhāhi pucchito 'ti.

1041. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.[11]

1042. Jitindriyaṃ buddhamanomanikkamaṃ
naruttamaṃ kassapamaggapuggalaṃ,
avāpuraṃ taṃ[12] amatassa dvāraṃ
devātidevaṃ satapuññalakkhaṇaṃ.

1043. Tamaddasaṃ kuñjaramoghatiṇṇaṃ
suvaṇṇasiṅgīnadabimbasādisaṃ,
disvāna taṃ khippamahuṃ sucīmano
tameva disvāna subhāsitaddhajaṃ.

1044. Tamhannapānaṃ[13] athavāpi cīvaraṃ
suciṃ paṇītaṃ rasasā upetaṃ,
pupphābhikiṇṇamhi sake nivesane[14]
patiṭṭhapesiṃ sa asaṅgamānaso.

---

[1] naccāni cimāni - Ma, Syā.
[2] dubhato - PTS.
[3] va rattiyā - Syā.
[4] vajirāvudhova - Sīmu.
[5] hadayeritaṃ pītiṃ - Ma;
hadayeritampi taṃ - Syā.
[6] kiṃ va - Syā.
[7] upāvisi - Syā.
[8] kiṃ - Syā.
[9] vatamābhirochasi - Syā.
[10] nayīdamappassa - Ma.
[11] phalan ti - Ma, PTS.
[12] avāpurantaṃ - Ma, PTS;
apāpurantaṃ - Syā.
[13] tamannapānaṃ - Ma, Syā.
[14] nivāsane - Syā.

1036. Và khi các bài ca, các khúc nhạc, và các vũ công này hợp chung lại thành một, khi ấy ở nơi này họ nhảy múa, khi ấy ở nơi này các tiên nữ, những phụ nữ cao quý đang làm cho cả hai nơi chiếu sáng.

1037. Ngươi đây vui thích, với sự đánh thức bởi các nhóm nhạc cụ, trong khi đang được nể vì tựa như vị (thần Inda) có tia sét là vũ khí. Này vị chúa tể, có sự gây xáo động trái tim ở nơi các cây đàn *vīṇā* gồm nhiều loại, dễ thương, có hình dáng làm hài lòng này.

1038. Trước đây, ngươi đã tự mình tạo nghiệp gì, khi là con người ở kiếp sống trước đây? Hay là ngươi đã hành trì ngày trai giới nào, đã say mê sự thực hành pháp, sự hành trì nào?

1039. Năng lực thần thông lớn lao này của ngươi, điều này không phải là của nghiệp nhỏ nhoi đã được làm, hoặc của ngày trai giới đã được hoàn thành tốt đẹp trong quá khứ, bởi vì ngươi tỏa sáng vượt trội hội chúng chư Thiên.

1040. Quả báo này của ngươi là do sự bố thí, hay là do giới hạnh, hoặc của hành động chắp tay? Được hỏi, xin ngươi hãy giải thích điều ấy cho ta."

1041. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã nói rõ quả báo này là của nghiệp nào:

1042. "Đức Phật Kassapa, vị có giác quan đã được chế ngự, có sự ra đi tuyệt vời, đấng Tối Thượng Nhân, nhân vật cao cả, bậc đang mở ra cánh cửa Bất Tử ấy, vị Trời vượt trội các vị Trời, có trăm dấu hiệu phước báu.

1043. Tôi đã nhìn thấy Ngài, đấng Khổng Tượng, người đã vượt qua dòng nước lũ, tương tự hình tượng bóng láng bằng vàng. Sau khi nhìn thấy Ngài, sau khi nhìn thấy chính biểu hiện của (Giáo Pháp) đã khéo được thuyết giảng ấy, tôi đã tức thời trở nên có tâm ý trong sạch.

1044. Ở nơi trú ngụ của mình đã được trải lót bông hoa, tôi đây, với tâm ý không có sự ràng buộc, đã cống hiến đến Ngài cơm ăn, nước uống, và luôn cả y phục sạch sẽ, hảo hạng, được thành tựu phẩm chất.

1045. Tamannapānena ca cīvarena ca
khajjena bhojjena ca sāyanena ca,
santappayitvā dvipadānamuttamaṃ
so saggaso devapure ramāmahaṃ.

1046. Etenupāyena imaṃ niraggaḷaṃ
yaññaṃ yajitvā tividhaṃ visuddhaṃ,
pahāyahaṃ mānusakaṃ[1] samussayaṃ
indūpamo[2] devapure ramāmahaṃ.

1047. Āyuñca vaṇṇañca sukhaṃ balañca
paṇītarūpaṃ abhikaṅkhatā muni,
annañca pānañca bahuṃ susaṅkhataṃ
patiṭṭhapetabbamasaṅgamānase.[3]

1048. Nayimasmiṃ loke[4] parasmiṃ vā pana
buddhena seṭṭhova samova vijjati,
āhuneyyataṃ[5] paramāhutiṃ[6] gato
puññatthikānaṃ vipulaphale ṭhitan "ti.[7]

Mahārathavimānaṃ.

Mahārathavaggo pañcamo.

*****

TASSUDDĀNAṂ

Maṇḍuko[8] revatī chatto kakkaṭo[9] dvārapālako,
dve karaṇīyā dve sūci tayo nāgā ca dve rathā,
purisānaṃ[10] paṭhamo vaggo pavuccatī "ti.

BHĀṆAVĀRAṂ TATIYAṂ.

--ooOoo--

[1] mānussakaṃ - Syā.
[2] indasamo - Syā.
[3] asaṅgamānaso - Syā.
[4] imasmiṃ loke - Syā.
[5] āhuneyyānaṃ - Ma, Syā, PTS.
[6] paramāhutaṃ - Syā.
[7] vipulapphalesinan ti - Ma, Syā, PTS.
[8] maṇḍūko - Ma, Syā, PTS.
[9] kakkaṭako - Syā.
[10] purisānaṃ pañcamo vaggoti - Syā.

1045. Sau khi làm toại ý bậc Tối Thượng của các loài hai chân ấy với cơm ăn, với nước uống, và với y phục, với vật nhai, với thức ăn, và với cao lương mỹ vị, tôi đây vui sướng ở thành phố của chư Thiên theo tuần tự của các cõi Trời.

1046. Bằng cách thức này, sau khi dâng hiến việc hiến dâng này không có sự ngần ngại, được trong sạch theo ba cách, sau khi lìa bỏ xác thân nhân loại, tôi vui sướng ở thành phố của chư Thiên tương tự như vị Thần Inda.

1047. Thưa bậc hiền trí, người đang mong mỏi tuổi thọ, sắc đẹp, hạnh phúc, và sức mạnh có hình thức hảo hạng, nên cống hiến nhiều cơm ăn nước uống đã khéo được chuẩn bị ở bậc có tâm ý không có sự ràng buộc.

1048. Ở thế gian này hay là ở đời kế tiếp đi nữa, người đã đi đến trạng thái nên được hiến cúng, xứng đáng với sự hiến cúng tối thượng, (đã đi đến) sự tồn tại ở quả báo to lớn đối với những người mong mỏi phước báu, người là bậc tốt hơn hay tương đương với đức Phật không được biết đến.”

Thiên Cung Cỗ Xe Lớn.

Phẩm Cỗ Xe Lớn là thứ năm.

*****

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Chuyện Thiên tử) Ếch, Revatī, Chatta, (xúp) cua, người giữ cửa, hai việc nên làm, hai (chuyện) cây kim, ba (chuyện) long tượng, và hai (chuyện) cỗ xe; được gọi là phẩm thứ nhất của những người nam.”

TỤNG PHẨM THỨ BA.

--ooOoo--

6. PĀYĀSIVAGGO

6. 1

1049. Yathā vanaṃ cittalataṃ pabhāsati
uyyānaseṭṭhaṃ tidasānamuttamaṃ,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaḷikkhe.[1]

1050. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

1051. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalan 'ti.[2]

1052. Ahañca bhariyā ca manussaloke
opānabhūtā gharamāvasimha,[3]
annañca pānañca pasannacittā
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adamha.

1053. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1054. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Agāriyavimānaṃ.

6. 2

1055. Yathā vanaṃ cittalataṃ pabhāsati
uyyānaseṭṭhaṃ tidasānamuttamaṃ,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaḷikkhe.

1056. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

---

[1] antalikkhe - Ma, Syā, PTS.   [2] phalaṃ - Ma, Syā, PTS.   [3] āvasimhā - Syā.

6. PHẨM PĀYĀSI

6. 1

1049. "Khu vườn Cittalatā, vườn hoa hạng nhất, tối thượng ở cõi Ba Mươi (Ba) chiếu sáng như thế nào, thì Thiên cung này của ngươi ngự ở không trung, đang chói sáng tương tự như thế ấy.

1050. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1051. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1052. "Ở thế giới loài người, tôi và người vợ đã sống tại gia, là nguồn cung ứng (vật chất). Có tâm tịnh tín, chúng tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí cơm ăn và nước uống dồi dào.

1053. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1054. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Tại Gia.

6. 2

1055. "Khu vườn Cittalatā, vườn hoa hạng nhất, tối thượng ở cõi Ba Mươi (Ba) chiếu sáng như thế nào, thì Thiên cung này của ngươi ngự ở không trung, đang chói sáng tương tự như thế ấy.

1056. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1057. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1058. Ahañca bhariyā ca manussaloke
opānabhūtā gharamāvasimha,[1]
annañca pānañca pasannacittā
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adamha.

1059. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1060. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Dutiya-agāriyavimānaṃ.

6. 3

1061. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato soḷasa[2] yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā[3] subhā.

1062. Tatthacchasi pivasi khādasi[4] ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,[5]
aṭṭhaṭṭhakā sikkhitā sādhurūpā
dibbā ca kaññā tidasacarā uḷārā,
naccanti gāyanti pamodayanti.

1063. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

1064. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1065. Phaladāyī phalaṃ vipulaṃ labhati
dadamujjugatesu[6] pasannamānaso,
so hi modati[7] saggagato[8] tidive
anubhoti ca puññaphalaṃ vipulaṃ,
tathevāhaṃ[9] mahāmuni adāsiṃ caturo phale.

---

[1] āvasimhā - Syā.
[2] dvādasa - Syā.
[3] ruciratthatā - Syā.
[4] khādasī - PTS.
[5] vaggū - Syā, PTS.
[6] dadamujugatesu - Ma.
[7] pamodati - Ma.
[8] saggappatto - Syā.
[9] tavevāhaṃ - Ma.

1057. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1058. "Ở thế giới loài người, tôi và người vợ đã sống tại gia, là nguồn cung ứng (vật chất). Có tâm tịnh tín, chúng tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí cơm ăn và nước uống dồi dào.

1059. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1060. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."[1]

Thiên Cung của Người Tại Gia thứ nhì.

6. 3

1061. "Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười sáu do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

1062. Ở nơi ấy, ngươi trú ngụ, ngươi uống, và ngươi ăn. Còn có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào. Có tám nhóm, mỗi nhóm tám cô tiên nữ, sống ở cõi Ba Mươi (Ba), cao sang, đã được học tập, có dáng vóc nghiêm trang, nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển.

1063. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1064. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1065. "Người bố thí trái cây đạt được quả báo dồi dào trong khi bố thí với tâm ý thanh tịnh đến những vị đã thực hành nghiêm chỉnh, chính người ấy, đã đi đến cõi Trời, vui sướng ở cõi Ba Mươi (Ba). Thưa bậc đại hiền trí, tương tự y như thế, tôi đã dâng cúng bốn trái cây, và tôi thọ hưởng quả phước dồi dào.

---

[1] Câu chuyện này và câu chuyện trước hoàn toàn giống nhau.

1066. Tasmā hi phalaṃ alameva dātuṃ
niccaṃ manussena sukhatthikena,
dibbāni vā patthayatā sukhāni
manussasobhaggatamicchatā vā.[1]

1067. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1068. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Phaladāyakavimānaṃ.

6. 4

1069. Cando yathā vigatavalāhake nabhe
obhāsayaṃ gacchati antaḷikkhe,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaḷikkhe.

1070. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

1071. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1072. Ahañca bhariyā ca manussaloke
upassayaṃ arahato adamha,
annañca pānañca pasannacittā
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adamha.

1073. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1074. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Paṭhama-upassayadāyakavimānaṃ.

[1] manussasobhāgyatamicchitā vā ti - Syā.

1066. Chính vì thế, là quá đủ để người mong cầu hạnh phúc bố thí trái cây thường xuyên, là người đang ước nguyện các hạnh phúc thuộc cõi Trời, hay là đang mong muốn trạng thái giàu sang thuộc loài người.

1067. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1068. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Bố Thí Trái Cây.

6. 4

1069. "Giống như mặt trăng di chuyển ở không trung, đang chói sáng ở bầu trời có đám mây đen đã được tản mác, tương tự như thế ấy Thiên cung này của ngươi ngự ở không trung, đang chói sáng.

1070. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1071. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1072. "Ở thế giới loài người, tôi và người vợ đã sống tại gia, đã bố thí chỗ ngụ đến vị A-la-hán. Có tâm tịnh tín, chúng tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí cơm ăn và nước uống dồi dào.

1073. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1074. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Bố Thí Chỗ Ngụ thứ nhất.

6. 5

1075. Suriyo yathā vigatavalāhake nabhe
obhāsayaṃ gacchati antaḷikkhe,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaḷikkhe.

1076. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

1077. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1078. Ahañca bhariyā ca manussaloke
upassayaṃ arahato adamha,
annañca pānañca pasannacittā
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adamha.

1079. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1080. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Dutiya-upassayadāyakavimānaṃ.

6. 6

1081. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā subhā.

1082. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

1083. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

6. 5

1075. "Giống như mặt trời di chuyển ở không trung, đang chói sáng ở bầu trời có đám mây đen đã được tản mác, Thiên cung này của ngươi ngự ở không trung, đang chói sáng tương tự như thế.

1076. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1077. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1078. "Ở thế giới loài người, tôi và người vợ đã sống tại gia, đã bố thí chỗ ngụ đến vị A-la-hán. Có tâm tịnh tín, chúng tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí, cơm ăn và nước uống dồi dào.

1079. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1080. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Bố Thí Chỗ Ngụ thứ nhì.

6. 6

1081. "Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

1082. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1083. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1084. Ahaṃ manussesu manussabhūto
disvāna bhikkhuṃ tasitaṃ kilantaṃ,
ekāhaṃ bhikkhaṃ paṭipādayissaṃ
samaṅgibhattena tadā akāsiṃ.

1085. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1086. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti.

Bhikkhādāyakavimānaṃ.

6. 7

1087. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato soḷasa[1] yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā subhā.

1088. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,
aṭṭhaṭṭhakā sikkhitā sādhurūpā
dibbā ca kaññā tidasavarā uḷārā,
naccanti gāyanti pamodayanti.

1089. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

1090. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1091. Ahaṃ manussesu manussabhūto ahosiṃ yavapālako,
addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ vippasannamanāvilaṃ.

1092. Tassa adāsahaṃ bhāgaṃ pasanno sehi pāṇihi,
kummāsapiṇḍaṃ datvāna modāmi nandane vane.

[1] dvādasa - PTS.

1084. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, sau khi nhìn thấy vị tỳ khưu bị run rẩy, mệt nhọc, tôi đã cung cấp trọn phần ăn một ngày, khi ấy tôi đã thực hiện bằng bữa ăn thuộc sở hữu (của mình).

1085. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1086. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Bố Thí Vật Thực.

6. 7

1087. "Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười sáu do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

1088. Ở nơi ấy, ngươi trú ngụ, ngươi uống, và ngươi ăn. Còn có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào. Có tám nhóm, mỗi nhóm tám cô tiên nữ, sống ở cõi Ba Mươi (Ba), cao sang, đã được học tập, có dáng vóc nghiêm trang, nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển.

1089. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1090. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1091. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người canh giữ lúa mạch. Tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động.

1092. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng phần chia (đã nhận được) đến vị ấy. Sau khi dâng cúng miếng bánh kem, tôi vui hưởng ở khu vườn Nandana (thuộc cõi Trời).

1093. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1094. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Yavapālakavimānaṃ.

6. 8

1095. Alaṅkato malyadharo[1] suvattho
sukuṇḍalī kappitakesamassu,
āmuttahatthābharaṇo yasassī
dibbe vimānamhi yathāsi[2] candimā.

1096. Dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ[3]
aṭṭhaṭṭhakā sikkhitā sādhurūpā,
dibbā ca kaññā tidasacarā uḷārā
naccanti gāyanti pamodayanti.

1097. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

1098. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1099. Ahaṃ manussesu manussabhūto
disvāna samaṇe sīlavante,
sampannavijjācaraṇe yasassī
bahussute taṇhakkhayūpapanne,
annañca pānañca pasannacitto
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.

1100. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1101. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Paṭhamakuṇḍalīvimānaṃ.

---

[1] malyadharo - Syā. [2] yathāpi - Ma, Syā. [3] vaggū - Syā, PTS.

1093. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1094. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Canh Giữ Lúa Mạch.

6. 8

1095. "Ngươi đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, có bông tai khéo, có tóc râu đã được sửa soạn, có đồ trang sức ở bàn tay đã được trau chuốt, có danh tiếng, giống như mặt trăng ở Thiên cung thuộc cõi Trời.

1096. Còn có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào. Có tám nhóm, mỗi nhóm tám cô tiên nữ, sống ở cõi Ba Mươi (Ba), cao sang, đã được học tập, có dáng vóc nghiêm trang, nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển.

1097. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1098. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1099. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, sau khi nhìn thấy các vị Sa-môn có giới hạnh, có kiến thức và hạnh kiểm đã được thành tựu, có danh tiếng, nghe nhiều, đã đạt đến sự cạn kiệt tham ái, có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

1100. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1101. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Có Bông Tai thứ nhất.

6. 9

1102. Alaṅkato malyadharo[1] suvattho
sukuṇḍalī kappitakesamassu,
āmuttahatthābharaṇo yasassī
dibbe vimānamhi yathāsi[2] candimā.

1103. Dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ[3]
aṭṭhaṭṭhakā sikkhitā sādhurūpā,
dibbā ca kaññā tidasacarā uḷārā
naccanti gāyanti pamodayanti.

1104. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

1105. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1106. Ahaṃ manussesu manussabhūto
disvāna samaṇe sādhurūpe,
sampannavijjācaraṇe yasassī
bahussute sīlavatūpapanne,[4]
annañca pānañca pasannacitto
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.

1107. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1108. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Dutiyakuṇḍalīvimānaṃ.

---

[1] malyadharo - Syā.
[2] yathāpi - Ma, Syā.
[3] vaggū - Syā, PTS.
[4] sīlavante pasanne - Ma, Syā, PTS, Sīmu; taṇhakkhayūpapanne - katthaci.

6. 9

1102. "Ngươi đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, có bông tai khéo, có tóc râu đã được sửa soạn, có đồ trang sức ở bàn tay đã được trau chuốt, có danh tiếng, giống như mặt trăng ở Thiên cung thuộc cõi Trời.

1103. Còn có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào. Có tám nhóm, mỗi nhóm tám cô tiên nữ, sống ở cõi Ba Mươi (Ba), cao sang, đã được học tập, có dáng vóc nghiêm trang, nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển.

1104. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1105. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1106. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, sau khi nhìn thấy các vị Sa-môn có dáng vóc nghiêm trang, có kiến thức và hạnh kiểm đã được thành tựu, có danh tiếng, nghe nhiều, đã đạt đến việc có giới hạnh, có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

1107. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1108. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Người Có Bông Tai thứ nhì.

6. 10

1109. Yā devarājassa sabhā sudhammā
yatthacchati[1] devasaṅgho samaggo,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaḷikkhe.

1110. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

1111. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1112. Ahaṃ manussesu manussabhūto
rañño pāyāsissa ahosiṃ māṇavo,
laddhā dhanaṃ saṃvibhāgaṃ akāsiṃ
piyā ca me sīlavanto ahesuṃ,
annañca pānañca pasannacitto
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.

1113. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1114. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Uttaravimānaṃ.[2]

Pāyāsivaggo chaṭṭho.

*****

TASSUDDĀNAṂ

Dve agārino phaladāyī dve upassayadāyī bhikkhādāyī,[3]
yavapālako ceva dve kuṇḍalino pāyāsī 'ti,
purisānaṃ dutiyo vaggo pavuccatī "ti.

--ooOoo--

[1] yatthacchasi - Syā.
[2] pāyāsivimānaṃ dasamaṃ - Ma.
[3] bhikkhāya dāyī - Ma, Syā; bhikkhāya - PTS.

6. 10

1109. Hội trường *Sudhammā* của đức Thiên Vương là nơi hội chúng chư Thiên có sự hợp nhất, tương tự như thế ấy Thiên cung này của ngươi ngự ở không trung, đang chói sáng.

1110. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1111. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1112. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người thanh niên Bà-la-môn của đức vua Pāyāsi, sau khi tiếp nhận phần của cải tôi đã thực hiện việc phân phối. Và các bậc có giới hạnh đã được tôi quý mến; có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

1113. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1114. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung của Uttara.

Phẩm Pāyāsi là thứ sáu.

*****

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

Hai (chuyện) người tại gia, người bố thí trái cây, hai (chuyện) người bố thí chỗ ngụ, người bố thí vật thực, và luôn cả người canh giữ lúa mạch, hai (chuyện) người có bông tai, (đức vua) Pāyāsi; được gọi là phẩm thứ nhì của những người nam."

--ooOoo--

7. SUNIKKHITTAVAGGO

7. 1

1115. Yathā vanaṃ cittalataṃ pabhāsati
uyyānaseṭṭhaṃ tidasānamuttamaṃ,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaḷikkhe.

1116. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

1117. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1118. Ahaṃ manussesu manussabhūto
daḷiddo atāṇo kapaṇo kammakaro ahosiṃ,
jiṇṇe ca mātāpitaro abhariṃ[1]
piyā ca me sīlavanto ahesuṃ,
annañca pānañca pasannacitto
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.

1119. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1120. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Cittalatāvimānaṃ.

7. 2

1121. Yathā vanaṃ nandanaṃ cittalataṃ pabhāsati[2]
uyyānaseṭṭhaṃ tidasānamuttamaṃ,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaḷikkhe.

1122. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

---

[1] abhāriṃ - Ma, PTS.
[2] nandanaṃ pabhāsati - Ma; cittalataṃ pabhāsati - Syā; nandanaṃ cittalataṃ - PTS.

7. PHẨM KHÉO ĐẶT XUỐNG

7. 1

1115. "Khu vườn Cittalatā, vườn hoa hạng nhất, tối thượng ở cõi Ba Mươi (Ba) chiếu sáng như thế nào, thì Thiên cung này của ngươi ngự ở không trung, đang chói sáng tương tự như thế ấy.

1116. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1117. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1118. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người làm công nghèo khó, khốn khổ, không nơi nhờ cậy, và tôi đã phụng dưỡng mẹ cha già nua. Và các bậc có giới hạnh đã được tôi quý mến; có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

1119. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1120. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung Cittalatā.

7. 2

1121. "Khu vườn Nandana và Cittalatā, vườn hoa hạng nhất, tối thượng ở cõi Ba Mươi (Ba) chiếu sáng như thế nào, thì Thiên cung này của ngươi ngự ở không trung, đang chói sáng tương tự như thế ấy.

1122. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1123. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1124. Ahaṃ manussesu manussabhūto
daḷiddo atāṇo kapaṇo kammakaro ahosiṃ,
jiṇṇe ca mātāpitaro abhariṃ[1]
piyā ca me sīlavanto ahesuṃ,
annañca pānañca pasannacitto
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.

1125. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1126. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī ”ti.

Nandanavimānaṃ.

7. 3

1127. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā[2] subhā.

1128. Tatthacchasi pivasi khādasi[3] ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,[4]
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.

1129. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

1130. Deviddhipattosi mahānubhāvo[5]
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

1131. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

---

[1] abhāriṃ - Ma, PTS.
[2] ruciratthatā - Syā.
[3] khādasī - PTS.
[4] vaggū - Syā, PTS.
[5] pucchāmi taṃ deva mahānubhāva - PTS.

1123. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1124. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người làm công nghèo khó, khốn khổ, không nơi nhờ cậy, và tôi đã phụng dưỡng mẹ cha già nua. Và các bậc có giới hạnh đã được tôi quý mến; có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

1125. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1126. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung Nandana.

7. 3

1127. "Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

1128. Ở nơi ấy, ngươi trú ngụ, ngươi uống, và ngươi ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nhảy múa.

1129. Do điều gì ngươi có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho ngươi ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho ngươi?

1130. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1131. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1132. Ahaṃ manussesu manussabhūto
vivane pathe caṅkamanaṃ[1] akāsiṃ,
ārāmarukkhāni ca ropayissaṃ
piyā ca me sīlavanto ahesuṃ,
annaṃ ca pānaṃ ca pasannacitto
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.

1133. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1134. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Maṇithūṇavimānaṃ.

7. 4

1135. Sovaṇṇamaye pabbatasmiṃ vimānaṃ[2] sabbato pabhaṃ,
hemajālakapacchannaṃ[3] kiṅkiṇijālakappitaṃ,[4]

1136. Aṭṭhaṃsā sukatā thambhā sabbe veḷuriyāmayā,
ekamekāya aṃsiyā ratanā satta nimmitā.

1137. Veḷuriyasuvaṇṇassa phaḷikā rūpiyassa ca,
masāragallamuttāhi lohitaṅkamaṇīhi[5] ca.

1138. Citrā manoramā bhūmi na tatthuddhaṃsatī[6] rajo,
gopāṇasīgaṇā pītā[7] kūṭaṃ dhārenti nimmitā.

1139. Sopānāni ca cattāri nimmitā caturo disā,
nānā ratanagabbhehi ādiccova virocati.

1140. Vediyā[8] catasso tattha vibhattā bhāgaso mitā,
daddallamānā ābhanti[9] samantā caturo disā.

1141. Tasmiṃ vimāne pavare devaputto mahappabho,[10]
atirocati vaṇṇena udayantova bhānumā.[11]

---

[1] saṅkamanaṃ - Ma, PTS.
[2] vimānaṃ - itisaddo PTS potthake na dissate.
[3] hemajālapaṭicchannaṃ - Ma, Syā.
[4] kiṃkaṇikajālakappitaṃ - Syā.
[5] lohitaṅgamaṇīhi - Ma, Syā.
[6] uddhaṃsate - Syā.
[7] gopāṇase gaṇāpītā - Syā.
[8] vedikā - Syā, PTS.
[9] ābhenti - Syā.
[10] devaputtā mahappabhā - Syā.
[11] bhāṇumā - Ma, Syā, Sīmu.

1132. "Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, tôi đã làm lối kinh hành ở đường đi nơi bìa rừng, và tôi đã trồng các cây ở tu viện. Và các bậc có giới hạnh đã được tôi quý mến; có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

1133. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1134. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung có Cây Trụ Bằng Ngọc Ma-ni.

7. 4

1135. Thiên cung, ở ngọn núi bằng vàng, được che phủ với màng lưới bằng vàng, được sắp đặt màng lưới chuông leng keng, đang chiếu sáng khắp mọi nơi.

1136. Các cây cột có tám mặt đã khéo được thực hiện, tất cả được làm bằng ngọc bích, ở mỗi một mặt, bảy loại châu báu đã được hóa hiện ra.

1137. Ngọc bích, vàng, ngọc pha-lê, và ngọc ru-bi, với các viên ngọc mắt mèo, ngọc trai, và các viên ngọc ma-ni màu đỏ.

1138. Mặt nền đa dạng, làm thích ý, ở nơi đó bụi bặm không bốc lên, những cụm đà cong màu vàng, được hóa hiện ra, nâng đỡ mái nhọn.

1139. Và bốn bực cấp được hóa hiện ra ở bốn phía, với các gian phòng có nhiều loại châu ngọc khác nhau, chói sáng tựa như mặt trời.

1140. Ở nơi ấy, bốn rào chắn được phân chia thành từng phần cân xứng. Trong lúc tỏa sáng rực rỡ, chúng chiếu sáng bốn phương ở xung quanh.

1141. Ở Thiên cung quý cao ấy, vị Thiên tử có ánh sáng vĩ đại, sáng chói vượt trội nhờ vào màu da, tựa như mặt trời đang mọc lên.

1142. Dānassa te idaṃ phalaṃ atho sīlassa vā pana,
atho añjalikammassa taṃ me akkhāhi pucchito 'ti.[1]

1143. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1144. Ahaṃ andhakavindasmiṃ buddhassādiccabandhuno,
vihāraṃ satthu[2] kāresiṃ pasanno sehi pāṇihi.

1144. Tattha gandhañca mālañca paccagghañca[3] vilepanaṃ,
vihāraṃ satthuno dāsiṃ[4] vippasannena cetasā.

1146. Tena mayhamidaṃ laddhaṃ vasaṃ vattemi nandane,
nandane pavane[5] ramme nānādijagaṇāyute
ramāmi naccagītehi accharāhi purakkhato 'ti.[6]

Suvaṇṇavimānaṃ.

7. 5

1147. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā[7] subhā.

1148. Tatthacchasi pivasi khādasi[8] ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,[9]
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.

1149. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

1150. Deviddhipattosi mahānubhāvo[10]
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

1151. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

---

[1] pucchito - Ma.
[2] satthuno - Syā.
[3] paccayañca - Ma, Syā, PTS; paccaggañca - Sīmu, Pa.
[4] satthu adāsiṃ - Ma.
[5] nandane ca vane - Ma, PTS; nandane pavare - Syā.
[6] purakkhito ti - Syā.
[7] ruciratthatā - Syā.
[8] khādasī - PTS.
[9] vaggū - Syā, PTS.
[10] pucchāmi taṃ deva mahānubhāva - PTS.

1142. Quả báo này của ngươi là do sự bố thí, hay là do giới hạnh, hoặc của hành động chắp tay? Được hỏi, xin ngươi hãy giải thích điều ấy cho ta."

1143. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1144. "Được tịnh tín, tôi đã tự tay cho xây dựng ở Andhakavinda ngôi trú xá dành cho đức Phật, vị thân quyến của mặt trời, bậc Đạo Sư.

1145. Ở nơi ấy, với tâm ý thanh tịnh tôi đã dâng cúng vật thơm, tràng hoa, dầu thoa giá trị, và ngôi trú xá đến bậc Đạo Sư.

1146. Do việc ấy, điều này đã đạt được cho tôi; tôi vận hành quyền lực ở Nandana. Ở khu vườn Nandana đáng yêu, được những bầy chim khác nhau gắn bó, được tôn vinh bởi các tiên nữ, tôi thích thú với những điệu múa lời ca."

Thiên Cung Bằng Vàng.

7. 5

1147. "Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

1148. Ở nơi ấy, ngươi trú ngụ, ngươi uống, và ngươi ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nhảy múa.

1149. Do điều gì ngươi có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho ngươi ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho ngươi?

1150. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1151. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1152. Gimhānaṃ pacchime māse patapante[1] divākare,[2]
paresaṃ bhatako poso ambārāmamasiñcati.[3]

1153. Atha tenāgamā bhikkhu sāriputto ti vissuto,
kilantarūpo kāyena akilantova cetasā.

1154. Tañca disvāna āyantaṃ avocaṃ ambasiñcako,
sādhu taṃ bhante nahāpeyyaṃ[4] yaṃ mamassa sukhāvahaṃ.

1155. Tassa me anukampāya nikkhipi pattacīvaraṃ,
nisīdi rukkhamūlasmiṃ chāyāya ekacīvaro.

1156. Tañca acchena vārinā pasannamānaso naro,[5]
nahāpayī[6] rukkhamūlasmiṃ chāyāya ekacīvaraṃ.

1157. Ambo ca sitto samaṇo ca nahāpito,[7]
mayā ca puññaṃ pasutaṃ anappakaṃ,
iti so pītiyā kāyaṃ sabbaṃ pharati attano.

1158. Tadeva ettakaṃ kammaṃ akāsiṃ tāya jātiyā,
pahāya mānusaṃ dehaṃ upapannomhi nandanaṃ.

1159. Nandane pavane[8] ramme nānādijagaṇāyute,
ramāmi naccagītehi accharāhi purakkhato "ti.[9]

Ambavimānaṃ.

7. 6

1160. Disvāna devaṃ paṭipucchi bhikkhu
ucce vimānamhi ciraṭṭhitike,[10]
āmuttahatthābharaṇaṃ[11] yasassiṃ[12]
dibbe vimānamhi yathāpi[13] candimā.

1161. Alaṅkato mālahārī[14] suvattho
sukuṇḍalī kappitakesamassu,
āmuttahatthābharaṇo yasassī
dibbe vimānamhi yathāpi[13] candimā.[15]

---

[1] patāpante - Syā.
[2] divaṅkare - Ma, Syā, PTS.
[3] asiñcahaṃ - Syā.
[4] nhāpeyyaṃ, nhāpayī, nhāpito - Ma, Syā, PTS.
[5] theraṃ - Syā.
[6] nhāpayī - Ma, PTS;
nhāpayiṃ - Syā.
[7] samaṇo ca nhāpito - Ma, PTS;
samaṇo nhāpito - Syā.
[8] nandane ca vane - Ma, PTS;
nandane pavare - Syā.
[9] purakkhito ti - Syā.
[10] ciraṭṭhitīke - PTS.
[11] āmuttahatthābharaṇo - Syā, PTS.
[12] yassasī - Syā, PTS.
[13] yathāsi - PTS.
[14] malyadharo - Ma, Syā, PTS.
[15] Ayaṃ gāthā Syā potthake na dissate.

1152. "Vào tháng cuối cùng của mùa nóng, khi mặt trời đang đốt nóng, người đàn ông, kẻ làm thuê cho những người khác, đã tưới nước vườn xoài.

1153. Khi ấy, vị tỳ khưu nổi tiếng 'Sāriputta' đã đi đến nơi ấy, với dáng vẻ mệt nhọc ở cơ thể nhưng không chút mệt nhọc ở tâm ý.

1154. Và sau khi nhìn thấy vị ấy đang tiến đến, người tưới xoài đã nói rằng: 'Thưa ngài, tốt lành thay (nếu) tôi có thể tắm cho ngài, việc ấy là sự đem lại hạnh phúc cho tôi.'

1155. Vì lòng thương tưởng đến tôi đây, vị ấy đã đặt y và bình bát xuống, rồi đã ngồi xuống ở gốc cây, nơi bóng râm, (mặc) một y.

1156. Và với tâm tịnh tín, người đàn ông, với nước sạch, đã tắm cho vị ấy, (mặc) một y, ở gốc cây, nơi bóng râm.

1157. 'Cây xoài đã được tưới nước và vị Sa-môn đã được tắm; còn phước báu đã được tôi tạo ra không phải là ít.' (Suy nghĩ) như thế, người ấy làm lan tỏa toàn bộ cơ thể của bản thân với niềm hỷ lạc.

1158. Trong kiếp sống ấy, tôi đã tạo chính nghiệp ấy chỉ có bấy nhiêu. Sau khi lìa bỏ xác thân nhân loại, tôi được sanh lên (khu vườn) Nandana.

1159. Ở khu vườn Nandana đáng yêu, được những bầy chim khác nhau gắn bó, được tôn vinh bởi các tiên nữ, tôi thích thú với những điệu múa lời ca."

Thiên Cung Cây Xoài.

7. 6

1160. Sau khi nhìn thấy vị Thiên nhân có đồ trang sức ở bàn tay đã được trau chuốt, có danh tiếng, ở tòa lâu đài cao ráo, có sự tồn tại lâu dài, cũng giống như mặt trăng ở Thiên cung thuộc cõi Trời, vị tỳ khưu đã hỏi rằng:

1161. "Ngươi đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, có bông tai khéo, có tóc râu đã được sửa soạn, có đồ trang sức ở bàn tay đã được trau chuốt, có danh tiếng, giống như mặt trăng ở Thiên cung thuộc cõi Trời.

1162. Dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ[1]
aṭṭhaṭṭhakā sikkhitā sādhurūpā,
dibbā ca kaññā tidasacarā uḷārā
naccanti gāyanti pamodayanti.

1163. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

1164. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1165. Ahaṃ manussesu manussabhūto
saṅgamma rakkhissaṃ paresaṃ dhenuyo,
tato ca āgā samaṇo mamantike[2]
gāvo ca māse agamaṃsu khādituṃ.

1166. Dvayajja kiccaṃ ubhayañca kāriyaṃ[3]
iccevahaṃ bhante tadā vicintayiṃ,[4]
tato ca saññaṃ paṭiladdha yoniso
dadāmi[5] bhanteti khipiṃ anantakaṃ.

1167. So māsakhettaṃ turito avāsariṃ
purā ayaṃ[6] bhañjati[7] yassidaṃ dhanaṃ,
tato ca kaṇho urago mahāviso
adaṃsi pāde turitassa me sato.

1168. Svāhaṃ aṭṭomhi dukkhena pīḷito
bhikkhu ca taṃ sāmaṃ muñcitvā nantakaṃ,[8]
ahāsi[9] kummāsaṃ mamānukampayā[10]
tato cuto kālakatomhi devatā.

1169. Tadeva kammaṃ kusalaṃ kataṃ mayā
sukhañca kammaṃ anubhomi attanā,
tayā hi bhante anukampito bhusaṃ
kataññutāya abhivādayāmi taṃ.

---

[1] vaggū - PTS.
[2] samaṇo mama santike - Syā.
[3] kārissaṃ - Syā.
[4] vicintayaṃ - Syā.
[5] adāsi - Syā.
[6] purāyaṃ - Syā.
[7] bhuñjati - Sīmu.
[8] bhikkhu ca taṃ sāmaṃ muñcitvānantakaṃ - Ma;
bhikkhu ca taṃ muñcitvā anantakaṃ - Syā.
[9] adāsi - Syā.
[10] mamānukampāya - Syā;
manānukampiyā - katthaci.

1162. Còn có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào. Có tám nhóm, mỗi nhóm tám cô tiên nữ, sống ở cõi Ba Mươi (Ba), cao sang, đã được học tập, có dáng vóc nghiêm trang, nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển.

1163. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?”

1164. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1165. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã gom lại các con bò cái của những người khác rồi canh giữ. Và sau đó, có vị Sa-môn đã đi đến gần tôi. Và các con bò đã đi đến để ăn những cây đậu.

1166. ‘Hôm nay, có hai phận sự, và cả hai đều cần phải làm.’ Thưa ngài, khi ấy tôi đã suy nghĩ y như thế. Kế đó, sau khi đã đạt được ý nghĩ đúng đắn, tôi đã đặt mảnh giẻ (gói miếng bánh, nói rằng): ‘Thưa ngài, tôi xin dâng.’

1167. Tôi đây đã vội vã đi xuống ruộng đậu trước khi con bò này làm hư hại tài sản này của ai đó. Và kế đó, có con rắn màu đen có nọc độc dữ tợn đã cắn ở bàn chân của tôi trong khi tôi đang vội vã.

1168. Tôi đây bị đau đớn, bị hành hạ bởi khổ đau. Và vị tỳ khưu sau khi tự thân mở ra mảnh giẻ (gói miếng bánh) ấy, đã nuốt vào miếng bánh kem, vì lòng thương tưởng đối với tôi. Từ nơi ấy, tôi đã chết, đã từ trần, và trở thành Thiên nhân.

1169. Chính hành động thiện ấy đã được tôi tạo ra, và tôi thọ hưởng nghiệp an lạc tự chính mình. Thưa ngài, bởi vì tôi đã được ngài thương tưởng thật nhiều, tôi xin đảnh lễ (ngài) với lòng tri ân.

1170. Sadevake loke samārake ca
añño munī[1] natthi tayānukampako,
tayā hi bhante anukampito bhusaṃ
kataññutāya abhivādayāmi taṃ.

1171. Imasmiṃ loke parasmiṃ vā pana
añño munī[2] natthi tayānukampako,
tayā hi bhante anukampito bhusaṃ
kataññutāya abhivādayāmi tan "ti.

Gopālavimānaṃ.

7. 7

1172. Puṇṇamāse[3] yathā cando nakkhattaparivārito,
samantā anupariyāti tārakādhipatī sasī.

1173. Tathūpamaṃ idaṃ vyamhaṃ dibbaṃ devapuramhi ca,
atirocati vaṇṇena udayantova raṃsimā.

1174. Veḷuriyasuvaṇṇassa phalikā rūpiyassa ca,
masāragallamuttāhi lohitaṅkamaṇīhi[4] ca.

1175. Citrā manoramā bhūmi veḷuriyassa santhatā,
kūṭāgārā subhā rammā pāsādo te sumāpito.

1176. Rammā ca te pokkharaṇī puthulomanisevitā,
acchodikā[5] vippasannā soṇṇavālukasanthatā.[6]

1177. Nānāpadumasañchannā puṇḍarīkasamotatā,[7]
surabhiṃ sampavāyanti manuññā māḷuteritā.

1178. Tassā te ubhato passe vanagumbā sumāpitā,
upetā puppharukkhehi phalarukkhehi cūbhayaṃ.

1179. Sovaṇṇapāde pallaṅke muduke colasanthate,[8]
nisinnaṃ devarājaṃva upatiṭṭhanti accharā.

1180. Sabbābharaṇasañchannā nānāmālā vibhūsitā,
ramanti[9] taṃ mahiddhikaṃ vasavattīva modasi.

1181. Bherisaṅkhamudiṅgāhi vīṇāhi paṇavehi ca,
ramasi ratisampanno naccagīte[10] suvādite.

---

[1] muni - Ma, Syā, PTS.
[2] muni - Syā, PTS.
[3] puṇṇamāye - Syā.
[4] lohitaṅgamaṇīhi - Ma, Syā.
[5] acchodakā - Ma, Syā.
[6] sovaṇṇavālukasanthatā - Ma, Syā.
[7] puṇḍarīkasamogatā - Syā.
[8] goṇakatthate - Ma; goṇasanthate - Syā.
[9] ramenti - Ma, Syā, PTS.
[10] naccagītesu - Syā.

1170. Ở thế gian luôn cả chư Thiên và luôn cả Ma Vương, không có vị hiền trí nào khác là người có lòng thương tưởng hơn ngài. Thưa ngài, bởi vì tôi đã được ngài thương tưởng thật nhiều, tôi xin đảnh lễ (ngài) với lòng tri ân.

1171. Ở thế gian này hay là ở đời kế tiếp đi nữa, không có vị hiền trí nào khác là người có lòng thương tưởng hơn ngài. Thưa ngài, bởi vì tôi đã được ngài thương tưởng thật nhiều, tôi xin đảnh lễ (ngài) với lòng tri ân."

Thiên Cung của Người Chăn Bò.

7. 7

1172. "Giống như mặt trăng, chúa tể các vì sao, có hình con thỏ, vào ngày rằm, được vây quanh bởi các vì tinh tú, di chuyển vòng quanh.

1173. Tương tự như thế, Thiên cung này thuộc cõi Trời và ở thành phố của chư Thiên sáng chói vượt trội nhờ vào vẻ đẹp, tựa như mặt trời đang mọc lên.

1174. Ngọc bích, vàng, ngọc pha-lê, và ngọc ru-bi, với các viên ngọc mắt mèo, ngọc trai, và các viên ngọc ma-ni màu đỏ.

1175. Mặt nền đa dạng, làm thích ý, được trải lót bằng ngọc bích, có các ngôi nhà mái nhọn xinh đẹp, đáng yêu; tòa lâu đài của ngươi đã khéo được hóa hiện.

1176. Và các hồ sen của ngươi là đáng yêu, được loài cá *puthuloma* lai vãng, có nước trong sạch, được yên tĩnh, được trải cát bằng vàng.

1177. Được che phủ bởi nhiều loại sen khác nhau, được trải rộng với những cây sen trắng, (các hồ sen) làm hài lòng, được lay động bởi làn gió, tỏa ra hương thơm.

1178. Ở cả hai bên cái hồ ấy của ngươi, có những cụm rừng đã khéo được hóa hiện ra, có đủ cả hai loại với các loại cây bông hoa và các loại cây sinh trái.

1179. Ở chiếc ghế dài có chân bằng vàng, mềm mại, được trải lót lớp vải, các tiên nữ đứng hầu (ngươi) đã ngồi xuống, tựa như vị Thiên Vương.

1180. (Các tiên nữ) được che phủ với tất cả đồ trang sức, được điểm trang với các tràng hoa khác loại, tiêu khiển cho ngươi, người có đại thần lực; ngươi vui thú tựa như vị (Thiên Vương) Vasavatti.

1181. Với các cái trống, các tù và vỏ sò và các trống nhỏ, với các cây đàn *vīṇā*, và với các xập xõa, được đầy đủ thú vui, ngươi vui thú ở vũ điệu lời ca, ở khúc nhạc hay.

1182. Dibbā te vividhā rūpā dibbā saddā atho rasā,
gandhā ca te adhippetā phoṭṭhabbā ca manoramā.

1183. Tasmiṃ vimāne pavare devaputta mahappabho,[1]
atirocasi[2] vaṇṇena udayantova bhānumā.[3]

1184. Dānassa te idaṃ phalaṃ atho sīlassa vā pana,
atho añjalikammassa taṃ me akkhāhi pucchito 'ti.[4]

1185. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1186. Ahaṃ kapilavatthusmiṃ sākiyānaṃ puruttame,
suddhodanassa puttassa kanthako[5] sahajo ahaṃ.[6]

1187. Yadā so aḍḍharattāyaṃ bodhāya mabhinikkhami,[7]
so maṃ mudūhi pāṇīhi jālatambanakhehi[8] ca.

1188. Satthiṃ ākoṭayitvāna vaha sammāti c' abravī,
ahaṃ lokaṃ tārayissaṃ patto sambodhimuttamaṃ.

1189. Taṃ me giraṃ suṇantassa hāso me vipulo ahu,
udaggacitto sumano abhisaṃsiṃ[9] tadā ahaṃ.

1190. Abhirūḷhañca maṃ ñatvā sakyaputtaṃ[10] mahāyasaṃ,
udaggacitto mudito vahissaṃ[11] purisuttamaṃ.

1191. Paresaṃ vijitaṃ gantvā uggatasmiṃ divākare,[12]
mamaṃ channañca ohāya anāpekkho so apakkami.[13]

1192. Tassa tambanakhe pāde jivhāya parilehisaṃ,
gacchantañca mahāvīraṃ rudamāno udikkhisaṃ.

1193. Adassanenahaṃ tassa sakyaputtassa sirīmato,
alatthaṃ garukābādhaṃ khippaṃ me maraṇaṃ ahu.

1194. Tasseva anubhāvena vimānaṃ āvasāmidaṃ,
sabbakāmaguṇopetaṃ[14] dibbaṃ devapuramhi ca.

1195. Yañca me ahuvā hāso[15] saddaṃ sutvāna bodhiyā,
teneva kusalamūlena phusissaṃ āsavakkhayaṃ.

[1] devaputtā mahappabhā - Syā.
[2] abhirocasi - Syā.
[3] bhāṇumā - Ma, Syā.
[4] pucchito - Ma.
[5] kaṇḍako - Ma; kaṇṭhako - Syā.
[6] ahuṃ - Syā.
[7] sambodhāya abhinikkhami - Syā.
[8] jālitambanakkhehi - Ma.
[9] abhisīsiṃ - Ma; abhisiṃsiṃ - Syā, PTS.
[10] sākyaputtaṃ - Syā.
[11] vāhissaṃ - Syā.
[12] divaṅkare - Syā.
[13] anāpekkho apakkami - Syā.
[14] sabbakāmaguṇūpetaṃ - Syā.
[15] ahu vāhāso - Syā.

1182. Các sắc thuộc cõi Trời với nhiều hình thức là thuộc về ngươi, các thinh thuộc cõi Trời, rồi các vị, các hương, và các xúc thích ý được dành riêng cho ngươi.

1183. Này vị Thiên tử, ở Thiên cung quý cao ấy, ngươi có ánh sáng vĩ đại, sáng chói vượt trội nhờ vào màu da, tựa như mặt trời đang mọc lên.

1184. Quả báo này của ngươi là do sự bố thí, hay là do giới hạnh, hoặc của hành động chắp tay? Được hỏi, xin ngươi hãy giải thích điều ấy cho ta."

1185. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1186. "Ở kinh thành Kapilavatthu của những người Sakya, tôi đã là (con ngựa) Kanthaka, được sanh đồng thời với người con trai của (đức vua) Suddhodana.

1187-1188. Vào lúc nửa đêm, vị ấy đã ra đi vì sự Giác Ngộ. Vị ấy, với hai bàn tay mềm mại, có màng lưới, và các móng tay màu đồng, đã vỗ vào đùi của tôi và đã nói rằng: 'Này bạn, hãy đưa (ta) đi. Đạt được quả vị Giác Ngộ tối thượng, ta sẽ giúp cho thế gian vượt qua.'

1189. Niềm vui bao la đã có cho tôi trong khi tôi đang lắng nghe câu nói ấy. Với tâm phấn khởi, với thiện ý, khi ấy tôi đã mong cầu.

1190. Và sau khi biết được người con trai dòng Sakya, có danh tiếng lớn lao, đã cỡi lên tôi, với tâm phấn khởi, được hoan hỷ, tôi đã đưa bậc tối thượng nhân đi.

1191. Sau khi đi đến lãnh thổ của những người khác, khi mặt trời đã mọc lên, sau khi bỏ lại tôi và Channa, vị ấy đã bỏ đi, không đoái hoài.

1192. Bằng lưỡi, tôi đã liếm quanh hai bàn chân có móng chân màu đồng của vị ấy, và đã khóc lóc nhìn theo vị đại anh hùng đang ra đi.

1193. Do việc không còn nhìn thấy người con trai dòng Sakya vinh quang ấy, tôi đã nhận lấy cơn bệnh trầm trọng; cái chết đã nhanh chóng xảy đến cho tôi.

1194. Do nhờ năng lực của chính việc ấy, tôi trú ngụ tại Thiên cung này, có đủ tất cả các loại dục, và ở thành phố chư Thiên thuộc cõi Trời.

1195. Và việc tôi đã có niềm vui sau khi nghe được âm thanh của từ giác ngộ; do chính thiện căn ấy, tôi sẽ chạm đến sự cạn kiệt các lậu hoặc.

1196. Sace hi bhante gaccheyyāsi satthu buddhassa santike,
mamāpi naṃ[1] vacanena sirasā vajjāsi vandanaṃ.

1197. Ahampi daṭṭhuṃ gacchissaṃ jinaṃ appaṭipuggalaṃ,
dullabhaṃ dassanaṃ hoti lokanāthāna tādinan 'ti.

1198. So kataññū[2] katavedī satthāraṃ upasaṅkami,
sutvā giraṃ cakkhumato dhammacakkhuṃ visodhayi.

1199. Visodhetvā[3] diṭṭhigataṃ vicikicchaṃ[4] vatāni ca
vanditvā satthuno pāde tatthevantaradhāyathā "ti.

Kanthakavimānaṃ.

7. 8

1200. Anekavaṇṇaṃ darasokanāsanaṃ
vimānamāruyha anekacittaṃ,
parivārito accharāsaṃgaṇena[5]
sunimmito bhūtapatīva modasi.

1201. Samassamo natthi kuto panuttaro,
yasena puññena ca iddhiyā ca.

1202. Sabbe ca devā tidasagaṇā[6] samecca
taṃ taṃ namassanti sasiṃva devā,
imā ca te accharāyo samantato
naccanti gāyanti pamodayanti.

1203. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te[7] sabbadisā pabhāsatī 'ti.

1204. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1205. Ahaṃ bhadante[8] ahuvāsiṃ[9] pubbe
sumedhanāmassa jinassa sāvako,
puthujjano anavabodhohamasmi[10]
so sattavassāni paribbajissahaṃ.[11]

---

[1] taṃ - Syā.
[2] so ca kataññū - Syā.
[3] visodhayitvā - Syā.
[4] vicikicchā - Syā.
[5] accharānaṃ gaṇena - Syā.
[6] tidasā gaṇā - Syā.
[7] vaṇṇo ca - PTS.
[8] sohaṃpi bhante - Syā.
[9] ahuvāsi - Ma, Syā, PTS.
[10] ananubodhohamasmi - Ma; anubodhohamasmi - Syā.
[11] pabbajissahaṃ - Syā.

1196. Thưa ngài, bởi vì nếu ngài đi đến gặp đức Phật, bậc Đạo Sư, xin ngài hãy nói với Vị ấy luôn cả lời nói của tôi về việc đê đầu đảnh lễ (của tôi).

1197. Tôi cũng sẽ đi để diện kiến đấng Chiến Thắng, bậc không người đối thủ; việc gặp gỡ các đấng Bảo Hộ Thế Gian như thế ấy là điều khó đạt được."

1198. Vị (Thiên tử) ấy có sự tri ân, có sự hiểu biết về việc đã được làm, đã đi đến gặp bậc Đạo Sư. Sau khi lắng nghe lời nói của đấng Hữu Nhãn, vị ấy đã làm trong sạch Pháp nhãn.

1199. Sau khi đã làm trong sạch việc sa vào (tà) kiến, hoài nghi, và (sự cố chấp vào) các nghi thức, vị ấy đã đảnh lễ hai bàn chân của bậc Đạo Sư rồi đã biến mất ngay tại chỗ ấy.[1]

Thiên Cung của Kanthaka.

7. 8

1200. "Sau khi đã đạt đến Thiên cung được tô điểm theo nhiều cách, có nhiều màu sắc, có sự tiêu diệt nỗi buồn bực và sầu muộn, ngươi được tùy tùng bởi đoàn tiên nữ, vui sướng tựa như Sunimmita, vị chúa tể của chúng sinh.

1201. Không có vị sánh bằng như vậy; hơn nữa người vượt trội về danh tiếng, phước báu, và thần thông thì từ đâu mà có?

1202. Và tất cả chư Thiên, các nhóm ở cõi Ba Mươi (Ba), sau khi tụ hội lại sẽ lễ bái ngươi đây, tựa như chư Thiên lễ bái mặt trăng. Và ngươi có các tiên nữ này nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển ở xung quanh.

1203. Ngươi đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?"

1204. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1205. "Thưa ngài đại đức, vào thời quá khứ tôi đã là đệ tử của đấng Chiến Thắng tên Sumedha. Tôi còn là phàm nhân, chưa được giác ngộ; tôi đây đã xuất gia bảy năm.

[1] Hai câu kệ cuối, 1198 và 1199, là của các vị tham gia cuộc Kết Tập (Sđd. 317).

1206. Svāhaṃ[1] sumedhassa jinassa satthuno
parinibbutassoghatiṇṇassa tādino,
ratanuccayaṃ hemajālena channaṃ
vanditvā thūpasmiṃ manaṃ pasādayiṃ.

1207. Na māsi dānaṃ na ca matthi[2] dātuṃ
pare ca kho tattha samādapesiṃ,
pūjetha naṃ pūjanīyassa[3] dhātuṃ
evaṃ kira saggamito gamissatha.

1208. Tadeva kammaṃ kusalaṃ kataṃ mayā
sukhañca dibbaṃ anubhomi attanā,
modāmahaṃ tidasagaṇassa majjhe
na tassa puññassa khayampi ajjhagan "ti.[4]

Anekavaṇṇavimānaṃ.

7. 9

1209. Alaṅkato maṭṭakuṇḍalī[5]
mālādhārī[6] haricandanussado,
bāhā paggayha kandasi
vanamajjhe kiṃ dukkhito tuvan 'ti.

1210. Sovaṇṇamayo pabhassaro
uppanno rathapañjaro mama,
tassa cakkayugaṃ na vindāmi
tena dukkhena jahissaṃ[7] jīvitan 'ti.

1211. Sovaṇṇamayaṃ maṇimayaṃ
lohitaṅkamayaṃ[8] atha rūpiyāmayaṃ,[9]
ācikkha me bhaddamāṇava
cakkayugaṃ paṭilābhayāmi[10] te 'ti.

1212. So māṇavo tassa pāvadi
candasuriyā[11] ubhayettha dissare,
sovaṇṇamayo ratho mama
tena cakkayugena sobhatī 'ti.

---

[1] sohaṃ - Ma, Syā.
[2] na ca pana matthi - Syā.
[3] pūjaneyyassa - Syā.
[4] khayamhi ajjhagā ti - Syā.
[5] maṭṭhakuṇḍalī - Ma, Syā.
[6] māladhārī - Ma.
[7] jahāmi - Ma; jahissāmi - Syā.
[8] lohitakamayaṃ - Ma; lohitaṅgamayaṃ - Syā; lohamayaṃ - katthaci.
[9] rūpiyamayaṃ - Ma, Syā.
[10] paṭipādayāmi - Ma.
[11] candamasuriyā - Syā.

1206. Lúc đấng Chiến Thắng, bậc Đạo Sư Sumedha, vị đã vượt qua các dòng lũ như thế ấy, viên tịch Niết Bàn, tôi đây, sau khi đảnh lễ khối châu báu được che phủ bởi mạng lưới bằng vàng, đã làm cho tâm ý được tịnh tín ở ngôi bảo tháp.

1207. Sự bố thí của tôi là không có, tôi không có gì để bố thí. Tuy nhiên, tại nơi ấy tôi đã khuyến khích những người khác rằng: 'Quý vị hãy cúng dường xá-lợi ấy của bậc xứng đáng cúng dường, như vậy nghe nói quý vị sẽ từ nơi đây đi đến cõi Trời.'

1208. Chính nghiệp thiện ấy đã được tạo ra bởi tôi. Và tôi thụ hưởng sự an lạc thuộc cõi Trời bởi chính bản thân. Tôi vui sướng giữa nhóm (chư Thiên) ở cõi Ba Mươi (Ba). Tôi còn chưa đi đến sự cạn kiệt của phước báu ấy."

Thiên Cung Nhiều Màu Sắc.

7. 9

1209. "Ngươi đã được trang điểm, có bông tai đã được đánh bóng, có mang tràng hoa, có bôi xức trầm hương màu vàng, sau khi giơ hai cánh tay lên rồi than khóc ở giữa khu rừng, ngươi bị khổ đau điều gì?"[1]

1210. "Khung xe làm bằng vàng, rực rỡ, được phát sanh lên cho tôi. Tôi không tìm ra cặp bánh xe cho nó. Vì nỗi khổ đau ấy, tôi sẽ từ bỏ mạng sống."

1211. "Nó làm bằng vàng, làm bằng ngọc ma-ni, làm bằng hồng ngọc, hay làm bằng bạc? Này người thanh niên hiền thiện, ngươi hãy nói với ta. Ta sẽ giúp cho ngươi đạt được cặp bánh xe."

1212. Người thanh niên ấy đã nói với ông ấy rằng: "Ở đây, mặt trăng và mặt trời được nhìn thấy; cỗ xe của tôi, làm bằng vàng, được chói sáng với cặp bánh xe ấy."

[1] Thanh niên Maṭṭakuṇḍalī, sau khi chết sanh về cõi Trời, nhìn thấy người cha đang than khóc vì sự lìa đời của đứa con trai nên đã về lại nhân gian nhằm giúp cho cha vượt qua nỗi sầu muộn. Câu chuyện này cũng được ghi lại ở *Jātaka-Aṭṭhakathā* (Chú Giải Bổn Sanh) câu chuyện 449, và *Dhammapada-Aṭṭhakathā* (Chú Giải Pháp Cú) câu kệ số 2.

1213. Bālo kho tvampi[1] māṇava
yo tvaṃ patthayase[2] apatthiyaṃ,
maññāmi tuvaṃ marissasi
na hi tvaṃ[3] lacchasi candasuriye 'ti.[4]

1214. Gamanāgamanampi dissati
vaṇṇadhātu ubhayattha vīthiyā,
peto pana[5] kālakato na dissati
ko nidha kandataṃ bālyataro 'ti.

1215. Saccaṃ kho vadesi māṇava
ahameva kandataṃ bālyataro,
candaṃ viya dārako rudaṃ
petaṃ kālakatābhipatthayan 'ti.[6]

1216. Ādittaṃ vata maṃ santaṃ ghatasittaṃva pāvakaṃ,
vārinā viya osiñcaṃ sabbaṃ nibbāpaye daraṃ.

1217. Abbahī[7] vata me sallaṃ sokaṃ hadayanissitaṃ,
yo me sokaparetassa puttasokaṃ apānudi.

1218. Svāhaṃ abbūḷhasallosmi sītibhūtosmi[8] nibbuto,
na socāmi na rodāmi tava sutvāna māṇavā 'ti.

1219. Devatā nusi gandhabbo ādu[9] sakko purindado,
ko vā tvaṃ kassa vā putto kathaṃ jānemu taṃ mayan 'ti.

1220. Yañca kandasi yañca rodasi
puttaṃ āḷāhane sayaṃ dahitvā,[10]
svāhaṃ kusalaṃ karitvā[11] kammaṃ
tidasānaṃ sahavyataṃ patto 'ti.[12]

1221. Appaṃ vā bahuṃ vā nāddasāma
dānaṃ dadantassa sake agāre,
uposathakammaṃ vā tādisaṃ
kena kammena gatosi devalokan 'ti.

1222. Ābādhikohaṃ dukkhito gilāno
āturarūpomhi[13] sake nivesane,
buddhaṃ vigatarajaṃ vitiṇṇakaṅkhaṃ
addakkhiṃ sugataṃ anomapaññaṃ.

---

[1] tvam asi - Ma, Syā, PTS.
[2] patthayasi - Syā.
[3] tuvaṃ - Syā, PTS.
[4] candimasūriye ti - Ma; candimasuriye ti - Syā.
[5] pana - itisaddo Ma na dissate.
[6] kālakatābhipatthayin ti - Ma.
[7] abbūḷhaṃ - Syā.
[8] sītabhūtosmi - Syā.
[9] adu - Ma; ādū - Syā.
[10] ḍahitvā - Syā.
[11] karitvāna - Syā.
[12] gato ti - Ma.
[13] ātūrarūpomhi - Syā.

1213. "Này người thanh niên, ngươi quả thật cũng khờ dại, ngươi mong mỏi vật không thể mong mỏi. Ta nghĩ rằng ngươi sẽ chết bởi vì ngươi sẽ không đạt được mặt trăng và mặt trời."

1214. "Việc đi và đến (của mặt trăng và mặt trời) còn được nhìn thấy. Ở đây, màu sắc và bản chất của cả hai là theo trình tự. Trái lại, người chết, đã qua đời, không được nhìn thấy. Vậy ở đây, trong hai người đang khóc lóc, người nào khờ dại hơn?"

1215. "Này người thanh niên, quả nhiên ngươi nói đúng sự thật. Trong hai người đang khóc lóc, chính ta là khờ dại hơn. Ta đang mong mỏi người chết, đã qua đời, ví như đứa bé trai đang khóc đòi mặt trăng.

1216. Quả thật, trong khi tôi đang bị thiêu đốt tựa như ngọn lửa được rưới bơ lỏng, người ấy có thể dập tắt tất cả nỗi buồn bực như là đang rưới nước xuống.

1217. Khi tôi bị sầu muộn chế ngự, người nào đã xua đi nỗi sầu muộn về người con trai của tôi, người ấy quả thật đã rút ra mũi tên sầu muộn đã cắm vào trái tim của tôi.

1218. Chính tôi đây, có mũi tên đã được rút ra, có trạng thái mát lạnh, đã được an tịnh. Này người thanh niên, sau khi lắng nghe ngươi tôi không sầu muộn, không khóc lóc.

1219. Phải chăng ngươi là Thiên nhân, là nhạc sĩ Thiên đình, hay là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây? Ngươi là ai, hay là con trai của ai, làm thế nào chúng tôi có thể nhận biết ngươi?"

1220. "Đứa con trai nào mà ông đã tự mình thiêu đốt ở nơi hỏa táng, rồi than vãn và khóc lóc, người ấy chính là tôi; sau khi làm việc thiện, tôi đã đạt đến sự cộng trú ở cõi Ba Mươi (Ba)."

1221. "Chúng tôi đã không nhìn thấy vật thí ít hay nhiều của ngươi trong khi ngươi bố thí ở nhà mình, hay việc làm vào ngày trai giới tương tự như thế ấy; do nghiệp nào mà ngươi đã đi đến thế giới của chư Thiên?"

1222. "Tôi là người có bệnh, bị khổ sở, là người bệnh, có dáng vóc bệnh hoạn ở trong căn nhà của mình. Tôi đã nhìn thấy đức Phật, bậc đã xa lìa ô nhiễm, vị đã vượt qua hoài nghi, đấng Thiện Thệ, có trí tuệ tuyệt vời.

1223. Svāhaṃ muditamano pasannacitto
añjaliṃ akariṃ tathāgatassa,
tāhaṃ kusalaṃ karitvāna kammaṃ
tidasānaṃ sahavyataṃ patto 'ti.[1]

1224. Acchariyaṃ vata abbhutaṃ[2]
añjalikammassa ayamīdiso vipāko,
ahampi muditamano pasannacitto
ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ vajāmī 'ti.

1225. Ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ vajāhi
dhammañca saṅghañca pasannacitto,
tatheva sikkhāya padāni pañca
akhaṇḍaphullāni samādiyassu.

1226. Pāṇātipātā viramassu khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayassu
amajjapo mā[3] ca musā bhaṇāhi
sakena dārena ca hohi tuṭṭho 'ti.

1227. Atthakāmosi me yakkha hitakāmosi devate,
karomi tuyhaṃ vacanaṃ tvaṃsi ācariyo mamā 'ti.[4]

1228. Upemi saraṇaṃ buddhaṃ dhammañcāpi anuttaraṃ,
saṅghañca naradevassa gacchāmi saraṇaṃ ahaṃ.

1229. Pāṇātipātā viramāmi khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayāmi,
amajjapo no ca musā bhaṇāmi
sakena dārena ca homi tuṭṭho "ti.

Maṭṭakuṇḍalīvimānaṃ.

7. 10

1230. Suṇotha yakkhassa ca vāṇijāna ca
samāgamo yattha tadā ahosi,
yathā kathaṃ itarītarena[5] cāpi
subhāsitaṃ tañca suṇātha sabbe.

1231. Yo so ahu rājā pāyāsi nāmo[6]
bhummānaṃ sahavyagato yasassī,
so modamānova sake vimāne
amānuso mānuse ajjhabhāsī 'ti.

---

[1] gato ti - Ma.
[2] abbhutaṃ vata - Ma;
abbhūtaṃ vata - Syā;
abbhūtaṃ - PTS.
[3] amajjapo no - Syā.
[4] mama - Syā, PTS.
[5] itaritarena - Ma.
[6] pāyāsi nāma - Ma, Syā, PTS.

1223. Chính tôi đây, với ý vui mừng, với tâm tịnh tín, đã thực hiện việc chắp tay đến đức Như Lai. Sau khi làm việc thiện ấy, tôi đã đạt đến sự cộng trú ở cõi Ba Mươi (Ba).”

1224. “Thật là kỳ diệu, phi thường! Quả thành tựu này của việc chắp tay là như thế. Tôi cũng vậy, với ý vui mừng, với tâm tịnh tín, tôi đi đến nương nhờ đức Phật ngay ngày hôm nay.”

1225. “Ngay ngày hôm nay, với tâm tịnh tín ông hãy đi đến nương nhờ đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng. Tương tự y như thế, ông hãy thọ trì năm điều học không bị bể vỡ hay sứt mẻ.

1226. Ông hãy lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, hãy xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, chớ có việc uống chất say và nói lời dối trá, và hãy vui thích (chỉ) với người vợ của mình.”

1227. “Thưa vị Dạ-xoa, ngài là người mong mỏi sự tốt đẹp cho tôi. Thưa vị Thiên nhân, ngài là người mong mỏi sự lợi ích cho tôi. Tôi thực hành lời nói của ngài; ngài là thầy dạy học của tôi.

1228. Tôi đi đến nương nhờ đức Phật, luôn cả Giáo Pháp vô thượng, và tôi đi đến nương nhờ Hội Chúng thuộc về vị Trời của nhân loại.

1229. Tôi lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say, và tôi không nói lời dối trá, và tôi vui thích (chỉ) với người vợ của mình.”

Thiên Cung của Maṭṭakuṇḍalī.

7. 10

1230. Chúng ta hãy lắng nghe về sự gặp gỡ của vị Dạ-xoa và các người thương buôn đã xảy ra vào lúc ấy. Câu chuyện đã khéo được trao đổi bởi người này với người kia như thế nào, xin tất cả hãy lắng nghe câu chuyện ấy.

1231. Vị vua ấy tên là Pāyāsi, có danh tiếng, đã đi đến cộng trú với chư Thiên địa cầu. Ngay trong lúc đang vui thích ở Thiên cung của mình, vị phi nhân ấy đã nói với loài người rằng:[1]

[1] Hai câu kệ đầu là lời giới thiệu của các vị tham gia cuộc Kết Tập (Sđd. 332).

1232. Vaṅke[1] araññe amanussaṭṭhāne
kantāre appodake appabhakkhe,
suduggame vaṇṇupathassa[2] majjhe
vaṅkaṃ bhayaṃ[3] naṭṭhamanā manussā.

1233. Nayidha phalā mūlamayā ca santi
upādānaṃ natthi kuto idha bhakkho,[4]
aññatra paṃsūhi ca vālukāhi ca
tattāhi[5] uṇhāhi ca dāruṇāhi ca.

1234. Ujjaṅgalaṃ tattamivaṃ[6] kapālaṃ
anāyasaṃ paralokena tulyaṃ,
luddānamāvāsamidaṃ purāṇaṃ
bhūmippadeso abhisattarūpo.

1235. Atha tumhe kena[7] vaṇṇena
kimāsamānā imaṃ padesaṃ hi,
anuppaviṭṭhā sahasā samecca
lobhā bhayā athavā sampamūḷhā 'ti.

1236. Magadhesu aṅgesu ca satthavāhā
āropayitvā[8] paṇiyaṃ puthuttaṃ,[9]
te yāmase sindhusovīrabhūmiṃ
dhanatthikā uddayaṃ[10] patthayānā.

1237. Divā pipāsaṃ nadhivāsayantā
yoggānukampañca samekkhamānā,
etena vegena āyāma sabbe
rattiṃ maggaṃ paṭipannā vikāle.

1238. Te duppayātā aparaddhamaggā
andhākulā vippanaṭṭhā araññe,
suduggame vaṇṇupathassa[2] majjhe
disaṃ na jānāma pamūḷhacittā.

1239. Idañca disvāna adiṭṭhapubbaṃ
vimānaseṭṭhañca tavañca[11] yakkha,
tatuttariṃ jīvitamāsamānā[12]
disvā patītā sumanā udaggā 'ti.

---

[1] saṅke - Syā.
[2] vanapathassa - Syā.
[3] vaṅkaṃbhayā - Ma, Syā, PTS.
[4] bhikkhā - Syā.
[5] tatāhi - Ma.
[6] tattamidaṃ - Syā;
tattaṃ ivaṃ - PTS.
[7] kena nu - Syā.
[8] āropiyamha - Syā;
āropayissaṃ - PTS, Sīmu.
[9] pahūtaṃ - Syā.
[10] udayaṃ - Syā.
[11] tuvañca - Syā.
[12] jīvitamāsiṃsanā - Syā.

1232. "Ở khu rừng hiểm trở, nơi không có loài người, ở sa mạc, thiếu nước, thiếu thức ăn, nơi vô cùng khó đi, ở giữa đầm cát, nhiều người bị mất trí vì nỗi sợ hãi sự hiểm trở.

1233. Ở nơi đây, không có các trái cây, và các loại cây có rễ, không có củi lửa, lấy đâu ở đây có thức ăn, ngoại trừ nhiều bụi bặm, lắm cát, các sự thiêu đốt, các sự nóng bức, và các sự khắc nghiệt?

1234. Vùng sa mạc tựa như cái chảo đã được đốt nóng, không có lợi ích, tương đương với thế giới khác (địa ngục); chỗ trú ngụ này là của những kẻ hung dữ trước đây, là vùng đất bị nguyền rủa.

1235. Còn các người, vì nguyên nhân gì, trong khi đang mong mỏi điều gì, lại vội vã tập hợp rồi đi vào chính khu vực này, do lòng tham, do sự sợ hãi, hay là đã bị lầm lẫn?"

1236. "Các chủ đoàn xe ở xứ sở Magadha và Aṅga sau khi cho chất lên hàng hoá với số lượng dồi dào, những người ấy đi đến vùng đất Sindhu và Sovīra với mục đích về tài sản, với mong mỏi về lợi nhuận.

1237. Vào ban ngày, do không chịu đựng được cơn khát và mãi quan tâm đến sự thương xót đối với các con vật kéo xe, tất cả chúng tôi di chuyển với tốc độ này và đến được con đường vào ban đêm, không đúng thời điểm.

1238. Đã khởi hành chậm trễ, đã bị lạc đường, bị rối loạn như người mù, đã bị lạc lối trong khu rừng, ở chỗ vô cùng khó đi, ở giữa đầm cát, chúng tôi đây không nhận ra phương hướng, có tâm bị hoang mang.

1239. Và thưa vị Dạ-xoa, sau khi nhìn thấy việc này, việc chưa được thấy trước đây, là Thiên cung hạng nhất và ngài, trong khi đang mong mỏi về mạng sống sau này, đến lúc nhìn thấy (ngài), chúng tôi trở nên mừng rỡ, có tâm ý vui vẻ, phấn khởi."

1240. Pāraṃ samuddassa idañca[1] vaṇṇuṃ[2]
vettācaraṃ[3] saṅkupathañca[4] maggaṃ,
nadiyo pana pabbatānañca duggā
puthuddisā[5] gacchatha bhogahetu.

1241. Pakkhandiyāna vijitaṃ paresaṃ
verajjake mānuse pekkhamānā,
yaṃ vo sutaṃ vā[6] athavāpi diṭṭhaṃ
accherakaṃ taṃ vo suṇoma tātā 'ti.

1242. Itopi accherataraṃ kumāra
na no sutaṃ vā athavāpi diṭṭhaṃ,
atītamānussakameva sabbaṃ
disvā na[7] tappāma anomavaṇṇaṃ.

1243. Vehāsayaṃ pokkharañño bhavanti[8]
pahūtamālyā[9] bahupuṇḍarīkā,
dumā cime[10] niccaphalūpapannā
atīva gandhā surabhiṃ[11] pavāyanti.

1244. Veḷuriyatthambhā satamussitāse
silāpavāḷassa[12] ca āyataṃsā,
masāragallā sahalohitaṅkā[13]
thambhā cime[14] jotirasāmayāse.

1245. Sahassatthambhaṃ[15] atulānubhāvaṃ
tesūpari sādhumidaṃ vimānaṃ,
ratanantaraṃ kañcanavedimissaṃ
tapanīyapaṭṭehi ca sādhu channaṃ.

1246. Jambonaduttattamidaṃ[16] sumaṭṭho
pāsādasopānaphalūpapanno,
daḷho ca vaggu sumukho susaṃgato[17]
atīva nijjhānakhamo manuñño.

1247. Ratanantarasmiṃ bahu-annapānaṃ
parivārito accharāsaṃgaṇena,
murajja[18]āḷambaraturiyaghuṭṭho[19]
abhivanditosi thutivandanāya.

---

[1] imañca - Ma, Syā.
[2] vanaṃ - Syā.
[3] vettaṃ paraṃ - Syā.
[4] sakupathañca - Syā.
[5] puthu disā - Syā.
[6] vā - itisaddo Syā potthake natthi.
[7] disvāna - Ma, Syā.
[8] savanti - Ma, PTS.
[9] pahūtamalyā - Ma, PTS.
[10] dumā ca te - Syā.
[11] surabhī - Syā.
[12] silappavāḷassa - Syā.
[13] sahalohitaṅgā - Ma;
sahalohitakā - Syā; sahā lohitaṅkā - PTS.
[14] thambhā ime - Ma, Syā, PTS.
[15] sahassathambhaṃ - Ma.
[16] jambonaduttamidaṃ - Syā.
[17] daḷho ca vaggu ca susaṅgato ca - Ma, Syā, PTS.
[18] muraja - Ma, PTS.
[19] ghuṭṭo - PTS.

1240. "Vì nguyên nhân của cải, quý vị đi đến những phương trời khác biệt, đến bờ bên kia của biển cả và đầm cát này, đến con đường có sự di chuyển với gậy chống và lối đi có cắm cọc, đến những con sông, thêm nữa là những con đường hiểm trở ở các ngọn núi.

1241. Này quý vị, sau khi tiến vào lãnh thổ của những người khác, trong khi ngắm nhìn những con người thuộc nhiều quốc độ, điều nào đã được quý vị nghe, hoặc nhìn thấy, hãy cho chúng tôi nghe điều kỳ diệu ấy từ quý vị."

1242. "Thưa Thiên tử, điều kỳ diệu hơn thế này chúng tôi không được nghe hoặc nhìn thấy, tất cả đều vượt trội (thế giới) loài người, sau khi nhìn thấy chúng tôi chưa được thỏa mãn về vẻ đẹp tuyệt vời.

1243. Ở không trung có những hồ sen với vô số bông hoa, với nhiều sen trắng, và những cây cối này được trổ quả thường xuyên, có những hương thơm tỏa ra cực kỳ thơm ngát.

1244. Có những cây cột bằng ngọc bích vươn cao một trăm (*ratana*),[1] có bề mặt trải dài làm bằng đá và san hô, có các viên ngọc mắt mèo và các viên hồng ngọc, và những trụ cột này làm bằng ngọc như ý.

1245. Có ngàn cây cột có năng lực không sánh bằng, phía trên chúng là Thiên cung tốt đẹp này, ở bên trong có châu báu, được kết hợp với hành lang bằng vàng, và được che phủ một cách khéo léo với những tấm lợp bằng vàng.

1246. (Thiên cung) này chói sáng với vàng từ sông Jambu đã được tinh luyện. (Khu vực ấy) khéo được đánh bóng, được hiện hữu với các tòa lâu đài, các cầu thang, các sân thượng, vững chãi, dễ thương, có dáng xinh xắn, khéo được phối hợp, vô cùng cuốn hút sự nhìn ngắm, làm hài lòng.

1247. Ở bên trong (Thiên cung) châu ngọc, có nhiều thức ăn thức uống, được tháp tùng bởi đoàn tiên nữ, được vang vang tiếng trống con, trống lớn, và các nhạc cụ, ngài được tôn vinh với sự ngợi ca và lễ bái.

[1] 1 *ratana* = 0.25 mét; như vậy 100 *ratana* = 25 mét.

1248. So modasi nārigaṇappabodhano
vimānapāsādavare manorame,
acintiyo sabbaguṇūpapanno
rājā yathā vessavaṇo nalinyā.[1]

1249. Devo nu āsi udavāsi yakkho
udāhu devindo manussabhūto,
pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā[2]
ācikkha ko nāma tuvaṃsi yakkhā 'ti.[3]

1250. Serissako[4] nāma ahampi[5] yakkho
kantāriyo vaṇṇupathamhi gutto,
imaṃ padesaṃ abhipālayāmi
vācaṅkaro[6] vessavaṇassa rañño 'ti.

1251. Adhiccaladdhaṃ pariṇāmajaṃ te
sayaṃ kataṃ udāhu devehi dinnaṃ,
pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā[2]
kathaṃ tayā laddhamidaṃ manuññan 'ti.

1252. Nādhiccaladdhaṃ na pariṇāmajaṃ me[7]
na sayaṃ kataṃ na hi devehi dinnaṃ,
sakehi kammehi apāpakehi
puññehi me laddhamidaṃ manuññan 'ti.

1253. Kiṃ te vataṃ kiṃ pana brahmacariyaṃ
kissa suciṇṇassa ayaṃ vipāko,
pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā[2]
kathaṃ tayā laddhamidaṃ vimānan 'ti.

1254. Mama[8] pāyāsīti ahu[9] samaññā
rajjaṃ yadā kārayiṃ kosalānaṃ,
natthikadiṭṭhi kadariyo pāpadhammo
ucchedavādī ca tadā ahosiṃ.

1255. Samaṇo ca kho āsi kumārakassapo
bahussuto cittakathī uḷāro,
so me tadā dhammakathaṃ akāsi[10]
diṭṭhivisūkāni vinodayī me.

---

[1] naḷinyā - Ma, PTS.
[2] vāṇijasatthavāhā - Syā.
[3] yakkho ti - Syā, PTS.
[4] serīsako - Ma.
[5] aham hi - Ma, Syā, PTS.
[6] vacanakaro - Ma, Syā, PTS.
[7] pariṇāmajante - Syā.
[8] mamaṃ - Ma.
[9] ahū - PTS.
[10] abhāsi - Ma.

1248. Ở tòa lâu đài nơi Thiên cung cao quý, làm thích ý, với sự đánh thức bởi các nhóm phụ nữ, ngài đây, không thể nghĩ bàn, có đủ mọi đức tính, vui sướng giống như đức vua Vessavaṇa ở Nalinī.

1249. Ngài là Thiên nhân, hay ngài là Dạ-xoa, là Chúa của chư Thiên, hay là bản thể nhân loại? Những người thương buôn, các chủ đoàn xe hỏi ngài. Xin ngài hãy nói tên (của ngài) là gì, có phải ngài là Dạ-xoa?"

1250. "Tôi chính là Dạ-xoa tên Serissaka, sống ở sa mạc, là người canh giữ đầm cát. Tôi hộ trì khu vực này, là người thực thi mệnh lệnh của đức Vua Vessavaṇa."

1251. "(Công việc này) được nhận lãnh bởi ngài một cách ngẫu nhiên, được nảy sanh do sự phát triển, tự mình tạo ra, hay được chư Thiên giao cho? Những người thương buôn, các chủ đoàn xe hỏi ngài: Bằng cách nào mà ngài đã đạt được công việc hài lòng này?"

1252. "(Công việc này) không được nhận lãnh bởi tôi một cách ngẫu nhiên, không được nảy sanh do sự phát triển, không tự mình tạo ra, cũng không được chư Thiên giao cho. Công việc hài lòng này tôi đã đạt được nhờ vào những nghiệp không xấu xa, nhờ vào những phước thiện của chính mình."

1253. "(Trước đây) phận sự của ngài là gì? Còn có hạnh kiểm cao đẹp gì? Quả thành tựu này là của việc gì đã khéo được thực hành? Những người thương buôn, các chủ đoàn xe hỏi ngài: Bằng cách nào mà ngài đã đạt được Thiên cung này?"

1254. "Vào lúc tôi cai quản vương quốc Kosala, Pāyāsi đã là danh hiệu của tôi. Lúc ấy tôi đã là người có quan điểm hư vô, bỏn xẻn, có bản tính xấu xa, và là người tuyên bố về đoạn kiến.

1255. Và rồi đã có vị Sa-môn Kumārakassapa, đa văn, có sự thuyết giảng sinh động, cao thượng. Khi ấy, vị ấy đã thực hiện việc thuyết giảng Giáo Pháp cho tôi, đã xua đuổi những sự méo mó về quan điểm cho tôi.

1256. Tāhaṃ tassa dhammakathaṃ suṇitvā
upāsakattaṃ paṭivedayissaṃ,
pāṇātipātā virato ahosiṃ
loke adinnaṃ parivajjayissuṃ,[1]
amajjapo no ca musā abhāṇiṃ
sakena dārena ca ahosiṃ[2] tuṭṭho.

1257. Taṃ me vataṃ taṃ pana brahmacariyaṃ
tassa suciṇṇassa ayaṃ vipāko,
teheva kammehi apāpakehi
puññehi me laddhamidaṃ vimānan 'ti.[3]

1258. Saccaṃ kirāhaṃsu narā sapaññā
anaññathā vacanaṃ paṇḍitānaṃ,
yahiṃ yahiṃ gacchati puññakammo
tahiṃ tahiṃ modati kāmakāmī.

1259. Yahiṃ yahiṃ sokapariddavo ca
vadho ca bandho ca parikkileso,
tahiṃ tahiṃ gacchati pāpakammo
na muccati duggatiyā kadācī 'ti.[4]

1260. Sammūḷharūpova jano ahosi
asmiṃ muhutte kalalīkatova,[5]
janassimassa tuyhañca kumāra
appaccayo kena nu kho ahosī 'ti.[6]

1261. Ime[7] sirīsūpavanā ca[8] tātā
dibbā[9] gandhā surabhiṃ[10] sampavanti,[11]
te sampavāyanti imaṃ[12] vimānaṃ
divā ca ratto ca tamaṃ nihantvā.[13]

1262. Imesaṃ ca kho vassasataccayena
sipāṭikā phalati[14] ekamekā,
mānussakaṃ vassasataṃ atītaṃ
yadagge kāyamhi idhūpapanno.

1263. Disvānahaṃ vassasatāni pañca
asmiṃ vimāne[15] ṭhatvāna tātā,
āyukkhayā puññakhayā cavissaṃ
teneva sokena pamucchitosmī 'ti.[16]

---

[1] parivajjayissaṃ - Ma, PTS, Syā.
[2] ahosi - Ma; homi - Syā, PTS.
[3] vimānaṃ - Syā.
[4] kadāci - Syā.
[5] kalalīkato ca - Syā.
[6] ahosi - Syā.
[7] ime ca - Ma; ime pi - PTS.
[8] sirīsavanā - Ma;
sirisapavanā - Syā; sirīsavanā ca - PTS.
[9] dibbā ca - PTS.
[10] surabhī - Ma, Syā.
[11] pavanti - Syā.
[12] idaṃ - Syā.
[13] nihantā - PTS.
[14] phalanti - Syā.
[15] vimānamhi - Syā.
[16] pamucchitosmi - Syā;
samucchitosmī ti - PTS.

1256. Tôi đây, sau khi lắng nghe sự thuyết giảng Giáo Pháp của vị ấy, đã tuyên bố bản thân là người cư sĩ. Tôi đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi đã xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say, và tôi đã không nói lời dối trá, tôi đã được vui thích (chỉ) với người vợ của mình.

1257. Việc ấy là phận sự của tôi, việc ấy còn là hạnh kiểm cao đẹp. Quả thành tựu này là của việc đã khéo được thực hành ấy. Nhờ vào những nghiệp không xấu xa, nhờ vào những phước thiện ấy đấy, mà tôi đã đạt được Thiên cung này."

1258. "Nghe rằng những người có trí tuệ đã nói sự thật; lời nói của các bậc hiền trí là không sai khác. Người có nghiệp phước thiện đi đến bất cứ nơi nào đều vui sướng ở tại nơi ấy, là người có dục lạc theo như ước muốn.

1259. Bất cứ nơi nào có sự sầu muộn và than vãn, có sự giết chóc và sự giam cầm, có sự chướng ngại, kẻ có ác pháp đi đến nơi ấy, không khi nào được thoát khỏi cảnh giới khổ đau."

1260. "Tập thể (chư Thiên) tựa như có vẻ bị bối rối, tựa như đã bị làm vẩn đục vào giây phút này. Thưa Thiên tử, vậy thì do điều gì mà tập thể này và ngài đã có sự thất vọng?"

1261. "Thưa quý vị, từ khu rừng *sirīsa* kế cận những hương thơm này thuộc cõi Trời tỏa ra thơm ngát; sau khi đã tiêu diệt bóng tối vào ban ngày và ban đêm chúng tự tỏa đến Thiên cung này.

1262. Và khi đã trải qua một trăm năm, chỉ một quả của những cây này được kết trái. Kể từ khi tôi được sanh ra ở tập thể (chư Thiên) tại nơi này thì một trăm năm nhân loại đã trôi qua.

1263. tôi đã nhìn thấy tôi sẽ tồn tại ở Thiên cung này năm trăm năm, do sự cạn kiệt của tuổi thọ, do sự cạn kiệt của phước báu, tôi sẽ chết; chính vì nỗi sầu muộn ấy tôi bị hoảng loạn."

1264. Kathaṃ nu soceyya tathāvidho so
laddhā vimānaṃ atulaṃ cirāya,[1]
ye cāpi kho ittaramupapannā[2]
te nūna soceyyuṃ parittapuññā 'ti.

1265. Anucchaviṃ ovadiyañca me taṃ
yaṃ maṃ tumhe peyyavācaṃ vadetha,
tumhe ca[3] kho tātā mayānuguttā
yenicchakaṃ tena paletha sotthin 'ti.

1266. Gantvā mayaṃ sindhusovīrabhūmiṃ
dhanatthikā uddayaṃ patthayānā,
yathā payogā paripuṇṇacāgā
kāhāma serissamahaṃ[4] uḷāran 'ti.

1267. Mā ceva serissamahaṃ[1] akattha
sabbañca vo bhavissati yaṃ vadetha,
pāpāni kammāni vivajjayātha
dhammānuyogañca adhiṭṭhahāthā 'ti.

1268. Upāsako atthi imamhi saṅghe
bahussuto sīlavatūpapanno,
saddho ca cāgī ca supesalo ca
vicakkhaṇo santusito mutīmā.

1269. Sañjānamāno na musā bhaṇeyya
parūpaghātāya na cetayeyya,
vebhūtikaṃ pesunaṃ[5] no kareyya
saṇhañca vācaṃ sakhilaṃ bhaṇeyya.

1270. Sagāravo sappatisso[6] vinīto
apāpako adhisīle visuddho,
so mātaraṃ pitaraṃ cāpi jantu
dhammena poseti ariyavutti.

1271. Maññe so mātāpitunnaṃ[7] kāraṇā
bhogāni pariyesati na attahetu,
mātāpitunnañca[8] yo accayena
nekkhammapoṇo carissati brahmacariyaṃ.

1272. Ujū avaṅko asaṭho amāyo
na lesakappena ca vohareyya,
so tādiso sukkatakammakārī[9]
dhamme ṭhito kinti labhetha dukkhaṃ.

---

[1] cirāyaṃ - Syā.
[2] upapanno - Syā.
[3] tumheva - Syā.
[4] serīsamahaṃ - Ma; serissa mahaṃ - Syā.
[5] pesuṇaṃ - Ma, PTS; pisuṇaṃ - Syā.
[6] sappaṭisso - Ma; sapatisso - PTS.
[7] mātāpitūnaṃ - Ma; mātāpitūnaṃ hi - Syā.
[8] mātāpitūnañca - Ma, Syā.
[9] sukatakammakārī - Ma, Syā, PTS.

1264. "Bằng cách nào mà vị ấy, thuộc thành phần như thế, sau khi đạt được Thiên cung không thể sánh bằng một cách lâu dài, lại có thể sầu muộn? Chỉ có những người nào đã được sanh lên một cách ngắn ngủi, phải chăng những người ấy, với phước báu ít ỏi, mới có thể sầu muộn?"

1265. "Việc quý vị nói lời nói yêu mến với tôi (nghĩa là) điều khuyên bảo của tôi thích hợp đối với quý vị. Thưa quý vị, quý vị đã được tôi hộ trì theo như ước muốn, vì thế quý vị hãy lên đường một cách an toàn."

1266. "Sau khi đi đến vùng đất Sindhu và Sovīra, chúng tôi với mục đích về tài sản, với mong mỏi về lợi nhuận, có sự hào phóng đầy đủ theo như kế hoạch, sẽ làm lễ hội cao sang cho Serissa."

1267. "Quý vị chớ có làm lễ hội cho Serissa, và tất cả sẽ trở thành hiện thực cho quý vị theo điều quý vị nói. Quý vị hãy tránh xa hẳn các nghiệp ác xấu, và hãy phát nguyện gắn bó với Giáo Pháp.

1268. Ở tập thể này, có người cận sự nam đa văn, được đầy đủ giới hạnh và phận sự, có đức tin, có sự hào phóng, và vô cùng tốt lành, có sự suy xét, tự hài lòng, có sự thận trọng.

1269. Là người không cố tình nói lời dối trá, không suy nghĩ đến việc hãm hại người khác, không gây ra sự chia rẽ, đâm thọc, và nói lời mềm mỏng, tử tế.

1270. Có sự tôn kính, có sự phục tùng, đã được huấn luyện, không độc ác, thanh tịnh về giới bậc thượng, có hạnh kiểm thánh thiện, con người ấy nuôi dưỡng mẹ và luôn cả cha đúng theo Pháp.

1271. Tôi nghĩ rằng vị ấy tầm cầu của cải vì lý do (phụng dưỡng) mẹ cha, không vì nguyên nhân của bản thân. Với sự qua đời của mẹ và cha, người ấy, với khuynh hướng xuất ly, sẽ thực hành Phạm hạnh.

1272. Là người ngay thẳng, không khúc mắc, không gian trá, không xảo quyệt, và không phát biểu theo lối viện cớ. Vị ấy, như thế ấy, là người tạo nên hành động đã được thực hiện một cách tốt đẹp, đứng vững trong Giáo Pháp, sao lại nhận lãnh sự khổ đau?

1273. Taṃ kāraṇā pātukatomhi attanā
tasmā dhammaṃ[1] passatha vāṇijāse,
aññatra tenīha[2] bhasmī[3] bhavetha
andhākulā[4] vippanaṭṭhā araññe,
taṃ khippamānena lahuṃ parena
sukho have sappurisena saṅgamo 'ti.

1274. Kiṃ nāma so kiñci[5] karoti kammaṃ
kiṃ nāmadheyyaṃ kiṃ pana tassa gottaṃ,
mayampi naṃ daṭṭhukāmamha yakkha
yassānukampāya idhāgatosi,
lābhā hi tassa yassa tuvaṃ pihesī 'ti.

1275. Yo kappako sambhavanāmadheyyo
upāsako kocchaphalūpajīvī,[6]
jānātha naṃ tumhākaṃ pesiyo so
mā kho[7] naṃ hīḷittha supesalo so 'ti.

1276. Jānāmase yaṃ tvaṃ vadesi[8] yakkha
na kho naṃ[9] jānāma sa īdisoti,[10]
mayampi naṃ pūjayissāma yakkha
sutvā[11] tuyhaṃ vacanaṃ uḷāran 'ti.

1277. Ye kecimasmiṃ satthe[12] manussā
daharā mahantā athavāpi majjhimā,
sabbeva te ālambantu[13] vimānaṃ
passantu puññāna[14] phalaṃ kadariyā 'ti.

1278. Te tattha sabbeva ahaṃ pure ti
taṃ kappakaṃ tattha purakkhipitvā,[15]
sabbeva te ālambiṃsu[16] vimānaṃ
masakkasāraṃ viya vāsavassa.

1279. Te tattha sabbeva ahaṃ pure ti
upāsakattaṃ paṭivedayiṃsu,[17]
pāṇātipātā viratā ahesuṃ
loke adinnaṃ parivajjayiṃsu.

1280. Amajjapā no ca musā bhaṇiṃsu
sakena dārena ca[18] ahesuṃ tuṭṭhā,
te tattha sabbeva ahaṃ pure ti
upāsakattaṃ paṭivedayitvā,[19]
pakkāmi sattho[20] anumodamāno
yakkhiddhiyā anumato punappunaṃ.

---

[1] tasmā ca maṃ - Syā.
[2] teniha - Ma, PTS; te na hi - Syā.
[3] bhasmi - Syā.
[4] addhākulā - Syā.
[5] kiñca - Ma, Syā, PTS.
[6] kocchabhaṇḍūpajīvī - Syā.
[7] mā ca kho - Syā.
[8] pavadesi - Ma.
[9] taṃ - Syā.
[10] jānāma sa ediso ti - Ma, PTS; jānāmase edisoti - Syā.
[11] sutvāna - Ma, Syā, PTS.
[12] sabbe - Syā.
[13] ālabhantu - Syā.
[14] puññānaṃ - Ma, Syā.
[15] purakkhatvā - Ma; purakkhitvā - Syā.
[16] ālabhiṃsu - Syā.
[17] paṭidesayiṃsu - Syā.
[18] ca - itisaddo Syā potthake natthi.
[19] paṭidesayitvā - Syā.
[20] satthā - Syā.

1273. Bởi lý do người ấy, tôi tự thân hiện ra. Vì thế, quý vị thương buôn hãy nhận thức Giáo Pháp. Ở đây, không có người ấy, quý vị có thể trở thành tro bụi, bị rối loạn như người mù, bị lạc lối trong khu rừng; (bởi vì) đối với kẻ đang xử tệ người ấy, như thế ấy hay việc khác nữa là điều dễ dàng. Quả vậy, việc kết giao với người tốt lành là hạnh phúc."

1274. "Người ấy tên là gì, làm nghề nghiệp gì, tên gọi là gì, hơn nữa họ của người ấy là gì? Thưa vị Dạ-xoa, chúng tôi cũng có mong muốn được gặp người ấy, vì lòng thương tưởng người ấy mà ngài đã đi đến nơi đây, bởi vì người nào mà ngài yêu quý thì lợi ích là thuộc về người ấy."

1275. "Người nào là thợ cạo, có tên gọi là Sambhava, là người cận sự nam, có sự nuôi mạng bằng lược và dao cạo, quý vị biết người ấy, người ấy là người sai vặt của quý vị. Đúng vậy, chớ khinh chê người ấy, người ấy vô cùng tốt lành."

1276. Thưa vị Dạ-xoa, chúng tôi biết người mà ngài nói, nhưng chúng tôi quả không biết người ấy là người như thế ấy. Thưa vị Dạ-xoa, chúng tôi cũng sẽ tôn vinh người ấy sau khi lắng nghe lời nói cao cả của ngài."

1277. "Bất cứ người nào ở đoàn xe này, thanh niên, lão niên, luôn cả trung niên, hết thảy tất cả những người ấy hãy bước lên Thiên cung, những kẻ keo kiệt hãy nhìn xem quả báo của các việc phước thiện."

1278. "Tại đó, sau khi đã đưa người thợ cạo ấy lên phía trước tại nơi ấy, hết thảy tất cả những người ấy (đã nói rằng): 'Tôi trước,' hết thảy tất cả những người ấy đã bước lên Thiên cung tựa như (Thiên cung) Masakkasāra của vị Vāsava (Chúa Trời Sakka).[1]

1279. Tại đó, hết thảy tất cả những người ấy (đã nói rằng): 'Tôi trước' và đã tuyên bố bản thân là người cư sĩ. Họ đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, họ đã xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời.

1280. Không có việc uống chất say, và họ đã không nói lời dối trá, họ đã được vui thích (chỉ) với người vợ của mình. Tại đó, hết thảy tất cả những người ấy (đã nói rằng): 'Tôi trước' và đã tuyên bố bản thân là người cư sĩ. Trong khi đang tùy hỷ với thần thông của vị Dạ-xoa đợt này đến đợt khác, đoàn xe, được cho phép, đã khởi hành.

[1] Sáu câu kệ cuối cùng, 1278-1283, là của các vị tham gia cuộc Kết Tập (Sđd. 350).

1281. Gantvāna te sindhusovīrabhūmiṃ
dhanatthikā uddayaṃ[1] patthayānā,
yathā payogā paripuṇṇalābhā
paccāgamuṃ pāṭaliputtamakkhataṃ.

1282. Gantvāna te saṅgharaṃ[2] sotthivanto
puttehi dārehi samaṅgibhūtā,
ānandī vittā[3] sumanā patītā
akaṃsu serissamahaṃ[4] uḷāraṃ.

1283. Serissakā[5] te pariveṇaṃ māpayiṃsu
etādisā sappurisāna sevanā,
mahatthikā dhammaguṇāna sevanā
ekassa atthāya upāsakassa,
sabbeva sattā sukhitā[6] ahesun ”ti.

Serissakavimānaṃ.

7. 11

1284. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā[7] rucakatthatā[8] subhā.

1285. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,[9]
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.

1286. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

1287. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī ’ti.

---

[1] udayaṃ - PTS.
[2] saṃ gharaṃ - Syā, PTS.
[3] ānandacittā - Syā.
[4] serīsamahaṃ - Ma.
[5] serīsakaṃ - Ma; serissakaṃ - Syā, PTS.
[6] sukhino - PTS.
[7] veḷuriyathambhā - Ma.
[8] ruciratthatā - Syā.
[9] vaggū - Syā, PTS.

1281. Sau khi đi đến vùng đất Sindhu và Sovīra, những người ấy với mục đích về tài sản, với mong mỏi về lợi nhuận, có sự đạt được đầy đủ theo như kế hoạch, đã trở về lại Pāṭaliputta không bị tổn hại.

1282. Những người ấy, sau khi đi về đến căn nhà của mình, có sự an toàn, được gần gũi với những người con và những người vợ, có sự vui thích, hớn hở, có tâm ý vui vẻ, trở nên mừng rỡ, đã làm lễ hội cao sang cho Serissa.

1283. Những người ấy đã cho xây dựng tòa nhà Serissakā. Sự thân cận với những người tốt lành là như thế ấy, sự thân cận với những đức tính của Giáo Pháp là có lợi ích lớn, nhờ vào sự lợi ích của một cận sự nam, hết thảy tất cả chúng sanh đã có trạng thái hạnh phúc.”

Thiên Cung của Serissaka.

7. 11

1284. “Thiên cung này cao, có cây trụ chống bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

1285. Ở nơi ấy, ngươi trú ngụ, ngươi uống, và ngươi ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nhảy múa.

1286. Do điều gì ngươi có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho ngươi ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho ngươi?

1287. Hỡi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi ngươi: ‘Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?’”

1288. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1289. Dunnikkhittaṃ[1] mālaṃ sunikkhipitvā
patiṭṭhapetvā sugatassa thūpe,
mahiddhiko camhi mahānubhāvo
dibbehi kāmehi samaṅgibhūto.

1290. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1291. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamahaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsatī "ti.

Sunikkhittavimānaṃ.

Sunikkhittavaggo sattamo.

*****

TASSUDDĀNAṂ

Dve daḷiddā dve vihārā[2] bhatako[3] gopālakanthakā,[4]
anekavaṇṇā[5] maṭṭakuṇḍalī serissako sunikkhittaṃ,
purisānaṃ tatiyo vaggo "ti.[6]

BHĀṆAVĀRAṂ CATUTTHAṂ.

VIMĀNAVATTHU NIṬṬHITAṂ.

--ooOoo--

[1] dunikkhittaṃ - PTS.
[2] vana vihārā - Ma.
[3] bhaṭako - Syā.
[4] gopālakaṇḍako - Ma.
[5] anekavaṇṇa - Ma, PTS.
[6] tatiyo vaggo pavuccatī ti - Ma.

1288. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1289. "Sau khi khéo đặt xuống tràng hoa đã được đặt xuống cẩu thả, sau khi sắp đặt nó ở ngôi bảo tháp của đấng Thiện Thệ, tôi trở nên có đại thần lực và có đại oai lực, được thọ hưởng các dục ở cõi Trời.

1290. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1291. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương."

Thiên Cung Khéo Đặt Xuống.

Phẩm Khéo Đặt Xuống là thứ bảy.

*****

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Chuyện) hai người nghèo khó, hai trú xá, kẻ làm thuê, người chăn bò, con ngựa Kanthaka, (Thiên cung) nhiều màu sắc, Maṭṭakuṇḍalī, Serissaka, (Thiên cung) khéo đặt xuống; là phẩm thứ ba của những người nam."

TỤNG PHẨM THỨ TƯ.

CHUYỆN THIÊN CUNG ĐƯỢC CHẤM DỨT.

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

VIMĀNAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN THIÊN CUNG

*****

GĀTHĀDIPĀDASŪCI - THƯ MỤC CÂU KỆ PĀḶI:

I

U

E

O

K

K

K

KH

G

GH

C

C

CH

J

Ñ

T

T

T

T

D

P

PH

B

B

BH

M

M

Y

Y

R

L

V

S

S

S

S

H

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

VIMĀNAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN THIÊN CUNG

*****

SAÑÑĀNĀMĀNUKKAMANIKĀ - THƯ MỤC DANH TỪ RIÊNG:

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

VIMĀNAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN THIÊN CUNG

*****

VISESAPADĀNUKKAMAṆIKĀ - THƯ MỤC TỪ ĐẶC BIỆT:

P

PH

B

BH

S

S

--ooOoo--

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

PETAVATTHUPĀḶI

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

CHUYỆN NGẠ QUỶ

Tāni ca sutte otāriyamānāni vinaye sandassiyamānāni sutte ceva otaranti vinaye ca sandissanti, niṭṭham ettha gantabbaṃ: 'Addhā idaṃ tassa bhagavato vacanaṃ, tassa ca therassa suggahitan'ti.

(Dīghanikāya II, Mahāparinibbānasutta).

Các điều ấy (những lời đã được nghe thuyết giảng) cần được đối chiếu ở Kinh, cần được xem xét ở Luật, và chỉ khi nào chúng hiện diện ở Kinh và được thấy ở Luật, thời điều kết luận có thể rút ra ở đây là: "Điều này chắc chắn là lời giảng dạy của đức Thế Tôn và đã được vị trưởng lão ấy tiếp thâu đúng đắn.

(Trường Bộ II, Kinh Đại Bát-Niết-Bàn).

LỜI GIỚI THIỆU

--ooOoo--

Petavatthupāḷi là tập thứ bảy thuộc *Khuddakanikāya* - Tiểu Bộ, *Suttantanikāya* - Tạng Kinh. Tập Kinh *Petavatthupāḷi* kể lại các câu chuyện (*vatthu*) của hạng chúng sanh gọi là *peta*. Từ *peta* được phân tích theo văn phạm như sau: *pa + ita*, với *ita* là quá khứ phân từ của động từ gốc √*i* (đi, di chuyển) cộng thêm vào tiếp đầu ngữ *pa*. *Peta* có ý nghĩa căn bản là "đã ra đi," nghĩa là "đã quá vãng, đã chết." Cụ thể hơn, *peta* là tên gọi của hạng chúng sanh đã bị đọa vào cảnh giới *pettivisaya*,[1] luôn có trạng thái bị đói, khát, rách rưới, thiếu thốn, khổ sở; trong ngữ cảnh này *peta* được dịch sang tiếng Việt là "ngạ quỷ" hay "quỷ đói." Tập Kinh này còn đề cập đến một hạng *peta* khác nữa là *vimānapeta*, tạm dịch là "quỷ thần;" hạng này mặc dầu phải chịu đựng khổ đau nhưng do thiện nghiệp đã tạo trong quá khứ nên cũng được hưởng phần nào phước báu cõi Trời và còn đạt được quyền lực lớn lao (*mahiddhikā*) của chư Thiên nữa. Các tài liệu tiếng Anh trước đây ghi nghĩa *peta* là "*hungry ghost*" (ma đói), nhưng về sau này một số học giả giữ nguyên từ *peta* ở văn bản, không dịch. Về tiếng Việt, các dịch giả trước đây đã dịch tựa đề *Petavatthu* là *Ngạ Quỷ Sự* hoặc *Chuyện Ngạ Quỷ*; chúng tôi mạn phép sử dụng tựa đề *Chuyện Ngạ Quỷ* cho tập Kinh này.

Chú giải của tập Kinh *Petavatthupāḷi - Chuyện Ngạ Quỷ* có tên là *Petavatthu-aṭṭhakathā*. Thêm vào đó, ở phần kết thúc của tập Chú Giải này còn thấy đề cập đến hai tên gọi khác nữa là *Paramatthadīpanī* và *Petavatthu-aṭṭhasaṃvaṇṇanā*. Chú Giải thuật lại câu chuyện và cung cấp nhiều chi tiết bổ sung cho phần kệ ngôn ở Chánh Tạng, xen kẻ vào đó là lời giải thích ý nghĩa của một số từ đã được chọn lọc. Được biết Chú Giải này đã được Ngài Dhammapāla thực hiện trong lúc ngụ tại tu viện Badaratitthavihāra.

Tập Kinh *Petavatthupāḷi - Chuyện Ngạ Quỷ* gồm có bốn phẩm (*vagga*) được liệt kê chi tiết như sau:

1. *Uragavaggo* - Phẩm Rắn có 12 câu chuyện,
2. *Ubbarīvaggo* - Phẩm Ubbarī có 13 câu chuyện,
3. *Cūḷavaggo* - Tiểu Phẩm có 10 câu chuyện,
4. *Mahāvaggo* - Đại Phẩm có 16 câu chuyện.

Tổng cộng có 51 câu chuyện và số lượng các kệ ngôn ở văn bản *Pali-Sinhala* được ghi nhận là 823.

---

[1] Bốn đọa xứ (*apāyabhūmi*): địa ngục (*niraya*), súc sanh (*tiracchānayoni*), ngạ quỷ (*pettivisaya*), và A-tu-la (*asurakāya*).

Về nội dung, tập Kinh *Petavatthupāḷi - Chuyện Ngạ Quỷ* được trình bày một cách sinh động thông qua hình thức vấn đáp. Nhân vật đưa ra các câu hỏi đã được xác định ở Chánh Tạng gồm có đức Phật, trưởng lão Nārada, và trưởng lão Sāriputta. Chú Giải cung cấp thêm hai vị nữa là trưởng lão Moggallāna và đức vua Ajātasattu. Các câu trả lời là do chính các ngạ quỷ đã nói lên. Ở một số câu chuyện, còn có các kệ ngôn của các vị Trưởng Lão đã tham gia cuộc kết tập thêm vào để giải thích hoặc kết luận sự việc.

Việc bố thí để hồi hướng đến các ngạ quỷ được trình bày ở câu chuyện đầu tiên qua sự so sánh với các yếu tố của việc trồng trọt: hạt giống tốt (vật thí) được gieo ở các cánh đồng màu mỡ (các bậc A-la-hán) thì mùa màng sẽ được bội thu và các nông phu (thí chủ và các ngạ quỷ được chỉ định) sẽ thành tựu phước báu (1. 1). Các yếu tố trong ví dụ này được phân tích chi tiết hơn ở câu chuyện về Aṅkura (2. 9). Chúng tôi sẽ tuần tự trình bày một cách chi tiết hơn theo các tiêu đề dưới đây:

- Vật thí: Tùy theo vật cúng dường mà hàng ngạ quỷ được thành tựu kết quả tương xứng. Việc giúp đỡ cho các ngạ quỷ thoát khỏi khổ đau vật chất như là cơm ăn, nước uống, áo mặc, luôn cả nhà cửa trú ngụ và phương tiện đi lại, v.v... thì không thể san sẻ trực tiếp mà phải được bố thí dâng cúng qua một đối tượng trung gian. Sau khi bố thí và có sự hồi hướng thì ngay lập tức có sự thành tựu đến các ngạ quỷ đã được chỉ định (1. 4, 1. 5, 1. 10, 1. 12, 2. 1, 2. 2, 2. 3, 2. 4, 2. 5, 2. 6, 2. 8, 3. 1, 3. 2, 4. 1, 4. 3, 4. 12). Điểm quan trọng cần được lưu ý là việc khóc than thương tiếc đến người đã quá vãng là vô ích bởi vì người đã quá vãng không nghe hoặc hay biết điều ấy (1. 4, 1. 5, 1. 12).

- Đối tượng xứng đáng thọ nhận: gồm có Hội Chúng tỳ khưu (1. 4, 1. 5), các bậc A-la-hán (1. 1, 4. 1), và luôn cả các cư sĩ có niềm tin, đệ tử của đấng Chánh Đẳng Giác (1. 10, 3. 1). Yếu tố về đối tượng thọ thí được nêu bật ở *Aṅkurapetavatthu - Chuyện Ngạ Quỷ của Aṅkura*. Aṅkura đã tiến hành cuộc đại thí trong khoảng thời gian dài đến nhiều hạng người, còn Indaka đã dâng chỉ một muỗng thức ăn đến ngài trưởng lão Anuruddha; tuy nhiên Indaka đã sáng chói vượt trội Aṅkura về mười phương diện (2. 9). Đặc biệt có một câu chuyện mỉa mai rằng sự bố thí đến các vị Bà-la-môn không đem lại kết quả gì cho các ngạ quỷ (2. 8).

- Thí chủ: làm việc phước thiện để hồi hướng đến các ngạ quỷ không hẳn phải là thân bằng quyến thuộc. Các thí chủ làm phước rồi hồi hướng đến các ngạ quỷ không có sự liên hệ huyết thống cũng thành tựu. Để phước báu được trọn vẹn, yếu tố tâm lý của người thí chủ trong ba thời được xác định rõ: "*Ngay trước khi bố thí có tâm hoan hỷ, trong khi bố thí nên làm cho tâm được tịnh tín, và sau khi đã bố thí có tâm hoan hỷ; điều ấy là sự thành công của việc dâng hiến*" (câu kệ 307).

- Ngạ quỷ: Việc bị tái sanh trong cảnh giới ngạ quỷ phần lớn do việc đã không biết tích lũy phước thiện lúc làm người ở nhân gian, hoặc do đã có những ác nghiệp như bỏn xẻn, mắng nhiếc, chê bai người khác. Hãy xem kết quả tương phản của hai hạng người (2. 3, 3. 1, 3. 10), thậm chí

các người con dầu có nhiều thiện sự cũng không giúp gì cho các bậc cha mẹ không biết tùy hỷ (1. 11), hay vợ chồng cũng vậy (4. 4).

- Hạng *vimānapeta* (quỷ thần): được hưởng một phần hạnh phúc do thiện nghiệp và một phần khổ đau do ác nghiệp đã làm đời trước (1.2, 1. 3, 1. 10, 2. 9, 2. 12, 3. 1, 3. 7, 3. 8, 3. 9, 4. 1, 4. 3). Có những câu chuyện nêu rõ sự phân minh về lãnh vực phước tội như người thiếu nữ có tâm tịnh tín đã bố thí chiếc bánh mè đến vị tỳ khưu đang đi du hành nên được sanh lên ở Thiên cung xinh đẹp nhưng lại không có vải vóc che thân (1. 10), hoặc người đã bố thí mía với tâm miễn cưỡng nên thành tựu quả báo là có được vườn mía bao la nhưng không thể hưởng dụng được (4. 5). Đặc điểm là hạng quỷ thần này còn biết khuyến khích, giáo hóa cho loài người nữa (3. 6, 4. 1, 4. 2, 4. 3, 4. 11).

- Hạng *peta* (người quá vãng) cũng được đề cập đến như chàng thanh niên Sujāta khuyên lơn người cha không nên khóc lóc thương tiếc ông nội đã quá vãng (1. 8), các lời phát biểu của thân quyến về việc từ trần của người thân trong gia đình (1. 12), Thiên nhân Maṭṭakuṇḍalī khuyên cha không nên sầu muộn vì việc người con trai đã từ trần (2. 5), Ghaṭa khuyên người anh trai Kaṇha bớt sầu muộn về cái chết của con trai (2. 6), việc một đứa bé trai vừa sanh ra đã bị quăng bỏ ở bãi tha ma nhưng vẫn sống sót và trở nên giàu có do việc làm tội và phước đã tạo ở kiếp trước đó (3. 5), về những hình ảnh của người bị lôi kéo vào địa ngục và thời gian dài phải chịu đựng ở nơi đó (4. 4, 4. 15), sự lập đi lập lại của kiếp sống trong tiến trình luân hồi (2. 13). Đa số các trường hợp bị trở thành ngạ quỷ do nghiệp ác đã tạo khi làm con người ở vào kiếp sống trước đó, nhưng cũng có trường hợp kẻ bị đọa đày phải trải qua thời kỳ khổ đau ở địa ngục rồi mới tái sanh vào cảnh giới ngạ quỷ (4. 7).

Điểm đáng lưu ý ở đây là các câu chuyện *Maṭṭakuṇḍalīpetavatthu - Chuyện Ngạ Quỷ Maṭṭakuṇḍalī* (2. 5), *Serissakapetavatthu - Chuyện Ngạ Quỷ Serissaka* (4. 2), và *Revatīpetivatthu - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Revatī* (4. 4) cũng được tìm thấy ở *Vimānavatthupāḷi - Chuyện Thiên Cung*. Thêm nữa, hai câu chuyện *Suttapetavatthu - Chuyện Ngạ Quỷ Sợi Chỉ* (2. 11) và *Rathakārapetavatthu - Chuyện Ngạ Quỷ ở Hồ Rathakāra* (3. 3) lẽ ra nên được xếp vào *Vimānavatthupāḷi - Chuyện Thiên Cung* thay vì ở tập Kinh này.

Tập Kinh *Vimānavatthupāḷi - Chuyện Thiên Cung* và *Petavatthupāḷi - Chuyện Ngạ Quỷ* được trình bày song đôi với nhau vì cả hai đều liên quan đến việc tái sanh luân hồi (*saṃsāra*), nghiệp (*kamma*) và quả thành tựu của Nghiệp (*kammavipāka*). Điểm khác biệt quan trọng so sánh với các văn bản khác thuộc Tam Tạng Pāḷi là hai tập Kinh này tập trung vào chủ đề nghiệp quả và luân hồi, trong khi đó mục tiêu về việc giải thoát Niết Bàn đã không được chú trọng. Nói rõ hơn là hai tập Kinh này khuyến khích chúng sanh tích cực tránh ác hành thiện để khỏi phải đọa vào khổ cảnh, để được thọ hưởng phước báu nhân thiên ở ngày vị lai, trong khi đó giáo lý chủ yếu của đức Phật là đoạn trừ ô nhiễm giải thoát Niết Bàn. Chú Giải Tạng Luật *Samantapāsādikā* có ghi lại việc Trưởng

Lão Mahinda thuộc phái đoàn truyền giáo đến đảo Tích Lan vào thế kỷ thứ 3 trước Công Nguyên cũng đã thuyết giảng *Vimānavatthupāḷi - Chuyện Thiên Cung* và *Petavatthupāḷi - Chuyện Ngạ Quỷ* đến đức vua Devānampiyatissa cùng với đoàn tùy tùng (VinA. 1, tr. 80).

Về hình thức, tập Kinh *Petavatthupāḷi - Chuyện Ngạ Quỷ* được viết theo thể kệ thơ (*gāthā*), mỗi kệ ngôn gồm có bốn *pāda* được trình bày thành hai dòng. Ở đây, có những câu chuyện dài như *Aṅkurapetavatthu* (2.9) có 76 kệ ngôn và *Ambasakkharapetavatthu* (4. 1) có 87 kệ ngôn. Một số câu chuyện rất ngắn chỉ có một kệ ngôn (4. 13, 4. 14). Đa số các kệ ngôn của tập Kinh này làm theo thể thông dụng thường gặp gồm có tám âm cho mỗi *pāda*; tuy nhiên các thể khác phức tạp hơn cũng được tìm thấy. Trong đa số trường hợp, hai dòng kệ ngôn gồm bốn *pāda* là được hoàn chỉnh về ý nghĩa, nhưng cũng có một vài trường hợp ý nghĩa được nối từ kệ ngôn này sang kệ ngôn khác; trong trường hợp như vậy, có lúc chúng tôi dịch chung các câu kệ có liên quan với nhau nếu vị trí sắp xếp các đoạn văn không thuận tiện, còn đối với các trường hợp khác, chúng tôi sử dụng dấu ba chấm (...) ở cuối câu kệ trước và ở đầu câu kệ sau để báo hiệu sự tiếp nối.

Văn bản *Pāḷi Roman* trình bày ở đây đã được phiên âm lại từ văn bản *Pāḷi - Sinhala*, ấn bản *Buddha Jayanti Tripitaka Series* của nước quốc giáo Sri Lanka. Nhân đây, chúng tôi cũng xin thành tâm tán dương công đức của Ven. Mettāvihārī đã hoan hỷ cho phép chúng tôi sử dụng văn bản đã được phiên âm sẵn đang phổ biến trên mạng *internet*. Điểm đóng góp của chúng tôi trong việc thực hiện văn bản *Pāḷi Roman* này là những điểm khác biệt về văn tự ở Tam Tạng của các nước Thái Lan, Miến Điện, và Anh Quốc được ghi ở phần cước chú đã được so sánh kiểm tra lại, đồng thời đã bổ sung thêm một số điểm khác biệt phát hiện được trong lúc so sánh các văn bản với nhau.

Về phương diện dịch thuật và trình bày văn bản tiếng Việt, chúng tôi đã ghi nghĩa Việt của các kệ ngôn bằng văn xuôi nhằm diễn tả trọn vẹn ý nghĩa của văn bản gốc. Có một số từ, do việc không tìm ra được nghĩa Việt, như trường hợp tên các loại thảo mộc nên đã được giữ nguyên từ *Pāli*. Về văn phong của lời dịch, chúng tôi chủ trương ghi lại lời tiếng Việt sát theo văn bản gốc và cố gắng không bỏ sót từ nào không dịch. Lời văn tiếng Việt của chúng tôi có chứa đựng những mấu chốt giúp cho những ai có ý thích nghiên cứu *Pāḷi* thấy ra được cấu trúc của loại ngôn ngữ này, đồng thời tạo sự thuận tiện cho công việc hiệu đính trong tương lai. Việc làm này của chúng tôi không hẳn đã được hoàn hảo, dầu sao cũng là bước khởi đầu nhằm thúc đẩy phong trào nghiên cứu cổ ngữ Phật Học của người Việt Nam. Tuy nhiên, một số sai sót trong quá trình phiên dịch đương nhiên không thể tránh khỏi, chúng tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm về trình độ yếu kém.

Nhân đây, chúng tôi cũng xin chân thành ghi nhận sự quan tâm chăm sóc trực tiếp hoặc gián tiếp đối với công tác phiên dịch của chúng tôi về phương diện vật thực bồi dưỡng và thuốc men chữa bệnh của các vị hữu ân sau: Thượng Tọa Bửu Hiền - Trụ Trì Chùa Pháp Bảo Mỹ Tho, Nghiên cứu sinh Tiến Sĩ tại Đại Học Peradeniya - Sri Lanka, gia đình Tu Nữ Khemā và Tu Nữ Vīrā, Cô Phạm Thu Hương (Hồng Kông), gia đình Phật tử Hoàng Thị Lựu (Đà Nẵng). Công việc soạn thảo này được thông suốt, không bị gián đoạn, chính là nhờ có sự hỗ trợ nhiệt tình và quý báu của quý vị. Thành tâm cầu chúc quý vị luôn giữ vững niềm tin và thành tựu được nhiều kết quả trong công việc tu tập giải thoát.

Bên cạnh đó, chúng tôi cũng không quên ghi nhận sự nhiệt tình của Sư Cô Mỹ Thúy, các Phật tử Nguyễn Tung Thiên, Trương Hồng Hạnh, và Nguyễn Hiếu đã sắp xếp thời gian để đọc lại bản thảo một cách kỹ lưỡng và đã đóng góp nhiều ý kiến sâu sắc giúp cho chúng tôi tránh được một số điểm vụng về trong việc sử dụng từ ngữ tiếng Việt.

Chúng tôi cũng xin thành tâm tùy hỷ và tán dương công đức của các thí chủ đã nhiệt tâm đóng góp tài chánh giúp cho Công Trình Ấn Tống Tam Tạng Song Ngữ Pāḷi - Việt được tồn tại và phát triển. Mong sao phước báu Pháp thí này luôn dẫn dắt quý vị vào con đường tu tập đúng theo Chánh Pháp, thành tựu Chánh Trí, chứng ngộ Niết Bàn, không còn luân hồi sanh tử nữa.

Chúng tôi xin thành kính tri ân công đức của Ngài Hòa Thượng Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera, tu viện trưởng tu viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo 8 - Sri Lanka, đã cung cấp trú xứ và các vật dụng cần thiết giúp cho chúng tôi có thể tập trung toàn thời gian cho công việc thực hiện tập Kinh này.

Cuối cùng, ngưỡng mong phước báu phát sanh trong công việc soạn thảo tập Kinh này được thành tựu đến thầy tổ, song thân, và tất cả chúng sanh trong tam giới. Nguyện cho hết thảy đều được an vui, sức khỏe, có trí tuệ, và tinh tấn tu tập ngõ hầu thành đạt cứu cánh giải thoát, chấm dứt khổ đau.

Kính bút,
ngày 06 tháng 04 năm 2011
Tỳ Khưu Indacanda (Trương đình Dũng)

CÁC CHỮ VIẾT TẮT:

Văn Bản Pāḷi:

Ma	: Maramma Chaṭṭhasaṅgīti Piṭakapotthakaṃ (Tạng Miến Điện kỳ kết tập lần thứ 6)
Pa	: Paramatthadīpanī Petavatthu-Aṭṭhakathā
PTS	: Pali Text Society Edition (Tạng Anh)
Sī	: Sīhala - tālapaṇṇapotthakaṃ
Sīmu	: Sīhaḷakkhara - mudditapotthakaṃ
Syā	: Syāmakkhara Muditapotthakaṃ (Tạng Thái Lan)

Văn Bản Tiếng Việt:

ND	: Chú thích của Người Dịch
PTS	: Nhà Xuất Bản Pali Text Society (Anh Quốc)
PvA	: Petavatthu-Aṭṭhakathā (PTS)
Sđd.	: Sách đã dẫn
TTPV	: Tam Tạng Pāḷi - Việt
VvA	: Vimānavatthu-Aṭṭhakathā (PTS)

MẪU TỰ PĀḶI - SINHALA

NGUYÊN ÂM

අ a   ආ ā   ඉ i   ඊ ī   උ u   ඌ ū   එ e   ඔ o

PHỤ ÂM

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඞ ṅa
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña
ට ṭa	ඨ ṭha	ඩ ḍa	ඪ ḍha	ණ ṇa
ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ම ma

ය ya	ර ra	ල la	ව va	ස sa	හ ha	ළ ḷa	ං ṃ
ක ka	කා kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ ke	කො ko
ඛ kha	ඛා khā	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khū	ඛෙ khe	ඛො kho
ග ga	ගා gā	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gū	ගෙ ge	ගො go

PHỤ ÂM LIÊN KẾT

කක kka	ඤඤ ñña	ත්‍ර tra	මඵ mpha
කඛ kkha	ණහ ṇha	දද dda	මබ mba
ක්‍ය kya	ඤච ñca	දධ ddha	මභ mbha
ක්‍රි kri	ඤඡ ñcha	ද්‍ර dra	මම mma
ක්ව kva	ඤජ ñja	දව dva	මහ mha
ඛ්‍ය khya	ඤඣ ñjha	ධව dhva	යය, ය්‍ය yya
ඛව khva	ටට ṭṭa	නත nta	යහ yha
ගග gga	ටඨ ṭṭha	නථ ntha	ලල lla
ගඝ ggha	ඩඩ ḍḍa	න්ද, ඳ nda	ල්‍ය lya
ඞක ṅka	ඩඪ ḍḍha	නධ ndha	ලහ lha
ග්‍ර gra	ණණ ṇṇa	නන nna	වහ vha
ඞඛ ṅkha	ණට ṇṭa	නහ nha	සස ssa
ඞග ṅga	ණඨ ṇṭha	පප ppa	සම sma
ඞඝ ṅgha	ණඩ ṇḍa	පඵ ppha	සව sva
චච cca	තත tta	බබ bba	හම hma
චඡ ccha	තථ ttha	බභ bbha	හව hva
ජජ jja	තව tva	බ්‍ර bra	ළහ ḷha
ජඣ jjha		මප mpa	

-ා ā   -ි i   -ී ī   -ු u   -ූ ū   ෙ- e   ෙ-ා o

VĂN BẢN ĐỐI CHIẾU
PĀḶI - SINHALA & PĀḶI - ROMAN

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස
Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි
Saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Tatiyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Tatiyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි
Tatiyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.

පාණාතිපාතා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Pāṇātipātā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

අදින්නාදානා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Adinnādānā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

කාමෙසුමිච්ඡාචාරා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Kāmesu micchācārā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

මුසාවාදා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Musāvādā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Surāmerayamajjhapamādaṭṭhānā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

PETAVATTHUPĀḶI - CHUYỆN NGẠ QUỶ

VISAYASŪCI - MỤC LỤC

*****

1. URAGAVAGGO - PHẨM RẮN

***

2. UBBARĪVAGGO - PHẨM UBBARĪ

***

3. CŪḶAVAGGO - TIỂU PHẨM

***

4. MAHĀVAGGO - ĐẠI PHẨM

--ooOoo--

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

PETAVATTHUPĀḶI

&

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

CHUYỆN NGẠ QUỶ

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

PETAVATTHUPĀḶI

Namo tassa bhagavato arahato sammā sambuddhassa.

1. URAGAVAGGO

1. 1

1. Khettūpamā arahanto dāyakā kassakūpamā,
bījūpamaṃ deyyadhammaṃ etto nibbattate phalaṃ.

2. Etaṃ bījaṃ kasī[1] khettaṃ petānaṃ dāyakassa ca,
taṃ petā paribhuñjanti dātā puññena vaḍḍhati.

3. Idheva kusalaṃ katvā pete ca paṭipūjiya
saggañca kamatiṭṭhānaṃ[2] kammaṃ katvāna bhaddakan "ti.

Khettūpamapetavatthu paṭhamaṃ.

1. 2

4. Kāyo te sabbasovaṇṇo[3] sabbā obhāsate disā,
mukhaṃ te sūkarasseva kiṃ kammamakarī[4] pūreti.[5]

5. Kāyena saññato āsiṃ vācāyāsimasaññato,[6]
tena me tādiso vaṇṇo yathā passasi nārada.

6. Taṃ tyāhaṃ[7] nārada brūmi sāmaṃ diṭṭhamidaṃ tayā,
mākāsi mukhasā pāpaṃ mā kho sūkaramukho ahū "ti.

Sūkaramukhapetavatthu dutiyaṃ.

---

[1] kasi - Ma, Syā.
[2] kamati ṭhānaṃ - Syā.
[3] sabbaso vaṇṇo - Syā.
[4] kammamakarā - Syā.
[5] pure - Ma; pure ti - PTS.
[6] vācāyāsiṃ asaññato - Syā, Sīmu 2.
[7] tantyāhaṃ - Syā.

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

CHUYỆN NGẠ QUỶ

Kính lễ đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri!

1. PHẨM RẮN

1. 1

1. Các bậc A-la-hán ví như các cánh đồng, các thí chủ ví như các nông dân, vật dâng cúng ví như hạt giống, từ đây quả báo phát sanh.

2. Hạt giống này, việc gieo trồng, cánh đồng là (yếu tố được mong mỏi) đối với các ngạ quỷ và người thí chủ; các ngạ quỷ thọ hưởng quả bố thí ấy, người thí chủ thịnh vượng nhờ phước báu.

3. Ngay tại đây, sau khi làm việc thiện và cúng dường lại (phước báu) cho các ngạ quỷ, sau khi làm nghiệp tốt lành thì đi đến nơi chốn là cõi Trời.

Chuyện Ngạ Quỷ Ví Như Cánh Đồng là thứ nhất.

1. 2

4. "Thân thể ngươi có màu vàng toàn bộ, chiếu sáng khắp các phương, miệng của ngươi như là (mõm) của loài heo, ngươi đã tạo nghiệp gì trước đây?"

5. "Thưa ngài Nārada,[1] tôi đã thu thúc về thân, tôi đã không thu thúc về khẩu, vì thế dáng vóc của tôi là thế ấy, giống như ngài nhìn thấy.

6. Thưa ngài Nārada, tôi kể lại điều ấy với ngài, thân này của tôi đã được ngài nhìn thấy. Ngài chớ làm điều ác bằng khẩu, hãy chớ là người có mõm heo."

Chuyện Ngạ Quỷ Mõm Heo là thứ nhì.

[1] Vị tỳ khưu tên Nārada này ngụ tại núi Gijjakūṭa, trên đường đi vào thành Rājagaha để khất thực vào sáng sớm, đã gặp ngạ quỷ có mõm heo này và đã nêu lên câu hỏi (PvA, 10).

1. 3

7. Dibbaṃ subhaṃ dhāresi vaṇṇadhātuṃ
vehāsayaṃ[1] tiṭṭhasi antaḷikkhe,
mukhañca te kimayo[2] pūtigandhaṃ
khādanti kiṃ kammamakāsi pubbe ’ti?[3]

8. Samaṇo ahaṃ pāpo duṭṭhavāco[4]
tapassirūpo mukhasā asaññato,
laddhā ca me tapasā vaṇṇadhātu
mukhañca me pesuniyena[5] pūti.

9. Tayidaṃ tayā nārada sāmaṃ diṭṭhaṃ
anukampakā ye kusalā vadeyyuṃ,
mā pesunaṃ[6] mā ca musā abhāṇī[7]
yakkho tuvaṃ hohisi kāmakāmī ”ti.

Pūtimukhapetavatthu tatiyaṃ.

1. 4

10. Yaṃ kiñcārammaṇaṃ katvā dajjā dānaṃ amaccharī,
pubbapete ca[8] ārabbha athavā vatthudevatā.

11. Cattāro ca[9] mahārāje lokapāle yasassino,[10]
kuveraṃ dhataraṭṭhaṃ ca virūpakkhaṃ virūḷhakaṃ,
te ceva pūjitā honti dāyakā ca anipphalā.

12. Na hi ruṇṇaṃ ca[11] soko vā yā caññā paridevanā,
na taṃ petassa atthāya evaṃ tiṭṭhanti ñātayo.

13. Ayañca kho dakkhiṇā dinnā saṅghamhi suppatiṭṭhitā,
dīgharattaṃ hitāyassa ṭhānaso upakappatī ”ti.

Piṭṭhadhītalikapetavatthu catutthaṃ.

---

[1] vehāyasaṃ - Ma, Syā, PTS.
[2] kimiyo - Syā.
[3] pubbe - Ma.
[4] pāpoti duṭṭhavāco - Ma, PTS; pāpo dukkhavāco - Syā.
[5] pesuṇiyena - Ma, PTS.
[6] pesuṇaṃ - Ma, PTS.
[7] abhāṇi - PTS.
[8] pubbe pete va - Syā.
[9] va - Syā.
[10] yasassine - Ma.
[11] vā - Ma, Syā; va - PTS.

1. 3

7. "Ngươi mang làn da có màu sắc sáng chói thuộc cõi Trời, ngươi đứng trên bầu trời, ở không trung, và những con dòi rúc rỉa cái miệng có mùi hôi thối của ngươi, ngươi đã tạo nghiệp gì trước đây?"

8. "Tôi đã là một vị sa-môn có lời nói xấu xa, ác độc. (Mặc dầu) có dáng vóc của vị khổ hạnh, tôi đã không thu thúc về khẩu. Làn da có màu sắc của tôi đạt được nhờ vào khổ hạnh và miệng của tôi hôi thối vì nói đâm thọc.

9. Thưa ngài Nārada, điều này đã được ngài đích thân nhìn thấy. Những người có lòng bi mẫn, tốt lành đã nói rằng: 'Chớ nói lời đâm thọc và chớ nói lời dối trá, ngươi sẽ được trở thành Dạ-xoa có dục lạc theo như ước muốn.'"

Chuyện Ngạ Quỷ Miệng Thối là thứ ba.

1. 4

10. Sau khi liên tưởng đến đối tượng nào đó, người không bỏn xẻn nên dâng cúng vật thí hồi hướng đến các người đã quá vãng trước đây, hoặc đến các Thiên nhân ở khu đất, ...

11. ... và đến bốn vị Đại Vương có danh tiếng là những bậc hộ trì thế giới: Kuvera, Dhataraṭṭha, Virūpakkha, và Virūḷhaka. Và khi các vị ấy được cúng dường thì các thí chủ không phải là không có quả báo.

12. Sự khóc lóc, và sầu muộn, hay sự than vãn khác là không nên, bởi vì điều ấy không đem lại lợi ích cho người đã quá vãng, (cho dầu) các thân quyến duy trì (hành động) như vậy.

13. Và thêm nữa, việc cúng dường này được dâng cúng, được khéo thiết lập ở Hội Chúng, thì lập tức thành tựu lợi ích dài lâu cho người đã quá vãng ấy.

Chuyện Ngạ Quỷ Hình Nộm Bằng Bột là thứ tư.

1. 5

14. Tirokuḍḍesu[1] tiṭṭhanti sandhisiṅghāṭakesu ca,
dvārabāhāsu tiṭṭhanti āgantvāna sakaṃ gharaṃ.

15. Pahūte annapānamhi khajjabhojje upaṭṭhite,
na tesaṃ koci sarati sattānaṃ kammapaccayā.

16. Evaṃ dadanti ñātīnaṃ ye honti anukampakā,
suciṃ paṇītaṃ kālena kappiyaṃ pānabhojanaṃ,
idaṃ vo ñātīnaṃ hotu sukhitā hontu ñātayo.

17. Te ca tattha samāgantvā ñātipetā samāgatā,
pahūte annapānamhi sakkaccaṃ anumodare.

18. Ciraṃ jīvantu no ñātī yesaṃ hetu labhāmase,
amhākañca katā pūjā dāyakā ca anipphalā.

19. Na hi tattha kasī[2] atthi gorakkhettha na vijjati.
vaṇijjā tādisī natthi hiraññena kayākkayaṃ,[3]
ito dinnena yāpenti petā kālakatā[4] tahiṃ.

20. Unname udakaṃ vaṭṭhaṃ[5] yathā ninnaṃ pavattati,
evameva ito dinnaṃ petānaṃ upakappati.

21. Yathā vārivahā pūrā paripūrenti sāgaraṃ,
evameva ito dinnaṃ petānaṃ upakappati.

22. Adāsi me akāsi me ñātimittā sakhā ca me,
petānaṃ dakkhiṇaṃ dajjā pubbe katamanussaraṃ.

23. Na hi ruṇṇaṃ va[6] soko vā yā caññā paridevanā,
na taṃ petānamatthāya[7] evaṃ tiṭṭhanti ñātayo.

24. Ayañca kho dakkhiṇā dinnā saṅghamhi suppatiṭṭhitā,
dīgharattaṃ hitāyassa ṭhānaso upakappati.

25. So ñātidhammo ca ayaṃ nidassito
petāna pūjā ca katā uḷārā,
balañca bhikkhūnamanuppadinnaṃ
tumhehi puññaṃ pasutaṃ anappakan ”ti.

Tirokuḍḍapetavatthu pañcamaṃ.

---

[1] tirokuṭṭesu - Ma.
[2] kasi - Syā.
[3] kayākayaṃ - Ma, Syā; kayakkayaṃ - PTS.
[4] kālagatā - Ma.
[5] vuṭṭhaṃ - Ma, Syā, PTS.
[6] vā - Ma, Syā.
[7] petassa atthāya - Syā.

1. 5

14. "(Những ngạ quỷ) đứng bên ngoài các vách tường và ở các ngã tư ngã ba đường, chúng trở về căn nhà của mình rồi đứng ở các trụ cửa ra vào.

15. Khi nhiều thức ăn nước uống vật thực cứng mềm được bày ra, bởi vì duyên nghiệp của các chúng sanh nên không ai nhớ đến họ.

16. Những người nào có lòng thương tưởng, (những người ấy thường) ban phát thức ăn nước uống tinh khiết, hảo hạng, phù hợp, đúng thời đến các quyến thuộc như vầy: 'Vật thí này hãy thuộc về các quyến thuộc, mong rằng các quyến thuộc được an vui.'

17. Và các ngạ quỷ quyến thuộc ấy đã đi đến tụ hội lại ở chỗ ấy, rồi tùy hỷ một cách trân trọng về các thức ăn nước uống dồi dào rằng:

18. 'Mong rằng các quyến thuộc của chúng tôi được sống lâu. Nhờ vào các thân quyến mà chúng tôi được thọ hưởng. Việc cúng dường đến chúng tôi đã được thực hiện, các thí chủ không phải là không có quả báo.'

19. Bởi vì nơi ấy không có trồng trọt, việc chăn nuôi bò ở nơi này không được biết đến, việc thương mại ví như việc buôn bán bằng vàng là không có; các ngạ quỷ ở nơi ấy, những người đã chết, duy trì sự sống với vật đã được bố thí từ nơi đây.

20. Giống như nước mưa rơi xuống ở nơi cao chảy xuống chỗ thấp, tương tự y như thế, vật được bố thí từ nơi đây đem lại lợi ích cho các ngạ quỷ.

21. Giống như các dòng sông được tràn ngập thì làm đầy biển cả, tương tự y như thế, vật được bố thí từ nơi đây đem lại lợi ích cho các ngạ quỷ.

22. 'Họ đã cho ta, họ đã làm cho ta, họ là các quyến thuộc, thân hữu, bạn bè của ta,' trong khi nhớ lại việc đã làm trước đây, nên ban phát sự cúng dường đến các ngạ quỷ.

23. Sự khóc lóc, và sầu muộn, hay sự than vãn khác là không nên, bởi vì điều ấy không đem lại lợi ích cho hàng ngạ quỷ, (cho dầu) các thân quyến duy trì (hành động) như vậy.

24. Và thêm nữa, việc cúng dường này được dâng cúng, được khéo thiết lập ở Hội Chúng, thì lập tức thành tựu lợi ích dài lâu cho ngạ quỷ ấy.

25. Việc ấy là bổn phận đối với thân quyến, và điều này đã được chỉ bảo. Việc cúng dường cao quý đến các ngạ quỷ đã được làm. Và sức lực đã được trao đến các vị tỳ khưu. Phước báu được tạo ra bởi quý vị không phải là ít."

Chuyện Ngạ Quỷ Ở Bên Kia Vách Tường là thứ năm.

1. 6

26. Naggā dubbaṇṇarūpāsi duggandhā pūti vāyasi,
makkhikāparikiṇṇāva[1] kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasī 'ti?

27. Ahaṃ bhadante petīmhi duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā.

28. Kālena pañca puttāni sāyaṃ pañca punāpare,
vijāyitvāna khādāmi tepi nā[2] honti me alaṃ.

29. Pariḍayhati dhūmāyati khudāya[3] hadayaṃ mama,
pānīyaṃ na labhe pātuṃ passa maṃ byasanaṃ gatan 'ti.

30. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena puttamaṃsāni khādasī 'ti.

31. Sapatti[4] me gabbhinī āsi tassā pāpaṃ acetayiṃ,
sāhaṃ paduṭṭhamanasā akariṃ gabbhapātanaṃ.

32. Tassā dvemāsiko gabbho lohitaññeva paggharī,[5]
tadassā mātā kupitā mayhaṃ ñātī samānayi.

33. Sapathañca maṃ kāresi paribhāsāpayī[6] ca maṃ,
sāhaṃ ghorañca sapathaṃ musāvādaṃ abhāsisaṃ,[7]
puttamaṃsāni khādāmi sace taṃ[8] pakataṃ mayā.

34. Tassa kammassa vipākena[9] musāvādassa cūbhayaṃ,
puttamaṃsāni khādāmi pubbalohitamakkhitā "ti.

Pañcaputtakhādakapetavatthu chaṭṭhamaṃ.

1. 7

35. Naggā dubbaṇṇarūpāsi duggandhā pūti vāyasi,
makkhikāparikiṇṇāva[10] kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasī 'ti?

---

[1] makkhikāhi parikiṇṇā - Ma, Syā.
[2] na - Syā.
[3] khuddāya - katthaci.
[4] sapatī - Ma, Syā; sapattī - PTS.
[5] pagghari - Ma, Syā.
[6] paribhāsāpayi - Syā.
[7] abhāsiyaṃ - Syā.
[8] sacetaṃ - Syā.
[9] kammavipākena - Syā, PTS.
[10] makkhikāhi parikiṇṇā - Ma, Syā, PTS.

1. 6

26. "Nàng là ai mà đứng ở nơi đây, lõa lồ, có vóc dáng xấu xí, có mùi hôi, toát ra mùi thối tha, còn bị bu quanh bởi những con ruồi?"

27. "Thưa ngài đại đức, con là nữ ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây con đã đi đến thế giới ngạ quỷ.

28. Sau khi hạ sanh năm người con trai vào buổi tối, và năm đứa khác nữa vào buổi sáng, con ăn (thịt) chúng, nhưng chúng vẫn là không đủ đối với con.

29. Tim con bị thiêu đốt và bốc khói vì cơn đói, con không thể đạt được nước để uống. Ngài hãy nhìn xem con bị lâm vào cảnh bất hạnh."

30. "Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà ngươi lại ăn thịt những đứa con trai?"

31. "Người đàn bà có chung chồng với con đã đậu thai, con đã suy tính việc độc ác dành cho cô ấy. Với tâm ý xấu xa, con đây đã làm cho cô ấy bị sẩy thai.

32. Bào thai hai tháng của cô ấy đã tuôn ra toàn là máu. Khi đó, mẹ của cô ấy, giận dữ đối với con, đã tụ tập thân quyến lại.

33. Bà đã bắt con thề thốt và cho người mắng nhiếc con. Con đây đã nói lời thề khủng khiếp và là lời nói dối trá: 'Nếu việc ấy do tôi gây ra, tôi sẽ ăn thịt những đứa con trai.'

34. Do quả thành tựu của cả hai, của nghiệp ấy và của việc nói dối, con ăn thịt những đứa con trai, con bị lấm lem bởi máu mủ."

Chuyện Ngạ Quỷ Ăn Năm Đứa Con Trai là thứ sáu.[1]

1. 7

35. "Nàng là ai mà đứng ở nơi đây, lõa lồ, có vóc dáng xấu xí, có mùi hôi, toát ra mùi thối tha, còn bị bu quanh bởi những con ruồi?"

---

[1] Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Pañcaputtakhādakapetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Ăn Năm Đứa Con Trai; sự khác biệt là ở chữ *peta* (nam tánh) và *peti* (nữ tánh).

36. Ahaṃ bhadante petīmhi duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā.

37. Kālena satta puttāni sāyaṃ satta punāpare,
vijāyitvāna khādāmi tepi nā[1] honti me alaṃ.

38. Pariḍayhati dhūmāyati khudāya hadayaṃ mama,
nibbutiṃ nādhigacchāmi aggidaḍḍheva[2] ātape 'ti.

39. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena puttamaṃsāni khādasī 'ti?

40. Ahū mayhaṃ duve puttā ubho sampannayobbanā,[3]
sāhaṃ puttabalūpetā sāmikaṃ atimaññisaṃ.[4]

41. Tato me sāmiko kuddho sapattiṃ aññamānayī,[5]
sā ca gabbhaṃ alabhittha tassā pāpaṃ acetayiṃ.

42. Sāhaṃ paduṭṭhamanasā akariṃ gabbhapātanaṃ,
tassā temāsiko gabbho pūtilohitako[6] pati.

43. Tadassā mātā kupitā mayhaṃ ñātī samānayi,
sapathañca maṃ kāresi paribhāsāpayī ca maṃ.

44. Sāhaṃ ghorañca sapathaṃ musāvādaṃ abhāsisaṃ,[7]
puttamaṃsāni khādāmi sace taṃ pakataṃ mayā.

45. Tassa kammassa vipākena[8] musāvādassa cūbhayaṃ,
puttamaṃsāni khādāmi pubbalohitamakkhitā "ti.

Sattaputtakhādakapetavatthu sattamaṃ.

1. 8

46. Kinnu ummattarūpova lāyitvā haritaṃ tiṇaṃ.
khāda khādāti lapasi gatasattaṃ jaraggavaṃ.

47. Na hi annena pānena mato goṇo samuṭṭhahe,
tvaṃsi[9] bālo ca dummedho yathā tañño ca[10] dummatī 'ti.

---

[1] na - Syā.
[2] aggidaḍḍhāva - PTS.
[3] sampannayobbanā - Ma, Syā, PTS.
[4] atimaññissaṃ - Syā.
[5] mayhamānayi - Ma;
aññamānayi - Syā, PTS.
[6] pubbalohitako - Ma, Syā.
[7] musāvādañca bhāsissaṃ - Syā.
[8] kammavipākena - Syā, PTS.
[9] taṃpi - Syā.
[10] taññо va - Ma, PTS;
añño ca - Syā.

36. "Thưa ngài đại đức, con là nữ ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây con đã đi đến thế giới ngạ quỷ.

37. Sau khi hạ sanh bảy người con trai vào buổi tối, và bảy đứa khác nữa vào buổi sáng, con ăn (thịt) chúng, nhưng chúng vẫn là không đủ đối với con.

38. Tim con bị thiêu đốt và bốc khói vì cơn đói. Con bị bứt rứt tựa như bị thiêu đốt bởi ngọn lửa, con không đạt được sự nguôi ngoai."

39. "Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà ngươi lại ăn thịt những đứa con trai?"

40. "Con đã có hai đứa con trai, cả hai đều đạt đến tuổi thanh niên. Được có thêm sức mạnh của những người con trai, con đây đã khinh thường chồng.

41. Do đó, chồng con bực tức đã đem về người vợ khác. Và cô ấy đã đậu thai, con đã suy tính việc ác độc dành cho cô ấy.

42. Với tâm ý độc ác, con đây đã tạo ra việc sẩy thai (cho cô ấy). Bào thai ba tháng của cô ấy đã bị sẩy, có máu hôi thối.

43. Khi ấy, mẹ của cô ấy, giận dữ đối với con, đã tụ tập thân quyến lại. Bà đã bắt con thề thốt và cho người mắng nhiếc con.

44. Con đây đã nói lời thề khủng khiếp và là lời nói dối trá: 'Nếu việc ấy do tôi gây ra, thì tôi sẽ ăn thịt những đứa con trai.'

45. Do quả thành tựu của cả hai, của nghiệp ấy và của việc nói dối, con ăn thịt những đứa con trai, con bị lấm lem bởi máu mủ."

Chuyện Ngạ Quỷ Ăn Bảy Đứa Con Trai là thứ bảy.[1]

1. 8

46. "Tại sao con cắt cỏ xanh tươi rồi lảm nhảm với con bò già có mạng sống đã lìa rằng: 'Ăn đi, hãy ăn đi,' như là có vẻ điên khùng?

47. Bởi vì con bò đã chết không sống lại được nhờ vào cơm ăn nước uống; con là kẻ ngu và đần độn, giống như bất cứ kẻ mất trí nào khác."

[1] Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Sattaputtakhādakapetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Ăn Bảy Đứa Con Trai.

48. Ime pādā idaṃ sīsaṃ ayaṃ kāyo savāladhī.[1]
nettā tatheva tiṭṭhanti ayaṃ goṇo samuṭṭhahe.

49. Nāyyakassa[2] hatthapādā kāyo sīsañca dissati.
rudaṃ mattikathūpasmiṃ na nu[3] tvaññeva dummatī 'ti.

50. Ādittaṃ vata maṃ santaṃ ghatasittaṃva pāvakaṃ,
vārinā viya osiñcaṃ sabbaṃ nibbāpaye daraṃ.

51. Abbūḷhaṃ[4] vata me sallaṃ sokaṃ hadayanissitaṃ,
yo me sokaparetassa pitusokaṃ apānudi.

52. Svāhaṃ abbūḷhasallosmi sītibhūtosmi nibbuto,
na socāmi na rodāmi tava sutvāna māṇava.

53. Evaṃ karonti sappaññā ye honti anukampakā,
vinivattayanti[5] sokamhā sujāto pitaraṃ yathā "ti.

Goṇapetavatthu aṭṭhamaṃ.

1. 9

54. Gūthañca muttaṃ ruhirañca[6] pubbaṃ
paribhuñjati kissa ayaṃ vipāko,
ayannu kiṃ kammamakāsi nārī
yā sabbadā lohitapubbabhakkhā.

55. Navāni vatthāni subhāni ceva
mudūni suddhāni ca lomasāni,
dinnān' imissā kitakā[7] bhavanti
ayannu[8] kiṃ kammamakāsi nārī 'ti.

56. Bhariyā mamesā ahū[9] bhadante
adāyikā maccharinī kadariyā,
sā maṃ dadantaṃ samaṇabrāhmaṇānaṃ
akkosatī[10] paribhāsatī ca.[11]

57. Gūthañca muttaṃ ruhirañca[6] pubbaṃ
paribhuñja tvaṃ asuciṃ sabbakālaṃ,
etañca[12] te paralokasmiṃ hotu
vatthā ca te kitakasamā[13] bhavantu,
etādisaṃ duccaritaṃ caritvā
idhāgatā cirarattāya khādatī "ti.

Mahāpesakārapetavatthu navamaṃ.

---

[1] savāladhi - Ma, Syā, PTS.
[2] nayyakassa - Syā.
[3] nanu - Ma, Syā,PTS.
[4] abbahī - Ma.
[5] nivattayanti - Syā.
[6] rudhirañca - Syā.
[7] kiṭakā - PTS.
[8] ayaṃ nu - Ma, Syā.
[9] ahu - Syā.
[10] akkosati ca - Ma;
akkosati - Syā, PTS.
[11] paribhāsati ca - Ma, Syā.
[12] etaṃ - Ma, Syā, PTS.
[13] kiṭakā - Syā; kiṭakasamā - PTS.

48. "Các chân này, cái đầu này, thân này với cái đuôi, những con mắt còn tồn tại y nguyên như thế; con bò này có thể sống lại được.

49. Còn các tay chân, thân hình, và đầu của ông nội là không được nhìn thấy, trong khi khóc than ở đống đất chẳng phải chính cha mới là kẻ mất trí hay sao?"

50. "Quả vậy, trong khi ta đang bị thiêu đốt tựa như ngọn lửa được rưới bơ lỏng, ta có thể dập tắt tất cả nỗi buồn bực như là đang rưới nước xuống.

51. Quả vậy, mũi tên sầu muộn cắm ở tim của ta đã được nhổ lên, trong khi ta bị ưu phiền vì nỗi sầu muộn, con đã xua tan nỗi sầu muộn về người cha cho ta.

52. Ta đây, với mũi tên đã được rút ra, có được trạng thái mát mẻ, được an tịnh. Này chàng thanh niên, sau khi lắng nghe con, ta không sầu muộn, ta không khóc than.

53. Những người có trí tuệ, những người có lòng thương tưởng hành động như thế. Họ giúp cho thoát khỏi cơn sầu muộn giống như Sujāta đối với người cha vậy."

Chuyện Ngạ Quỷ Bò Đực là thứ tám.

1. 9

54. "Đây là quả thành tựu của việc gì khiến người này ăn phân và nước tiểu, máu và mủ? Vậy người đàn bà này đã tạo nghiệp gì khiến nàng ấy luôn luôn ăn máu và mủ vậy?

55. Những tấm vải mới, lại xinh đẹp, mềm, sạch và có lông mịn, đã được cho đến nàng này thì trở thành như là những tấm kim khí; vậy người đàn bà này đã tạo nghiệp gì?"

56. "Thưa ngài đại đức, nàng này đã là vợ của con, không bố thí, bỏn xẻn, keo kiệt. Nàng ấy chửi rủa và mắng nhiếc con trong khi con dâng cúng đến các vị Sa-môn và Bà-la-môn (nói rằng):

57. 'Ông hãy luôn luôn ăn vật bất tịnh như là phân và nước tiểu, máu và mủ, và điều này là dành cho ông ở kiếp sau, và các y phục của ông hãy trở thành như là các tấm kim khí.' Sau khi làm ác hạnh như thế, nàng đã đi đến tình trạng này và ăn (vật dơ) một thời gian lâu dài."

Chuyện Ngạ Quỷ và Người Chủ Thợ Dệt là thứ chín.[1]

[1] Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Mahāpesakārapetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ và Người Chủ Thợ Dệt.

1. 10

58. Kā nu antovimānasmiṃ tiṭṭhantī nūpanikkhami,[1]
upanikkhamassu bhadde tvaṃ[2] passāma[3] taṃ mahiddhikan 'ti.[4]

59. Aṭṭīyāmi harāyāmi naggā nikkhamituṃ bahi,
kesehamhi paṭicchannā puññaṃ me appakaṃ katan 'ti.

60. Handuttariyaṃ dadāmi[5] te imaṃ dussaṃ nivāsaya,
imaṃ dussaṃ nivāsetvā bahi[6] nikkhama sobhane,
upanikkhamassu bhadde tvaṃ[2] passāma[3] taṃ bahiṭṭhitan 'ti.[7]

61. Hatthena hatthe te dinnaṃ na mayhaṃ upakappati,
esetthupāsako saddho sammāsambuddhasāvako.

62. Etaṃ acchādayitvāna mama dakkhiṇamādisa,
athāhaṃ[8] sukhitā hessaṃ sabbakāmasamiddhinī 'ti.

63. Taṃ ca te nahāpayitvāna vilimpitvāna[9] vāṇijā,
vattheh' acchādayitvāna tassā dakkhiṇamādisuṃ.

64. Samanantarānuddiṭṭhe vipāko udapajjatha,[10]
bhojanacchādanapānīyaṃ dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.

65. Tato suddhā sucivasanā kāsikuttamadhāriṇī,
hasantī vimānā nikkhami dakkhiṇāya idaṃ phalan 'ti.

66. Sucittarūpaṃ ruciraṃ vimānaṃ te pabhāsati,[11]
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.

67. Bhikkhuno caramānassa doṇinimmajjanaṃ[12] ahaṃ,
adāsiṃ ujubhūtassa vippasantena cetasā.

68. Tassa kammassa kusalassa vipākaṃ dīghamantaraṃ,
anubhomi vimānasmiṃ tañcedāni[13] parittakaṃ.

69. Uddhaṃ catūhi māsehi kālakiriyā[14] bhavissati,
ekantaṃ kaṭukaṃ[15] ghoraṃ nirayaṃ papatissahaṃ.[16]

---

[1] nupanikkhami - PTS.
[2] tvaṃ - iti saddo Ma, Syā natthi.
[3] passāmi - Syā.
[4] bahiṭṭhitan ti - Ma.
[5] dāmi - Syā.
[6] ehi - Ma.
[7] mahiddhikan ti - Syā.
[8] tathāhaṃ - Ma, Syā, PTS.
[9] vilimpetvāna - Ma, PTS.
[10] upapajjatha - Syā.
[11] te ca bhāsati - Syā.
[12] doṇinimmajjaniṃ - Ma; doṇinimmujjanī - Syā.
[13] tañ ca dāni - Ma, Syā, PTS.
[14] kālaṃkiriyā - Ma.
[15] ekantakaṭukaṃ - Ma.
[16] nirayūpapatissahaṃ - Syā.

1. 10

58. "Cô nàng nào đang đứng ở bên trong cung điện mà lại không chịu bước ra? Này người con gái ngoan, xin nàng hãy bước ra, hãy cho chúng tôi nhìn nàng, con người có đại thần lực ấy."

59. "Bị trần truồng, tôi khổ sở và xấu hổ để bước ra bên ngoài. Tôi được che đậy bằng những sợi tóc, phước báu của tôi đã làm là ít ỏi."

60. "Này, tôi tặng nàng tấm choàng. Nàng hãy quấn tấm vải này vào. Này người đẹp, sau khi quấn vào tấm vải này, nàng hãy bước ra bên ngoài. Này người con gái ngoan, xin nàng hãy bước ra, hãy cho chúng tôi nhìn nàng, khi nàng đứng ở bên ngoài."

61. "Vật thí của ông đầu tay trao tay vẫn không lợi ích cho tôi. Ở đây, người cư sĩ kia, có niềm tin, là đệ tử của đấng Chánh Đẳng Giác.

62. Sau khi choàng lên người ấy và chỉ định sự cúng dường là dành cho tôi. Khi ấy, tôi sẽ được hạnh phúc, có sự thành tựu tất cả các dục lạc."

63. Và sau khi tắm, sau khi thoa dầu cho người ấy, những người thương buôn ấy đã choàng lên bằng các tấm vải rồi đã chỉ định sự cúng dường là dành cho nàng ấy.

64. Khi được chỉ định thì quả thành tựu đã được sanh lên ngay lập tức: vật thực, y phục, nước uống; quả báo này là do sự cúng dường.

65. Do đó, được sạch sẽ, có y phục tinh khiết, có sự trang phục bằng vải của xứ Kāsī hạng nhất, nàng vừa cười vừa bước ra khỏi tòa lâu đài; quả báo này là do sự cúng dường.

66. "Cung điện có dáng vóc được tô điểm khéo léo đáng yêu của nàng chiếu sáng. Thưa tiên nữ, đã được hỏi, xin nàng hãy thuật lại quả báo này là của nghiệp gì?"

67. "Với tâm ý tịnh tín, tôi đã dâng cái bánh mè đến vị tỳ khưu có bản thể chính trực đang đi du hành.

68. Tôi thọ hưởng quả thành tựu của nghiệp ấy ở tại cung điện trong thời gian dài, nhưng giờ đây việc ấy chỉ còn chút ít.

69. Bốn tháng nữa, tôi sẽ chết. Tôi sẽ rơi vào địa ngục vô cùng khổ sở, ghê rợn.

70. Catukkaṇṇaṃ catudvāraṃ vibhattaṃ bhāgaso mitaṃ,
ayopākārapariyantaṃ ayasā paṭikujjitaṃ.

71. Tassa ayomayā bhūmi jalitā tejasā yutā,[1]
samantā yojanasataṃ pharitvā tiṭṭhati sabbadā.

72. Tatthāhaṃ dīghamaddhānaṃ dukkhaṃ vedissaṃ[2] vedanaṃ,
phalañca pāpakammassa tasmā socāmahaṃ[3] bhusan "ti.[4]

Khallāṭiyapetavatthu[5] dasamaṃ.

1. 11

73. Puratova[6] setena paleti hatthinā
majjhe pana assatarīrathena,
pacchā ca kaññā sivikāya[7] niyyati
obhāsayantī dasa sabbaso[8] disā.

74. Tumhe pana muggarahatthapāṇino
rudammukhā bhinnapabhinnagattā,[9]
manussabhūtā kimakattha pāpaṃ
yenaññamaññassa pivātha lohitan 'ti.

75. Puratova yo gacchati kuñjarena
setena nāgena catukkamena,
amhāka putto ahu jeṭṭhako so[10]
dānāni datvāna sukhī[11] pamodati.

76. Yo so majjhe assatarīrathena
catubbhi yuttena suvaggitena,
amhāka[12] putto ahu majjhimo so
amaccharī dānapatī[13] virocati.

77. Yā sā ca pacchā sivikāya niyyati
nārī sapaññā migamandalocanā,
amhāka[12] dhītā ahu sā kaniṭṭhā[14]
bhāgaḍḍhabhāgena sukhī pamodati.

78. Ete ca dānāni adaṃsu pubbe
pasannacittā samaṇabrāhmaṇānaṃ,
mayampana maccharino ahumhā[15]
paribhāsakā samaṇabrāhmaṇānaṃ,
ete padatvā[16] paricārayanti
mayañca sussāma naḷova khitto 'ti.[17]

---

[1] yuttā - Syā.
[2] vedissa - Ma, PTS.
[3] socāmidaṃ - Syā.
[4] bhūsan ti - Syā.
[5] khalātiyapetavatthu - Syā.
[6] purato ca - Syā.
[7] sivikāyaṃ - Syā.
[8] sabbato - Ma, Syā.
[9] chinnapabhinnagattā - Ma.
[10] ahu jeṭṭhako so - Ma; ahu so pajeṭṭhako - Syā.
[11] sukhiṃ - Syā.
[12] amhākaṃ - Syā.
[13] dānavatī - Ma; dānapati - Syā.
[14] kaniṭṭhikā - Ma.
[15] ahumha - Ma.
[16] ca datvā - Ma, Syā.
[17] ditto ti - Syā; chinno ti - PTS.

70. Địa ngục có bốn góc, có bốn cửa, được phân chia thành các phần cân xứng, được bao quanh bằng tường sắt, được đậy lại bằng tấm sắt.

71. Mặt nền của nó làm bằng sắt, cháy rực, có sức nóng, tỏa rộng ra xung quanh một trăm do-tuần, và luôn luôn tồn tại.

72. Tại nơi ấy, trong thời gian dài tôi sẽ cảm thọ khổ, quả báo của nghiệp ác; vì thế tôi vô cùng sầu muộn."

Chuyện Ngạ Quỷ Sói Đầu là thứ mười.[1]

1. 11

73. "Dẫn đầu là người di chuyển bằng con voi trắng, còn ở giữa là bằng chiếc xe lừa kéo, và sau cùng là người thiếu nữ được đưa đi bằng kiệu khiêng trong lúc nàng đang chiếu sáng khắp cả mười phương.

74. Trái lại, hai ngươi thì có búa tạ cầm ở bàn tay, có khuôn mặt đẫm lệ, có thân thể bị trầy trụa, rách nát. Khi là con người, hai ngươi đã làm điều ác gì để rồi (bây giờ) hai ngươi uống máu lẫn nhau?"

75. "Người đi dẫn đầu bằng con voi, loài tượng trắng có bốn chân, đã là người con trai lớn của chúng tôi. Sau khi dâng các vật thí, có được sự an lạc, nó vui sướng.

76. Người ở giữa, bằng chiếc xe lừa kéo được thắng vào bốn con lừa di chuyển một cách khéo léo, đã là người con trai giữa của chúng tôi. Không bỏn xẻn, là người chủ thí, nó chói sáng rực rỡ.

77. Và cô gái sau cùng, được đưa đi bằng kiệu khiêng, là người nữ có trí tuệ, có ánh mắt thơ ngây của loài nai, đã là người con gái út của chúng tôi. Với (sự bố thí) nửa phần của một phần ăn, có được sự an lạc, nó vui sướng.

78. Và những người này trước đây, với tâm tịnh tín, đã dâng các vật thí đến các Sa-môn và Bà-la-môn; trái lại chúng tôi đã là những kẻ bỏn xẻn, là những kẻ mắng nhiếc các Sa-môn và Bà-la-môn. Những người này sau khi bố thí thì thong dong đó đây, còn chúng tôi bị héo úa như là cây sậy bị quăng bỏ."

[1] Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Khallāṭiyapetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Sói Đầu.

79. Kiṃ tumhākaṃ bhojanaṃ kiṃ sayanaṃ[1]
kathaṃsu[2] yāpetha supāpadhammino,
pahūtabhogesu anappakesu
sukhaṃ virādhāya[3] dukhajja pattā 'ti.[4]

80. Aññamaññaṃ vadhitvāna pivāma pubbalohitaṃ,
bahuṃ pītvā na dhātā homa[5] nacchādimhase[6] mayaṃ.

81. Icceva maccā paridevayanti
adāyakā[7] pecca yamassa ṭhāyino,
ye te viditvā[8] adhigamma bhoge
na bhuñjare nāpi karonti puññaṃ.

82. Te khuppipāsūpagatā parattha
petā[9] ciraṃ jhāyare[10] ḍayhamānā,
kammāni katvāna dukhudrayāni[11]
anubhonti dukkhaṃ kaṭukapphalāni.

83. Ittaraṃ hi dhanaṃ dhaññaṃ[12] ittaraṃ idha jīvitaṃ,
ittaraṃ ittarato ñatvā dīpaṃ kayirātha paṇḍito.

84. Ye te evaṃ pajānanti narā dhammassa kovidā,
te dāne nappamajjanti sutvā arahataṃ vaco "ti.

Nāgapetavatthu ekādasamaṃ.

1. 12

85. Uragova tacaṃ jiṇṇaṃ hitvā gacchati saṃtanuṃ,
evaṃ sarīre nibbhoge pete kālakate[13] sati.

86. Ḍayhamāno na jānāti ñātīnaṃ paridevitaṃ,
tasmā etaṃ na rodāmi[14] gato so tassa yā gatī 'ti.[15]

87. Anavhito[16] tato āga[17] nānuññāto ito gato,
yathāgato tathāgato kā tattha[18] paridevanā.

---

1 sayānaṃ - Ma, PTS.
2 kathañca - Ma, Syā.
3 virāgāya - Syā.
4 pattā - Syā.
5 bahuṃ pitvā na dātā homa - Syā.
6 nacchādimhamhase - Syā.
7 adāyikā - Syā.
8 vidicca - Ma; viriccā - Syā.
9 pacchā - Ma, Syā.
10 jhāyire - Syā.
11 dukhudrāni - Ma; dukkhudrayāni - Syā.
12 dhanadhaññaṃ - Syā.
13 kālaṅkate - Ma.
14 evaṃ na socāmi - Syā.
15 gati - Syā.
16 anabbhito - Ma, Syā, PTS.
17 āgā - Ma, Syā, PTS.
18 tattha kā - Ma, Syā, PTS.

79. "Là những kẻ có bản tính vô cùng xấu xa, các ngươi có thức ăn như thế nào? Chỗ nằm thế nào? Nuôi sống bằng cách nào? Trong khi có nhiều của cải không phải là ít, các ngươi đã bỏ lỡ niềm hạnh phúc, giờ đây các ngươi gánh chịu khổ đau."

80. "Sau khi giết hại lẫn nhau, chúng tôi uống mủ và máu. Chúng tôi uống nhiều nhưng vẫn không được thỏa mãn, không được hài lòng.

81. Quả y như thế, những kẻ (giờ đây) than vãn là những người không bố thí, sau khi chết trở thành cư dân của cõi Dạ-ma. Những người ấy sau khi nhận thức và đạt được các của cải nhưng lại không thọ hưởng và cũng không làm việc phước thiện.

82. Những người ấy, về sau này bị lâm vào cảnh đói khát, trở thành các ngạ quỷ bị thiêu cháy trong thời gian dài, luôn bị đốt nóng. Sau khi làm các nghiệp có quả báo khổ đau, chúng phải chịu đựng sự khổ sở là các quả báo đớn đau.

83. Bởi vì của cải thóc gạo là tạm bợ, mạng sống ở đời này là tạm bợ, sau khi biết được tạm bợ là tạm bợ, người sáng trí nên tạo lập hòn đảo (chốn nương nhờ).

84. Những người nhận biết như vậy là những người thông hiểu Giáo Pháp. Sau khi lắng nghe lời dạy của các vị A-la-hán, họ không xao lãng trong việc bố thí."

Chuyện Ngạ Quỷ Voi là thứ mười một.

1. 12

85. "Giống như con rắn từ bỏ lớp vỏ già cỗi, phần thân thể của mình, rồi ra đi, tương tự như thế ấy khi thân xác không còn lợi ích, khi là người đã ra đi, đã từ trần.

86. Người đang bị đốt cháy không hay biết việc than khóc của các thân quyến; do đó tôi không khóc cho người ấy, người ấy đã đi đến cảnh giới dành cho người ấy."[1]

87. "Không được gọi, từ nơi kia nó đã đi đến; chưa được phép, từ nơi này nó đã ra đi. Nó đã đi đến như thế nào thì nó đã ra đi như thế ấy, trong trường hợp ấy sự than vãn có lợi ích gì?

[1] Câu chuyện này tương tự như Bổn Sanh *Uragajātakaṃ*, (TTPV tập 32, các câu kệ 726-735). Hai câu kệ 85-86 là lời của người cha, hai câu kệ kế tiếp là lời của người mẹ, sau đó là lời của người em gái, của người vợ góa, và cuối cùng là lời của người tớ gái (PvA, 61-66).

88. Ḍayhamāno na jānāti ñātīnaṃ paridevitaṃ,
tasmā etaṃ na rodāmi gato so tassa yā gatī 'ti.[1]

89. Sace rode kisā assaṃ tattha me kiṃ phalaṃ siyā,
ñātimittasuhajjānaṃ bhiyyo no aratī siyā.

90. Ḍayhamāno na jānāti ñātīnaṃ paridevitaṃ,
tasmā etaṃ na rodāmi gato so tassa yā gatī 'ti.[1]

91. Yathāpi dārako candaṃ gacchantamanurodati,
evaṃ sampadamevetaṃ yo petamanusocati.

92. Ḍayhamāno na jānāti ñātīnaṃ paridevitaṃ,
tasmā etaṃ na rodāmi gato so tassa yā gatī 'ti.[1]

93. Yathāpi brahme udakumbho bhinno appaṭisandhiyo,
evaṃ sampadamevetaṃ yo petamanusocati.

94. Ḍayhamāno na jānāti ñātīnaṃ paridevitaṃ,
tasmā etaṃ na rodāmi gato so tassa yā gatī "ti.

Uragapetavatthu dvādasamaṃ.

Uragavaggo paṭhamo.

*****

TASSUDDĀNAṂ

Khettañca sūkaraṃ pūti piṭṭhañcāpi tirokuḍḍaṃ,
pañcāpi sattaputtañca goṇañca pesakārakaṃ,[2]
tathā khallāṭiyaṃ nāgaṃ uragañceva dvādasā "ti.[3]

--ooOoo--

[1] gati - Syā.
[2] goṇaṃ pesakārakañ ca - Ma, PTS.
[3] dvādasaṃ uragañ c' evā ti - Ma, PTS.

88. Người đang bị đốt cháy không hay biết việc than khóc của các thân quyến; do đó tôi không khóc cho người ấy, người ấy đã đi đến cảnh giới dành cho người ấy."

89. "Nếu tôi khóc, tôi sẽ trở nên tiều tụy; trong trường hợp ấy liệu có được kết quả gì cho tôi? (Việc ấy) còn làm tăng thêm sự ưu sầu cho quyến thuộc bạn bè thân hữu của chúng tôi.

90. Người đang bị đốt cháy không hay biết việc than khóc của các thân quyến; do đó tôi không khóc cho người ấy, người ấy đã đi đến cảnh giới dành cho người ấy."

91. "Cũng giống như đứa bé trai khóc lóc đòi mặt trăng đang di chuyển, người thương tiếc kẻ đã quá vãng có sự thành tựu y như thế.

92. Người đang bị đốt cháy không hay biết việc than khóc của các thân quyến; do đó tôi không khóc cho người ấy, người ấy đã đi đến cảnh giới dành cho người ấy."

93. "Này người Bà-la-môn, cũng giống như lọ nước đã bị vỡ, không thể hàn gắn lại, người thương tiếc kẻ đã quá vãng có sự thành tựu y như thế.

94. Người đang bị đốt cháy không hay biết việc than khóc của các thân quyến; do đó tôi không khóc cho người ấy, người ấy đã đi đến cảnh giới dành cho người ấy."

Chuyện Ngạ Quỷ Rắn là thứ mười hai.

Phẩm Rắn là thứ nhất.

*****

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

Cánh đồng, con heo, (miệng) hôi thối, luôn cả (hình nộm) bằng bột, bên kia vách tường, rồi năm, và bảy đứa con trai, con bò đực, và người thợ dệt, tương tự là đầu bị sói, con voi, và luôn cả rắn nữa là mười hai.

--ooOoo--

2. UBBARĪVAGGO

2. 1

95. Naggā dubbaṇṇarūpāsi kisā[1] dhamanisanthatā,[2]
upphāsulike kisike[3] kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasī 'ti?

96. Ahaṃ bhadante petīmhi duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā 'ti.[4]

97. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena petalokamito gatā 'ti?

98. Anukampakā mayhaṃ nāhesuṃ bhante
pitā ca mātā athavāpi ñātakā,
ye maṃ niyojeyyuṃ dadāhi dānaṃ
pasannacittā samaṇabrāhmaṇānaṃ.

99. Ito ahaṃ vassasatāni pañca
yaṃ evarūpā vicarāmi naggā,
khudāya taṇhāya ca khajjamānā
pāpassa kammassa phalaṃ mamedaṃ.

100. Vandāmi taṃ ayya pasannacittā
anukampa maṃ dhīra[5] mahānubhāva,
datvā ca me ādissa[6] yaṃ hi[7] kiñci
mocehi maṃ duggatiyā bhadante 'ti.

101. Sādhū ti so paṭissutvā[8] sāriputtonukampako,
bhikkhūnaṃ ālopaṃ datvā pāṇimattañca colakaṃ,
thālakassa ca pānīyaṃ tassā dakkhiṇamādisi.

102. Samanantarānuddiṭṭhe vipāko udapajjatha,[9]
bhojanacchādanapānīyaṃ dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.

103. Tato suddhā sucivasanā kāsikuttamadhāriṇī,
vicittavatthābharaṇā sāriputtamupasaṅkamī 'ti.[10]

104. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

---

[1] kīsā - Syā, evaṃ sabbattha.
[2] dhamanisaṇṭhitā - Syā, evaṃ sabbattha.
[3] upphāsuḷike kīsike - Syā, evaṃ sabbattha.
[4] gatā - PTS.
[5] vīra - Ma, Syā.
[6] ādisa - Ma, Syā.
[7] yāhi - Syā.
[8] so tassā paṭisuṇitvā - Syā.
[9] upapajjatha - Syā, PTS, Sīmu 2.
[10] upasaṅkami - Ma.

2. PHẨM UBBARĪ

2. 1

95. “Này cô nàng lòi cả xương sườn, gầy guộc, nàng là ai mà đứng ở nơi đây, lõa lồ, có vóc dáng xấu xí, ốm o, nổi đầy gân?”

96. “Thưa ngài đại đức, con là nữ ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây con đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

97. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà từ nơi đây nàng đã đi đến thế giới ngạ quỷ?”

98. “Thưa ngài, cha và mẹ hoặc luôn cả các thân quyến đã không có lòng thương tưởng đến con, họ không khuyến khích con rằng: ‘Con hãy dâng vật thí đến các Sa-môn và Bà-la-môn với tâm tịnh tín.’

99. Từ đây cho đến năm trăm năm, con lang thang, lõa lồ như thế này, trong khi bị ngấu nghiến bởi cơn đói và cơn khát; điều này là quả báo của nghiệp ác của con.

100. Thưa chủ nhân, con xin đảnh lễ ngài với tâm tịnh tín. Thưa bậc sáng trí, có đại oai lực, xin ngài hãy thương xót con. Xin ngài hãy bố thí bất cứ vật gì rồi chỉ định việc ấy là dành cho con. Thưa ngài đại đức, xin ngài hãy giải thoát con khỏi cảnh giới khổ đau.”

101. Sau khi đáp lại rằng: ‘Tốt lắm,’ vị Sāriputta ấy, bậc có lòng thương tưởng, đã dâng đến các vị tỳ khưu vắt cơm, mảnh vải cỡ bằng bàn tay, và tô nước uống, rồi đã chỉ định sự cúng dường là dành cho nữ ngạ quỷ ấy.

102. Khi được chỉ định thì quả thành tựu đã được sanh lên ngay lập tức: vật thực, y phục, nước uống; quả báo này là do sự cúng dường.

103. Do đó, nàng ấy (nữ ngạ quỷ) trở nên sạch sẽ, có y phục tinh khiết, có sự trang phục bằng vải hạng nhất của xứ Kāsī, có các đồ trang sức và các tấm vải nhiều màu sắc, đã đi đến gặp vị Sāriputta.

104. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

105. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā?

106. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti?

107. Uppaṇḍukiṃ kisaṃ chātaṃ naggaṃ āpatitacchaviṃ,[1]
muni kāruṇiko loke taṃ mamaddakkhi dukkhitaṃ.[2]

108. Bhikkhūnaṃ ālopaṃ datvā pāṇimattañca colakaṃ,
thālakassa ca pānīyaṃ mama dakkhiṇamādisi.

109. Ālopassa phalaṃ passa bhattaṃ vassasataṃ dasa,
bhuñjāmi kāmakāminī anekarasabyañjanaṃ.

110. Pāṇimattassa colassa vipākaṃ passa yādisaṃ,
yāvatā nandarājassa vijitasmiṃ paṭicchadā.

111. Tato bahutarā bhante vatthānacchādanāni me,
koseyyakambalīyāni khomakappāsikāni ca.

112. Vipulā ca mahagghā ca tepākāsevalambare,
sāhaṃ taṃ paridahāmi yaṃ yaṃ hi manaso piyaṃ.

113. Thālakassa ca pānīyaṃ vipākaṃ passa yādisaṃ,
gambhīrā caturassā ca pokkharañño sunimmitā.

114. Sātodakā[3] suppatitthā[4] sītā appaṭigandhiyā,
padumuppalasañchannā vārikiñjakkhapūritā.

115. Sāhaṃ ramāmi kīḷāmi modāmi akutobhayā,
muniṃ kāruṇikaṃ loke bhante vanditumāgatā "ti.

Saṃsāramocakapetavatthu paṭhamaṃ.

---

[1] naggaṃ sampatitacchaviṃ - Ma;
naggasamuṭitacchaviṃ - Syā.
[2] duggataṃ - Ma, PTS.
[3] setodakā - Ma, Syā, PTS, Sīmu.
[4] supatitthā - Syā, PTS.

105. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

106. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

107. "Bậc hiền trí, đấng bi mẫn ở thế gian, đã nhìn thấy con đây bị khổ sở, vàng vọt, ốm o, đói ăn, lõa lồ, có làn da nứt nẻ.

108. Ngài đã dâng đến các vị tỳ khưu vắt cơm, mảnh vải cỡ bằng bàn tay, và tô nước uống, rồi đã chỉ định sự cúng dường là dành cho con.

109. Xin ngài hãy nhìn xem quả báo của vắt cơm: Con thọ dụng bữa ăn có nhiều hương vị trong một ngàn năm, là người có dục lạc theo như ước muốn.

110-111. Xin ngài hãy nhìn xem quả thành tựu của mảnh vải cỡ bằng bàn tay là như thế nào: Thưa ngài, các vải mặc ở lãnh thổ của đức vua Nanda nhiều chừng nào, thì các vải vóc và các y phục bằng tơ lụa, sợi len, sợi lanh, và bông vải của con còn nhiều hơn thế ấy.

112. Chúng dư thừa và có trị giá cao, hơn nữa chúng treo lủng lẳng ở không trung; con đây chỉ khoác vào cái nào thích ý.

113. Xin ngài hãy nhìn xem quả thành tựu của tô nước uống là như thế nào: Có các hồ sen sâu thẳm, hình chữ nhật, đã khéo được hóa hiện ra.

114. Có nước trong, có những bến bãi xinh đẹp, mát mẻ, có mùi thơm, được che phủ bởi nhiều loại sen hồng và sen xanh, tràn ngập nước và phấn hoa.

115. Con đây hưởng lạc, nô đùa, vui sướng, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu. Thưa ngài, con đi đến để đảnh lễ bậc hiền trí, đấng bi mẫn ở thế gian."

Chuyện Ngạ Quỷ Saṃsāramocaka là thứ nhất.[1]

[1] Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Saṃsāramocakapetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Saṃsāramocaka.

2. 2

116. Naggā dubbaṇṇarūpāsi kisā dhamanisanthatā,
upphāsulike kisike kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasī 'ti?

117. Ahaṃ te sakiyā mātā pubbe aññāsu jātisu,[1]
uppannā[2] pettivisayaṃ[3] khuppipāsasamappitā.[4]

118. Chaḍḍitaṃ khipitaṃ khelaṃ[5] siṅghāṇikaṃ silesumaṃ,
vasañca ḍayhamānānaṃ vijātānañca lohitaṃ.

119. Vaṇitānañca yaṃ ghānasīsacchinnāna[6] lohitaṃ,
khudāparetā bhuñjāmi itthipurisanissitaṃ.

120. Pubbalohitabhakkhāsmi[7] pasūnaṃ mānusāna ca,[8]
alenā[9] anagārā ca nīlamañcaparāyanā.

121. Dehi puttaka me dānaṃ datvāna uddisāhi[10] me,
appeva nāma muñceyyaṃ[11] pubbalohitabhojanā. (ti)

122. Mātuyā vacanaṃ sutvā upatissonukampako,
āmantayī moggallānaṃ anuruddhañca kappinaṃ.

123. Catasso kuṭiyo katvā saṅghe cātuddise[12] adā,
kuṭiyo annapānañca mātu dakkhiṇamādisi.

124. Samanantarānuddiṭṭhe vipāko udapajjatha,[13]
bhojanaṃ pānīyaṃ vatthaṃ dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.

125. Tato suddhā sucivasanā kāsikuttamadhāriṇī,
vicittavatthābharaṇā kolitaṃ upasaṅkami.

126. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

127. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

---

1 jātīsu - Ma, Syā, evaṃ sabbattha.
2 upapannā - Ma, PTS.
3 pittivisayaṃ - Syā, evaṃ sabbattha.
4 khuppipāsā samappitā - Syā.
5 kheḷaṃ - Ma, Syā, PTS.
6 ghānaṃ sīsacchinnañca - Syā, evaṃ sabbattha.
7 pubbalohitaṃ bhakkhāmi - Ma, Syā, PTS.
8 mānusānañca - Syā.
9 aleṇā - Ma, Syā, evaṃ sabbattha.
10 datvā anvādisāhi - Ma; datvā uddisāhi - Syā.
11 mucceyyaṃ - Ma.
12 catuddise - Syā.
13 upapajjatha - Syā, PTS.

2. 2

116. "Này cô nàng lòi cả xương sườn, gầy guộc, nàng là ai mà đứng ở nơi đây, lõa lồ, có vóc dáng xấu xí, ốm o, nổi đầy gân?"

117. "Tôi là mẹ của ngài trong những kiếp sống khác trước đây, đã bị sanh vào cảnh giới ngạ quỷ, bị gánh chịu sự đói khát.

118-119. Bị tác động bởi cơn đói, tôi ăn vật thuộc về người nữ và người nam: vật bị ói ra, vật bị khạc nhổ, nước miếng, nước mũi, đờm dãi, mỡ béo của những thi thể đang bị đốt cháy, và máu của những phụ nữ đang sanh, máu của những vết thương và của những vết cắt ở lỗ mũi và ở đầu.

120. Tôi có thức ăn là mủ máu của những loài thú nuôi và của những con người, không chốn nương tựa, và không nơi cư trú, có chỗ nghỉ ngơi là chiếc giường xám xanh (dùng khiêng tử thi).

121. Này con trai, hãy cho tôi vật thí, sau khi bố thí xin ngài hãy chỉ định (việc ấy là) dành cho tôi; được như thế thì tôi có thể thoát khỏi việc thọ thực mủ và máu."

122. Sau khi lắng nghe lời nói của người mẹ, vị Upatissa,[1] bậc có lòng thương tưởng, đã thỉnh ý các vị Moggallāna, Anuruddha, và Kappina.

123. Sau khi thực hiện bốn liêu cốc, vị ấy đã dâng các liêu cốc và cơm ăn nước uống đến Hội Chúng bốn phương; vị ấy đã chỉ định sự cúng dường là dành cho người mẹ.

124. Khi được chỉ định thì quả thành tựu đã được sanh lên ngay lập tức: vật thực, nước uống, vải vóc; quả báo này là do sự cúng dường.

125. Do đó, nàng ấy (nữ ngạ quỷ) trở nên sạch sẽ, có y phục tinh khiết, có sự trang phục bằng vải hạng nhất của xứ Kāsī, có các đồ trang sức và các tấm vải nhiều màu sắc, đã đi đến gặp vị Kolita.

126. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

127. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

---

[1] Upatissa là tên gọi của ngài Sāriputta, Kolita là tên gọi của ngài Moggallāna (ND).

128. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati. (ti)

129. Sāriputtassahaṃ[1] mātā pubbe aññāsu jātisu,
uppannā[2] pettivisayaṃ khuppipāsasamappitā.

130. Chaḍḍitaṃ khipitaṃ khelaṃ[3] siṅghāṇikaṃ silesumaṃ,
vasañca ḍayhamānānaṃ vijātānañca lohitaṃ.

131. Vaṇitānañca[4] yaṃ ghānasīsacchinnāna lohitaṃ,
khudāparetā bhuñjāmi[5] itthipurisanissitaṃ.

132. Pubbalohitabhakkhāsmi[6] pasūnaṃ mānusāna ca,[7]
alenā anagārā ca nīlamañcaparāyanā.

133. Sāriputtassa dānena modāmi akutobhayā,
muniṃ kāruṇikaṃ loke bhante[8] vanditumāgatā "ti.

Sāriputtattherassa mātupetavatthu dutiyaṃ.

2. 3

134. Naggā dubbaṇṇarūpāsi kisā dhamanisanthatā,
upphāsulike kisike kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasi? (ti)

135. Ahaṃ mattā tuvaṃ tissā sapattī te pure ahuṃ,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā 'ti.

136. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena petalokamito gatā? (ti)

137. Caṇḍī ca pharusā cāsiṃ issukī maccharī saṭhā,[9]
tāhaṃ duruttaṃ[10] vatvāna petalokamito gatā.[11]

---

[1] sāriputtassāhaṃ - Ma;
sārīputtassāhaṃ - Syā.
[2] upapannā - Ma, PTS.
[3] kheḷaṃ - Ma, PTS.
[4] vaṇikānañca - Ma.
[5] bhuñjissaṃ - Syā.
[6] pubbalohitaṃ bhakkhissaṃ - Ma, Syā;
pubbalohitaṃ bhakkhāmi - PTS.
[7] mānusānañca - Syā.
[8] loke taṃ bhante - Syā.
[9] saṭhī - PTS, Sīmu 2.
[10] durattuṃ - PTS.

128. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

129. "Tôi là mẹ của Sāriputta trong những kiếp sống khác trước đây, đã bị sanh vào cảnh giới ngạ quỷ, bị gánh chịu sự đói khát.

130-131. Bị tác động bởi cơn đói, tôi ăn vật thuộc về người nữ và người nam: vật bị ói ra, vật bị khạc nhổ, nước miếng, nước mũi, đờm dãi, mỡ béo của những thi thể đang bị đốt cháy, và máu của những phụ nữ đang sanh, máu của những vết thương và của những vết cắt ở lỗ mũi và ở đầu.

132. Tôi có thức ăn là mủ máu của những loài thú nuôi và của những con người, không chốn nương tựa, và không nơi cư trú, có chỗ nghỉ ngơi là chiếc giường xám xanh (dùng khiêng tử thi).

133. Nhờ vào sự bố thí của Sāriputta, tôi vui sướng, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu. Thưa ngài, tôi đi đến để đảnh lễ bậc hiền trí, đấng bi mẫn ở thế gian."

Chuyện Ngạ Quỷ - Mẹ của Trưởng Lão Sāriputta là thứ nhì.[1]

2. 3

134. "Này cô nàng lòi cả xương sườn, gầy guộc, nàng là ai mà đứng ở nơi đây, lõa lồ, có vóc dáng xấu xí, ốm o, nổi đầy gân?"

135. "Tôi là Mattā, cô là Tissā, trước đây tôi đã là người vợ chung chồng với cô. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ."

136. "Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà từ nơi đây chị đã đi đến thế giới ngạ quỷ?"

137. "Tôi đã là người nhẫn tâm, thô lỗ, ganh tỵ, bỏn xẻn, và xảo quyệt. Sau khi nói lời tồi tệ với cô, tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ."

---

[1] Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Sāriputtattherassa mātupetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ - Mẹ của Trưởng Lão Sāriputta.

138. Sabbaṃ[1] ahampi jānāmi yathā tvaṃ caṇḍikā ahu,
aññañca kho taṃ pucchāmi kenāsi paṃsukuṇṭhitā.[2]

139. Sīsaṃ nahātā tvaṃ[3] āsi sucivatthā alaṅkatā,
ahañca kho taṃ[4] adhimattaṃ samalaṅkatatarā tayā.

140. Tassā me pekkhamānāya sāmikena samantayi,
tato me issā vipulā kodho me samajāyatha.

141. Tato paṃsuṃ gahetvāna paṃsunā taṃ hi okiriṃ,[5]
tassa kammavipākena tenamhi paṃsukuṇṭhitā. (ti)

142. Sabbaṃ[1] ahampi jānāmi paṃsunā maṃ tvamokiri,
aññañca kho taṃ pucchāmi kena khajjasi[6] kacchuyā. (ti)

143. Bhesajjahāri[7] ubhayo vanantaṃ agamimhase,
tvañca bhesajjamāhari[8] ahañca[9] kapikacchuno.

144. Tassā tyājānamānāya seyyaṃ tyāhaṃ samokiriṃ,[10]
tassa kammavipākena tena khajjāmi kacchuyā.

145. Sabbaṃ[1] ahampi jānāmi seyyaṃ me tvaṃ samokiri,
aññañca kho taṃ pucchāmi kenāsi naggiyā tuvaṃ. (ti)

146. Sahāyānaṃ samayo āsi ñātīnaṃ samitī[11] ahu,
tvañca āmantitā āsi sasāminī[12] no ca kho ahaṃ.

147. Tassā tyājānamānāya dussantyāhaṃ apānudiṃ,
tassa kammavipākena tenamhi naggiyā ahaṃ. (ti)

---

[1] saccaṃ - Ma, Syā.
[2] paṃsukunthitā - Ma; kuṭṭhitā - Syā, Sīmu 1.
[3] nhātā tuvaṃ - Ma; nahātā tuvaṃ - Syā.
[4] taṃ - itisaddo Ma, Syā natthi.
[5] vikīrihaṃ - Syā.
[6] khajjāsi - Syā.
[7] bhesajjahārī - Ma, Syā, PTS.
[8] bhesajjamāhāri - Syā.
[9] aham pi - PTS.
[10] samokiri - Syā.
[11] samitiṃ - Syā.
[12] sasāmī - Syā.

138. "Em cũng biết tất cả, chị đã là người nhẫn tâm như thế nào. Nhưng giờ em hỏi chị việc khác, do việc gì chị bị bao phủ bởi bụi đất?"

139. "Cô đã gội đầu xong, có y phục sạch sẽ, đã được trang điểm, và tôi còn hơn cả cô, đã được trang điểm hơn cả cô.

140. Cô đã chuyện trò với chồng trong khi tôi đây đang quan sát; vì thế, tôi đã có sự ganh tỵ lớn lao, sự phẫn nộ đã nổi lên ở tôi.

141. Kế đó, tôi đã hốt bụi đất và đã trút bụi đất xuống chính cô; do quả thành tựu của nghiệp ấy, do việc ấy tôi bị bao phủ bởi bụi đất."

142. "Em cũng biết tất cả, chị đã trút bụi đất xuống em. Nhưng giờ em hỏi chị việc khác, do việc gì chị bị day dứt bởi mụn ghẻ?"

143. "Là những người thu hái dược liệu, cả hai chúng ta đã đi vào trong rừng. Cô đã thu hái dược liệu, còn tôi đã thu hái loại cây *kapikacchu*.[1]

144. Trong khi cô đây không hay biết, tôi đã rải rắc (*kapikacchu*) xuống giường của cô; do quả thành tựu của nghiệp ấy, do việc ấy tôi bị day dứt bởi mụn ghẻ."

145. "Em cũng biết tất cả, chị đã rải rắc (*kapikacchu*) xuống giường của em. Nhưng giờ em hỏi chị việc khác, do việc gì chị bị lõa lồ?"

146. "Đã có cuộc gặp gỡ của các thân hữu, là cuộc hội họp của các thân quyến, và cô đã được mời cùng với người chồng (chung), còn tôi thì không.

147. Trong khi cô đây không hay biết, tôi đã giấu đi y phục của cô; do quả thành tựu của nghiệp ấy, do việc ấy tôi bị lõa lồ."

---

[1] *Kapikacchu*: loại cây có lá và trái gây ngứa.

148. Sabbaṃ[1] ahampi jānāmi dussaṃ me tvaṃ apānudi,
aññañca kho taṃ pucchāmi kenāsi gūthagandhinī. (ti)

149. Tava gandhañca mālañca paccagghañca vilepanaṃ,
gūthakūpe atāresiṃ[2] taṃ pāpaṃ pakataṃ mayā,
tassa kammavipākena tenamhi gūthagandhinī. (ti)

150. Sabbaṃ[1] ahampi jānāmi naṃ pāpaṃ pakataṃ tayā,
aññañca kho taṃ pucchāmi kenāsi duggatā tuvaṃ. (ti)

151. Ubhinnaṃ samakaṃ āsi yaṃ gehe vijjate dhanaṃ,
santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākāsimattano,
tassa kammavipākena tenamhi duggatā ahaṃ.

152. Tadeva maṃ tvaṃ avaca pāpakammaṃ nisevasi,
na hi pāpehi kammehi sulabhā hoti[3] suggati.[4]

153. Vāmato tvaṃ maṃ[5] paccesi athopi maṃ usuyyasi,[6]
passa pāpānaṃ kammānaṃ vipāko hoti yādiso.

154. Te gharadāsiyo āsuṃ[7] tānevābharaṇāni me,
te caññe parivārentī[8] na bhogā honti sassatā.

155. Idāni bhūtassa pitā āpaṇā gehamehīti,[9]
appeva te dade kiñci mā su tāva ito agā. (ti)

156. Naggā dubbaṇṇarūpāmhi kisā dhamanisanthatā,
kopīnametaṃ itthīnaṃ mā maṃ bhūtapitāddasa. (ti)

157. Handa kiṃ tāhaṃ[10] dammi kiṃ vā ca te[11] karomyahaṃ,[12]
yena tvaṃ sukhitā assa sabbakāmasamiddhinī. (ti)

---

[1] saccaṃ - Ma, Syā.
[2] adhāresiṃ - Ma, Syā.
[3] sulabhāhosi - PTS.
[4] suggatī ti - Ma; suggatiṃ - Syā.
[5] maṃ tvaṃ - Ma, Syā, PTS.
[6] usūyasi - Ma; usuyyati - Syā.
[7] te gharā tā ca dāsiyo - Ma.
[8] paricārenti - Ma, PTS; parivārenti - Syā.
[9] gehamehiti - Ma, PTS.
[10] kiṃ vā tyāhaṃ - Ma; kiṃ tyāhaṃ - Syā.
[11] kiṃ vā tedha - Ma.
[12] karomahaṃ - Ma, Syā, PTS.

148. “Em cũng biết tất cả, chị đã giấu đi y phục của em. Nhưng giờ em hỏi chị việc khác, do việc gì chị có mùi của phân?”

149. “Tôi đã ném bỏ vật thơm, tràng hoa, và dầu thoa đắt giá của cô vào hố phân, việc xấu xa ấy đã do tôi gây ra; do quả thành tựu của nghiệp ấy, do việc ấy tôi có mùi của phân.”

150. “Em cũng biết tất cả, việc xấu xa ấy đã do chị gây ra. Nhưng giờ em hỏi chị việc khác, do việc gì chị bị đọa vào khổ cảnh?”

151. “Tài sản hiện có trong nhà đã là thuộc về cả hai một cách bình đẳng. Trong khi các vật bố thí đang hiện hữu, tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân; do quả thành tựu của nghiệp ấy, do việc ấy tôi bị đọa vào khổ cảnh.

152. Chính vào lúc ấy, cô đã nói với tôi rằng: ‘Chị theo đuổi nghiệp ác, bởi vì với những nghiệp ác, nhàn cảnh là không dễ đạt được.’”

153. “Chị đến với em bằng cách chống đối, và còn ganh tỵ với em nữa. Chị hãy nhìn xem quả thành tựu của những nghiệp ác là như thế nào.

154. Nhà cửa và các tớ gái ấy, luôn cả các đồ trang sức này đã là của chị, và chúng đang phục vụ những kẻ khác; các của cải là không trường cửu.

155. Giờ này, cha của Bhūta từ chợ đi về nhà có lẽ sẽ bố thí cho chị vật gì đó; cho đến khi ấy chị chớ rời khỏi đây.”

156. “Tôi thì lõa lồ, có vóc dáng xấu xí, gầy guộc, nổi đầy gân. Việc này là điều xấu hổ của hàng phụ nữ; chớ để cha của Bhūta nhìn thấy tôi.”

157. “Nào, vật gì em sẽ biếu chị, hoặc là điều gì em làm cho chị, qua đó chị có thể được hạnh phúc, có sự thành tựu mọi điều mong mỏi?”

158. Cattāro bhikkhū saṅghato cattāro puna puggalā,
aṭṭha bhikkhū bhojayitvā mama dakkhiṇamādisa,[1]
tadāhaṃ sukhitā hessaṃ sabbakāmasamiddhinī.

159. Sādhūti sā paṭissutvā bhojayitvāṭṭha[2] bhikkhavo,
vatthehacchādayitvāna[3] tassā dakkhiṇamādisi.

160. Samanantarānuddiṭṭhe vipāko udapajjatha,
bhojanacchādanapānīyaṃ dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.

161. Tato suddhā sucivasanā kāsikuttamadhāriṇī,
vicittavatthābharaṇā sapattiṃ upasaṅkami.

162. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

163. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

164. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti?

165. Ahaṃ mattā tuvaṃ tissā sapattī te pure ahuṃ,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā.

166. Tava dānena dinnena[4] modāmi akutobhayā,
ciraṃ jīvāhi bhagini[5] saha sabbehi ñātibhi.

167. Asokaṃ virajaṃ ṭhānaṃ āvāsaṃ vasavattinaṃ
idha dhammaṃ caritvāna dānaṃ datvāna sobhane,
vineyya maccheramalaṃ samūlaṃ
aninditā saggamupehi[6] ṭhānan "ti.

Mattāpetavatthu tatiyaṃ.

---

[1] dakkhiṇamādisi - Syā.
[2] bhojayitvā aṭṭha - Syā.
[3] vatthehichādayitvāna - Syā.
[4] dinnena dānena - Ma.
[5] bhaginī - PTS.
[6] saggamupesi - Syā.

158. "Bốn vị tỳ khưu (thỉnh) từ Hội Chúng, và bốn vị nữa (thỉnh) cá nhân, sau khi dâng bữa ăn đến tám vị tỳ khưu, hãy chỉ định sự cúng dường là dành cho tôi. Khi ấy, tôi sẽ được hạnh phúc, có sự thành tựu mọi điều mong mỏi."

159. "Tốt lắm!" Sau khi thỏa thuận, nàng ấy đã dâng bữa ăn đến tám vị tỳ khưu, đã khoác lên (các vị) với những tấm vải, rồi đã chỉ định sự cúng dường là dành cho nữ ngạ quỷ ấy.

160. Khi được chỉ định thì quả thành tựu đã được sanh lên ngay lập tức: vật thực, y phục, nước uống; quả báo này là do sự cúng dường.

161. Do đó, nàng ấy (nữ ngạ quỷ) trở nên sạch sẽ, có y phục tinh khiết, có sự trang phục bằng vải hạng nhất của xứ Kāsī, có các đồ trang sức và các tấm vải nhiều màu sắc, đã đi đến gặp người nữ có chung chồng.

162. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

163. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

164. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, tôi hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

165. "Tôi là Mattā, cô là Tissā, trước đây tôi đã là người vợ có chung chồng với cô. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ."

166. Nhờ vào vật thí đã được cô dâng cúng, tôi vui sướng, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu. Này em gái, mong rằng cô sống thọ cùng với tất cả thân quyến.

167. Nơi chốn không sầu muộn, xa lìa luyến ái, là chỗ trú ngụ của các vị có quyền lực. Này người đẹp, ở đây sau khi thực hành Giáo Pháp, sau khi dâng cúng vật thí, sau khi loại trừ ô nhiễm của sự bỏn xẻn luôn cả gốc rễ, không bị chê trách, mong rằng cô đi đến nơi chốn cõi Trời."

Chuyện Ngạ Quỷ Mattā là thứ ba.[1]

[1] Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Mattāpetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Mattā.

2. 4

168. Kāḷī dubbaṇṇarūpāsi pharusā bhīrudassanā,
piṅgalāsi kaḷārāsi na taṃ maññāmi mānusin 'ti.

169. Ahaṃ nandā nandasena[1] bhariyā te pure ahuṃ,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā 'ti.

170. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena petalokamito gatā. (ti)

171. Caṇḍī pharusavācā ca tayi cāsiṃ agāravā,[2]
tāhaṃ duruttaṃ vatvāna petalokamito gatā.[2]

172. Handuttariyaṃ[3] dadāmi te imaṃ[4] dussaṃ nivāsaya,
imaṃ dussaṃ nivāsetvā ehi nessāmi taṃ gharaṃ.

173. Vatthañca annapānañca lacchasi tvaṃ gharaṃ gatā,
putte ca te passissasi sunisāyo[5] ca dakkhasi. (ti)

174. Hatthena hatthe te dinnaṃ na mayhaṃ upakappati,
bhikkhū ca sīlasampanne vītarāge bahussute.

175. Tappehi annapānena mama dakkhiṇamādisa,[6]
tadāhaṃ sukhitā hessaṃ sabbakāmasamiddhinī. (ti)

176. Sādhūti so paṭissutvā dānaṃ vipulamākiri,
annaṃ pānaṃ[7] khādanīyaṃ vattha[8]senāsanāni ca.

177. Chattaṃ gandhañca mālañca vividhā ca upāgatā,[9]
bhikkhū ca sīlasampanne vītarāge bahussute,
tappetvā annapānena tassā dakkhiṇamādisi.

178. Samanantarānuddiṭṭhe vipāko udapajjatha,[10]
bhojanacchādanapānīyaṃ dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.

179. Tato suddhā sucivasanā kāsikuttamadhāriṇī,
vicittavatthābharaṇā sāmikaṃ upasaṅkami.

---

[1] nandisena - Ma.
[2] caṇḍī ca pharusā cāsiṃ tayi cāpi agāravā - Ma;
caṇḍī ca pharusā cāsi tayi cāsi agāravā - Syā.
[3] handuttarīyaṃ - Ma, Syā, PTS.
[4] idaṃ - PTS.
[5] suṇisāyo - Ma, PTS; suṇisāye - Syā.
[6] ādisi - Syā.
[7] annapānaṃ - Syā.
[8] vatthaṃ - Syā; vatthā- PTS.
[9] upāhanā - Ma, Syā, PTS.
[10] upapajjatha - Syā, PTS.

2. 4

168. "Nàng đen đủi, có vóc dáng xấu xí, thô kệch, có dáng vẻ ghê rợn, có mắt đỏ ngầu, có răng vàng khè, tôi nghĩ rằng nàng không phải loài người?"

169. "Này Nandasena, tôi là Nandā, trước đây tôi đã là vợ của ông. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ."

170. "Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà từ nơi đây nàng đã đi đến thế giới ngạ quỷ?"

171. Tôi đã là người nhẫn tâm, có lời nói thô lỗ, không tôn trọng ông. Sau khi nói lời tồi tệ với ông, tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ."

172. "Này, tôi cho nàng tấm choàng. Nàng hãy quấn mảnh vải này vào. Sau khi quấn vào mảnh vải này, hãy đi đến, ta sẽ đưa nàng về nhà.

173. Khi nàng đã đi đến nhà, nàng sẽ nhận được y phục, cơm ăn và nước uống. Nàng sẽ trông thấy những đứa con trai của nàng, và nhìn xem những cô con dâu."

174-175. "Vật thí của ông đầu tay trao tay vẫn không lợi ích cho tôi. Ông hãy làm toại ý các vị tỳ khưu đầy đủ giới hạnh, đã lìa luyến ái, có sự nghe nhiều (học rộng), với cơm ăn và nước uống, rồi chỉ định sự cúng dường là dành cho tôi. Khi ấy, tôi sẽ được hạnh phúc, có sự thành tựu tất cả các dục lạc."

176-177. "Tốt lắm!" Sau khi thỏa thuận, vị ấy đã thực hiện dồi dào vật thí: cơm ăn, nước uống, vật thực cứng, vải vóc, chỗ trú ngụ, lọng che, vật thơm, tràng hoa, và nhiều loại giày dép. Sau khi làm toại ý các vị tỳ khưu đầy đủ giới hạnh, đã lìa luyến ái, có sự nghe nhiều (học rộng), với cơm ăn và nước uống, rồi đã chỉ định sự cúng dường là dành cho nữ ngạ quỷ ấy.

178. Khi được chỉ định thì quả thành tựu đã được sanh lên ngay lập tức: vật thực, y phục, nước uống; quả báo này là do sự cúng dường.

179. Do đó, nàng ấy (nữ ngạ quỷ) trở nên sạch sẽ, có y phục tinh khiết, có sự trang phục bằng vải hạng nhất của xứ Kāsī, có các đồ trang sức và các tấm vải nhiều màu sắc, đã đi đến gặp người chồng.

180. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.

181. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

182. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī 'ti.

183. Ahaṃ nandā nandasena[1] bhariyā te pure ahuṃ,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā.

184. Tava dinnena dānena modāmi akutobhayā,
ciraṃ jīvāhi[2] gahapati saha sabbehi ñātibhi.

185. Asokaṃ virajaṃ ṭhānaṃ[3] āvāsaṃ vasavattinaṃ,
idha dhammaṃ caritvāna dānaṃ datvāna[4] gahapati.
vineyya maccheramalaṃ samūlaṃ,
anindito saggamupehi[5] ṭhānan 'ti.

Nandāpetavatthu catutthaṃ.

2. 5

186. Alaṅkato maṭṭakuṇḍalī[6]
mālādhārī[7] haricandanussado,
bāhā paggayha kandasi
vanamajjhe kiṃ dukkhito tuvan 'ti?

187. Sovaṇṇamayo pabhassaro
uppanno rathapañjaro mama,
tassa cakkayugaṃ na vindāmi
tena dukkhena jahissaṃ[8] jīvitan 'ti.

188. Sovaṇṇamayaṃ maṇimayaṃ
lohitaṅkamayaṃ[9] atha rūpiyāmayaṃ,[10]
ācikkha me bhaddamāṇava
cakkayugaṃ paṭilābhayāmi[11] te 'ti.

---

[1] nandisena - Ma.
[2] jīva - Ma, Syā, PTS, Sīmu.
[3] khemaṃ - Ma.
[4] datvā - Ma.
[5] saggamupesi - Syā.
[6] maṭṭhakuṇḍalī - Ma, Syā.
[7] mālādhārī - Ma.
[8] jahāmi - Ma; jahissāmi - Syā.
[9] lohitakamayaṃ - Ma; lohitaṅgamayaṃ - Syā; lohamayaṃ - katthaci.
[10] rūpiyamayaṃ - Ma, Syā.
[11] paṭipādayāmi - Ma.

180. "Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

181. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

182. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, tôi hỏi nàng: 'Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?'"

183. "Này Nandasena, tôi là Nandā, trước đây tôi đã là vợ của chàng. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ.

184. Nhờ vào vật thí đã được chàng dâng cúng, tôi vui sướng, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu. Này gia chủ, mong rằng chàng sống thọ cùng với tất cả thân quyến.

185. Nơi chốn không sầu muộn, xa lìa luyến ái, là chỗ trú ngụ của các vị có quyền lực. Này gia chủ, ở đây sau khi thực hành Giáo Pháp, sau khi dâng cúng vật thí, sau khi loại trừ ô nhiễm của sự bỏn xẻn luôn cả gốc rễ, không bị chê trách, mong rằng chàng đi đến nơi chốn cõi Trời."

Chuyện Ngạ Quỷ Nandā là thứ tư.[1]

2. 5

186. "Ngươi đã được trang điểm, có bông tai đã được đánh bóng, có mang tràng hoa, có bôi xức trầm hương màu vàng, sau khi giơ hai cánh tay lên rồi than khóc ở giữa khu rừng, ngươi bị khổ đau điều gì?"[2]

187. "Khung xe làm bằng vàng, rực rỡ, được phát sanh lên cho tôi. Tôi không tìm ra cặp bánh xe cho nó. Vì nỗi khổ đau ấy, tôi sẽ từ bỏ mạng sống."

188. "Nó làm bằng vàng, làm bằng ngọc ma-ni, làm bằng hồng ngọc, hay làm bằng bạc? Này người thanh niên hiền thiện, ngươi hãy nói với ta. Ta sẽ giúp cho ngươi đạt được cặp bánh xe."

---

[1] Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Nandāpetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Nandā.
[2] Câu chuyện này giống như câu chuyện *Thiên Cung của Maṭṭakuṇḍalī ở Vimānavatthupāḷi - Chuyện Thiên Cung* (các trang 198-203).

189. So māṇavo tassa pāvadi
candasuriyā[1] ubhayettha dissare,
sovaṇṇamayo ratho mama
tena cakkayugena sobhatī ’ti.

190. Bālo kho tvamasi māṇava
yo tvaṃ patthayase[2] apatthiyaṃ,
maññāmi tuvaṃ marissasi
na hi tvaṃ[3] lacchasi candasuriye ’ti.[4]

191. Gamanāgamanampi dissati
vaṇṇadhātu ubhayettha vīthiyo,[5]
peto pana[6] kālakato na dissati
konidha kandataṃ bālyataro ’ti.

192. Saccaṃ kho vadesi māṇava
ahameva kandataṃ bālyataro,
candaṃ viya dārako rudaṃ
petaṃ kālakatābhipatthayaṃ.[7]

193. Ādittaṃ vata maṃ santaṃ ghatasittaṃva pāvakaṃ,
vārinā viya osiñcaṃ sabbaṃ nibbāpaye daraṃ.

194. Abbahī[8] vata me sallaṃ sokaṃ hadayanissitaṃ,
yo me sokaparetassa puttasokaṃ apānudi.

195. Svāhaṃ abbūḷhasallosmi sītibhūtosmi[9] nibbuto,
na socāmi na rodāmi tava sutvāna māṇava. (ti)

196. Devatā nusi gandhabbo ādu[10] sakko purindado,
ko vā tvaṃ kassa vā putto kathaṃ jānemu taṃ mayaṃ. (ti)

197. Yañca kandasi yañca rodasi
puttaṃ āḷāhane sayaṃ dahitvā,[11]
svāhaṃ kusalaṃ karitvā[12] kammaṃ
tidasānaṃ sahavyataṃ patto.[13]

198. Appaṃ vā bahuṃ vā nāddasāma
dānaṃ dadantassa sake agāre,
uposathakammaṃ vā tādisaṃ
kena kammena gatosi devalokan ’ti.

---

[1] candamasuriyā - Syā.
[2] patthayasi - Syā.
[3] tuvaṃ - Syā, PTS.
[4] candimasūriye ti - Ma; candimasuriye ti - Syā.
[5] ubhayattha vīthiyā - Ma, Syā, PTS.
[6] pana - itisaddo Ma na dissate.
[7] kālakatābhipatthayin ti - Ma; kālakatābhipatthayan ti - Syā, PTS.
[8] abbūḷhaṃ - Syā.
[9] sītabhūtosmi - Syā.
[10] adu - Ma; ādū - Syā.
[11] ḍahitvā - Syā.
[12] karitvāna - Syā.
[13] gato ti - Ma; patto ti - Syā, PTS.

189. Người thanh niên ấy đã nói với ông ấy rằng: "Ở đây, mặt trăng và mặt trời được nhìn thấy; cỗ xe của tôi, làm bằng vàng, được chói sáng với cặp bánh xe ấy."

190. "Này người thanh niên, ngươi quả thật khờ dại, ngươi mong mỏi vật không thể mong mỏi. Ta nghĩ rằng ngươi sẽ chết bởi vì ngươi sẽ không đạt được mặt trăng và mặt trời."

191. "Việc đi và đến (của mặt trăng và mặt trời) còn được nhìn thấy. Ở đây, màu sắc và bản chất của cả hai là theo trình tự. Trái lại, người chết, đã qua đời, không được nhìn thấy. Vậy ở đây, trong hai người đang khóc lóc, người nào khờ dại hơn?"

192. "Này người thanh niên, quả nhiên ngươi nói đúng sự thật. Trong hai người đang khóc lóc, chính ta là khờ dại hơn. Ta đang mong mỏi người chết, đã qua đời, ví như đứa bé trai đang khóc đòi mặt trăng."

193. "Quả thật, trong khi tôi đang bị thiêu đốt tựa như ngọn lửa được rưới bơ lỏng, người ấy có thể dập tắt tất cả nỗi buồn bực như là đang rưới nước xuống.

194. Khi tôi bị sầu muộn chế ngự, người nào đã xua đi nỗi sầu muộn về người con trai của tôi, người ấy quả thật đã rút ra mũi tên sầu muộn đã cắm vào trái tim của tôi.

195. Chính tôi đây, có mũi tên đã được rút ra, có trạng thái mát lạnh, đã được an tịnh. Này người thanh niên, sau khi lắng nghe ngươi, tôi không sầu muộn, không khóc lóc."[1]

196. "Phải chăng ngươi là Thiên nhân, là nhạc sĩ Thiên đình, hay là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây? Ngươi là ai, hay là con trai của ai, làm thế nào chúng tôi có thể nhận biết ngươi?"

197. "Đứa con trai nào mà ông đã tự mình thiêu đốt ở nơi hỏa táng rồi than vãn và khóc lóc, người ấy chính là tôi; sau khi làm việc thiện, tôi đã đạt đến sự cộng trú ở cõi Ba Mươi (Ba)."

198. "Chúng tôi đã không nhìn thấy vật thí ít hay nhiều của ngươi trong khi ngươi bố thí ở nhà mình, hay việc làm vào ngày trai giới tương tự như thế ấy; do nghiệp nào mà ngươi đã đi đến thế giới của chư Thiên?"

---

[1] Ba câu kệ 193-195 là lời vị Bà-la-môn ca ngợi người thanh niên (Sđd. 326).

199. Ābādhikohaṃ dukkhito bāḷhagilāno[1]
āturarūpomhi[2] sake nivesane,
buddhaṃ vigatarajaṃ vitiṇṇakaṅkhaṃ
addakkhiṃ sugataṃ anomapaññaṃ.

200. Svāhaṃ muditamano pasannacitto
añjaliṃ akariṃ tathāgatassa,
tāhaṃ kusalaṃ karitvā[3] kammaṃ
tidasānaṃ sahavyataṃ patto.[4]

201. Acchariyaṃ vata abbhutaṃ[5]
añjalikammassa ayamīdiso vipāko,
ahampi muditamano pasannacitto
ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ vajāmi. (ti)

202. Ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ vajāhi
dhammañca saṅghañca pasannacitto,
tatheva sikkhāya padāni pañca
akhaṇḍaphullāni samādiyassu.

203. Pāṇātipātā viramassu khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayassu,
amajjapo mā[6] ca musā bhaṇāhi
sakena dārena ca hohi tuṭṭho. (ti)

204. Atthakāmosi me yakkha hitakāmosi devate,
karomi tuyhaṃ vacanaṃ tvaṃsi ācariyo mama.

205. Upemi saraṇaṃ buddhaṃ dhammañcāpi anuttaraṃ,
saṅghañca naradevassa gacchāmi saraṇaṃ ahaṃ.

206. Pāṇātipātā viramāmi khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayāmi,
amajjapo no ca musā bhaṇāmi
sakena dārena ca homi tuṭṭho "ti.

Maṭṭakuṇḍalīpetavatthu pañcamaṃ.

2. 6

207. Uṭṭhehi kaṇha kiṃ sesi ko attho supanena te,
yo ca tuyhaṃ sako bhātā hadayaṃ cakkhuñca[7] dakkhiṇaṃ,
tassa vātā balīyanti sasaṃ[8] jappati kesava. (ti)

---

[1] gilāno - Ma, Syā, PTS.
[2] ātūrarūpomhi - Syā.
[3] karitvāna - Ma, Syā, PTS.
[4] gato ti - Ma;
patto ti - Syā, PTS.
[5] abbhutaṃ vata - Ma;
abbhūtaṃ vata - Syā; abbhūtaṃ - PTS.
[6] amajjapo no - Syā.
[7] cakkhu ca - Ma; cakkhuṃ va - PTS.
[8] ghato - Syā, PTS.

199. "Tôi là người có bệnh, bị khổ sở, là người bệnh, có dáng vóc bệnh hoạn ở trong căn nhà của mình. Tôi đã nhìn thấy đức Phật, bậc đã xa lìa ô nhiễm, vị đã vượt qua hoài nghi, đấng Thiện Thệ, có trí tuệ tuyệt vời.

200. Chính tôi đây, với ý vui mừng, với tâm tịnh tín, đã thực hiện việc chắp tay đến đức Như Lai. Sau khi làm việc thiện ấy, tôi đã đạt đến sự cộng trú ở cõi Ba Mươi (Ba)."

201. "Thật là kỳ diệu, phi thường! Quả thành tựu này của việc chắp tay là như thế. Tôi cũng vậy, với ý vui mừng, với tâm tịnh tín, tôi đi đến nương nhờ đức Phật ngay ngày hôm nay."

202. "Ngay ngày hôm nay, với tâm tịnh tín ông hãy đi đến nương nhờ đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng. Tương tự y như thế, ông hãy thọ trì năm điều học không bị bể vỡ hay sứt mẻ.

203. Ông hãy lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, hãy xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, chớ có việc uống chất say và nói lời dối trá, và hãy vui thích (chỉ) với người vợ của mình."

204. "Thưa vị Dạ-xoa, ngài là người mong mỏi sự tốt đẹp cho tôi. Thưa vị Thiên nhân, ngài là người mong mỏi sự lợi ích cho tôi. Tôi thực hành lời nói của ngài; ngài là thầy dạy học của tôi.

205. Tôi đi đến nương nhờ đức Phật, luôn cả Giáo Pháp vô thượng, và tôi đi đến nương nhờ Hội Chúng thuộc về vị Trời của nhân loại.

206. Tôi lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say, và tôi không nói lời dối trá, và tôi vui thích (chỉ) với người vợ của mình."

Chuyện Ngạ Quỷ Maṭṭakuṇḍalī là thứ năm.

2. 6

207. "Này Kaṇha, hãy đứng dậy. Việc gì ngài lại nằm? Lợi ích gì cho ngài với việc chiêm bao? Và này Kesava, người em trai ruột, trái tim và con mắt phải của ngài, cậu ấy bị các cơn gió xâm nhập, rồi lẩm bẩm về con thỏ."

208. Tassa taṃ vacanaṃ sutvā rohiṇeyyassa kesavo,
taramānarūpo uṭṭhāsi[1] bhātusokena aṭṭito.

209. Kinnu ummattarūpova kevalaṃ dvārakaṃ imaṃ,
saso sasoti lapasi kīdisaṃ sasamicchasi.

210. Sovaṇṇamayaṃ maṇimayaṃ lohamayaṃ atha rūpiyāmayaṃ,[2]
saṅkhasilāpavāḷamayaṃ kārayissāmi te sasaṃ.

211. Santi aññepi sasakā araññe vanagocarā,[3]
tepi te ānayissāma[4] kīdisaṃ sasamicchasi. (ti)

212. Nāhamete sase icche ye sasā paṭhavinissitā,[5]
candato sasamicchāmi taṃ me āhara[6] kesava. (ti)

213. So nūna madhuraṃ ñāti jīvitaṃ vijahissasi,
apatthayaṃ[7] patthayasi candato sasamicchasi.

214. Evañce kaṇha jānāsi yathaññamanusāsasi,[8]
kasmā pure mataṃ puttaṃ ajjāpi anusocasi.[9]

215. Ye na[10] labbhā manussena amanussena vā pana,
jāto me mā marī[11] putto kuto labbhā alabbhiyaṃ.

216. Na mantā mūlabhesajjā osadhehi[12] dhanena vā,
sakkā ānayituṃ kaṇha yaṃ petamanusocasi.

217. Mahaddhanā mahābhogā raṭṭhavantopi khattiyā,
pahūtadhanadhaññā ye[13] tepi no ajarāmarā.

218. Khattiyā brāhmaṇā vessā suddā caṇḍālapukkusā,
ete caññe ca jātiyā tepi no ajarāmarā.

219. Ye mantaṃ parivattenti chaḷaṅgaṃ brahmacintitaṃ,
ete caññe ca jātiyā[14] tepi no ajarāmarā.

---

[1] vuṭṭhāsi - Ma, Syā, PTS.
[2] rūpiyamayaṃ - Ma, Syā.
[3] araññavanagocarā - Ma, Syā.
[4] ānayissāmi - Ma, Syā, PTS.
[5] paṭhavissitā - Ma, PTS, Sīmu; paṭhavīnissitā - Syā.
[6] ohara - Ma, Syā, PTS.
[7] apatthiyaṃ - Ma, PTS.
[8] anusasāsi - Syā.
[9] manusocasi - Ma; anusocasī ti - PTS.
[10] na yaṃ - Ma; na taṃ - Syā.
[11] mari - Ma.
[12] osathehi - Syā.
[13] pahūtadhanadhaññāse - Ma, Syā, PTS.
[14] vijjāya - Syā, PTS.

208. Sau khi lắng nghe lời nói ấy của vị Rohiṇeyya ấy, Kesava đã đứng dậy với vẻ vội vã, bị khổ sở bởi nỗi sầu muộn về người em trai.

209. "Có phải em, tựa như người điên (đi lang thang) khắp cả Dvāravatī này, lải nhải rằng: 'Con thỏ, con thỏ.' Em thích con thỏ loại như thế nào?

210. Anh sẽ bảo làm cho em con thỏ; nó làm bằng vàng, làm bằng ngọc ma-ni, làm bằng hồng ngọc, làm bằng bạc, hay làm bằng đá quý san hô?

211. Cũng có những loài thỏ nhỏ khác ở rừng, sinh sống ở trong rừng, chúng ta cũng sẽ bắt chúng về. Em thích con thỏ loại như thế nào?"

212. "Em không thích những con thỏ ấy, những con thỏ nương náu ở trái đất, em thích con thỏ từ mặt trăng. Này Kesava, hãy mang nó lại cho em."

213. "Này người bà con, đúng là em đây sẽ lìa bỏ cuộc sống ngọt ngào. Em mong mỏi vật không thể mong mỏi, em thích con thỏ từ mặt trăng."

214. "Này Kaṇha, nếu anh biết là như vậy thì anh mới nên khuyên bảo người khác như thế; tại sao đến bây giờ anh vẫn sầu muộn về đứa con trai đã chết trước đây?

215. Những việc nào không thể đạt được bởi con người hoặc ngay cả phi nhân (như là): 'Mong rằng đứa con trai đã được sanh ra của tôi đừng chết,' do đâu mà điều không thể đạt được sẽ trở nên đạt được?

216. Này Kaṇha, không thể đưa người quá vãng mà anh sầu muộn trở về bằng chú thuật, bằng thuốc men từ rễ cây, bằng các thần dược, hoặc bằng tài sản.

217. Những người có tài sản lớn, có của cải lớn, thậm chí những Sát-đế-lỵ cai quản vương quốc, có dồi dào tài sản và lúa gạo, ngay cả những người ấy cũng không phải là không già không chết.

218. Các vị Sát-đế-lỵ, Bà-la-môn, thương buôn, nô lệ, hạ tiện, hốt rác, những người này và những người khác là do sự sanh ra, ngay cả những người ấy cũng không phải là không già không chết.

219. Những người nào trì tụng chú thuật (Vệ Đà) gồm sáu phần đã được nghĩ ra bởi đấng Brahmā, những người này và những người khác là do sự sanh ra, ngay cả những người ấy cũng không phải là không già không chết.

220. Isayo vāpi ye santā saññatattā tapassino,
sarīraṃ tepi kālena vijahanti tapassino.

221. Bhāvitattā arahanto katakiccā anāsavā,
nikkhipanti imaṃ dehaṃ puññapāpaparikkhayā. (ti)

222. Ādittaṃ vata maṃ santaṃ ghatasittaṃva pāvakaṃ,
vārinā viya osiñcaṃ sabbaṃ nibbāpaye daraṃ.

223. Abbūḷhaṃ[1] vata me sallaṃ sokaṃ hadayanissitaṃ,
yo me sokaparetassa puttasokaṃ apānudi.

224. Svāhaṃ abbūḷhasallosmi sītibhūtosmi nibbuto,
na socāmi na rodāmi tava sutvāna bhātika.[2]

225. Evaṃ karonti sappaññā ye honti anukampakā,
vinivattayanti[3] sokamhā ghato jeṭṭhaṃva bhātaraṃ,

226. Yassa etādisā honti amaccā paricārakā,[4]
subhāsitena anventi[5] ghato[6] jeṭṭhaṃva bhātaran "ti.

Kaṇhapetavatthu chaṭṭhaṃ.

2. 7

227. Naggo dubbaṇṇarūposi kiso dhamanisanthato,
upphāsuliko kisiko ko nu tvamasi mārisa. (ti)

228. Ahaṃ bhadante petomhi duggato yamalokiko,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gato. (ti)

229. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena petalokamito gato.

---

[1] abbahī - Ma; abbūḷhi - Syā.
[2] bhāsitaṃ - Syā, PTS, Sī.
[3] nivattayanti - Ma, Syā.
[4] paricārikā - Syā.
[5] anevanti - Syā; anvesi - PTS.
[6] ghaṭo - Ma, Syā.

220. Hoặc ngay cả những vị ẩn sĩ là các đạo sĩ khổ hạnh, có sự an tịnh, có bản thân đã được kiềm chế, ngay cả những vị đạo sĩ khổ hạnh ấy cũng lìa bỏ cơ thể theo thời gian.

221. Ngay cả những vị A-la-hán có bản thân đã được tu tập, có phận sự đã được làm xong, không còn lậu hoặc, cũng quăng bỏ thân xác này do sự diệt tận của thiện và ác."

222. "Quả thật, trong khi tôi đang bị thiêu đốt tựa như ngọn lửa được rưới bơ lỏng, người ấy có thể dập tắt tất cả nỗi buồn bực như là đang rưới nước xuống.

223. Khi tôi bị sầu muộn chế ngự, người nào đã xua đi nỗi sầu muộn về người con trai của tôi, người ấy quả thật đã rút ra mũi tên sầu muộn đã cắm vào trái tim của tôi.

224. Chính tôi đây, có mũi tên đã được rút ra, có trạng thái mát lạnh, đã được an tịnh. Này em trai, sau khi lắng nghe em, anh không sầu muộn, không khóc lóc."

225. Những bậc có trí tuệ hành xử như thế, họ là những bậc có lòng thương tưởng; các vị giúp cho vượt qua nỗi sầu muộn, tựa như Ghata (đã làm) đối với người anh trai vậy.

226. Người nào có những người cộng sự, những người hầu cận như thế ấy, tháp tùng với lời nói khôn khéo, tựa như Ghaṭa (đã làm) đối với người anh trai vậy."

Chuyện Ngạ Quỷ của Kaṇha là thứ sáu.

2. 7

227. "Ông lõa lồ, có vóc dáng xấu xí, ốm o, nổi đầy gân, lòi cả xương sườn, gầy guộc. Này ông, vậy thì ông là ai?"

228. "Thưa quý ngài, tôi là ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ."

229. "Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà từ nơi đây ông đã đi đến thế giới ngạ quỷ?"

230. Nagaraṃ atthi dasannānaṃ[1] erakacchanti vissutaṃ,
tattha seṭṭhī[2] pure āsiṃ dhanapāloti maṃ viduṃ.[3]

231. Asīti sakaṭavāhānaṃ hiraññassa ahosi me,
pahūtaṃ me jātarūpaṃ muttā veḷuriyā bahū.

232. Tāva mahaddhanassāpi[4] na me dātuṃ piyaṃ ahu,
pidahitvā dvāraṃ bhuñjāmi[5] mā maṃ yācanakāddasuṃ.

233. Assaddho maccharī cāsiṃ[6] kadariyo paribhāsako,
dadantānaṃ karontānaṃ vārayissaṃ bahujjanaṃ.[7]

234. Vipāko natthi dānassa saññamassa kuto phalaṃ,
pokkharaññodapānāni ārāmāni ca ropite.

235. Papāyo ca vināsesiṃ dugge saṅkamanāni ca,
svāhaṃ akatakalyāṇo katapāpo tato cuto.

236. Upapanno pettivisayaṃ[8] khuppipāsā[9]samappito,
pañca paṇṇāsa[10]vassāni yato kālakato[11] ahaṃ.

237. Nābhijānāmi bhuttaṃ vā pītaṃ vā pana pānīyaṃ,[12]
yo saṃyamo so vināso yo vināso so saṃyamo.

238. Petā hi kira jānanti yo saṃyamo so vināso,
ahaṃ pure saṃyamissaṃ nādāsiṃ bahuke dhane.

239. Santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākāsimattano,
sohaṃ[13] pacchānutappāmi attakammaphalūpago.

240. Uddhaṃ catūhi māsehi kālakiriyā[14] bhavissati,
ekantaṃ kaṭukaṃ[15] ghoraṃ nirayaṃ papatissahaṃ.

241. Catukkaṇṇaṃ catudvāraṃ vibhattaṃ bhāgaso mitaṃ,
ayopākārapariyantaṃ ayasā paṭikujjitaṃ.

242. Tassa ayomayā bhūmi jalitā tejasā yutā,[16]
samantā yojanasataṃ pharitvā tiṭṭhati sabbadā.

---

[1] paṇṇānaṃ - Ma; dasaṇṇānaṃ - PTS.
[2] seṭṭhi - Ma, PTS.
[3] vidū - Ma, Syā, PTS.
[4] mahādhanassāpi - Syā.
[5] bhuñjiṃ - Ma.
[6] vāsiṃ - Syā.
[7] bahu jane - Ma.
[8] uppanno pittivisayaṃ - Syā.
[9] khuppipāsa- Ma, Syā, PTS.
[10] paññāsa - Syā.
[11] kālaṅkato - Ma.
[12] pāniyaṃ - Ma, Syā, PTS.
[13] svāhaṃ - Ma, Syā, PTS.
[14] kālaṅkiriyā - Ma.
[15] ekantakaṭukaṃ - Ma.
[16] yuttā - Syā.

230. "Có thành phố thuộc xứ sở Dasanna được biết tiếng là Erakaccha. Tại nơi ấy, trước đây tôi đã là nhà đại phú; mọi người đã biết tôi là 'Dhanapāla.'

231. Tôi đã có tám mươi xe tải vàng thô; tôi có dồi dào vàng ròng, nhiều ngọc trai ngọc bích.

232. Cho dầu có tài sản lớn đến chừng ấy, sự yêu thích bố thí đã không có đối với tôi. Tôi đóng cửa lớn rồi mới ăn (nghĩ rằng): 'Chớ để cho những kẻ ăn xin nhìn thấy ta.'

233. Tôi đã là người không có đức tin, bỏn xẻn, keo kiệt, là kẻ mắng nhiếc. Tôi đã cản ngăn nhiều người trong lúc họ đang bố thí, trong lúc họ đang thực hành (việc thu thúc, nói rằng):

234-235. 'Không có quả thành tựu của việc bố thí, từ đâu có quả báo của việc thu thúc?' Tôi đã phá hủy các hồ sen, các giếng nước, các khu vườn đã được trồng trọt, các trạm bố thí nước uống, và các lối vượt qua ở nơi hiểm trở. Tôi đây đã không làm việc tốt, đã làm việc ác, sau đó đã chết đi.

236-237. Tôi đã bị sanh vào cảnh giới ngạ quỷ, bị gánh chịu sự đói khát. Năm mươi lăm năm kể từ khi tôi đã qua đời, tôi không biết đến việc đã được ăn hay là đã được uống nước. Cái gì là sự đeo níu, cái ấy là sự hư hỏng; cái gì là sự hư hỏng, cái ấy là sự đeo níu.

238. Nghe nói chính các ngạ quỷ biết rằng: 'Cái gì là sự đeo níu, cái ấy là sự hư hỏng.' Trước đây, tôi đã đeo níu, tôi đã không bố thí trong khi có nhiều tài sản.

239. Trong khi các vật bố thí đang hiện hữu, tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân; về sau tôi đây hối tiếc, khi gánh lấy hậu quả của nghiệp thuộc về bản thân.

240. Bốn tháng nữa, tôi sẽ chết. Tôi sẽ rơi vào địa ngục vô cùng khổ sở, ghê rợn.

241. Địa ngục có bốn góc, có bốn cửa, được phân chia thành các phần cân xứng, được bao quanh bằng tường sắt, được đậy lại bằng tấm sắt.

242. Mặt nền của nó làm bằng sắt, cháy rực, có sức nóng, tỏa rộng ra xung quanh một trăm do-tuần, và luôn luôn tồn tại.

243. Tatthāhaṃ dīghamaddhānaṃ dukkhaṃ vedissaṃ[1] vedanaṃ,
phalaṃ pāpassa kammassa tasmā socāmahaṃ bhūsaṃ.[2]

244. Taṃ vo vadāmi bhaddaṃ vo yāvantettha samāgatā,
mākattha pāpakaṃ kammaṃ āvi[3] vā yadi vā raho.

245. Sace taṃ pāpakaṃ kammaṃ karissatha karotha vā,
na vo dukkhā pamuttyatthi[4] uppaccāpi palāyataṃ.

246. Matteyyā hotha petteyyā kule jeṭṭhāpacāyakā,[5]
sāmaññā hotha brahmaññā evaṃ saggaṃ gamissathā "ti.[6]

Dhanapālapetavatthu sattamaṃ.

2. 8

247. Naggo kiso pabbajitosi bhante
rattiṃ kuhiṃ gacchasi kissa hetu,[7]
ācikkha me taṃ api sakkuṇemu
sabbena vittaṃ paṭipādaye tuvaṃ.[8]

248. Bārāṇasīnagaraṃ dūraghuṭṭhaṃ
tatthāhaṃ gahapati aḍḍhako dīno,[9]
adātā gedhitamano āmisasmiṃ
dussīlyena yamavisayamhi patto.

249. So sūcikāya kilamito tehi
teneva ñātīsu[10] yāmi āmisahetuṃ,[11]
adānasīlā na ca saddahanti
dānaphalaṃ[12] hoti paramhi loke.

250. Dhītā ca mayhaṃ lapate abhikkhaṇaṃ
dassāmi dānaṃ pitunaṃ[13] pitāmahānaṃ,
upakkhaṭaṃ[14] parivisayanti brāhmaṇe[15]
yāmyahaṃ[16] andhakavindaṃ bhottuṃ.[17]

251. Tamavoca rājā anubhaviyāna[18] tampi
eyyāsi khippaṃ ahampi karissaṃ[19] pūjaṃ,
ācikkha me taṃ yadi atthi hetu
saddhāyitaṃ hetuvaco suṇomi.[20]

---

[1] vedissa - Ma, Syā, PTS.
[2] bhusaṃ - Ma, Syā, PTS.
[3] āviṃ - Syā; āvī - PTS.
[4] pamuttatthi - Syā; pamutt' atthi - PTS.
[5] jeṭṭhāpacāyikā - Ma, Syā, PTS.
[6] na antalikkhe na samuddamajjhe na pabbatānaṁ vivaraṁ pavissa,
na vijjatī so jagatippadeso yatraṭṭhito muñceyya pāpakammā ti - itigāthā Syā adhikaṃ.
[7] kiñcakkha hetu - katthaci.
[8] tuvan ti - Ma, Syā, PTS.
[9] aḍḍhako ahu dinno - Syā.
[10] ñātisu - PTS.
[11] āmisakiñcikkhahetu - Ma;
āmisakiñcihetuṃ - Syā, PTS.
[12] dānaṃ phalaṃ - Syā.
[13] pitūnaṃ - Ma;
pitunnaṃ - Syā, PTS.
[14] tamupakkhaṭaṃ - Ma;
upaṭṭhitaṃ - Syā.
[15] brāhmaṇā - Ma, Syā.
[16] yāmi ahaṃ - Ma; yāmihaṃ - Syā.
[17] bhottun ti - Ma; bhuttuṃ - Syā.
[18] tavamanubhaviyāna - Syā.
[19] kassaṃ - Ma; karissa - Syā.
[20] suṇomā ti - Ma; suṇoma - Syā.

243. Tại nơi ấy, trong thời gian dài tôi sẽ cảm thọ khổ, quả báo của nghiệp ác; vì thế tôi vô cùng sầu muộn.

244. Vì vậy, tôi nói với quý vị rằng: 'Mong rằng điều tốt lành cho tất cả quý vị đã tụ hội ở đây. Quý vị chớ làm việc ác dầu là lộ liễu hay khuất lấp.

245. Bởi vì, nếu quý vị sẽ làm hoặc đang làm nghiệp ác, đối với quý vị sẽ không có sự thoát khỏi khổ đau, cho dầu quý vị bay lên trời chạy trốn.

246. Quý vị hãy thể hiện sự phục vụ mẹ, sự phục vụ cha, sự tôn kính các bậc trưởng thượng trong gia tộc, hãy thể hiện sự tôn kính các Sa-môn, các Bà-la-môn, như vậy quý vị sẽ đi đến cõi Trời."

Chuyện Ngạ Quỷ Dhanapāla là thứ bảy.

2. 8

247. "Thưa ngài, ngài là vị xuất gia, lõa lồ, ốm o. Ban đêm ngài đi đâu? Với lý do của việc gì? Xin ngài hãy nói với trẫm điều ấy, chúng tôi cũng có khả năng; trẫm có thể chu cấp cho ngài của cải cùng với mọi thứ."[1]

248. "Thành phố Bārāṇasī được tiếng vang đồn xa. Ở tại nơi ấy, tôi là người gia chủ giàu có, bủn xỉn, không bố thí, có tâm ham muốn về vật chất. Do bản tính xấu xa, tôi đã đi đến cảnh giới của Dạ-ma.

249. Vì những việc ấy, tôi đây bị khổ nhọc vì sự châm chích (bởi đói). Chính vì điều ấy, tôi đi đến nơi các thân quyến vì nguyên nhân vật thực. Nhưng họ không có bản tính bố thí, và không tin là có quả báo của sự bố thí trong đời sau.

250. Còn người con gái của tôi thường xuyên nói rằng: 'Con sẽ dâng cúng vật thí đến các bậc cha ông.' Họ đang cung phụng vật đã được chuẩn bị đến các vị Bà-la-môn, tôi đi đến Andhakavinda để thọ hưởng."

251. Đức vua đã nói với ngạ quỷ ấy rằng: 'Sau khi hưởng thụ vật ấy xong, ngài nên mau mau trở lại; trẫm cũng sẽ thực hiện việc cúng dường. Nếu có nguyên do, xin ngài hãy nói điều ấy với trẫm. Trẫm lắng nghe lời nói về nguyên do đáng được tin tưởng.'

[1] Đức vua Ajātasattu nhìn thấy ngạ quỷ này vào ban đêm, lõa lồ, không có tóc, tưởng là vị sa-môn, nên đã hỏi như thế (Sđd. 105).

252. Tathāti vatvā agamāsi tattha
bhuñjiṃsu bhattaṃ na ca pana[1] dakkhiṇārahā,
paccāgami[2] rājagahaṃ punāparaṃ
pāturahosi purato janādhipassa.

253. Disvāna petaṃ punareva[3] āgataṃ
rājā avoca ahampi[4] kiṃ dadāmi,
ācikkha me taṃ yadi atthi hetu
yena tuvaṃ cirataraṃ pīṇito siyā 'ti.[5]

254. Buddhañca saṅghaṃ parivisiyāna rāja
annena pānenapi[6] cīvarena,
taṃ dakkhiṇaṃ ādisa me hitāya
evaṃ ahaṃ cirataraṃ pīṇito siyā.[7]

255. Tato ca rājā nipatitva[8] tāvade[9]
dānaṃ sahatthā atulaṃ daditvā[10] saṅghe,
ārocayī pakatiṃ[11] tathāgatassa
tassa ca[12] petassa dakkhiṇaṃ[13] ādisittha.

256. So pūjito ativiya sobhamāno
pāturahosi purato janādhipassa,
yakkhohamasmi[14] parimiddhippatto
na mayhamiddhisamasadisā[15] manussā.[16]

257. Passānubhāvaṃ aparimitaṃ mamedaṃ[17]
tayānuddiṭṭhaṃ atulaṃ daditvā[18] saṅghe,
santappito satataṃ sadā bahūhi
yāmyahaṃ[19] sukhito manussadevā "ti.

Cullaseṭṭhi[20] petavatthu aṭṭhamaṃ.

BHĀṆAVĀRAṂ PAṬHAMAṂ.

2. 9

258. Yassa atthāya gacchāma kambojaṃ dhanahārākā,
ayaṃ kāmadado yakkho imaṃ yakkhaṃ nayāmase.[21]

259. Imaṃ yakkhaṃ gahetvāna sādhukena pasayha vā,
yānaṃ āropayitvāna khippaṃ gacchāma dvārakan 'ti.

260. Yassa rukkhassa chāyāya nisīdeyya sayeyya vā,
na tassa sākhaṃ bhañjeyya[22] mittadubbho hi pāpako.

---

1 na ca - Ma; na - Syā.
2 pacchā gamī - Syā.
3 punadeva - Ma, Syā.
4 ahamapi - Ma, PTS.
5 siyā - Syā, PTS.
6 pānena ca - Ma.
7 siyā ti - Ma.
8 nipatitvā - Ma, Syā.
9 tāvadeva - Syā.
10 atulañca datvā - Syā.
11 ārocesi pakataṃ - Ma.
12 tassa ca - itipāṭho Syā natthi.
13 padakkhiṇaṃ - Syā.
14 yakkhohamasmiṃ - Syā.
15 na mayhamatthi samā sadisā - Ma.
16 mānusā - Ma, PTS.
17 mamayidaṃ - Ma, Syā.
18 datvā - Ma.
19 yāmi ahaṃ - Ma, Syā, PTS.
20 cūḷaseṭṭhi - Ma, Syā, PTS.
21 niyāmase - Syā; nīyāmase - PTS.
22 bhiñdeyya - PTS.

252. Sau khi nói rằng: 'Như vậy đi,' ngạ quỷ ấy đã đi đến nơi ấy. Các vị Bà-la-môn đã thọ dụng bữa ăn, tuy nhiên họ không xứng đáng với sự cúng dường. Ngạ quỷ ấy đã quay trở lại Rājagaha lần nữa, rồi đã hiện ra phía trước vị lãnh đạo dân chúng.

253. Sau khi nhìn thấy ngạ quỷ đã đi đến thêm lần nữa, đức vua đã nói rằng: 'Trẫm sẽ bố thí vật gì đây? Nếu có nguyên do, xin ngài hãy nói điều ấy với trẫm, nhờ đó ngài có thể được thỏa mãn lâu dài.'

254. 'Thưa đức vua, sau khi cung phụng đức Phật và hội chúng bằng cơm ăn, luôn cả nước uống, và y phục, ngài hãy chỉ định sự cúng dường ấy nhằm sự lợi ích cho tôi; như vậy tôi có thể được thỏa mãn lâu dài.'

255. Vì thế, liền khi ấy đức vua đã đi xuống. Sau khi đã tự tay dâng cúng vật thí vô song đến Hội Chúng, đức vua đã thuật lại sự việc đến đức Thế Tôn và đã chỉ định sự cúng dường đến ngạ quỷ ấy.

256. Được cúng dường, ngạ quỷ ấy đã hiện ra phía trước vị lãnh đạo dân chúng, chói sáng vô cùng (nói rằng): 'Tôi trở thành vị Dạ-xoa, đạt được thần thông tối thắng; loài người không sánh bằng hay tương đương với thần thông của tôi.

257. Xin đức vua hãy nhìn xem năng lực vô lượng này của tôi do ngài đã chỉ định sau khi dâng cúng vật vô song đến Hội Chúng; tôi thường xuyên được toại ý vào mọi lúc nhờ vào nhiều (vật thí của ngài). Thưa vị chúa của loài người, đã được hạnh phúc, tôi xin ra đi."

Chuyện Ngạ Quỷ Cullaseṭṭhi là thứ tám.

TỤNG PHẨM THỨ NHẤT.

2. 9

258. "Vì mục đích của việc (buôn bán) ấy mà chúng ta mang theo tài sản đi đến Kamboja. Dạ-xoa này (có khả năng) ban cho điều ước muốn, vậy chúng ta nên dẫn theo Dạ-xoa này.

259. Chúng ta hãy giữ lấy Dạ-xoa này, bằng cách tốt đẹp hoặc là bằng võ lực, rồi cho người đưa lên xe, và hãy mau mau đi đến Dvāravatī."[1]

260. "Người ngồi hoặc nằm ở bóng râm của thân cây nào thì không nên bẻ gãy cành của nó, bởi vì phản bội bạn bè là xấu xa."

[1] Người thương buôn Bà-la-môn đi chung đoàn xe có ý định xấu, muốn cưỡng bức vị Dạ-xoa đi theo đoàn xe vì vị ấy đã giúp cho đoàn xe khỏi bị đói khát bằng chính khả năng của mình. Aṅkura đã tranh cãi về thái độ đối xử này ở các câu kệ kế tiếp (Sđd. 112).

261. Yassa rukkhassa chāyāya nisīdeyya sayeyya vā,
khandhampi tassa chindeyya attho ce tādiso siyā 'ti.

262. Yassa rukkhassa chāyāya nisīdeyya sayeyya vā,
na tassa pattaṃ bhindeyya mittadubbho hi pāpako 'ti.

263. Yassa rukkhassa chāyāya nisīdeyya sayeyya vā,
samūlampi taṃ abbuheyya[1] attho ce tādiso siyā 'ti.

264. Yassekarattimpi[2] ghare vaseyya
yatthannapānaṃ puriso labhetha,
na tassa pāpaṃ manasāpi cintaye[3]
kataññutā sappurisehi vaṇṇitā.

265. Yassekarattimpi ghare vaseyya
annena pānena upaṭṭhito siyā,
na tassa pāpaṃ manasāpi cintaye[3]
adubbhapāṇī dahate mittadubbhiṃ.

266. Yo pubbe katakalyāṇo pacchā pāpena hiṃsati,
allapāṇihato poso na so bhadrāni passatī 'ti.

267. Yo appaduṭṭhassa narassa dussati
suddhassa posassa anaṅgaṇassa,
tameva bālaṃ pacceti pāpaṃ
sukhumo rajo paṭivātaṃva khitto 'ti.[4]

268. Nāhaṃ devena vā manussena vā
issariyena vāhaṃ na suppasayho,
yakkhohamasmi paramiddhipatto
dūraṅgamo vaṇṇabalūpapanno 'ti.

269. Pāṇi te sabbasovaṇṇo pañcadhāro madhussavo,
nānā rasā paggharanti maññehaṃ taṃ purindadan 'ti.[5]

---

[1] abbuhe - Ma; abbuyha - Syā; abhuyha - PTS.
[2] yassekarattiṃ hi - Syā.
[3] cetaye - PTS, Syā, Sī.
[4] ayaṃ gāthā Ma, PTS na dissate.
[5] purindadaṃ - Syā, PTS.

261. "Người ngồi hoặc nằm ở bóng râm của thân cây nào thì có thể đốn ngã luôn cả thân của nó nếu nhu cầu là như thế ấy."

262. "Người ngồi hoặc nằm ở bóng râm của thân cây nào thì không nên bẻ gãy lá của nó, bởi vì phản bội bạn bè là xấu xa."

263. "Người ngồi hoặc nằm ở bóng râm của thân cây nào thì có thể bứng nó lên luôn cả gốc nếu nhu cầu là như thế ấy."

264. "Người cư ngụ trong ngôi nhà của ai đó cho dầu chỉ một đêm và thọ nhận cơm ăn nước uống ở nơi ấy, thì không nên suy nghĩ đến điều xấu xa đối với vị (chủ nhà) ấy dầu chỉ bằng tâm ý; trạng thái biết ơn đã được các bậc chân nhân ca ngợi.

265. Người cư ngụ trong ngôi nhà của ai đó cho dầu chỉ một đêm và được phục vụ cơm ăn nước uống, thì không nên suy nghĩ đến điều xấu xa đối với vị (chủ nhà) ấy dầu chỉ bằng tâm ý; bàn tay của người không phản bội tiêu diệt kẻ phản bội bạn bè.

266. Kẻ nào trước đây có việc tốt lành đã được (người khác) làm (cho mình) về sau hãm hại (ân nhân) một cách độc ác, người giết hại mạng sống ân nhân, kẻ ấy không gặp những điều may mắn."

267. "Kẻ nào mắng nhiếc người trong sạch, không bị hư hỏng, không có vết nhơ, điều xấu xa trở về lại chính kẻ ngu ấy, tựa như bụi bặm nhỏ nhoi đã được ném ngược chiều gió."[1]

268. "Ta không dễ dàng bị khuất phục bởi vị Thiên nhân, hoặc bởi con người, hoặc bởi quyền uy. Ta là Dạ-xoa, đã đạt đến thần lực tối cao, có sự di chuyển xa, đã đạt được sắc đẹp và sức mạnh."[2]

269. "Bàn tay của ngài là vàng toàn bộ, năm ngón tay là nguồn mật ngọt, có nhiều dịch chất tiết ra; tôi nghĩ rằng ngài là (Chúa Trời) Purindada (người đã bố thí trước đây)."

---

[1] Văn bản *Petvavatthupāḷi* của Miến Điện và Anh quốc không ghi câu kệ này. Câu kệ này cũng được thấy ở *Dhammapadapāḷi - Pháp Cú*, câu kệ 125.
[2] Vị Dạ-xoa đang trao đổi với Aṅkura (Sđd. 117).

270. Namhi[1] devo na gandhabbo napi[2] sakko purindado,
petaṃ maṃ aṅkura jānāhi bheruvamhā[3] idhāgatan ’ti.[4]

271. Kiṃ sīlo kiṃ samācāro bheruvasmiṃ[5] pure tuvaṃ,[6]
kena te brahmacariyena puññaṃ pāṇimhi ijjhatī ’ti.[7]

272. Tunnavāyo[8] pure āsiṃ bheruvasmiṃ[5] tadā ahaṃ,
sukicchavutti kapaṇo na me vijjati dātave.

273. Āvesanañca[9] me āsi asayhassa upantike,
saddhassa dānapatino katapuññassa lajjino.

274. Tattha yācanakā yanti nānāgottā vaṇibbakā,
te ca maṃ tattha pucchanti asayhassa nivesanaṃ.

275. Kattha gacchāma bhaddaṃ vo kattha dānaṃ padīyate,[10]
tesāhaṃ puṭṭho vakkhāmi[11] asayhassa nivesanaṃ.

276. Paggayha dakkhiṇaṃ bāhuṃ ettha gacchatha bhaddaṃ vo,
ettha dānaṃ padīyate[9] asayhassa nivesane.

277. Tena pāṇi kāmadado tena pāṇi madhussavo,
tena me brahmacariyena puññaṃ pāṇimhi ijjhatī ’ti.[6]

278. Na kira tvaṃ adā dānaṃ sakapāṇihi kassaci,
parassa dānaṃ anumodamāno pāṇiṃ paggayha pāvadi.

279. Tena pāṇi kāmadado tena pāṇi madhussavo,
tena te brahmacariyena puññaṃ pāṇimhi ijjhati.

280. Yo so dānamadā bhante pasanno sakapāṇihi,
so hitvā mānusaṃ dehaṃ kinnu so disataṃ gato ’ti.[12]

---

[1] nāmhi - Ma.
[2] nāpi - Ma, PTS.
[3] roruvamhā - Ma.
[4] idhāgataṃ - Syā.
[5] roruvasmiṃ - Ma.
[6] tvaṃ - Syā.
[7] ijjhati - Syā, PTS.
[8] tantavāyo - Syā.
[9] nivesanañca - Ma, Syā.
[10] padīyati - Ma, Syā, PTS.
[11] akkhāmi - Ma, Syā.
[12] gato - Syā, PTS.

270. "Ta không là Thiên nhân, không là nhạc sĩ Thiên đình, cũng không là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây. Này Aṅkura, hãy biết ta là ngạ quỷ đã từ Bheruva đi đến nơi này."

271. "Trước đây ở Bheruva ngài đã có giới hạnh gì, có sự thực hành gì? Do hạnh kiểm cao đẹp nào của ngài mà phước báu được thành tựu ở nơi bàn tay?"

272. "Trước đây ta đã là thợ may. Khi ấy ta ở Bheruva, có sự sinh sống rất khó khăn, nghèo khó; ta không có gì để bố thí.

273. Nơi làm việc của ta đã ở khu vực lân cận với Asayha, là người thí chủ có đức tin, đã làm việc phước thiện, có liêm sỉ.

274. Tại nơi ấy, những kẻ hành khất, những người nghèo túng thuộc phe nhóm khác nhau đi đến. Và họ hỏi ta về chỗ trú ngụ của Asayha.

275. 'Chúng tôi sẽ đi đến nơi đâu? Chúc bạn tốt lành. Nơi nào vật thí được ban phát?' Được họ hỏi, ta sẽ nói cho họ chỗ trú ngụ của Asayha.

276. Sau khi duỗi ra cánh tay phải, (nói rằng): 'Các người hãy đi đến nơi ấy. Chúc các người tốt lành. Nơi ấy vật thí được ban phát, ở chỗ trú ngụ của Asayha.'

277. Do việc ấy bàn tay có sự ban cho điều ước muốn, do việc ấy bàn tay có nguồn mật ngọt, do hạnh kiểm cao đẹp ấy của ta mà phước báu được thành tựu ở nơi bàn tay."

278. "Nghe rằng ngài đã không tự tay mình ban phát vật thí đến bất cứ ai, trong khi tùy hỷ sự bố thí của người khác, ngài đã duỗi bàn tay ra và chỉ lối.

279. Do việc ấy bàn tay có sự ban cho điều ước muốn, do việc ấy bàn tay có nguồn mật ngọt, do hạnh kiểm cao đẹp ấy của ngài mà phước báu được thành tựu ở nơi bàn tay.

280. Thưa ngài, được tịnh tín, người ấy đã tự tay mình ban phát vật thí, vậy sau khi từ bỏ thân xác loài người, người ấy đã đi đến phương trời nào?"

281. Nāhaṃ pajānāmi asayhasāhino
aṅgīrasassa gatiṃ āgatiṃ vā,
sutañca me vessavaṇassa santike
sakkassa sahavyataṃ gato asayho 'ti.[1]

282. Alameva kātuṃ kalyāṇaṃ dānaṃ dātuṃ yathārahaṃ,
pāṇiṃ kāmadadaṃ disvā ko puññaṃ na karissati.

283. So hi nūna ito gantvā anuppatvāna dvārakaṃ,
dānaṃ[2] paṭṭhāpayissāmi[3] yaṃ mamassa sukhāvahaṃ.

284. Dassāmannañca pānañca[4] vatthasenāsanāni ca,
papañca udapānañca dugge saṅkamanāni ca. (ti)

285. Kena te aṅgulī kuṇṭhā[5] mukhañca kuṇḍalīkataṃ,[6]
akkhinī ca paggharanti kiṃ pāpaṃ pakataṃ tayā 'ti.

286. Aṅgīrasassa gahapatino saddhassa gharamesino,
tassāhaṃ dānavissagge dāne adhikato ahuṃ.[7]

287. Tattha yācanake disvā āgate bhojanatthike,
ekamantaṃ apakkamma akāsiṃ kuṇḍalīmukhaṃ.[8]

288. Tena me aṅgulī kuṇṭhā[5] mukhañca kuṇḍalīkataṃ,[6]
akkhinī ca[9] paggharanti taṃ pāpaṃ pakataṃ mayā 'ti.

289. Dhammena te kāpurisa mukhañca kuṇḍalīkataṃ,[6]
akkhīni ca paggharanti yaṃ tvaṃ parassa dānassa,
akāsi kuṇḍalīmukhan 'ti.[10]

290. Kathaṃ hi dānaṃ dadamāno kareyya parapattiyaṃ,
annaṃ pānaṃ[11] khādanīyaṃ vatthasenāsanāni cā 'ti.[12]

291. So hi nūna ito gantvā anuppatvāna dvārakaṃ,
dānaṃ[2] paṭṭhāpayissāmi[3] yaṃ mamassa sukhāvahaṃ.

292. Dassāmannañca pānañca vatthasenāsanāni ca,
papañca udapānañca dugge saṅkamanāni cā 'ti.[13]

---

[1] asayho - Syā, PTS.
[2] dānaṃ taṃ - Syā.
[3] paṭṭhapayissāmi - Ma.
[4] dassāmi annapānañca - Syā.
[5] kuṇā - Ma, kuṇḍā - Syā.
[6] kuṇalīkataṃ - Ma.
[7] ahu - Syā.
[8] kuṇaliṃ mukhaṃ - Ma.
[9] me - Ma.
[10] kuṇaliṃ mukhaṃ - Ma.
[11] annapānaṃ - Syā, PTS.
[12] ca - Ma. [13] ca - PTS.

281. "Ta không biết được việc đi hay là việc đến của Aṅgīrasa, bậc chịu đựng điều không thể chịu đựng, nhưng ta đã được nghe trong sự hiện diện của (Thiên Vương) Vessavaṇa rằng Asayaha đã đi đến cộng trú với (Chúa Trời) Sakka."

282. "Quá đủ để làm việc tốt lành, để ban phát vật thí tùy theo khả năng. Sau khi nhìn thấy bàn tay có sự ban cho điều ước muốn, người nào mà chẳng làm việc phước thiện?

283. Đương nhiên, chính tôi đây sau khi từ nơi này ra đi và sau khi về đến Dvāravatī, tôi sẽ tiến hành việc bố thí, là việc mang lại sự an lạc cho tôi.

284. Tôi sẽ bố thí cơm ăn và nước uống, vải vóc và chỗ trú ngụ, trạm bố thí nước uống, giếng nước, và các lối vượt qua ở nơi hiểm trở."

285. "Do điều gì mà ngươi có ngón tay cong queo, có khuôn mặt bị làm thành méo mó, và các con mắt rỉ nước, việc xấu xa gì đã do ngươi gây ra?" [1]

286. "Trong lúc gia chủ Aṅgīrasa có đức tin đang ở nhà, tôi đã là người chủ chốt trong việc bố thí ở nơi phân phát thức ăn của ông ấy.

287. Ở tại nơi ấy, sau khi nhìn thấy những người hành khất có nhu cầu về thức ăn đi đến, tôi đã tránh sang một bên rồi đã làm khuôn mặt méo mó.

288. Do điều ấy mà tôi có ngón tay cong queo, có khuôn mặt bị làm thành méo mó, và các con mắt rỉ nước, việc xấu xa ấy đã do tôi gây ra."

289. "Này kẻ tội lỗi, ngươi có ngón tay cong queo, có khuôn mặt bị làm thành méo mó, và các con mắt rỉ nước là đúng theo pháp, bởi vì ngươi đã làm khuôn mặt méo mó đối với việc bố thí của người khác."

290. "Tại sao trong khi ban phát vật thí về cơm ăn, nước uống, vật thực cứng, vải vóc, và chỗ trú ngụ, mà lại có thể nhờ cậy người khác?"[2]

291. "Đương nhiên, chính tôi đây sau khi từ nơi này ra đi và sau khi về đến Dvāravatī, tôi sẽ tiến hành việc bố thí, là việc mang lại sự an lạc cho tôi.

292. Tôi sẽ bố thí cơm ăn và nước uống, vải vóc và chỗ trú ngụ, trạm bố thí nước uống, giếng nước, và các lối vượt qua ở nơi hiểm trở."

[1] Trên đường về, Aṅkura nhìn thấy một ngạ quỷ khác và đã hỏi câu hỏi này (Sđd. 123).
[2] Câu kệ này Aṅkura quay sang trách móc người chủ thí, còn hai câu kệ kế tiếp là tự nhủ với bản thân (Sđd. 125).

293. Tato hi so nivattitvā anuppatvāna dvārakaṃ,
dānaṃ paṭṭhāpayi[1] aṅkuro yaṃ tumassa[2] sukhāvahaṃ.

294. Adā annañca pānañca vatthasenāsanāni ca,
papañca udapānañca vippasannena cetasā.

295. Ko chāto ko ca tasito ko vatthaṃ parivassati,[3]
kassa santāni yoggāni ito yojentu vāhanaṃ.

296. Ko chatticchati gandhañca ko mālaṃ ko upāhanaṃ,
itissu tattha ghosenti kappakā sūdamāgadhā,
sadā sāyañca pāto ca aṅkurassa nivesane 'ti.

297. Sukhaṃ supati aṅkuro iti jānāti maṃ jano,
dukkhaṃ supāmi sindhaka[4] yaṃ na passāmi yācake.

298. Sukhaṃ supati aṅkuro iti jānāti maṃ jano,
dukkhaṃ supāmi sindhaka[5] appakesu[6] vaṇibbake. (ti)

299. Sakko ce te varaṃ dajjā tāvatiṃsānamissaro,
kissa sabbassa lokassa varamāno varaṃ vare 'ti.

300. Sakko ce me varaṃ dajjā tāvatiṃsānamissaro,
kāluṭṭhitassa me sato suriyassuggamanaṃ[7] pati,
dibbā bhakkhā pātubhaveyyuṃ sīlavanto ca yācakā.

301. Dadato me na khīyetha datvā nānutapeyyahaṃ,[8]
dadaṃ cittaṃ pasādeyyaṃ evaṃ sakkaṃ[9] varaṃ vare 'ti.

302. Na sabbavittāni pare pavecche
dadeyya dānañca dhanañca rakkhe,
tasmā hi dānā dhanameva seyyo
atippadānena kulā na honti.

303. Adānamatidānañca nappasaṃsanti paṇḍitā,
tasmā hi dānā dhanameva seyyo,
samena vatteyya sadhīradhammo 'ti.

---

[1] paṭṭhapayi - Ma; paṭṭhayi - Syā, PTS.
[2] yantaṃ assa - Syā.
[3] paridahissati - Ma, Syā.
[4] sindhuka - Syā.
[5] sindhaka supāmi - Ma; sindhuka supāmi - Syā.
[6] appake su - Ma, Syā, PTS.
[7] suriyuggamanaṃ - Ma, Syā.
[8] nānutapeyyāhaṃ - Syā.
[9] etaṃ sakka - Ma, Syā.

293. Từ nơi ấy, sau khi quay trở về và đã đạt đến Dvāravatī, vị Aṅkura ấy đã tiến hành việc bố thí, là việc mang lại sự an lạc cho bản thân.

294. Aṅkura đã bố thí cơm ăn và nước uống, vải vóc và chỗ trú ngụ, trạm bố thí nước uống, và giếng nước với tâm ý thanh tịnh.

295. 'Ai đói? Và ai khát? Ai sẽ mặc vải vóc? Những con thú kéo xe của ai bị mệt nhọc, hãy chọn những con thú ở đây thắng vào cỗ xe.

296. Ai muốn lọng che và vật thơm? Ai tràng hoa? Ai giày dép?' Những người thợ cạo, đầu bếp, và buôn bán hương liệu luôn rao vang như thế, ban đêm và ban ngày, ở nơi ấy, tại chỗ trú ngụ của Aṅkura.

297. "'Aṅkura ngủ an lạc,' dân chúng biết về ta như vậy. Này Sindhaka, ta ngủ khổ sở bởi vì ta không nhìn thấy các hành khất.

298. 'Aṅkura ngủ an lạc,' dân chúng biết về ta như vậy. Này Sindhaka, ta ngủ khổ sở khi các người nghèo túng là ít ỏi."

299. "Nếu Sakka, Chúa Tể cõi Ba Mươi Ba và toàn thể thế gian, ban cho ngài điều ước muốn, thì trong khi ước muốn, ngài sẽ ước muốn điều ước muốn về việc gì?"

300. "Nếu Sakka, Chúa Tể cõi Ba Mươi Ba, ban cho ta điều ước muốn thì: vào thời điểm ta đang thức dậy là lúc mọc lên của mặt trời, có các món ăn của cõi Trời hiện ra và các hành khất là có giới hạnh.

301. Khi ta đang bố thí thì (vật thí) không bị cạn kiệt, sau khi bố thí thì ta không hối tiếc, trong khi bố thí thì tâm được tịnh tín, ta ước muốn điều ước muốn của Sakka là như thế."

302. "Không nên ban bố tất cả của cải cho kẻ khác, nên ban phát vật thí và nên bảo vệ tài sản; chính vì thế tài sản hiển nhiên là hơn sự bố thí, với sự ban phát quá mức thì các gia đình không còn tồn tại.[1]

303. Các bậc sáng suốt không khen ngợi việc không bố thí và việc bố thí quá mức; chính vì thế tài sản hiển nhiên là hơn sự bố thí; người có bản tính sáng suốt nên hành xử theo lối trung dung."

---

[1] Người đàn ông tên Sonaka ngồi tại chỗ ấy đã xen vào với hai câu kệ (Sđd. 129).

304. Aho vatāre ahameva dajjaṃ
santo hi[1] maṃ sappurisā bhajeyyuṃ,
meghova ninnānabhipūrayanto[2]
santappaye sabbavaṇibbakānaṃ.

305. Yassa yācanake disvā mukhavaṇṇo pasīdati,
datvā attamano hoti taṃ gharaṃ vasato sukhaṃ.

306. Yassa yācanake disvā mukhavaṇṇo pasīdati,
datvā attamano hoti esā yaññassa[3] sampadā.

307. Pubbeva dānā sumano dadaṃ cittaṃ pasādaye,
datvā cattamano hoti esā[4] yaññassa[3] sampadā 'ti.

308. Saṭṭhivāhasahassāni aṅkurassa nivesane,
bhojanaṃ dīyate niccaṃ yaññapekkhassa[5] jantuno.

309. Tisahassāni sūdā hi[6] āmuttamaṇikuṇḍalā,
aṅkuraṃ upajīvanti dāne yaññassa vyāvaṭā.[7]

310. Saṭṭhipurisasahassāni āmuttamaṇikuṇḍalā,
aṅkurassa mahādāne kaṭṭhaṃ phālenti māṇavā.

311. Soḷasitthisahassāni sabbālaṅkārarabhūsitā,
aṅkurassa mahādāne vidhā piṇḍenti nāriyo.

312. Soḷasitthisahassāni sabbālaṅkārabhūsitā,
aṅkurassa mahādāne dabbigāhā upaṭṭhitā.

313. Bahuṃ bahunnaṃ[8] pādāsi ciraṃ pādāsi khattiyo,
sakkaccañca sahatthā ca cittīkatvā[9] punappunaṃ.

314. Bahū māse[10] ca pakkhe ca utusaṃvaccharāni ca,
mahādānaṃ pavattesi aṅkuro dīghamantaraṃ.

315. Evaṃ datvā yajitvā ca aṅkuro dīghamantaraṃ,
so hitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsūpago ahū 'ti.

316. Kaṭacchubhikkhaṃ datvāna anuruddhassa indako,
so hitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsūpago ahū.

317. Dasahi ṭhānehi aṅkuraṃ indako atirocati,
rūpe sadde rase gandhe phoṭṭhabbe ca manorame.

318. Āyunā yasasā ceva vaṇṇena ca sukhena ca,
ādhipaccena aṅkuraṃ indako atirocatī 'ti.[11]

---

[1] ca - Ma.
[2] ninnāni paripūrayanto - Ma; ninnāni hi pūrayanto - Syā.
[3] puññassa - PTS, Sīmu, Pa.
[4] eso - PTS.
[5] puññapekkhassa - PTS.
[6] sūdāni hi - Ma; sūdāni - Syā.
[7] vāvaṭā - Ma; pāvaṭā - Syā.
[8] bahūnaṃ - Ma, Syā.
[9] vittiṃ katvā - Syā.
[10] bahumāse - Syā.
[11] atirocati - Ma.

304. "Ôi, thật vậy sao, thưa ông. Tôi sẽ còn bố thí, bởi vì những người tốt, các bậc chân nhân sẽ cộng sự với tôi, tựa như cơn mưa đang làm tràn đầy những vùng đất trũng, tôi nên làm cho tất cả những người nghèo túng được toại ý.

305. Người nào sau khi nhìn thấy các hành khất mà có vẻ mặt tươi tắn, sau khi bố thí mà có tâm ý hoan hỷ; điều ấy là hạnh phúc của người đang sống tại gia.

306. Người nào sau khi nhìn thấy các hành khất mà có vẻ mặt tươi tắn, sau khi bố thí mà có tâm ý hoan hỷ; điều ấy là sự thành công của việc dâng hiến.

307. Ngay trước khi bố thí có tâm hoan hỷ, trong khi bố thí nên làm cho tâm được tịnh tín, và sau khi đã bố thí có tâm hoan hỷ; điều ấy là sự thành công của việc dâng hiến."

308. "Bữa ăn thường xuyên được bố thí cho mọi người ở chỗ trú ngụ của Aṅkura, con người mong mỏi việc dâng hiến, là sáu mươi ngàn cỗ xe.[1]

309. Ba ngàn đầu bếp chính, có các bông hoa tai bằng ngọc ma-ni đã được trau chuốt, sống phụ thuộc vào Aṅkura, bận rộn với vật dâng hiến trong việc bố thí.

310. Sáu mươi ngàn người nam, là các thanh niên, có các bông hoa tai bằng ngọc ma-ni đã được trau chuốt, bổ củi ở cuộc đại thí của Aṅkura.

311. Mười sáu ngàn phụ nữ, những người đàn bà đã được điểm trang với mọi thứ trang sức, nhồi trộn các món (gia vị) ở cuộc đại thí của Aṅkura.

312. Mười sáu ngàn phụ nữ đã được điểm trang với mọi thứ trang sức, cầm thìa phục vụ ở cuộc đại thí của Aṅkura.

313. Vị Sát-đế-lỵ đã ban phát nhiều (vật) đến nhiều (người), đã tự tay ban phát trong một thời gian dài, một cách nghiêm chỉnh, sau khi đã thể hiện sự tôn trọng, lần này đến lần khác.

314. Aṅkura đã tiến hành cuộc đại thí trong khoảng thời gian dài, trong nhiều tháng, nhiều nửa tháng, nhiều mùa, và nhiều năm.

315. Aṅkura đã bố thí và dâng hiến như vậy trong khoảng thời gian dài, sau khi từ bỏ thân xác loài người, vị ấy đã đi đến cõi Ba Mươi Ba."

316. "Indaka đã dâng phần thức ăn một muỗng đến ngài Anuruddha, sau khi từ bỏ thân xác loài người, vị ấy đã đi đến cõi Ba Mươi Ba.

317. Indaka sáng chói vượt trội Aṅkura về mười phương diện: về sắc, về thinh, về vị, về hương, về xúc làm thích ý, ...

318. ... về tuổi thọ, luôn cả về danh tiếng, về sắc đẹp, về hạnh phúc, và về quyền hành; Indaka sáng chói vượt trội Aṅkura."

---

[1] Từ đây trở đi là do các vị tham gia cuộc Kết Tập thuật lại (Sđd. 129).

319. Mahādānaṃ tayā dinnaṃ aṅkuro[1] dīghamantaraṃ,
atidūre nisinnosi āgaccha mama santike 'ti.

320. Tāvatiṃse yadā buddho silāyaṃ paṇḍukambale,
pāricchattakamūlamhi vihāsi purisuttamo.

321. Dasasu lokadhātūsu sannipatitvāna devatā,
payirupāsanti sambuddhaṃ vasantaṃ nagamuddhani.

322. Na koci devo vaṇṇena sambuddhaṃ atirocati,
sabbe deve adhigayha[2] sambuddhova virocati.

323. Yojanāni dasa dve ca[3] aṅkuroyaṃ tadā ahu,
avidūreva buddhassa[4] indako atirocati.

324. Oloketvāna sambuddho aṅkurañcāpi indakaṃ,
dakkhiṇeyyaṃ pabhāvento[5] idaṃ vacanamabruvī.[6]

325. Mahādānaṃ tayā dinnaṃ aṅkuro[7] dīghamantaraṃ,
atidūre nisinnosi āgaccha mama santike.[8]

326. Codito bhāvitattena aṅkuro idamabruvi,[9]
kiṃ mayhaṃ tena dānena dakkhiṇeyyena suññataṃ.

327. Ayaṃ so indako yakkho dajjā dānaṃ parittakaṃ,
atirocati amhehi cando tārāgaṇe[10] yathā. (ti)

328. Ujjaṅgale yathā khette bījaṃ bahukampi[11] ropitaṃ,
na vipulaṃ phalaṃ[12] hoti napi toseti kassakaṃ.

329. Tatheva dānaṃ bahukaṃ dussīlesu patiṭṭhitaṃ,
na vipulaṃ phalaṃ hoti napi toseti dāyakaṃ.

330. Yathāpi bhaddake khette bījaṃ appampi ropitaṃ,
sammā dhāraṃ pavecchante phalaṃ toseti kassakaṃ.

331. Tatheva sīlavantesu guṇavantesu tādisu,
appakampi kataṃ kāraṃ puññaṃ hoti mahapphalan 'ti.

332. Viceyya dānaṃ dātabbaṃ yattha dinnaṃ mahapphalaṃ,
viceyya dānaṃ datvāna saggaṃ gacchanti dāyakā.

333. Viceyya dānaṃ sugatappasatthaṃ
ye dakkhiṇeyyā idha jīvaloke,
etesu dinnāni mahapphalāni
bījāni vuttāni yathā sukhette 'ti.

Aṅkurapetavatthu navamaṃ.

[1] aṅkura - Syā; imā gāthā Ma, PTS potthakesu na dissate.
[2] atikkamma - Ma, Syā.
[3] dasa ceva - Syā.
[4] avidūre sambuddhassa - PTS.
[5] sambhāvento - Ma, Syā.
[6] vacanamabravī - Ma, PTS; vacanamabrūvī - Syā.
[7] aṅkura - Ma, Syā, PTS.
[8] santike ti - Ma; santikaṃ - Syā.
[9] idamabravi - Ma, PTS; idamabrūvi - Syā.
[10] tāragaṇe - Ma, Syā, PTS.
[11] bahumpi - Ma, Syā.
[12] vipulaphalaṃ - Ma; phalaṃ vipulaṃ - Syā.

319. "Này Aṅkura, cuộc đại thí đã được ngươi bố thí trong thời gian dài. Ngươi ngồi quá xa, hãy tiến đến gần Ta."

320. Ở cõi Ba Mươi Ba, khi ấy đức Phật, bậc Tối Thượng Nhân, đã trú ngụ ở gốc cây san hô, nơi tảng đá Paṇḍukambala.

321. Chư Thiên ở mười (ngàn) thế giới tụ hội lại hầu cận đấng Toàn Giác đang cư ngụ ở đỉnh ngọn núi.

322. Không có vị Thiên nhân nào sáng chói vượt trội đấng Toàn Giác về màu da; sau khi vượt trội tất cả chư Thiên, chỉ đấng Toàn Giác chói sáng.

323. Khi ấy, Aṅkura ấy đã ở cách mười hai do-tuần, còn Indaka chói sáng vượt trội ở không xa đức Phật lắm.

324. Sau khi quan sát Aṅkura luôn cả Indaka, đấng Toàn Giác, trong lúc nhấn mạnh về đối tượng xứng đáng cúng dường, đã nói lời nói này:

325. 'Này Aṅkura, cuộc đại thí đã được ngươi bố thí trong thời gian dài. Ngươi ngồi quá xa, hãy tiến đến gần Ta.'

326. Được khích lệ bởi bậc có bản thân đã được tu tập, Aṅkura đã đáp lại lời này: 'Con được gì với sự bố thí ấy, khi có tình trạng thiếu vắng đối tượng xứng đáng cúng dường?

327. Dạ-xoa Indaka này đây sau khi dâng cúng vật thí chút ít thì chói sáng vượt trội chúng con, giống như mặt trăng ở quần thể các vì sao.'

328. 'Giống như hạt giống, dẫu nhiều, đã được gieo ở thửa ruộng cằn cỗi, kết quả là không dồi dào, cũng không làm người nông phu vui mừng.

329. Tương tự y như thế, nhiều vật thí đã được thiết lập ở những kẻ có giới tồi, quả báo là không dồi dào, cũng không làm người thí chủ vui mừng.

330. Cũng giống như hạt giống, dẫu ít, đã được gieo ở thửa ruộng màu mỡ, khi được ban cho mưa đều đặn, kết quả khiến người nông phu vui mừng.

331. Tương tự y như thế, hành động dầu nhỏ nhoi được làm ở các vị có giới có đức hạnh như thế ấy, phước báu là có kết quả lớn lao.'

332. Sau khi cân nhắc vật thí nên được bố thí nơi nào khiến vật đã được bố thí có quả báo lớn lao, các thí chủ, sau khi cân nhắc rồi dâng cúng vật thí, đi đến cõi Trời.

333. Sự bố thí sau khi cân nhắc được đấng Thiện Thệ khen ngợi. Những vị nào là đối tượng xứng đáng cúng dường ở thế giới sinh vật này đây, các vật đã được bố thí ở những vị ấy có những quả báo lớn lao, giống như các hạt giống đã được gieo ở thửa ruộng tốt."

Chuyện Ngạ Quỷ của Aṅkura là thứ chín.

2. 10

334. Divāvihāragataṃ bhikkhuṃ gaṅgātīre nisinnakaṃ,
taṃ petī upasaṅkamma dubbaṇṇā bhīrudassanā.

335. Kesā cassā atidīghā yāva bhūmāvalambare,[1]
kesehi sā paṭicchannā samaṇaṃ etadabravī.[2]

336. Pañcapaṇṇāsavassāni yato kālakatā[3] ahaṃ,
nābhijānāmi bhuttaṃ vā pītaṃ vā pana pānīyaṃ,[4]
dehi tvaṃ pānīyaṃ[4] bhante tasitā pānīyāya[5] me 'ti.

337. Ayaṃ sītodikā gaṅgā himavantato[6] sandati,
piva etto gahetvāna kiṃ maṃ yācasi pānīyaṃ.[7]

338. Sacāhaṃ bhante gaṅgāya sayaṃ gaṇhāmi pānīyaṃ,[4]
lohitaṃ me parivattati tasmā yācāmi pānīyaṃ.[7]

339. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena gaṅgā te hoti lohitan 'ti.[8]

340. Putto me uttaro nāma saddho āsi upāsako,
so ca mayhaṃ akāmāya samaṇānaṃ pavecchati.

341. Cīvaraṃ piṇḍapātañca paccayaṃ sayanāsanaṃ,
tamahaṃ paribhāsāmi maccherena upaddutā.

342. Yaṃ tvaṃ mayhaṃ akāmāya samaṇānaṃ pavecchasi,
cīvaraṃ piṇḍapātañca paccayaṃ sayanāsanaṃ.

343. Etaṃ te paralokasmiṃ lohitaṃ hotu uttaraṃ,[9]
tassa kammavipākena gaṅgā me hoti lohitan 'ti.

Uttaramātupetavatthu dasamaṃ.

2. 11

344. Ahaṃ pure pabbajitassa bhikkhuno
suttaṃ adāsiṃ[10] upagamma[11] yācitā,
tassa vipāko vipulaphalupalabbhati[12]
bahū[13] ca me upapajjare vatthakoṭiyo.

---

[1] bhummāvalambare - Syā.
[2] etadabravi - Ma; etamabrūvī ti - Syā.
[3] kālaṅkatā - Ma.
[4] pāniyaṃ - Ma, PTS.
[5] pāniyāya - Ma, PTS.
[6] himavantāva - katthaci.
[7] pānīyan ti - Ma; pāniyaṃ - PTS.
[8] lohitaṃ - PTS.
[9] uttara - Ma, PTS, Syā.
[10] adāsi - Syā.
[11] upasaṅkamma - Ma.
[12] vipulaphalūpalabbhati - Ma, PTS; vipulaṃ phalūpalabbhati - Syā.
[13] bahukā - Ma.

2. 10

334. Khi vị tỳ khưu đã đi đến chỗ nghỉ trưa và đã ngồi xuống ở bờ sông Gaṅgā, có nữ ngạ quỷ xấu xí, với dáng vẻ ghê rợn, đã bước đến gần vị ấy.

335. Mái tóc của cô ấy rất dài rủ xuống đến mặt đất. Được che phủ bằng mái tóc, cô ấy đã nói với vị Sa-môn điều này:

336. "Năm mươi lăm năm kể từ khi tôi từ trần, tôi không biết đến việc đã được ăn hoặc ngay cả việc đã được uống nước. Thưa ngài, xin ngài hãy cho nước uống, tôi bị khát, tôi cần nước uống."

337. "Sông Gaṅgā này có nước mát chảy ra từ núi Hi-mã-lạp. Hãy lấy (nước) từ nơi ấy rồi uống, việc gì ngươi lại cầu xin ta nước uống?"

338. "Thưa ngài, nếu tôi tự mình lấy nước uống từ sông Gaṅgā, nó biến thành máu đối với tôi, vì thế tôi cầu xin nước uống."

339. "Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà sông Gaṅgā trở thành máu đối với ngươi?"

340. "Con trai tôi tên Uttara, có đức tin, đã là cận sự nam. Và không theo sự mong muốn của tôi, nó đã cúng dường đến các vị Sa-môn (các vật):

341. Y phục và vật thực, vật dụng, chỗ nằm ngồi. Bị khó chịu vì tính bỏn xẻn, tôi mắng nhiếc nó rằng:

342. 'Vật nào mà con đã cúng dường đến các vị Sa-môn không theo sự mong muốn của mẹ là y phục và vật thực, vật dụng, chỗ nằm ngồi, ...

343. ... này Uttara, vật ấy hãy trở thành máu đối với con trong kiếp sống kế tiếp.' Do quả thành tựu của nghiệp ấy mà sông Gaṅgā trở thành máu đối với tôi."

Chuyện Ngạ Quỷ - Mẹ của Uttara là thứ mười.[1]

2. 11

344. "Trước đây, thiếp đã dâng cúng chỉ sợi đến bậc xuất gia là vị tỳ khưu đã đi đến yêu cầu. Quả thành tựu của việc ấy là quả báo dồi dào được thành tựu, và nhiều *koṭi*[2] vải vóc được phát sanh đến thiếp.'

---

[1] Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Uttaramātupetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Mẹ của Uttara.

[2] 1 *koṭi* = 10000.000 (10 triệu).

345. Pupphābhikiṇṇaṃ ramitaṃ vimānaṃ
anekacittaṃ naranārisevitaṃ,
sāhaṃ bhuñjāmi ca pārupāmi ca
pahūtavittā[1] na ca tāva khīyati.

346. Tasseva kammassa vipākamanvayā[2]
sukhañca sātañca idhūpalabbhati,
sāhaṃ gantvā punareva[3] mānusaṃ
kāhāmi puññāni nayayyaputta maṃ.

347. Satta tuvaṃ vassasatā idhāgatā
jiṇṇā ca vuddhā ca tahiṃ bhavissasi,
sabbeva te kālakatā ca ñātakā
kiṃ[4] tattha gantvāna ito karissasi.

348. Satteva vassāni idhāgatāya me
dibbañca sukhañca samappitāya,
sāhaṃ gantvā punareva[5] mānusaṃ
kāhāmi puññāni nayayyaputta man 'ti.

349. So taṃ gahetvāna pasayha bāhāyaṃ
paccānayitvāna[6] theriṃ sudubbalaṃ,
vadesi[7] aññampi janaṃ idhāgataṃ
karotha puññāni sukhūpalabbhati.

350. Diṭṭhā mayā akatena sādhunā
petā vihaññanti tatheva mānusā,[8]
kammañca katvā sukhavedanīyaṃ
devā manussā ca sukhe ṭhitā[9] pajā "ti.

Suttapetavatthu ekādasamaṃ.

2. 12

351. Sovaṇṇa[10]sopānaphalakā sovaṇṇa[10]vālukasanthatā,
tattha sogandhiyā vaggū sucigandhā manoramā.

352. Nānārukkhehi sañchannā nānāgandhasameritā,
nānāpadumasañchannā puṇḍarīkasamotatā.[11]

353. Surabhī[12] sampavāyantī manuññā māluteritā,
haṃsākoñcābhirudā[13] cakkavākābhikūjitā.[14]

354. Nānādijagaṇākiṇṇā nānāsaragaṇāyutā,
nānāphaladharā rukkhā nānāpupphadharā[15] vanā.

---

[1] pahūtavatthā - Sī.
[2] vipākamanvyā - Syā.
[3] punad eva - Ma, Syā, PTS.
[4] tvaṃ - Syā.
[5] punad eva - Ma.
[6] paccānayitvāna punareva - Syā.
[7] vajjesi - Ma, Syā, PTS.
[8] manussā - Ma.
[9] subedhitā - Pu.
[10] soṇṇa - Ma, PTS, Sīmu 1.
[11] samohatā - Syā; samogatā - Sīmu 2, Pa.
[12] surabhiṃ - Ma.
[13] haṃsakoñcābhirudā - Ma, Syā, PTS.
[14] cakkavakkābhikūjitā - Ma;
cakkavākābhikujitā - Syā.
[15] nānāmāladharā - Syā.

345. Thiên cung được rải rắc bông hoa, được vui sướng, có nhiều tranh vẽ, được các người nam người nữ lai vãng. Thiếp đây hưởng thụ và choàng đắp (vải vóc); có nhiều của cải và còn chưa đến lúc bị cạn kiệt.

346. Tiếp theo quả thành tựu của chính nghiệp ấy, có sự an lạc và thoải mái được thành tựu ở nơi đây. Thiếp đây, sau khi đi đến cõi nhân loại thêm lần nữa, sẽ làm các việc phước thiện. Thưa công tử, hãy đưa thiếp về."

347. "Nàng đã đến đây được bảy trăm năm. Ở nơi ấy, nàng sẽ là người già nua và trưởng thượng, hết thảy tất cả thân quyến của nàng đã từ trần. Nàng sẽ làm gì sau khi từ đây đi đến nơi ấy?"

348. "Thiếp đã đi đến nơi này chỉ mới bảy năm, thiếp đã có được sự an lạc của cõi Trời. Thiếp đây, sau khi đi đến cõi nhân loại thêm lần nữa, sẽ làm các việc phước thiện. Thưa công tử, hãy đưa thiếp về."

349. Sau khi đã nắm lấy nàng một cách chắc chắn ở cánh tay, vị ấy đã đưa nàng, (nay là) bà lão vô cùng yếu ớt, trở về (dặn rằng): "Nàng hãy nói với những người khác nữa đã đi đến nơi này rằng: 'Quý vị hãy làm các việc phước thiện, sự an lạc (sẽ) được thành tựu.

350. Tôi đã nhìn thấy các ngạ quỷ bị sầu khổ do không làm việc tốt lành, loài người cũng tương tự như vậy. Và sau khi tạo nghiệp đưa đến cảm thọ an lạc, chư Thiên và nhân loại là dòng dõi trụ vững trong sự an lạc.'"

Chuyện Ngạ Quỷ Sợi Chỉ là thứ mười một.

2. 12

351. Các bậc cấp của cầu thang bằng vàng được trải cát bằng vàng, các bông súng trắng ở nơi ấy dễ thương, có mùi thơm tinh khiết, làm thích ý.[1]

352. (Hồ nước) được che phủ bởi nhiều cây cối khác nhau, được lan tỏa với nhiều mùi thơm khác nhau, được che phủ bởi nhiều loại sen khác nhau, được trải rộng với những cây sen trắng.

353. (Hồ nước) được lay động bởi làn gió, tự tỏa ra các hương thơm, làm hài lòng, với những tiếng kêu của chim thiên nga và chim cò, với những tiếng hót của loài hồng hạc.

354. (Hồ nước) được đông đảo bởi những bầy chim khác nhau đã kết thành nhóm có âm giọng khác nhau, có những cây trổ các loại quả khác nhau, có những khu rừng đơm hoa khác loại.

[1] Vị vua ở Bārāṇasī đã bị nữ ngạ quỷ dùng mưu chước dẫn dắt đến hồ Kaṇḍamuṇḍa để chung sống với nàng. Những câu kệ này mô tả sự ngạc nhiên của vị vua ấy khi đi đến khu vực hồ nước ấy. Sau một thời gian sống chung, vị vua ấy khám ra sự thật về người bạn tình và ngỏ ý muốn trở về lại vương quốc (Sđd.151-160).

355. Na manussesu īdisaṃ nagaraṃ yādisaṃ idaṃ,
pāsādā bahukā tuyhaṃ sovaṇṇarūpiyāmayā.

356. Daddallamānā ābhanti[1] samantā caturo disā,
pañca dāsisatā tuyhaṃ yā temā[2] paricārikā.

357. Tā kambukeyūradharā[3] kañcanāveḷa[4]bhūsitā,
pallaṅkā bahukā tuyhaṃ sovaṇṇarūpiyāmayā.

358. Kādalimiga[5]sañchannā sajjā gonaka[6]santhatā,
yattha tvaṃ vāsūpagatā sabbakāmasamiddhinī.

359. Sampattāyaḍḍharattāya tato uṭṭhāya gacchasi,
uyyānabhūmiṃ gantvāna pokkharaññā samantato.

360. Tassā tīre tuvaṃ ṭhāsi harite saddale subhe,
tato te kaṇṇamuṇḍo sunakho aṅgamaṅgāni khādati.

361. Yadā ca khāyitā āsi aṭṭhisaṅkhalikā katā,
ogāhasi pokkharaṇiṃ hoti kāyo yathā pure.

362. Tato tvaṃ aṅgapaccaṅgī[7] sucāru[8]piyadassanā,
vatthena pārupitvāna āyāsi mama santikaṃ.

363. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena kaṇṇamuṇḍo ca sunakho[9]
aṅgamaṅgāni khādati. (ti)

364. Kimbilāyaṃ[10] gahapati saddho āsi upāsako,
tassāhaṃ bhariyā āsiṃ[11] dussīlā aticāriṇī.[12]

365. So maṃ[13] aticaramānāya sāmiko etadabravī,[14]
netaṃ channaṃ nappatirūpaṃ[15] yaṃ tvaṃ aticarāsi maṃ.

366. Sāhaṃ ghorañca sapathaṃ musāvādamabhāsisaṃ,[16]
nāhantaṃ aticarāmi kāyena uda cetasā.

367. Sacāhaṃ taṃ aticarāmi kāyena uda cetasā,
ayaṃ kaṇṇamuṇḍo[17] sunakho aṅgamaṅgāni khādatu.[18]

---

[1] ābhenti - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1, Pa.
[2] yācemā - Sīmu 2.
[3] kambukāyūradharā - Ma, Syā, PTS; kākambukeyūdharā - Sīmu 2, Pa.
[4] kañcanācela - Syā, Sīmu 2, Pa.
[5] kadalimiga - Ma, PTS; kadalīmiga - Syā.
[6] goṇaka - Syā, PTS.
[7] aṅgapaccaṅgā - PTS.
[8] sucārū - PTS.
[9] kaṇṇamuṇḍo sunakho tava - Ma.
[10] kimilāyaṃ - Ma.
[11] āsi - Syā.
[12] aticārinī - Ma, Syā, PTS.
[13] evamāticaramānāya - Syā; evaṃ aticaramānāya - PTS.
[14] etadabravi - Ma, PTS; etadabrūvi - Syā.
[15] patirūpaṃ - Ma, Syā.
[16] musāvādañca bhāsisaṃ - Ma; musāvādaṃ abhāssisaṃ - Syā.
[17] kaṇṇamuṇḍo yaṃ - Ma; kaṇṇamuṇḍo ca - PTS, Sīmu 1.
[18] khādati - PTS.

355. Thành phố này như vầy không giống với bất cứ nơi nào của loài người. Nàng có nhiều tòa lâu đài làm bằng vàng và bạc.

356. Trong lúc tỏa sáng rực rỡ, các tòa lâu đài chiếu sáng bốn phương ở xung quanh. Nàng có năm trăm nữ tỳ là những người nữ hầu cận cho nàng.

357. Các cô ấy có mang vòng và xuyến, được điểm trang với vòng hoa đội đầu bằng vàng. Nàng có nhiều chiếc ghế dài làm bằng vàng và bạc.

358. Chúng được bao phủ bằng da của loài nai *kadali*, được chuẩn bị sẵn, được trải tấm thảm len lông dài, nơi ấy nàng đến nằm nghỉ, có sự thành tựu đầy đủ mọi lạc thú.

359. Đến lúc nửa đêm, từ nơi ấy nàng đứng dậy ra đi. Nàng đã đi đến khu vực vườn hoa bao quanh hồ nước.

360. Rồi nàng đứng lại ở bờ hồ, nơi có cỏ non xanh xinh đẹp. Kế đó, có con chó bị xẻo tai cắn xé từng phần thân thể của nàng.

361. Và khi đã bị nhai ngấu nghiến, đã bị làm thành bộ xương, nàng đã chìm sâu trong hồ nước, và thân thể (nàng) trở lại giống như trước đây.

362. Sau đó, nàng có thân thể phục hồi toàn vẹn, vô cùng xinh xắn, có dáng vẻ đáng yêu. Sau khi đã trùm lại bằng vải vóc, nàng đi đến gần bên ta.

363. Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà con chó bị xẻo tai lại cắn xé từng phần thân thể của nàng?”

364. “Ở Kimbilā đã có người gia chủ là người cận sự nam có đức tin. Thiếp đã là vợ của ông ấy, có giới hạnh xấu xa, là kẻ phụ tình.

365. Trong khi thiếp phụ tình, ông ấy đã nói với thiếp điều này: ‘Việc nàng phụ tình tôi, việc ấy không đúng đắn, không tốt đẹp.’

366. Và thiếp đây đã nói lời thề ghê rợn và là lời nói dối: ‘Thiếp không phụ tình chàng bằng thân hay bằng ý.

367. Nếu thiếp phụ tình chàng bằng thân hay bằng ý, hãy để cho con chó bị xẻo tai cắn xé từng phần thân thể của thiếp.’

368. Tassa kammassa vipākaṃ musāvādassa cūbhayaṃ,
sattavassasatāni ca[1] anubhūtaṃ yato hi[2] me,
kaṇṇamuṇḍo ca sunakho aṅgamaṅgāni khādati.

369. Tvañca deva bahukāro[3] atthāya me idhāgato,
sumuttāhaṃ kaṇḍamuṇḍassa asokā akutobhayā.

370. Tāhaṃ[4] deva namassāmi yācāmi pañjalīkatā,
bhuñja amānuse kāme rama deva mayā saha. (ti)

371. Bhutvā amānuse kāme[5] ramitomhi tayā saha,
tāhaṃ subhage yācāmi khippaṃ paṭinayāhi man "ti.

Kaṇṇamuṇḍapetavatthu dvādasamaṃ.

2. 13

372. Ahu rājā brahmadatto pañcālānaṃ rathesabho,
ahorattānamaccayā rājā kālaṅkarī tadā.[6]

373. Tassa āḷāhanaṃ gantvā bhariyā[7] kandati ubbarī,
brahmadattaṃ apassantī brahmadattāti kandati.

374. Isī[8] ca tattha āgañji[9] sampannacaraṇo muni,[10]
so ca tattha apucchittha ye tattha susamāgatā.

375. Kassa cidaṃ[11] āḷāhanaṃ nānāgandhasameritaṃ,
kassāyaṃ kandati bhariyā ito dūragataṃ patiṃ.

376. Brahmadattaṃ apassantī brahmadattāti kandati,
te ca tattha viyākaṃsu ye tattha susamāgatā.

377. Brahmadattassa bhaddante[12] brahmadattassa mārisa,
tassa idaṃ āḷāhanaṃ nānāgandhameritaṃ.

378. Tassāyaṃ kandati bhariyā ito dūragataṃ patiṃ,
brahmadattaṃ apassantī brahmadattāti kandati. (ti)

379. Chaḷāsītisahassāni brahmadattasanāmakā,[13]
imasmiṃ āḷāhane daḍḍhā tesaṃ kaṃ anusocasi. (ti)

380. Yo rājā cūḷanīputto pañcālānaṃ rathesabho,
taṃ bhante anusocāmi bhattāraṃ sabbakāmadaṃ.

381. Sabbevahesuṃ[14] rājāno brahmadattasanāmakā,[13]
sabbeva cūḷanīputtā pañcālānaṃ rathesabhā.

---

[1] satt' eva vassasatāni - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1; sattavassasatāni - Syā.
[2] pi - Syā, PTS.
[3] bahūpakāro - Syā.
[4] nāhaṃ - Syā.
[5] bhuttā amānusā kāmā - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1.
[6] kālamakrubbatha - Ma, Syā.
[7] bhariyaṃ - Sīmu 1.
[8] isi - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1.
[9] āgacchi - Ma, Syā, PTS.
[10] sampannacaraṇamuni - Syā.
[11] idaṃ - Ma.
[12] bhadante - Ma, Syā.
[13] brahmadattassanāmakā - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1, 2, Pa.
[14] sabbe vāhesuṃ - Ma.

368. Quả thành tựu của cả hai, của nghiệp ấy và của việc nói dối, thiếp đã chịu đựng bảy trăm năm kể từ khi ấy, và con chó bị xẻo tai cắn xé từng phần thân thể của thiếp.

369. Và tâu bệ hạ, ngài có nhiều ân đức, ngài đã đi đến đây vì lợi ích của thiếp. Thiếp đã khéo được thoát khỏi hồ Kaṇḍamuṇḍa, không còn sầu muộn, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu.

370. Tâu bệ hạ, thiếp xin lễ bái ngài, thiếp chắp tay cầu xin ngài. Tâu bệ hạ, xin ngài hãy thọ hưởng các dục lạc không phải của loài người, xin ngài hãy cùng với thiếp vui thú."

371. "Trẫm đã thọ hưởng các dục lạc không phải của loài người, trẫm đã được cùng nàng vui thú. Hỡi cô nàng có phước phần, trẫm cầu xin nàng, này hãy mau mau đưa trẫm trở về."

Chuyện Ngạ Quỷ ở Hồ Kaṇṇamuṇḍa là thứ mười hai.[1]

2. 13

372. Xưa có đức vua Brahmadatta, vị chúa của các kỵ sĩ thuộc xứ sở Pañcāla. Khi ấy, sau khi trải qua những ngày và đêm, đức vua đã từ trần.

373. Người vợ Ubbarī đã đi đến nơi hỏa táng của vị ấy than khóc. Trong khi không nhìn thấy Brahmadatta, nàng than khóc rằng: "Ôi Brahmadatta!"

374. Và vị ẩn sĩ ở nơi ấy, bậc hiền trí đầy đủ đức hạnh, đã đi đến. Và ở nơi ấy, vị ấy đã hỏi những người đã tụ tập ở nơi ấy rằng:

375. "Đài hỏa táng này là của ai mà được tỏa ra với nhiều mùi thơm khác nhau? Nàng này là vợ của ai mà than khóc người chồng đã từ nơi này đi xa?

376. Trong khi không nhìn thấy Brahmadatta, nàng than khóc rằng: 'Ôi Brahmadatta!'" Và những người đã tụ tập ở nơi ấy, họ đã giải thích về việc ấy rằng:

377. "Thưa ngài đại đức, là của (đức vua) Brahmadatta. Thưa tôn ông, là của (đức vua) Brahmadatta. Đài hỏa táng này là của vị ấy nên được tỏa ra với nhiều mùi thơm khác nhau.

378. Nàng này là vợ của vị ấy nên than khóc chồng đã từ nơi này đi xa. Trong khi không nhìn thấy Brahmadatta, nàng than khóc rằng: 'Ôi Brahmadatta!'"[2]

379. "Tám mươi sáu ngàn người có tên là Brahmadatta đã được thiêu đốt ở đài hỏa táng này, nàng sầu muộn cho ai trong số những người ấy?"

380. "Thưa ngài, vị nào là đức vua, con trai của Cūḷanī, vị chúa của các kỵ sĩ thuộc xứ sở Pañcāla, tôi sầu muộn cho vị ấy, người chồng đã ban cho mọi điều ước muốn."

381. "Toàn thể tất cả đã là các vị vua, đều có tên là Brahmadatta. Toàn thể tất cả đều là con trai của Cūḷanī, là những vị chúa của các kỵ sĩ thuộc xứ sở Pañcāla.

---

[1] Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Kaṇṇamuṇḍapetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ ở hồ Kaṇṇamuṇḍa.

[2] Sáu câu kệ trên, 372-378, là của các vị tham gia cuộc Kết Tập (Sđd. 162). Từ câu 379 trở đi là lời đối thoại giữa vị ẩn sĩ và hoàng hậu Ubbarī (Sđd. 164).

382. Sabbesaṃ anupubbena mahesittamakārayi,
kasmā purimake hitvā pacchimaṃ anusocasi. (ti)

383. Ātume itthibhūtāya dīgharattāya mārisa,
yassā me itthibhūtāya saṃsāre bahū bhāsasi. (ti)

384. Ahū[1] itthi ahū[3] puriso pasuyonimpi āgamā,
evametaṃ atītānaṃ pariyanto na dissati. (ti)

385. Ādittaṃ vata maṃ santaṃ ghatasittaṃva pāvakaṃ,
vārinā viya osiñcaṃ sabbaṃ nibbāpaye daraṃ.

386. Abbūḷhaṃ[2] vata me sallaṃ sokaṃ hadayanissitaṃ,
yo me sokaparetāya patisokaṃ apānudi.

387. Sāhaṃ abbūḷhasallāsmi sītibhūtāsmi nibbutā,
na socāmi na rodāmi tava sutvā mahāmuni. (ti)

388. Tassa taṃ vacanaṃ sutvā samaṇassa subhāsitaṃ,
pattacīvaramādāya pabbaji anagāriyaṃ.

389. Sā ca pabbajitā santā agārasmānagāriyaṃ,[3]
mettaṃ cittaṃ[4] abhāvesi brahmalokūpapattiyā.

390. Gāmā gāmaṃ vicaranti nigame rājadhāniyo,
uruvelā[5] nāma so gāmo yattha kālamakubbatha.[6]

391. Mettacittaṃ[7] ābhāvetvā brahmalokūpapattiyā,
itthicittaṃ virājetvā brahmalokūpagā ahū "ti.

Ubbarīpetavatthu terasamaṃ.

Ubbarīvaggo dutiyo.

*****

TASSUDDĀNAṂ

Paṇḍumātā ca pitā ca[8] nandā[9] kuṇḍalīneghaṭo,[10]
dve seṭṭhī tuṇṇavāyo[11] ca vihāra-sutta-sopāṇa-ubbarī "ti.[12]

--ooOoo--

[1] ahu - Ma, Syā, PTS.
[2] abbahī - Ma;
abbūḷhi - Syā.
[3] agārasmā anagāriyaṃ - Ma, Syā, PTS.
[4] mettācittaṃ - Ma.
[5] uruvelaṃ - Syā.
[6] kālamakrubbatha - Ma, Syā.
[7] mettācittaṃ - Ma, Syā.
[8] mocakaṃ mātā mattā - Ma;
paṇḍu mātā patiyā ca - Syā, PTS.
[9] nandi - Syā.
[10] kuṇḍalīnā ghaṭo - Ma;
kuṇḍalinā ghaṭo - Syā, PTS.
[11] tunnavāyo - Ma, PTS;
tantavāyo - Syā.
[12] uttara-sutta-kaṇṇa-ubbarīti - Ma.

382. Nàng đã làm chánh hậu của tất cả theo tuần tự, tại sao nàng lại từ bỏ những người trước kia mà chỉ sầu muộn cho người sau cùng?"

383. "Thưa tôn ông, ngài nói về tôi đây đã là người nữ nhiều lần trong sự luân hồi, có phải bản thân tôi đã là người nữ trong thời gian dài?"

384. "Nàng đã là người nữ, nàng đã là người nam, nàng cũng đã đi đến ở bào thai của loài thú, việc ấy là như vậy, (nhưng) không được xem là giới hạn của những kiếp quá khứ."

385. "Quả thật, trong khi tôi đang bị thiêu đốt tựa như ngọn lửa được rưới bơ lỏng, tôi có thể dập tắt tất cả nỗi buồn bực như là đang rưới nước xuống.

386. Quả vậy, mũi tên sầu muộn cắm ở tim của tôi đã được nhổ lên, trong khi tôi bị ưu phiền vì nỗi sầu muộn, ngài đã xua tan nỗi sầu muộn về người chồng cho tôi.

387. Tôi đây, với mũi tên đã được rút ra, có được trạng thái mát mẻ, được an tịnh. Thưa bậc đại hiền trí, sau khi lắng nghe ngài, tôi không sầu muộn, tôi không khóc than."

388. "Sau khi lắng nghe lời nói ấy của của vị ấy, lời đã được khéo nói của vị Sa-môn, nàng đã cầm lấy bình bát và y, rồi đã xuất gia sống đời không nhà.[1]

389. Và nàng ấy, trong khi đã được xuất gia, rời nhà sống không nhà, đã tu tập tâm từ nhằm đạt đến thế giới Phạm Thiên.

390. Trong khi lang thang từ làng này sang làng khác, đến các thị trấn, các kinh thành, nàng đã từ trần ở ngôi làng tên Uruvelā.

391. Sau khi phát triển tâm từ nhằm đạt đến thế giới Phạm Thiên, sau khi xa lìa tâm của người nữ, nàng đã đi đến thế giới Phạm Thiên."

Chuyện Ngạ Quỷ của Ubbarī là thứ mười ba.

Phẩm Ubbarī là thứ nhì.

*****

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Ngạ quỷ) vàng vọt, người mẹ, và người chồng, Nandā, Maṭṭakuṇḍalī, Ghaṭa (Kaṇha), hai người đại phú, người thợ may (Aṅkura), nghỉ trưa (Mẹ của Uttara), chỉ sợi, cầu thang (hồ Kaṇṇamuṇḍa), Ubbarī.

--ooOoo--

[1] Bốn câu kệ sau cùng, 388-391, là lời của đức Phật (Sđd. 167).

3. CŪḶAVAGGO

3. 1

392. Abhijjamāne vārimhi gaṅgāya idha gacchasi,
naggo pubbaddhapetova[1] mālādhārī[2] alaṅkato.
kuhiṃ gamissasi peta[3] kattha vāso bhavissatī 'ti.

393. Cundatthikaṃ[4] gamissāmi peto so iti bhāsati,
antare vāsabhagāmaṃ bārāṇasiyā[5] ca santike.

394. Tañca disvā mahāmatto koliyo iti vissuto,
sattuṃ bhattañca[6] petassa pītakañca yugaṃ adā.

395. Nāvāya tiṭṭhamānāya kappakassa adāpayī,
kappakassa padinnamhi ṭhāne petassudissatha.[7]

396. Tato suvatthavasano mālādhārī[2] alaṅkato,
ṭhāne ṭhitassa petassa dakkhiṇā upakappatha,
tasmā dajjetha petānaṃ anukampāya punappunaṃ. (ti)

397. Sātunnavasanā[8] eke aññe kesanivāsanā,[9]
petā bhattāya gacchanti pakkamanti disodisaṃ.

398. Dūre eke[10] padhāvitvā aladdhā vinivattare,[11]
chātā pamucchitā bhantā[12] bhūmiyaṃ paṭisumbhitā.

399. Keci[13] tattha papatitvā[14] bhūmiyaṃ paṭisumbhitā,
pubbe akatakalyāṇā aggidaḍḍhāva ātape.

400. Mayaṃ pubbe pāpadhammā gharaṇī kulamātaro,
santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākamha attano.

401. Pahūtaṃ annapānampi[15] apissu avakirīyati,
sammaggate[16] pabbajite na ca kiñci adamhase.

402. Akammakāmā alasā sādukāmā mahagghasā,
ālopapiṇḍadātāro paṭiggahe paribhāsimhase.[17]

---

[1] pubbaḍḍhapetova - Syā.
[2] māladhārī - Ma;
mālābhārī - katthaci.
[3] peto - Syā.
[4] cundaṭṭhilaṃ - Ma, Syā;
cundatthiyaṃ - katthaci.
[5] bārāṇasiṃ - Ma.
[6] sattubhattañca - Syā, PTS.
[7] petassa dissatha - Ma, Syā.
[8] sāhunnavasino - Syā;
sāhunnavasanā - PTS.
[9] kesanivāsino - Syā.
[10] dūrepeke - Syā.
[11] aladdhā va nivattare - Ma;
aladdhā ca nivattare - Syā, PTS.
[12] gantvā - Syā.
[13] te ca - Ma.
[14] papatitā - Ma, PTS;
ca patitā - Syā.
[15] annapānaṃ hi - Syā.
[16] samaggate - Syā.
[17] paribhāsitā - Syā.

3. TIỂU PHẨM

3. 1

392. "Ngươi di chuyển ở đây, nơi con sông Gaṅgā, không làm (mặt) nước bị vỡ ra. Ngươi lõa lồ, nửa phần bên trên không giống ngạ quỷ, có mang tràng hoa, đã được trang điểm. Này ngạ quỷ, ngươi sẽ đi đâu? Chỗ trú ngụ sẽ là nơi nào?"

393. Ngạ quỷ ấy nói rằng: 'Tôi sẽ đi đến Cundatthika, ở trong khoảng đường đi đến làng vāsabha, và ở vùng phụ cận của Bārāṇasī.'[1]

394. Và sau khi nhìn thấy ngạ quỷ ấy, viên quan đại thần nổi tiếng tên Koliya đã bố thí đến ngạ quỷ ấy bánh lúa mạch, thức ăn, và hai xấp vải màu vàng.

395. Khi con thuyền đang dừng lại, viên quan đại thần đã bảo cho (các vật trên) đến người thợ cạo; khi đã được ban phát đến người thợ cạo thì ngay lập tức (các vật thí) được thấy ở (cơ thể của) ngạ quỷ.

396. Do đó, (ngạ quỷ) được mặc vải đẹp, có mang tràng hoa, đã được trang điểm. Sự cúng dường được đặt đúng chỗ đã có lợi ích đến ngạ quỷ ấy. Bởi thế, vì lòng thương tưởng quý vị nên bố thí đến các ngạ quỷ lần này đến lần khác.

397. Một số có sự ăn mặc rách rưới, một số khác che đậy bằng mái tóc, các ngạ quỷ di chuyển, ra đi hướng này hướng khác vì thức ăn.

398. Một số chạy đi đến các nơi xa, không được thọ lãnh, đã quay trở lại, bị đói, bị choáng váng, lảo đảo, quỵ xuống ở mặt đất.

399. Tại nơi ấy, một số nào đó bị té ngã, quỵ xuống ở mặt đất, tựa như bị thiêu đốt bởi ngọn lửa vào mùa hạ, do trong thời quá khứ đã không làm việc tốt lành.

400. 'Chúng tôi, trong thời quá khứ, có bản tính xấu xa, là nữ gia chủ, là những người mẹ trong gia đình; trong khi các vật bố thí đang hiện hữu, chúng tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân.

401. Ngay cả khi có nhiều cơm ăn nước uống thậm chí bị quăng bỏ, chúng tôi đã không bố thí bất cứ vật gì đến bậc xuất gia đã thực hành chân chánh.

402. Là những người ưa thích công việc sai trái, biếng nhác, ưa thích ngọt ngào, ham ăn, là những thí chủ cho thức ăn từng vắt nhỏ, chúng tôi mắng nhiếc những người nhận.

[1] Các câu kệ từ 393 trở đi là lời thuật lại của các vị tham gia cuộc Kết Tập (Sđd. 169).

403. Te gharā tā ca[1] dāsiyo tānevābharaṇāni no,
te aññe paricārenti mayaṃ dukkhassa bhāgino.

404. Veṇī[2] vā avaññā honti rathakārī ca dubbhikā,
caṇḍālī kapaṇā honti nahāpikā[3] ca punappunaṃ.

405. Yāni yāni nihīnāni kulāni kapaṇāni ca,
tesu teseva va jāyanti esā maccharino gati.

406. Pubbeva[4] katakalyāṇā dāyakā vītamaccharā,
saggaṃ te paripūrenti obhāsenti ca nandanaṃ.

407. Vejayante ca pāsāde ramitvā kāmakāmino,
uccākulesu jāyanti sabhogesu tato cutā.

408. Kūṭāgāre ca pāsāde pallaṅke goṇakatthate,[5]
vījitaṅgā[6] morahatthehi kule jātā yasassino.

409. Aṅkato aṅkaṃ[7] gacchanti mālādhārī[8] alaṅkatā,
dhātiyo[9] upatiṭṭhanti sāyaṃ pātaṃ sukhesino.

410. Nayidaṃ akatapuññānaṃ katapuññānamevidaṃ,
asokaṃ nandanaṃ rammaṃ tidasānaṃ mahāvanaṃ.

411. Sukhaṃ akatapuññānaṃ idha natthi parattha ca,
sukhañca katapuññānaṃ idha ceva parattha ca.

412. Tesaṃ sahavyakāmānaṃ kattabbaṃ kusalaṃ bahuṃ,
katapuññā hi modanti sagge bhogasamaṅgino ”ti.

Abhijjamānapetavatthu paṭhamaṃ.

3. 2

413. Kuṇḍinagariyo[10] thero sānuvāsī nivāsino,[11]
poṭṭhapādoti nāmena samaṇo bhāvitindriyo.

414. Tassa mātā pitā bhātā duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokaṃ ito gatā.

---

[1] va - Syā.
[2] veṇiṃ - Syā.
[3] kappakā - Ma; nhāminī - PTS.
[4] pubbe ca - Ma, Syā, PTS.
[5] gonakatthate - Ma.
[6] bījitaṅgā - Ma.
[7] aṅgato aṅgaṃ - Syā.
[8] māladhārī - Ma.
[9] jātiyo - Syā.
[10] kuṇḍināgariyo - PTS, Sīmu 1.
[11] sānavāsinivāsino - Ma, Syā; sānuvāsinivāsiko - PTS.

403. Những căn nhà ấy và những tớ gái ấy, luôn cả những vật trang sức ấy của chúng tôi, chúng phục vụ những người khác, còn chúng tôi lãnh phần khổ đau.

404. (Khi hết thời hạn ngạ quỷ, được sanh làm người) họ là những thợ đan tre bị khinh rẻ, và những người thợ đóng xe gian dối, là những người hạ tiện nghèo khó, và là những người hầu tắm lần này đến lần khác.

405. Những gia đình nào là hạ tiện và nghèo khó, họ sanh ra ngay ở những gia đình ấy đấy; đây là phần số của những kẻ bỏn xẻn.

406. Những người nào, ngay trong thời quá khứ đã làm việc tốt lành, là những thí chủ đã xa lìa sự bỏn xẻn, những người ấy làm cho cõi Trời được tràn ngập và vườn hoa Nandana được chiếu sáng.

407. Họ vui thích ở tòa lâu đài Vejayanta, có dục lạc theo như ước muốn. Từ nơi đó chết đi, họ được sanh vào các gia tộc quý phái có của cải.

408. Ở ngôi nhà mái nhọn và ở tòa lâu đài, ở chiếc ghế dài được trải tấm thảm len lông dài, các phần cơ thể (của họ) được quạt mát bởi những người cầm quạt lông công; được sanh ra ở gia đình danh giá, họ là những người có danh tiếng.

409. Có mang tràng hoa, được trang điểm, họ di chuyển từ sự ẵm bồng này đến sự ẵm bồng khác; các vú nuôi hầu cận đêm ngày, tìm cách tạo sự thoải mái.

410. (Vườn hoa) không sầu muộn Nandana đáng yêu, khu vườn lớn ở cõi Ba Mươi (Ba), nơi này không dành cho những người đã không làm việc phước thiện, nơi này chỉ dành cho những người đã làm việc phước thiện.

411. Đối với những người đã không làm việc phước thiện, thì không có sự an lạc ở đời này và đời sau; còn đối với những người đã làm việc phước thiện, thì có sự an lạc ở đời này và luôn cả đời sau nữa.

412. Những người có ước muốn được cộng sự với các vị (chư Thiên) ấy cần phải làm nhiều việc thiện, bởi vì những người đã làm việc phước thiện vui sướng ở cõi Trời, có đầy đủ của cải."

Chuyện Ngạ Quỷ Không Làm (Mặt) Nước Bị Vỡ Ra là thứ nhất.

3. 2

413. Vị trưởng lão của thành phố Kuṇḍi có sự cư ngụ ở núi Sānuvāsī, có tên là Poṭṭhapāda, là vị Sa-môn có giác quan đã được tu tập.

414. Mẹ, cha, em trai của vị ấy bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây họ đã đi đến thế giới ngạ quỷ.

415. Te duggatā sūcikaṭṭā[1] kilantā naggino kisā,
uttasantā[2] mahātāsā[3] na dassenti kurūrino.

416. Tassa bhātā vitaritvā naggo ekapathekako,
catukuṇḍiko bhavitvāna therassa dassayī tumaṃ.[4]

417. Thero cāmanasī katvā[5] tuṇhībhūto apakkami,[6]
so ca viññāpayī theraṃ bhātā petagato[7] ahaṃ.

418. Mātā pitā ca te bhante duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokaṃ ito gatā.

419. Te duggatā sūcikaṭṭā[1] kilantā naggino kisā,
uttasantā[2] mahātāsā[3] na dassenti kurūrino.

420. Anukampassu kāruṇiko datvā anvādisāhi no,
tava dinnena dānena yāpessanti kurūrino. (ti)

421. Thero caritvā piṇḍāya bhikkhū aññe va dvādasa,
ekajjhaṃ sannipatiṃsu bhattavissaggakāraṇā.

422. Thero sabbeva te āha yathā laddhaṃ dadātha me,
saṅghabhattaṃ karissāmi anukampāya ñātinaṃ.[8]

423. Niyyātayiṃsu[9] therassa thero saṅghaṃ nimantayī,
datvā anvādisi thero mātu pitu ca bhātuno.

424. Idaṃ me ñātīnaṃ hotu sukhitā hontu ñātayo,
samanantarānuddiṭṭhe bhojanaṃ udapajjatha.[10]

425. Suciṃ paṇītaṃ sampannaṃ anekarasabyañjanaṃ,
tato uddisayī[11] bhātā vaṇṇavā balavā sukhī.

426. Pahūtaṃ bhojanaṃ bhante passa naggāmhase mayaṃ,
tathā bhante parakkama[12] yathā vatthaṃ labhāmase.[13]

---

[1] sūcikaṭṭhā - Syā.
[2] ottappantā - Syā.
[3] mahattāsā - Ma, Syā.
[4] dassayitumaṃ - Syā.
[5] cāmanasikatvā - Ma, Syā.
[6] atikkami - Ma, Syā.
[7] petaṃ gato - Syā.
[8] ñātīnaṃ - Syā.
[9] niyyādayiṃsu - Ma, Syā.
[10] upapajjatha - Syā, PTS.
[11] uddassayī - Ma;
uddissati - Syā, PTS.
[12] parakkamma - Syā.
[13] labhāmase ti - Ma;
labhāmhase - Syā.

415. Họ bị đọa đày, bị khổ sở như kim chích, lõa lồ, gầy guộc. Trong khi sợ hãi, có nỗi sợ hãi lớn lao, có nghiệp ghê rợn, họ không hiện hình cho thấy.

416. Người em trai của vị ấy, lõa lồ, một mình trên lối đi bộ, quỳ chống hai tay, đã vội vã tiến đến và hiện hình ra cho vị trưởng lão nhìn thấy.

417. Và vị trưởng lão không để ý đến, có trạng thái im lặng, đã bước đi. Và người ấy đã cho vị trưởng lão biết rằng: 'Tôi là em trai, đã trở thành ngạ quỷ.

418. Thưa ngài, mẹ và cha của ngài bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây họ đã đi đến thế giới ngạ quỷ.

419. Họ bị đọa đày, bị khổ sở như kim chích, lõa lồ, gầy guộc. Trong khi sợ sệt, có nỗi sợ hãi lớn lao, có nghiệp ghê rợn, họ không hiện hình cho thấy.

420. Là người có lòng bi mẫn, xin ngài hãy thương xót. Xin ngài hãy bố thí rồi chỉ định (việc ấy là) dành cho chúng tôi. Nhờ vào vật thí đã được ngài bố thí, những kẻ có nghiệp ghê rợn sẽ được nuôi sống.'

421. Sau khi đi khất thực, vị trưởng lão và mười hai vị tỳ khưu khác nữa đã tụ tập tại một chỗ với lý do phân chia vật thực.

422. Vị trưởng lão đã nói với toàn bộ tất cả các vị ấy rằng: 'Xin các vị hãy cho tôi phần đã nhận được, tôi sẽ thực hiện bữa ăn dâng đến Hội Chúng, vì lòng thương xót các thân quyến.'

423. Các vị đã trao cho vị trưởng lão. Vị trưởng lão đã thỉnh mời hội chúng. Sau khi dâng cúng, vị trưởng lão đã chỉ định đến mẹ, cha, và em trai:

424. '(Phước báu) này là thuộc về các thân quyến của tôi; mong rằng các thân quyến được an vui.' Khi được chỉ định thì vật thực đã được sanh lên ngay lập tức.

425. (Vật thực) là sạch sẽ, hảo hạng, được đầy đủ, có nước xúp với nhiều gia vị. Kế đó, người em trai đã hiện ra, có sắc vóc, có sức mạnh, có sự an lạc.

426. 'Thưa ngài, có nhiều thức ăn rồi. Xin ngài hãy nhìn xem chúng tôi bị lõa lồ. Thưa ngài, xin ngài hãy nỗ lực như thế nào đó cho chúng tôi có thể đạt được vải vóc.'

427. Thero saṅkārakūṭamhā[1] uccinitvāna nantake,
pilotikaṃ paṭaṃ katvā saṅghe cātuddise adā.

428. Datvā anvādisi thero mātu pitu ca bhātuno,
idaṃ me ñātīnaṃ hotu sukhitā hontu ñātayo.

429. Samanantarānuddiṭṭhe vatthāni udapajjiṃsu,[2]
tato suvatthavasano therassa dassayī tumaṃ.[3]

430. [4]Yāvatā nandarājassa vijitasmiṃ paṭicchadā,[5]
tato bahutarā bhante vatthānacchādanāni no.

431. Koseyyakambalīyāni khomakappāsikāni ca,
vipulā ca mahagghā ca tepākāseva lambare.[6]

432. Te mayaṃ paridahāma yaṃ yaṃ hi manaso piyaṃ,
tathā bhante parakkama yathā gehaṃ labhāmase. (ti)

433. Thero paṇṇakuṭiṃ katvā saṅghe cātuddise adā,
datvā anvādisi[7] thero mātu pitu ca bhātuno.

434. Idaṃ me ñātīnaṃ hotu sukhitā hontu ñātayo,
samantarānuddiṭṭhe gharāni udapajjiṃsu.[2]

435. Kūṭāgāranivesanā[8] vibhattā bhāgaso mitā,
na manussesu īdisā yādisā no gharā idha.

436. Api dibbesu yādisā tādisā no gharā idha,
daddallamānā ābhanti[9] samantā caturo disā.

437. Tathā bhante parakkama yathā pānaṃ[10] labhāmase,[5]
thero karakaṃ[11] pūretvā saṅghe cātuddise adā.

438. Datvā anvādisi thero mātu pitu ca bhātuno,
idaṃ me ñātīnaṃ hotu sukhitā hontu ñātayo.

439. Samanantarānuddiṭṭhe pānīyaṃ udapajjatha,[12]
gambhīrā caturassā ca pokkharañño[13] sunimmitā.

440. Sītodikā sūpatitthā[14] sītā appaṭigandhiyā,
padumuppalasañchannā vārikiñjakkhapūritā.

---

[1] saṅkārakūṭato - Syā.
[2] upapajjiṃsu - Syā, PTS; udpajjiṃsu - Sīmu 1.
[3] dassayītumaṃ - Ma, Syā.
[4] vaṇṇavā balavā sukhī - Syā adhikaṃ.
[5] paṭicchādā - Syā.
[6] te p' ākāse 'valambare - Ma, PTS;
te cākāsevalambare - Syā.
[7] datvā ca uddisi - Syā.
[8] kūṭāgārā nivesanā - Syā.
[9] ābhenti - Ma, Syā, PTS.
[10] pānīyaṃ - Ma.
[11] karaṇaṃ - Ma.
[12] upapajjatha - Syā, PTS.
[13] pokkharaññā - Syā.
[14] sītodikā suppatitthā - Ma;
sītudakā supatitthā - Syā.

427. Sau khi góp nhặt những mảnh vải rách từ nơi đống rác, vị trưởng lão đã chế biến vải vụn thành y phục rồi dâng đến Hội Chúng bốn phương.

428. Sau khi dâng cúng, vị trưởng lão đã chỉ định đến mẹ, cha, và em trai: '(Phước báu) này là thuộc về các thân quyến của tôi; mong rằng các thân quyến được an vui.'

429. Khi được chỉ định thì các vải mặc đã được sanh lên ngay lập tức. Kế đó, được mặc vải đẹp, (người em trai) đã hiện thân ra cho vị trưởng lão nhìn thấy.

430. 'Thưa ngài, các vải vóc ở lãnh thổ của đức vua Nanda nhiều chừng nào, thì các vải vóc và các y phục của chúng tôi còn nhiều hơn thế ấy.

431. Chúng bằng tơ lụa, sợi len, sợi lanh, và bông vải. Chúng dư thừa và có trị giá cao, hơn nữa chúng treo lủng lẳng ở không trung.

432. Chúng tôi đây chỉ khoác vào cái nào thích ý. Thưa ngài, xin ngài hãy nỗ lực như thế nào đó cho chúng tôi có thể đạt được nhà ở.'

433. Sau khi làm cái cốc bằng lá, vị trưởng lão đã dâng đến Hội Chúng bốn phương. Sau khi dâng cúng, vị trưởng lão đã chỉ định đến mẹ, cha, và em trai:

434. '(Phước báu) này là thuộc về các thân quyến của tôi; mong rằng các thân quyến được an vui.' Khi được chỉ định thì các ngôi nhà đã được sanh lên ngay lập tức.

435. Những ngôi nhà mái nhọn và các chỗ ngụ là được phân chia thành từng phần cân xứng. Các ngôi nhà của chúng tôi ở nơi đây như thế nào thì ở loài người không giống như thế này.

436. Ở các cõi Trời như thế nào thì các ngôi nhà của chúng tôi ở nơi đây giống như thế ấy. Trong lúc tỏa sáng rực rỡ, chúng chiếu sáng bốn phương ở xung quanh.

437. 'Thưa ngài, xin ngài hãy nỗ lực như thế nào đó cho chúng tôi có thể đạt được nước uống.' Sau khi làm đầy bình đựng nước, vị trưởng lão đã dâng đến Hội Chúng bốn phương.

438. Sau khi dâng cúng, vị trưởng lão đã chỉ định đến mẹ, cha, và em trai: '(Phước báu) này là thuộc về các thân quyến của tôi; mong rằng các thân quyến được an vui.'

439. Khi được chỉ định thì nước uống đã được sanh lên ngay lập tức. Có các hồ sen sâu thẳm, hình chữ nhật, đã khéo được hóa hiện ra.

440. Có nước trong, có những bến bãi xinh đẹp, mát mẻ, có mùi thơm, được che phủ bởi nhiều loại sen hồng và sen xanh, tràn ngập nước và phấn hoa.

441. Tattha nahātvā[1] pivitvā ca therassa paṭidassayuṃ,
pahūtaṃ pānīyaṃ bhante pādā dukkhaṃ[2] phalanti no.

442. Āhiṇḍamānā khañjāma sakkhare kusakaṇṭake,
tathā bhante parakkama yathā yānaṃ labhāmase.

443. Thero sipāṭikaṃ laddhā saṅghe cātuddise adā,
datvā anvādisi thero mātu pitu ca bhātuno.

444. Idaṃ me ñātīnaṃ hotu sukhitā hontu ñātayo,
samanantarānuddiṭṭhe petā rathenamāgamuṃ.

445. Anukampitamha bhaddante[3] bhattenacchādanena ca,[4]
gharena pānadānena[5] yānadānena cūbhayaṃ,
muniṃ kāruṇikaṃ loke bhante[6] vanditumāgatā ”ti.

Sānuvāsīpetavatthu dutiyaṃ.

3. 3

446. Veḷuriyatthambhaṃ ruciraṃ pabhassaraṃ
vimānamāruyha anekacittaṃ,
tatthacchasi devi mahānubhāve
pathaddhanī[7] paṇṇaraseva candimā.[8]

447. Vaṇṇopi[9] te kanakassa sannibho
uttattarūpo[10] bhusadassanīyo,[11]
pallaṅkaseṭṭhe atule nisinnā
ekā tuvaṃ natthi ca tuyha[12] sāmiko.

448. Imā ca te pokkharañño[13] samantā[14]
pahūtamālā[15] bahupuṇḍarīkā,
suvaṇṇacuṇṇehi[16] samantamotatā[17]
na tattha paṅko paṇako[18] ca vijjati.

449. Haṃsā cime dassanīyā manoramā
udakasmiṃ anupariyanti sabbadā,
samayya vaggūpanadanti sabbe
bindussarā dundubhīnaṃva ghoso.

450. Daddallamānā yasasā yasassinī
nāvāya ca tvaṃ avalamba tiṭṭhasi,
āḷārapamhe hasite piyaṃvade
sabbaṅgakalyāṇi bhusaṃ virocasi.

---

[1] nhatvā - Ma.
[2] dukkhā - Ma, PTS; dukkha - Syā.
[3] bhadante - Ma, Syā.
[4] bhattena chādanena ca - Syā.
[5] pānīyadānena - Ma, Syā.
[6] taṃ bhante - Syā.
[7] pathaddhani - Ma, Syā, PTS;
[8] cando - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1.
[9] vaṇṇo ca - Ma, Syā, PTS.
[10] uttamarūpo - Syā.
[11] bhusadassaneyyo - Ma, Syā.
[12] natthi tuyhaṃ - Syā.
[13] pokkharaṇī - Ma.
[14] samantato - Syā.
[15] pahūtamalyā - Ma, PTS.
[16] sovaṇṇacuṇṇehi - Syā.
[17] samantamotthatā - Ma, PTS.
[18] paṇṇako - Syā.

441. Sau khi tắm và uống nước ở nơi ấy, họ đã xuất hiện cho vị trưởng lão thấy (nói rằng): 'Thưa ngài, có nhiều nước uống rồi. Các bàn chân của chúng tôi bị nứt nẻ đau đớn.

442. Trong khi lang thang, chúng tôi đi khập khiễng ở nơi sỏi đá, ở gai nhọn của cỏ *kusa*. Thưa ngài, xin ngài hãy nỗ lực như thế nào đó cho chúng tôi có thể đạt được phương tiện di chuyển.'

443. Sau khi nhận được chiếc giày, vị trưởng lão đã dâng đến Hội Chúng bốn phương. Sau khi dâng cúng, vị trưởng lão đã chỉ định đến mẹ, cha, và em trai:

444. '(Phước báu) này là thuộc về các thân quyến của tôi; mong rằng các thân quyến được an vui.' Khi được chỉ định thì ngay lập tức các ngạ quỷ đã đi đến bằng cỗ xe.

445. 'Thưa ngài đại đức, chúng tôi đã được thương xót với vật thực, với y phục, với ngôi nhà, với sự bố thí nước uống, với sự bố thí phương tiện di chuyển, và cả hai.[1] Thưa ngài, chúng tôi đi đến để đảnh lễ bậc hiền trí, đấng bi mẫn ở thế gian.'

Chuyện Ngạ Quỷ ở Núi Sānuvāsī là thứ nhì.

3. 3

446. "Hỡi nàng tiên có đại oai lực, sau khi bước lên cung điện có cây cột bằng ngọc bích, đáng yêu, rực rỡ, được tô điểm nhiều màu sắc, nàng ngụ ở nơi ấy, tựa như mặt trăng ngày rằm ở quỹ đạo của nó.[2]

447. Thêm nữa, nàng có màu da tương tự như vàng, có vóc dáng rạng rỡ đáng nhìn vô cùng. Nàng một mình ngồi xuống ở chiếc ghế dài hạng nhất vô song, và nàng không có chồng.

448. Và ở xung quanh nàng có các hồ sen này với vô số bông hoa, với nhiều sen trắng, được phủ lên toàn bộ bằng bụi phấn vàng; ở nơi ấy bùn và lầy không tìm thấy.

449. Và các con chim thiên nga này, đáng nhìn, làm thích ý, bơi lội loanh quanh ở trong nước vào mọi lúc, sau khi tụ họp lại tất cả kêu vang một cách ngọt ngào, với âm giọng đầy đặn tựa như tiếng vang của những chiếc trống.

450. Này cô nàng có danh tiếng, trong lúc đang tỏa sáng rực rỡ nhờ vào danh tiếng, nàng nằm dài nghỉ ngơi ở trong con thuyền. Hỡi cô nàng có lông mi rậm, cười đùa, có lời nói yêu dấu, có sự xinh đẹp ở mọi phần thân thể, nàng vô cùng chói sáng.

---

[1] Và cả hai: thứ nhất là bốn món vật cần thiết để sống gồm có vật thực, y phục, nhà ở, và thuốc men (ở đây là nước uống) và thứ hai là phương tiện di chuyển (Sđd. 186).
[2] Chú giải cho biết đây là nữ ngạ quỷ thuộc dạng *vimānapetī* (Sđd.).

451. Idaṃ vimānaṃ virajaṃ same ṭhitaṃ[1]
uyyānavantaṃ[2] ratinandivaḍḍhanaṃ,[3]
icchāmahaṃ[4] nāri anomadassane
tayā saha nandane idha modituṃ. (ti)

452. Karohi kammaṃ idha vedanīyaṃ
cittañca te idha nihitaṃ bhavatu,[5]
katvāna kammaṃ idha vedanīyaṃ[6]
evaṃ[7] lacchasi kāmakāminiṃ. (ti)

453. Sādhūti so tassā paṭissuṇitvā
akāsi kammaṃ tahiṃ vedanīyaṃ,[8]
katvāna kammaṃ tahiṃ vedanīyaṃ
uppajji so māṇavo[9] tassā sahavyatan "ti.

Rathakārapetavatthu tatiyaṃ.

BHĀṆAVĀRAṂ DUTIYAṂ.

3. 4

454. Bhusāni eko sāliṃ punāparo
ayañca nārī sakamaṃsalohitaṃ,
tuvañca gūthaṃ asuciṃ akantikaṃ[10]
paribhuñjasi kissa ayaṃ vipāko. (ti)

455. Ayaṃ pure mātaraṃ hiṃsesi[11] ayaṃ pana kūṭavāṇijo,
ayaṃ maṃsāni khāditvā musāvādena vañcesi.[12]

456. Ahaṃ manussesu manussabhūtā agāriṇī sabbakulassa issarā,
santesu pariguyhāmi mā ca kiñci ito adaṃ.

457. Musāvādena chādemi natthi etaṃ mama gehe,
sace santaṃ niguyhāmi[13] gūtho[14] me hotu bhojanaṃ.

458. Tassa kammassa vipākena musāvādassa cūbhayaṃ,
sugandhasālino[15] bhattaṃ gūthaṃ me parivattati.

459. Avañjhāni[16] ca kammāni na hi kammaṃ vinassati,
duggandhaṃ kimijaṃ mīḷhaṃ[17] bhuñjāmi ca pivāmi cā "ti.

Bhusapetavatthu catutthaṃ.

---

[1] sameṭṭhitaṃ - Syā.
[2] uyyānavanaṃ - Syā.
[3] ratinandavaḍḍhanaṃ - Syā.
[4] icchāmi te - Syā.
[5] nitañca hotu - Syā.
[6] modanīyaṃ - Syā.
[7] evaṃ mamaṃ - Ma, Syā; evaṃ mama - PTS.
[8] sahavedanīyaṃ - PTS.
[9] upapajji so māṇavo - Ma; uppajji māṇavo - Syā, PTS.
[10] akantaṃ - Ma, Syā.
[11] hiṃsati - Ma, Syā, PTS, Sīmu 2, Pa.
[12] vañceti - Ma, Syā, PTS, Sīmu 2, Pa.
[13] niguhāmi - Ma; parigūyhāmi - Syā.
[14] gūthaṃ - Syā.
[15] sugandhaṃ sālino - Ma.
[16] avajjāni - Syā.
[17] kiminaṃ mīḷaṃ - Ma; kimīnaṃ mīḷhaṃ - Syā.

451. Thiên cung này không bụi bặm, tọa lạc ở chỗ bằng phẳng, có vườn hoa, có sự tăng trưởng vui thú và hoan lạc. Hỡi cô nàng có dáng vóc tuyệt vời, ta muốn cùng nàng vui sướng ở nơi đây, tại vườn hoa Nandana."

452. "Chàng hãy tạo nghiệp đưa đến cảm thọ ở nơi này, và tâm của chàng hãy tập trung ở nơi này, sau khi đã tạo nghiệp đưa đến cảm thọ ở nơi này, như vậy chàng sẽ đạt được (thiếp) người có dục lạc theo như ước muốn."

453. "Tốt lắm!" Người ấy sau khi hứa hẹn với nàng ấy, đã tạo nghiệp đưa đến cảm thọ ở nơi ấy, sau khi đã tạo nghiệp đưa đến cảm thọ ở nơi ấy, người thanh niên ấy đã được sanh lên cộng trú với nàng ấy.[1]

Chuyện Ngạ Quỷ ở Hồ Rathakāra là thứ ba.[2]

TỤNG PHẨM THỨ NHÌ.

3. 4

454. "Một người ăn các vỏ trấu của hạt lúa *sāli*, thêm một người khác nữa, và người đàn bà này ăn thịt và máu của mình, còn ngươi ăn phân dơ bẩn, ghê tởm; đây là quả thành tựu của việc gì?"

455. "Người này trước đây đã hãm hại mẹ, còn người này lại là thương buôn gian xảo, người này sau khi ăn (vụng) các miếng thịt đã lừa gạt bằng lời nói dối.

456. Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là nữ gia chủ, có quyền cai quản toàn bộ gia đình. Trong khi có của cải, tôi đã cất giấu và chẳng bố thí bất cứ vật gì trong số đó.

457. Tôi đã che đậy bằng cách nói dối rằng: 'Không có vật ấy trong nhà của tôi. Nếu vật ấy có và tôi thu giấu nó, thì phân hãy là thức ăn của tôi.'

458. Do quả thành tựu của cả hai, của nghiệp ấy và của việc nói dối, bữa ăn gồm gạo *sāli* có mùi thơm biến đổi thành phân cho tôi.

459. Các nghiệp không phải là không kết quả, bởi vì nghiệp không bị tiêu hoại; tôi ăn và uống phân có mùi thối tha đã sanh dòi."

Chuyện Ngạ Quỷ Vỏ Trấu là thứ tư.

---

[1] Câu kệ 453 là lời của các vị tham gia cuộc Kết Tập (Sđd. 191).

[2] Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Rathakārapetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ ở Hồ Rathakāra.

3. 5

460. Accherarūpaṃ sugatassa ñāṇaṃ
satthā yathā puggalaṃ byākāsi,
ussannapuññāpi bhavanti heke
parittapuññāpi bhavanti heke.

461. Ayaṃ kumāro sīvathikāya chaḍḍito
aṅguṭṭhasnehena yāpeti[1] rattiṃ,
na yakkhabhūtā na siriṃsapā[2] vā
viheṭhayeyyuṃ katapuññaṃ kumāraṃ.[3]

462. Sunakhāpimassa[4] palihiṃsu pāde
dhaṅkā sigālā[5] parivattayanti,
gabbhāsayaṃ pakkhigaṇā haranti
kākā pana akkhimalaṃ haranti.

463. Na yimassa[6] rakkhaṃ vidahiṃsu keci
na osadhaṃ sāsapadhūpanaṃ vā,
nakkhattayogampi na aggahesuṃ[7]
na sabbadhaññānipi ākiriṃsu.

464. Etādisaṃ uttamakicchapattaṃ
rattābhataṃ sīvathikāya chaḍḍitaṃ,
nonītapiṇḍaṃ va pavedhamānaṃ[8]
sasaṃsayaṃ jīvitasāvasesaṃ.

465. Tamaddasā[9] devamanussapūjito
disvā ca[10] taṃ byākari bhūripañño,
ayaṃ kumāro nagarassimassa
aggakulīno bhavissati bhogato[11] ca.

466. Kissa vataṃ kiṃ pana brahmacariyaṃ
kissa suciṇṇassa ayaṃ vipāko,
etādisaṃ vyasanaṃ pāpuṇitvā
taṃ tādisaṃ paccanubhossatiddhiṃ. (ti)

467. Buddhapamukhassa bhikkhusaṅghassa
pūjaṃ akāsi janatā uḷāraṃ,
tatrassa cittassahu[12] aññathattaṃ
vācaṃ abhāsi pharusaṃ asabbhaṃ.

468. So taṃ vitakkaṃ paṭivinodayitvā[13]
pītiṃ pasādaṃ paṭiladdhā pacchā,
tathāgataṃ jetavane vasantaṃ
yāguyā upaṭṭhāsi sattarattaṃ.

---

[1] yāpesi - Syā.
[2] sarīsapā - Ma.
[3] katapuññakumāraṃ - Syā, PTS.
[4] sunakhāpi imassa - Syā.
[5] siṅgālā - Ma, Syā.
[6] na imassa - Syā.
[7] uggahesuṃ - Syā.
[8] navanītapiṇḍaṃ viya vedhamānaṃ - Syā.
[9] tamaddasa - Syā.
[10] pana - Syā; va - PTS.
[11] bhogavā - Syā, Sīmu 1.
[12] cittassa ahu - Syā.
[13] vinodayitvā - Ma; pavinodayitvā - PTS, Sīmu 1.

3. 5

460. Trí tuệ của đấng Thiện Thệ có bản chất kỳ diệu, bậc Đạo Sư đã giải thích theo từng cá nhân: Mặc dầu có phước báu dồi dào, nhiều người trở thành (hạ liệt), mặc dầu có phước báu ít ỏi, nhiều người trở thành (cao quý).

461. Đứa bé trai này, bị quăng bỏ ở bãi tha ma, đã được nuôi dưỡng ban đêm nhờ vào dịch chất từ ngón tay. Dạ-xoa và quỷ sứ hay là các loài bò sát không thể quấy nhiễu đứa bé trai là người có phước báu đã tạo.

462. Ngay cả các con chó còn liếm hai bàn chân của đứa bé này, các con quạ, các con chó rừng di chuyển xung quanh, các bầy chim mang đi chất nhơ của bào thai, còn các con quạ lấy đi ghèn ở mắt.

463. Đối với đứa bé này, đã không có bất cứ người nào sắp xếp việc bảo vệ, việc thuốc men, hay là việc xông khói mù-tạt, cũng đã không xác định sự liên hệ với các vì tinh tú, cũng đã không rải rắc tất cả các loại hạt.

464. (Đứa bé đã) bị rơi vào trường hợp cực kỳ khó khăn như thế ấy, bị đem đi vào ban đêm, bị quăng bỏ ở bãi tha ma, trong khi run rẩy tựa như miếng bơ tươi, phần còn lại của mạng sống là điều hoài nghi.

465. Bậc được tôn vinh bởi chư Thiên và nhân loại đã nhìn thấy đứa bé ấy. Và sau khi nhìn thấy, đấng có tuệ bao la đã tiên tri về đứa bé rằng: 'Nhờ vào tài sản, đứa bé trai này sẽ là người thuộc gia tộc tột đỉnh của thành phố này."

466. "Đứa bé có sự hành trì gì, thêm nữa có hạnh kiểm cao đẹp gì, quả thành tựu này là của việc thực hành gì mà sau khi nhận chịu sự bất hạnh như thế này lại sẽ được hưởng thụ sự thành công như thế ấy?"

467. "Mọi người đã thực hiện việc cúng dường cao sang đến Hội Chúng tỳ khưu có đức Phật đứng đầu, tâm của đứa bé này đã có quan điểm khác về sự việc ấy, nó đã nói lời thô lỗ, không lễ độ.

468. Sau khi đã xua đi tư tưởng ấy, sau khi đã đạt lại được niềm vui và sự tin tưởng, sau đó đứa bé ấy đã phục vụ cháo bảy ngày đến đức Như Lai trong khi Ngài ngự tại Jetavana.

469. Tassa vataṃ taṃ pana brahmacariyaṃ
tassa suciṇṇassa ayaṃ vipāko,
etādisaṃ byasanaṃ pāpuṇitvā
taṃ tādisaṃ paccanubhossatiddhiṃ.

470. Ṭhatvāna so vassasataṃ idheva
sabbehi kāmehi samaṅgibhūto,
kāyassa bhedā abhisamparāyaṃ
sahavyataṃ gacchati vāsavassā ”ti.

Kumārapetavatthu pañcamaṃ.

3. 6

471. Naggā dubbaṇṇarūpāsi kisā dhamanisanthatā,
upphāsulike kisike kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasi?[1]

472. Ahaṃ bhadante petīmhi duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā. (ti)

473. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena petalokaṃ ito gatā. (ti)

474. Anāvaṭesu[2] titthesu viciniṃ[3] addhamāsakaṃ,[4]
santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākāsimattano.

475. Nadiṃ upemi tasitā rittakā parivattati,
chāyaṃ upemi uṇhesu ātapo parivattati.

476. Aggivaṇṇo ca me vāto dahanto[5] upavāyati,
etañca bhante arahāmi aññañca pāpakaṃ tato.

477. Gantvāna hatthinīpuraṃ[6] vajjesi mayha mātaraṃ,
dhītā ca te mayā diṭṭhā duggatā yamalokikā.

478. Pāpakammaṃ karitvāna petalokaṃ ito gatā,
atthi ca[7] me ettha nikkhittaṃ anakkhātañca naṃ[8] mayā.

---

[1] tiṭṭhasī ti - Ma, PTS; tiṭṭhasati - Syā.
[2] anavajjesu - Syā.
[3] vicini - Syā.
[4] aḍḍhamāsakaṃ - Ma, Syā.
[5] ḍahanto - Ma.
[6] hatthiniṃ puraṃ - Ma, PTS.
[7] ca - itisaddo Ma natthi.
[8] taṃ - Ma, Syā, PTS.

469. Đứa bé có sự hành trì ấy, thêm nữa có hạnh kiểm cao đẹp ấy, quả thành tựu này là của việc thực hành ấy khiến sau khi nhận chịu sự bất hạnh như thế này thì sẽ hưởng thụ sự thành công như thế ấy.

470. Đứa bé ấy, sau khi tồn tại ngay ở nơi này một trăm năm, được đầy đủ với tất cả các dục, do sự tan rã của thân xác, vào kiếp sống kế tiếp (sẽ) đi đến sự cộng trú với (Thiên Chủ) Vāsava."

Chuyện Ngạ Quỷ về Đứa Bé Trai là thứ năm.

3. 6

471. "Này cô nàng lòi cả xương sườn, gầy guộc, nàng là ai mà đứng ở nơi đây, lõa lồ, có vóc dáng xấu xí, ốm o, nổi đầy gân?"[1]

472. "Thưa ông, tôi là nữ ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ."

473. "Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà nàng đã đi đến thế giới ngạ quỷ?"

474. "Ở những bến tắm không bị ngăn cấm, tôi đã góp nhặt từng nửa đồng tiền *māsaka*. Trong khi các vật bố thí đang hiện hữu, tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân.

475. Bị khát (nước), tôi đi đến gần dòng sông thì dòng sông trở nên khô cạn. Vào những lúc nóng, tôi đi đến gần bóng râm thì bóng râm trở thành ánh nắng mặt trời.

476. Và làn gió, với dáng vẻ của ngọn lửa, thổi đến đốt nóng tôi. Và thưa ngài, tôi xứng đáng với việc này và việc khác tồi tệ hơn thế ấy.

477. Sau khi đi đến thành phố Hatthinī, ngài nên nói với mẹ của tôi rằng: 'Tôi đã nhìn thấy con gái của bà; cô ta bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma.

478. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây cô ta đã đi đến thế giới ngạ quỷ.' Và ở nơi đây có vật đã được tôi cất giấu, tôi đã không nói về điều ấy.

---

[1] Một nam cư sĩ ngụ tại thành phố Hatthinī đã nhìn thấy nữ ngạ quỷ ấy và đã có cuộc trò chuyện này (Sđd. 201).

479. Cattāri satasahassāni pallaṅkassa ca heṭṭhato,
tato me dānaṃ dadatu[1] tassā ca hotu jīvikā.

480. Dānaṃ datvā ca me mātā dakkhiṇaṃ anudissatu,[2]
tadāhaṃ sukhitā hessaṃ sabbakāmasamiddhinī. (ti)

481. Sādhūti so paṭissutvā[3] gantvāna hatthiniṃ puraṃ[4]
avoca tassā mātaraṃ,
dhītā ca te mayā diṭṭhā duggatā yamalokikā.

482. Pāpakammaṃ karitvāna petalokaṃ ito gatā,
sā maṃ tattha samādapesi[5] vajjesi mayha[6] mātaraṃ.

483. Dhītā ca te mayā diṭṭhā duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokaṃ ito gatā.

484. Atthi ca me ettha nikkhittaṃ anakkhātañca taṃ mayā,
cattāri satasahassāni pallaṅkassa ca heṭṭhato,
tato me dānaṃ dadatu tassā ca hotu jīvikā.

485. Dānaṃ datvāna me mātā dakkhiṇaṃ anudissatu,[7]
tadāhaṃ[8] sukhitā hessaṃ sabbakāmasamiddhinī.

486. Tato hi sā dānamadā datvā ca tassā[9] dakkhiṇamādisi,
petī ca sukhitā āsi sarīraṃ cārudassanan "ti.[10]

Seriṇīpetavatthu chaṭṭhaṃ.

3. 7

487. Naranāripurakkhato yuvā rajanīyehi kāmaguṇehi sobhasi,
divasaṃ anubhosi kāraṇaṃ kimakāsi purimāya jātiyā. (ti)

488. Ahaṃ rājagahe ramme ramaṇīye giribbaje,
migaluddo pure āsiṃ lohitapāṇī[11] dāruṇo.

489. Avirodhakaresu pāṇīsu[12] puthusattesu paduṭṭhamānaso,
vicariṃ[13] atidāruṇo tadā[14] parahiṃsāya rato asaññato.

490. Tassa me sahāyo suhado[15] saddho āsi upāsako,
sopi[16] maṃ anukampanto nivāresi punappunaṃ.

---

[1] dadātu - Syā;
dadattha - Sīmu 2.
[2] anudicchatu - Ma; anvādissatu - Syā, PTS;
anudissati - Sīmu 1;
ādissatu me - Sīmu 2.
[3] so tassā paṭisuṇitvā - Syā.
[4] hatthinīpuraṃ - Syā.
[5] sā maṃ tattha samādapesi gantvāna hatthinīpuraṃ - Syā;
sā maṃ tattha samādapesi gantvāna hatthiniṃ puraṃ - PTS.
[6] mayhaṃ - Syā.
[7] anudicchatu - Ma; anvādissatu - Syā, PTS.
[8] tadā sā - Ma.
[9] dānamadā tassā - Ma;
dānaṃ adāsi datvā ca tassā - Syā;
dānam adā tassā ca - PTS.
[10] tassā cāsi sujīvikā ti - Ma, Syā.
[11] lohitapāṇi - Ma, PTS.
[12] pāṇisu - Ma, PTS.
[13] vicari - Syā.
[14] sadā - Ma, Syā, PTS.
[15] suhadayo - Ma, Syā, PTS.
[16] so hi - Syā; so ca - PTS.

479. Có bốn trăm ngàn ở bên dưới chiếc ghế dài. Nhờ đó, vì tôi bà ta hãy ban phát vật thí, và mong rằng bà ta có được sự sinh sống.

480. Và sau khi ban phát vật thí, mẹ tôi hãy chỉ định sự cúng dường là dành cho tôi. Khi ấy, tôi sẽ được hạnh phúc, có sự thành tựu tất cả các dục."

481. "Tốt lắm!" Sau khi thỏa thuận, vị ấy đã đi đến thành phố Hatthinī và đã nói với mẹ của cô ấy rằng: "Tôi đã nhìn thấy con gái của bà; cô ta bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma.

482. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây cô ta đã đi đến thế giới ngạ quỷ. Tại nơi đó, cô ấy đã thúc giục tôi: - Ngài nên nói với mẹ của tôi rằng:

483. 'Tôi đã nhìn thấy con gái của bà; cô ta bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây cô ta đã đi đến thế giới ngạ quỷ.'

484. Và ở nơi đây có vật đã được tôi cất giấu, và tôi đã không nói về điều ấy. Có bốn trăm ngàn ở bên dưới chiếc ghế dài. Nhờ đó, vì tôi bà ta hãy ban phát vật thí, và mong rằng bà ta có được sự sinh sống.

485. Và sau khi ban phát vật thí, mẹ tôi hãy chỉ định sự cúng dường là dành cho tôi. Khi ấy, tôi sẽ được hạnh phúc, có sự thành tựu tất cả các dục."

486. Chính vì thế, bà ấy đã ban phát vật thí, và sau khi ban phát đã chỉ định sự cúng dường là dành cho cô ấy. Và nữ ngạ quỷ đã được hạnh phúc, có thân xác, có dáng vẻ dễ mến.

Chuyện Ngạ Quỷ Seriṇī là thứ sáu.[1]

3. 7

487. "Đang tuổi thanh xuân, được tôn vinh bởi các người nam người nữ, ngươi chói sáng với các loại dục lạc vào ban đêm, và chịu đựng khổ hình vào ban ngày; ngươi đã làm việc gì trong kiếp sống trước đây?"

488. "Ở thành Rājagaha đáng yêu, nơi Giribbaja xinh xắn, tôi trước đây đã là người thợ săn tàn bạo, có bàn tay vấy máu.

489. Có tâm ý độc ác đối với các loài sinh vật không gây hại, đối với các chúng sanh thông thường, khi ấy tôi đã đi đó đây, vô cùng tàn bạo, thích thú trong việc hãm hại kẻ khác, không tự kiềm chế.

490. Tôi đây có người bạn tâm huyết là nam cư sĩ có đức tin. Trong khi thương xót đến tôi, vị ấy cũng đã cản ngăn lần này đến lần khác:

[1] Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Seriṇīpetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Seriṇī.

491. Mākāsi pāpakaṃ kammaṃ mā tāta duggatiṃ agā,
sace icchasi pecca sukhaṃ virama pāṇavadhā asaṃyamā.[1]

492. Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā sukhakāmassa hitānukampino,
nākāsiṃ sakalānusāsaniṃ cirapāpābhirato abuddhimā.

493. So maṃ puna bhūrisumedhaso anukampāya saṃyame nivesayī,
sace divā hanasi pāṇino atha te rattiṃ bhavatu saññamo.[2]

494. Svāhaṃ divā hanitva[3] pāṇino virato rattimahosiṃ[4] saññato,[5]
rattāhaṃ parivāremi[6] divā khajjāmi duggato.

495. Tassa kammassa kusalassa anubhomi rattiṃ amānusiṃ,
divā paṭihatāva kukkurā upadhāvanti samantā khādituṃ.

496. Ye ca te satatānuyogino dhuvaṃ payuttā sugatassa sāsane,
maññāmi te amatameva kevalaṃ adhigacchanti padaṃ asaṅkhatan "ti.

Migaluddakapetavatthu sattamaṃ.

3. 8

497. Kūṭāgāre ca pāsāde pallaṅke goṇakatthake,[7]
pañcaṅgikena turiyena ramasi suppavādite.

498. Tato ratyā vyavasāne[8] suriyassuggamanam[9]pati,
apaviddho[10] susānasmiṃ bahudukkhaṃ nigacchasi.

499. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena idaṃ dukkhaṃ nigacchasi. (ti)

500. Ahaṃ rājagahe ramme ramaṇīye giribbaje,
magaluddo pure āsiṃ luddo cāsimasaññato.[11]

501. Tassa me sahāyo suhado[12] saddho āsi upāsako,
tassa kulūpago[13] bhikkhu āsi gotamasāvako.

502. Sopi[14] maṃ anukampanto nivāresi punappunaṃ,
mākāsi pāpakaṃ kammaṃ mā tāta duggatiṃ agā.

---

[1] pāṇavadhaṃ asaṃyamaṃ - Syā.
[2] saṃyamo - Ma, Syā.
[3] hanitvā - Ma; hanitvāna - Syā.
[4] ahosi - Ma, Syā, PTS.
[5] saṃyato - Syā.
[6] paricāremi - Ma, PTS; parihāremi - Syā.
[7] gonakatthate - Ma; goṇasaṇṭhite - Syā.
[8] vivasāne - Ma, Syā.
[9] sūriyuggamanam - Ma; suriyuggamanam - Syā, PTS.
[10] apaviṭṭho - Syā.
[11] saddho āsiṃ asaññato - Syā.
[12] suhadayo - Ma, Syā, PTS.
[13] kulupako - Ma, Syā.
[14] so hi - Syā.

491. ‘Này bạn thân, bạn chớ tạo nghiệp ác, chớ đi đến cảnh giới khổ đau. Nếu bạn mong muốn sự an lạc sau khi chết, bạn hãy lánh xa việc giết hại mạng sống, việc không tự kiềm chế.’

492. Sau khi lắng nghe lời nói của vị ấy, người có lòng mong mỏi hạnh phúc, có lòng thương tưởng đến điều lợi ích (cho tôi), (tuy nhiên) là người thích thú việc ác trong thời gian dài, không có sự sáng suốt, tôi đã không làm theo toàn bộ lời khuyên bảo.

493. Vị ấy, có trí thông minh bao la, vì lòng thương xót đã quy định thêm cho tôi về sự tự kiềm chế: ‘Nếu bạn giết hại các sanh mạng vào ban ngày, thì bạn hãy có sự tự kiềm chế vào ban đêm.’

494. Tôi đây, sau khi giết chết các mạng sống vào ban ngày, đã lánh xa, đã tự kiềm chế vào ban đêm. (Giờ đây) vào ban đêm tôi hoàn toàn hài lòng, vào ban ngày tôi đi đến khổ cảnh, bị nhai nghiến.

495. Do nghiệp thiện ấy, tôi hưởng thụ (dục lạc) không thuộc loài người vào ban đêm, vào ban ngày các con chó vừa mới bị đánh đập chạy đến gần (tôi) để nhai nghiến khắp mọi chỗ.

496. Và những vị nào thường xuyên đeo đuổi, luôn luôn gắn bó vào lời dạy của đấng Thiện Thệ, tôi nghĩ rằng những người ấy chứng đắc trọn vẹn chính trạng thái Bất Tử, vị thế không còn tạo tác.”

Chuyện Ngạ Quỷ Người Thợ Săn Thú là thứ bảy.

3. 8

497. “Ở ngôi nhà mái nhọn và ở tòa lâu đài, ở chiếc ghế dài được trải tấm thảm len lông dài, ngươi vui thích ở phần trình tấu khéo léo với năm loại nhạc cụ.

498. Sau đó, vào lúc cuối đêm cho đến lúc mọc lên của mặt trời, ngươi bị thảy ra ở nơi nghĩa địa, trải nghiệm nhiều sự khổ đau.

499. Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà ngươi lại trải nghiệm sự khổ đau này?”

500. “Ở thành Rājagaha đáng yêu, nơi Giribbaja xinh xắn, tôi trước đây đã là người thợ săn thú rừng, và tôi đã là người thợ săn không tự kiềm chế.

501. Tôi đây có người bạn tâm huyết là nam cư sĩ có đức tin. Vị tỳ khưu thường xuyên lui tới nhà của bạn ấy đã là Thinh Văn của đức Gotama.

502. Trong khi thương xót đến tôi, bạn ấy cũng đã cản ngăn lần này đến lần khác: ‘Này bạn thân, bạn chớ tạo nghiệp ác, chớ đi đến cảnh giới khổ đau.

503. Sace icchasi pecca sukhaṃ virama pāṇavadhā asaṃyamā,[1]
tassāhaṃ vacanaṃ sutvā sukhakāmassa hitānukampino.

504. Nākāsiṃ sakalānusāsaniṃ cirapāpābhirato abuddhimā,
so maṃ puna bhūrisumedhaso anukampāya saṃyame nivesayī.

505. Sace divā hanasi pāṇino atha te rattiṃ bhavatu saṃyamo,
svāhaṃ divā hanitva[2] pāṇino virato rattimahosiṃ[3] saṃyato.[4]

506. Rattāhaṃ paricāremi[5] divā khajjāmi duggato,
tassa kammassa kusalassa anubhomi rattiṃ amānusiṃ,
divā paṭihatāva kukkurā upadhāvanti samantā khādituṃ.

507. Ye ca te satatānuyogino dhuvayuttā[6] sugatassa sāsane,
maññāmi te amatameva kevalaṃ adhigacchanti padaṃ asaṅkhatan "ti.

Dutiyamigaluddakapetavatthu aṭṭhamaṃ.

3. 9

508. Mālī kiriṭī keyūri[7] gattā te candanussadā,
pasannamukhavaṇṇosi suriyavaṇṇova sobhasi.

509. Amānusā pārisajjā ye teme paricārakā,[8]
dasakaññāsahassāni yā temā paricārakā.[9]

510. Tā kambukeyūradharā[10] kañcanāvelabhūsitā,[11]
mahānubhāvosi tuvaṃ lomahaṃsanarūpavā,
piṭṭhimaṃsāni attano sāmaṃ ukkaḍḍha[12] khādasi.

511. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena piṭṭhimaṃsāni attano
sāmaṃ ukkaḍḍha[12] khādasi.

512. Attanohaṃ anatthāya jīvaloke acārisaṃ,[13]
pesuññāmusāvādena nikativañcanāya ca.

513. Tatthāhaṃ parisaṃ gantvā saccakāle upaṭṭhite,
atthaṃ dhammaṃ niraṃkatvā[14] adhammamanuvattisaṃ.[15]

514. Evaṃ so khādatattānaṃ yo hoti piṭṭhimaṃsiko,
yathāhaṃ ajja khādāmi piṭṭhimaṃsāni attano.

515. Tayidaṃ tayā nārada sāmaṃ diṭṭhaṃ
anukampakā ye kusalā vadeyyuṃ,
mā pesunaṃ mā ca musā abhāṇi[16]
mā khosi piṭṭhimaṃsiko tuvan "ti.

Kūṭavinicchayikapetavatthu navamaṃ.

---

[1] asaṃyamaṃ - Syā.
[2] hanitvā - Ma, Syā.
[3] ahosi - Ma, , SyāPTS.
[4] saññato - Ma.
[5] parihāremi - Syā.
[6] dhuvaṃ payuttā - Ma, Syā, PTS.
[7] kiriṭī kāyūrī - Ma; kirīṭī kāyūrī - Syā, PTS.
[8] parivārikā - Syā.
[9] paricārikā - Ma, PTS.
[10] kambukāyūradharā - Ma, Syā, PTS.
[11] kañcanacelabhūsitā - Syā.
[12] ukkacca - Ma, Syā, PTS.
[13] acarissaṃ- Syā.
[14] nirākatvā - Ma, Sīmu; nirakatvā - Syā.
[15] adhammamanuvattissaṃ - Syā.
[16] bhaṇi - Syā.

503. Nếu bạn mong muốn sự an lạc sau khi chết, bạn hãy lánh xa việc giết hại mạng sống, việc không tự kiềm chế.' Tôi đã lắng nghe lời nói của bạn ấy, người có lòng mong mỏi hạnh phúc, có lòng thương tưởng đến điều lợi ích (cho tôi).

504. (Tuy nhiên) là người thích thú việc ác trong thời gian dài, không có sự sáng suốt, tôi đã không làm theo toàn bộ lời khuyên bảo. Vị (tỳ khưu) ấy,[1] có trí thông minh bao la, vì lòng thương xót đã còn quy định thêm cho tôi về sự tự kiềm chế:

505. 'Nếu đạo hữu giết hại các sanh mạng vào ban ngày, thì đạo hữu hãy có sự tự kiềm chế vào ban đêm.' Tôi đây, sau khi giết chết các mạng sống vào ban ngày, đã lánh xa, đã tự kiềm chế vào ban đêm.

506. (Giờ đây) vào ban đêm tôi hoàn toàn hài lòng, vào ban ngày tôi đi đến khổ cảnh, bị nhai nghiến. Do nghiệp thiện ấy, tôi hưởng thụ (dục lạc) không thuộc loài người vào ban đêm, vào ban ngày các con chó vừa mới bị đánh đập chạy đến gần (tôi) để nhai nghiến khắp mọi chỗ.

507. Và những vị nào thường xuyên đeo đuổi, luôn luôn gắn bó vào lời dạy của đấng Thiện Thệ, tôi nghĩ rằng những người ấy chứng đắc trọn vẹn chính trạng thái Bất Tử, vị thế không bị tạo tác."

Chuyện Ngạ Quỷ Người Thợ Săn Thú thứ nhì là thứ tám.

3. 9

508. "Ngươi có tràng hoa, có đội mão, có vòng xuyến, các phần thân thể của ngươi có chất bôi thơm là trầm hương, ngươi có sắc diện tươi tỉnh, ngươi chói sáng tựa như màu sắc của mặt trời.

509. Các tùy tùng nam của ngươi thuộc tập thể không phải nhân loại, các hầu cận nữ của ngươi là mười ngàn thiếu nữ.

510. Các cô ấy có mang các vòng xuyến bằng vàng, được điểm trang với vòng hoa đội đầu bằng vàng. Ngươi có đại oai lực, có dáng vóc khiến nổi da gà, ngươi tự mình rút ra rồi ngấu nghiến các miếng thịt lưng của mình.

511. Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà ngươi lại tự mình rút ra rồi ngấu nghiến các miếng thịt lưng của mình?"

512. "Trong cuộc sống ở thế gian, tôi đã cư xử bằng sự đâm thọc và lời nói dối, bằng sự gian trá và lừa gạt đem lại điều không lợi ích cho bản thân.

513. Tại nơi ấy, sau khi đi đến tập thể vào thời điểm (xác định) sự thật đã được thiết lập, tôi đã không đếm xỉa đến phương thức có sự lợi ích, tôi đã hành xử theo điều sai trái.

514. Như thế, kẻ nào là người nói xấu sau lưng, kẻ ấy ngấu nghiến bản thân, giống như tôi hôm nay ngấu nghiến các miếng thịt lưng của mình.

515. Thưa ngài Nārada, việc này đây đã được ngài đích thân nhìn thấy. Những người có lòng thương xót, tốt lành có thể nói rằng: 'Chớ nói đâm thọc và chớ nói lời dối trá, đúng vậy ngươi chớ là kẻ nói xấu sau lưng.'"

Chuyện Ngạ Quỷ có sự Quyết Đoán Sái Quấy là thứ chín.

[1] Người bạn ấy khuyên bảo không có kết quả nên đã thỉnh vị tỳ khưu giáo huấn (Sđd. 208).

3. 10

516. Antaḷikkhasmiṃ tiṭṭhanto duggandho pūti vāyasi,
mukhañca te kimayo pūtigandhaṃ,
khādanti kiṃ kammamakāsi pubbe.

517. Tato satthaṃ gahetvāna okkantanti punappunaṃ,
kharena[1] paripphositvā okkantanti punappunaṃ.

518. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena idaṃ dukkhaṃ nigacchasī 'ti.[2]

519. Ahaṃ rājagahe ramme ramaṇīye giribbaje,
issaro dhanadhaññassa supahūtassa mārisa.

520. Tassāyaṃ me bhariyā ca dhītā ca suṇisā ca me,
tā mālaṃ[3] uppalañcāpi paccagghañca vilepanaṃ,
thūpaṃ harantiyo vāresiṃ taṃ pāpaṃ pakataṃ mayā.

521. Chaḷāsītisahassāni mayaṃ paccattavedanaṃ,
thūpapūjaṃ vivaṇṇetvā paccāma[4] niraye bhusaṃ.

522. Ye ca kho thūpapūjāya vattante arahato mahe.
ādīnavaṃ pakāsenti vivecayatha ne[5] tato.

523. Imā ca passa āyantiyo mālādhārī alaṅkatā,
mālāvipākaṃ anubhonti[6] samiddhā[7] tā yasassiniyo.

524. Tañca disvāna accheraṃ abbhutaṃ lomahaṃsanaṃ,
namo karonti sappaññā vandanti taṃ mahāmuniṃ.

525. So hi[8] nūna ito gantvā yoniṃ laddhāna mānusiṃ,
thūpapūjaṃ karissāmi appamatto punappunan "ti.

Dhātuvivaṇṇikapetavatthu dasamaṃ.

Cūḷavaggo tatiyo.

*****

TASSUDDĀNAṂ

Abhijjamāno koṇḍañño[9] rathakārī bhūsena ca,
kumāro gaṇikā[10] ceva dve luddā piṭṭhapūjayo,[11]
vaggo tena pavuccatī "ti.

--ooOoo--

[1] khārena - Ma, Syā, PTS.
[2] nigacchasi - Ma, PTS.
[3] tamālaṃ - Syā.
[4] pacāma - Syā.
[5] vivecayetha ne - Ma, PTS; vivecayetha no - Syā.
[6] mālāvipākaṃnubhontiyo - Ma; mālāvipākaṃ anubhontiyo - Syā, PTS.
[7] samiddhā ca - Ma.
[8] sohaṃ - Ma, Syā.
[9] kuṇḍiyo - PTS.
[10] bhaṇikā - Syā.
[11] piṭṭhipūjayo - Syā.

3. 10

516. "Ngươi đứng ở không trung, có mùi hôi, toát ra mùi thối tha, và những con dòi rúc rỉa cái miệng có mùi hôi thối của ngươi; ngươi đã tạo nghiệp gì trước đây?

517. Sau đó, chúng cầm lấy cây dao cắt xẻo lần này đến lần khác. Chúng rưới khắp (thân ngươi) với chất kiềm rồi cắt xẻo lần này đến lần khác.

518. Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà ngươi lại trải nghiệm sự khổ đau này?"

519. "Thưa ngài, ở thành Rājagaha đáng yêu, nơi Giribbaja xinh xắn, tôi đã là chủ nhân của tài sản và lúa gạo vô cùng dồi dào.

520. Người vợ này của tôi đây, con gái và con dâu của tôi, trong khi các cô ấy đang mang tràng hoa, luôn cả hoa sen xanh, và dầu thoa đắt giá đến ngôi bảo tháp, tôi đã ngăn cản; việc xấu xa ấy đã do tôi gây ra.

521. Tám mươi sáu ngàn người chúng tôi có cảm thọ (khổ) riêng biệt, sau khi chê bai việc cúng dường đến ngôi bảo tháp, chúng tôi bị nung nấu dữ dội ở địa ngục.

522. Và trong khi lễ hội của bậc A-la-hán đang được cử hành, những kẻ nào công bố điều bất lợi đối với việc cúng dường ngôi bảo tháp, quý vị hãy tách ly những kẻ ấy khỏi nơi đó.

523. Và quý vị hãy nhìn xem các cô nàng đang đi đến, có mang tràng hoa, đã được trang điểm, các cô ấy hưởng thụ quả thành tựu về tràng hoa, có sự thành công, có danh tiếng.

524. Và sau khi nhìn thấy điều kỳ diệu, phi thường, khiến nổi da gà ấy, các bậc có trí tuệ thực hiện việc nghiêng mình đảnh lễ ngài, bậc đại hiền trí.

525. Chắc chắn rằng chính tôi đây, sau khi đi khỏi nơi này, sau khi đạt được sự xuất thân thuộc loài người, sẽ thực hiện việc đảnh lễ ngôi bảo tháp, không bị xao lãng, lần này đến lần khác."

Chuyện Ngạ Quỷ Do Chê Bai Xá-Lợi là thứ mười.

Tiểu Phẩm là thứ ba.

*****

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

Chuyện không làm (mặt) nước bị vỡ ra, vị Koṇḍañña, ở hồ Rathakāra, và với vỏ trấu, đứa bé trai, luôn cả cô kỹ nữ, hai người thợ săn, (nói xấu) sau lưng, cúng dường; bởi vậy phẩm được gọi tên thế ấy.

--ooOoo--

4. MAHĀVAGGO

4. 1

526. Vesālī nāma nagaratthi vajjīnaṃ
tattha ahu licchavi ambasakkharo,[1]
disvāna petaṃ nagarassa bāhiraṃ
tattheva pucchittha taṃ kāraṇatthiko.

527. Seyyā nisajjā nayimassa atthi
abhikkamo natthi paṭikkamo vā,[2]
asitapītakhāyitavatthabhogā
paricārikā[3] sāpi imassa natthi.

528. Ye ñātakā diṭṭhasutā suhajjā
anukampakā yassa pubbe ahesuṃ,[4]
daṭṭhumpi te dāni na taṃ labhanti[5]
virādhitatto[6] hi janena tena.

529. Na oggatattassa[7] bhavanti mittā
jahanti mittā vikalaṃ viditvā,
atthañca disvā parivārayanti
bahū ca[8] mittā uggatattassa[9] honti.

530. Nihīnatto[10] sabbabhogehi kiccho
sammakkhito samparibhinnagatto,
ussāvabindūva palippamāno[11]
ajja suve jīvitassūparodho.

531. Etādisaṃ uttamakicchapattaṃ
uttāsitaṃ pucimandassa[12] sūle,
atha tvaṃ kena vaṇṇena vadesi yakkha
jīva bho jīvitameva seyyo 'ti.

532. Sālohito esa[13] ahosi mayhaṃ
ahaṃ sarāmi purimāya jātiyā,
disvā ca me kāruññamahosi rāja
mā pāpadhammo nirayaṃ patāyaṃ.

533. Ito cuto licchavi esa poso
sattussadaṃ nirayaṃ ghorarūpaṃ,
upapajjati[14] dukkaṭakammakārī
mahābhitāpaṃ kaṭukaṃ bhayānakaṃ.

---

[1] ambasakkaro - Ma.
[2] paṭikkamo ca - Ma, Syā.
[3] paricāraṇā - PTS;
pariharaṇā - Pu;
paricāraṇā - keci.
[4] ahesuṃ pubbe - Ma.
[5] daṭṭhumpi dāni na taṃ labhanti taṃpi - Syā.
[6] virājitatto - Ma, Syā.
[7] duggatassa - Syā.
[8] bahū - Ma.
[9] uggatassa - Syā.
[10] nihīnattho - Syā.
[11] palimpamāno - Ma, Syā, PTS.
[12] picumandassa - Syā.
[13] eso - Syā.
[14] uppajjati - Syā, PTS.

4. ĐẠI PHẨM

4. 1

526. Xứ Vajjī có thành phố tên là Vesālī. (Đức vua) Ambasakkhara dòng dõi Licchavi đã ngụ tại nơi ấy. Sau khi nhìn thấy ngạ quỷ ở bên ngoài thành phố, đức vua Ambasakkhara, là người muốn biết lý do, ngay tại nơi ấy đã hỏi ngạ quỷ ấy rằng:[1]

527. "Không có giường nằm ghế ngồi dành cho gã này, không có việc đi tới hay đi lui, việc được ăn, được uống, được nhai, vải vóc, của cải, người hầu gái, (các) điều ấy cũng không có cho gã này.

528. Những người nào là bà con, thân hữu đã nhìn thấy, đã nghe, đã là những người có lòng thương tưởng đến gã ấy trước đây, những người ấy giờ đây cũng không thể nhìn thấy gã ấy, bởi vì tình trạng đã bị cách ly với họ.

529. Người có tình trạng sa sút không có bạn bè; bạn bè từ bỏ sau khi biết được sự thiếu thốn (của người ấy). Và họ vây quanh sau khi nhìn thấy sự lợi ích; người có tình trạng khá giả có nhiều bạn bè.

530. Với tình trạng bị tiêu hoại tất cả các của cải, bị khốn khổ, bị lấm lem, có thân thể hoàn toàn bị gãy đổ, tựa như giọt sương đang đeo bám (vào chiếc lá), sự chấm dứt mạng sống là trong nay mai.

531. Này Dạ-xoa, vậy với tư cách gì mà ngươi nói với kẻ đã đi đến sự khốn khổ tột cùng như thế này, đã bị cắm lên ở cọc nhọn bằng gỗ *nimba* rằng: 'Này cháu yêu, cháu hãy sống. Sống đương nhiên là tốt hơn'?"

532. "Này đức vua, gã ấy đã có cùng huyết thống với tôi; tôi nhớ lại vào kiếp sống trước đây. Và sau khi nhìn thấy, tôi đã có lòng thương xót rằng: 'Mong sao kẻ có tính chất xấu xa này chớ rơi vào địa ngục.'

533. Này vị Licchavi, người nam ấy, kẻ gây nên hành động đã được thực hiện một cách xấu xa, bị chết từ nơi này, (sẽ) bị sanh vào địa ngục đầy dẫy chúng sanh, có hình thức ghê rợn, có sức nóng khủng khiếp, dữ dội, tạo ra sự sợ hãi.

---

[1] Câu kệ này là lời giới thiệu của các vị Kết Tập. Năm câu kệ kế tiếp (527-531) là lời đức vua Ambasakkhara hỏi ngạ quỷ về gã đàn ông đang chịu hình phạt cắm ở cọc nhọn (Sđd. 217).

534. Anekabhāgena guṇena seyyo
ayameva sūlo nirayena tena,
ekantadukkhaṃ[1] kaṭukaṃ bhayānakaṃ
ekantatippaṃ[2] nirayaṃ patāyaṃ.

535. Idañca sutvā vacanaṃ mameso
dukkhūpanīto vijaheyya pāṇaṃ,[3]
tasmā ahaṃ santike na bhaṇāmi
mā me kato[4] jīvitassūparodho.[5]

536. Aññāto eso purisassa attho
aññampi icchāmase pucchituṃ tuvaṃ,
okāsakammaṃ sace no karosi[6]
pucchāmi taṃ na ca no kujjhitabbaṃ.[7]

537. Addhā paṭiññā me tadā ahu[8]
nācikkhanā[9] appasannassa hoti,
akāmā saddheyyavacoti katvā
pucchassu maṃ kāmaṃ yathā visayhaṃ. (ti)

538. Yaṃ kiñcāhaṃ cakkhunā passissāmi
sabbampi tāhaṃ abhisaddaheyyaṃ,
disvāna[10] taṃ nopi ce saddaheyyaṃ[11]
kareyyāsi me yakkha niyassakammaṃ. (ti)

539. Saccappaṭiññā tava mesā hotu
sutvāna dhammaṃ labhassuppasādaṃ,[12]
aññatthiko no ca paduṭṭhacitto
yaṃ te sutaṃ asutaṃ cāpi[13] dhammaṃ,
sabbaṃ ācikkhissaṃ[14] yathā pajānaṃ.

540. Setena assena alaṅkatena
upayāsi sūlāvutakassa santike,
yānaṃ idaṃ abbhutaṃ dassaneyyaṃ
kissetaṃ kammassa ayaṃ vipāko.

541. Vesāliyā tassa nagarassa[15] majjhe
cikkhallamagge narakaṃ[16] ahosi,
gosīsamekāhaṃ pasannacitto
setaṃ[17] gahetvā narakasmiṃ[18] nikkhipiṃ.

---

[1] mā ekantadukkhaṃ - Syā, PTS.
[2] ekantatibbaṃ - Ma.
[3] pāpaṃ - Syā.
[4] mā m' ekato - Syā, PTS.
[5] jīvitassuparodho ti - Syā; jīvitassūparodho ti - PTS.
[6] okāsakammaṃ mama no sace karosi - Syā.
[7] pucchāma taṃ no ca na kujjhitabban ti - Ma; pucchāmihaṃ na ca no kujjhitabbaṃ - Syā.
[8] paṭiññā na mete tadā ahu - katthaci.
[9] acikkhanā - Syā.
[10] disvāva - Ma; disvāpi - Syā.
[11] saddaheyya - Syā.
[12] labha suppasādaṃ -Ma; labhassu pasādaṃ - Syā, PTS.
[13] vāpi - Syā.
[14] sabbampi akkhissaṃ - Ma; sabbaṃ akkhissaṃ - Syā, PTS.
[15] vesāliyā nagarassa - Ma.
[16] nagaraṃ - Syā.
[17] setuṃ - Syā.
[18] nagarasmiṃ - Syā.

534. Chính cái cọc nhọn này còn tốt hơn địa ngục ấy nhiều lần về tính chất, 'Mong sao kẻ này chớ rơi vào địa ngục có sự khổ đau cùng tột, dữ dội, gây nên nỗi sợ hãi, có sự tàn nhẫn cùng tột.'

535. Và sau khi nghe lời nói này của tôi, kẻ ấy có thể bị đưa đến khổ đau mà lìa bỏ sanh mạng; vì thế tôi không nói (lời nói này) trước mặt (kẻ ấy), chớ để sự chấm dứt mạng sống (của kẻ này) là do tôi gây nên."

536. "Sự việc ấy của người đàn ông đã được biết, tuy nhiên chúng tôi muốn hỏi ngươi việc khác. Nếu ngươi tạo cho chúng tôi cơ hội, trẫm sẽ hỏi điều ấy, và không nên nổi sân với chúng tôi."

537. "Đương nhiên, vào lúc ấy tôi đã có lời thỏa thuận. Không có việc chỉ bày cho người không được vừa lòng. Xin bệ hạ hãy xem tôi là người có lời nói đáng tin dầu là nghịch ý. Bệ hạ hãy hỏi tôi điều bệ hạ muốn, (tôi sẽ trả lời) tùy theo khả năng."

538. "Bất cứ việc gì trẫm sẽ nhìn thấy tận mắt, trẫm có thể tin tưởng tất cả điều ấy. Nhưng nếu sau khi nhìn thấy điều ấy mà trẫm vẫn không thể tin tưởng, này Dạ-xoa, ngươi có thể thực hiện việc quở trách đối với trẫm."

539. "Mong rằng sự thỏa thuận ấy của bệ hạ đối với tôi là chân thật. Là người có mục đích tìm hiểu và không có tâm địa xấu xa, xin bệ hạ hãy lắng nghe và tiếp nhận sự việc với niềm tin. Sự việc nào mà bệ hạ đã được nghe và thậm chí còn chưa được nghe, tôi sẽ chỉ bày tất cả theo như sự nhận biết."

540. "Bằng con ngựa màu trắng đã được trang điểm, ngươi đi đến trước mặt kẻ bị cắm vào cọc nhọn. Phương tiện di chuyển này là tuyệt vời, duyên dáng; quả thành tựu này là của nghiệp nào?"

541. "Tại Vesālī, ở giữa thành phố ấy, nơi con đường lầy lội đã có một hố trũng. Với tâm tận tình, tôi đã cầm lấy một cái xương đầu bò màu trắng đặt xuống hố trũng.

542. Etasmiṃ pādāni patiṭṭhapetvā
mayañca aññe ca atikkamimha,[1]
yānaṃ idaṃ abbhutaṃ dassaneyyaṃ
tasseva kammassa ayaṃ vipāko. (ti)

543. Vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati
gandho ca te sabbadisā pavāyati,
yakkhiddhipattosi mahānubhāvo
naggo cāsi kissa ayaṃ vipāko. (ti)

544. Akkodhano niccapasannacitto
saṇhāhi vācāhi janaṃ lapemi,[2]
tasseva kammassa ayaṃ vipāko
dibbo me vaṇṇo satataṃ pabhāsati.

545. Yasañca kittiñca dhamme ṭhitānaṃ
disvāna mantemi pasannacitto,
tasseva kammassa ayaṃ vipāko
dibbo me gandho satataṃ pavāyati.

546. Sahāyānaṃ titthasmiṃ nahāyantānaṃ[3]
thale gahetvā nidahissa dussaṃ,
khiḍḍatthiko no ca paduṭṭhacitto
tenamhi naggo kasirā ca vutti. (ti)

547. Yo kīḷamāno pakaroti[4] pāpaṃ
tassīdisaṃ[5] kammavipākamāhu,
akīḷamāno pana yo karoti
kiṃ tassa kammassa vipākamāhu. (ti)

548. Ye duṭṭhasaṅkappamanā manussā
kāyena vācāya ca saṅkiliṭṭhā,
kāyassa bhedā abhisamparāyaṃ
asaṃsayaṃ te nirayaṃ upenti.

549. Apare pana sugatiṃ āsamānā[6]
dāne ratā saṃgahitattabhāvā,
kāyassa bhedā abhisamparāyaṃ
asaṃsayaṃ te sugatiṃ upenti. (ti)

---

[1] atikkamimhā - Ma.
[2] upemi - Ma, Syā.
[3] nhāyantānaṃ - Ma.
[4] ca karoti - Syā.
[5] tassedisaṃ - Ma, Syā.
[6] āsisamānā - Syā.

542. Sau khi đã đặt các bàn chân ở nơi ấy, chúng tôi và những người khác đã vượt qua. Phương tiện di chuyển này là tuyệt vời, duyên dáng; quả thành tựu này là của chính nghiệp ấy."

543. "Màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương, và mùi hương của ngươi tỏa ra khắp các phương. Ngươi đã đạt được thần thông của Dạ-xoa, có đại oai lực, và ngươi bị lõa lồ; quả thành tựu này là của việc gì?"

544. "Không có giận dữ, và luôn luôn có tâm tận tình, tôi chuyện trò với mọi người bằng những lời nói mềm mỏng; quả thành tựu này là của chính nghiệp ấy: màu da thuộc về cõi Trời của tôi thường xuyên chiếu sáng.

545. Với tâm tận tình, tôi nhìn nhận, tán dương danh vọng và tiếng tốt của những người đã đứng vững trong Giáo Pháp; quả thành tựu này là của chính nghiệp ấy: mùi hương thuộc về cõi Trời của tôi thường xuyên tỏa ra.

546. Là người có mục đích đùa giỡn và không có tâm địa xấu xa, tôi đã lấy y phục của những người bạn đang tắm ở bến tắm và giấu ở nơi khô ráo; vì điều ấy tôi bị lõa lồ và sự sinh hoạt bị khốn khó."

547. "Người nào thực hiện việc xấu xa trong khi vui đùa, người ta nói rằng quả thành tựu của nghiệp ấy là như thế này. Trái lại, người nào làm trong lúc không phải vui đùa, thì người ta nói gì về quả thành tựu của nghiệp ấy?"

548. "Những người nào có sự suy nghĩ và tâm ý xấu xa, bị ô nhiễm do thân và do khẩu, do sự tan rã của thân xác, vào kiếp sống kế tiếp những người ấy chắc chắn (sẽ) đi đến địa ngục.

549. Trái lại, những người khác mong mỏi cảnh giới an vui, ưa thích việc bố thí, có bản tính nhân hậu, do sự tan rã của thân xác, vào kiếp sống kế tiếp những người ấy chắc chắn (sẽ) đi đến chốn an vui."

550. Taṃ kinti jāneyyaṃ ahaṃ avecca
kalyāṇapāpassa ayaṃ vipāko,
kiṃ vāhaṃ disvā abhisaddaheyyaṃ
ko vāpi maṃ saddahāpeyya etaṃ. (ti)

551. Disvā ca sutvā vā[1] abhisaddahassu
kalyāṇapāpe ubhaye asante,
kalyāṇapāpassa ayaṃ vipāko[2]
siyā nu sattā sugatā duggatā vā.

552. No cettha kammāni kareyyuṃ maccā
kalyāṇapāpāni manussaloke,
nāhesuṃ[3] sattā sugatā duggatā vā
hīnappaṇītā[4] ca manussaloke.

553. Yasmā ca kammāni karonti maccā
kalyāṇapāpāni manussaloke,
tasmā hi[5] sattā sugatā duggatā vā
hīnappaṇītā[5] ca manussaloke.

554. Dvayajja[6] kammānaṃ vipākamāhu
sukhassa dukkhassa ca vedanīyaṃ,
tā devatāyo paricārayanti[7]
paccenti[8] bālā dvyataṃ apassino.

555. Namatthi kammāni sayaṃ katāni
datvāpi me natthi so[9] ādiseyya,
acchādanaṃ sayanamathannapānaṃ
tenamhi naggo kasirā ca vutti. (ti)

556. Siyā nu kho kāraṇaṃ kiñca yakkha
acchādanaṃ yena tuvaṃ labhetha,
ācikkha me taṃ[10] yadatthi hetu
saddhāyitaṃ[11] hetu vaco suṇoma. (ti)

557. Kappinako[12] nāma idhatthi bhikkhu
jhāyī susīlo arahā vimutto,
guttindriyo saṃvutapātimokkho
sītibhūto uttamadiṭṭhipatto.

558. Sakhilo vadaññū suvaco sumukho
svāgamo suppaṭimuttako ca,
puññassa khettaṃ araṇavihārī
devamanussānañca dakkhiṇeyyo.

---

[1] sutvā - Sīmu 1.
[2] kalyāṇapāpassa ayaṃ vipāko, kalyāṇapāpe ubhaye asante - Ma, Syā.
[3] tasmā hi - PTS.
[4] hīnā paṇītā - Ma, Syā, PTS.
[5] tasmā - Syā.
[6] dvayañja - Syā.
[7] tā devatā parivārayanti - Syā.
[8] paccanti - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1.
[9] yo - Ma.
[10] tvaṃ - Ma, Syā.
[11] saddhāyikaṃ - Ma.
[12] kappitako - Ma, Syā, evaṃ sabbatha.

550. "Làm thế nào trẫm có thể biết chắc chắn về điều ấy rằng quả thành tựu này là của việc tốt và việc xấu? Hoặc là, sau khi nhìn thấy trẫm có thể tin được không? Hoặc nữa, người nào có thể khiến cho trẫm tin được điều ấy?"

551. "Sau khi nhìn thấy hoặc sau khi lắng nghe, bệ hạ hãy tin tưởng rằng quả thành tựu này là của việc tốt và việc xấu. Khi cả hai tốt và xấu không hiện hữu, có thể nào chúng sanh lại đi đến nhàn cảnh hay đọa vào khổ cảnh?

552. Ở đây, nếu loài người không làm các nghiệp tốt và xấu ở thế giới nhân loại, chúng sanh đã không đi đến nhàn cảnh hay đọa vào khổ cảnh, và đã không trở nên thấp hèn hay cao sang ở thế giới nhân loại.

553. Và bởi vì loài người làm các nghiệp tốt và xấu ở thế giới nhân loại, chính vì thế chúng sanh đi đến nhàn cảnh hay đọa vào khổ cảnh, và trở nên thấp hèn hay cao sang ở thế giới nhân loại.

554. Hôm nay, người ta nói quả thành tựu của các nghiệp có hai loại: cảm thọ của lạc và của khổ. Các vị Thiên nhân ấy nhàn hạ, những kẻ ngu không nhìn thấy tính chất đi đôi (nghiệp và quả của nghiệp) bị nung nấu (khổ đau).

555. Tôi không có các nghiệp (thiện) đã được tự mình làm, thậm chí sau khi bố thí y phục, giường nằm, rồi cơm ăn nước uống cũng không có người chỉ định (việc ấy là) dành cho tôi; vì điều ấy tôi bị lõa lồ và sự sinh hoạt bị khốn khó."

556. "Này Dạ-xoa, có thể có cách thức nào nhờ đó ngươi có thể đạt được y phục? Nếu có nguyên do thì ngươi hãy nói điều ấy cho trẫm, chúng tôi sẽ lắng nghe lời nói về nguyên do đã được tin cậy."

557. "Ở nơi đây, có vị tỳ khưu tên Kappinaka, có thiền chứng, có thiện giới, là vị A-la-hán, đã được giải thoát, có giác quan đã được canh phòng, có giới bổn *Pātimokkha* đã được thu thúc, có trạng thái mát mẻ, đã đạt được chánh kiến tối thượng.

558. Vị ấy nhã nhặn, biết lắng nghe, dễ tính, có khuôn mặt nhân hậu, có sự truyền thừa tốt đẹp, và có lời nói khôn khéo, là thửa ruộng phước, có sự an trú tâm bình lặng, xứng đáng được cúng dường bởi chư Thiên và nhân loại.

559. Santo vidhūmo anīgho nirāso
mutto visallo amamo avaṅko,
nirūpadhī sabbapapañcakhīṇo
tisso vijjā anuppatto jutīmā.[1]

560. Appaññāto disvāpi na sujāno
munī ti naṃ vajjisu voharanti,
jānanti taṃ yakkhabhūtā anejaṃ
kalyāṇadhammaṃ vicaranti[2] loke.

561. Tassa tuvaṃ ekaṃ yugaṃ[3] duve vā
mamuddisitvāna sace dadetha,
paṭiggahītāni ca tāni assu
mamañca passetha sannaddhadussaṃ. (ti)

562. Kasmiṃ padese samaṇaṃ vasantaṃ
gantvāna passemu mayaṃ idāni,
samajja[4] kaṅkhaṃ vicikicchitañca
diṭṭhivisūkāni ca ko vinodaye.[5]

563. Eso nisinno kapinaccanāyaṃ
parivārito devatāhi bahūhi,
dhammiṃ kathaṃ[6] bhāsati saccanāmo
sakasmimācerake[7] appamatto. (ti)

564. Tathāhaṃ kassāmi gantvā idāni
acchādayissaṃ samaṇaṃ yugena,
paṭiggahītāni ca tāni assu[8]
tuvañca passemu sannaddhadussaṃ. (ti)

565. Mā akkhaṇe pabbajitaṃ upāgami
sādhu vo licchavi nesa dhammo,
tato ca kāle upasaṅkamitvā
tattheva passāhi[9] raho nisinnaṃ. (ti)

566. Tathāti[10] vatvā agamāsi tattha
parivārito dāsagaṇena licchavi,
so taṃ nagaraṃ upasaṅkamitvā
vāsūpagacchittha[11] sake nivesane.

---

[1] jutimā - Ma, Syā.
[2] vicarantaṃ - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1.
[3] ekayugaṃ - Ma.
[4] yo majja - Ma;
sa majja - Syā;
sa-m-ajja - PTS.
[5] vinodayeyyā ti - Ma; ko vinodaye ceti - Syā; vinodaye me - PTS.
[6] dhammikathaṃ - Syā.
[7] sakasmi accherake - Syā.
[8] passa - Syā.
[9] passāmi - Syā.
[10] tathā hi - Syā.
[11] vāsupagañchittha - Syā.

559. An tịnh, không tầm cầu sai trái, không khổ nhọc, không luyến ái, đã được giải thoát, không còn mũi tên (tham ái), không chấp ngã, không khúc mắc, không còn mầm mống tái sanh, đã cạn kiệt tất cả chướng ngại, đã đạt đến ba Minh, có sự sáng suốt.

560. Do ít được biết đến, thậm chí sau khi nhìn thấy cũng không dễ biết được, ở xứ Vajji người ta gọi vị ấy là 'bậc hiền trí,' các hàng Dạ-xoa biết vị ấy là không còn dục vọng, có bản chất tốt đẹp, đang du hành ở thế gian.

561. Nếu quý ngài có thể dâng cúng đến vị ấy một hoặc hai xấp vải đôi rồi chỉ định là dành cho tôi, và nếu chúng có thể được thọ nhận thì quý ngài sẽ nhìn thấy tôi có y phục đã được mặc vào."

562. "Vị Sa-môn đang ngụ ở khu vực nào? Chúng tôi có thể đi đến và gặp vị ấy bây giờ. Hôm nay, người nào đây có thể xua đi sự nghi ngờ, sự phân vân, và các luận điểm trườn uốn của tà kiến cho trẫm?"

563. "Vị ấy đã ngồi xuống ở Kapinaccanā,[1] được vây quanh bởi nhiều Thiên nhân; vị có tên gọi chân thật đang thuyết bài giảng về Giáo Pháp, là vị không xao lãng trong lời giáo huấn của bậc dòng Sakya."

564. "Giờ đây, trẫm sẽ đi và sẽ làm như thế. Trẫm sẽ choàng lên vị Sa-môn với xấp vải đôi, chúng sẽ được thọ nhận, và chúng tôi có thể nhìn thấy ngươi có y phục đã được mặc vào."

565. "Chớ đi đến gần vị xuất gia không đúng thời điểm. Này vị Licchavi, tốt lắm, điều ấy không phải là thói quen của bệ hạ. Và sau đó, vào lúc đúng thời, bệ hạ hãy đi đến và nhìn thấy, ngay tại nơi ấy, vị ngồi, cô độc."

566. Sau khi nói rằng: "Hãy là như vậy," vị Licchavi, được tháp tùng bởi đám nô lệ, đã đi đến nơi ấy. Sau khi đi đến thành phố ấy, đức vua đã đi đến chỗ ở, nơi trú ngụ của mình.

[1] Kapinaccanā: do sự nhảy múa (*naccanaṃ*) của các con khỉ (*kapi*) mà khu vực đã được gọi tên như vậy (Sđd. 231).

567. Tato ca kāle gihikiccāni katvā
nahātvā[1] pivitvā ca khaṇaṃ labhitvā,
viceyya peḷāto[2] yugāni aṭṭha
gāhāpayī dāsagaṇena licchavi.

568. So taṃ padesaṃ upasaṅkamitvā
tamaddasā[3] samaṇaṃ santacittaṃ,
paṭikkamantaṃ[4] gocarato nivattaṃ
sītibhūtaṃ rukkhamūle nisinnaṃ.

569. Tamenaṃ avoca upasaṅkamitvā
appābādhaṃ phāsuvihārañca pucchi,
vesāliyaṃ licchavihaṃ[5] bhadante
jānanti maṃ licchavi ambasakkharo.

570. Imāni me aṭṭhayugā subhāni[6]
patigaṇha bhante padadāmi tuyhaṃ,
teneva atthena idhāgatosmi
yathā ahaṃ attamano bhaveyyaṃ. (ti)

571. Dūratova samaṇā brāhmaṇā[7] ca
nivesanaṃ te parivajjayanti,
pattāni bhijjanti ca te[8] nivesane
saṅghāṭiyo cāpi vipāṭayanti.[9]

572. Athāpare pādakuṭhārikāhi[10]
avaṃsirā samaṇā pātayanti,[11]
etādisaṃ pabbajitā[12] vihesaṃ
tayā kataṃ samaṇā pāpuṇanti.

573. Tiṇena telampi na tvaṃ adāsi
mūḷhassa maggampi na pāvadāsi,
andhassa daṇḍaṃ sayamādiyāsi
etādiso kadariyo asaṃvuto,[13]
atha tvaṃ kena vaṇṇena kimeva disvā
amhehi saha saṃvibhāgaṃ karosi.

574. Paccemi bhante yaṃ tvaṃ vadesi
vihesayiṃ[14] samaṇe brāhmaṇe[15] ca,
khiḍḍatthiko no ca paduṭṭhacitto
etampi me dukkaṭameva bhante.

---

[1] nhātvā - Ma, Syā.
[2] peḷāto ca - Ma;
peḷato ca - Syā.
[3] taṃ addasa - Ma, Syā.
[4] paṭikkantaṃ - Ma, Syā, PTS.
[5] licchavi ahaṃ - Syā.
[6] aṭṭhayugāni bhante - Syā.
[7] samaṇabrāhmaṇā - Ma, Syā.
[8] bhijjanti tava - Syā.
[9] vidālayanti - Ma, Syā, PTS.
[10] pādakudārikāhi - Syā.
[11] pāṭiyanti - Syā.
[12] pabbajitaṃ - Syā.
[13] asaṃvuto tuvaṃ - Ma.
[14] vimosayi - Syā.
[15] samaṇabrāhmaṇe - Syā, PTS.

567. Và sau đó, vào buổi sáng, sau khi đã làm các phận sự của người tại gia, đức vua đã tắm và uống nước. Sau khi đạt được thời điểm, vị Licchavi đã chọn lựa tám xấp vải đôi từ trong rương rồi bảo đám nô lệ cầm lấy.

568. Sau khi đi đến khu vực ấy, đức vua đã nhìn thấy vị Sa-môn có tâm an tịnh ấy, đang trở về từ nơi khất thực, đã về đến nơi, đã ngồi xuống ở gốc cây, có trạng thái mát mẻ.

569. Sau khi đi đến gần, đức vua đã nói điều ấy với vị ấy, đã hỏi về trạng thái thiểu bệnh và sự an trú thoải mái rằng: "Thưa ngài đại đức, trẫm thuộc dòng dõi Licchavi ở Vesālī, người ta biết trẫm là Ambasakkhara dòng dõi Licchavi.

570. Thưa ngài, xin ngài hãy thọ nhận tám xấp vải đôi xinh đẹp này của trẫm; trẫm xin dâng đến ngài. Chính vì mục đích ấy mà trẫm đã đi đến nơi đây, như thế trẫm có thể được hoan hỷ."

571. "Các vị Sa-môn và Bà-la-môn tránh né nơi trú ngụ của bệ hạ từ đàng xa. Và ở nơi trú ngụ của bệ hạ, các bình bát bị đập vỡ và các y hai lớp cũng bị xé rách.

572. Rồi những kẻ khác làm cho các vị Sa-môn té ngã dập đầu bởi những bàn chân như lưỡi búa. Các vị xuất gia, các vị Sa-môn gánh lấy sự hãm hại như thế ấy đã do bệ hạ làm.

573. Bệ hạ không bố thí thậm chí dầu đốt đèn cùng với cọng cỏ, cũng không chỉ đường cho người lạc lối, bệ hạ đích thân giật lấy cây gậy của người mù, người như thế ấy là keo kiệt, không thu thúc. Giờ vì lý do gì, sau khi nhìn thấy chính điều gì mà bệ hạ lại thực hiện việc san sẻ với chúng tôi?"

574. "Thưa ngài, trẫm hiểu được điều ngài nói; trẫm đã hãm hại các vị Sa-môn và Bà-la-môn. Là người có mục đích đùa giỡn và không có tâm địa xấu xa, thưa ngài, điều này cũng chính là việc đã làm sai trái của trẫm.

575. Khiḍḍāya yakkho[1] pasavitva[2] pāpaṃ
vedeti dukkhaṃ asamattabhogī,[3]
daharo yuvā nagganiyassa bhāgī
kiṃsu tato dukkhatarassa hoti.

576. Taṃ disvā saṃvegamalatthaṃ bhante
tappaccayā tāhaṃ[4] dadāmi dānaṃ,
paṭigaṇha bhante vatthayugāni aṭṭha
yakkhassimā gacchantu dakkhiṇāyo. (ti)

577. Addhā hi dānaṃ bahudhā pasatthaṃ[5]
dadato ca te akkhayadhammamatthu,
paṭigaṇhāmi te vatthayugāni aṭṭha
yakkhassimā gacchantu dakkhiṇāyo.

578. Tato ca[6] so ācamayitva[7] licchavi
therassa datvāna yugāni aṭṭha,
paṭiggahītāni ca tāni cassu[8]
yakkhañca passetha sannaddhadussaṃ.

579. Tamaddasā candanasāralittaṃ
ājaññamārūḷham[9]uḷāravaṇṇaṃ,
alaṅkataṃ sādhu nivatthadussaṃ
parivāritaṃ yakkhamahiddhipattaṃ.

580. So taṃ disvā attamano udaggo
pahaṭṭhacitto ca[10] subhaggarūpo,
kammañca disvāna mahāvipākaṃ
sandiṭṭhikaṃ cakkhunā sacchikatvā.

581. Tamenaṃ avoca upasaṅkamitvā
dassāmi dānaṃ samaṇabrāhmaṇānaṃ,
na cāpi me kiñci adeyyamatthi
tuvaṃ ca me yakkha bahūpakāroti.[11]

582. Tuvaṃ ca me licchavi ekadesaṃ
adāsi dānāni amoghametaṃ,
svāhaṃ karissāmi tayā ca[12] sakkhiṃ
amānuso mānusakena saddhin 'ti.[13]

---

[1] kho - Syā.
[2] pasavitvā - Ma;
pasavitvāna - Syā.
[3] appamattabhogī - Syā.
[4] tappaccayā vāpi - Ma, Syā.
[5] pasaṭṭhaṃ - Syā.
[6] hi - Ma, Syā, PTS.
[7] ācamayitvā - Ma, Syā.
[8] vāssuṃ - Syā.
[9] ājaññamāruyha - Syā.
[10] pahaṭṭhacittova - Syā.
[11] bahūpakāro - Syā, PTS.
[12] tayāva - Ma, Syā.
[13] saddhiṃ - Syā, PTS.

575. Sau khi gây nên việc xấu xa do đùa giỡn, gã Dạ-xoa cảm nhận khổ đau, có sự thọ hưởng không được đầy đủ. Là người trẻ tuổi, thanh niên, có số phần của tình trạng lõa lồ, còn có khổ đau nào hơn thế cho gã ấy?

576. Thưa ngài, sau khi nhìn thấy điều ấy trẫm đã có sự chấn động. Do duyên ấy, trẫm dâng cúng vật thí này. Thưa ngài, xin ngài hãy thọ nhận tám xấp vải đôi; mong sao các vật cúng dường này đến với Dạ-xoa."

577. "Bởi vì sự bố thí đương nhiên được ca tụng theo nhiều cách, mong sao là pháp không lui sụt đối với bệ hạ trong khi bố thí. Ta thọ nhận tám xấp vải đôi của bệ hạ; mong sao các vật cúng dường này đến với Dạ-xoa."

578. Và sau đó, vị Licchavi đã rưới nước (ở bàn tay) rồi đã dâng cúng tám xấp vải đôi đến vị trưởng lão (nói rằng): "Cầu mong các vật này được thọ nhận!" (Và vị trưởng lão đã bảo rằng) "Quý vị hãy nhìn xem gã Dạ-xoa có y phục đã được mặc vào."

579. Đức vua đã nhìn thấy Dạ-xoa ấy, đã được thoa tinh chất của trầm hương, đã cỡi lên con ngựa thuần chủng, có màu da quý phái, đã được trang điểm, có y phục được mặc vào khéo léo, được (tùy tùng) vây quanh, đã đạt đến đại thần lực của Dạ-xoa.

580. Sau khi nhìn thấy Dạ-xoa ấy, đức vua được hoan hỷ, phấn khởi, có tâm tư phấn chấn, có dáng vẻ rạng rỡ sau khi đã nhìn thấy nghiệp và quả thành tựu lớn lao được thấy rõ ràng, sau khi đã chứng thực bằng mắt.

581. Sau khi đi đến gần, đức vua đã nói điều ấy với Dạ-xoa ấy rằng: "Trẫm sẽ dâng cúng vật thí đến các Sa-môn và Bà-la-môn. Và thậm chí đối với trẫm không có vật gì là không thể bố thí. Và này Dạ-xoa, ngươi có nhiều sự hỗ trợ đối với trẫm."

582. "Này vị Licchavi, bệ hạ đã dâng cúng các vật thí, có một phần là dành cho tôi, điều ấy không phải vô ích. Tôi đây sẽ thực hiện việc quen biết với bệ hạ, một hạng phi nhân cùng với một người nhân loại."

583. Gatī ca bandhū ca parāyaṇañca
mitto mamāsi atha devatāsi,[1]
yācāmahaṃ[2] pañjaliko bhavitvā
icchāmi taṃ yakkha punāpi daṭṭhun 'ti.[3]

584. Sace tuvaṃ assaddho bhavissasi
kadariyarūpo vippaṭipannacitto,
teneva maṃ na lacchasi[4] dassanāya
disvā ca taṃ nopi[5] ca ālapissaṃ.

585. Sace tuvaṃ[6] bhavissasi dhammagāravo
dāne rato saṅgahitattabhāvo,
opānabhūto samaṇabrāhmaṇānaṃ
evaṃ mamaṃ lacchasi[7] dassanāya.

586. Disvā ca taṃ ālapissaṃ bhadante
imañca sūlato lahuṃ pamuñca,
yato nidānaṃ akarimha sakkhiṃ
maññāma[8] sūlāvutakassa kāraṇā.

587. Te aññamaññaṃ akarimha sakkhiṃ
ayañca sūlāvuto[9] lahuṃ pamutto,
sakkacca dhammāni samācaranto
mucceyya[10] so nirayā ca[11] tamhā.

588. Kammaṃ siyā aññatra vedanīyaṃ
kappinakañca upasaṅkamitvā,
teneva[12] saha saṃvibhajitva[13] kāle
sayammukhenupanisajja puccha.

589. So te akkhissati etamatthaṃ
tameva bhikkhuṃ upasaṅkamitvā,
pucchassu aññatthiko[14] no ca paduṭṭhacitto
so te sutaṃ asutaṃ cāpi dhammaṃ,
sabbampi akkhissati yathā pajānaṃ.[15]

590. So tattha rahassaṃ samullapitvā
sakkhiṃ karitvāna amānusena,
pakkāmi so licchavīnaṃ sakāsaṃ
atha brūvi[16] parisaṃ sannisinnaṃ.

---

[1] devatā me - Ma.
[2] yācāmi taṃ - Ma, Syā.
[3] daṭṭhuṃ - Syā, PTS.
[4] tvaṃ neva maṃ lacchasi - Ma; teneva maṃ licchavi - Syā.
[5] nāpi - PTS.
[6] sace pana tvaṃ - Ma; sace tvaṃ - PTS.
[7] licchavi - Syā.
[8] maññāmi - Ma, Syā, PTS.
[9] sūlato - Ma.
[10] muñceyya - Syā.
[11] nirayāva - Syā.
[12] tena - Syā.
[13] saṃvibhajitvā - Ma; saṃvibhajitvāna - Syā.
[14] puññatthiko - Syā.
[15] pajānan ti - Ma; suto ca dhammaṃ sugatiṃ akkhissa - Syā, PTS adhikaṃ.
[16] bravi - Ma, Syā.

583. “Ngươi là số phận, là thân quyến, là sự nâng đỡ, và là người bạn của trẫm, rồi là vị Thiên nhân. Trẫm chắp tay lại khẩn cầu: ‘Này Dạ-xoa, trẫm muốn nhìn thấy ngươi thêm lần nữa.’”

584. “Nếu bệ hạ không còn niềm tin, có dáng vẻ keo kiệt, có tâm bị lầm lạc, do chính điều ấy bệ hạ sẽ không đạt được việc nhìn thấy tôi nữa, và tôi sau khi nhìn thấy bệ hạ, cũng sẽ không trò chuyện.

585. Nếu bệ hạ sẽ có sự tôn kính Giáo Pháp, ưa thích việc bố thí, có bản tính nhân hậu, là nguồn cung ứng (vật chất) đối với các Sa-môn và Bà-la-môn, như vậy bệ hạ sẽ đạt được việc nhìn thấy tôi.

586. Và này bậc đáng kính, sau khi nhìn thấy bệ hạ, tôi sẽ trò chuyện. Và bệ hạ hãy nhanh chóng phóng thích người này khỏi cọc nhọn. Bắt đầu từ người này, chúng ta đã thực hiện việc quen biết, chúng ta hãy nghĩ là bởi lý do của người bị cắm vào cọc nhọn.

587. Chúng ta đây đã thực hiện việc quen biết lẫn nhau. Và người bị cắm vào cọc nhọn này nên được phóng thích nhanh chóng. Trong khi thực hành các pháp một cách nghiêm chỉnh, người ấy có thể thoát khỏi địa ngục ấy.

588. Nghiệp có thể được cảm thọ ở nơi khác. Bệ hạ hãy đi đến gặp vị Kappinaka, sau khi san sẻ (vật thực) với chính vị ấy vào lúc đúng thời, sau khi đã ngồi xuống gần bên, đối diện, bệ hạ hãy đích thân hỏi.

589. Vị ấy sẽ chỉ bày cho bệ hạ về ý nghĩa ấy. Sau khi đi đến gần chính vị tỳ khưu ấy, (với tư cách) là người có mục đích tìm hiểu và không có tâm địa xấu xa, bệ hạ hãy hỏi. Vị ấy sẽ chỉ bày tất cả đúng theo sự nhận biết về Giáo Pháp điều mà bệ hạ đã được nghe và thậm chí còn chưa được nghe.”

590. Tại nơi ấy, sau khi đã chuyện trò một cách kín đáo, sau khi đã thực hiện việc quen biết với hàng phi nhân, đức vua đã ra đi đến nơi có mặt các vi Licchavi, rồi đã nói với tập thể đang ngồi tụ tập rằng:

591. Suṇantu bhonto mama ekavākyaṃ
varaṃ varissaṃ labhissāmi atthaṃ,
sūlāvuto puriso luddakammo
paṇihitadaṇḍo[1] anusattarūpo.

592. Ettāvatā vīsatirattimattā
yato āvuto neva jīvati na mato,
tāhaṃ mocayissāmi dāni
yathāmati[2] anujānātu saṅgho 'ti.[3]

593. Etañca aññaṃ ca lahuṃ pamuñca
ko taṃ vadetha tathā karontaṃ,
yathā pajānāsi tathā karohi
yathāmati[2] anujānāti saṅgho 'ti.[3]

594. So taṃ padesaṃ upasaṅkamitvā
sūlāvutaṃ mocayi khippameva,
mā bhāyi sammāti ca taṃ avoca
tikicchakānañca upaṭṭhapesi.

595. Kappinakañca upasaṅkamitvā
tena samaṃ[4] saṃvibhajitvā[5] kāle,
sayammukhenupanisajja[6] licchavi
tatheva pucchittha naṃ kāraṇatthiko.

596. Sūlāvuto puriso luddakammo
paṇihitadaṇḍo[1] anusattarūpo,
ettāvatā vīsatirattimattā
yato āvuto neva jīvati na mato.

597. So mocito gantvā mayā idāni
etassa yakkhassa vaco hi bhante,
siyā nu kho kāraṇaṃ kiñcideva
yena so nirayaṃ no vajeyya.

598. Ācikkha bhante yadi atthi hetu
saddhāyitaṃ[7] hetu vaco[8] suṇoma,
na tesaṃ kammānaṃ vināsamatthi
avedayitvā idha byantibhāvo. (ti)

---

[1] paṇīhitadaṇḍo - Ma; paṇītadaṇḍo - Syā, PTS.
[2] yathāmatiṃ - Ma; yathā matiṃ - Syā.
[3] saṅgho - PTS.
[4] ten' eva saha - Ma, PTS; tena saha - Syā.
[5] saṃvibhajitvāna - Syā; saṃvibhajitva - PTS.
[6] sayaṃ mukhenūpanisajja - Ma; sayaṃ mukheneva upanisajja - Syā.
[7] saddhāyikaṃ - Ma.
[8] hetu vaco ti - Syā.

591. "Này các khanh, hãy lắng nghe một lời nói của trẫm. Nếu trẫm có thể chọn điều ước muốn, trẫm sẽ chọn lấy điều lợi ích. Người đàn ông có hành động tàn bạo đã bị cắm ở cọc nhọn, đã bị áp dụng hành phạt, có vóc dáng của kẻ thuần phục.

592. Cho đến bây giờ là hai mươi đêm kể từ lúc bị cắm (ở cọc nhọn) gã chẳng những không sống mà cũng chẳng bị chết. Giờ đây, trẫm sẽ phóng thích gã ấy; mong rằng tập thể chấp nhận theo suy nghĩ như vậy."

593. "Bệ hạ hãy nhanh chóng phóng thích gã này và gã khác. Ai có thể nói bệ hạ trong khi bệ hạ làm như thế ấy. Bệ hạ nhận thức như thế nào thì bệ hạ hãy thực hiện như thế ấy; tập thể thuận theo suy nghĩ như vậy."

594. Sau khi đi đến khu vực ấy, đức vua đã vô cùng nhanh chóng phóng thích người bị cắm ở cọc nhọn và đã nói với gã ấy rằng: "Này anh bạn, chớ sợ hãi," rồi đã bàn giao cho các vị y sĩ.

595. Và sau khi đã đi đến gặp vị Kappinaka, sau khi đã san sẻ (vật thực) đồng đều với vị ấy vào lúc đúng thời, sau khi đích thân ngồi xuống gần bên đối diện, vị Licchavi là người muốn biết lý do, ngay tại nơi ấy, đã hỏi vị ấy rằng:

596. "Người đàn ông có hành động tàn bạo đã bị cắm ở cọc nhọn, đã bị áp dụng hành phạt, có vóc dáng của kẻ thuần phục. Cho đến bây giờ là hai mươi đêm kể từ lúc gã bị cắm (ở cọc nhọn) chẳng những không sống mà cũng chẳng bị chết.

597. Được tha bổng, gã ấy giờ đây đã đi với trẫm bởi vì lời nói của Dạ-xoa này. Thưa ngài, phải chăng có lý do nào đó khiến cho gã ấy có thể khỏi đi đến địa ngục?

598. Thưa ngài, nếu có nguyên do xin ngài hãy chỉ bày; chúng tôi sẽ lắng nghe lời nói về nguyên do đã được tin cậy. Phải chăng không có sự triệt tiêu các nghiệp ấy? Phải chăng có tình trạng chấm dứt ở đây mà không phải cảm thọ?"

599. Sace sa[1] dhammāni[2] samācareyya
sakkacca[3] rattindivamappamatto,
mucceyya so nirayā ca tamhā
kammaṃ siyā aññatra vedanīyan 'ti.[4]

600. Aññāto eso purisassa attho
mamampidāni anukampa bhante,
anusāsa maṃ ovada bhūripañña
yathā ahaṃ no nirayaṃ vajeyyan 'ti.[5]

601. Ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ upehi
dhammañca saṅghañca pasannacitto,
tatheva sikkhāya padāni[6] pañca
akhaṇḍaphullāni samādiyassu.

602. Pāṇātipātā viramassu khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayassu,
amajjapo mā ca musā abhāṇī[7]
sakena dārena ca hohi tuṭṭho,
imañca ariyaṃ[8] aṭṭhaṅgavarenupetā[9]
samādiyāhi kusalaṃ sukhudrayaṃ.[10]

603. Cīvaraṃ piṇḍapātañca paccayaṃ sayanāsanaṃ,
annaṃ pānaṃ khādanīyaṃ vatthasenāsanāni ca,[11]
dadāhi ujubhūtesu vippasannena cetasā.[12]

604. Bhikkhū pi[13] sīlasampanne vītarāge bahussute,
tappehi annapānena sadā puññaṃ pavaḍḍhati.

605. Evañca dhammāni samācaranto
sakkacca[3] rattindivamappamatto,
mucceyya so tvaṃ[14] nirayā ca tamhā
kammaṃ siyā aññatra vedanīyan 'ti.[4]

606. Ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ upemi
dhammañca saṅghañca pasannacitto,
tatheva sikkhāya padāni[6] pañca
akhaṇḍaphullāni samādiyāmi.

607. Pāṇātipātā viramāmi khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayāmi,
amajjapo no ca musā bhaṇāmi
sakena dārena ca homi tuṭṭho,
imañca ariyaṃ aṭṭhaṅgavarenupetaṃ[10]
samādiyāmi kusalaṃ sukhudrayaṃ.[11]

---

[1] so - Ma, Syā, PTS.
[2] kammāni - Sīmu 2, Pa.
[3] sakkaccaṃ - Syā.
[4] vedanīyaṃ - Syā, PTS.
[5] vajeyyaṃ - Syā, PTS.
[6] sikkhāpadāni - Syā.
[7] abhāsi - Syā.
[8] ariyaṃ - itisaddo Syā natthi.
[9] aṭṭhaṅgavarenupetaṃ - Ma, PTS; aṭṭhaṅgavaraṃ upetaṃ - Syā.
[10] sukhindriyaṃ - Syā.
[11] annapānaṃ khādanīyaṃ vatthaṃ senāsanāni ca - Syā.
[12] sadā puññaṃ pavaḍḍhati - Syā.
[13] ca - Syā, PTS.
[14] muñca tuvaṃ - Ma; muñceyya so - Syā.

599. "Nếu người ấy thực hành các pháp một cách nghiêm chỉnh đêm ngày không xao lãng, người ấy có thể thoát khỏi địa ngục ấy. Nghiệp có thể được cảm thọ ở nơi khác."

600. "Vấn đề của gã đàn ông ấy đã được thấu hiểu. Thưa ngài, giờ đây xin ngài cũng hãy thương xót đến trẫm. Thưa vị có tuệ bao la, xin ngài hãy chỉ dạy, hãy giáo huấn trẫm để cho trẫm không phải đi địa ngục."

601. "Ngay ngày hôm nay, với tâm tịnh tín bệ hạ hãy đi đến nương nhờ đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng. Tương tự y như thế, bệ hạ hãy thọ trì năm điều học không bị bể vỡ hay sứt mẻ.

602. Bệ hạ hãy lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, hãy xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, chớ có việc uống chất say và nói lời dối trá, và hãy vui thích (chỉ) với người vợ của mình. Hãy thọ trì việc thiện đưa đến sự an lạc, được gắn liền với tám chi phần cao quý thánh thiện này.

603. Với tâm ý tịnh tín, bệ hạ hãy dâng cúng y phục và vật thực, vật dụng, chỗ nằm ngồi, cơm ăn, nước uống, vật thực cứng, vải vóc và chỗ trú ngụ đến các vị có bản thể chính trực.

604. Bệ hạ cũng hãy làm toại ý các vị tỳ khưu đầy đủ giới hạnh, đã xa lìa luyến ái, có sự học rộng, với cơm ăn và nước uống; phước báu luôn luôn tăng trưởng.

605. Và trong khi thực hành các pháp một cách nghiêm chỉnh đêm ngày không xao lãng như thế, bệ hạ đây có thể thoát khỏi địa ngục ấy; nghiệp nếu có sẽ được cảm thọ ở nơi khác."

606. "Ngay ngày hôm nay, với tâm tịnh tín trẫm đi đến nương nhờ đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng. Tương tự y như thế, trẫm thọ trì năm điều học không bị bể vỡ hay sứt mẻ.

607. Trẫm lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say và không nói lời dối trá, trẫm vui thích (chỉ) riêng với người vợ của mình. Trẫm thọ trì việc thiện đưa đến sự an lạc, được gắn liền với tám chi phần cao quý thánh thiện này."

608. Cīvaraṃ piṇḍapātañca paccayaṃ sayanāsanaṃ,
annaṃ pānaṃ khādanīyaṃ vatthasenāsanāni ca.[1]

609. Bhikkhū pi[2] sīlasampanne vītarāge bahussute,
dadāmi na vikampāmi[3] buddhānaṃ sāsane rato. (ti)

610. Etādiso[4] licchavi ambasakkharo
vesāliyaṃ aññataro upāsako,
saddho mudukārakaro[5] ca bhikkhu-
saṅghañca sakkacca tadā upaṭṭhahi.

611. Sūlāvuto ca arogo hutvā
serī sukhī pabbajjaṃ upāgami,
bhikkhuñca āgamma kappinakuttamaṃ
ubhopi sāmaññaphalāni ajjhaguṃ.

612. Etādisā sappurisāna[6] sevanā
mahapphalā hoti sataṃ vijānataṃ,
sūlāvuto aggaphalaṃ aphassayi[7]
phalaṃ kaniṭṭhaṃ pana ambasakkharo "ti.

Ambasakkharapetavatthu paṭhamaṃ.

4. 2

613. Suṇātha[8] yakkhassa ca vāṇijāna ca
samāgamo yattha tadā ahosi,
yathā kathaṃ itarītarena cāpi
subhāsitaṃ tañca suṇātha sabbe.

614. Yo so ahu rājā pāyāsi nāmo[9]
bhummānaṃ sahavyagato[10] yasassī,
so modamānova sake vimāne
amānuso mānuse ajjhabhāsī 'ti.

615. Vaṅke araññe amunassaṭṭhāne
kantāre appodake appabhakkhe,
suduggame vaṇṇupathassa majjhe
vaṅkaṃ bhayā naṭṭhamanā manussā.

---

[1] annapānaṃ khādanīyaṃ vatthaṃ senāsanāni ca - Syā.
[2] ca - Ma, Syā, PTS.
[3] vikappāmi - Syā, PTS.
[4] etādisā - Ma.
[5] mudū kārakaro - Ma, PTS.
[6] sappurisānaṃ - Syā.
[7] phussati - Syā.
[8] suṇotha - Ma, Syā, PTS, Sīmu 2.
[9] nāma - Ma, Syā, PTS.
[10] sahabyagato - Ma.

608-609. Được vui thích ở lời dạy của chư Phật, trẫm còn dâng cúng y phục và vật thực, vật dụng, chỗ nằm ngồi, cơm ăn, nước uống, vật thực cứng, vải vóc và chỗ trú ngụ đến các vị tỳ khưu đầy đủ giới hạnh, đã xa lìa luyến ái, có sự học rộng."

610. (Đức vua) Licchavi Ambasakkhara là như thế ấy, một vị cận sự nam khác nữa của thành Vesālī, có đức tin, nhu thuận, người làm công việc hỗ trợ, và từ đó đã hộ độ hội chúng tỳ khưu một cách nghiêm chỉnh.

611. Còn người bị cắm ở cọc nhọn, sau khi hết bệnh, có sự chọn lựa, có sự an vui, đã đi đến việc xuất gia. Và nhờ vào vị tỳ khưu Kappinaka tối thượng, cả hai cũng đã chứng đạt các quả vị của Sa-môn.

612. Việc thân cận với những bậc chân nhân như thế ấy, các bậc tốt lành có sự nhận thức, thì có quả báo lớn lao: Người bị cắm ở cọc nhọn đã chạm đến quả vị cao tột (A-la-hán), còn Ambasakkhara quả vị thấp nhất (Nhập Lưu)."

Chuyện Ngạ Quỷ của Ambasakkhara là thứ nhất.

4. 2

613. Chúng ta hãy lắng nghe về sự gặp gỡ của vị Dạ-xoa và các người thương buôn đã xảy ra vào lúc ấy. Câu chuyện đã khéo được trao đổi bởi người này với người kia như thế nào, xin tất cả hãy lắng nghe câu chuyện ấy.

614. Vị vua ấy tên là Pāyāsi, có danh tiếng, đã đi đến cộng trú với chư Thiên địa cầu. Ngay trong lúc đang vui thích ở Thiên cung của mình, vị phi nhân ấy đã nói với loài người rằng:[1]

615. "Ở khu rừng hiểm trở, nơi không có loài người, ở sa mạc, thiếu nước, thiếu thức ăn, nơi vô cùng khó đi, ở giữa đầm cát, nhiều người bị mất trí vì nỗi sợ hãi sự hiểm trở.

[1] Câu chuyện này giống câu chuyện Thiên Cung của Serissaka (TTPV 30, Chuyện Thiên Cung, chương 7, trang 202).

616. Nayidha phalā mūlamayā ca santi
upādānaṃ natthi kuto idha bhakkho,
aññatra paṃsūhi ca vālukāhi ca
tattāhi uṇhāhi ca dāruṇāhi ca.

617. Ujjaṅgalaṃ tattamivaṃ kapālaṃ
anāyasaṃ paralokena tulyaṃ,
luddānamāvāsamidaṃ purāṇaṃ
bhūmippadeso abhisattarūpo.

618. Atha tumhe kena vaṇṇena
kimāsamānā imaṃ padesaṃ hi,
anuppaviṭṭhā sahasā samecca
lobhā bhayā athavā sampamūḷhā. (ti)

619. Magadhesu aṅgesu ca satthavāhā
āropayitvā paṇiyaṃ puthuttaṃ,
te yāmase sindhusovīrabhūmiṃ
dhanatthikā uddayaṃ patthayānā.

620. Divā pipāsaṃ nadhivāsayantā[1]
yoggānukampañca samekkhamānā,
etena vegena āyāma sabbe
rattiṃ maggaṃ paṭipannā vikāle.

621. Te duppayātā aparaddhamaggā
andhākulā vippanaṭṭhā araññe,
suduggame vaṇṇupathassa majjhe
disaṃ na jānāma pamūḷhacittā.

622. Idañca disvāna adiṭṭhapubbaṃ
vimānaseṭṭhañca tuvañca[2] yakkha,
taduttariṃ jīvitamāsamānā
disvā patītā sumanā udaggā 'ti.

623. Pāraṃ samuddassa idañca vaṇṇuṃ
vettācaraṃ saṅkupathañca maggaṃ,
nadiyo pana pabbatānañca duggā
puthuddisā gacchatha bhogahetu.

624. Pakkhandiyāna vijitaṃ paresaṃ
verajjake mānuse pekkhamānā,
yaṃ vo sutaṃ vā athavāpi diṭṭhaṃ
accherakaṃ taṃ vo suṇoma tātā. (ti)

---

[1] pipāsaṃ anadhivāsayantā - Sīmu 2.
[2] tavañca - Ma, PTS.

616. Ở nơi đây, không có các trái cây, và các loại cây có rễ, không có củi lửa, lấy đâu ở đây có thức ăn, ngoại trừ nhiều bụi bặm, lắm cát, các sự thiêu đốt, các sự nóng bức, và các sự khắc nghiệt?

617. Vùng sa mạc tựa như cái chảo đã được đốt nóng, không có lợi ích, tương đương với thế giới khác (địa ngục); chỗ trú ngụ này là của những kẻ hung dữ trước đây, là vùng đất bị nguyền rủa.

618. Còn các người, vì nguyên nhân gì, trong khi đang mong mỏi điều gì, lại vội vã tập hợp rồi đi vào chính khu vực này, do lòng tham, do sự sợ hãi, hay là đã bị lầm lẫn?"

619. "Các chủ đoàn xe ở xứ sở Magadha và Aṅga sau khi cho chất lên hàng hoá với số lượng dồi dào, những người ấy đi đến vùng đất Sindhu và Sovīra với mục đích về tài sản, với mong mỏi về lợi nhuận.

620. Vào ban ngày, do không chịu đựng được cơn khát và mãi quan tâm đến sự thương xót đối với các con vật kéo xe, tất cả chúng tôi di chuyển với tốc độ này và đến được con đường vào ban đêm, không đúng thời điểm.

621. Đã khởi hành chậm trễ, đã bị lạc đường, bị rối loạn như người mù, đã bị lạc lối trong khu rừng, ở chỗ vô cùng khó đi, ở giữa biển cát, chúng tôi đây không nhận ra phương hướng, có tâm bị hoang mang.

622. Và thưa vị Dạ-xoa, sau khi nhìn thấy việc này, việc chưa được thấy trước đây, là Thiên cung hạng nhất và ngài, trong khi đang mong mỏi về mạng sống sau này, đến lúc nhìn thấy (ngài), chúng tôi trở nên mừng rỡ, có tâm ý vui vẻ, phấn khởi."

623. "Vì nguyên nhân của cải, quý vị đi đến những phương trời khác biệt, đến bờ bên kia của biển cả và đầm cát này, đến con đường có sự di chuyển với gậy chống và lối đi có cắm cọc, đến những con sông, thêm nữa là những con đường hiểm trở ở các ngọn núi.

624. Này quý vị, sau khi tiến vào lãnh thổ của những người khác, trong khi ngắm nhìn những con người thuộc nhiều quốc độ, điều nào đã được quý vị nghe, hoặc nhìn thấy, hãy cho chúng tôi nghe điều kỳ diệu ấy từ quý vị."

625. Itopi accherataraṃ kumāra
na no sutaṃ vā athavāpi diṭṭhaṃ,
atītamānussakameva sabbaṃ
disvāna tappāma anomavaṇṇaṃ.

626. Vehāsayaṃ pokkharañño savanti
pahūtamalyā bahupuṇḍarīkā,
dumācime niccaphalūpapannā
atīva gandhā surabhiṃ pavāyanti.

627. Veḷuriyatthamhā satamussitāse
silāppavāḷassa ca āyataṃsā,
masāragallā saha lohitaṅkā
thambhā ime jotirasāmayāse.

628. Sahassatthambhaṃ atulānubhāvaṃ
tesūpari sādhumidaṃ vimānaṃ,
ratanantaraṃ kañcanavedimissaṃ
tapanīyapaṭṭehi ca sādhu channaṃ.

629. Jambonaduttattamidaṃ sumaṭṭho
pāsādasopānaphalūpapanno,
daḷho ca vaggu sumukho susaṃgato[1]
atīva nijjhānakhamo manuñño.

630. Ratanantarasmiṃ bahu-annapānaṃ
parivārito accharāsaṃgaṇena,
murajja āḷambaraturiya[2]ghuṭṭho
abhivanditosi thutivandanāya.

631. So modayi nārigaṇappabodhano
vimānapāsādavare manorame,
acintiyo sabbaguṇūpapanno
rājā yathā vessavaṇo naḷinyā.

632. Devo nu āsi udavāsi yakkho
udāhu devindo manussabhūto,
pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā
ācikkha ko nāma tuvaṃsi yakkhā 'ti.

633. Serissako[3] nāma ahampi yakkho
kantāriyo vaṇṇupathamhi gutto,
imaṃ padesaṃ abhipālayāmi
vācaṅkaro vessavaṇassa rañño. (ti)

---

[1] vaggu ca susaṃgato ca - Ma.
[2] muraja-ālambaratūriya - Ma.
[3] serīsako - Ma.

625. "Thưa Thiên tử, điều kỳ diệu hơn thế này chúng tôi không được nghe hoặc được nhìn thấy, tất cả đều vượt trội (thế giới) loài người, sau khi nhìn thấy chúng tôi được thỏa mãn về vẻ đẹp tuyệt vời.

626. Ở không trung có những hồ sen với vô số bông hoa, với nhiều sen trắng, và những cây cối này được trổ quả thường xuyên, có những hương thơm tỏa ra cực kỳ thơm ngát.

627. Có những cây cột bằng ngọc bích vươn cao một trăm (*ratana*),[1] có bề mặt trải dài làm bằng đá và san hô, có các viên ngọc mắt mèo và các viên hồng ngọc, còn những trụ cột này làm bằng ngọc như ý.

628. Có ngàn cây cột có năng lực không sánh bằng, phía trên chúng là Thiên cung tốt đẹp này, ở bên trong có châu báu, được kết hợp với hành lang bằng vàng, và được che phủ một cách khéo léo với những tấm lợp bằng vàng.

629. (Thiên cung) này chói sáng với vàng từ sông Jambu đã được tinh luyện. (Khu vực ấy) khéo được đánh bóng, được hiện hữu với các tòa lâu đài, các cầu thang, các sân thượng, vững chãi, dễ thương, có dáng xinh xắn, khéo được phối hợp, vô cùng cuốn hút sự nhìn ngắm, làm hài lòng.

630. Ở bên trong (Thiên cung) châu ngọc, có nhiều thức ăn thức uống, được vây quanh bởi đoàn tiên nữ, được vang vang tiếng trống con, trống lớn, và các nhạc cụ, ngài được tôn vinh với sự ngợi ca và lễ bái.

631. Ở tòa lâu đài nơi Thiên cung cao quý, làm thích ý, với sự đánh thức bởi các nhóm phụ nữ, ngài đây, không thể nghĩ bàn, có đủ mọi đức tính, vui sướng giống như đức vua Vessavaṇa ở Nalinī.

632. Ngài là Thiên nhân, hay ngài là Dạ-xoa, là Chúa của chư Thiên, hay là bản thể nhân loại? Những người thương buôn, các chủ đoàn xe hỏi ngài. Xin ngài hãy nói tên (của ngài) là gì, có phải ngài là Dạ-xoa?"

633. "Tôi chính là Dạ-xoa tên Serissaka, sống ở sa mạc, là người canh giữ đầm cát. Tôi hộ trì khu vực này, là người thực thi mệnh lệnh của đức Vua Vessavaṇa."

---

[1] 1 *ratana* = 0.25 mét; như vậy 100 *ratana* = 25 mét.

634. Adhicca laddhaṃ pariṇāmajaṃ te
sayaṃ kataṃ udāhu devehi dinnaṃ,
pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā
kathaṃ tayā laddhamidaṃ manuññan 'ti.

635. Nādhicca laddhaṃ na pariṇāmajaṃ me
na sayaṃ kataṃ napi devehi dinnaṃ,
sakehi kammehi apāpakehi
puññehi me laddhamidaṃ manuññan 'ti.

636. Kinte vataṃ kiṃ pana brahmacariyaṃ
kissa suciṇṇassa ayaṃ vipāko,
pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā
kathaṃ tayā laddhamidaṃ vimānan 'ti.

637. Mamaṃ[1] pāyāsīti ahū samaññā
rajjaṃ yadā kārayiṃ kosalānaṃ,
natthikadiṭṭhi kadariyo pāpadhammo
ucchedavādī ca tadā ahosiṃ.

638. Samaṇo ca kho āsi kumārakassapo
bahussato cittakathī uḷāro,
so me tadā dhammakathaṃ akāsi[2]
diṭṭhivisūkāni vinodayī me.

639. Tāhaṃ tassa dhammakathaṃ suṇitvā
upāsakattaṃ paṭivedayissaṃ,
pāṇātipātā virato ahosiṃ
loke adinnaṃ parivajjayissaṃ,
amajjapo no ca musā abhāṇiṃ
sakena dārena ca ahosiṃ[3] tuṭṭho.

640. Taṃ me vataṃ taṃ pana brahmacariyaṃ
tassa suciṇṇassa ayaṃ vipāko,
teheva kammehi apāpakehi
puññehi me laddhamidaṃ vimānan 'ti.

641. Saccaṃ kirāhaṃsu narā sapaññā
anaññathā vacanaṃ paṇḍitānaṃ,
yahiṃ yahiṃ gacchati puññakammo
tahiṃ tahiṃ modati kāmakāmī.

---

[1] mama - Sīmu 2.   [2] abhāsi - Ma.   [3] ahosi - Ma.

634. "(Công việc này) được nhận lãnh bởi ngài một cách ngẫu nhiên, được nảy sanh do sự phát triển, tự mình tạo ra, hay được chư Thiên giao cho? Những người thương buôn, các chủ đoàn xe hỏi ngài: Bằng cách nào mà ngài đã đạt được công việc hài lòng này?"

635. "(Công việc này) không được nhận lãnh bởi tôi một cách ngẫu nhiên, không được nảy sanh do sự phát triển, không tự mình tạo ra, cũng không được chư Thiên giao cho. Công việc hài lòng này tôi đã đạt được nhờ vào những nghiệp không xấu xa, nhờ vào những phước thiện của chính mình."

636. "(Trước đây) phận sự của ngài là gì? Còn có hạnh kiểm cao đẹp gì? Quả thành tựu này là của việc gì đã khéo được thực hành? Những người thương buôn, các chủ đoàn xe hỏi ngài: Bằng cách nào mà ngài đã đạt được Thiên cung này?"

637. "Vào lúc tôi cai quản vương quốc Kosala, Pāyāsi đã là danh hiệu của tôi. Lúc ấy tôi đã là người có quan điểm hư vô, keo kiệt, có bản tính xấu xa, và là người tuyên bố về đoạn kiến.

638. Và rồi đã có vị Sa-môn Kumārakassapa, đa văn, có sự thuyết giảng sinh động, cao thượng. Khi ấy, vị ấy đã thực hiện việc thuyết giảng Giáo Pháp cho tôi, đã xua đuổi những sự méo mó về quan điểm cho tôi.

639. Tôi đây, sau khi lắng nghe sự thuyết giảng Giáo Pháp của vị ấy, đã tuyên bố bản thân là người cư sĩ. Tôi đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi đã xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say, và tôi đã không nói lời dối trá, tôi đã được vui thích (chỉ) với người vợ của mình.

640. Việc ấy là phận sự của tôi, việc ấy còn là hạnh kiểm cao đẹp. Quả thành tựu này là của việc đã khéo được thực hành ấy. Nhờ vào những nghiệp không xấu xa, nhờ vào những phước thiện ấy đấy, mà tôi đã đạt được Thiên cung này."

641. "Nghe rằng những người có trí tuệ đã nói sự thật; lời nói của các bậc hiền trí là không sai khác. Người có nghiệp phước thiện đi đến bất cứ nơi nào đều vui sướng ở tại nơi ấy, là người có dục lạc theo như ước muốn.

642. Yahiṃ yahiṃ sokapariddavo ca
vadho ca bandho ca parikkileso,
tahiṃ tahiṃ gacchati pāpakammo
na muccati duggatiyā kadācī 'ti.

643. Sammūḷharūpo ca jano ahosi
asmiṃ muhutte kalalīkatova,
janassimassa tuyhañca kumāra
appaccayo kena nu kho ahosi. (ti)

644. Ime sirīsūpavanā[1] ca tātā
dibbā gandhā surabhiṃ[2] sampavanti,
te sampavāyanti imaṃ vimānaṃ
divā ca ratto ca tamaṃ nihantvā.[3]

645. Imesaṃ ca kho vassasataccayena
sipāṭikā phalati ekamekā,
mānussakaṃ vassasataṃ atītaṃ
yadante kāyamhi idhūpapanno.

646. Disvānahaṃ vassasatāni pañca
asmiṃ vimāne katvāna tātā,
āyukkhayā puññakkhayā cavissaṃ
teneva sokena pamucchitosmi. (ti)

647. Kathaṃ nu soceyya tathāvidho so
laddhaṃ vimānaṃ atulaṃ cirāya,
ye cāpi kho ittaramupapannā
te nūna soceyyuṃ parittapuññā. (ti)

648. Anucchaviṃ ovadiyañca me taṃ
yaṃ maṃ tumhe peyyavācaṃ vadetha,
tumhe ca kho tātā mayānuguttā
yenicchakaṃ tena paletha sotthi. (ti)

649. Gantvā mayaṃ sindhusovīrabhūmiṃ
dhanatthikā uddayaṃ patthayānā,
yathā payogā paripuṇṇacāgā
kāhāma serissamayaṃ uḷāraṃ. (ti)

---

[1] sirīsavanā - Ma. [2] surabhī - Ma. [3] nihantaṃ - Pa.

642. Bất cứ nơi nào có sự sầu muộn và than vãn, có sự giết chóc và sự giam cầm, có sự chướng ngại, kẻ có ác pháp đi đến nơi ấy, không khi nào được thoát khỏi cảnh giới khổ đau."

643. "Tập thể (chư Thiên) tựa như có vẻ bị bối rối, tựa như đã bị làm vẩn đục vào giây phút này. Thưa Thiên tử, vậy thì do điều gì mà tập thể này và ngài đã có sự thất vọng?"

644. "Thưa quý vị, từ khu rừng *sirīsa* kế cận những hương thơm này thuộc cõi Trời tỏa ra thơm ngát; sau khi đã tiêu diệt bóng tối vào ban ngày và ban đêm chúng tự tỏa đến Thiên cung này.

645. Và khi đã trải qua một trăm năm, chỉ một quả của những cây này được kết trái. Kể từ khi tôi được sanh ra ở tập thể (chư Thiên) tại nơi này thì một trăm năm nhân loại đã trôi qua.

646. Thưa quý vị, tôi đã nhìn thấy tôi sẽ tồn tại ở Thiên cung này năm trăm năm, do sự cạn kiệt của tuổi thọ, do sự cạn kiệt của phước báu, tôi sẽ chết; chính vì nỗi sầu muộn ấy tôi bị hoảng loạn."

647. "Bằng cách nào mà vị ấy, thuộc thành phần như thế, sau khi đạt được Thiên cung không thể sánh bằng một cách lâu dài, lại có thể sầu muộn? Chỉ có những người nào đã được sanh lên một cách ngắn ngủi, phải chăng những người ấy, với phước báu ít ỏi, mới có thể sầu muộn?"

648. "Việc quý vị nói lời nói yêu mến với tôi (nghĩa là) điều khuyên bảo của tôi thích hợp đối với quý vị. Thưa quý vị, quý vị đã được tôi hộ trì theo như ước muốn, vì thế quý vị hãy lên đường một cách an toàn."

649. "Sau khi đi đến vùng đất Sindhu và Sovīra, chúng tôi với mục đích về tài sản, với mong mỏi về lợi nhuận, có sự hào phóng đầy đủ theo như kế hoạch, sẽ làm lễ hội cao sang cho Serissa."

650. Mā ceva serissamahaṃ[1] akattha
sabbañca vo bhavissati yaṃ vadetha,
pāpāni kammāni vivajjayātha
dhammānuyogañca adhiṭṭhahātha. (ti)

651. Upāsako atthi imamhi saṅghe
bahussuto sīlavatūpapanno,
saddho ca cāgī ca supesalo ca
vicakkhaṇo santusito matīmā.[2]

652. Sañjānamāno na musā bhaṇeyya
parūpaghātāya na cetayeyya,
vebhūtikaṃ pisunaṃ[3] no kareyya
saṇhañca vācaṃ sakhilaṃ bhaṇeyya.

653. Sagāravo sappatisso vinīto
apāpako adhisīle visuddho,
so mātaraṃ pitarañcāpi jantu
dhammena poseti ariyavutti.

654. Maññe so mātāpitunnaṃ kāraṇā
bhogāni pariyesati na attahetu,
mātāpitunnañca yo accayena
nekkhammapono carissati brahmacariyaṃ.

655. Ujū avaṅko asaṭho amāyo
na lesakappena ca vohareyya,
so tādiso sukkatakammakārī
dhamme ṭhito kinti labhetha dukkhaṃ.

656. Taṃ kāraṇā pātukatomhi attanā
tasmā dhammaṃ passatha vāṇijāse,
aññatra tenīha[4] bhasmi[5] bhavetha
andhākulā vippanaṭṭhā araññe,
taṃ khippamānena lahuṃ parena
sukho bhave sappurisena saṅgamo. (ti)

657. Kiṃ nāma so kiñca karoti kammaṃ
kiṃ nāmadheyyaṃ kiṃ pana tassa gottaṃ,
mayampi naṃ daṭṭhukāmha[6] yakkha
yassānukampāya idhāgatosi,
lābhā hi tassa yassa tuvaṃ pihesi. (ti)

658. Yo kappako sambhavanāmadheyyo
upāsako kocchaphalūpajīvī,
jānātha naṃ tumhākaṃ pesiyo so
mā kho naṃ hīḷittha supesalo so. (ti)

---

[1] serīsamahaṃ - Ma.
[2] mutīmā - Ma.
[3] pesunaṃ - Ma.
[4] teniha - Ma.
[5] bhasmī - Ma.
[6] daṭṭhukāmamha - Ma.

650. "Quý vị chớ có làm lễ hội cho Serissa, và tất cả sẽ trở thành hiện thực cho quý vị theo điều quý vị nói. Quý vị hãy tránh xa hẳn các nghiệp ác xấu, và hãy phát nguyện gắn bó với Giáo Pháp.

651. Ở tập thể này, có người cận sự nam đa văn, được đầy đủ giới hạnh và phận sự, có đức tin, có sự hào phóng, và vô cùng tốt lành, có sự suy xét, tự hài lòng, có sự thận trọng.

652. Là người không cố tình nói lời dối trá, không suy nghĩ đến việc hãm hại người khác, không gây ra sự chia rẽ, đâm thọc, và nói lời mềm mỏng, tử tế.

653. Có sự tôn kính, có sự phục tùng, đã được huấn luyện, không độc ác, thanh tịnh về giới bậc thượng, có hạnh kiểm thánh thiện, con người ấy nuôi dưỡng mẹ và luôn cả cha đúng theo Pháp.

654. Tôi nghĩ rằng vị ấy tầm cầu của cải vì lý do (phụng dưỡng) mẹ cha, không vì nguyên nhân của bản thân. Với sự qua đời của mẹ và cha, người ấy, với khuynh hướng xuất ly, sẽ thực hành Phạm hạnh.

655. Là người ngay thẳng, không khúc mắc, không gian trá, không xảo quyệt, và không phát biểu theo lối viện cớ. Vị ấy, như thế ấy, là người tạo nên hành động đã được thực hiện một cách tốt đẹp, đứng vững trong Giáo Pháp, sao lại nhận lãnh sự khổ đau?

656. Bởi lý do người ấy, tôi tự thân hiện ra; vì thế, quý vị thương buôn hãy nhận thức Giáo Pháp. Ở đây, không có người ấy, quý vị có thể trở thành tro bụi, bị rối loạn như người mù, bị lạc lối trong khu rừng; (bởi vì) đối với kẻ đang xử tệ người ấy, như thế ấy hay việc khác nữa là điều dễ dàng. Quả vậy, việc kết giao với người tốt lành là hạnh phúc."

657. "Người ấy tên là gì, làm nghề nghiệp gì, tên gọi là gì, hơn nữa họ của người ấy là gì? Thưa vị Dạ-xoa, chúng tôi cũng có mong muốn được gặp người ấy, vì lòng thương tưởng người ấy mà ngài đã đi đến nơi đây, bởi vì người nào mà ngài yêu quý thì lợi ích là thuộc về người ấy."

658. "Người nào là thợ cạo, có tên gọi là Sambhava, là người cận sự nam, có sự nuôi mạng bằng lược và dao cạo, quý vị biết người ấy, người ấy là người sai vặt của quý vị. Đúng vậy, chớ khinh chê người ấy, người ấy vô cùng tốt lành."

659. Jānāmase yaṃ tvaṃ vadesi[1] yakkha
na kho naṃ jānāma sa īdisoti,[2]
mayampi naṃ pūjayissāma yakkha
sutvāna tuyhaṃ vacanaṃ uḷāraṃ. (ti)

660. Ye kecimasmiṃ satthe manussā
daharā mahantā athavāpi majjhimā,
sabbeva te ālambantu[3] vimānaṃ
passantu puññāna phalaṃ kadariyā. (ti)

661. Te tattha sabbeva ahaṃ pureti
taṃ kappakaṃ tattha purakkhipitvā,
sabbeva te ālambiṃsu vimānaṃ
masakkasāraṃ viya vāsavassa.

662. Te tattha sabbeva ahaṃ pure 'ti
upāsakattaṃ paṭivedayiṃsu,
pāṇātipātā viratā[4] ahesuṃ
loke adinnaṃ parivajjayiṃsu,
amajjapā no ca musā bhaṇiṃsu
sakena dārena ca ahesuṃ tuṭṭhā.

663. Te tattha sabbeva ahaṃ pureti
upāsakattaṃ paṭivedayitvā,
pakkāmi sattho anumodamāno
yakkhiddhiyā anumato punappunaṃ.

664. Gantvāna te sindhusovīrabhūmiṃ[5]
dhanatthikā udrayaṃ[6] patthayānā,
yathāpayogā paripuṇṇalābhā
paccāgamuṃ pāṭaliputtamakkhataṃ.

665. Gantvāna te saṅgharaṃ sotthimanto
puttehi dārehi samaṅgibhūtā,
ānandī vittā sumanā patītā
akaṃsu serissamahaṃ uḷāraṃ.

666. Serissakaṃ te pariveṇaṃ māpayiṃsu,
etādisā sappurisāna sevanā
mahatthikā dhammaguṇāna sevanā,
ekassa atthāya upāsakassa
sabbeva sattā sukhitā ahesun "ti.

Serissakapetavatthu dutiyaṃ.

BHĀṆAVĀRAṂ TATIYAṂ.

[1] pavadesi - Ma.
[2] edisoti - Ma.
[3] āruhantu - Ma.
[4] paṭiviratā - Ma.
[5] suvīrabhūmiṃ - Ma.
[6] uddayaṃ - Ma.

659. Thưa vị Dạ-xoa, chúng tôi biết người mà ngài nói, nhưng chúng tôi quả không biết người ấy là người như thế ấy. Thưa vị Dạ-xoa, chúng tôi cũng sẽ tôn vinh người ấy sau khi lắng nghe lời nói cao cả của ngài."

660. "Bất cứ người nào ở đoàn xe này, thanh niên, lão niên, luôn cả trung niên, hết thảy tất cả những người ấy hãy bước lên Thiên cung, những kẻ keo kiệt hãy nhìn xem quả báo của các việc phước thiện."

661. "Tại đó, sau khi đã đưa người thợ cạo ấy lên phía trước tại nơi ấy, hết thảy tất cả những người ấy (đã nói rằng): 'Tôi trước,' hết thảy tất cả những người ấy đã bước lên Thiên cung tựa như (Thiên cung) Masakkasāra của vị Vāsava (Chúa Trời Sakka).[1]

662. Tại đó, hết thảy tất cả những người ấy (đã nói rằng): 'Tôi trước' và đã tuyên bố bản thân là người cư sĩ. Họ đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, họ đã xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời.

663. Không có việc uống chất say, và họ đã không nói lời dối trá, họ đã được vui thích (chỉ) với người vợ của mình. Tại đó, hết thảy tất cả những người ấy (đã nói rằng): 'Tôi trước' và đã tuyên bố bản thân là người cư sĩ. Trong khi đang tùy hỷ với thần thông của vị Dạ-xoa đợt này đến đợt khác, đoàn xe, được cho phép, đã khởi hành.

664. Sau khi đi đến vùng đất Sindhu và Sovīra, những người ấy với mục đích về tài sản, với mong mỏi về lợi nhuận, có sự đạt được đầy đủ theo như kế hoạch, đã trở về lại Pāṭaliputta không bị tổn hại.

665. Những người ấy, sau khi đi về đến căn nhà của mình, có sự an toàn, được gần gũi với những người con và những người vợ, có sự vui thích, hớn hở, có tâm ý vui vẻ, trở nên mừng rỡ, đã làm lễ hội cao sang cho Serissa.

666. Những người ấy đã cho xây dựng tòa nhà Serissakā. Sự thân cận với những người tốt lành là như thế ấy, sự thân cận với những đức tính của Giáo Pháp là có lợi ích lớn, nhờ vào sự lợi ích của một cận sự nam, hết thảy tất cả chúng sanh đã có trạng thái hạnh phúc."

Chuyện Ngạ Quỷ Serissaka là thứ nhì.

TỤNG PHẨM THỨ BA.

---

[1] Sáu câu kệ cuối cùng, 661-666, là của các vị tham gia cuộc Kết Tập (VvA, 350).

4. 3

667. Rājā piṅgalako nāma suraṭṭhānaṃ adhipati ahu,
moriyānamupaṭṭhānaṃ gantvā suraṭṭhaṃ punarāgamā.

668. Uṇhe majjhantike[1] kāle rājā paṅkaṃ[2] upāgami,
addasa maggaṃ ramaṇīyaṃ petānaṃ vaṇṇanāpathaṃ.[3]

669. Sārathiṃ āmantayī rājā ayaṃ maggo ramaṇīyo,
khemo sovatthiko sivo iminā[4] sārathi yāhi,[5]
suraṭṭhānaṃ santike ito.

670. Tena pāyāsi soraṭṭho senāya caturaṅginiyā,
ubbiggarūpo puriso soraṭṭhaṃ[6] etadabravī.[7]

671. Kummaggaṃ[8] paṭipannamhā bhiṃsanaṃ lomahaṃsanaṃ,
purato padissati[9] maggo pacchato ca na dissati.

672. Kummaggaṃ[8] paṭipannamhā yamapurisāna santike,
amānuso vāyati gandho ghoso sūyati[10] dāruṇo.

673. Saṃviggo rājā soraṭṭho[11] sārathiṃ etadabravi,[7]
kummaggaṃ paṭipannamhā bhiṃsanaṃ lomahaṃsanaṃ,
purato ca[12] dissati maggo pacchato ca na dissati.

674. Kummaggaṃ[8] paṭipannamhā yamapurisāna santike,
amānuso vāyati gandho ghoso sūyati dāruṇo.

675. Hatthikkhandhañca āruyha[13] olokento catuddisaṃ,[14]
addasa nigrodhaṃ ramaṇīyaṃ[15] pādapaṃ chāyāsampannaṃ,
nīlabbhavaṇṇasadisaṃ meghavaṇṇasirīnibhaṃ.[16]

676. Sārathiṃ āmantayī rājā kiṃ eso dissati brahā,
nīlabbhavaṇṇasadiso meghavaṇṇasirīnibho.[16]

677. Nigrodho so mahārāja pādapo chāyāsampanno,[17]
nīlabbhavaṇṇasadiso meghavaṇṇasirīnibho.[16]

678. Tena pāyāsi soraṭṭho[18] yena so dissati[19] brahā,
nīlabbhavaṇṇasadiso meghavaṇṇasirīnibho.

679. Hatthikkhandhato oruyha rājā rukkhaṃ upāgami,
nisīdi rukkhamūlasmiṃ sāmacco saparijjano.

---

[1] majjhanhike - Ma.
[2] vaṅkaṃ - PTS.
[3] vaṇṇupathaṃ - Ma.
[4] iminâva - Syā.
[5] yāma - Ma.
[6] suraṭṭhaṃ - Syā.
[7] etadabrūvi - Syā.
[8] kumaggaṃ - Syā.
[9] dissati - Ma, PTS.
[10] suyyati - Ma, evaṃ sabbattha.
[11] suraṭṭho - Syā.
[12] purato - Ma, PTS;
puratova - Syā.
[13] hatthikkhandhaṃ samāruyha - Ma.
[14] catuddisā - Ma, Syā.
[15] addasa rukkhaṃ nigrodhaṃ - Syā.
[16] meghavaṇṇasirannibh° - Syā.
[17] chāyasampanno - Syā.
[18] suraṭṭho - Syā.
[19] dissate - Ma.

4. 3

667. Đức vua tên Piṅgalaka đã là vị chúa tể của xứ Suraṭṭha. Sau khi đi đến trợ giúp cho những người Moriya, đức vua đã trở về lại Suraṭṭha.

668. Vào lúc giữa trưa nóng nực, đức vua đã đi đến đầm lầy và đã nhìn thấy con đường đáng yêu, lối đi bằng cát của các ngạ quỷ.

669. Đức vua đã nói với người đánh xe rằng: "Con đường này xinh đẹp, an toàn, may mắn, tốt lành. Này xa phu, ngươi hãy đi bằng lối này từ đây cho đến khu vực phụ cận của xứ Suraṭṭha."

670. Đức vua xứ Suraṭṭha cùng với đạo binh gồm bốn binh chủng đã xuất phát theo lối đi ấy. Có (một) người nam với dáng vẻ kinh hoàng đã nói với đức vua xứ Suraṭṭha điều này:

671. "Chúng tôi đã đi vào con đường sai trái, ghê rợn, khiến nổi da gà, con đường được nhìn thấy ở phía trước và không được nhìn thấy ở phía sau.

672. Chúng tôi đã đi vào con đường sai trái, ở gần khu vực của các nam nhân cõi Dạ-ma, có mùi phi nhân tỏa ra, có âm thanh ghê rợn được nghe."

673. Đức vua xứ Suraṭṭha, bị rúng động, đã nói với người đánh xe rằng: "Chúng ta đã đi vào con đường sai trái, ghê rợn, khiến nổi da gà; con đường được nhìn thấy ở phía trước và không được nhìn thấy ở phía sau.

674. Chúng ta đã đi vào con đường sai trái, ở gần nơi của các nam nhân cõi Dạ-ma, có mùi phi nhân tỏa ra, có âm thanh ghê rợn được nghe."

675. Rồi đức vua đã cỡi lên lưng voi, quan sát bốn phương, và đã nhìn thấy cây đa đáng yêu, có bóng râm, giống như màu sắc của đám mây đen, tương đương với vẻ oai vệ về màu sắc của đám mây mưa.

676. Đức vua đã nói với người đánh xe rằng: "Vật to lớn kia trông giống như màu sắc của đám mây đen, tương đương với vẻ oai vệ về màu sắc của đám mây mưa là vật gì vậy?"

677. "Tâu đại vương, vật ấy là cây đa, có bóng râm, giống như màu sắc của đám mây đen, tương đương với vẻ oai vệ về màu sắc của đám mây mưa."

678. Vua xứ Suraṭṭha đã tiến theo lối đi ấy về phía vật to lớn ấy, được nhìn thấy giống như màu sắc của đám mây đen, tương đương với vẻ oai vệ về màu sắc của đám mây mưa.

679. Sau khi leo xuống từ lưng voi, đức vua đã đi đến gần thân cây, rồi đã ngồi xuống ở gốc cây với viên quan cận thần và đoàn tùy tùng.

680. Pūraṃ pānīyakarakaṃ[1] pūve citte[2] ca addasa,
puriso ca devavaṇṇī sabbābharaṇabhūsito.
upasaṅkamitvā rājānaṃ soraṭṭhaṃ etadabruvi.[3]

681. Svāgataṃ te mahārāja atho te adurāgataṃ,
pivatu devo pānīyaṃ pūve khāda arindama.

682. Pivitvā rājā pānīyaṃ sāmacco saparijjano,
pūve khāditvā ca[4] pītvā ca soraṭṭho etadabravī.[5]

683. Devatā nusi gandhabbo ādu[6] sakko purindado,
ajānantā[7] taṃ pucchāma kathaṃ jānemu taṃ mayaṃ. (ti)

684. Namhi devo na gandhabbo napi[8] sakko purindado,
peto ahaṃ mahārāja suraṭṭhā idhamāgato.

685. Kiṃ sīlo kiṃ samācāro suraṭṭhasmiṃ pure tuvaṃ,
kena te brahmacariyena anubhāvo[9] ayaṃ tava? (ti)

686. Taṃ suṇohi mahārāja arindama raṭṭhavaḍḍhana,
amaccā pārisajjā ca brāhmaṇo ca purohito.

687. Suraṭṭhasmā[10] ahaṃ deva puriso pāpacetaso,
micchādiṭṭhi ca dussīlo kadariyo paribhāsako.

688. Dadantānaṃ karontānaṃ vārayissaṃ bahujjanaṃ,[11]
aññesaṃ dadamānānaṃ antarāyakaro ahaṃ.[12]

689. Vipāko natthi dānassa saṃyamassa kuto phalaṃ,
natthi ācariyo nāma adantaṃ ko damessati.[13]

690. Samatulyāni bhūtāni kuto[14] jeṭṭhāpacāyiko,
natthi balaṃ viriyaṃ vā kuto uṭṭhānaporisaṃ.

691. Natthi dānaphalaṃ nāma na visodheti verinaṃ,
laddheyyaṃ labheta macco niyatipariṇāmajā.[15]

---

[1] pānīyasarakaṃ - Ma.
[2] vitte - Ma.
[3] etadabravi - Ma;
etadabrūvi - Syā;
etad abravī - PTS.
[4] khāditvā - Ma, Syā, PTS.
[5] suraṭṭho etadabrūvi - Syā.
[6] adu - Ma.
[7] ajānanto - Syā.
[8] nāpi - Ma, Syā, PTS.
[9] ānubhāvo - Ma, Syā, Sīmu 1, 2.
[10] suraṭṭhasmiṃ - Ma, Syā.
[11] bahujanaṃ - Syā.
[12] antarāyaṃ karomahaṃ - Syā.
[13] damissati - Syā.
[14] kule - Syā.
[15] niyatipariṇāmajaṃ - Ma;
nīyati pariṇāmajaṃ - Syā.

680. Đức vua đã nhìn thấy bình nước đầy và các loại bánh ngọt đa dạng. Và có (một) người nam với dáng vẻ Thiên nhân, được điểm tô với tất cả đồ trang sức, đã đi đến gần đức vua xứ Suraṭṭha và đã nói điều này:

681. "Tâu đại vương, việc đi đến của quý vị là tốt đẹp, hơn nữa đối với quý vị không phải là việc đi đến sai trái. Tâu vị thuần phục kẻ thù, xin bệ hạ hãy uống nước, hãy ăn các bánh ngọt."

682. Đức vua cùng viên quan cận thần và nhóm tùy tùng đã uống nước, và đã ăn các bánh ngọt. Uống xong, đức vua xứ Suraṭṭha đã nói điều này:

683. "Phải chăng ngươi là Thiên nhân, là nhạc sĩ Thiên đình, hay là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây? Trong khi không biết, chúng tôi hỏi ngươi, làm thế nào chúng tôi có thể nhận biết ngươi?"

684. "Tôi không là Thiên nhân, không là nhạc sĩ Thiên đình, cũng không là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây; tâu đại vương, tôi là ngạ quỷ đã từ xứ Suraṭṭha đi đến đây."

685. "Trước đây ở Suraṭṭha ngươi đã có giới hạnh gì, có sự thực hành gì? Do hạnh kiểm cao đẹp nào của ngươi mà ngươi có năng lực này?"

686. "Tâu đại vương, tâu vị thuần phục kẻ thù, tâu vị làm quốc độ phát triển, xin bệ hạ hãy lắng nghe điều ấy; các viên quan cận thần, đoàn tùy tùng, và vị Bà-la-môn viên quan tế tự (cũng thế).

687. Tâu bệ hạ, từ xứ Suraṭṭha, tôi đã là người đàn ông có tâm ý ác xấu, có tà kiến và có giới tồi, keo kiệt, là kẻ mắng nhiếc (các Sa-môn và Bà-la-môn).

688. Tôi đã ngăn cản nhiều người trong khi họ đang bố thí. Tôi đã là người gây chướng ngại cho những người khác trong khi họ đang ban phát, (bằng cách nói rằng):

689. 'Không có quả thành tựu của việc bố thí, từ đâu có quả báo của việc thu thúc (giới)? Không có người gọi là thầy dạy học, ai sẽ huấn luyện cho kẻ không được huấn luyện?

690. Các chúng sanh đều bằng nhau bình đẳng, do đâu lại có việc tôn kính người trưởng thượng? Không có sức mạnh hay sự tinh tấn, do đâu lại có người với sự vươn lên?

691. Không có cái gọi là quả báo của sự bố thí, không thể xóa sạch sự thù hằn, loài người nhận lãnh điều sẽ phải nhận lãnh, được sanh lên do sự xoay vần của số phận.

692. Natthi mātā pitā bhātā loko natthi ito paraṃ,
natthi dinnaṃ natthi hutaṃ sunihitampi[1] na vijjati.

693. Yopi haneyya purisaṃ parassa[2] chindate siraṃ,
na koci kiñci[3] hanati sattannaṃ vivaramantare.

694. Acchejjabhejjo[4] jīvo aṭṭhaṃso guḷaparimaṇḍalo,
yojanānaṃ sataṃ[5] pañca ko jīvaṃ chettumarahati.[6]

695. Yathā suttaguḷe khitte nibbeṭhentaṃ palāyati,
evamevampi[7] so jīvo nibbeṭhento palāyati.

696. Yathā gāmato nikkhamma aññaṃ gāmaṃ pavisati,
evamevampi[7] so jīvo aññaṃ kāyaṃ[8] pavisati.

697. Yathā gehato nikkhamma aññaṃ gehaṃ pavisati,
evamevampi[7] so jīvo aññaṃ bondiṃ pavisati.[9]

698. Cūḷāsīti[10] mahākappuno satasahassānipi hi[11] ye bālā ye ca paṇḍitā,
saṃsāraṃ khepayitvāna dukkhassantaṃ karissare.

699. Mitāni sukhadukkhāni doṇehi piṭakehi ca,
jino sabbaṃ pajānāti sammūḷhā[12] itarā pajā.

700. Evaṃ diṭṭhi pure āsiṃ sammūḷho[12] mohapāruto,
micchādiṭṭhi ca dussīlo kadariyo paribhāsako.

701. Oraṃ me chahi[13] māsehi kālakiriyā[14] bhavissati,
ekantaṃ kaṭukaṃ[15] ghoraṃ nirayaṃ papatissahaṃ.[16]

702. Catukkaṇṇaṃ catudvāraṃ vibhattaṃ bhāgaso mitaṃ,
ayopākārapariyantaṃ ayasā paṭikujjitaṃ.

703. Tassa ayomayā bhūmi jalitā tejasā yutā,
samantā yojanasataṃ pharitvā tiṭṭhati sabbadā.

---

1 sunihitaṃ - Ma.
2 purisassa - Syā.
3 ksñci - Ma.
4 acchejjo abhejjo - Syā.
5 yojanāni satā - Syā.
6 chetumarahati - Syā.
7 evameva ca - Ma.
8 bondiṃ - Ma.
9 nivīsati - Syā.
10 culḷāsīti - Ma.
11 satasahassāni hi - Ma; satasahassāni - Syā.
12 sammūḷh° - Syā.
13 orehi chahi - Sī.
14 kālaṅkiriyā - Ma.
15 ekantakaṭukaṃ - Ma.
16 papatissāhaṃ - Syā.

692. Không có mẹ, cha, anh em trai, không có thế giới nào khác với thế giới này, không có việc đã được bố thí, không có việc đã được hiến dâng, thậm chí việc đã khéo được quy định không được biết đến.

693. Thậm chí ai đó có thể giết chết người, có thể chặt đầu người khác, thì cũng chẳng có người nào giết chết người nào cả, (con dao đâm vào) khe hở ở khoảng giữa của bảy nhóm (các yếu tố cấu thành cơ thể).[1]

694. Mạng sống không thể bị cắt đứt, không thể bị đập vỡ, là hình bát giác, là quả cầu tròn, (cao) năm trăm do-tuần, kẻ nào có khả năng cắt đứt mạng sống?

695. Giống như cuộn chỉ được ném ra, trong khi tháo rời, nó lăn đi, cũng tương tự y như thế, mạng sống ấy trong khi tháo rời, nó lăn đi.

696. Giống như người sau khi rời khỏi ngôi làng thì đi vào ngôi làng khác, cũng tương tự y như thế, mạng sống ấy đi vào thân thể khác.

697. Giống như người sau khi rời khỏi ngôi nhà thì đi vào ngôi nhà khác, cũng tương tự y như thế, mạng sống ấy đi vào thân thể khác.

698. Bởi vì những kẻ ngu và các người trí sau khi bị ném vào luân hồi cho đến tám mươi bốn trăm ngàn (8.400.000) đại kiếp thì sẽ thực hiện việc chấm dứt khổ đau.

699. Các khổ và lạc được đo lường bằng các đấu và các giỏ; đấng Chiến Thắng biết rõ tất cả, còn những người khác hoàn toàn mê muội.

700. Trước đây, tôi đã có tà kiến như vậy, hoàn toàn mê muội, bị bao trùm bởi si mê, có tà kiến và có giới tồi, keo kiệt, là kẻ mắng nhiếc (các Sa-môn và Bà-la-môn).

701. Trong vòng sáu tháng nữa, tôi sẽ chết. Tôi sẽ rơi vào địa ngục vô cùng khổ sở, ghê rợn.

702. Địa ngục có bốn góc, có bốn cửa, được phân chia thành các phần cân xứng, được bao quanh bằng tường sắt, được đậy lại bằng tấm sắt.

703. Mặt nền của nó làm bằng sắt, cháy rực, có sức nóng, tỏa rộng ra xung quanh một trăm do-tuần, và luôn luôn tồn tại.[2]

---

[1] Pakudha Kaccāyana thuyết về bảy nhóm (*kāya*): đất, nước, lửa, gió, sự khổ, sự lạc, mạng sống (Xem TTPV tập 01, Trường Bộ tập 1, bài Kinh *Sāmaññaphalasuttaṃ*, trang 99).
[2] Hai câu kệ 702, 703 giống hai câu kệ 70, 71.

704. Vassasatasahassāni[1] ghoso sūyati tāvade,
lakkho eso mahārāja satabhāgavassa koṭiyo.[2]

705. Koṭisatasahassāni niraye paccare janā,
micchādiṭṭhī ca dussīlā ye ca ariyūpavādino.

706. Tatthāhaṃ dīghamaddhānaṃ dukkhaṃ vedissaṃ[3] vedanaṃ,
phalaṃ pāpassa kammassa tasmā socāmahaṃ bhūsaṃ.[4]

707. Taṃ suṇohi mahārāja arindama raṭṭhavaḍḍhana,
dhītā mayhaṃ mahārāja uttarā bhaddamatthu te.

708. Karoti bhaddakaṃ kammaṃ sīlesūposathe[5] ratā,
saññatā[6] saṃvibhāgī ca vadaññū vītamaccharā.

709. Akhaṇḍakārī sikkhāya saṇhā[7] parakulesu ca,
upāsikā sakyamunino sambuddhassa sirīmato.

710. Bhikkhu ca sīlasampanno gāmaṃ piṇḍāya pāvisi,
okkhittacakkhu satimā guttadvāro susaṃvuto.

711. Sapadānaṃ caramāno agamā taṃ nivesanaṃ,
tamaddasa mahārāja uttarā bhaddamatthu te.

712. Pūraṃ pānīyassa karakaṃ[8] pūve citte[9] ca sā adā,
pitā me kālakato bhante tassetaṃ upakappatu.

713. Samanantarānuddiṭṭhe vipāko upapajjatha,
bhuñjāmi kāmakāmīhaṃ[10] rājā vessavaṇo yathā.

714. Taṃ suṇohi mahārāja arindama raṭṭhavaḍḍhana,
sadevakassa lokassa buddho aggo pavuccati,
taṃ buddhaṃ saraṇaṃ gaccha saputtadāro arindama.

715. Aṭṭhaṅgikena maggena phusanti amataṃ padaṃ,
taṃ dhammaṃ saraṇaṃ gaccha saputtadāro arindama.

716. Cattāro maggapaṭipannā[11] cattāro ca phale ṭhitā,
esa saṅgho ujubhūto paññāsīlasamāhito,
taṃ saṅghaṃ saraṇaṃ gaccha saputtadāro arindama.

---

[1] vassāni satasahassāni - Ma, PTS, Sīmu.
[2] satabhāgavassakoṭiyo - Ma; satabhāgā vassakoṭiyo - Syā.
[3] vedissa - PTS.
[4] bhusaṃ - Syā, PTS.
[5] uposathe sīle - Ma.
[6] dānaratā - Syā.
[7] suṇhā - Ma, Syā, PTS.
[8] pānīyasarakaṃ - Ma; pānīyakarakaṃ - Syā.
[9] vitte - Ma.
[10] kāmakāmī - Syā.
[11] cattāro ca paṭipannā - Ma, Syā.

704. Cứ đến mỗi một trăm ngàn năm thì được nghe tiếng vang. Tâu đại vương, đó là một *lakkha*; một trăm lần (*lakkha*) là số năm tính theo *koṭi*.[1]

705. Những kẻ có tà kiến và có giới tồi, và những kẻ chỉ trích bậc Thánh nhân bị nung nấu ở địa ngục một trăm ngàn *koṭi* năm.

706. Tại nơi ấy, tôi đã cảm giác cảm thọ khổ, quả báo của nghiệp ác một thời gian dài lâu; vì việc ấy tôi sầu muộn vô cùng.

707. Tâu đại vương, tâu vị thuần phục kẻ thù, tâu vị làm quốc độ phát triển, xin bệ hạ hãy lắng nghe điều ấy. Tâu đại vương, con gái của tôi là Uttarā. Cầu mong bệ hạ được điều tốt lành.

708. Cô ấy tạo nghiệp tốt lành, thích thú các giới và ngày trai giới, có sự tự kiềm chế và có sự san sẻ, có sự ân cần, đã xa lìa sự bỏn xẻn.

709. Cô ấy là người có sự thực hành không bể vỡ về điều học, và nhu mì ở các gia đình những người khác, là cận sự nữ của vị Hiền Trí dòng Sakya, bậc Toàn Giác, đấng Vinh Quang.

710. Có vị tỳ khưu đầy đủ giới đức đã đi vào làng để khất thực, mắt nhìn xuống, có niệm, có giác quan được canh phòng, khéo được thu thúc.

711. Trong khi đi tuần tự theo từng nhà, vị ấy đã đi đến chỗ trú ngụ ấy. Tâu đại vương, Uttarā đã nhìn thấy vị ấy. Cầu mong bệ hạ được điều tốt lành.

712. Và cô ấy đã dâng cúng bình nước đầy và các loại bánh ngọt đa dạng (nói rằng): 'Thưa ngài, cha tôi đã qua đời, mong rằng việc này thành tựu đến ông ấy.'

713. Khi được chỉ định thì quả thành tựu đã được sanh lên ngay lập tức, tôi thọ hưởng, là người có dục lạc theo như ước muốn, giống như Thiên Vương Vessavaṇa.

714. Tâu đại vương, tâu vị thuần phục kẻ thù, tâu vị làm quốc độ phát triển, xin bệ hạ hãy lắng nghe điều ấy. Đức Phật được gọi là bậc cao cả của thế gian luôn cả chư Thiên. Tâu vị thuần phục kẻ thù, bệ hạ cùng vợ và các con hãy đi đến nương nhờ đức Phật ấy.

715. Nhờ vào Đạo Lộ tám chi phần, các ngài chạm đến vị thế Bất Tử. Tâu vị thuần phục kẻ thù, bệ hạ cùng vợ và các con hãy đi đến nương nhờ Giáo Pháp ấy.

716. Bốn hạng đã thực hành Đạo Lộ và bốn hạng đã trụ ở Quả vị, Hội Chúng ấy có bản thể chính trực, có Giới - Định - Tuệ. Tâu vị thuần phục kẻ thù, bệ hạ cùng vợ và các con hãy đi đến nương nhờ Hội Chúng ấy.

---

[1] 1 *lakkha* = 100.000, 1 *koṭi* = 10000.000.

717. Pāṇātipātā viramassu khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayassu,
amajjapo mā[1] ca musā abhāṇi
sakena dārena ca hohi tuṭṭho. (ti)

718. Atthakāmosi me yakkha hitakāmosi devate,
karomi tuyhaṃ vacanaṃ tvaṃsi[2] ācariyo mama.

719. Upemi buddhaṃ saraṇaṃ dhammañcāpi anuttaraṃ,
saṅghañca naradevassa gacchāmi saraṇaṃ ahaṃ.

720. Pāṇātipātā viramāmi khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayāmi,
amajjapo no ca musā bhaṇāmi
sakena dārena ca[3] homi tuṭṭho.

721. Opuṇāmi[4] mahāvāte nadiyā vā[5] sīghagāmiyā,
vamāmi pāpikaṃ[6] diṭṭhiṃ buddhānaṃ sāsane rato.

722. Idaṃ vatvāna soraṭṭho viramitvā pāpadassanā,[7]
namo bhagavato katvā pāmokkhā[8] rathamāruhī "ti.[9]

Nandaka[10]petavatthu tatiyaṃ.

4. 4

723. Uṭṭhehi revate supāpadhamme
apārutaṃ dvāraṃ[11] adānasīle,
nessāma taṃ yattha thunanti duggatā
samappitā nerayikā dukhena.[12] (ti)

724. Icceva vatvāna yamassa dutā[13]
te dve yakkhā lohitakkhā brahantā,
paccekabāhāsu gahetvāna revatiṃ[14]
pakkāmayuṃ devagaṇassa santike.

725. Ādiccavaṇṇaṃ ruciraṃ pabhassaraṃ
byamhaṃ subhaṃ kañcanajālachannaṃ,
kassetamākiṇṇajanaṃ vimānaṃ
suriyassa raṃsīriva jotamānaṃ.

726. Nārīgaṇā candanasāralittā
ubhato vimānaṃ upasobhayanti,
taṃ dissati suriyasamānavaṇṇaṃ
ko modati saggappatto vimāne. (ti)

---

[1] no - Syā.
[2] tvamasi - Syā.
[3] dārena - Syā.
[4] ophuṇāmi - Ma, Syā.
[5] nadiyā - Ma.
[6] pāpakaṃ - Syā, PTS.
[7] pāpadassanaṃ - Syā.
[8] pāmukho - Ma; pāmokkho - Syā, PTS.
[9] rathamāruyhī ti - Syā.
[10] nandikā - Syā.
[11] apārutadvāre - Ma.
[12] dukhenā ti - Ma.
[13] yakkhā duve lohitabhakkhā - Ma.
[14] revataṃ - Ma.

717. Bệ hạ hãy lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, hãy xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, chớ có việc uống chất say và nói lời dối trá, và hãy vui thích (chỉ) với người vợ của mình."

718. "Này vị Dạ-xoa, ngươi là người mong mỏi sự tốt đẹp cho trẫm. Này vị Thiên nhân, ngươi là người mong mỏi sự lợi ích cho trẫm. Trẫm thực hành lời nói của ngươi; ngươi là thầy dạy học của trẫm.

719. Trẫm đi đến nương nhờ đức Phật, luôn cả Giáo Pháp vô thượng, và trẫm đi đến nương nhờ Hội Chúng thuộc về vị Trời của nhân loại.

720. Trẫm lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, trẫm xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say, và trẫm không nói lời dối trá, và trẫm vui thích (chỉ) với người vợ của mình."

721. Trẫm (sẽ) sàng lọc ở trong cơn gió mạnh, hoặc ở dòng sông chảy xiết, rồi loại bỏ tà kiến ác xấu; trẫm (sẽ) vui thích trong lời dạy của chư Phật."

722. Sau khi nói điều này, sau khi loại bỏ quan điểm ác xấu, sau khi thực hiện việc kính lễ đến đức Thế Tôn, vị vua xứ Suraṭṭha đã bước lên xe, mặt nhìn hướng đông.

Chuyện Ngạ Quỷ Nandaka là thứ ba.

4. 4

723. "Này Revatā, này cô nàng có bản tính vô cùng xấu xa, cô hãy đứng lên. Này cô nàng không có nết hạnh bố thí, cánh cửa (địa ngục) là không bị đóng lại. Chúng tôi sẽ đưa cô đến nơi mà những kẻ bị đọa vào khổ cảnh than khóc, (và) những kẻ địa ngục bị gánh chịu khổ đau."[1]

724. Sau khi chỉ nói như thế, các sứ giả cõi Dạ-ma, hai Dạ-xoa ấy, có cặp mắt đỏ ngầu, cao to, mỗi người một cánh tay, đã nắm lấy Revatā rồi đi đến nơi có sự hiện diện của hội chúng chư Thiên.

725. "Thiên cung xinh đẹp, được che phủ bằng mạng lưới vàng, có màu sắc của mặt trời, đáng yêu, rực rỡ. Thiên cung này, có người đông đảo, đang rực sáng tựa như hào quang của mặt trời, là của người nào?

726. Các nhóm phụ nữ, được thoa tinh chất của trầm hương, làm cho cung điện được sáng chói cả hai nơi (bên trong và bên ngoài). Thiên cung được nhìn thấy có màu sắc như là mặt trời. Người nào đã đạt đến cõi Trời và vui sướng ở Thiên cung?"[2]

---

[1] Câu chuyện này giống câu chuyện Thiên Cung của Revatī (TTPV 30, Chuyện Thiên Cung, chương 5, trang 123).

[2] Hai câu kệ 725, 726 là lời của Revatā.

727. Bārāṇasiyaṃ nandiyo nāmupāsako[1]
amaccharī dānapatī vadaññū,
tassetamākiṇṇajanaṃ vimānaṃ
suriyassa raṃsīriva jotamānaṃ.

728. Nārīgaṇā candanasāralittā
ubhato vimānaṃ upasobhayanti,
taṃ dissati suriyasamānavaṇṇaṃ
so modati saggappatto vimāne. (ti)

729. Nandiyassāhaṃ bhariyā
agārinī sabbakulassa issarā,
bhattuvidhāne[2] ramissāmi dānahaṃ[3]
na patthaye nirayaṃ dassanāya.[4] (ti)

730. Eso te nirayo supāpadhamme
puññaṃ tayā akataṃ jīvaloke,
na hi maccharī rosako pāpadhammo
saggūpagānaṃ labhati sahavyataṃ. (ti)

731. Kinnu gūthañca muttañca asuci patidissati,
duggandhaṃ kimidaṃ mīḷhaṃ kimetaṃ upavāyati. (ti)

732. Esa saṃsavako nāma gambhīro sataporiso,
yattha vassasahassāni tuvaṃ paccasi revate. (ti)

733. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kena saṃsavako laddho gambhīro sataporiso. (ti)

734. Samaṇe brāhmaṇe cāpi aññe cāpi vaṇibbake,
musāvādena vañcepi taṃ pāpaṃ pakataṃ tayā.

735. Tena saṃsavako laddho gambhīro sataporiso,
tattha vassasahassāni tuvaṃ paccasi revate.

736. Hatthepi chindanti athopi pāde
kaṇṇepi chindanti athopi nāsaṃ,
athopi kākoḷagaṇā samecca
saṃgamma khādanti viphandamānaṃ. (ti)

737. Sādhu kho maṃ paṭinetha kāhāmi kusalaṃ bahuṃ,
dānena samacariyāya saññamena damena ca,
yaṃ katvā sukhitā honti na ca pacchānutappare. (ti)

---

[1] nāmāsi upāsako - Ma, Sīmu 1.
[2] bhattu vimāne - Ma.
[3] dānihaṃ - Ma.
[4] nirayadassanāyā ti - Ma.

727. "Ở Bārāṇasī, đã có người cận sự nam tên là Nandiya, không bỏn xẻn, là người thí chủ, là người nhân từ. Thiên cung này, có người đông đảo, đang rực sáng tựa như hào quang của mặt trời, là của người ấy.

728. Các nhóm phụ nữ, được thoa tinh chất của trầm hương, làm cho cung điện được rực sáng cả hai nơi (bên trong và bên ngoài). Thiên cung được nhìn thấy có màu sắc như là mặt trời. Người ấy đã đạt đến cõi Trời và vui sướng ở Thiên cung."

729. "Tôi là người vợ của Nandiya, là nữ gia chủ, có uy quyền đối với tất cả gia đình. Giờ đây, tôi sẽ thích thú ở Thiên cung của chồng, tôi không mong mỏi về việc nhìn thấy địa ngục."

730. "Này cô nàng có bản tính vô cùng xấu xa, cái địa ngục ấy là dành cho cô. Việc phước thiện đã không được cô làm khi ở thế giới có cuộc sống. Bởi vì người nữ bỏn xẻn, giận dữ, có bản tính xấu xa, không đạt được sự cộng trú với những người đã đi đến cõi Trời."

731. "Phân và nước tiểu nhơ bẩn được nhìn thấy là cái gì vậy? Cái mùi hôi thối này là cái gì? Cái phân bốc mùi này là cái gì?"

732. "Này Revatā, cái ấy gọi là địa ngục *Saṃsavaka* có độ sâu một trăm lần chiều cao của người nam, là nơi cô (sẽ) bị nung nấu hàng ngàn năm."

733. "Vậy việc làm ác nào đã được làm do thân, do khẩu, do ý? Vì việc gì mà bị gánh chịu địa ngục *Saṃsavaka* có độ sâu một trăm lần chiều cao của người nam?"

734. "Cô lừa gạt các Sa-môn, các Bà-la-môn, và luôn cả những người khốn khổ khác nữa bằng lời nói dối trá; việc xấu xa ấy đã do cô gây ra.

735. Này Revatā, do việc ấy mà bị gánh chịu địa ngục *Saṃsavaka* có độ sâu một trăm lần chiều cao của người nam, ở nơi ấy cô (sẽ) bị nung nấu hàng ngàn năm.

736. Chúng chặt các bàn tay, rồi luôn cả các bàn chân, chúng xẻo các lỗ tai, rồi luôn cả lỗ mũi, rồi còn có các bầy quạ bu lại, tụ tập lại, ngấu nghiến kẻ đang quằn quại."

737. "Quả là tốt đẹp, xin các vị hãy đưa tôi trở về, tôi sẽ thực hiện nhiều điều tốt đẹp với việc bố thí, với việc hành thiện, với việc thu thúc, với việc rèn luyện, là việc mà sau khi thực hành, người ta được hạnh phúc và không bị ân hận về sau này."

738. Pure tuvaṃ pamajjitvā idāni paridevasi,
sayaṃ katānaṃ kammānaṃ vipākaṃ anubhossasi. (ti)

739. Ko devalokato manussalokaṃ
gantvāna puṭṭho me evaṃ vadeyya,
nikkhittadaṇḍesu dadātha dānaṃ
acchādanaṃ sayana[1] mathannapānaṃ,
na hi maccharī rosako pāpadhammo
saggupagānaṃ labhati sahavyataṃ.

740. Sāhaṃ nūna ito gantvā yoniṃ laddhāna mānusiṃ,
vadaññū sīlasampannā kāhāmi kusalaṃ bahuṃ,
dānena samacariyāya saññamena damena ca.

741. Ārāmāni ca ropissaṃ dugge saṅkamanāni ca,
papañca udapānañca vippasannena cetasā.

742. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamiṃ,[2]
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.

743. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
na ca dāne pamajjissaṃ sāmaṃ diṭṭhamidaṃ mayā. (ti)

744. Iccevaṃ vippalapantiṃ phandamānaṃ tato tato,
khipiṃsu niraye ghore uddhapādaṃ[3] avaṃsiraṃ.

745. Ahaṃ pure maccharinī ahosiṃ
paribhāsikā samaṇabrāhmaṇānaṃ,
vitathena ca sāmikaṃ vañcayitvā
paccāmahaṃ niraye ghorarūpe 'ti.

Revatīpetivatthu catutthaṃ.

4. 5

746. Idaṃ mamaṃ[4] ucchuvanaṃ mahantaṃ
nibbattati puññaphalaṃ anappakaṃ,
taṃ dāni ve paribhogaṃ na upeti[5]
ācikkha bhante kissa ayaṃ vipāko.

747. Haññāmi[6] khajjāmi ca vāyamāmi[7]
parisakkāmi paribhuñjituṃ kiñci,
svāhaṃ chinnathāmo[8] kapaṇo lālapāmi
kissa kammassa ayaṃ vipāko.

---

1 seyya - Ma, Sīmu 2.
2 aṭṭhamī - Ma.
3 uddhaṃ pādaṃ - Ma.
4 mama - Ma, Syā, PTS.
5 taṃ dāni me na paribhogameti - Ma; taṃ dāni me na paribhogaṃ upeti - Syā; nadāni me taṃ paribhogameti - Sīmu 1.
6 vihaññāmi - Syā.
7 vāyamāmi ca - Syā.
8 chinnātumo - Syā.

738. "Trước đây cô đã xao lãng rồi bây giờ than van. Cô sẽ gánh chịu quả thành tựu của các nghiệp đã làm của mình."

739. "Vị nào, sau khi từ thế giới chư Thiên đi đến thế giới loài người, được tôi hỏi rồi nói như vầy: 'Nàng nên dâng cúng vật thí, y phục, chỗ nằm, và cơm nước ở những vị đã buông các gậy gộc xuống, bởi vì người nữ bỏn xẻn, giận dữ, có bản tính xấu xa, không đạt được sự cộng trú với những người đã đi đến cõi Trời?'

740. Chắc chắn rằng tôi đây, khi đã đi khỏi nơi này, sau khi đạt được việc sanh lại làm người, (tôi sẽ) là người nhân từ, đầy đủ giới hạnh, tôi sẽ thực hiện nhiều điều tốt đẹp với việc bố thí, với việc hành thiện, với việc thu thúc, với việc rèn luyện.

741. Với tâm ý tịnh tín, tôi sẽ cho dựng lên các tu viện, các cây cầu ở chỗ khó đi, nước uống dọc đường, và giếng nước.

742. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

743. Tôi sẽ hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới, và sẽ không xao lãng trong việc bố thí; điều này đã được đích thân tôi nhìn thấy."

744. Trong khi cô ấy đang rên rỉ như thế, đang quằn quại thế này thế khác, chúng đã ném cô ấy vào địa ngục ghê rợn, chân phía trên, đầu phía dưới.

745. "Trước đây, tôi đã là người bỏn xẻn, là người mắng nhiếc các vị Sa-môn và Bà-la-môn, và sau khi dối gạt người chồng bằng việc không thật, tôi bị nung nấu ở địa ngục có hình thức ghê rợn."

Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Revatī là thứ tư.

4. 5

746. "Rừng mía rộng lớn này sanh lên cho tôi là quả phước không phải ít, mà giờ đây nó không đem lại (cho tôi) việc thọ hưởng. Thưa ngài, xin ngài hãy nói cho đây là quả thành tựu của việc gì?

747. Tôi bị đánh đập và bị nhai nghiến. (Khi) tôi ra sức, cố gắng thọ dụng cái gì đó, thì tôi đây có sức lực bị đứt đoạn, thê thảm, nên than vãn; đây là quả thành tựu của việc gì?

748. Vighāto cāhaṃ paripatāmi chamāyaṃ
parivattāmi vāricarova ghamme,
rudato ca me assukā niggalanti[1]
ācikkha bhante kissa ayaṃ vipāko.

749. Chāto kilanto ca pipāsito ca
santasito[2] sātasukhaṃ na vinde,
pucchāmi taṃ etamatthaṃ bhadanta[3]
kathannu ucchuparibhogaṃ labheyyaṃ. (ti)

750. Pure tuvaṃ kammamakāsi attanā
manussabhūto purimāya jātiyā,
ahaṃ ca taṃ etamatthaṃ vadāmi
sutvāna tvaṃ etamatthaṃ vijāna.[4]

751. Ucchuṃ tuvaṃ[5] khādamāno payāto
puriso ca te piṭṭhito anvagacchi,[6]
so ca taṃ paccāsaṃsanto[7] kathesi
tassa tuvaṃ na kiñci ālapittha.

752. So ca taṃ abhaṇantaṃ ayāci
dehayya ucchunti ca taṃ avoca,
tassa tuvaṃ piṭṭhito ucchuṃ adāsi
tassetaṃ kammassa ayaṃ vipāko.

753. Iṅgha tuvaṃ piṭṭhito gaṇha ucchuṃ[8]
gahetvāna[9] khādassu yāvadatthaṃ,
teneva tvaṃ attamano bhavissasi
haṭṭho cudaggo[10] ca pamodito ca.

754. Gantvāna so piṭṭhito aggahesi
gahetvāna taṃ khādi yāvadatthaṃ,
teneva so attamano ahosi
haṭṭho cudaggo[10] ca pamodito cā "ti.[11]

Ucchupetavatthu pañcamaṃ.

4. 6

755. Sāvatthi[12] nāma nagaraṃ himavantassa passato,
tattha āsuṃ[13] dve kumārā rājaputtāti me sutaṃ.

756. Pamattā[14] rajanīyesu kāmassādābhinandino,
paccuppanne sukhe[15] giddhā na te passiṃsu nāgataṃ.

---

[1] dūrato ca me assukāni galanti - Syā.
[2] santassito - Ma.
[3] bhadante - Ma, Syā, PTS.
[4] vijānaṃ - Syā.
[5] tvaṃ - PTS.
[6] anugañchi - Syā.
[7] paccāsanto - Ma, Syā, PTS.
[8] iṅgha tvaṃ gaṇtvāna piṭṭhito gaṇheyyāsi - Ma, Syā.
[9] gahetvāna taṃ - Ma.
[10] udaggo - Syā, PTS.
[11] pamodito ti - Syā.
[12] sāvatthī - Syā.
[13] tatthāsuṃ - Syā.
[14] sammattā - Ma, PTS, Sīmu 1.
[15] paccuppannasukhe - Ma.

748. Và bị đánh đập, tôi ngã quỵ ở mặt đất. Tôi lăn quay trong sự nóng bức tựa như loài cá (ở đất khô nóng bỏng). Và trong khi khóc lóc, nước mắt của tôi nhỏ xuống. Thưa ngài, xin ngài hãy nói cho đây là quả thành tựu của việc gì?

749. Bị đói, bị nhọc mệt, và bị khát, bị hoảng sợ, tôi không tìm thấy thoải mái, an lạc. Thưa ngài đại đức, tôi hỏi ngài về việc này, làm thế nào tôi có thể đạt được việc thọ dụng mía?"

750. "Trước đây, ngươi đã đích thân tạo nghiệp khi là con người trong kiếp sống trước đây. Và ta nói cho ngươi về việc này. Sau khi lắng nghe, ngươi hãy nhận biết về việc này.

751. Ngươi đã bước đi trong lúc nhai mía. Và người đàn ông đã đi theo sau lưng ngươi. Trong lúc mong mỏi, người ấy đã nói với ngươi, ngươi đã không nói điều gì với người ấy.

752. Và trong lúc ngươi không nói, người ấy đã cầu xin và đã nói với ngươi rằng: 'Này ông, xin ông cho mía.' Ngươi đã cho người ấy cây mía ở sau lưng của ngươi; đây là quả thành tựu của nghiệp ấy.

753. 'Này, ông hãy cầm lấy cây mía ở sau lưng, sau khi cầm lấy ông hãy ăn tùy theo ý thích. Do chính điều ấy, ông sẽ hoan hỷ, vui mừng, phấn khởi, và hứng thú.'

754. Người ấy đã đi đến cầm lấy (cây mía) ở sau lưng, sau khi cầm lấy đã nhai nó tùy theo ý thích. Do chính điều ấy, ông ấy đã trở nên hoan hỷ, vui mừng, phấn khởi, và hứng thú."

Chuyện Ngạ Quỷ Mía là thứ năm.

4. 6

755. Ở sườn núi Hy-mã-lạp có thành phố tên là Sāvatthi. Tôi đã được nghe rằng: 'Có hai thanh niên, con trai của đức vua, đã ngụ tại nơi ấy.'

756. Bị say đắm ở các sự ái luyến, vui thích sự khoái lạc ở các dục, tham đắm ở sự sung sướng trong hiện tại, họ đã không nhìn về tương lai.

757. Te cutā[1] ca manussattā paralokaṃ ito gatā.
tedha ghosentyadissantā[2] pubbe dukkaṭamattano.

758. Bahūsu vata santesu deyyadhamme upaṭṭhite,
nāsakkhimhā ca attānaṃ parittaṃ[3] kātuṃ sukhāvahaṃ.

759. Kiṃ tato pāpakaṃ assa yaṃ no rājakulā cutā.
upapannā pettivisayaṃ[4] khuppipāsāsamappitā.[5]

760. Sāmino idha hutvāna honti assāmino tahiṃ,
caranti[6] khuppipāsāya manussā unnatonatā.

761. Etamādīnavaṃ[7] ñatvā issaramada[8]sambhavaṃ
pahāya issaramadaṃ bhave saggagato naro:
kāyassa bhedā sappañño saggaṃ so upapajjatī "ti.

Kumārapetavatthu chaṭṭhaṃ.

4. 7

762. Pubbe katānaṃ kammānaṃ vipāko mathaye manaṃ,
rūpe sadde rase gandhe poṭṭhabbe ca manorame.

763. Naccaṃ gītaṃ ratiṃ khiḍḍaṃ anubhutvā anappakaṃ,
uyyāne paricaritvāna[9] pavisanto giribbajaṃ.

764. Isiṃ sunettamaddakkhi attadantaṃ samāhitaṃ
appicchaṃ hirisampannaṃ uñche pattagate rataṃ.

765. Hatthikkhandhato oruyha laddhā[10] bhanteti ca bruvi,[11]
tassa pattaṃ gahetvāna uccaṃ paggayha khattiyo.

766. Thaṇḍile pattaṃ bhinditvā hasamāno apakkami,
rañño kitavassahaṃ[12] putto kiṃ maṃ bhikkhu karissasi.

767. Tassa kammassa pharusassa vipāko kaṭuko ahu,
yaṃ rājaputto vedesi nirayamhi samappito.

768. Chaḷeva caturāsīti vassāni nahutāni[13] ca,
bhusaṃ dukkhaṃ nigacchittho[14] niraye katakibbiso.

---

[1] puttā - Syā.
[2] te ca ghosenti na dissanto - Syā.
[3] parittasotthiṃ - Syā.
[4] petavisayaṃ - Syā.
[5] khuppipāsasamappitā - Ma, PTS.
[6] bhamanti - Ma; maranti - Syā.
[7] evamādīnavaṃ - Syā.
[8] issaramāna - Syā.
[9] paricaritvā - Ma, Syā, PTS.
[10] laddhaṃ - Ma.
[11] cābravi - Ma;
ca brūvi - Syā;
cabravi - PTS.
[12] kitavassāhaṃ - Ma, Syā.
[13] navutāni - Ma.
[14] nigacchiṭṭho - Syā.

757. Và họ đã chết đi, lìa bản thể nhân loại, từ nơi đây họ đã đi đến thế giới khác. Ở nơi này, trong khi không được nhìn thấy, họ kêu than về việc xấu xa đã làm của bản thân trong thời quá khứ (nói rằng):

758. "Hỡi ôi, khi các bậc đạo đức có nhiều, khi các vật bố thí được sẵn sàng, chúng tôi đã không thể làm chút ít việc đem lại sự an lạc cho bản thân.

759. Có thể có việc gì tồi tệ hơn thế ấy, là việc chúng tôi đã chết đi từ dòng dõi vua chúa rồi bị sanh vào cảnh giới ngạ quỷ, bị gánh chịu sự đói khát?"

760. Họ đã là những người chủ ở nơi đây, và không còn là những người chủ ở nơi khác. Lúc là loài người, họ đã được nâng cao, và (giờ đây) bị hạ thấp, họ lang thang trong sự đói khát.

761. Sau khi biết được điều bất lợi ấy có nguồn sanh khởi là sự say đắm quyền lực, sau khi dứt bỏ sự say đắm quyền lực, con người có thể đi đến cõi Trời; do sự tan rã của thân xác, người có trí tuệ ấy được sanh lên cõi Trời.

Chuyện Ngạ Quỷ Hai Người Thanh Niên là thứ sáu.

4. 7

762. Quả thành tựu của các nghiệp đã được làm trong thời quá khứ có thể khuấy động tâm ý do duyên cảnh sắc, thinh, vị, hương, và xúc làm thích ý.

763. Sau khi hưởng thụ điệu vũ, lời ca, sự khoái lạc, sự vui thích không phải là ít, sau khi đi lang thang ở vườn hoa, (vị Sát-đế-lỵ) đi vào Giribbaja.

764. Vị Sát-đế-lỵ đã nhìn thấy bậc ẩn sĩ Sunetta, vị đã chế ngự bản thân, được định tĩnh, có ít ham muốn, thành tựu sự khiêm tốn, thích thú với vật được bỏ vào bình bát do sự khất thực.

765. Sau khi leo xuống từ lưng voi, vị Sát-đế-lỵ đã nói rằng: 'Thưa ngài, đã được nhận lãnh (vật thực) chưa ạ?' rồi đã cầm lấy bình bát của vị ấy đưa lên cao.

766. Trong lúc cười giỡn, vị Sát-đế-lỵ đã đập vỡ bình bát ở nền đất cứng, rồi đã bỏ đi (nói rằng): 'Tôi là con trai của đức vua Kitava. Này ông tỳ khưu, ông sẽ làm gì tôi?'

767. Quả thành tựu của hành động thô lỗ của vị (Sát-đế-lỵ) ấy đã là dữ dội, là việc người con trai của đức vua đã cảm thọ, đã bị gánh chịu ở địa ngục.

768. Kẻ đã làm điều tội lỗi đã trải nghiệm sự khổ sở vô cùng ở địa ngục đến sáu lần của thời gian tám mươi bốn ngàn năm.

769. Uttānopi ca paccittha nikujjo vāmadakkhiṇo,
uddhaṃpādo ṭhito ceva ciraṃ bālo apaccatha.[1]

770. Bahūni vassasahassāni pūgāni nahutāni ca,
bhusaṃ dukkhaṃ nigacchittho[2] niraye katakibbiso.

771. Etādisaṃ kho kaṭukaṃ appaduṭṭhappadosinaṃ,
paccanti pāpakammantā isimāsajja subbataṃ.

772. So tattha bahuvassāni[3] vedayitvā bahuṃ dukhaṃ,[4]
khuppipāsāhato[5] nāma peto āsi tato cuto.

773. Etamādīnavaṃ[6] disvā[7] issaramadasambhavaṃ,
pahāya issaramadaṃ nivātamanuvattaye.

774. Diṭṭheva dhamme pāsaṃso yo buddhesu sagāravo,
kāyassa bhedā sappañño saggaṃ so upapajjatī "ti.

Rājaputtapetavatthu sattamaṃ.

4. 8

775. Gūthakūpato uggantvā ko nu dīno hi tiṭṭhasi,[8]
nissaṃsayaṃ pāpakammanto kinnu saddahase[9] tuvaṃ. (ti)

776. Ahaṃ bhaddanta[10] petomhi duggato yamalokiko,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gato. (ti)

777. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena idaṃ dukkhaṃ nigacchasi. (ti)

778. Ahu āvāsiko mayhaṃ issukī kulamaccharī,
ajjhāsito[11] mayhaṃ ghare kadariyo paribhāsako.

779. Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā bhikkhavo paribhāsisaṃ,[12]
tassa kammavipākena petalokamito gato. (ti)

780. Amitto mittavaṇṇena yo te āsi kulūpako,
kāyassa bhedā duppañño kinnu pecca gatiṃ gato. (ti)

781. Tassevāhaṃ pāpakammassa sīse tiṭṭhāmi matthake,
so ca paravisayaṃ patto mameva paricārako.[13]

782. Yaṃ bhaddanta[14] hadantaññe[15] etaṃ me hoti bhojanaṃ,
ahaṃ ca kho yaṃ hadāmi[16] etaṃ so upajīvatī "ti.

Gūthakhādakapetavatthu aṭṭhamaṃ.

---

[1] apaccitha - Syā.
[2] nigacchiṭṭho - Syā.
[3] bahudukkhāni - PTS.
[4] bahudukkhaṃ - Syā.
[5] khuppipāsahato - Ma, Syā.
[6] evamādīnavaṃ - Syā.
[7] ñatvā - Ma, Syā.
[8] ko nu dīno patiṭṭhasi - Ma, PTS; ko nu diṭṭhova tiṭṭhasi - Syā.
[9] saddayase - Syā.
[10] bhadente - Ma, Syā, PTS.
[11] ajjhosito - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1, 2.
[12] paribhāsissaṃ - Syā.
[13] parivārako - Syā.
[14] bhadante - Ma, Syā, PTS.
[15] hanantaññe - Syā.
[16] hanāmi - Syā.

769. Kẻ ấy đã bị nung nấu ở tư thế nằm ngửa, nằm sấp, nằm nghiêng bên trái, nằm nghiêng bên phải, chân ở phía trên (chổng ngược), và luôn cả tư thế đứng; kẻ ngu si đã bị nung nấu dài lâu.

770. Trong nhiều ngàn năm và nhiều lần mười ngàn (năm), kẻ đã làm điều tội lỗi đã trải nghiệm sự khổ sở vô cùng ở địa ngục.

771. Thật vậy, sau khi công kích bậc ẩn sĩ có sự hành trì tốt đẹp, không tồi bại, không tội lỗi, những kẻ có hành động ác xấu bị nung nấu dữ dội như thế ấy.

772. Sau khi cảm thọ nhiều khổ đau ở tại nơi ấy nhiều năm, sau khi chết đi từ nơi ấy đã trở thành ngạ quỷ, đương nhiên bị hành hạ bởi sự đói khát.

773. Sau khi biết được điều bất lợi ấy có nguồn sanh khởi là sự say đắm quyền lực, sau khi dứt bỏ sự say đắm quyền lực, nên hành xử theo lối nhún nhường.

774. Người nào có sự tôn kính đối với chư Phật được sự ngợi khen ngay trong hiện tại; do sự tan rã của thân xác, người có trí tuệ ấy được sanh lên cõi Trời.

Chuyện Ngạ Quỷ Con Trai của Đức Vua là thứ bảy.

4. 8

775. "Sau khi đi lên từ hố phân, ngươi là ai mà đứng thật thảm thương? Đương nhiên là kẻ có hành động ác xấu, tại sao ngươi lại gây tiếng ồn?"[1]

776. "Thưa ngài đại đức, con là ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây con đã đi đến thế giới ngạ quỷ."

777. "Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà ngươi lại trải nghiệm sự khổ đau này?"

778. "Vị (tỳ khưu) thường trú (ở trú xá) của con đã có sự ganh tỵ, có sự bỏn xẻn về gia đình (thí chủ). Bị dính mắc với trú xá của con, vị ấy trở nên keo kiệt, là kẻ mắng nhiếc.

779. Sau khi lắng nghe lời nói của vị ấy, con đã mắng nhiếc các vị tỳ khưu. Do quả thành tựu của nghiệp ấy, từ nơi đây con đã đi đến thế giới ngạ quỷ."

780. "Kẻ thường tới lui với gia đình ngươi có dáng vẻ bạn hữu nhưng không phải là bạn hữu; do sự tan rã của thân xác, kẻ có trí tồi ấy sau khi chết đã đi đến cảnh giới nào?"

781. "Con đứng ở trên đầu, nơi chóp đỉnh, của chính kẻ có hành động ác xấu ấy, và kẻ ấy đã đạt đến vị thế khác, là người hầu hạ của riêng con.

782. Thưa ngài, vật nào mà những người khác thải ra, vật ấy là thức ăn của con. Và sau đó, vật mà con thải ra, kẻ ấy sống nhờ vật ấy."

Chuyện Ngạ Quỷ Ăn Phân là thứ tám.

[1] Câu hỏi này là của ngài Moggallāna (PvA, 267).

4. 9

783. Gūthakūpato uggantvā kā nu dīnā hi tiṭṭhasi,[1]
nissaṃsayaṃ pāpakammantā kinnu saddahase[2] tuvaṃ. (ti)

784. Ahaṃ bhaddanta[3] petīmhi duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā. (ti)

785. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena idaṃ dukkhaṃ nigacchasi. (ti)

786. Ahu āvāsiko mayhaṃ issukī kulamaccharī,
ajjhāsito[4] mayhaṃ ghare kadariyo paribhāsako.

787. Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā bhikkhavo paribhāsisaṃ,[5]
tassa kammavipākena petalokamito gatā. (ti)

788. Amitto mittavaṇṇena yo te āsi kulūpako,
kāyassa bhedā duppañño kinnu pecca gatiṃ gato. (ti)

789. Tassevāhaṃ pāpakammassa sīse tiṭṭhāmi matthake,
so ca paravisayaṃ patto mameva paricārako.

790. Yaṃ bhaddanta[3] hadantaññe etaṃ me hoti bhojanaṃ,
ahaṃ ca kho yaṃ hadāmi etaṃ so upajīvatī ”ti.

Gūthakhādakapetivatthu[6] navamaṃ.

4. 10

791. Naggā dubbaṇṇarūpāttha[7] kisā dhamanisanthatā,[8]
upphāsulikā kisikā[9] ke nu tumhettha[10] mārisā. (ti)

792. Mayaṃ bhaddanta[3] petāmhā[11] duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā. (ti)

793. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena petalokamito gatā.[12] (ti)

---

[1] dīnā patiṭṭhasi - Ma, PTS;
diṭṭhāva tiṭṭhasi - Syā.
[2] saddayase - Syā.
[3] bhadante - Ma, Syā, PTS.
[4] ajjhosito - Ma, Syā.
[5] paribhāsissaṃ - Syā.
[6] gūthakhādakapetavatthu - PTS.
[7] dubbaṇṇarūpātha - Syā.
[8] kīsā dhamanisaṇṭhitā - Syā.
[9] kīsakā - Syā.
[10] tumhetha - Syā.
[11] petamhā - Syā.
[12] idaṃ dukkhaṃ nigacchasi - PTS.

4. 9

783. Sau khi đi lên từ hố phân, cô là ai mà đứng thật thảm thương? Đương nhiên là kẻ có hành động ác xấu, tại sao cô lại gây tiếng ồn?”[1]

784. “Thưa ngài đại đức, con là nữ ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây con đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

785. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà cô lại trải nghiệm sự khổ đau này?”

786. “Vị (tỳ khưu) thường trú (ở trú xá) của con đã có sự ganh tỵ, có sự bỏn xẻn về gia đình (thí chủ). Bị dính mắc với trú xá của con, vị ấy trở nên keo kiệt, là kẻ mắng nhiếc.

787. Sau khi lắng nghe lời nói của vị ấy, con đã mắng nhiếc các vị tỳ khưu. Do quả thành tựu của nghiệp ấy, từ nơi đây con đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

788. Kẻ thường tới lui với gia đình cô với dáng vẻ bạn hữu không phải là bạn hữu, do sự tan rã của thân xác, kẻ có trí tồi sau khi chết đã đi đến cảnh giới nào?”

789. “Con đứng ở đầu, nơi chóp đỉnh, của chính kẻ có hành động ác xấu ấy, và kẻ ấy đã đạt đến lãnh vực khác, là người hầu hạ của riêng con.

790. Thưa ngài, vật nào mà những người khác thải ra, vật ấy là thức ăn của con. Và sau đó, vật mà con thải ra, kẻ ấy sống nhờ vật ấy.”

Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Ăn Phân là thứ chín.

4. 10

791. Này các ông, các ông có vóc dáng xấu xí, ốm o, nổi đầy gân, lòi cả xương sườn, gầy guộc, các ông là những ai vậy?”

792. “Thưa ngài đại đức, chúng tôi là ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây chúng tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

793. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà từ nơi đây các ông đã đi đến thế giới ngạ quỷ?”

---

[1] Câu chuyện này có nội dung hoàn toàn giống với câu chuyện trước, tuy nhiên người đối thoại với ngài Moggallāna ở đây là ngạ quỷ nữ (ND).

794. Ānavaṭesu[1] titthesu vicinimhaddhamāsakaṃ,[2]
santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākamha attano.[3]

795. Nadiṃ upema tasitā rittakā parivattati,
chāyaṃ upema uṇhesu ātapo parivattati.

796. Aggivaṇṇo ca no vāto dahanto[4] upavāyati,
etañca bhante[5] arahāma aññañca pāpakaṃ tato.

797. Adhi[6] yojanāni gacchāma chātā āhāragedhino,[7]
aladdhāva nivattema[8] aho no appapuññatā.

798. Chātā pamucchitā bhantā[9] bhūmiyaṃ paṭisumbhitā,
uttānā patikirāma avakujjā patāmase.

799. Te ca tattheva patītā[10] bhūmiyaṃ paṭisumbhitā,
uraṃ sīsañca ghaṭṭema aho no appapuññatā.

800. Etañca bhante arahāma aññaṃ ca pāpakaṃ tato,
santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākamha attano.[3]

801. Te hi nūna ito gantvā yoniṃ laddhāna mānusiṃ,
vadaññū sīlasampannā kāhāma kusalaṃ bahun ”ti.

Gaṇapetavatthu dasamaṃ.

4. 11

802. Diṭṭhā tayā nirayā tiracchānayoni[11]
petā asurā athavāpi manussā devā,[12]
sayamaddasa[13] kammavipākamattano
nessāmi taṃ pāṭaliputtamakkhataṃ,
tattha gantvā kusalaṃ karohi kammaṃ.[14] (ti)

803. Atthakāmosi me yakkha hitakāmosi devate,
karomi tuyhaṃ vacanaṃ tvaṃsi ācariyo mama.[15]

804. Diṭṭhā mayā nirayā tiracchānayoni[11]
petā asurā athavāpi manussā devā,[12]
sayamaddasa[13] kammavipākamattano
kāhāmi puññāni anappakānī ”ti.

Pāṭaliputtapetavatthu ekādasamaṃ.

---

[1] anāvaṭesu - Ma; anavajjesu - Syā.
[2] aḍḍhamāsakaṃ - Syā.
[3] nākamhamattano - Syā.
[4] ḍahanto - Ma, Syā.
[5] bhadante - Ma.
[6] api - Ma, Syā, PTS.
[7] āhāragiddhino - Syā.
[8] nivattāma - Ma, Syā, PTS.
[9] bhante - Syā.
[10] tattheva patitā - Ma, Syā, PTS.
[11] tiracchānayonī - Syā, PTS.
[12] atha mānusā devā - Ma;
vāpi manussadevā - Syā.
[13] addasaṃ - Ma.
[14] tattha ... kammaṃ - itipāṭho PTS natthi.
[15] me - Syā.

794. "Ở những bến tắm không bị ngăn cấm, chúng tôi đã góp nhặt từng nửa đồng tiền *māsaka*. Trong khi các vật bố thí đang hiện hữu, chúng tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân.

795. Bị khát (nước), chúng tôi đi đến gần dòng sông thì dòng sông trở nên khô cạn. Vào những lúc nóng, chúng tôi đi đến gần bóng râm thì bóng râm trở thành ánh nắng mặt trời.

796. Và làn gió, có dáng vẻ của ngọn lửa, thổi đến đốt nóng chúng tôi. Và thưa ngài, chúng tôi xứng đáng với việc này và việc khác tồi tệ hơn thế ấy.

797. Chúng tôi còn đi nhiều do-tuần, bị đói ăn, có sự ham muốn về vật thực, lại chẳng được thọ lãnh, chúng tôi quay trở lại. Ôi, tình trạng phước báu ít ỏi của chúng tôi!

798. Bị đói, bị choáng váng, lảo đảo, quỵ xuống ở mặt đất, chúng tôi dã dượi nằm ngửa ra, chúng tôi té ngã sụm xuống.

799. Và ngay tại nơi ấy, bị té ngã, quỵ xuống ở mặt đất, chúng tôi đây đấm ngực và đầu. Ôi, tình trạng phước báu ít ỏi của chúng tôi!

800. Và thưa ngài, chúng tôi xứng đáng với việc này và việc khác tồi tệ hơn thế ấy. Trong khi các vật bố thí đang hiện hữu, chúng tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân.

801. Chắc chắn rằng chúng tôi đây, sau khi đi khỏi nơi này, sau khi đạt được sự xuất thân thuộc loài người, sẽ là những người nhân từ, đầy đủ giới hạnh, sẽ thực hiện nhiều điều tốt đẹp."

Chuyện Nhóm Ngạ Quỷ là thứ mười.

4. 11

802. "Nàng đã nhìn thấy địa ngục, chủng loại súc sanh, ngạ quỷ, A-tu-la, luôn cả loài người, chư Thiên. Nàng đã đích thân nhìn thấy quả thành tựu của nghiệp của bản thân, ta sẽ đưa nàng đến Pāṭaliputta, không bị tổn hại. Sau khi đi đến nơi ấy, nàng hãy tạo nghiệp tốt lành."

803. "Thưa vị Dạ-xoa, ngài là người mong mỏi sự tốt đẹp cho thiếp. Thưa vị Thiên nhân, ngài là người mong mỏi sự lợi ích cho thiếp. Thiếp thực hành lời nói của ngài; ngài là thầy dạy học của thiếp.

804. Thiếp đã nhìn thấy địa ngục, chủng loại súc sanh, ngạ quỷ, A-tu-la, luôn cả loài người, chư Thiên. Thiếp đã đích thân nhìn thấy quả thành tựu của nghiệp của bản thân, thiếp sẽ thực hiện không ít các việc phước thiện."

Chuyện Ngạ Quỷ ở Pāṭaliputta là thứ mười một.

4. 12

805. Ayañca te pokkharaṇī surammā
samā suppatitthā[1] mahodikā ca,[2]
supupphitā bhamaragaṇānukiṇṇā
kathaṃ tayā laddhā ayaṃ manuññā.

806. Idañca te ambavanaṃ surammaṃ
sabbotukaṃ dhārayate[3] phalāni,
supupphitaṃ bhamaragaṇānukiṇṇaṃ
kathaṃ tayā laddhamidaṃ vimānaṃ. (ti)

807. Ambapakkodakaṃ[4] yāgu sītacchāyā manoramā,[5]
dhītarā[6] dinnadānena tena me idha labbhati. (ti)

808. Sandiṭṭhikaṃ kammaṃ evaṃ[7] passatha
dānassa damassa saṃyamassa vipākaṃ,
dāsī ahaṃ ayyakulesu hutvā
suṇisā homi agārassa ca issarā ”ti.[8]

Pokkharaṇīpetavatthu[9] dvādasamaṃ.

4. 13

809. Yaṃ dadāti na taṃ hoti detheva dānaṃ datvā ubhayaṃ tarati,
ubhayaṃ tena dānena gacchati jāgaratha mā pamajjathā ”ti.

Ambarukkhapetavatthu[10] terasamaṃ.

4. 14

810. Mayaṃ bhoge samharimhā samena visamena ca,
te aññe paribhuñjanti mayaṃ dukkhassa bhāginī ”ti.

Bhogasaṃharaṇapetavatthu cuddasamaṃ.

4. 15

811. Saṭṭhivassasahassāni paripuṇṇāni sabbaso,
niraye paccamānānaṃ kadā anto bhavissati.

812. Natthi anto kuto anto na anto patidissati,
tathā hi pakataṃ pāpaṃ mama tuyhaṃ ca mārisa.[11]

---

[1] su titthā ca - Ma; suppatitthā ca - Syā, PTS.
[2] mahodakā ca - Ma, Syā, PTS.
[3] dhārayati - Syā.
[4] ambapakkaṃ dakaṃ - Ma.
[5] yāguṃ sītacchāyaṃ manoramaṃ - Syā.
[6] dhītāya - Syā.
[7] sandiṭṭhikaṃ eva - Syā.
[8] asātaṁ sātarūpena piyarūpena appiyaṁ
dukkhaṁ sukhassa rūpena pamattaṁ ativattatīti - Syā adhikaṃ.
[9] ambavanapetavatthu - Ma, Syā;
ambapetavatthu - PTS.
[10] akkharukkhapetavatthu - Ma, PTS.
[11] tuyhaṃ mayhañca mārisā - Ma.

4. 12

805. "Và hồ sen này của ngươi rất đáng yêu, có những bãi tắm đẹp bằng phẳng, và có nhiều nước, đã khéo được trổ hoa, có các bầy ong vò vẽ lúc nhúc; bằng cách nào ngươi đạt được (hồ sen) làm hài lòng này?

806. Và khu rừng xoài này của ngươi rất đáng yêu, mang nặng các trái ở tất cả các mùa, đã khéo được trổ hoa, có các bầy ong vò vẽ lúc nhúc; bằng cách nào ngươi đạt được cung điện này?"

807. "(Vật thí gồm có) xoài chín, nước, cháo; nhờ vào vật thí đã được dâng cúng ấy của người con gái, ở nơi này tôi đã đạt được bóng râm mát mẻ, làm thích ý."

808. "Quý vị hãy nhìn xem nghiệp được thấy rõ ràng như thế này, quả thành tựu của sự bố thí, của sự rèn luyện, của sự thu thúc: sau khi là nữ tỳ trong các gia đình của ông chủ, tôi trở thành con dâu và là nữ chủ nhân của gia đình."

Chuyện Ngạ Quỷ ở Hồ Sen là thứ mười hai.

4. 13

809. "Vật mà người bố thí, không hẳn (quả thành tựu) lại là vật ấy. Ông hãy bố thí; người ban bố vật thí vượt qua cả hai (khổ đau và bất hạnh trong kiếp này và vị lai), nhờ vào việc bố thí ấy mà đi đến cả hai (sự lợi ích và an vui trong kiếp này và vị lai). Ông hãy tỉnh thức, ông chớ xao lãng."

Chuyện Ngạ Quỷ ở Cây Xoài là thứ mười ba.

4. 14

810. "Chúng tôi gom góp các của cải theo cách đúng đắn và không đúng đắn; những người khác thọ hưởng các của cải ấy, còn chúng tôi chịu phần khổ đau."

Chuyện Ngạ Quỷ Gom Góp Của Cải là thứ mười bốn.

4. 15

811. Tổng cộng là sáu mươi ngàn năm tròn, khi nào sẽ là sự chấm dứt cho (chúng tôi) những người đang bị nung nấu ở địa ngục?

812. Thưa ông, theo như việc ác đã do tôi và ông đã gây ra thì (sự khổ đau của tôi và ông) không có sự chấm dứt, sự chấm dứt do đâu mà có, sự chấm dứt không được nhìn thấy.

813. Dujjīvitaṃ ajīvimha[1] ye sante na dadamhase,
santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākamha attano.[2]

814. So hi[3] nūna ito gantvā yoniṃ laddhāna mānusiṃ,
vadaññū sīlasampanno kāhāmi kusalaṃ bahun ”ti.

Seṭṭhīputtapetavatthu paṇṇarasamaṃ.

4. 16

815. Kinnu ummattarūpova migo bhanto va dhāvasi,
nissaṃsayaṃ pāpakammanto[4] kinnu saddāyase tuvaṃ. (ti)

816. Ahaṃ bhaddanta[5] petomhi duggato yamalokiko,
pāpakammaṃ karitvāna petalokaṃ ito gato.

817. Saṭṭhikūṭasahassāni paripuṇṇāni sabbaso,
sīse mayhaṃ nipatanti te bhindanti ca matthakaṃ. (ti)

818. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena idaṃ dukkhaṃ nigacchasi.[6]

819. Saṭṭhikūṭasahassāni paripuṇṇāni sabbaso,
sīse tuyhaṃ nipatanti te bhindanti ca matthakaṃ. (ti)

820. Athaddasāsiṃ[7] sambuddhaṃ sunettaṃ bhāvitindriyaṃ,
nisinnaṃ rukkhamūlasmiṃ jhāyantamakutobhayaṃ.

821. Sālittakappahārena bhindissaṃ tassa matthakaṃ,
tassa kammavipākena idaṃ dukkhaṃ nigacchisaṃ.

822. Saṭṭhikūṭasahassāni paripuṇṇāni sabbaso,
sīse mayhaṃ nipatanti te bhindanti ca matthakaṃ.

823. Dhammena te kāpurisā[8]-
saṭṭhikūṭasahassāni paripuṇṇāni sabbaso,
sīse tuyhaṃ nipatanti te bhindanti ca matthakan ”ti.

Saṭṭhikūṭasahassapetavatthu soḷasamaṃ.

Mahāvaggo catuttho.

****

[1] ajīvamha - Ma, Syā, PTS.
[2] nākamhamattano - Syā.
[3] sohaṃ - Ma.
[4] nisaṃsayaṃ pāpakammaṃ - Syā.
[5] bhadante - Ma, Syā, PTS.
[6] petalokaṃ ito gato ti - Syā.
[7] athaddusāsiṃ - Syā.
[8] kāpurisa - Syā, PTS.

813. Chúng tôi đã sống cuộc sống tồi tệ, chúng tôi đã không bố thí các vật đang có. Trong khi các vật bố thí đang hiện hữu, chúng tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân.

814. Chắc chắn rằng tôi đây, sau khi đi khỏi nơi này, sau khi đạt được sự xuất thân thuộc loài người, sẽ là người nhân từ, đầy đủ giới hạnh, sẽ thực hiện nhiều điều tốt đẹp."

Chuyện Ngạ Quỷ Các Con Trai Nhà Triệu Phú là thứ mười lăm.

4. 16

815. "Tại sao ngươi bỏ chạy như có vẻ điên khùng, tựa như con nai bị lạc lối? Đương nhiên là kẻ có hành động ác xấu, tại sao ngươi lại gây tiếng ồn?"

816. "Thưa ngài đại đức, tôi là ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ.

817. Tổng cộng là đầy đủ sáu mươi ngàn quả búa tạ rơi xuống đầu của tôi; và chúng làm vỡ cái đầu (của tôi)."

818. "Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà ngươi lại trải nghiệm sự khổ đau này?

819. Tổng cộng là đầy đủ sáu mươi ngàn quả búa tạ rơi xuống đầu của ngươi; và chúng làm vỡ cái đầu (của ngươi)."

820. "Khi ấy, tôi đã nhìn thấy đấng Giác Ngộ Sunetta, có giác quan đã được tu tập, ngồi ở gốc cây, đang tham thiền, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu.

821. Bằng việc ném đá, tôi đã làm vỡ cái đầu của vị ấy. Do quả thành tựu của nghiệp ấy mà tôi trải nghiệm sự khổ đau này.

822. Tổng cộng là đầy đủ sáu mươi ngàn quả búa tạ rơi xuống đầu của tôi; và chúng làm vỡ cái đầu (của tôi)."

823. "Này kẻ xấu xa, một cách hợp lẽ đối với ngươi. Tổng cộng là đầy đủ sáu mươi ngàn quả búa tạ rơi xuống đầu của ngươi; và chúng làm vỡ cái đầu (của ngươi)."

**Chuyện Ngạ Quỷ với Sáu Mươi Ngàn Quả Búa Tạ
là thứ mười sáu**.

Đại Phẩm là thứ tư.

*****

TASSUDDĀNAṂ

Ambasakkharo serissako[1] piṅgalo revatī ucchukhādakā,[2]
dve kumārā dve gūthakhādakā[3] gaṇapāṭali pokkharañca[4]
ambarukkhabhogasaṃhārā[5] seṭṭhiputtasaṭṭhikūṭā[6]
iti soḷasavatthūni[7] vaggo tena pavuccatī ”ti.

PETAVATTHUPĀḶI SAMATTĀ.

--ooOoo--

[1] serīsako - Ma, PTS; serissako ca - Syā.
[2] revati ucchu - Ma; revatī ucchukhādako - Syā.
[3] duve gūthā - Ma; dve gūthabhojanā - Syā; dve gūthākhādakā - PTS.
[4] gaṇapāṭaliambavanaṃ - Ma; pāṭalipokkharaṇī ca - Syā.
[5] akkharukkhabhogasaṃharā - Ma, PTS; akkhato bhogasaṃhaārā - Syā.
[6] seṭṭhiputtā saṭṭhikūṭasahassāni - Syā; seṭṭhiputtasālittakā - PTS.
[7] iti soḷasavatthūni - itipāṭho Syā natthi.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Chuyện) Ambasakkhara, Serissaka, Piṅgala, Revatī, những kẻ ăn mía, hai người thanh niên, hai kẻ ăn phân, nhóm (ngạ quỷ), Pāṭaliputta, và hồ sen, cây xoài, gom góp của cải, con trai nhà triệu phú, sáu mươi (ngàn) quả búa tạ, như vậy là mười sáu câu chuyện; bởi vậy phẩm được gọi tên thế ấy.

CHUYỆN NGẠ QUỶ ĐƯỢC ĐẦY ĐỦ.

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

PETAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN NGẠ QUỶ

*****

GĀTHĀDIPĀDASŪCI - THƯ MỤC CÂU KỆ PĀḶI:

K

K

KH

G

C

T

T

TH

D

DH

DH

N

B

BH

M

Y

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

PETAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN NGẠ QUỶ

*****

SAÑÑĀNĀMĀNUKKAMANIKĀ - THƯ MỤC DANH TỪ RIÊNG:

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

PETAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN NGẠ QUỶ

*****

VISESAPADĀNUKKAMAṆIKĀ - THƯ MỤC TỪ ĐẶC BIỆT:

--ooOoo--

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Công Đức Thành Lập

1. Ven. Khánh Hỷ và Phật tử chùa Bát Nhã
2. Quỹ Hùn Phước Visākhā
3. Gia đình Phật tử Visākhā An Trương
4. Gia đình Phật tử Trương Đình Nguyên & Huỳnh Ngọc Hạnh
5. Bà Quả Phụ Phạm Vũ Điềm - Pháp danh Diệu Đài
6. Bà Phật tử Diệu Giới và các con cháu
7. Gia đình Phật tử Lương Xuân Lộc & Lê Thị Thu Hà
8. Gia đình Phật tử Phạm Trọng Độ & Ngô Thị Liên
9. Gia đình Phật tử Lý Hoàng Anh
10. Gia đình Phật tử Nguyễn Văn Hòa & Minh Hạnh
11. Gia đình Phật tử Hồ Hoàng Anh
12. Phật tử Diệu Bình và Gia đình Phạm Thiện Bảo
13. Gia đình Phật tử Phạm Thị Thi & Châu Thiên Hưng
14. Gia đình Phật tử Phạm Xuân Lan & Trần Thành Nhơn
15. Cư sĩ Liên Tâm (Phan đình Quế)
16. Ái nữ Chú Nguyễn Hữu Danh
17. Gia đình Phật tử Khánh Huy
18. Ái nữ Cô Lê thị Tích
19. Cô Võ Trân Châu
20. Cô Hồng (IL)

Công Đức Hộ Trì

1. Ven. Dr. Bodagama Chandima
(Một bộ Tam Tạng Sri Lanka in tại Taiwan)

2. Phật tử Tống Thị Phương Lan
(Một bộ Đại Tạng Kinh Việt Nam)

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Ấn Tống Tam Tạng Song Ngữ tập 30

⊛ VIMĀNAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN THIÊN CUNG ⊛

⊛ PETAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN NGẠ QUỶ ⊛

Công Đức Bảo Trợ

Nhóm Phật tử Mỹ Quốc
Nhóm Phật tử Úc Châu
Nhóm Phật tử Hongkong
Nhóm Phật tử Philadelphia
Chùa Linh Sơn Pennsauken - New Jersey
Hội nghiên cứu Phật pháp Paris 13ème
Phật tử Lê Quí Hùng
Mme Nguyễn Xuân Tuyết Nga
Gia đình Phật tử Phượng Dinh và Thy Lê
Phật tử Trần Minh - Chùa Phổ Minh, Canada
Phật tử Từ Minh (Australia) hồi hướng đến hương linh
Cụ Bà Trần thị Nam Pd. Diệu Trang, hưởng thọ 90 tuổi

Công Đức Hỗ Trợ

Phật tử Chùa Như Pháp
Phật tử Tịnh Xá Ngọc Đăng
Sư Cô Thích Nữ Đạo Tâm
Phật tử Đỗ Thị Việt Hà
Phật tử Tín Hạnh
Phật tử Hoa Trí
Phật tử Lý Minh Hải
Phật tử Lê Thanh Hồng
Phật tử Quảng Thanh

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Ấn Tống Tam Tạng Song Ngữ tập 30
⊛ VIMĀNAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN THIÊN CUNG ⊛
⊛ PETAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN NGẠ QUỶ ⊛

Công Đức Bảo Trợ

Ven. Thích Viên Mãn - France
Ven. Amaro Bhikkhu (Thiện Hiền) - Canada
Ni Sư Kiều Đàm Di - India
Gia đình Phật tử Phạm Trọng Độ & Ngô thị Liên
Gia đình Phật tử Phạm Hùng & Nguyễn Thanh Mai
Gia đình Phật tử Lý Hoàng Anh
Phật tử Trương Hồng Hạnh
Hoàng Thị Hoa
Lê Thị Vân Anh
Phật tử Phạm Thu Hương
Phật tử Đoàn thị Lan, Pd. Thiện Độ
Phật tử Phật tử Văn Thị Yến Dung

Công Đức Hỗ Trợ

Tu Nữ Phan Thị Hạnh
Gia đình Tu Nữ Khemā
Phật tử Từ Hùng - Nguyên Bích
Phật tử Phan Anh Pd. Thuận Pháp
Phật tử Lê Hoàng Anh Pd. Trí Tuấn
Phật tử Lê thị Lan Anh Pd. Trí Minh
Phật tử Trần thị Bích Phượng
Bà Vũ Thị Hiền cùng gia đình
Phật tử Trương Minh Ngọc

PHẬT TỬ VIỆT NAM Ở INDIA:

Sư Cô Thích Nữ Đạo Tâm
Song thân Sư Cô Thích Nữ Huệ Quang
Phật tử Nguyễn Thị Thân Pd. Thiện Ý
Phật tử Quảng Thanh

PHẬT TỬ VIỆT NAM Ở TRONG NƯỚC:

Gia đình Tu Nữ Tâm An (Lê Thị Tích)
Tu Nữ Nguyễn Thị Chi
Gia đình Huỳnh Liên Châu và các con cháu
Gia đình Phan Thị Lan Anh + Vũ Văn Minh
Phật tử Tín Hạnh
Phật tử Đỗ Thị Việt Hà
(hồi hướng đến thân bằng quyến thuộc đã quá vãng)
Phật tử Đỗ Huy Liêm, Pd. Bảo Thanh
Phật tử Trần Quang Tâm
Phật tử Huỳnh Nguyệt Cầm
Phật tử Trần Nguyệt Thảo
Phật tử Trần Vĩnh Long
Phật tử Trần Mỹ Tiên
Phật tử Tạ Hiệp Hồng
Phật tử Huỳnh Ý Sâm và các con
Gia đình Mỹ Dung
Gia đình Phật tử Thiện Minh + Diệu An
Gia đình Phật tử Thiện Huệ + Diệu Hỷ
Phật tử Trương Minh Ngọc
Phật tử Phan Anh Pd. Thuận Pháp
Phật tử Chơn Bảo Hồng (Trúc Lâm Thiền Viện - Đà Lạt)

NHÓM PHẬT TỬ Ở MỸ QUỐC:
(do Phật tử Lê Thanh Hồng đại diện)

Nhóm Phật tử Bồ Đề Thiền Viện (Florida)
Phật tử Lý Minh Hải
Phật tử Lê Thanh Hồng

NHÓM PHẬT TỬ Ở PHÁP
(Do Phật tử Lý Qúi Hùng chuyển)

Nhóm nghiên cứu Phật pháp Paris 13ème
Ông Bà Bouy Mélanie
Ông Bà Ngô Ngọc Minh
Bà Nguyễn Xuân Tuyết Nga
Ông Lê Quí Hùng

PHẬT TỬ CHÙA LINH SƠN
PENNSAUKEN - NEW JERSEY:
(do Phật tử Thanh Đức chuyển)
Lần thứ nhì - tháng 12 năm 2012

Đại Đức Thích Hạnh Ký
Phật tử Võ Văn Tính
Phật tử Trần Thị Hồng
Phật tử Trần Thị Nga
Phật tử Nguyễn Thảo
Phật tử Trần Phan Hiếu
Phật tử Davis
Phật tử Brian
Phật tử Đức Bảo
Phật tử Chúc Thảo
Phật tử Thắng-Vân
Phật tử Lê Thùy Phương
Phật tử Lý Trung Thành
Phật tử Nguyễn Kim Vân
Phật tử Nguyễn Trí Dũng
Phật tử Sherry
Phật tử Võ Tony
Phật tử Võ Shanon
Phật tử Trần Ngô
Phật tử Trương Hùng
Phật tử Trần Mỹ
Phật tử Minh Lộc
Phật tử Vincent

DANH SÁCH PHẬT TỬ PHILADELPHIA
(do Phật tử Thanh Đức đại diện)
Lần thứ 11 - tháng 11 năm 2012

Đạo Tràng Bát Quan Trai Chùa Giác Lâm (Lansdown. PA)
Ô. Bà Nguyễn Hữu Phước.
Gđ. La Ái Hương Pd. Diệu Mãn
Gđ. La Mỹ Anh Pd. Diệu Phú
Gđ. La Mỹ Hạnh Pd. Diêu Quí
Gđ. La Mỹ Phương Pd. Diệu Ngọc
Gđ. La Quốc Dũng Pd. Đức Trí
Gđ. La Mỹ Hương Pd. Diệu Huê
Gđ. Trương Đông Mỹ Pd. Nguyên Thoại
Gđ. Nguỵ Khai Trí Pd. Nguyên Tuệ
Gđ. Nguỵ Phụng Mỹ Pd. Nguyên Quang
Gđ. Nguỵ Mộng Đức Pd. Nguyên Tường
Gđ. Nguỵ Mỹ Anh Pd. Nguyên Văn
Gđ. Đặng Kim Phụng Pd. Tâm Trí
Gđ. Đặng Văn Minh Pd. Quảng Phước
Gđ. Đặng Thế Hùng.
Gđ. Đặng Kim Nga Pd.Tâm Mỹ
Gđ. Đặng Kim Mai Pd. Tâm Đồng
Gđ. Đặng Kim Thi Pd. Tâm Thọ
Gđ. Đặng Thế Hoà Pd. Tâm Hiền
Gđ. Nguyễn Kim Loan (New York)
Gđ. Nguyễn Duy Thanh Pd. Huệ Trí
Gđ. Nguyễn Duy Phú Pd. Huệ Đức
Gđ. Nguyễn Diễm Thão Pd. Huệ Nhân
Gđ. Nguyễn Trọng Nhân
Gđ. Nguyễn Trọng Luật
Gđ. Nguyễn Thị Xuân Thảo
Gđ. Nguyễn thị Xuân Trinh
Phật tử Nguỵ Hinh Pd. Nguyên Huy
Phật tử La Song Hỷ Pd. Nguyên Tịnh (Cầu siêu cho Nguyên Như)
Phật tử Nguyễn Huỳnh Hoa
Phật tử Lưu Hội Tân Pd. Ngọc Châu
Phật tử Nguỵ Trí An Pd. Nguyên Bình
Phật tử Phạm Xuân Điệp
Phật tử Đặng Phước Châu Pd. Tâm Nghĩa
Phật tử Nguyễn Thị Rắt Pd. Tâm Thạnh
Phật tử Đặng Thế Luân Pd. Tâm Pháp
Phật tử Trần Thị Út
Phật tử Phan Kim Long
Phật tử Nguyễn Hoàng Thanh Pd. Pháp Thuận
Phật tử Trần Thị Mỹ Pd. Hiếu Thuận
Phật tử Nguyễn Thị Bé Pd. Diệu Lợi
Phật tử Nguyễn Thị Diễm Thuý Pd. Ngọc Duyên
Phật tử Đoàn văn Hiễu Pd. Thiện Phúc
Phật tử Đoàn Hiễu Junior Pd. Minh Hạnh
Phật tử Đoàn Tommy Pd. Huệ Lành
Phật tử Lê Thị Sinh Pd. Diệu Trí
Phật tử Nguyễn Thị Ký Pd. Diệu Nhã
Phật tử Nguyễn Thị Bích Thuỹ
Phật tử Nguyễn Thị Bích Sơn
Phật tử Đặng thị Hà Pd. Diệu Hương
Phật tử Nguyễn V Huỳnh Pd. Tâm Thiện
Phật tử Hứa Thị Liên Pd. Diệu Bạch
Phật tử Đặng Thị Gái Pd. Tâm Thành
Phật tử Nguyễn Thị Thanh Hương Pd. Diệu Thanh
Phật tử Nguyễn Hà Mỹ Linh Pd. Diệu Thảo
Phật tử Nguyễn Bạch Cúc Pd. Thanh Đức
Phật tử Nguyễn Thị Quyên Pd. Diệu Phúc
Phật tử Nguyễn Thị Tâm Pd. Thị Hoài
Phật tử Nguyễn Thị Bé Pd. Diệu Chân
Phật tử Đặng Thúy Nga Pd. Đồng Nguyệt
Phật tử Phan Thị Thu Pd. Diệu Nguyệt

Thành tâm hồi hướng phần công đức này đến thân bằng quyến thuộc: Những người đã qúa vãng được sanh về nhàn cảnh, những người còn tại tiền được sống lâu, sức khỏe, an vui, và luôn luôn tinh tấn tu hành.